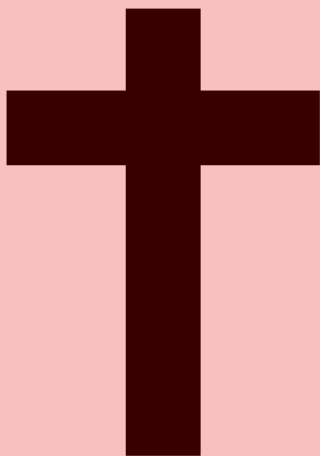

Manji Yiljep

Mupun New Testament

Manji Yiljep

Mupun New Testament

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages and The Seed Company

Language: Mupun (Mwaghavul)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 3 Jul 2025
77a1013c-7c23-599f-9af1-1adbfc09489

Contents

Maak	1
Dak Jeplep	29
1 Koronti	72
2 Koronti	91
Nen Galati Mo	103
Afisu	110
Nen Filipi Mo	116
Kolosi	121
1 Tasoloni	126
2 Tasoloni	130
Titus	133
Jemis	136
1 Pita	141
2 Pita	147
2 Joon	151
3 Joon	152
Juud	153
Suun	155

Pwoo deret nKaa Jesu Kristi De Maak

Joon nGucin Baptisma Dak Ar

¹ Desə a shee pwoo deret nkaa Jesu Kristi Ngubam, Lää Naan.

² Kaade gyet mo kə ten ran ndəən bəət haal mə Aizaya ngusatpwoo Naan sə nənēe, <<Naan wur sat nə, an nlep ngulep fen shindəm a kyeen fwaa, <<mbəkə wur dak ar fwaa dī.

³ Mee gwar kə pəreppēe shi dōo dedes a naaryil,

<Wur dak ar

nDaa

Wur aar ar

nwur ndir-ndir!> >>

⁴ Joon ngucin baptisma, a wur jī put a naaryil. Wur satpwoo Naan ngurum mo, mbəkə mmo tuwap dī, kə nwur cīn baptisma dī mmo, mbe fwo kə shikbish mo-mo.

⁵ Nenyil nJudiya mo, kə nenyil nJerusalem mo des, mo pwat dām pee Joon dī, de mo woo shikbish fur mo, be wur cīn baptisma mmo ndəən gyeen nJodan.

⁶ Joon lep a nlər de mo dak shi shweep raakumi, wur kə d̄yīn zaal de mo dak shi shim shin ciir mbwoon fin. Wur kə se a cibēl, kə nloor nshī de mo a yil.

⁷ Wur sat ngurum mo nənēe, <<Mee gwar pə jī mbwoon fen, de, wur des met nghan, kə baa deret fen nə mak, kə nghan dōom mbəkə nghan fwēn teng kwoopshi wur dī kas.

⁸ Wen kən cīn baptisma nwun a shi am, dāngbə gwar nə wur nji be wur ncīn baptisma nwun a shi Riin Dēbang.>>

Joon Cīn Baptisma nJesu

⁹ nDəən teer mənə mo, bə Jesu yool nyil nNazaret mə Galili, kə wur dām pə Joon dī gyeen nJodan, be Joon cīn baptisma nwur ndəən gyeen nJodan nə.

¹⁰ Kaade Jesu nkaa put ndəən am nə, be abet, wur naa dēngnaan a wuwang. 'Be Riin sham kaa mbul sə, nə sham lang nkaa wur.

¹¹ Kəzak, mee dōo put ndəən dēngnaan de nə sat nənēe, <<Gha a Lää fen de nwal gha, kə kat retnyit kə gha hakyeng.>>

ngujwaan Kam Jesu

¹² Abet-abet, bə Riin Naan dām kə Jesu a naaryil.

¹³ Jesu cīn teer laarfeer a yil nə, a peedī ngujwaan kam wur dī. Wur yem ashak kə luwaa yil mo. Nenlep Naan mo jī bām wur

Jesu Shee Yaa Dak nYil nGalili

¹⁴ Abwoon de mo kə yaa Joon le ndəən lushoot, bə Jesu dām wul nGalili, wur nkaa satpwoo deret mə Naan.

¹⁵ Wur sat ngurum mo nənēe, <<Pee nə kə wul, kə mulki kə Naan nə kus zak. Wu tuwap, wu shinzeen mpwoo deret nə.>>

Jesu Pet Nen Yak

Pupwap Mo Feer

¹⁶ Kaade Jesu a ar dēl mpwoo am kuur mə Galili, bə wur naa Simon Pita kə d̄yemmnəən fin Andru, mon nkaa bwet shang mbūt am, mbe yak pupwap mo.

¹⁷ 'Be Jesu wur sat mmo nənēe, <<Wu jī ndang nghan, be nghan nle kə wu dēe a nensatpwo kə Naan, mbəkə wu dul gurum mo shin jī pee nghan dī kaadī wuu yak pupwap sə.>>

¹⁸ Abet, be mo yool yit shang fur mo, be mo dām ndang wur.

¹⁹ Kaade wur gyes dām de a kyeen lee, be wur naa Jemis lāa Zēbedī, kə d̄yemmnəən fin Joon, mo ndəən tii zak. Mon nkaa dak shang fur mo.

²⁰ Abet, be wur pet mo. 'Be mo yool yit puun fur Zēbedī ndəən tii nə, ashak kə nen de moo cīn dak mmo. 'Be mo dām ndang Jesu.

Mee Gwar Dewur

Kə Riin Debish

²¹ Mo dām ndəən Kaparnahum, be Jesu dēl ndəən mee lu Naan parpuus Nookdī. 'Be wur yaa kāmppwoo Naan ngurum mo.

²² Kám wur nā aapwoo mmo zam, mbæde wu kám a kaa gwar de wu kē iiko sē, baa a kaa nenkām Wāar Mosis mo sē kas.

²³ Mee gwar wu kē riin debish, ndāen lu Naan nā, be gwar nā bwet or.

²⁴ Wur sat nee, <<Jesu ngwe Nazaret, a me kaat mun kē gha ye? A jī mpesi a mbe twe mun aa? Wen man nā, gha a gwar debang mē Naan.>>

²⁵ Jesu gwak riin debish nānee, <<A dōk tētāk! A put aku ndāen gwar nā!>>

²⁶ Kaade riin debish nā yoon gwar nā bal-bal, be nā le or shībal, be nā put ndāen gwar nā.

²⁷ Ne aapwoo gurum nā mo jir, har mo doom tal pushak nā, <<A me ndēsē ye? A mee kām depoo ndesi! Wu satpwoo shi iiko, be har riin debish mo cīn mbii de wu sat.>>

²⁸ Abet be pwoo nkaa Jesu nā put dām ndāen yil de mo neer Galili ciirkaat jir.

Jesu Bar Nāenkaam mPita

²⁹ Kaade mo pwat ndāen lu Naan nā, be mo dām ntul Simon Pita kē Andru, ashak kē Jemis kē Joon.

³⁰ Be mo kat nāenkaam Pita waa saam kē cilem. Abet be mo sat nJesu.

³¹ Be wur jī yaa sar waa, wu dīeep waa tong a tēng, be cilem nā kyes nwar, be war cīn dāk mbiise mmo.

Jesu Bar Gurum Mo Des nKansāen

³² Nkansāen, kaadi puus nā doom taa nlu, be gurum mo jī kē nen ciinkoom mo des, de mo kē riin debish mo pee Jesu dī.

³³ Nen yilkaam nā mo jir, mo jī kuur mpolu nā.

³⁴ Jesu bar nenciinkoom mo des, kē shwal mo shini-shini, wu pwat kē riin debish mo des zak. Baa wu yit kē riin debish nā mo leshap de kas, mbæde mo kē man wur.

Jesu Satpwoo Naan nGalili

³⁵ Daar nā, be Jesu yool put mpar-mpar, be wur dām a peedī baa mee gurum dī kas, mbe wur dangnaa (leshap kē Naan).

³⁶ Pita kē nen de mo ashak kē wur, mo pwat dām mbe yap wur.

³⁷ Kaade mo kat wur, be mo sat nwur nānee, <<Gurum mo jir mo nkaa yap gha.>>

³⁸ Jesu sat mmo nānee, <<Wu yit kē mu dām njep yil de mo akyeen sē, mbækē nghan dām nsatpwo Naan dī nyil mēnā mo zak. Mbæde wen jī a mbe satpwoo Naan nā.>>

³⁹ Mbēmānā, be wu dām ndāen yil nGalili jir, wu satpwoo Naan ngurum mo ndāen lu Naan mo, kē wur pwat kē riin debish mo zak.

Jesu Bar nGuloom

⁴⁰ Mee nguloom jī kurum nforum ntoom Jesu, be wu dang pē Jesu nānee, <<Katdang a rābet, be gha mak bar nghan kē wen deē dī a debang.>>

⁴¹ Jesu naajeel gwar nā, be wu zan sar fin, wu tung gwar nā, dang wur sat ngwar nā nānee, <<wen nlap ii, aa bar.

⁴² Abet, be loom nā kyes, be gwar nā zum.

⁴³ Jesu satpwoo ngwar nā shībal. Be wur bwet gwar nā abet-abet.

⁴⁴ Be wur sat ngwar nānee, <<A tap, taji a sat mee mbii mmee gurum kas. Dangbe a dām a kam sak fwaa mpris, mbækē wur naa gha dī, kē a shin zuum dī zak, kaadi gyet Mosis sat nā, nen de mo ke ten zum, be mo shin mbiizuum, mbækē gurum mo man nna moo ke deē a debabar.>>

⁴⁵ Dangbe gwar nā wur put, be wur yaa satpwoo nā gurum mo des, be pwoo nā kaatpee jir, har nā le kē baa Jesu mak baa dēl ndāen yil nā agaak kas. Dangbe wur tong a peedī baa mee gurum mo de kas. Jir kēsē, be gurum mo pwat shipee-shipee, mo dām pee wur dī.

2

Jesu Bar Mee Gwar

De Foshik Wur Fii

¹ mBwoon jep teer mo be Jesu wur dēl ndāen Kaparnahum, be gurum mo kēlōng nā, wur waaji ntul.

² Gurum mo des mo gam lu nā, har mpolu, de baa mee pee dēnshii dī kas. Jesu nkaa satpwoo Naan mmo.

³ Be mee des mo feer, mo jī kē mee gwar de foshik wur fii, pee Jesu dī.

⁴ Mbā duu gurum nā mo, be baa mo mak dām kē gwar nā kus pee Jesu de kas. Dangbē mo kaa tap wang dēng lu nā nciit kē pee dī Jesu wur ndāen nā. Kaade mo wang dēng lu nā, be mo lep gwar nā sham nkaa mbiisaam, de gwar nii saam nkaa nā.

⁵ Kaade Jesu naa shinzeen mo nā, be wu sat ngwe foshik de fii nā nānee, <<Lāa fen, mo kə fwo shikbish fwaa mo nga.>>

⁶ Dangbe pak nenkām Wāar Mosis mo, de moo tong de, mo nkaa pan ndāen pətuup fur mo nānee,

⁷ <<A me le dang gwar desə wur sat pwoō mənə ye? Wur leshin kaa Naan sə! Baa mee gurum mak fwo shikbish kas, see Naan bəshin bejee dak.>>

⁸ Abet, be Jesu man mbii de moo pan nā ndāen pətuup fur mo, be wur sat mmo nānee, <<A me le dang wuu pan mbii desə mo ndāen pətuup fuu mo ye?

⁹ A dedang fiyeel met ye? De wen nsat nguciinkoom nānee, <mo kə fwo shikbish fwaa mo nga,> aa koo de wen nsat nwur nānee, <A yool a mang mbiisaam fwaa a mwaan> yi?

¹⁰ Dangbə mbəkə wu man de nā, Lāa Gurum, wur kə iiko nkaa yil nā, mbe fwo shikbish mo. Be Jesu sat ngwar de foshik wur fii nā, nānee,

¹¹ <<Wen sat gha, a yool, a mang mbiisaam fwaa a dām ntul>>

¹² Abet, be gwar nā wur yool, wur mang mbiisaam fin, be wur put dām ntul a yit mo jir. Be nā aapwoo mo jir, be mo kwoop Naan, mo sat nā, <<Baa muu cam naa mee mbii aapwoo kaa desə sə kas.>>

Jesu Pet Livai

¹³ Jesu put dām mpwoo am kuur zak, be gurum mo des, mo ji kuur pee wur de. Be wu yaa kámpwoo Naan mmo.

¹⁴ Be kaadi wur a ar del dām, be wur naa Livai lāa Alfiyas, wur tong a peelap shooll wap. Jesu sat nwur nānee, <<A ji ndang an.>> Be Livai wur yool taa ndang Jesu.

¹⁵ Kaade Jesu dām tong a peese mbiise nlu Livai, be nenlapwap mo des, kə nenshikbish mo, nen de baa moo kyeer Wāar Mosis kas, kə pak gurum mo des, mo ji tong ashak kə Jesu kə jeplep wur mo, a peese mbiise nā.

¹⁶ Be nenkām Wāar nMosis mo, de mo a nen Farisi mo, mo naa Jesu wur nkaa sese ashak kə nenshikbish mo, kə nenlapwap mo. Be mo sat jeplep mo nānee, <<A me le dang Jesu wur sese ashak kə nenlapwap mo, kə nenshikbish mo yi?>>

¹⁷ Kaade Jesu kəleng pwoō mənə, be wur lap mmo nānee, <<Baa nen de mon nkoom, mon nyap nguyen kas, amma a nen de mo a gok. Baa wen ji a mbe pet nen de ndere mo kas, amma wen ji a mbe pet nenshikbish mo.>>

Tal nKaa Wet Kə Neen

¹⁸ Nenlep nJoon mo, kə nen Farisi mo, mon nkaa wet kə neen. Pak gurum mo ji pee Jesu di, mo tal pə wur nānee, <<A me le dangbe nenlep nJoon mo, kə mən Farisi mo, moo wet kə neen, dangbə baa jeplep fwaa, moo wet kə neen kas yi?>>

¹⁹ Jesu lap mmo nānee, <<Wu yee nā, nən mmak cin kə mæzep de mo a pee serəbet mə dyik, mon ntong kə neen, be mish kə matpoo nā wur de ashak kə mo me? Katdang mish matpoo nā wur kudī ashak kə mo, be baa mon mmak wet kə neen kas.

²⁰ Dangbə puus nā mon nji, de mon mmang mish nā nkaa mo. Dangbe, mon ntong kə neen ndāen teer mənə mo.

²¹ Baa mee gurum mak luwas nlər desəər shi fuwaat depoo kas, katdang wu cin kəsə, be fuwaat depoo, de wu luwas nlər desəər nā dīshik, nən nkur, be nən nwaa tee nlər desəər nā, be tee mənən ndes met ndinshee.

²² Kəzak, baa mee gurum mak doo am anab depoo ndāen tuulshim desəər mo kas. Katdang wur cin kəsə, be am anab depoo nən mpyan tuulshim desəər nā mo, kə am anab nən mbeer, kə tuulshim nā mon ntee zak. Amma moo doo am anab depoo a ndāen tuulshim depoo mo.>>

Nen Jesu Mo Cəlang

Dəben Parpuus Nookdi

²³ Mee parpuus Nookdi, be Jesu yaa ar del mbut mmaar dəben. Kaade mo a ar del nā, be nendām ndang Jesu mo doom cəlang pak dəben nā.

²⁴ Nen Farisi mo sat nJesu nānee, <<A naa jeplep fwaa mo nkaa cin mbii de baa nā ret kə mo cin mənə parpuus Nookdi kas.>>

²⁵ Jesu lap mmo nānee, <<Ashee, baa wuu cam tang mbii de mo ran ndāen bəət haal Naan nkaa mbii de gyet Devit, kə nenyil de mo ashak kə wur mo cin, kaadi gyet neenlāa wur kə nenyil de mo ashak kə wur kas se?

²⁶ Gyet wur del ndāen Lu Naan dəədes, be wur mang gəl aas de mo kə ten shin nən nNaan, wur se, kə wur shin pak nenyil de mo ashak kə wur. Gəl aas de baa a mee gurum buu mak se nā kas, see a pris mo dak. Gyet wur del Lu Naan dəədes nā a mbīt de Abiyata wur a pris dəədes met jir.>>

²⁷ Jesu sat mmo nā, <<Mo le parpuus Nookdi nā a mbe gurum, baa mo le a gurum mbe parpuus Nookdi nā kas.

²⁸ Desə nā kām nā, Lāa Gurum, wur a Daa mə puus Nookdi nā zak.>>

3

Jesu Bar Gwar De Sar nWur Fii.

¹ Jesu waa baa del ndəən mee lu Naan. Be mee gwar di nlu nā, de sar wur fii.

² Pak gurum mo leyit fur mo nkaa Jesu, mbəkə mo naa de. Kyet wur mbar gwar nā mpuus Nookdi wa? Mbəkə mo kat mbii cin mwaanaa di.

³ Jesu sat gwar de sar wur nā fii nānee, <<A yool a ji a dar sə agaak.>>

⁴ Be wur tal pə mo nānee, <<Kyet Wāar Mosis nā sat nā, mu cin a mbii deret mpuus Nookdi, aa koo mu cin a mbii debish ye? Mu bam seen gurum aa, koo mu tutu seen nā ye?>> Amma mo dok tətək.

⁵ Jesu naa mo shi tuup, mbəde nā shwal nwur mbut mbe balkāa kə mo nā, bə wur sat ngwar nānee, <<A zan sar fwaa.>> Be gwar nā zan sar nā, be sar wur nā zuum.

⁶ Nen Farisi mo pwat, bə abet, mo dām bəwlpwoo ashak kə nen nHerot mo, mbəkə mo yap ar de mon ntu Jesu de.

Gurum Mo Des

Mo Dām nDang Jesu

mPwoo Am Kuur

⁷ Jesu yool dām mpwoo am kuur, ashak kə nendām ndang wur mo, be nen Galili mo, kə nen Judiya mo des, mo dām ndang wur,

⁸ kə nen de mo nkwang nJerusalem, kə nkwang Idumiya, kə candel nkwang Jodan, kə nkwang yil nTaya kə Sidon zak. Gurum mo des mo ji pee Jesu di. Mbēdi mo kələng mbii dēwur cin mo jir.

⁹ Jesu sat njeplep fir mo, kə mo tang mee tii le nwur kus, mbəkə taji duu gurum nā mo jyar ji dwat wur de kas.

¹⁰ Mbēdi wur kə bar gurum mo des, be nenciinkoom mo de nkaa ji, mbəkə mo tung wur de.

¹¹ Kə nen de mo kə riin debish mo, katdang mo naa wur, be mmo taa ntoom nwur, be mo bwet or nānee, <<Gha a Lāa Naan.>>

¹² Dangbe Jesu sat nriin debish nā mo shibal hakyeng, nā, Taji mo woo wudi kas.

Jesu Bəlip Jēplep

Mo Kaapaat Baavəl

¹³ Jesu kaa adeng jwak, be wur pərep nen dēwur rəbet mo, be mo ji pee wur di.

¹⁴ Wur bələp gurum mo kaapaat baavəl, mbəkə mo dee de a jeplep nwur mo, kə mo tong di ashak kə wur, kə wur lep mo de mbe satpwoo Naan.

¹⁵ Wur shin mbal mo mbe ceen riin debish mo zak.

¹⁶ Səm nen dēwur bələp mo kaapaat baavəl nā, mo a Simon, de Jesu le səm nwur a Pita.

¹⁷ Kə Jemis lāa Zebedi, kə Joon dyemnəən Jemis, wur le səm mo a Bowanarjis, de shii mənə nā, (moo cin mbii a koo nluu de nii petpee sə.)

¹⁸ Kə Andru, kə Filip, kə Bartolomi, kə Matiyu, kə Tomas, kə Jemis lāa Alfiyas, kə Taddawus, kə Simon, de moo pet wur a Zeelot.

¹⁹ Kə Judas Iskariyot, gwar dēwur ji seet kə Jesu sə.

Jesu Kə Beelzebul

²⁰ Jesu waa baa ntul zak. Be gurum mo des mo waa baaji kuur pee wur di zak, har nā le kə baa Jesu kə jeplep wur mo mak se mbiise kas.

²¹ Kaade nen wur mo kələng nā, baa wur mak katpee mbe se mbiise kas, kə mo kələng gurum moo sat nā, Jesu kə tar, be mo dām mbe yaa wur.

²² Pak nenkām Wāar Mosis de mo pwat nJerusalem ji, mo sat zak nānee, <<Jesu kə Beelzebul, de nā a mishkoom mə riin debish mo, kə wur kə ceen riin debish mo a shibal mə mishkom kə riin debish mo.>>

²³ Jesu pərep mo ji kus, be wur sat Səmpwoo mo nānee, <<Cinarang dangbe ngujaan nwaa ceen ngujaan put yi?

²⁴ Katdang be mee yil dādes bāk set vəl, mbe cin lek kə set, be yil dādes mənən nleng.

²⁵ Katdang be mee nentul mo bāk sut vəl, mbe cin lek kə shak, be tul mənən nleng.

²⁶ mBe mənə, kadang be ngujaan wur bāk mulki wur de vəl, mbe cin lek kə foshik wur, be baa mulki wur nən ndar kas, be a kyes wur nā mmənə.

²⁷ Baa mee gurum mak del ntul ngubal, mbəkə wur hər long wur də kas, see koo wur shee bwot ngubal nā akudang, be wur mmak hər long wur nā.

²⁸ <<Azeen, kən sat nwun nə, shikbish de gurum moo cìn, kə pwoo debish de moo sat, be Naan wur nfwo shikbish mənən ngurum mo.

²⁹ Dangbə katdang mee gwar cìn shikbish, nkaa Riin Naan, be baa Naan nfwo gwar mənə kas, mbe vit. Mbēdi wu cìn a shikbish de baa Naan cam fwo nə nwur kas har ngaa.>>

³⁰ Jesu satpwoo desə a mbəde pak gurum moo sat nənēe, <<Wur kə riin debish.>>

Nəən Jesu Kə

Dyemnaən Wur Mo

³¹ Nəən Jesu kə dyemnaən wur mo jì dar atələng, be mo lep mee gurum del pet wur.

³² Gurum mo des mo tong neer Jesu cəərkaat, mo sat nwur nənēe, <<Nəən fwaa, kə dyemnaən fwaa moo rəbet naa gha atələng.>>

³³ Jesu sat mmo nənēe, <<A wii a nəən fen, kə a wii mo a dyemnaən fen yi?>>

³⁴ Be wur lyap nen de moo tong neer wur cəərkaat, be wur sat mmo nənēe, <<Wu naa, a nəən fen, kə dyemnaən fen mon ndesi!

³⁵ Ngwar dewur cìn dyen kə Naan, be a gwar mənə a dyemnaən fen demish, kə dyemnaən fen de mat, kə nəən fen zak.>>

4

Jesu Sat Səmpwoo

nKaa nGubwet Cirem*

¹ Jesu waa baa yaa kām-kam de ngurum mo mpwoo am kuur nə. Be gurum mo des mo jì kuur pee wur dī. Mbe duu kə gurum nə mo, be Jesu del tong ndəən tii nkaa am nə, be duu kə gurum nə mo jì dar pəkom am kuur nə.

² Jesu kām mbii mo ngurum mo des shi səmpwoo mo. Ndəən kām wur nə mo, be wur sat mmo nənēe,

³ <<wu lekom! Gyet mee ngumaar wur put dām mbe bwet cirem mbut mmaar.

⁴ Be kaadi wur nkaa bwet cirem nə, be pak cirem nə mo taa nkaa ar, be nyer mo sham cak cirem nə se.

⁵ Pak cirem nə mo taa nkaa kwoop, a peedi baa nə kə yil des kas. Abet, be cirem nə mo ciir kaa.

⁶ Kaade puuskaa be mo caan har mo fii, mbəde baa mo kat yil des mbe sham seen kas.

⁷ Pak cirem nə mo taa mbut nhər mo, be mo kaa wurang ndəən hər nə mo, be hər nə mo tərəng kaa mmo, be baa mo le mee aa kas.

⁸ Pak cirem nə mo taa nkaa yil deret, be mo kaa wurang rəret, kə mo le aa des. Memee le aa mo laarkun, kə memee le mo laarpeemee, kə memee le mo kambil.>>

⁹ Jesu sat nənēe, <<Ngwar dewur kə koom mə kələngpee, be nə ret kə wur kələng.>>

Jesu Leshap nGurum

Mo Shi Səmpwoo

¹⁰ Kaade Jesu dee mbəshin, be pak nen de mo kələng səmpwoo nə, mo jì ashak kə jeplep wur de dekaapaat baavəl sə mo. Mo jì tal pə wur, mbəkə wur sat shii Səmpwoo nə dī mmo.

¹¹ Jesu sat mmo nə, <<Naan shin man nwun, mbəkə wur manshii kə mbii de mo a səsok mə mulki Naan, amma pee nen de atələng mo, be moo kələng mbii desə mo jir a shi səmpwoo.

¹² Mbəkə koo

<de mo naa, be mon nnaa shi yit dak,

amma baa mon nnaashii nə kas.

Pee nen de mo kələng,

be mon nkələng a shi kom dak,

amma baa mon mmanshii nə kas,

mbəkə taji mo ciir,

kə Naan fwo shikbish fur mo dī.>>

Shii Kə Səmpwoo

nKaa Fwo Cirem Ni

¹³ Jesu tal pə mo nənēe, <<Baa wuu manshii səmpwoo desə nə kas aa? Cinarang dang wur mmanshii kə koor səmpwoo nə mo yi?

¹⁴ Shii kə səmpwoo nə ndesi, ngumaar nə wur a kaa ngusatpwoo Naan sə.

¹⁵ Pak gurum mo a kaa cirem de mo taa a ar sə, de katdang mo kələng pwoo Naan nə, be abet, ngujwaan wur jì ghər pwoo de mo kələng nə ndəən pətuup fur mo.

* 4: 4.1 ko fwoo.

¹⁶ Pak gurum mo a kaa cirem de mo bwet a kwoop sə, de katdang mo kələng pwoo kə Naan ni, be mo lap shi retnyit kələk-kələk.

¹⁷ Amma baa nə sham seen jurum-jurum, ndəən mo kas, kə baa mon nteer vəl kas. Katdang mee luk yool koo gurum mo shin jeel mmo, mbe pwoo Naan nə, be abet, mo baa shibwoon kələk-kələk.

¹⁸ Pak gurum mo a kaa cirem de mo taa mbut nghər mo sə, de katdang mo kələng pwoo Naan nə,

¹⁹ be, mbe pan kə mbii mo, kə choor long mə yil desə mo, kə numpee mə long mo, kə fwoot mə pak mbii mo, mo wvan pwoo nə, be baa mo lāa-lāa kas.

²⁰ Pak gurum mo a kaa cirem de mo bwet mo nkaa yil deret sə, de mo kələng pwoo Naan nə. Be mo lap nə, be pwoo Naan nə cın dak des ndəən pətuup fur mo, kaa cirem de nə lāa-lāa mo des sə. Pak mo lāa-lāa laarkun, pak mo laarpeemee kə pak mo kambil.>>

Wus zukpaal De Mo

Paa Shi Daa Dədes

²¹ Jesu sat mmo nənee, <<Kyet mee gurum nle wus nfitila, dang wur waa mang daa dēdes paa nə dī wa? Koo wur waa le nə nder peesaam wa? Amma wur nle nə adeng pee, a pee le fitila.

²² Baa mee mbii de, de nə a səsok de nən nook put agaak kas, kə baa mee mbii de, de nə a pəpaa, de mon nook put kə nə agaak kas.

²³ Ngwar dewur kə kom mə kələngpee, be nə ret kə wur kələng.>>

²⁴ Wur sat mmo zak nənee, <<Wu cın pan nkaa mbii de wuu kələng mo. Shi daa de wuu kām mbii de ngurum mo, be mon nkām mbii mo wun a shi shik zak, be nən ngam met mumo nə zak.

²⁵ Koo dang weyi dewur kə mbii, be mon ncın dyikə nwur. Dangbe gwar de baa wur kə mee mbii kas, be mon nsəet nwaa yaa wur kə rep mbii dewur kə nə.>>

Səmpwoo Mə Cirem De Nii Kàa

²⁶ Jesu sat zak nənee, <<Mulki Naan nə a kaa mee gwar de wu bwet cirem dəben mbut mmaar sə.

²⁷ Be wur saam mpar, kə wur yool mbít, be dəben nii kàa nii wurang. Be baa wur man kaadī nii wurang sə kas.

²⁸ Yil nə shikáa wur, nii kə le mbii kəkop mo kaa lāa-lāa. Nshee, be nə wurang kàa pyan kom, be nə putkáa, kə nə le àa.

²⁹ Kaade dəben nə nung, be wur mang cuk dām dīip dəben nə abet, mbəde pee mak dīip nə.>>

Jesu Sat Səmpwoo

nKaa Rep àas Mustad

³⁰ Jesu sat nənee, <<Mun nkām mulki Naan nə a kaa me sə yi? Kə mun nkām nə a shi səmpwoo dēdangyii?

³¹ Nə a kaa àas kə mee tēng, de moo pet nə a mustad sə, de nə kat met àas kə cirem mo jir, dang be katdang mo kop nə nyil,

³² be nə yool wurang, be nə dēe a tēng dēdes zam. Nii put song dēnan-nan mo, be nyer mo jī le tish fur mo mbut riin ni.>>

³³ Jesu satpwoo ngurum mo, nkaa mulki kə Naan shi səmpwoo mo shini-shini, kaadī mo mak manshii nə sə.

³⁴ Baa Jesu satpwoo ngurum nə mo kas, see a shi səmpwoo mo. Dang be katdang wur dēe mbəshin ashak kə jeplep nwur mo, be wur tap yakshii səmpwoo nə mmo jir.

Jesu Le Kə Kut Ni Dok Tətək

³⁵ Parpuus mənə, nkansəən, be Jesu sat njeplep fin mo nənee, <<Wu yool mmun, kə mu candel mu dām nkor desí.>>

³⁶ Mo yool yit duu gurum nə mo, be mo dām ashak kə Jesu ndəən tii dewur tong ndəən nə. Pak tii nə mo yool dām ndang wur zak.

³⁷ Mee kut dēdes nə yool nkaa am nə, be am dēl ndəən tii nə. Be tii nə dōom gam kə am.

³⁸ Dangbe Jesu nsaam mbwoon ndəən tii nə. Be jeplep wur mo dām mii wur. Mo sat nə, <<Ngukām, a naa mun murep mbəsə kas aa?>>

³⁹ Jesu wur mii, be wur gwak kut nə, bə wur sat am kuur nə nənee, <<A dok tətək. A saam coot.>> Be kut nə dar, pee dokshik tətək.

⁴⁰ Jesu sat njeplep wur mo nənee, <<A me le dang kəərmut yaa wun ye? Har yaksə, be baa wun shinzeen kas aa?>>

⁴¹ Nə aapwoo mmo des zam, be mo sat nshak nənee, <<Gwar desə wur a weye? De har kut kə am kuur, mo cın ndyən wur!>>

5

Jesu Ceen Riin Debish Mo Pwat

¹ Jesu ka jeplep wur mo can am kuur de Galilee del, be mo ji wul nkor dæar mu yil nGarasin.

² Kaade Jesu put ndæan tii na abet be wur kaat ka mee gwar dewur ka riin debish, wur ka tong a ndæan gwoot kəcir mo.

³ A peetong ka ngwar na mməna. Baa mee gurum katbal de mmak yaa wur bwoot kas. Koo de mo bwoot wur a shi tasek, ba wur ka saa tasek na.

⁴ Di moo naa njwal shii fir mo mbut nfut, ka mo bwoot sar wur mo shi tasek, dang be wur roop nfut na, ka wur kəram tasek na fwo. Baa mee gurum mak cin mee mbii nwur kas.

⁵ Par ka puus, be wur tong a ndæan kəcir, ka ndæan jwak mo, ka wur le or, ka wur koon foshik wur nkaa jwak na mo.

⁶ Kaade wur naa Jesu ka ji jong-jong, be wur yool su dam, wur dam kurum nfulum ntoom wur.

⁷ Be wur bwet doo shibal nənee, <<A me kaat mun ka gha ye? Jesu Lāa Naan Dehai! Wen dang pə gha mbe səm Naan, taji a lejeel nghan kas.>>

⁸ Gwar na sat kəsə, a mbəde Jesu ka sat nriin debish na nənee, <<A put aku mbut ngwar na, gha riin debish.>>

⁹ Jesu tal pə gwar na nənee, <<Səm fwaa a weyi?>> Gwar na lap nənee, <<Səm fen na a Lijiyon, de shii ka mənə na, mun di des.>>

¹⁰ Riin debish na mo dang pə Jesu hakyeng, mbəkə taji wur ceen mo pwat ndæan yil mənə kas.

¹¹ Kus ka peemənə, be kuur ka danus mo di des, mo nkaa se shit shituur jwak.

¹² Riin debish na mo dang pə Jesu, ka wur cinpee mmo, ka mo dam del de ndæan danus na mo.

¹³ Jesu cinpee mmo, be riin debish na mo pwat ndæan gwar na, be mo dam del ndæan danus na mo. Duu ka danus na mo wul ngal vəl, mo yool shwe sham a shituur jwak, be mo sham beer ndæan am candar na, har mo murap jir.

¹⁴ Nentap danus na mo shwe dam sat ngurum mo ndæan yilkaam, ka jepyil mo jir. Gurum mo pwat ji mbe naa mbii de na ka cin.

¹⁵ Mo ji pee Jesu de, be mo naa gwar de di wur ka riin debish mo wur ka tong, ka nlər a ləlep, ka wur ndæan dyen fin rəret, be kəarmuut yaa mo.

¹⁶ Nen de mo cin mbii desə na a yit fur, be mo yakshii na ngurum mo, kaadi Jesu bar gwar de di wur ka riin debish mo sə, ka kaadi danus na mo murap sə.

¹⁷ Dangbe nenyil na mo dang pə Jesu, ka wur yool put ndæan yil fur.

¹⁸ Kaade Jesu pə del ndæan tii, be gwar de, wur ka riin debish sə, wur dang pə Jesu nənee, <<A yit an dam di ndang gha.>>

¹⁹ Amma baa Jesu rəbet kas. Wur sat ngwar na nənee, <<A waa baa ntul, pee dyemnənə fwaa mo di, mbəkə a satpwoo de mmo nkaa mbii dedes de Naan ka cin gha, ka dewur ka naajeel fwaa.>>

²⁰ Gwar na wur baa waa, be wur taa satpwoo na nenyil de nkwang nyil nDikapolis mo, nkaa mbii dedes de Jesu ka cin nwur. Mbii de gwar na sat na aapwoo ngurum mo.

*Reep Jairus Ka Mat**De War Ka Beer Toom*

²¹ Jesu waa baa candel nkwang nkor dese, ndæan am, be gurum mo des mo ji kuur pee wur di, mpwo am kuur na.

²² Mee gwar de moo pet səm wur a Jairus, wur a memee ndæan nennan-nan mə mee lu Naan, wur ji kurum ntoom Jesu.

²³ Wur dang pə Jesu hakyeng, wur sat nənee, <<Reep fen delee war pə yap muut. A ji a lesar fwaa nkaa war, mbəkə war kat seen di.>>

²⁴ Jesu yool dam ashak ka Jairus, be gurum mo des mo dam ndang wur, be mo neer wur cərkaat kus-kus.

²⁵ Mee mat war de zak, de waa ka beer toom mbe bit mo kaapaat baavə.

²⁶ War ka kyes long fin mo jir pə nenyen mo, jir kəsə, be baa memee mak bar war kas. Dangbe shwal war nii war sət cici nnə.

²⁷ Kaade war kələng pwoo nkaa mbii de Jesu wur cin mo, be war dam del mbut duu gurum na mo. Be war tap dam m̄woon Jesu, be war tung pəkom nlər wur.

²⁸ Mbədi war ka ten pan ndæan pətuup war nənee, <<Katdang be an tung koo a pəkom nlər wur de bejee dak, be an mbar.>>

²⁹ Aasə be, war tung pəkom nlər wur nə, be abet, toom war nə dar. War man ndəən fwoshik war nə, nee shwal war nə kə kyes jee.

³⁰ Abet Jesu man nə, iiko kə put ndəən foshik wur nə, be wur ciir tal pə gurum nə mo, nənee, <<A wii tung nlər fen yi?>>

³¹ Jeplep wur mo lap nwur nənee, <<A naa duu gurum nə mo neer gha ciirkaat, be a sat nənee, <A wii tung gha yi> aa?>>

³² Jesu ciir mbəkə wur naa gwar de tung pəkom nlər wur nə dī.

³³ Mat nə war man koom de war kə kat nə, be war jī shi kəərmuut kə daar, war kurum nyil ntoom Jesu, be war sat zeen nwur jir mbii de nə kə cīn.

³⁴ Jesu sat nwar nənee, <<Reep fen, shinzeen fii nə le kə yi de a debəbar. Shwal fii nə kyes. Yi dām, yi wul riyang.>>

³⁵ Kaade Jesu kuḏi nkaa sat pwoō mənə, be mee des mo tong ntul Jairus mo jī, be mo sat nwur nənee, <<Reep fwaa war kə muut, Mbəmənə be taji a lejeel Ngukām wur kas.>>

³⁶ Amma Jesu lekom kaa baa wur kələng pwoō de mo sat nə kas sə. Be wur sat njairus nənee, <<Taji pətuup fwaa wat kas, amma a shinzeen bejee.>>

³⁷ Baa Jesu yit kə mee gurum dām ndang wur kas, see a Pita, kə Jemis kə Joon dymnəən Jemis bejee dak.

³⁸ Kaade mo jī wul ntul Jairus nə, be Jesu naa gurum mo nkaa fwo ruruu, mo nkaa wal, mo nkaa maap zak.

³⁹ Wur dēl ndəən lu nə, be wur sat mmo nənee, <<A me le dang, wuu fwo ruruu kə wun mmaap yi? Baa laareep nə war kə muut kas, amma war a nsaam bejee.>>

⁴⁰ Amma gurum nə mo jir, mo shwar wur shi shwar mə bakpee. Kaade wur le kə gurum nə mo pwat atələng jir. Be wur le kə puun kə nəən reep nə, kə nen de mo ashak kə wur, mo dēl ndəən lu de laareep nə war kə saam dī.

⁴¹ Be wur yaa sar laareep nə, be wur sat nwar nənee, <<Talifa kumi> de shii mənə a nə, <<Apa, wen sat yi, yi yool.>>

⁴² Abet be reep nə war yool dar, war yaa mwaa. Bitlāa war nə a kaapaat baavəl. Nə aapwoō ngurum mo des hakyeng.

⁴³ Jesu satpwoō mmo shibal nənee, <<Taji wu satpwoō mmee gurum nkaa nə kas.>> Wur sat zak nənee, <<wu shin mbiise nwar se.>>

6

Mo Cii Lap Jesu nYil nNazaret

¹ Jesu yool yit peemənə, be wur waaji ndəən yil wur. Jeplep wur de mo jī ndang wur.

² Kaade parpuus Nookḏi nə wul, be wur yaa kām-kām ngurum mo, ndəən lu Naan. Gurum mo des mo kələng wur, nə aapwoō mmo, be mo sat nənee, <<Gwar desə wur kat mbii desə mo jir a nneyi? Mo shin a seen dedang ngwar desə ye? De nə le kə wur cīn mbii aapwoō denan-nan sə mo yi?

³ Baa a ngu pwas shyee p sə ndesə kas aa? Dyem kə Meeri, de dymnəən wur mo a Jemis, kə Josep, kə Judas, kə Simon kas aa? De dymnəən wur de mat sə mo, ashak kə mu zak, kas aa?>> Mbəmənə be mo langtuup kə wur.

⁴ Jesu sat mmo nənee, <<Baa gurum moo cii shin dedes ngusatpwoō Naan kas, see a pə nenyil wur mo, kə dang wur mo, kə nentul wur mo, a moo cii shin dedes nwur bejee dak.>>

⁵ Baa wur cīn mee mbii aapwoō denan-nan mo mpeemənə kas, amma wur lesar nkaa pak nenciinkoom mo lee dak, bə wur bar mo.

⁶ Nə aapwoō nJesu zam, mbəde baa gurum nə mo shinzeen kas.

Jesu Lep Jeplep nWur De Kaapaat Baavəl Sə Mo

⁷ Jesu mwaa neer jepyil nə mo, mbəkə wur kámpwoō Naan de ngurum mo. Wur pəreep jeplep wur de kaapaat baavəl sə mo, be wur lep mo she seet vəl-vəl. Wur shin iiko mmo nkaa riin debish mo.

⁸ Wur sat mmo shibal nənee, <<Taji wu mang mee mbii mbə mwaa nə kas, koo gill aas, koo kuluk, koo shoal ndəən daam fuu mo kas.

⁹ Amma wu mak mang kammwaa, kə wu jwal kwoopshi nshii fuu mo bejee dak. Kə taji wu lep nlər mo vəl kas.

¹⁰ Koo tul dedangyii, de wu dēl de, be wu tong ntul mənə, har parde wun nyool wu yit pee nə.

¹¹ Koo pee dedangyi de baa mo lap wun kas, kə baa mo kələng pwoo fuu kas zak, be katdang wun a ar put mbe nə, be wu bwap ərong de nən nkaa shii fuu mo, mbəkə nə dee de a langtəng nkaa nenyil nə mo, nə mo cii lap wun.>>

¹² Dangbe mo pwat dəm yaa satpwoo Naan ngurum mo, mbəkə gurum mo tuwap di.

¹³ Mo ceen riin debish mo des, kə mo pwes nenciinkoom mo des shi mwoor paat, kə mo bar mo.

Muut Joon nGucin Baptisma

¹⁴ Mishkoom Herot kələng pwoo nkaa Jesu, mbəde sām Jesu nə dee a deməman ngurum mo jir, mbe mbii aapwoo dewur cin mo, be nə le kə pak gurum moo sat nənee, <<A Joon ngucin baptisma wur kə yool a peemút. A nə le dangbe wur kə iiko mbe cin mbii aapwoo desə mo.>>

¹⁵ Amma pak gurum mo sat nənee, <<A Ilaija ji kámshin agaak.>> Kə pak mo sat nənee, <<Wur a ngusatpwoo Naan, koo memee ndəən nensatpwo Naan de gyet yam mo sə.>>

¹⁶ Kaade Herot wur kələng mənə, be wur sat nənee, <<A Joon de Di wen kən le kə mo can kaa wur sí. A wur kə baa yool a peemút.>>

¹⁷ Di Herot shikaa wur, wur kə lep gurum mo dəm yaa Joon bwoot le nlushoot, mbe Herodiyas mat dyemnəən nwur Filip, de Herot wur kə lap war mmāt.

¹⁸ Mbēdi Di Joon wur naa nsat nHerot nə, <<Baa nə ret kə a lapmat kə dyemnəən fwaa kas.>>

¹⁹ A mpeemənə be Herodiyas war fes naa Joon kə yit də bish, be war rəbet tu Joon, dang baa war kat ar nə kas.

²⁰ Herot wur kəer Joon, mbəde wur man nə, Joon wur a nguzeen, kə gwar de ndere. Nə le kə nHerot tap kə Joon rəret ndəən lushoot nə. Herot wur kələng pwoo de Joon kə sat mo shi retnyi, amma pwoo nə moo daampee nwur zam.

²¹ Abwoon jep mənə, be Herodiyas waa katpee mbe tu Joon, a parpuus de mishkoom nHerot wur cet mbii serəbet, mbe pan parpuus de gyet mo lāa wur de. Be wur pərep mishkoom de mon nder wur, kə nenyil denan-nan nkaa shiitoon nwur mo, kə nenyil denan-nan de mo ndəən Galili, mbəkə mo ji de mbe serəbet nə.

²² Be reep kə Herodiyas war del met kook, be nə ret nHerot nyit zam, kə nenyil de moo tong a pee sese ashak kə wur zak. Mishkoom Herot wur sat nreep nə war nənee, <<Koo mbii dedangyii, de yii rəbet, be yi dang, be wen ncin nyi.>>

²³ Wur waa baa tuweerpwoo nwar shibāl zak nə, <<Koo a meye de yi dang pə an jir, be an ncin nyi. Koo dang nə a koor mulki fen, be nghan nshin nyi.>>

²⁴ Reep nə war dəm tal pə nəən waa nənee, <<Wen ndang a meye?>> Nəən nə war sat nənee, <<Yi dəm yi sat wur shin kaa Joon nguchin baptisma nyi.>>

²⁵ Reep nə war baa pə mishkoom de kələk-kələk, be war sat nwur nənee, <<A shin kaa nJoon nguchin baptisma an ndəən kong sə.>>

²⁶ Mbii de war dang desə nə wāt pətuup mishkoom zam, amma mbəde wur kə ten tuweerpwoo nreep nə war shi bəlemcuk, ntoom məzep wur nə mo, be nə dee nwur a täng, kə wur shin kaa nJoon nwar.

²⁷ Abet-abet mishkoom Herot wur lep mee shiitoon mbut nen tappee wur mo ke wur dəm can kaa nJoon ji kə di. Shiitong nə wur dəm can kaa Joon ndəən lushoot.

²⁸ Be wur ji kə kaa nə ndəən kong. Be wur shin nwar. Be war dəm shin nnəən fer.

²⁹ Kaade jeplep Joon mo kələng nə mo kə tu Joon, be mo ji mang kúm wur dəm wum ndəən kəcir.

Jesu Se Kə Gurum Mo nGal Paat

³⁰ Jeplep Jesu mo waaji pə wur de, be mo sat nwur mbii de mo dəm cin mo, kə mbii de mo kə kám ngurum mo zak.

³¹ Mbēdi gurum mo des moo ji, kə pak moo waa baa zak, be nə le kə baa Jesu kə jeplep fir mo katpee de mon nse mbiise de kas. Be Jesu sat mmo nənee, <<Wu ji mmun, mu dəm mbəsun a peedi baa gurum mo de kas kə wun wu nook di.>>

³² Be mo dəm mbusut ndəən mee tii am, mpeede baa gurum mo di kas.

³³ Amma gurum nə mo naa moo dəm, kə mo man nə, a mo. Be gurum nə mo yool ndeen yilkaam mo jir, mo yaa ar a dəər nshii, be mo dəm taa tələng nJesu kə jeplep wur mo.

³⁴ Kaade Jesu put ndəən tii nə, be wu naa gurum mo kuur des. Be wur naa mo jeel wur nyit, dang mo dee a kaa təm de baa mo kə ngunaa kas sə. Wur doom kám mbii mo mmo des.

³⁵ Kus yak puus nru, be jeplep nwur mo ji sat nwur nənee, <<A naa puus nə kus kə ru, dang pee desə nə a naaryil de baa tul gurum mo di kas.

³⁶ A sat ngurum nə mo dəm, mbəkə mo dəm de ndəən tul nenmaar mo, kə jepyil de mo neer pee desə cærkaat, mo seet mbiise de shikaa fur.>>

³⁷ Dangbe Jesu lap mmo nānee, <<Wu shin mbiise mmo se.>> Mo lap nwur nānee, <<Mun ndem mu seet gəl aas mə shooll zinariya kambil vəl, kə mu shin mmo se aa?>>

³⁸ Jesu tal pə mo nānee, <<Wun kə gəl aas mo a kong ye? Wu dəm wu naa de.>> Kaade mo dəm naa, be mo sat nānee, <<Mun kə gəl aas mo paat, kə pupwap mo vəl.>>

³⁹ Be Jesu sat njeplep wur mo bək gurum nə mo tong nyil, shikuur-shikuur nkaa dem de mælep nə.

⁴⁰ Aasə be gurum nə mo tong nyil shikuur-shikuur, pak mo kambil-kambil, dang pak mo laarpaat-laarpaat.

⁴¹ Jesu mang gəl aas depaat nə mo, kə pupwap de vəl nə mo, be wur dypeep yit fer adeng, be wur cın dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan. Be wur yilang gəl aas nə shin jeplep wur mo, kə mo swap de ngurum nə mo se, kəzak, wur bək pupwap de vəl nə mmo aasə zak.

⁴² Gurum nə mo jir, mo se əbəl.

⁴³ Har nen mwaan ndang wur nə mo kok kor gəl aas kə pupwap de mo dee de, be nə gam kəcik mo kaapaat baavəl.

⁴⁴ Daa de mo se mbiise nə, mo wul ngal paat.

Jesu Mwaan nKaa Am

⁴⁵ Abet, be Jesu le kə nen mwaan ndang wur mo del ndəən tii, mbəkə mo dəm di nwur atəlang, mbe candel nkor Betseda, kə wur bwet duu kə gurum nə mo de akudang.

⁴⁶ Abwoon dewur kə bwet mo, be wu kaa adeng jwak mbe cın dangnaan (leshap kə Naan).

⁴⁷ Kaade tii nə kə wul a naar am kuur nə, be pee kə shooll. Jesu wur dee di a dəər mbəshin.

⁴⁸ Wur naa mo nkaa shwaajeel, mpee tung tii nə, mbəde mee kut dedes nii baa kə mo shibwoon. Be wur mwaan nkaa am kuur nə ke wur dəm pee mo di, naar kə karfe kun har dəm karfe mpeemee. Kaade wur dəm wul pee mo di, be wur cın kaa wur ndədel mo sə.

⁴⁹ Be, kaadi mo naa wur mwaan nkaa am nə, be mo pan nə a mee nshon, be mo bwet or.

⁵⁰ Mbēdi mo jir mo naa wur, be kəərmut fes yaa mo des. Abet, be Jesu leshap kə mo, wur sat mmo nānee, <<Wu bwet pətuup fuu mo, a an. Taji kəərmut yaa wun kas.>>

⁵¹ Be wur kaa del ndəən tii nə ashak kə mo, dangbe kut nə dər coot. Be nə aapwoo mmo zam.

⁵² Mbēdi baa mo manshii kə pwoo nkaa mbii aapwoo de Jesu cın nkaa gəl aas, dang wur shin ngurum mo ngal paat mo se sə kas. Mbēdi baa pətuup fur mo mak manshii nə rəret kas.

Jesu Bar Nenciinkoom

Mo nYil nGenesaret

⁵³ Kaade mo can am nə del, be mo ji wul kwang nyil nGenesaret, be mo dyyin tii nə pəkom dəər.

⁵⁴ Kaade mo pwat ndəən tii nə, be abet-abet Be gurum mo man nə, a Jesu.

⁵⁵ Mo yool shwe dəm del ndəən yil nə jir, be mo ghər nenciinkoom mo nkaa mbiisaam fur mo, mo dəm kə mo mpee de mo kəlang nnə Jesu di.

⁵⁶ Peedi Jesu del de jir, koo ndəən jepyil mo, koo ndəən yilkaam mo, koo a peemaar mo, be gurum mo ghər nenciinkoom fur mo, mo le mo mpwoo lutuk, kə mo dang pə Jesu, katdang wur rəbet, be wur yit kə mo tung koo a pəkom nlər wur de bejee dək. Nen de mo tung nlər wur nə jir, be mo bar.

7

Kám Kə Nen Məyii

Mə Nen Yahudi Mo

¹ Nen Farisi mo, kə pak nenkám Wàar Mosis mo, de mo tong nJerusalem, mo ji kuur pee Jesu di.

² Be mo naa pak jeplep Jesu moo se mbiise shi sar de baa nə bang kas, shii kə mənə nə, baa mo vwang sar fur mo kaadi nen Farisi mo sat nnə, mo cın sə kas.

³ Baa nen Farisi mo kə nen Yahudi mo jir, moo see mbiise kas, see mo shee vwang sar fur mo rəret akudang. Moo tap aa mbii de gyet məyii fur moo loot kə cın nə.

⁴ Katdang mo tong nlutuk ji, be baa mon nse mee mbii kas, see mo shee vvang sut ræret akudang. Pak mbii mo dædes, de mo cîn, de mo kâm a pæ nen mæyîi fur mo, kaa vvang laadaa mo, kæ tuul mo, kæ daa bõng mo sà.

⁵ Nen Farisi mo, kæ nenkâm Wàar nMosis mo tal pæ Jesu nànee, <<A me le dångbe baa jeplep fwaa moo tap kæ kâm kæ nen mæyîi funu mo kas ye? Har moo se mbiise shi sar de baa mo bang kas.>>

⁶ Jesu lap mmo nànee, <<Wun nen mwaan ndang Naan shi pætuup vøl-vøl mo. Gyet Aizaya wur satpwoo nkaa wun azeen nànee, <Nen desæ moo shin dædes nghan a shi mæshpwoo fur mo.

Amma pætuup fur mo
jong kæ an.

⁷ Moo seyil nghan a buu.

Kâm de moo kâm nà
a Wàar mæ
gurum mo.

⁸ Wu yit Wàar Naan, kæ wu dyel a Wàar de gurum moo loot kæ cîn nà.>>

⁹ Wur sat mmo zak nànee, <<Wun kæ mee ar seen mbe cii Wàar Naan mo, mbækæ wu dyel kâm fuu mo de.

¹⁰ Mosis sat nànee, <A shin dædes mpuun fwaa kæ nàen fwaa,> Kæzak nànee, <gwar dewur satpwoo dæbish nkaa puun koo nàen wur, be mon ntu wur ating.>

¹¹ Amma wuu kâm ngurum mo nà, <Katdang gurum wu kæ mee mbii de nà ret kæ wu bam puun wur de, koo nàen wur shi shik, dångbe wu sat nà, nà a Korban, (de shii mænə nnə, nà a mæ Naan).

¹² Be baa wu kudî wuu yit nwur cîn mee mbii mbe bam puun wur de kæ nàen wur de kas.

¹³ A mbe kâm fuu desæ mo, be wuu lepwoo Naan deæ a mbii debu, kæ mbii mo des de wuu cîn mo aasæ zak.>>

Mbii De Moo Le Gurum

Dee a mBii Debish (Nyaknkap)

¹⁴ Jesu waa baa pet duu gurum nà mo, be wur sat mmo nànee, <<Wu lekom, kæ wur kælong mbii de an nsat dî, kæ wur manshii nà de zak.

¹⁵ Baa mee mbii de gurum kæ se mpwoo, næn nle kæ gurum deæ a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan kas, amma a mbii de moo kaa pwat mpwoo gurum, a mænə moo ke le gurum deæ a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan.>>

¹⁶ Katdang gwar de kæ kom mbe kælongpee, be wu kælong.

¹⁷ Kaade Jesu yool yit duu gurum nà mo, be wur dæm dæl ndæn lu. Be jeplep wur mo tal shii sæmpwoo mænə pæ wur.

¹⁸ Jesu sat mmo nànee, <<Baa wun wu manshii nà kas zak aa? Wu man nà, koo a mbii dædangyi de gurum se, be baa næn mmak le gurum deæ a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan kas.

¹⁹ Mbefî mbii de gurum se, be baa nii dæl sham a ndæn pætuup wur kas, amma nii dæl sham a ndæn but nwur, be wu ndem kæn nà ndyes.>> Jesu satpwoo deæ, a mbækæ wur kâm de nà, baa mee mbiise mak le gurum deæ a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan kas.

²⁰ Jesu sat zak nànee, <<A mbii de moo kaa pwat ndæn pætuup gurum, a moo le gurum a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan.

²¹ Mbefî a ndæn pætuup ngurum, be pan dæbish moo pwat a dî. Mbii mo kaa tang mat mo, kæ wat, kæ tukaa, kæ ngaa.

²² Kæ tælæk, kæ yaa bæ pætuup, kæ gwampee, kæ ciin yaasut, kæ zuur, kæ wat sëm, kæ dyeep kaa, kæ dak mwên.

²³ A mbii dæbish desi mo jir, de moo pwat ndæn pætuup gurum, a mænə moo ke le gurum deæ a mbii dæbish (nyaknkap) nyit Naan.>>

Shinzeen Mee Mat

²⁴ Jesu yool a peemænə zak, be wur dæm ndæn yil nTaya kæ Sidon. Wur dæm dæl ndæn mee lu, de baa wur ræbet kæ mee gurum manpee dewur de kas, amma jir kəsə, be gurum mo dæm yap wur kat.

²⁵ Kaade mee mat, de riin dæbish ndæn reep war delee, war kælong pwoo nkaa Jesu, be abet, war ji taa ntoom wur.

²⁶ Baa mat nà war a mat Yahudi kas, war a mat Heleni. Mo lăa war a nFonisha, de næn nyil nSiriya. War dång pæ Jesu, mbækæ wur ceen riin dæbish nà put mbut nreep war nà.

²⁷ Jesu lap nwar nànee, <<Yi yit kæ mu shin mbiise njeplu mo æbəl dî aku, mbæde baa nà ret kæ mu mang mbiise mæ jep mo, kæ mu fwo næn as mo kas.>>

²⁸ Amma waa sat nə, <<Ii, nə aasə Daa, amma as nə moo se rep pak mbiise de nii dɔng nyil, nder peetong mə sese jeplu nə mo.>>

²⁹ Jesu sat nwar nənee, <<Mbə pwoɔ de yi sat sə, be yi dəm ntul wur-wur, riin dəbish nə kə put mbut nreep fii nə.>>

³⁰ Kaade mat nə war baa ntul far, be war kat reep war nsaam nkaa mbiisaam. Riin dəbish nə kə put ndəən reep nə jee.

Jesu Bar Mee Təding

³¹ Jesu yool yit yil nTaya, be wur taa mer nSidon, be wur ji wul am kuur mə Galili, nkwang nyil nDikapolis.

³² Mee des mo ji kə mee təding, de baa wur mak leshap kas pee Jesu de. Mo dāng pə wur, kə wur lesar wur di nkaa təding nə.

³³ Mbut duu gurum nə mo, be Jesu yaa təding nə nsar, dām kə wur mee kwang coot mbəshin. Jesu jwal nəkongsar fin mo ndəən kom gwar nə, kə wur bwet lii, be wu tung liis gwar nə zak.

³⁴ Jesu naapee kaa adeng, dāngbe wur nook puut, be wur sat ntəding nə shi ləpwoɔ mu nenyil Arameek mo nənee, <<Iffata>> de shii kə mənə nə, <<Wang!>>

³⁵ Be abet, be gwar nə kələngpee, kə liis nwur nə fween, be wur leshap rəret.

³⁶ Jesu satpwoɔ ngurum nə mo shibal nə, taji mo satpwoɔ nkaa nə mmee gurum kas, amma a koppee de mon ndok tətək, be mo waa dām satpwoɔ ngurum mo nkaa nə des.

³⁷ Nə aapwoɔ ngurum nə mo hakyeng, dāngbe mo sat nənee, <<Wur cin mbii mo jir a ndəre-ndəre. Wur le kə komjoor mo kələngpee, kə təding mo leshap zak.>>

8

Jesu Se Kə

nGurum Mo nGal Feer

¹ Ndəən teer mənə mo, be duu gurum nə mo waa baa kuur pə Jesu di des. Be baa mo kə mbiise kas. Jesu pərep nen jeplep wur mo, be wur sat mmo nənee,

² <<Wen naajeel duu gurum sə mo, mbəde mo kə cin teer kun ashak kə an ndesi, dāng baa mo kudi kə mbiise kas.

³ Katdāng wen bwet mo shindām ntul fur mo kə neen, be mon ntaa muutleet a ar, mbəde pak mo pwat a mpee dejong.>>

⁴ Jeplep Jesu mo tal pə wur nənee, <<Mun mmak kat mbiise a nneye, a naaryil dese, de duu gurum sə mon nse kə nə mak əbəl mo de ye?>>

⁵ Jesu tal pə mo nənee, <<Wun kə gəl aas mo a kong ye?>> Mo lap nənee, <<Mun kə gəl aas nə mo a pwovəl.>>

⁶ Jesu sat nduu gurum nə mo tong nyil. Be wur mang gəl aas de pwovəl nə mo, wur cin dāngnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan. Be wur yilang gəl aas nə mo, wur shin jeplep wur mo, mbəkə mo shwap de ngurum nə mo, be jeplep wur nə mo shwap ngurum nə mo se.

⁷ Mo kə rep pak pupwap mo dīkə lee. Jesu cin dāngnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa pupwap nə mo, be wur shin jeplep wur mo, mbəkə mo shin de ngurum nə mo se zak.

⁸ Duu gurum nə mo se, har mo əbəl jir. Dāngbe jeplep Jesu mo kok koor mbiise de nə dee de, be nə gam kækic mo pwovəl.

⁹ Duu gurum de mo se mbiise nə mo wul ngal feer. Abwoon mənə, be Jesu bwet gurum nə mo shin waa.

¹⁰ Be abet, Jesu de ndəən tii ashak kə jeplep wur mo, be mo de dām nyil nDalmanuta.

Gurum Mo Tang Naa

mBii Aapwoɔ Mo Pə Jesu

¹¹ Pak nen Farisi mo ji pee Jesu de, be mo doom beetshik kə Jesu, mbəkə mo kam wur de. Be mo sat nwur nənee, <<A cin mee mbii aapwoɔ de nə tong adeng sham de.>>

¹² Be Jesu nook puut kə tuup. Wur sat mmo nə, <<A me le dāng gurum de nyiicinsə moo rəbet naa mee mbii aapwoɔ de nə tong adeng sham ye? Azeen, kən sat nwun nə, baa mon nkām mee mbii aapwoɔ nen de nyiicinsə mo kas.>>

¹³ Jesu yool yit mo, be wur baa de ndəən tii am, mbəkə wur can am de dām nkor desí.

Tap Kə Kám Mə

Nen Farisi Mo

¹⁴ Jeplep Jesu mo munsut mmang gəl aas pan, dāng be mo kə memee mändong bejee ndəən tii nə.

¹⁵ Jesu sat mmo shibal nənee, <<Wu tap kə kám (yist) mə nen Farisi mo kə mə Herot.>>

¹⁶ Jeplep wur nā mo doom beet ashak, nānee, <<Wur sat pwoo mənā a mbəde baa mun kə gəl aas kas.>>

¹⁷ Jesu man mbii de moo beet nā, be wur sat mmo nānee, <<A me le dang wuu beet nā, baa wun kə gəl aas kas yi? Tan, har yaksə be baa wu naashii nā kə wu man kas aa? Pətuup fuu nā mo deē a dəbal de mo cii manshii kə nā me?

¹⁸ Wun kə yit, mbe naapee, be baa wu naapee shi shik kas aa? Wun kə kom mbe kələngpee, be baa wun kələngpee shi shik kas aa? Wuu munshik ee?

¹⁹ Gəl aas depaat sə mo, de di an yilang nshin ngurum mo ngal paat mo se sə. Be di wu kok koor gəl aas de nā deē de, be di nā gam kəcik mo a kong ye?>> Mo lap nā, <<di nā gam kəcik mo kaapaat baavəl.>>

²⁰ <<Koo dang wuu munshik gəl aas de pwovəl sə mo, de di an yilang nshin ngurum mo ngal feer mo se sə ye? Be di wur kok koor gəl aas de nā deē de, be di nā gam kəcik mo a kong yi?>> Mo lap nā, <<di nā gam kəcik mo pwovəl.>>

²¹ Jesu sat mmo nānee, <<To, be yaksə, baa wu manshii nā kas aa?>>

Jesu Bar Mee nGuvum nYil mBetseda

²² Mo ji wul mBetseda. Be mee des mo ji kə mee nguvum pee Jesu de. Mo dang pə wur, kə wur tung nguvum nā di.

²³ Be Jesu yaa nguvum nā nsar, be wur put kə nguvum nā abwoon laayil nā. Kaade Jesu tus lii nkaa yit kə nguvum nā, be wur lesar wur mo nkaa nguvum nā. Be wur tal pə nguvum nā nānee, <<Aa naa mee mbii ye?>>

²⁴ Be nguvum nā wur dyeep yit, be wur lap nānee, <<li, wen naa gurum mo, dang be nghan naa mo, a kaa təng de moo mwaan sə.>>

²⁵ Jesu baa lesar fin mo nkaa nyit gwar nā, be yit gwar nā wang, bə wur naapee, har wur naa mbii mo rəret jir.

²⁶ Jesu bwet gwar nā shindəm ntul fir, dang wur sat ngwar nā nānee, <<Taji a baa del ndəən laayil nā kas.>>

Be De Pita Sat nKaa Jesu

²⁷ Jesu kə jeplep wur mo yool put, be mo dām del ndəən jepyil de mo nkwang nSizariya mə Filipi. Kaade mo a ar, be Jesu tal pə jeplep wur mo nānee, <<Gurum moo sat nā an a weyi?>>

²⁸ Jeplep nwur mo lap nānee, <<Pak gurum nā moo sat nānee, <gha a Joon ngucin baptisma,> dang pak moo sat zak nānee, <gha a Ilaija.> Pak moo sat nānee, <gha a memee mbut nensatpwoo Naan mo.>>

²⁹ Jesu tal pə mo nānee, <<Amma wun, wuu sat nā, nghan a weyi?>> Pita lap nwur nā, <<Gha a Kristi.>>

³⁰ Jesu satpwoo mmo shibal nā, taji mo sat mee pwoo nkaa wudī a Kristi Ngubam de Naan lep kas.

Jesu Satpwoo nKaa Muut Dewur Cin

³¹ Abwoon mənā, be Jesu doom kām jeplep wur nā mo nānee, <<Nā a təng Làa Gurum, wur nshwaajeel mo des shini-shini, kəzak, nennan-nan mo, kə pris denan mo, kə nenkām Waar Mosis mo, mon chii wur, dangbe mon ntu wur. Be parpuus dekun, be wur mbaa yool a peemūt.>>

³² Jesu satpwoo desə mmo agaak, be Pita pet Jesu dām kə wur mmee kwang coot, be wur jəər wur.

³³ Amma Jesu ciir naa jeplep wur nā mo, be wur sat mPita nānee, <<A baku pee an de, gha Shetan! Mbēdi baa gha aa pan a mbii de mo a mē Naan kas. Amma pan fwaa nā a mē gurum mo bejee.>>

³⁴ Jesu pərep duu gurum nā mo ashak kə jeplep wur nā mo, be wu sat mmo nānee, <<Katdang mee gurum rəbet ji ndang an, be naa təng wur cii shin kə wur dakshin de mbe shwaajeel, nē ndēe a kaa wur mang a shiyeepmūt fin, kə wur ji de ndang an sə.

³⁵ Koo gwar dedangyi dewur rəbet bam seen fir, be nən nloom wur, amma koo gwar dedang ye, dewur shin seen fin mbe sām fen, kə mbe pwoo deret nā zak, be gwar mənən nkat seen.

³⁶ Gurum nkat a ləbet dedang ye, katdang wur kat mbii de mē yil nā mo jir, amma katdang seen wur loom a wu, be kwoop mbii mənā mo a meyii?

³⁷ A me a mbii de gurum wu nshin a koppee kə seen wur yi?

³⁸ Koo gwar dedangyi de naashwoop yaa wur mbe nghan, kə kām fen mo nyiicinsə, de nā a mē nenbutbish mo, kə nen de baa mo man Naan kas. Be Làa Gurum, wur ncin

naashwoop kə gwar nə zak, parpuus de wu nji ndəən dedes mə puun wur de ashak kə nenlep Naan debang mo.>>

9

¹ Jesu sat mmo nānee, <<Azeen nzeen kən sat nwun nə, pak mo de ndəən nen de moo dirang mpeesə, baa mon mmurep kas, naa təng mo naa mulki Naan nə jì shi mbal akudang.>>

Fwoshik Jesu Nə Cəər nDəən Dədes Fər

² nBwoon teer mo peemee, be Jesu mang Pita, kə Jemis, kə Joon. Wur kaa kə mo a mee dēng jwak dewurang, mon mbusut. Be fwoshik Jesu nə cəər ndəən dedes wur a yit fur.

³ Nlər wur mo cəər dēe a depiyaa pet-pet, dāngbe nə mang yit mmo. Baa mee gurum ndəən yil sə mak v̄wang nlər piyaa kaa mənə sə kas.

⁴ Dāngbe jeplep Jesu mo naa Mosis, kə Ilaija mon nkaa leshap kə Jesu.

⁵ Be Pita sat nJesu nānee, <<Ngukám, nə ret kaadi mun de mpeesə sə. A yit kə mo d̄yik bit mo kun, memee gha, memee Mosis, kə me d̄i Ilaija.>>

⁶ Baa Pita man mbii de nwur nsat kas, mbəde kəəmuut nii fes yaa mo.

⁷ Dāngbe nluu jì paa mo, kə mo kəlong mee d̄oo nə put ndəən nluu nə, de nə sat nānee, <<Desə a Lāa fen, de wen nwal nwur zam. Wu kəlong wur.>>

⁸ Abet, kaadi mo ciir naapee, be baa mo naa mee gurum kuđi ashak kə mo kas, be a Jesu nbəshin bejee.

⁹ Kaade mo a ar sham adeng jwak nə, be Jesu sat mmo shibal nə, taji mo sat mmee gurum mbii de mo naa kas, naa təng Lāa Gurum wur yool a peemūt akudang.

¹⁰ Baa mo sat mbii de mo kə naa nə mmee gurum kas, amma mo tal peshak nānee, <<A me a shii kə yool a peemūt nə yi?>>

¹¹ Mo tal pə Jesu nānee, <<A me le dāng nenkám Wāar Mosis mo sat nānee, <<Ting Ilaija wur shee jì akudang yi?>>

¹² Jesu lap mmo nānee, <<Ilaija wur nshee jì, mbəkə wur đak mbii mo de reret jir. Be a me le dāngbe mo kə ten ran nə, Lāa Gurum wur nshwaajeel mo des shini-shinə mon mbák wur, kə le wur a debuú yi?

¹³ Amma wen sat nwun nə, Ilaija wur kə ten jì, kə mo kə cin mbii de mo rəbet kə wur jir, kaadi mo kə ran ndəən bəet haal Naan nkaa wur sə.>>

Jesu Bar Mee Lāa Dewur Kə Riin Debish

¹⁴ Kaade mo sham wul pee kor jeplep wur nə mo de, be mo naa duu gurum mo des pee mo de, kə nenkám Wāar Mosis mo, mo nkaa beetshik kə nen mwaa ndang Jesu nə mo.

¹⁵ Kaade duu gurum nə mo naa Jesu, be nə aapwoo mo jir. Abet, be mo shwe dām pee wur de, be mo tok kə wur.

¹⁶ Jesu tal pə jeplep wur nə mo nānee, <<Wuu cin a beetshik me kə mo yi?>>

¹⁷ Be mee gwar mbut duu gurum nə mo wur lap nānee, <<Ngukám, wen jì kə lāa fen pee gha de, mbəde wur kə riin debish, de nə kə c̄i leshap nwur.

¹⁸ Tong be nii jì yool yaa wur karmat, be nii mang wur shweer nyil, dāng t̄əfil kə jì put nwur mpwoo, dāng wur kə sām oos, dāngbe nii le kə fwoshik wur nə fii. Wen dāng pə jeplep fwaa mo, mbəkə mo ceen riin debish nə put de, amma baa mo mak kas.>>

¹⁹ Jesu sat mmo nānee, <<Wun nen de nyicinə baa wur shinzeen kas! Wen ntong ashak kə wun mbe vit aa? Wu jì kə lāa nə pee an d̄i.>>

²⁰ Mo jì kə lāa nə pee Jesu d̄i. Kaade riin debish nə naa Jesu, be abet nə yoon lāa nə, nə mang wur shweer nyil, be lāa nə wur b̄əring nyil, t̄əfil jì put nwur mpwoo.

²¹ Jesu tal pə puun lāa nə nānee, <<Mbii desə nə yaa cin d̄yem fwaa nə a p̄ərangyi?>> Puun nə wur lap nānee, <<Pəgyet wur kuđi a lāa delee.

²² Nii naa mang wur vwet ndəən wus, kə ndəən am zak, mbəkə nə tu wur d̄i. Amma katdang gha mak cin mee mbii, be a naajeel fen, kambok a bām mun.>>

²³ Jesu sat nwur nānee, <<A me le dāng waa sat nānee, <Katdang wen mak yi?> Ngwar dewur shinzeen, be mbii mo jir, mon mmak cin mbe wur.>>

²⁴ Abet-abet, be puun lāa nə wur d̄yep d̄oo fir nānee, <<Wen shinzeen. A bām an kə ciin shinzeen fen nə!>>

²⁵ Kaade Jesu naa des gurum nə mo jar jì kus-kus, be wur gwak riin debish nə, wur sat nnə nānee, <<Gha, riin debish de waa c̄i leshap kə kəlongpee ngurum. Wen sat ngha, a put mbut nlāa nə. Taji a baa d̄el ndəən lāa nə zak kas.>>

²⁶ Abwoon de riin debish nà le or, be nà yoon làa nà shìbàl, be nà mang làa nà vwet nyil, be nà put. Làa nà wur gan nyil kaa wur kà mumuut sà, dangbè nàen gurum nà mo sat nànee, <<Làa nà kà muut.>>

²⁷ Amma Jesu yaa sar làa nà, wu dýeep wur, be làa nà yool ðar atəng.

²⁸ Abwoon mənə, be Jesu ðel ndəən lu, be jeplep wur mo tal pə wur coot nànee, <<A me le dangbè baa mun mu mak put kà riin debish nà kas yi?>>

²⁹ Jesu lap mmo nànee, <<Baa mbii kaa ðesə nən mmak put kas, see a shi leshap kə Naan. >>

*Jesu Baa Satpwoo
nKaa Muut Fin*

³⁰ Jesu kə jeplep wur nà mo yool yit peemənə, be mo yaa ar ðel nyil nGalili, be baa wur rəbet kə gurum mo man peedi wur de kas.

³¹ Mbēdi wur nkaa kam jeplep wur mo nànee, <<Mon nshin Làa Gurum ndəən sar gurum mo, be mon ntu wur, dangbè a puus ðekun be wur nyool a peemūt.>>

³² Amma baa jeplep Jesu nà mo manshii pwoo mənə kas, dang mo kəər tal nà pə wur zak.

A wii A Dədes Met Jir Yii?

³³ Kaade mo jì wul nyil nKaparnahum, be Jesu ðel ndəən lu, be wur tal pə jeplep wur nà mo nànee, <<De wuu beetsjik, a nkaa me, a ar sà yi?>>

³⁴ Amma mo ðok tətək, mbəde mo kə beetsjik kə shak a ar nà, a wii a ðedes met jir ndəən ðun yi?

³⁵ Jesu tong nyil, be wur pərep jeplep wur de kaapaat baavəl nà mo, be wur sat mmo nà, <<Katdang mee gurum rəbet ðen a ðenshee, be nà ret kə wu ðee a de abwoon, kə a wur nden a ngudak niyee mo jir zak.>>

³⁶ Wur pet mee làa delee, be wur le làa nà ðar nnaar fur, be wur mang làa nà nsar fin, be wur sat mmo nànee,

³⁷ <<Koo gwar ðedangyii, dewur lap mee làa delee kaa ðesə sà, ndəən səm fen, be gwar nà lap a nghan mmənə. Koo gwar ðedangyi dewur lap an zak, be baa wur lap a nghan mbəsen bejee kas, amma wur lap a gwar dewur lep an shiin ji mmənə zak.>>

*Ngwar De Baa
Wur Shaarlek Fun Kas,
Be Wur A Munu*

³⁸ Joon sat nwur nànee, <<Ngukám de mu naa mee gwar wu nkaa ceen riin debish mo pwat ndəən gurum mo shi səm fwaa, be mə cíi nwur, mbəde baa wur a memee ndəən mun kas.>>

³⁹ Amma Jesu sat mmo nànee, <<Taji wu cíi nwur kas. Mbēdi baa mee gurum mak cin mee mbii aapwoo shi səm fen, dangbè wur waa ciir satpwoo debish nkaa an kas.

⁴⁰ Mbēdi gwar de baa wur a shaarlek fun kas, be gwar nà a munu mmənə.

⁴¹ Azeen nzeen kə sat nwun nà, koo gwar ðedangyii, dewur shin am nwun shwaa, mbəde wun a mu Kristi mo, be gwar mənən nlap kwat nà hakyeng.>>

*Jwaan De Moo Le
Gurum Cin Shikbish*

⁴² <<Koo gwar ðedangyi dewur le kə memee məndong ndəən jep sà mo, de mo shinzeen an, mo cin shikbish, be nà nret met kə mo dýiin mee fin dýees dak detoon ntook gwar mənə, kə mo vwet wur de ndəən am kuur.

⁴³ Katdang sar fwaa nà le kə a cin shikbish, be a can nà a vwet. Mbēdi ngyal ðesi be a ðel ndəən peeseen kə sar məndong, nà ret met aku de mon nvwet gha ndəən aawus de ðəm ngaa-ngaa, be gha kə sar mo vəl.

⁴⁴ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit de kas zak.

⁴⁵ Kə katdang be shii fwaa nà le kə a cin shikbish, be a can nà a vwet. Mbēdi ngyal a ðel ndəən peeseen shi shii məndong, nà ret met, aku de mon nvwet gha ndəən aawus de ðəm ngaa-ngaa be gha kə shii mo vəl.

⁴⁶ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit de kas zak.

⁴⁷ Kə katdang be yit fwaa nà le kə a cin shikbish, be a pun nà a vwet. Mbēdi ngyal ðeesi be a ðel ndəən mulki mə Naan kə yit məndong, nà ret met aku de mon nvwet gha ndəən aawus de ðəm ngaa-ngaa, be gha kə yit mo vəl.

⁴⁸ A peedi nyet de moo se gurum mo, baa mon cham murap kas, kə baa wus nən cham pit di kas zak.

⁴⁹ <<Mon ncîn ðak shi wus, mbəkə mo le gurum mo pan shee ret ðe jir, kaadi moo le kəən nkaa mbii, mbəkə taji nā wam kas sà.

⁵⁰ Kəən nā a mbii ðeret, ðang be katðang baa kəən nā kuði kə shang kas, be mon ndak nā a shi me, mbəkə nā waa shang ðe yi? Wun jeplep fen mo, wu tongryang kə shak, kaa kəən ðe baa nii bəksak kə shang nā kas sà.>>

10

Kām-Kam Jesu nKaa Tudɣik

¹ Jesu yool yit peemənə, be wur ðəm nkwang yil nJudiya, wur candel nkor Jodan. Duu gurum mo ðes mo waaɣi kuur pee wur ði, ðangbe wur kámpwoo Naan mmo, kaadi wur loot kə nā sà.

² Pak nen Farisi mo jì pee wur ði, mbəkə mo kam wur ði, be mo tal nənəe, <<Kyet Wàar Mosis nā sat nā, gurum mak ceen mat wur mbe koo a mbii ðebish ðedangyi ðe war cîn waa?>>

³ Jesu lap mmo nənəe, <<Gyet Mosis ran nnə, wur ncîn a meyii?>>

⁴ Mo lap nənəe, <<Mosis ran nnə, gurum mak ceen mat wur, katðang wur kə ten ran haal mə tudɣik shin nwar.>>

⁵ Jesu sat mmo nənəe, <<A mbəðe wun a nen ciishik mo, a nā le ðang gyet Mosis ran Wàar ðesə mo nwun.

⁶ Gyet a Naan wur le mish kə mat pugyet ðe nshee kə yil nā.

⁷ <Mbəmənə be gurum wur nyit puun kə nənəe wur mo, mbəkə wur balkaa wur ðe ashak kə mat wur.

⁸ ðangbe mo weet, mon ndee a nan ðeməndong. Abwoon ðese, be baa mo kuði a gurum mo vəl kas, amma moo ðee a nan ðeməndong.>

⁹ Mbəmənə, be nen ðe Naan wur kə ten bəl mo ashak, be taji mee gurum bək mo kas.>>

¹⁰ Kaade mo ðel nlu, be jeplep wur mo waa baa tal shii pwoo mənə ðe pə wur.

¹¹ Be wur sat mmo nənəe, <<Koo gwar ðedangyi wur ceen mat wur, mbəkə wur lap mee mat ðeci ði, be gwar mənə cîn a ngaa nkaa mat wur ðe mmənə.

¹² Kə katðang be, mee mat war yit mish war, mbəkə war ðəm ðyik ðe mmee gwar ðeci, be war cîn a ngaa mmənə.>>

Jesu Le Dəret

nKaa Jep Dedyeen Mo

¹³ Pak gurum mo jì kə jep ðe dyeen-dyeen mo pee Jesu ði, mbəkə wu le ðeret ðe nkaa mo shi sar wur, be jeplep wur mo gwak gurum nā mo.

¹⁴ Amma kaadi Jesu naa mənə, be nā lāa nwur mbut, be wur sat jeplep mu mo nənəe, <<Wur yit kə jep ðe dyeen-dyeen mo jì pee an ðe, taji wur daam mo kas. Mbəði mulki Naan nā a mbe nen ðe mo kə məse kaa mə jep ðe dyeen-dyeen mo sà.

¹⁵ Azeen-nzeen sat nwun nā, koo weye ðe baa wur le Naan a ðedes ndəən pətuup wur shi məse ðe nā kaa mə jep ðedyeen mo sà kas, be baa wur mmak ðel ndəən mulki Naan kas, koo dāben.>>

¹⁶ ðangbe Jesu ghər jep nā mo nkaa baal wur, be wur le sar nkaa mo, ðang wur le ðeret nkaa mo.

Mee nGulong

¹⁷ Kaade Jesu yool put mbe ðəm, be mee gwar su jì kurum nfurum ntoom wur. Gwar nā tal pə wur nənəe, <<Ngukám ðeret, an ncîn a ðak ðeret ðedang, mbəkə wen kat seen ðe ðəm ngaa-ngaa ðe yi?>>

¹⁸ Jesu lap nwur nənəe, <<A me le ðang a pet an a Ngukám ðeret yi? Baa mee gurum ðe a ðeret kas, see a Naan mbəshin bejee ðak.

¹⁹ Gha man mbii ðe Wàar Mosis nā mo sat jir nənəe, <Taji a tukáa kas. Taji a cîn ngaa kas. Taji a cîn wat kas. Taji a cîn langtəng mə ðung nkaa gəngang fwaa kas. Kə taji a seen a gurum mo kas. A shin ðedes mpuun fwaa, kə nənəe fwaa.> >>

²⁰ Gwar nā wur lap nənəe, <<Ngukám, nghan kən ten tap Wàar ðesə mo jir pegyet ðin kuði a lāa zəlang.>>

²¹ Jesu naa gwar nā shi wal, be wur sat ngwar nā nənəe, <<A mbii məndong ðee ðe nghan bejee. A ðəm, a sərəp long fwaa mo jir, kə a bək shooll nā ðe nenjeel mo, ðangbe waa nkat long ndəən dengnaan. Abwoon mənə, be a jì ndang nghan.>>

²² Kaade gwar nā wur kəlang pwoo mənə, be nā wāt pətuup nwur, ðangbe wur waa baa shi pətuup dewuwat, mbəðe wur kə long mo ðes zam.

²³ Jesu lyap jeplep wur mo cəərkaat, be wur sat mmo nənəe, <<Nin nluk, kə nenlong mon ndel ndəən mulki Naan.>>

²⁴ Kaade jeplep wur mo kələng pwoo mənə, be nə aapwoo mmo zam. Jesu baa sat mmo zak nānee, <<Jep fen mo, nə luk, kə gurum wur del ndəən mulki Naan.

²⁵ Ngyal desə be raakumi nkələk del ndəən fung ngilili, met aku de ngulong wur ndel ndəən mulki Naan.>>

²⁶ Kaade jeplep wur mo waa baa kələng pwoo mənə, be nə sət aapwoo mo zam. Be mo sat kə shak nānee, <<Katdang mbii nə aasə, be a wii mmak kat bam yi?>>

²⁷ Amma Jesu lyap mo, be wur sat mmo nānee, <<Baa gurum mak cin mbii desə mo kas, amma Naan wur mak cin mbii mo jir:>>

²⁸ Dangbe Pita sat nānee, <<A naa, mun kə yit mbii mo jir, mbəkə mu dām di ndang gha.>>

²⁹ Jesu sat mmo nānee, <<Azeen kən sat nwun, koo a gwar dedangyi dewur yit tul, koo dyemnəən demish mo, koo dyemnəən de mat mo, koo nən, koo jep mo, koo mmaar, mbe səm fen, kə mbe pwoo deret,

³⁰ be wur nkat tul mo, kə dyemnəən demish mo, kə dyemnəən de mat mo, kə nən mo, kə jep mo, kə mmaar mo, har mo wul kambil nyiicinsə, ashak kə shwaajeel, kə wur nkat seen de dām ngaa-ngaa ndəən seen de nən pə ji zak.

³¹ Pak gurum denshee mo des, mon nyool dee a nen de abwoon mo. Nen de abwoon mon nyool dee a nen denshee mo zak.>>

Jesu Baa Satpwoo Dekun nKaa Muut Fin

³² Kaade mo a ar kaa nJerusalem, be Jesu taa kyeen mmo be nə aapwoo mo, kə nə lekəmmuut nen de moo dām ndang wur nə mo. Be Jesu pərep jeplep wur de kaapaat baavəl nə mo, dām mmee kwang mbəsut, be wur sat mmo mbii de mon nkāa cin nwur nJerusalem.

³³ Nānee, <<Wu naa, mun a ar kaa nJerusalem ndesi, katdang mu wul, be mon nseet Lāa Gurum ndəən sar pris denan mo, kə nen kām Wār kə Mosis mo, dang mon ncandyeel muut nwur. Mon nshin wur nsar nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.

³⁴ Kə mon nshwar wur, mon ntwas lii nkāa wur. Mon nfwo nbwat nwur, mon ntu wur zak, dangbe parpuus dekun, be wur nyool a peemúut.>>

Jemis Kə Joon Mo Cin Dang

³⁵ Dangbe Jemis kə Joon, jep Zebedi mo, mo ji pee Jesu di, be mo sat nwur nānee, <<Ngukām, muu rəbet kə koo a meye di mu dang pə gha be a cin mmun.>>

³⁶ Jesu tal pə mo nānee, <<Wuu rəbet kə wen cin a me nwun ye?>>

³⁷ Mo lap nwur nānee, <<Katdang a rəbet, be parde ghan ntong ndəən dedes fwaa, be a le kə mun mu tong ashak kə gha, memee nsarse fwaa, kə memee nsarkul fwaa zak.>>

³⁸ Jesu sat mmo nānee, <<Baa wur man mbii de wuu dang nə kas. Wun mmak shwaajeel de nghan nshwaa nə aa? Wun mmak lap baptisma de mon ncin nghan nə aa?

³⁹ Mo lap nānee, <<Ii mun mmak.>> Dangbe Jesu sat mmo nānee, <<Azeen wun mmak nshwaajeel de wen nshwaa nə, kə baptisma de mon ncin nghan nə.

⁴⁰ Amma mbe shin pee nwun tong nsarse fen, kə nsarkul fen, baa an kə bal de an ncin mənə nwun kas. Amma nə a mbee nen de Naan wur kə ten dak nə le mbe mo.>>

⁴¹ Kaade jeplep wur de kaapaat sə mo kələng dang mənə, be mo langtuup kə Jemis kə Joon.

⁴² Jesu pərep mo ji ashak jir, be wur sat mmo nānee, <<Wu man nə, a mishkom nen de baa mo a nenyil Yahudi mo kas, moo lesut fur mo a dedes nkāa nen fur mo, kə nennan fur mo, moo kām iiko fur mo zam, nkāa gurum nə mo.

⁴³ Amma baa nən nden nnaar fuu aasə kas. Koo gwar dedangyi dewur yool dee a dedes nnaar fuu, be nə a täng kə wur sham kə kaa wur, mbe cin dak nwun.

⁴⁴ Kə koo gwar ye dewur rəbet dee a denshee ndəən wun, be nə a täng kə wur dee a kərem fuu jir.

⁴⁵ Baa Lāa Gurum wur ji a mbəkə gurum mo cin dak de nwur kas, amma a mbəkə wur cin dak de ngurum mo, kə wur shin seen fir di mbe ang gurum mo des zak.>>

Jesu Bar Bartimawus nGuvum

⁴⁶ Mo ji wul nJeriko, be kaadi Jesu a ar put ndəən Jeriko nə, ashak kə jeplep wur mo, kə duu kə gurum mo des. Be mee nguvum de moo pet səm wur a Bartimawus lāa Timawus, wur kə tong a pwoo ar mbe dang-dang.

⁴⁷ Kaade nguvum nə wur kələng nə, a Jesu ngu Nazaret, be wur yaa dypeep doo shibal nānee, <<Jesu, Lāa Devit, a naajeel fen!>>

⁴⁸ Gurum mo des mo gwak wur, bə mo sat nwur dok kətək. Dang be wur waa sət dypeep doo balbal nānee, <<Lāa Devit, a naajeel fen.>>

⁴⁹ Jesu ɗar, be wur sat mmo nānee, <<Wu pet wur shin ji.>> Dangbe mo pet nguvum nā, mo sat nwur nānee, <<Taji kǎarmuut yaa gha kas. A yool, Jesu kǎ pet gha.>>

⁵⁰ Nguvum nā wur vwet mbiisap wur, be wur sham yool wuret, ɗam pee Jesu ɗe.

⁵¹ Jesu tal pǎ wur nānee, <<Aa rǎbet kǎ nghan cin a me nghan ye?>> Nguvum nā wur lap nānee, <<Ngukám, a le kǎ yit fen mo naapee.>>

⁵² Jesu sat nwur nānee, <<To yit fwaa mo naapee ɗak, mbæɗe waa shinzeen nnā an mbar gha.>> Abet-abet, be yit wur nā mo naapee. Be wur ɗam ndang Jesu, kǎ wur shin ɗeɗes nNaan.

11

Jesu Del nDǎan Jerusalem

Kaa Mishkoom Dǎdes Sǎ

¹ Kaade mo ji wul kus kǎ Jerusalem, be mo ji wul mBetfaji, kǎ Betani mǎ Jwakpaat. Be Jesu lep jeplep fir mo val.

² Wur sat mmo nānee, <<Wur ɗam ndǎan laayil ɗe nǎ a kyeen fuu sǎ. Katɗang wu wul, be abet, wun nkat mee lǎa jaaki ɗe a ɗiɗiin, ɗe baa mee gurum kǎ cam lang nkaa nǎ kas. Be wur shang wur ji kǎ nǎ mpesi.

³ Katɗang mee gurum tal pǎ wun nānee, <A me le ɗang wuu shang jaaki nǎ yi?> Be wur sat nǎ, a Daa wur kǎ rǎbet nǎ. Abwoon be wu mbaa lep nǎ shi ji abet.> >>

⁴ Mo ɗam kat lǎa jaaki nǎ a ɗiɗiin mpolu kus kǎ pwoo ar. Kaade mo yaa shang nǎ,

⁵ be nen ɗe moo ɗar ɗe a pee nǎ, mo sat nānee, <<A me le ɗang wuu shang lǎa jaaki nǎ yi?>>

⁶ Be jeplep nǎ mo lap nciit kǎ mbii ɗe Jesu sat mmo. Dangbe nenjaaki nǎ mo yit mmo ɗam ɗe kǎ nǎ.

⁷ Kaade jeplep nǎ mo ji kǎ lǎa jaaki nǎn Jesu, be mo le nlǎr fur mo nkaa jaaki nǎ, be Jesu lang nkaa nǎ.

⁸ Gurum mo ɗes mo paa ar nǎ shi nlǎr fur mo, bǎ pak mo saa kom kǎkar mbut mmaar mo, mo paa ar nǎ shi-shik zak.

⁹ Nen ɗe mo akyeen, kǎ ɗe mon mbwoon Jesu, mo ɗyeep ɗoo fur mo sat nānee, <<Hosana! Daa le ɗeret nkaa gwar ɗewur ji ndǎan sǎm Daa!

¹⁰ Naan le ɗeret nkaa mulki ɗe mu puun fun Devit nǎ, nii ji wul. Hosana Naan ndǎan mulki fin.>>

¹¹ Kaade Jesu ɗel ndǎan Jerusalem, be wur ɗel ndǎan Lu Naan ɗeɗes nǎ. Be wur naa mbii mo ɗe ndǎan Lu Naan nǎ jir. Kaade kansǎan kǎ ten cin, be wur put ɗam nBetani ashak kǎ jeplep wur ɗe kaapaat baavǎl sǎ mo.

Jesu Le Door nKaa

Tingkeen Be Nǎ Fii

¹² Dadaar nǎ, be kaadi mo kǎ yool yit Betani nǎ, be neenlǎa nJesu.

¹³ Kaade wur naa mee tǎngkyeen kǎ ɗee jong, ɗe nǎ lǎhet kǎ kom zam, be wur ɗam mbe naa tǎngkyeen nǎ, kyet nii mee lǎa mo wa, ɗangbǎ wur kat nii lǎhet aa kompee bejee ɗak, mbæɗe baa a tar lǎa mǎ keen nǎ kas.

¹⁴ Jesu sat ntǎngkyeen nǎ nānee, <<Taji mee gurum kuɗi kǎ se lǎa kyeen mbut wii zak kas.>> Jeplep wur mo kǎlǎng pwoo ɗewur sat ntǎngkyeen nǎ.

Jesu Del nDǎan

Lu Naan Dǎdes

¹⁵ Kaade mo ji wul nJerusalem. Be Jesu ɗel ndǎan Lu Naan ɗeɗes, wur yaa ceen nenwer mo, kǎ nenseet mbii mo ndǎan Lu Naan ɗeɗes nǎ. Wur bǎrep teebul mǎ nen pǎring shoold mo, kǎ mbii tong mǎ nensǎrep mbul mo.

¹⁶ Baa wur yit kǎ mee gurum mang mee mbii ji ɗel seet kǎnǎ afur ndǎan lu Naan nǎ kas zak.

¹⁷ Wur kám ngurum nǎ mo nānee, <<Nǎ a rǎran ndǎan bǎet haal Naan nānee, <Mon mpet lu fen a lu ɗangnaan (leshap kǎ Naan) mbe gurum ɗe mo ndǎan yil nǎ jir,> amma wun kǎ ciir kǎ ni, kǎ nǎ ɗee a gwoot mu nwat mo.>>

¹⁸ Kaade pris ɗenan mo, kǎ nenkám Wǎar Mosis mo kǎlǎng pwoo mǎnǎ, be mo tang ar ɗe mon ntu Jesu ɗe. Amma mo kǎer wur, mbæɗe kám wur nǎ aapwoo nɗuu gurum nǎ mo jir.

¹⁹ Kaade kansǎan cin, be Jesu kǎ jeplep fir mo, mo pwat yit yilkaam nǎ.

Be Kam nKaa Fii Kǎ Tǎngkyeen

²⁰ Dadar mbii, be kaadi mo a ar ɗel, be mo taa naa tǎngkyeen nǎ kǎ fii sham put jir.

²¹ Kaade Pita panpwoo de doon Jesu sat ntangkween nā, be wur sat nJesu nānee, <<Ngukām, a naa tēngkween de doon a le door sí, nā kē fii jee.>>

²² Jesu sat mmo nānee, <<Wu shinzeen nNaan.

²³ Be azeen-nzeen kēn sat nwun nā, koo a gwar dēdangyi dēwur sat njwak dēsā nānee, <A yool a sham a taa ndāen am kuur sē.> Katdang baa gwar nā sat pwoo mōnā a shi pātuup vōl kas, amma gwar nā shinzeen nā, mbii dēwur sat nān ncīn, bē nān ncīn.

²⁴ A mpeemōnā, bē wen sat nwun nā, koo mbii dēdangyi de wu cīn dāngnaan (leshap kē Naan) mbe nā, dāng wur shinzeen nā, wuu ten wur lap mbii dēwur dāng nā, bē Naan wur nshin nwun.

²⁵ Kē koo a pērangye de wu yaa cīn dāngnaan (leshap kē Naan), bē wur fwo shikbish de gurum mo cīn nwun, mbākē Naan puun fuu de adēng wur fwo shikbish fuu mo de nwun zak.

²⁶ Mbēdi katdang baa wur fwo shikbish de gurum mo cīn nwun kas, bē baa Naan puun fuu de adēng wur nfwo shikbish fuu mo wun kas zak.

Mo Cīn Tal nKaa

mBal Mulki Kē Jesu

²⁷ Mo waaji nJerusalem, bē kaadi Jesu nkaa mwaan ndāen Lu Naan dēdes, bē pris dēnan mo, kē nenkām Wāar Mosis mo, kē nennan-nan mo, mo jī pee wur dī.

²⁸ Bē mo tal pē wur nānee, <<Waa aa cīn mbii dēsā mo a shi iiko dēdangyi? A wii shin iiko dēsā nwaa yi?>>

²⁹ Jesu lap mmo nānee, <<Wen kēn rābet tal mee mbii pē wun de zak. Katdang wu lap nghan, bē an nsat nwun iiko de nghan kēn cīn mbii dēsā mo shi shik zak.

³⁰ Kyet gyet a Naan lep Joon mbākē wu jī cīn baptisma de ngurum mo aa? Aa koo gyet a gurum mo lep wu yi? Wu lap nghan.>>

³¹ Mo beet bwet nshak nānee, <<Katdang mu sat nā, Gyet a Naan lep wur shin jī, bē wur nsat nānee, <A me le dāng baa gyet wu shinzeen nwur kas ye?>

³² Dāngbē katdang mu sat nā, gyet a gurum lep Joon jī, bē gurum nā mon nlangtuup.>> Moo kēar gurum mo, mbādē gurum nā mo jir moo le Joon a ngusatpwoo Naan.

³³ Dāngbē mo lap nJesu nānee, <<Baa mu man kas.>> Jesu sat mmo nānee, <<Katdang nā aasē, bē baa wen nsat nwun gwar de shin iiko nghan, mbe cīn mbii aapwoo nā mo kas zak.>>

12

Sāmpwoo nKaa Mee

Nennaa Bong Mo

¹ Jesu doom sat pwoo ngurum mo shi sāmpwoo mo nānee, <<Gyet mee ngulu wur kop anab mo mbong wur, bē wur neer nā shi kok, wur bwan mee tuun mbe dwat lāa tēng anab nā, kōzak, wur dīyk mee dēngpee mbe naa anab nā. Dāngbē wur yīt mar nā nsar mee kē nennaa mar mo, mbākē mo naa bong nā de nwur. Abwoon mōnā, bē wur yool dām mmeē yil.

² Kaade tar nung lāa anab nā wul, bē wur lep mee kōrem nwur dām pee nennaa maar anab nā mo de, mbākē kōrem lap pak lāa anab nā dām kē nā de nwur.

³ Dāngbē nennaa maar anab nā mo yaa kōrem nī, mo nōram wur, bē mo ceen wur baa shi sar de nfii.

⁴ Ngulu nā wur waa baa lep mee kōrem shiīn dām pee mo de zak. Bē mo nas wur nkāa, kē mo shīnjeel nkōrem mōnā zak.

⁵ Abwoon mōnā, bē ngulu nā wu waa baa lep mee kōrem dām pee nennaa mar nā mo zak, bē mo yaa kōrem mōnā tu, kē moo naa ncīn mpak kōrem nā mo aasē zak, har mo nōram pak mo, kē mo twe pak mo.

⁶ Ngulu nā wur dēe de kē memee mēndong, de mōnā a lāa wur dēwur nwal nlāa nā zam. Bē wur lep lāa nā dām pee nennaa bong nā mo de, abwoon kē kōrem nā mo jir. Ngulu nā wur pan nānee, <Nēntap maar nā mon naa dēdes kē lāa fin.>

⁷ Dāngbē nennaa maar nā mo sat nshak nānee, <wu naa a lāa de mōnān nyool ghēr kop puun nā ndesi, wu jī mmun, kē mē tu wur, mbākē kop nā dēe de a munu.>

⁸ Dāngbē mo yaa lāa nā tu, bē mo vwet kūm nā shīn ciir mbwoon kok maar nā.

⁹ Wur pan nā, ngumaar nā wur ncīn a me kē nennaa maar dēsā nā mo ye? Wun nji twe nennaa mar dēsā nā mo, mbākē wur le mee nennaa mar dēci mo dī.

¹⁰ Baa wuu cam tang pwoo de mo kē ten ran ndāen bōt haal Naan sē kas me? De nā sat nānee, <<nGhāk de nen dīyiklu mo cii nā, <<Bē a nā dēe a dēdes ndāen kwang lu nā.

¹¹ Dēsā nā a dak de Daa wur kē ten cīn; <<Nā a mbii aapwoo pee mun dī!> >>

¹² Nennan mæ nen Yahudi mo yappee mbe yaa Jesu, mbæde mo man nã, wur sat sãmpwoo desã nã a nkaa mo, dangbã baa mo mak yaa wur kas, mbæde mo kær duu gurum nã mo. Mbãmãnã, be mo yool yit wur de, be mo dãm ntul.

Gurum Mo Cìn Tal

nKaa Kwatwap nSiza

¹³ Dangbe nen Farisi mo kã nen nHerot mo lep pak nen fur mo shindãm pee Jesu de, mbøkã mo kat mee mbii de mon nyaa wur di ndãen pwoo dewur sat mo.

¹⁴ Kaade mo ji, be mo sat nJesu nãnee, <<Ngukãm, mu man nã, gha a nguzeen, baa waa kã kak mee gurum kas, dang baa waa kã shangyit mmee gurum kas zak, dangbã gha aa kãm ar Naan ngurum mo azeen-nzeen. Kyet nãn ndere kã mu kwatwap Siza, mishkoom dedes mu nen Rom mo aa, koo mu nook kwat nã yi?>>

¹⁵ Dangbe mbæde Jesu man pan debish mã pãtuup fur mo, be wur lap mmo nãnee, <<A me le dangbe wuu kam nghan yi? Wu ji kã mee shooll zinariya nã nghan naa.>>

¹⁶ Be mo ji kã memee nwur. Be Jesu tal pã mo nãnee, <<A mã riin mukãa, kã sãm mu we, a rãran nkaa shooll nã yi?>> Mo lap nãnee, <<A mã Siza mishkoom nRom.>>

¹⁷ Jesu sat mmo nãnee, <<Wu shin nSiza mbii de mo a mã Siza, kã wu shin Naan mbii de mo a mã Naan zak.>> Nã aapwoo mmo zam mbe mbii dewur sat nã.

Talpwoo nKaa Yool A Peemúut

¹⁸ Pak nen Saddusi mo, nen de moo sat nã, baa mee yool a peemúut de kas, mo ji pee Jesu de, be mo tal pã wur nãnee,

¹⁹ <<Ngukãm, Mosis kã ran mmun nã, katdang mee gurum muut seet yit mat wur di, de baa war lãa-lãa nwur kas, be nnã mee dyemnnãen wur lap matkaa nã, mbøkã wur lãa-lãa mo de ndyemnnãen fin de wu kã ten muut nã.

²⁰ Gyet mee dyemnnãen shak mo de pwovøl. Gwar denshee nã wur lapmat, be wur muut ndin nlãa mee lãa.

²¹ Be dyemnnãen fin devøl nã wur lap matkaa nã, be baa wur lãa mee lãa kas, dang wur ji muut. Gwar dekun nã wur waa lap matkaa nã war zak.

²² Dang mo pwovøl, mo lapmat nã war, bã mo ji murãp jir, be baa memee yit mee lãa de de kas. Kyes nã, be mat nã war yool muut abwoon kã mo nã jir zak.

²³ To, katdang parpuus yool a peemúut, be war kã ndee a mat we ndãen mo pwovøl sã ye? Mbædi mo jir, mo kã lap war mmãt.>>

²⁴ Jesu sat mmo nãnee, <<Wun wuu del dikã, mbæde baa wu man mbii de mo kã ten ran ndãen bæt haal Naan kas, kã baa wu man dedes Naan kas zak.

²⁵ Mbædi parpuus de nen nã mon nyool a peemúut, be mon ndee a kaa nenlep Naan de adeng mo sã. Baa mee lapmat, koo dãm dyik de kas.

²⁶ Pwoo nkaa yool a peemúut mã nen de mo kã ten murãp mo, be baa wuu kam tang pwoo de mo kã ten ran nã ndãen bæt haal Mosis kas aa? Mbii de Naan sat nwur ndãen lãa læt de nã lapwus sí nã, <Wen a Naan kã Abraham, kã Naan Aizik, kã Naan kã Jekop.>

²⁷ Baa wur a Naan mu nenmuut mo kas, amma a mã nen de mmeen mo. (Desã nã kãm nã koo de mo kã ten murãp be mo de kã seen pee Naan.) Wun wu del dikã bish-bish hakyeng!>>

Wàar Dãdes Met Jir

²⁸ Mee gwar mbut nenkãm Wàar Mosis mo, wur ji kælång mo nkaa beetshik nã, be wur kælång Jesu tap lappwoo nã nen Saddusi mo rãret. Be wur tal pã Jesu nãnee, <<A Wàar dedang a dedes met jir ndãen Wàar nã mo yi?>>

²⁹ Jesu lap nwur nãnee, <<A Wàar dedes met nã ndesi, <Wun nen Isreil mo, wur kælång. Daa Naan fun, a wur a Daa mândong bejee.

³⁰ A wal nDaa Naan fwaa shi pãtuup fwaa jir, shi seen fwaa jir, kã shi pan fwaa jir, kã shibãl fwaa jir.>

³¹ De vøl nã a kaa mãnã sã zak nãnee, <A wal ngønang fwaa kaa sak fwaa sã.> Baa mee Wàar de waa des met de vøl sã mo kas.>>

³² Ngukãm Wàar Mosis nã wur sat nJesu nãnee, <<Azeen Ngukãm, a sat a rãret. Daa Naan wur a mândong bejee ðak, baa memee de kas, see a wur mbashin.

³³ Kã nã a tång kã gurum nwal nwur shi pãtuup fin jir, kã shi pan fin jir, kã shibãl fin jir, kã gurum nwal ngønãn fin kaa shin fin sã zak. Wàar de vøl sã mo ret met nlong de gurum moo shin mbe wus mbiizuum, kã koor mbiizuum de gurum moo shin mon nNaan jir.>>

³⁴ Kaade Jesu kælång gwar nã tap lappwoo nã rãret, be wur sat ngwar nã nãnee, <<Baa waa jong kã mulki Naan kas.>> Abwoon desã be baa mee gurum mak katbãl mputuup mbe tal mee pwoo de pã Jesu zak kas.

Kristi Wur A Lãa Kã Weyii?

³⁵ Kaade Jesu nkaa kam-kam ngurum mo ndään Lu Naan dædes, be wur tal pæ mo nænee, <<A me le dangbe nenkám Wàar Mosis moo sat nà, <Kristi wur a làa Devit ye?>

³⁶ Mbefi Riin Naan nà le kà Devit shikáa fin wu sat nænee,

<Daa wu sat nDaa fen nà,

A tong nsarse fen.

Har pardi wen le shaarlek fwaa mo

tong nder shii fwaa.>

³⁷ Devit pet Kristi a Daa fin, be cirang dang Kristi wu waa ciir dæe a Làa Devit zak ye?>> Duu gurum nà mo kələng wur shi retnyit.

Tap Kə Kam Nə

Kam Waar Mosis

³⁸ nDään kám Jesu, be wur sat ngurum nà mo nænee, <<Wu tap kə kam nenkám Wàar Mosis mo. Mo a nen dæ moo jwal nlər dëshwal-shwal mo, kə moo mwaan mbəkə gurum mo naa mo dī. Moo rəbet kə gurum mo tok kə mo ndään lutuk.

³⁹ Kə moo rəbet peetong mə nennan-nan mo ndään lu Naan mo, kə moo rəbet peetong deret met jir mo a pee serəbet mo.

⁴⁰ A moo yak matkaa mo kə lee fur mo, kə moo dangnaan (leshap kə Naan) dëshwal-shwal mo shi nyang zak, mbəkə gurum mo kwoop mo dī. Mbæe mbii dēbish dæ moo cīn dēsə mo, be Naan wur ncīn kwat dëshwal mo dēs hakyeng.>>

Mee Matkaa Bwet mBiizuum

⁴¹ Kaade Jesu tong a kyeen, kus kə pee bwet shooll mbiizuum mə Lu Naan dædes nà, be wur naa kaadi gurum moo bwet shooll mbiizuum fur mo dæ ndään nà. Pak nenlong mo dēs mo bwet shooll dēs ndään nà.

⁴² Be mee matkaa dæ war a matjeel waa jì bwet rep anini mo vəl dæ ndään nà zak.

⁴³ Jesu pərep jeplep wur nà mo jì ashak, be wur sat mmo nænee, <<Azeen kən sat nwun, mbii dæ matkaa dæjeel dēsə waa bwet ndään kwati mə bwet mbiizuum nà, nà met mə koor gurum nà mo jir.

⁴⁴ Mbefi nen dēsə mo jir, mo bwet mbiizuum nà a mbut ndes mə long dæ mo kəni, dangbə war ndään jeel war, be war səhət bwet a kyes kə mbii dæ war kə nà.>>

13

Jesu Satpwoo nKaa

Jeel Denshee jì Mo

¹ Kaade Jesu a ar put ndään Lu Naan dædes nà, be memee mbut jeplep nwur mo sat nænee, <<Koi, Ngukám, a naa lu deret dæ mo tap dyik mo shi nghək denan-nan sə mo.>>

² Jesu lap nænee, <<Aa naa a lu dæ mo dyik mo nan-nan shi nghək sə mo aa? Baa mon nyit mee nghək tong nkaa nghək mpee dēsə kas, amma mon nshirip mo jir:>>

³ Kaade Jesu tong nkaa Jwakpaat dæ nii naa shak kə Lu Naan dædes, be Pita, kə Jemis, kə Joon, kə Andru, mo jì tal pə wur a səsok, mo sat nwur nænee,

⁴ <<A sat mmun, mbii dēsə mon yool cīn a pərangyi? Kə mun nnaa a mbii aapwoo dēdang, katdang mbii dēsə mo doom gam yi?>>

⁵ Jesu doom sat mmo nænee, <<Wu tap, taji mee gurum ngwam wun kas.

⁶ Mbefi gurum mo dēs mon nji ndään sām fen, kə mo sat nà, wuɖun a wen, dangbə mon ngwam gurum mo dēs.

⁷ Katdang be wu kələng pwoo nkaa lek mo, kə pwoo kyetwa nkaa lek mo, be taji kəəmuut yaa wun kas, mbæde nà atəng mbii dēsə mon nyool cīn akudang, be parkyes yil nii kuɖi kə jì.

⁸ Pak yil mon nyool lek nkaa pak yil mo, kə mee mulki mon nyool lek nkaa mee mulki dæci mo. Yil nən ntungpee dēs-dēs shipee-shipee, neen nən ntaa, ndään yil nà mo. 'Dangbə mbii dēsə mo jir a shee kə jeel, kaadi aak kə shee se mat sə.

⁹ <<Dangbə wu tap kə káa fuu, mbæde gurum mon nyool sərəp wun nsar kə nentokdyeel mo, kə mon nnəram wun ndään lu Naan mo. Mon ndəm kə wun ntoom gōfna, kə mishkoom mo, mbe sām fen. Dēsə nən nle kə wun katpee satpwoo deret nà dæ ntoom mo.

¹⁰ Dangbə akudang kyes kə yil nii jì, be təng see mo shee satpwoo Naan deret sə ngurum mo jir ndään yil nà akudang.

¹¹ Katdang be mo yak wun, kə mo dām kə wun nludyeel be taji wu an suk mbe mbii dæ wun nsat kas. Mbefi a Riin Naan wur nkám wun mbii dæ wun nsat mo. Mbefi baa a wun nkaa satpwoo nà kas, amma a Riin Naan wur nkaa satpwoo nà.

¹² Dyemnəənsək mon nsərep şak har mpee muut, bə puun wur nseet lāa fin zak. Jep mon nyool lek kə puun fur mo, kə nəən wu mo, bə mon nle kə mo twe mo.

¹³ Gurum mon ncii wun jir, mbe səm fen. Dangbe gwar de wu gung har peekyes nə, bə a wur nkat bəm.>>

Jeel denaat

¹⁴ <<Dangbe katdang wu naa mbii debish, de nii watpee dee buu, nii dar a peedi baa nə ret kə nə dar de kas. (Ngwar dewur tang pwoo desə ni, bə nə ret kə wu manshii nə). Be nenyil de mo ndəən Judiya, mo swe dəm mbut jwak mo.

¹⁵ Ngwar dewur nkaa deng lu, bə taji wu sham del ndəən lu nə, mbe mang lee fin mo kas.

¹⁶ Kə gwar dewur a peemaar a yil, bə taji wu waa baa ntul mbə mang mbiisəp fin kas.

¹⁷ Amma jeel nən nsəət naat nkaa mat aak mo, kə mat de mon nkaa shin wur njep mo ndəən teer mənə mo.

¹⁸ Wu cın dangnaan (leshap kə Naan) nNaan, mbəkə taji mbii desə mo cın a ntarkut kas.

¹⁹ Mbēdi jeel dedes nən nji taa nkaa gurum mo ndəən teer mənə mo, de baa mo kə cam naa nə kas, pəgyet Naan shee leyil nə de, har cicinsi, kə baa gurum mon mbaa naajeel mənə de zak kas har ngaa-ngaa.

²⁰ Katdang de baa Daa Naan wur baa kə pak teer nə mo kas, bə baa de mee gurum mmak kat bar kas, amma a mbe səm kə nen debəbələp nə mo, bə Naan wur baa kə pak teer nə mo.

²¹ <<Katkang mee gurum sat nwun nənēe, <Wu naa, Kristi wu mpesi.> Koo dang nnə, <wu naa, wur akyeen si!> Be taji wu shinzeen mpwoo mənə kas.

²² Mbēdi nen de mon ncın dūng, nnə wudun a Kristi, kə nen de mo lesut a kaa nensatpwoo Naan mo sə, dangbə mo a nendung mo, mon nji put des. Mon ncın mbii aapwoo mo des, kə mbii lukshik mo zak. Mbeekə katdang nə mak cın, bə mo ngwam nen de Naan wu kə ten bələp mo.

²³ Amma wu tap kə kaa fuu mo. Wen kən satpwoo desə mo nwun nshee akudang pee nii wul.>>

Baaji Kə Lāa Gurum

²⁴ <<Abwoon kə jeel mənə mo, bə puus nən ncəər dee a peenkoo, kə baa tar nən mbangpee kas, ndəən teer mənə mo.

²⁵ Kə zar de adeng mon mbeer sham nyil, kə iiko de mo adeng mon ntungpee zak.

²⁶ Dangbe gurum mon naa Lāa Gurum, wur sham put ndəən nluu de adeng, shi iiko kə Dehai, kə bal dēdes.

²⁷ Be wur nlep nenlep Naan mo, mbəkə mo dəm kok nen dewur kə ten bələp mo kuur ashak, ndəən kwang de feer mə yil nə. Yaa mpeedar kə yil nə jir, bə dəm wul mpeedar kə deng nə.>>

mBiiKām nKaa Təngkyeen

²⁸ <<Wu yit kə təngkyeen nə dee a mbiikām pee wun dī. Katdang song təngkyeen nə mo doom put kə kompee depoo, bə wu man nə, tarlok nə kus mmənə.

²⁹ Aasə zak, katdang wu naa mbii desə mo cın jir, bə wu man nə, wen kən ji wul kus-kus mmənə.

³⁰ Azeen nzeen kən sat nwun nə, Baa gurum de yaksə mon mmurep jir kas, nə atəng mbii desə mo gam jir akudang.

³¹ Deng kə yil mon ndel dəm weet, dangbə baa pwoo fen mmak cam del dəm kas.>>

Baa Mee Gurum Man

Puus Baa Ji Kə Jesu Kas

³² <<Baa mee gurum mak man puus mənə, kə pee nə kas, koo a nenlep Naan de adeng mo, kə koo a Lāa nə shikaa fin, bə baa wur man kas, amma see a puun bejee dak.

³³ Wu tap kə kaa fuu mo, kə wu tong shi gongpee, mbəde baa wu man pardī pee nən nwul de kas.

³⁴ Katdang pee nə wul, bə nən ndee a kaa mee gurum de wu yool mbe dəm mwaan jong-jong sə. Akudang wur yool yit tul nə, bə wu le nə nsar kə kərem fin mo, wu shwap dak nkərem fin nə mo jir, shiməndong-shiməndong. Wur sat ngutap kə shiyeepkəpang mə tul nə nənēe, <A tong shi gongpee rəret.>

³⁵ Mbəmənə, wu tong shi gongpee, mbəde baa wu man parpuus de ngulu nə wu mbaaji wul de kas. Meebe wu mbaaji nkansəən, koo a nnaar mpar, koo a nciit kə pəbit, koo a mbīt.

³⁶ Mbəkə taji wur mbaaji nwun ndi mman, dangbe wur kat wu dee nsaam kas.

³⁷ Mbii de wen sat nwun, be an kən sat a ngurum mo jir mmənə nə, wu tong shi gongpee.>>

14

Nennan-nan Mo

Bwolpwoo Be Tu Jesu

¹ Dee teer mo de wəl, kə mo cīn retnyit mə Candel dī, kə mu retnyit mə gəl aas de baa nə kə yist kas. Be pris denan mo, kə nenkām Wàar Mosis mo, mo tang ar de mon nyaa Jesu de shi seen, mbəkə mo tu wur dī.

² Dangbe mo waa sat nənee, <<Baa mun nyaa wur a ndəən teer mə retnyit sə kas, mbəkə taji gurum nə mo yool lek nkaa mun.>>

Mee Mat Pwes Káa

nJesu Shi mWoor

³ Kaade Jesu nyil mBetani, ndəən lu kə Siman nguloom, be wur nkaa se mbiise. Be mee mat war ji kə tuut mwoor de nə kə toos shangshang de moo pet nə a nard, de nə kərim zam. Be war tep took kə tuut nə, mbəkə war doo mwoor nən nJesu nkáa.

⁴ Amma nə láa mpak gurum de mo de mbūt, har mo satpwoo kə shak nənee, <<A me le dangbe moo takook kə mwoor desə aasə yi?

⁵ De nə ret kə mo seet kə mwoor desə nə nkaa shool zinariya de nə met kambil kun, mbəkə mo shin shool nə de nenjeel mo.>> Pak gurum nə mo gwak mat nə war, shi tuup.

⁶ Amma Jesu sat mmo nənee, <<Wu yit war dī. A me le dang wuu daampee nwar yi? War cin a dak deret nghan hakyeng.

⁷ Wun dī ashak kə nenjeel mo shidaar-shidaar, mpeemənə be koo a par dedangyi de wuu rəbet, be wun mmak cīn deret mmo. Amma baa wun nkat nghan ashak kə wun shidaar-shidaar kas.

⁸ War kə cīn mbii de waa mak cīn nə. Mwoor de waa kə doo nkaa fwoshik fen sə, war cīn mənə a mbe dak san fen mbe wum.

⁹ Azeen kən sat nwun nə, koo a pee dedangyi ndəən yil desə jir, de mon nsatpwoo deret desə ni, be mbii de mat desə war cīn nghan, be mon nkəə sat nə mbe pan war.>>

Judas Iskariyot Lap

II mBe Seet Kə Jesu

¹⁰ Judas Iskariyot, dewur a memee ndəən jeplep Jesu de kaapaat baavəl sə mo, Wur dām pee pris denan-nan mo dī, mbəkə wur seet kə Jesu de ndəən sar mo.

¹¹ Kaade mo kələng pwoo mənə, be nə ret mon nyit zam, har mo tuweerpwoo nə, mon nshin shool nwur. Yaa mparməni, be Judas Iskariyot naa nyap ar dewur nseet kə Jesu dī mo.

Jesu Se mBiise

Retnyit Mə Candel

¹² Parpuus dēnshee de mə gəl aas de baa nə kə yist kas, de nə a puus de moo fet tām mo, mbə mbiise mə retnyit mə Candel nə. Be jeplep kə Jesu mo tal pə wur nənee, <<Aa rəbet kə mu dām mu dak peese mbiise mə Candel nə nghan a nneyi?>>

¹³ Jesu lep memee mo wəl ndəən jeplep fin mo, wu sat mmo nənee, <<Wu dēl ndəən yilkaam ni, be wun nkat kə mee gurum dewur kə tuul am nkáa, be wu dām ndang wur,

¹⁴ har ndəən lu dewur ndəm dēl de. Be wu tal pə ngulu nə nənee, <Ngukām wur sat nnə, luməzep de wen nse mbiise Tong Ashak mu Candel ashak kə jeplep fen mo, nə a nneyi?>

¹⁵ Ngulu nə wur nkām mee ludeng dedes nwun, de mo kə dakle. Be wu dak mbiise nə mmun, nlu mənī.>>

¹⁶ Jeplep de wəl nə mo yool dām dēl ndəən yilkaamnə, be mo kat nə a kaadi Jesu wu sat mmo sə, be mo dak mbiise Tong Ashak mə Candel nə nlu ni.

¹⁷ Kaade kansəən cīn, be Jesu ji ashak kə jeplep de kaapaat baavəl nə mo.

¹⁸ Mon nkaa se mbiise nə, be Jesu sat mmo nənee, <<Azeen-nzeen, kən sat nwun, memee ndəən wun wu nseet kə an. A gwar de mun nkaa sese ashak kə wur yaksə.>>

¹⁹ Pwoo de Jesu sat, nə wāt pətuup mmo zam, be mo doom tal pə wur shiməndong-shiməndong nənee, <<Daa a an aa?>>

²⁰ Wur sat mmo nənee, <<A memee ndəən wun de kaapaat baavəl sə mo. A gwar dewur sham kə gəl aas nsar mbə lep mpuk ndaa kə an.

²¹ Mbēdi Lāa Gurum, wur mmuut a kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nkaa wur sə. Amma jeel nən ntaa nkaa gwar dewur seet kə Lāa Gurum. Ngyal desi be, Di mon nnook lāa gwar mənī, be dī nə ret met nwur.>>

Shee Se Tong Ashak Mə Daa

²² Kaade mo nkaa sese nə, be Jesu mang gəəl aas, be wur cīn dāngnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa nə, be wur yilang nə, be wur shin njeplep fin mo. Wur sat mmo nənee, <<Wu lap, desə nə a fwoshik fen.>>

²³ Wur mang mee laadaa zak, be wu cīn dāngnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa nə, be wur shin mmo. Be mo jir mo shwaa ndəən nə.

²⁴ Be wur sat mmo nənee, <<Desə nə a toom fen de nə dēe a gam mə tuweerpwoo dēpoo shi toom mə Naan, de nə yaa dāk mbe toom fen de mon mbeer nə mbe gurum mo des.

²⁵ Azeen-nzeen, kən sat nwun nə, baa an mbāa shwaa am anab dī kas, see pardī an nshwaa am anab dēpoo nə ndəən mulki Naan.>>

²⁶ Kaade mo cīn kook, be mo pwat dām a Jwakpaat.

Pita Wu nYool Cīpwoo

nNə, Baa Di Man Jesu Kas

²⁷ Jesu sat mmo nənee, <<Wun jir wun nshwe wu yit nghan dī, mbəde mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <Wen ntū

ngukiyeer tām nə mo, be tām nə mon

ntiit shini-shini.>

²⁸ Amma abwoon de Naan wur baa yool kə an a peemúut, be an ndəm nwun akyeen nyil nGalili.>>

²⁹ Pita sat nJesu nənee, <<Koo de mo jir, mo shwe yit gha de, be baa wen cam yit waa kas.>>

³⁰ Jesu sat mPita nənee, <<Azeen-nzeen kən sat gha nə, mpar cicinsi, akudang deel taadoo yit vəl, be waa nciipwoo yit kun nə, baa waa man an kas.>>

³¹ Amma Pita lappwoo nJesu shibal hakyeng nənee, <<Koo dāngde nə atəng kə wen muut ashak kə gha, be baa wen cam cīpwoo kas.>> Be koor jeplep Jesu nə mo sat aasə *zak.

Jesu Cīn Dangnaan

nDəən Maar nGetsamani

³² Mo jī wul mee peedī moo pet nə a Getsamani, be Jesu sat njeplep fin mo nənee, <<Wu tong mpeesə, aku nghan cīn dāngnaan (leshap kə Naan) dī.>>

³³ Be Jesu dām ashak kə Pita, kə Jemis, kə Joon. Pətuup fin nə wat, nə daampee nwur zam hakyeng.

³⁴ Wur sat mmo nənee, <<Pətuup fen nə wat zam, har kaa nən ntətu nghan sə. Wu tong mpeesə, kə wur gongpee de.>>

³⁵ Wur gyes dām de akyeen lee, be wur dām kurum nyil, wur cīn dāngnaan (leshap kə Naan) nənee, <<Puun fen, katdang de nə mak cīn, be taji wen shwaa jeel desə nə kas.>>

³⁶ Kə wur sat nənee, <<Daa, puun fen, waa mak cīn mbii mo jir, be a baa kə kap mə jeel desə aku pee nghan de. Baa a kaadi wen kən rəbet sə kas, amma see a kaadi waa aa rəbet sə.>>

³⁷ Wur waa dām pee jeplep fin dēkun nə mo de, be wur kat mo nkaa saam. Be wur sat mPita nənee, <<Simon waa a nkaa saam wo? Tan, baa a mak gongpee mbe awa məndong kas aa?

³⁸ Wu tong shi gongpee, kə wu cīn dāngnaan (leshap kə Naan), mbəkə taji wu dēl mbūt jwaan kas. Riin nə rəbet dāk, amma nan nə cii, mbəde baa nə bāl kas.>>

³⁹ Jesu waa dām de, a pee dāngnaan (leshap kə Naan) nə, be wur waa baa cīn dāngnaan (leshap kə Naan) a kaadi wur cīn nshee sə zak.

⁴⁰ Wur waa baaji kat jeplep dēkun nə mo de nsaam zak, mbəde yit fur mo toon kə nsaam. Baa mo man mbii de mon nlap nwur kas.

⁴¹ Kaade wur waa waaji pee jeplep nə mo de yit dēkun, be wur sat mmo nə, <<Har yaksə, be wun de nkaa saam kə nookdī aa? Nə mak kəsə, pee nə kə wul. Mo kə seet kə Lāa Gurum nsar nenshikbish mo.

⁴² Wu yool mmun seet. Wu naa gwar dewur seet kə an wur kə jī wul.>>

Mo Yaa Jesu

⁴³ Kaade Jesu kuḏi nkaa leshap māni, be Judas Iskariyot, dewur a memee ndāen jeplep Jesu de kaapaat baavəl sə mo, wur jì wul ashak kə duu gurum mo des ndang wur. Gurum nə mo kə kwai mo, kə kam mo. A pris denan-nan mo, kə nenkām Wàar Mosis mo, kə nennan-nan mo, a mo lep gurum nə mo.

⁴⁴ Gwar dewur seet kə Jesu nə, wur kə ten cìn mee be naa man (alaama) mmo nānee, <<Ngwar de wen tok kə wur, dang wen tung wur shi məshpwoo, be a gwar nə mmənə. 'Be wu yaa wur rəret, wu dām kə wur.>>

⁴⁵ Kaade Judas jì, be wur dām pee Jesu de abet, kə wur sat nānee, <<Ngukám.>> 'Be wur tok kə Jesu, dangbe wur tung Jesu shi məshpwoo zak.

⁴⁶ Dangbe mo jì yaa Jesu.

⁴⁷ Amma memee ndāen nen de moo dar de mpee nə, wur shang kwai fin, be wur can kom kə kərem mā pris dedes met jir nə vwet nyil.

⁴⁸ Jesu sat nduu kə gurum nə mo nə, <<Wun, wu pwat wur jì kə kwai mo, kə duul mo, mbəkə wu yaa wen de, kaa wen a mee kus wat sə aa?

⁴⁹ Shidaar-shidaar be an de ashak kə wun, kə an kən kām nwun ndāen Lu Naan dādes, be baa wu yaa an kas. Amma mbii desə mo cìn aasə jir, a mbəkə pwoo de mo kə ten ran mo ndāen bəet haal Naan mo gam de.>>

⁵⁰ Jeplep wur mo jir, mo yool shwe yit wur de.

⁵¹ Mee dyem zəlang wur dī, dewur sup a mee fuwaat nkaa shin bejee, wur dām ndang Jesu, kaadi mo yaa wur,

⁵² be wur su dām ngum, wur yit fuwaat nə mmo.

Jesu nToom Nenbeetpwoo Mo

⁵³ Mo dām kə Jesu ntul kə pris dedes met jir nə, a peedī pris denan-nan mo, kə nennan-nan mo, kə nenkām Wàar Mosis moo kuur de ashak.

⁵⁴ Pita tap dām ndang Jesu abwoon jong-jong, har ntul kə pris dedes met jir nə, be wur dēl tong ashak kə nentappee mo, kə wur kə kələng wong wus de.

⁵⁵ Pris denan-nan nə mo, kə kuur nennan-nan nə mo jir, mo tang mbii de mon cìn langtəng mə dūng mo nkaa wur, mbəkə mo katpee tu Jesu de, amma baa mo kat kas.

⁵⁶ Koo dī gurum mo des mo jì kə langtəng mə dūng mo nkaa Jesu, be baa mbii de mo sat nkaa Jesu nə mo yakshak kas.

⁵⁷ Pak gurum mo yool dar atəng, kə mo sat mbii de mə dūng nkaa Jesu nānee,

⁵⁸ <<Mu kələng wur sat nānee, <wudin nshirip Lu Naan dedes sə, de gurum mo dyik nə shi sar, dangbe wudin mbaa dyik memee de ndāen teer mo kun zak, de baa a shi sar kas.>>

⁵⁹ Jir kəsə, be baa mbii de mo sat nə mo yakshak kas.

⁶⁰ Dangbe pris dedes met jir nə wur yool dar atəng nnaar fur. 'Be wur tal pə Jesu nānee, <<Baa waa kə mee mbii de waa nlap nkaa pwoo desə mo kas aa? A sat a me nkaa mbii de des desə mo sat nkaa gha yi?>>

⁶¹ Amma Jesu dok kətək, baa wur lap mee pwoo kas. 'Be pris dedes met jir nə wur waa baa tal de pə Jesu zak nānee, <<A gha a Kristi Lāa Naan Dehai aa?>>

⁶² Jesu lap nānee, <<A nghan a wu, wun nnaa Lāa Gurum, wur tong nsarse Naan dēbal met jir, bə wun nnaa wur jì ndāen nluu de adəng mo zak.>>

⁶³ Kaade pris dedes met jir, wur kələng pwoo māni, be wur yilang nlər fin mo, bə wur sat nānee, <<Muu tang a langtəng dedang dīkə zak yi?

⁶⁴ Yaksə, wu kələng pwoo de Jesu wur sat, dewur leshin a kaa Naan sə. Wur naa arang nkaa pwoo mənə yi?>> 'Be mo jir, mo candyeel muut nJesu.

⁶⁵ Pak mo yaa twes līi nkaa wur, mo paa yit wur mo, dang mo nərem wur, bə mo sat nwur nānee, <<A woo gwar de cut gha nə mmun.>> 'Be nentappee mo nərem wur hakyeng.

Pita Cīpwoo nNə

Baa De Man Jesu Kas

⁶⁶ Kaade Pita dar a fur nder ludyeeł nə, be mee reep de war a kərem pris dedes nə war jì.

⁶⁷ 'Be kaadi war naa Pita ke tong a wus, be war tər yit nzing nkaa Pita, bə war sat nānee, <<Gha ashak kə Jesu ngwe Nazaret zak!>>

⁶⁸ Dangbe Pita cīpwoo nānee, <<Baa wen man mbii de yīi sat nə kas, baa wen man pwoo mənə kas.>> 'Be wur yaa ar dēl put nshiyeepəbong.

⁶⁹ Be reep de war a kərem mu pris dedes met jir nə war baa naa wur de, be war sat nen de moo dar mpwoo shiyeepəbong nə mo nānee, <<Gwar dəsi wur a memee mbut nen Jesu nə mo.>>

⁷⁰ Amma Pita baa cīpwoo de zak. Lang dī lee, be nen de moo dar dī pee nə, mo sat mPita nānee, <<Azeen-nzeen, gha a mee mbut nen Jesu nə mo, mbəde gha a ngu Galili.>>

⁷¹ Amma Pita cipwoo, wur dälwus, wur sat nānee, <<Naan shin kar nghan katdang wen man gwar de wuu satpwoo nkaa wur nā.>>

⁷² Abet-abet, be deel tokshik de väl. Be Pita yeepwoo de Jesu sat nwur si nānee, <<Akudang deel tokshik yit väl, be ghan cipwoo fen yit kun nnā, baa a man wen kas.>> Kaade Pita yeepwo māni, be nā tep kwak nwur, bā wur yaa gwar maap.

15

Mo Dām Kā Jesu nToom Paillet

¹ Kaade bit mang, be pris denan-nan mo, ashak kā nennan-nan mo, kā nenkām Wāar Mosis mo, kā nenbeetpwoo nā mo jir, mo kuur ashak, be mo lepwoo, be mo bwot sar kā Jesu, mo dām shin wur mPaillet.

² Paillet tal pā Jesu nānee, <<A gha a mishkom nen Yahudi mo aa? Jesu lap nānee, <<aa ten a sat.>>

³ Pris denan-nan nā mo jī kā langtəng mā dūng mo des nkaa Jesu.

⁴ Paillet, wur waa baa tal pā Jesu nānee, <<Baa gha kā mee pwoo de ghan nlap kas aa? A naa pwoo mo des de mo jī kā mo nkaa gha>>

⁵ Amma baa Jesu lap mee pwoo nwur koo mändong kas, har nā fes aapwoo mPaillet zam.

Mo Candyeel Muut nJesu

⁶ Gyet be koo a parpuus mā retnyt mā Candel dedangyii, be Paillet wur kā loot bwet mee gurum de bubwoot mändong mmo, de gurum nā moo rābet.

⁷ Mee gwar de moo pet sām nwur a Barabbas, wur de a bubwoot nlushoot ashak kā nenbwetbeer mo, de mo kā tukāā ndān bwetbeer fur nā.

⁸ Duu gurum nā mo jī kus, be mo yaa dāng nā pā Paillet, kā wur bwet mee gurum de mmo, kaadi wur loot kā cīn nā sā.

⁹ Paillet tal pā mo nānee, <<Wuu rābet kā nghan bwet a mishkoom mā nen Yahudi mo nwun aa?>>

¹⁰ Paillet man nā, pris denan nā mo jī kā Jesu ntoom fin a mbā zuur.

¹¹ Dangbe pris denan mo kar duu gurum nā mo, mbākā mo dāng pā Paillet kā wu bwet Barabbas de mmo.

¹² Paillet waa baa sat mmo nānee, <<Wuu rābet kā nghan cīn a me kā gwar de wuu pet wu a mishkoom nen Yahudi mo yi?>>

¹³ Dangbe mo waa sāt le or shibāl nānee, <<A le kā mo pwas wur nkaa shiyeep.>>

¹⁴ Paillet sat mmo nānee, <<A mbe meye? Wur cīn a mbii debish dedang yi?>> Be mo waa sāt le or shi doo dedes hakyeng, <<A le kā mo pwas wur nkaa shiyeep! A le kā mo pwas wur nkaa shiyeep!>>

¹⁵ Mbēdi Paillet rābet kā nā ret de nduu kā gurum nā mon nyit, be wu bwet Barabbas mmo. Amma abwoon dewur fwo nbwat Jesu, be wur shin Jesu mmo, mbākā mo dām pwas wur de nkaa shiyeep.

Shiitoo Mo Toklong nJesu

¹⁶ Dangbe shiitoo mo dēl kā Jesu ndān lu mā gofna nā, de moo pet nā a Praitoriyum, be mo pārep shiitoo de mpee mēnā mo jir, mo jī kuur ashak pee Jesu dī.

¹⁷ Mo lep mee nlār de nā naat pan a tup nJesu, kā mo rāa mee mbiikāā ghār, mo lep nwur nkāā.

¹⁸ Dangbe mo tok kā nwur nānee, <<Muu tok kā gha da mishkoom nen Yahudi mo.>>

¹⁹ Be mo cut wur nkāā shi raas, bā mo tus lii nkaa wur. Be mo kurum nfurum, kā mo seyil nwur.

²⁰ Abwoon de mo kā shwar, kā bāk wur, be mo shang nlār denaat pan a tup nā nkaa wur, dāngbe mo lep nlār nwur mo nwur. Be mo put dām kā wur atəlēng, mbākā mo pwas wur de.

Mo Pwas Jesu

nKaa Shiyeepyoom

²¹ Kaade mo a ar dām nā, be mo taa kaat kā mee gwar, de moo pet sim nwur a Simon, wu a ngu Sairin, puun Alekzanda kā Rufus, wur tong mmee laayil jī de, be shiitoo nā mo le wur mang shiyeepmūt Jesu nā ating.

²² Mo jī wul kā Jesu mmee peedi moo pet nā a Golgofa (shii kā Golgofa nā a dyeskāā.)

²³ Mo shin am anab de mo kā riyeep nā kā mee yen de moo pet naa myrrh nwur, amma wur cii shwaa nā.

²⁴ Kaade mo pwaa Jesu nkaa shiyeep, be mo koospaa mbe bàk nlər wur. Be Mo bàk nlər nwur mo nnaar mu. Be mo bələp mbəkə mo naa be de koo a gwar dedangyi nwur nkat di.

²⁵ Mo pwaa Jesu nkaa shiyeepyoome nā a kaa karfe pwoofeer de mā bit sà.

²⁶ Mo ran pwoo nkaa mbii de nā le dang mo tu Jesu, mo lang nkaa shiyeepyoome nā ndeel nkāa nJesu, dā nā sat nānee, << A MISHKOOM MƏ NEN YAHUDI MO NDESƏ.

²⁷ Mo pwaa mee kus wat mo vəl ashak kə Jesu zak. Mo pwaa memee nkwang sarse nwur, bə memee nkwang sarkul nwur zak.

²⁸ Mo cın mbii desə mo jir a mbəkə pwoo de mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nā gam de nānee, <<Mon tang wur mbut nendebish mo.

²⁹ Nen de mo del ar peedi mo pwaa Jesu de, mo zəkkāa fur mo, kə mo nwangpwoo nwur nānee, <<Kaigwa! Waa de di a sat nā, waa nshirip Lu Naan dēdes, dangbe nghan mbaa d̄yik nā de ndəən teer mo kun zak.

³⁰ A bām sak kəsə! A sham nkaa shiyeep nā shiko.>>

³¹ Pris dēnan-nan mo, kə nenkām Wāar Mosis mo, mo shwar, bə mo toklong nJesu zak, mo sat nānee, <<Waa bām nen dēci mo, dangbə baa waa mak bām sak kas.

³² Katdang gha a Kristi azeen-nzeen, mishkoom nen Isreil mo. Be a sham nyil nkaa shiyeepmūt nā yaksə, mbəkə mu naa, kə mun shinzeen de.>> Wat de mo pwaa mo ashak kə Jesu, mo satpwoo debuu nwur zak.

Muut Jesu

³³ Kaade karfe kaapaat baavəl mā puus a naar ting-təng nā wul, be pee nā rii ndəən yil nā jir, del dām wul karfe kun mā puus.

³⁴ Kaade karfe kun nā cın, be Jesu wu petpee shi dōo dēdes, nānee, <<Eloi, Eloi, lama sabaktani?>> Manshii nā a nānee, <<Naan fen, Naan fen. A mbeeme dang a yit an yi?>>

³⁵ Kaade pak gurum mo mbut nen de moo dar de mpee nā, mo kələng petpee mēni, be mo sat nānee, <<Gwar desə wur kə pet a Ilaija>>

³⁶ Be memee ndəən mo, wur su dām mang tuvuk lep ndəən am anab dēdwang, wur lep nkaa rep mee kam. Wur lep kaa nJesu mbəkə wur d̄yas de. Pak gurum nā mo sat nānee, <<Wu dar aku mun naa mbii de nā ncin di de, kyet Ilaija wun n̄ji bām wur wo?>>

³⁷ Jesu waa baa bwet or shi dōo dēdes, be wur shang nookmuut.

³⁸ Be fuwaat de nā ndəən Lu Naan dēdes de nii paapee Dēbang met jir, nā tee sham a naar be nā bàk vəl.

³⁹ Kaade gwar dēdes nkaa shiitoo mo kambil mēdong dēwur dar kus kə shiyeepmūt nā, wur naa kaadi Jesu shang nookmuut, be wu sat nā, <<Azeen-nzeen, gwar desə wur a Lāa Naan.>>

⁴⁰ Pak mat moo dar de pan jong, mon nkaa naa mbii de nii cın jir. nDəən mat nā mo, be Meeri Makdalin waa de, kə Salome kə Meeri nāen Jemis delee kə Josep.

⁴¹ A mo a mat de di mo dām ndang Jesu, kə moo cın dāk nwur kaadi di wur kuđi ndəən yil nGalili, kə pak mat mo des de mo yool nGalili ji ashak kə wur nJerusalem.

Mo Wum Jesu

⁴² Nciit kə mēni, be kansəən cın, a parpuus de gurum moo dāk sut de, mbəde daar nā a puus nookdi.

⁴³ Be Josep ngu Arimaḡiya, mee gwar dēdes, dēwur ndəən nenbeetpwoo mo, wur shikāa fin wur nkaa gong ji kə mulki Naan. Wur yaa pətuup, be wur dām dang kum Jesu pə Paillet, mbəkə wur dām wum de.

⁴⁴ Nā aapwoo mPaillet zam, mbəde wur kələng nā, Jesu kə ten muut. Dangbe Paillet pet shiitoo dēdes nā, be wur tal pə shiitoo nānee, <<Kyet Jesu kə ten muut a yam wo?>>

⁴⁵ Kaade Paillet kələng mbii de shiitoo nā sat, be Paillet sat mmo kə mo dām shin kum Jesu nāen nJosep.

⁴⁶ Dangbe Josep seet kə mee fuwaat dēpiyaa. Be wur sham kə kum Jesu nā, wur bwot kum nā shi fuwaat nā. Be wur dām le kum Jesu nā ndəən kəcir de mo am nā ndəən jwak. Be wur tup mee ngħək dēdes, wur paa pwoo kəcir nā di.

⁴⁷ Meeri Makdalin, kə Meeri nāen kə Josep, mo naapee de mo le kum Jesu nā di.

16

Jesu Yool A Peemūt

¹ Abwoon kə parpuus Nookdi mā nen Yahudi mo, be Meeri Makdalin kə Salome, kə Meeri nāen kə Jemis, mo seet mwoor tus shangshang, mbəkə mo dām pwes de nkaa kum Jesu.

² Parpuus dēnshee mbut nteer pwovəl sə mo, mbít nciit kə də puus mbe kaa be mat nə mo pwat dām a peedí kəcir nə dí.

³ Mon nkaa sat nə shak a ar nānee, <<A wii mbet nghək dedes nə mmun mpwoo kəcir nə ye?>>

⁴ Be kaadí mo dýeep yit, be mo naa mo kə bət nghək dedes nə baa kənə. Nghək nə a dedes hakyeng.

⁵ Kaade mo dēl ndāen kəcir nə, be mo naa mee zəlang wur tong nkwang sarse, wur kə nlər dēpiyaa, be nə lekərmuut mmo zam.

⁶ Zəlang nə wur sat mmo nānee, <<Taji kəarmuut yaa wun kas, mbəde wen man nə, wun pə yap a Jesu ngu Nazaret. Gwar də mo pwas wur nkaa shiyeep sí, wur kə yool a peemúut nə. Baa wur mpesi kas. Wu jì wu naapee də mo le wur də ndəsi!

⁷ Be wu dām, wu sat jeplep wur mo, kə Pita nə, wur kə yool a peemúut, yaksə wur a ar dām nGalili a təleng nwun. Wun ndem wu naa wur a mpee mənì, kaadí də wur kə ten sat nwun sə.>>

⁸ Dangbe mat nə mo yool pwat yit kəcir nə, be mo shwe dām kə kəarmuut, dang nə aapwoo mo zak. Baa mo taa sat mee mbii mmee gurum kas, mbəde kəarmuut nə fes yaa mo zam.

Jesu Kámshin mMeeri Makdalin

⁹ Kaade Jesu yool mbít parpuus dēnshee, də nə a puus Láadi be wur shee kámshin fin a mMeeri Makdalin, a war a mat də di Jesu kə ceen riin dēbish mo pwoovəl pwat ndāen war sí.

¹⁰ War dām sat nen də di mo ashak kə Jesu. Mon nkaa wal kə maap.

¹¹ Amma kaadí mo kəlong pwoo də war sat nə, Jesu wur kə yool a peemúut, dangbe wen kə naa wur, be baa mo shinzeen kas.

Jesu kámshin nJeplep Wur Mo

¹² Abwoon mənì, be Jesu kámshin mmee jeplep wur mo vəl, kaadí mo a ar dām mmee laayil.

¹³ Mo ciir dām sat nkoor jeplep nə mo nə, wufun kə naa Jesu, amma baa koor nə mo shinzeen kas.

¹⁴ Abwoon dese, be Jesu jì kámshin njeplep də kaapaat baaməndong sə mo, be moo tong a peese mbiise. Wur gwak mo mbe ciin shinzeen fur, kə mbəde pətuup fur mo a dēbal, mbəde baa mo shinzeen nen də mo naa wur abwoon dēwur kə yool a peemúut kas.

¹⁵ Jesu sat mmo nānee, <<Wur dām ndāen yil nə jir, wur satpwoo deret də ngurum mo jir.

¹⁶ Gwar dēwur shinzeen, kə mo cin baptisma wur zak, be wur nkat bām, amma gwar dēwur cii shinzeen, be mon ncandyel muut nwur.

¹⁷ Mon nnaa mbii aapwoo dēsə mo pə nen də mo shinzeen nghan. Mon nshin iiko mmo mbe ceen riin dēbish mo ndāen sām fen. Mon nkatpwoo shi liispuu mo shini-shini.

¹⁸ Katdang mo yak nwòo mo, koo mo shwaa yen tupee be baa nən ncin mee mbii mmo kas koo dāben. Mon nle sar fur mo nkaa nenciinkoom mo be mon mbar.>>

Mo Mang Jesu Kàa

Kə Wur Adeng Naan

¹⁹ Abwoon də Daa Jesu kə leshap kə mo, be mo mang wur kaa adeng Naan. Be wur kaa tong nsarse Naan.

²⁰ Jeplep nə mo pwat dām satpwoo Naan shipe-shipe. Daa wur cin dāk ndāen mo, wur kām agaak nə, pwoo də moo sat nə azeen shi mbii aapwoo də mo cin mo.

Dak Jeplep Jesu Mo

Cweerpwoo nKaa Sham Riin Debang

¹ Dəm pə gha Tiyofilus. Ndəən bəət-haal fen dēnshee, bə wen ran pwoo nkaa mbii də Jesu wur cīn mo, kə mbii dēwur kām mo.

² Dəm wul parpuus də Naan mang wur kaa kə nə adeng. Aku dang Naan mang wur kaa kə nə adeng, bə wur leshap nneen dēwur kə bələp mo, mbəkə mo dee də a jeplep fin mo, shi iiko mə Riin Debang.

³ Mbə teer mo laarfeer abwoon də Jesu kə yool a peemúut, bə wur woo shin mmo yit des, ndəən ar mo shini-shini, də nə kām agaak nə, wur dī mmeen azeen-zeen. Mo naa Jesu, kə wur leshap mmo nkaa mulki mə Naan.

⁴ Par mə puus sə, bə kaade wur dī ashak kə jeplep fin mo, bə wur leshap mmo balbal nānee, <<Taji wu yool wu yit Jerusalem kas. Dangbē wu tong, wu naa gam zuum də puun fen wur kə ten cweer nwun, də wuu kələng nə mpwoo fen.

⁵ Də Joon wur cīn baptisma ngurum mo a shi am, dang dee meeteer mo dī a lee dak, bə mon ncīn baptisma nwun a shi Riin Debang.>>
Mo Mang Jesu Kaa Kə Wur Adeng

⁶ Kaade jeplep Jesu mo kuur ashak, bə mo tal pə wur nānee, <<Daa, gha mbə cīn shin mulki nə nneen Isreil mo a ndəən meeteer desə mo ee?>>

⁷ Jesu lap mo nānee, <<Baa desə nə a muu, mbəkə nwun man puus nə, kə bit də Daa kə ten le mo ndəən iiko fin kas.

⁸ Dangbə Naan wur nshin bal nwun, katdang Riin Debang sham nkaa wun. Bə wun mbə dee a langtəng fen mhfifig

o ndəən Jerusalem, kə ndəən Judiya jir, kə Samariya, dām wul ndəən yil mo jir zak.>>

⁹ Kaade wur sat pwoo mənə, bə mo mang wur kaa kə nə adeng a yit mo. Yaksə nluu jì paa wur, baa mo kutdī naa wur kas.

¹⁰ Kaade mo dī nkaa ban yit mo mo kaa kə nə adeng, bə mee gurum mo vəl, mo jì dar pə mo dī, kə nlər piyaa petpet

¹¹ Nen nə mo sat nānee, <<Wun nneen Galili mo, a mii le dang wuu dar, wuu ban yit kaa kə nə adeng ii? Jesu də wu naa mo kə mang wur kaa kə nə adeng pə wun dī sə, bə wur mbə baa sham a kəsə zak.>>

Mo Bəlip Mee Gurum A Koppee Judas

¹² Bə jeplep mə Jesu mo yool yit Zuul Paat də nə kus kə Jerusalem, dejong nə kə Jerusalem a meel məndong bejee dak.

¹³ Kaade mo jì wul ndəən pee kaam nə, bə mo dām kaa ndəən ludeng, a pee də moo tong dī. A mon ndesə, Pita, kə Joon, kə Jemis, kə Andru, Filip kə Tomas, Bartolomi, kə Matiyu, kə Jemis dyem Alfiyas, kə Simon Zelot, memee mbut mee nneen də gyet mo balkaa mo mbə tang mulki mə yil mo, kə Judas lāa Jemis.

¹⁴ Nen desə mo balkaa mo mo ashak mbə dangnaan shidaar-shidaar, shi pətuup məndong ashak kə pak shurep mo, kə Meri nān Jesu, kə dyemnān fin mo zak.

¹⁵ Ndəən meeteer mənə mo, bə nen shinzeen nə mo kuur ashak, (də duu mo nə wul kambil məndong kə laarvəl), bə Pita yool dar atəng nnaar mo mbə leshap, bə wur sat nānee,

¹⁶ <<Dyemnaa mo, nə a təng kə mo gampwoo də mo kə ten ran ndəən bəət haal mə Naan. Pwoo də gyet Riin Debang le kə Devit leshap nkaa Judas ngwe dēwur dee a ngukām ar nneen də də mo yaa Jesu.

¹⁷ Də wur a memee mbut mmun, kə də wur cīn pak dak fun desə nə zak.>>

¹⁸ (Shi shool də Judas lap mbə kwat dak fin debish, bə wur dām seet mee maar dīshik. A pee dēwur sham taa wur muut, wur piin but fin, dām kat pinbut wur mo pwat beer.

¹⁹ Mbii desə nə dee a dēmaman ngurum də moo tong ndəən yil nJerusalem jir, moo pet maar desə nə shi liispwoo mo a Akeldama. De shii mənə a maar toom).

²⁰ <<Mbədə mo Jeplep Jesu mo ten ran ndəən bəət haal Zabura nānee, <<Wu ar kə nlu wur nə dee a kərem. Taji mee gurum tong ndəən nə kas,>

Kə mo ran zak nānee, <Wu yit kə mee gurum dee dī a koppee wur nə.>

²¹ <<Mbə mənə, bə nə ret kə mmun bələp mee gurum mbut nneen də peegyot mo dī ashak kə mun, kaade də Daa Jesu wur kə mwaan dām kə mun shipee-shipee sə.

²² Yool mbít de Joon kə cin baptisma ngurum mo, dəm wul parpuus de Naan mang Jesu kaa kə nə adeng, pə mun dí. Nə dee a təng kə memee mbut nnen de mun mbələp sə mo, wur dee a ngusatpwoo nkaa yool kə Jesu a peemúut nə ashak kə mun.>>

²³ Aasə bə mo le gurum mo vəl de səm mo mo a Josep de moo pet wur a Barsabas koo Jastus, kə Matiyas zak.

²⁴ Yaksə mo dangnaan nənee, <<Daa, gha de a man pətuup gurum mo jir. A kám ngwe de waa a bələp mmun, ndəən des dəvəl sə mo.

²⁵ Mbəkə ngwe nə cin dək dí a koppee mə Judas kaa memee ndəən jeplep kə Jesu mo sə. Də Judas yool yit dək nə dí, mbəkə nwur dəm dí a pee dyem fin.>>

²⁶ Kaade mo bwet bələp nə, bə nə taa nkaa, Matiyas. Yool mmənə, bə mo tang Matiyas ashak kə jeplep de kaapaat baaməndong nə mo.

2

Riin Debang Sham Parpuus Pentikos

¹ Kaade parpuus Pentikos nə wul, bə nen shinzeen nə moo kuur ashak a pee məndong jir.

² Yaksə, nnen mman, bə mee doo de fiipee ka kut dəbal-bal sə, nə tong adeng sham gam lu de moo tong dí jir.

³ Yaksə mo naa mee mbii kaa mbəlem wus sə, nə sham lang nkaa mo jir

⁴ Mo gam mo jir shi Riin Debang, yaksə mo doom leshap mo shi liispwoo mo shini-shini, kaade Riin Debang kám mmo sə.

⁵ Ndəən meeteer mənə mo, bə pak nen Yahudi mo ndəən Jerusalem de moo kəər Naan mo dí, kə de mo pwat ndəən yil mo shini-shinə jir, mo ji nJerusalem.

⁶ Kaade gurum mo kələng doo nə, bə duu mə gurum nə mo kuur a peeshak. Nə aapwoo ngurum nə mo, mbəde koo a ngwe dədangyi, bə wur kələng nen shinzeen nə mo nkaa leshap shi liispwoo mə yil fin.

⁷ Nə lekəərmuut, dang nə aapwoo mo, bə mo sat nənee, <<Nen de moo leshap sə mo jir, a nen Galili mo.

⁸ Cirang dang koo a ngwe dədang ndəən mun, pə kələng mo nkaa leshap shi liispwoo mə yil fin ii?

⁹ Mun mu tong a nyil mPartiya, kə Mediya, kə Elam, kə nen de mo tong ndəən Mesopotamiya, kə Judiya, kə Kapadosiya, kə Pontus, kə Eshiya,

¹⁰ Kə Firijiya, kə Pamfiliya, kə Ijip, kə ngaar Libiya, kus kə Sairin, kə pak fun mo a məzep de mo tong nyil nRom ji dí.

¹¹ (Mo a nen Yahudi mo, kə nen de mo ji dədel ndəən nen Yahudi mo). Kə nen Kritan mo, kə nen Arab mo. Muu kələng mo nkaa leshap nkaa mbii aapwoo dənən-nən de Naan wur cin mo shi liispwoo mə yil fun mo.>>

¹² Nə aapwoo mmo, dang nə suur mo jir, dang mo baa tal pə shak nənee, <<A mii a shii mbii desə yii?>>

¹³ Dangbə pak gurum mo nwang pwoo mmo, dang mo sat nənee, <<Nen desə mo raa a am anab.>>

Pita leshap nDuu Gurum Mo Parpuus Pentikos

¹⁴ Bə Pita yool dər atəng ashak kə jeplep de kaapaat baaməndong sə mo, bə wur diyeep doo fin balbal, bə wur sat nduu gurum nə mo nənee, <<Wun nen Yahudi mo, kə wun nen de wuu tong nJerusalem jir. Wu lekom kə nwen sat shii mbii desə mo dí nwun.

¹⁵ Baa nen desə mo raa a am anab kə nə yir kaa mo kaade wuu pan sə kas, mbəde pee nə kutdí a pwoofeer mə bít ndesə bejee dək.

¹⁶ Dangbə, desə nə a mbii de gyet ngusat pwoo Naan Jowel kə ten sat sə nənee,

¹⁷ <Naan wur sat nənee, Ndəən meeteer mə kyes nə mo. Bə an mbə ndoo Riin fen nkaa gurum mo jir. Jep fuu demish mo, kə de mat mo, mon nsatpwoo Naan ngurum mo, kə mbii de mo mbə ji akyeen. Zələng fuu mon nnaa mbii desəsok mo, de Naan wur rəbet kám nə mmo, kə dəkəam fuu mon nsuun suun mo.

¹⁸ Kəzak, ndəən teer mənə mo, bə an mbə doo Riin fen nkaa kərem fen demish mo, kə de mat mo. Bə mon nsatpwoo fen, kə mbii de mo mbə ji akyeen zak.

¹⁹ An mbə cin mbii lukshik mo adeng, dang an mbə cin mbii aapwoo mo ndəən yil nə, de toom kə wus, kə diyeel, mon den kaa gərong-gərong,

²⁰ akudang puus dedes, kə iiko mə Daa nən nji, bə Puus nən nciir dee a peenkwoo, kə tar nən nciir dee a toom zak.

²¹ Parmənə, bə koo a ngwe dədangyii, dəwur pet səm mə Daa bə a wur nkat bam.>

²² <<Wun nen Isreil mo! Wu lekom kə wu kələng pwoos desə mo de. Jesu ngu Nazaret, ngwe de Naan kat retnyit kə wur, kə de Naan cin mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo kə Səmpwoo mo nsar wur a yit fuu. Wun shikaa fuu wu man nə, mbii desə mo cin a kəsə.

²³ A Jesu desə de mo seet wur nsar fuu. Mbədə a Naan kə ten le, kə wur man nə, nə ncin a kəsə. A wun wu tu wur, mbədə a wun wu le, kə nnenshikbish mo pwas wur nkaa shiyeep.

²⁴ Dangbe Naan yool kə Jesu a peemúut, kə wur fween Jesu ndəən jeel mə muut, mbədə baa muut nə mmak yaa wur le ntuun nə kas.

²⁵ Mbədə gyet Devit kə ten leshap nkaa Jesu nənee, wen naa Daa ashak kə an shidaar-shidaar. Mbədə wur kus kə an, bə baa mee mbii mmak daampee nghan kas.

²⁶ Mbə mənə, bə pətuup fen nə gam kə retnyit, dang lis fen met kook retnyit. Dəm wul a de fwooshik fen tong ndəən canciin zak.

²⁷ Mbədə baa gha mmak yit seen fen ndəən kəcir kas, kə baa gha mmak yit Ngwe Debang fwa nwur naa wam ndəən kəcir kas.

²⁸ Waa a ten a kám ar de mo a mə seen nghan. Kə gha mbə ngam pətuup fen shi retnyit ntoom fwaa zak.>

²⁹ <<Dyemnaa mo, wu lekom, kə nghan leshap di nwun rərret nkaa puunkaam fun Devit, de gyet wur muut, bə mo wum wur, kəcir wur nə di mpee desə har cicinsə.

³⁰ Gyet wur a ngusat pwoos mə Naan, dang wur man mbii de Naan kə ten cweer nənee, wur nyool le memee ndəən dang wur mo, kə nwur dee di a mishkoom koo Devit sə.

³¹ Gyet Devit kə ten naa mbii de Naan nyool cin akyeen, a kəsə bə, wur leshap nkaa yool mə Kristi a peemúut nənee. Baa Naan nyit wur a peemúut kas, kə baa fwooshik wur nə nwan ndəən kəcir kas.

³² A Jesu desə de Naan kə yool kə wur a peemúut, dang mun sə jir, mun a langtəng nə Jesu kə yool a peemúut.

³³ Mo kə le Jesu a dedes, yaksə wur kə tong nsarse mə Naan, wur kə lap Riin Debang pə Naan kaade gyet wur kə cweer sə. Mbii de wuu naa, kə de wuu kələng sə, a zuum mə Riin Debang dewur kə doo shin sham nkaa mun.

³⁴ Baa gyet Devit kə kaa adəng kas, dang wur shikaa fin sat nənee <Daa wur kə sat nDaa fen nənee, A tong nsarse fen.

³⁵ Dəm wul a de an nle shaarlek fwaa mo dee a mbii leshii ngha.>

³⁶ <<Mbə mənə, wu yit kə nnen Isreil mo jir, mo man azeen-zeen nənee, An pə leshap a nkaa Jesu de wu pwas wur sə. Dangbe Naan kə le wur dee a Daa, kə Kristi zak.>>

³⁷ Kaade gurum nə mo kələng pwoos mənə, bə nə sul pətuup mmo hakyeng, yaksə mo sat mPita kə koor jeplep nə mo nənee, <<Dyemnaa mo, mun mbə ncin a mii?>>

³⁸ Bə Pita lap mmo nənee, <<Wu tuwap, mbəkə mmo cin baptisma di nwun jir ngwe dedangyii ndəən wun, ndəən səm kə Jesu Kristi, mbəkə nNaan fwo shikbish fuu mo di nwun. Bə wun mbə lap zuum mə Riin Debang.

³⁹ Pwoos de mo cweer nə, a mbə wun, kə jep fuu mo, kə mbə nen dejong mo jir, kə koo a ngwe dedangyii de Daa fun Naan wur mpet zak.>>

⁴⁰ Shi pwoos mo des, bə wur leshap mmo balbal, dang wur sat mmo nənee, <<Wu shang kaa fuu mo mbut kar de nə mbə ji nkaa nen debish de nyicinsə mo.>>

⁴¹ Nen de mo shinzeeen mpwoos dewur le nə, bə mo cin baptisma mmo, parpuus mənə, bə mo kat gurum mo dyikye koo ngal kun sə.

⁴² Moo tong ashak shidaar-shidaar mbə kələng kám mə jeplep Jesu mo, kə shaar ashak, kə moo sese ashak, kə dangnaan ashak zak.

Tong Nə Dəm Dan Jesu Mo

⁴³ Jeplep mə Jesu nə mo, cin mbii aapwoo mo kə mbii lukshik mo des, nə le kə gurum mo kəər Naan zam.

⁴⁴ Nen de mo shinzeeen nJesu jir, bə mo balkaa mo mo ashak, kə mo le mbii mo mo ashak jir, a pee məndong.

⁴⁵ Mo sərep mbii mo mo, kə long fur mo jir, mbəkə mo shwap di ashak, koo a wii, bə baa wur kat mee mbii jee nwur kas.

⁴⁶ Koo puus dedangyii bə moo dəm kuur ashak, ndəən Lu Naan dedes nə, kəzak mo kə se mbiise fur mo ashak ndəən lu fur mo shi retnyit hakyeng, kə shi pətuup deməndong.

⁴⁷ Moo kwoop Naan, dang gurum moo kələng retnyit kə mo. Koo a puus dedangyii, bə Daa wur ji kə nen de mo kə kat bam dyikye mmo.

3

Pita Bar Mee Gwar Dewur A Kurumkut

¹ Par sə bə Pita kə Joon mo kaa nLu Naan dedes mbə dangnaan koo kun de mə puus sə.

² Yaksə mo kat mee gwar de mo lāa wur a kurumkut mpwoo lu nə, de moo pet a Deret. Koo puus dedangyii bə moo mang wur ji le mpwoo lu nə, mbəkə nwur dang shool di pə nen de moo del ndəən Lu Naan dedes nə.

³ Kaade wur naa Pita kə Joon mo mbə del ndəən Lu Naan nə, bə wur dang shool pə mo.

⁴ Pita kə Joon mo ban yit nkaa wur. Bə Pita sat ngwar nə nənəe, <<A naa mun.>>

⁵ Yaksə wur lepyit nkaa mo, mbəde wur pan nə, mon nshin mee mbii ndin.

⁶ Pita sat ngwar nə nənəe, <<Baa an kə mee shool azurfa, koo zinariya kas. Mbii de an kə nə, bə an nshin nga. Ndəən səm kə Jesu Kristi ngu Nazaret, a yool a mwaan.>>

⁷ Pita yaa sarse mə gwar nə, kən nwur wur diyeep gwar nə di. Yaksə abet-abet, bə kwakshii wur mo, kə baas wur mo katbal.

⁸ Bə gwar nə yool məreppēe shi shii fin mo, dang wur doom mwaan, dəm del ndəən Lu Naan dedes nə ashak kə mo zak. Wur nkaa mwaan, dang wur nkaa məreppēe, kəzak wur nkaa kwoop Naan.

⁹ Kaade gurum mo naa wur nkaa mwaan, dang wur nkaa kwoop Naan,

¹⁰ Bə mo man nə, a gwar de di moo mang wur ji le mpwoo lu Naan de moo pet a Deret mbəkə nwur dang shool di pə gurum mo. Nə aapwoo ngurum nə mo zam, kəzak nə lekərmuut mo mbə mbii de mo cin ngwar nə.

Pita Leshap Ngurum Mo ndəən Lu Naan Dedes

¹¹ Kaade gwar nə wur dyiin ndang Pita kə Joon, bə nə aapwoo ngurum nə mo zam, yaksə mo su dəm pə mo di ndəən kuut de moo pet a mə Solomon.

¹² Kaade Pita naa a kəsə, bə wur sat ngurum nə mo nənəe, <<Wun nen Isreil mo! A mii le dang bar gwar desə nə aapwoo nwun yii? A mii le dang wuu ban yit nkaa mun, koo a shi mee dedes fun, koo a shi mee deret fun, dang mu le ngwar desə mwaan yii?

¹³ A Naan mə Abraham kə mə Aizik kə mə Jekop, kə mə puun fun mo, a wur le ngudak fin Jesu a dedes. Də a wun wu seet Jesu, dang wu cii wur ntoom Paillet, kaade Paillet sat nə, dyin mbə bwet Jesu.

¹⁴ Də wu cii ngwe Dəbang, dewur a ngwe de ndəre, mbəkə nwun dang mmo bwet a ngutukaa di nwun.

¹⁵ Wu tu ngwe dewur a tuus mə seen, de a wur shin seen ngurum mo. Dangbe Naan yool kə wur a peemūt, dang mun a langtəng mənə.

¹⁶ A shi shinzeen ndəən səm kə Jesu, a nə le dang gwar desə, kat bar. Gwar de wu naa, kə de wu man sə. A ndəən səm kə Jesu, kə shinzeen de nə put pə wur di, a nə le ngwar desə wur deə a ngu nkoom kədang-dəng, a yit fuu jir.

¹⁷ <<Yaksə dyemnaa mo, wen man nə, mbii de də wun kə nennan fuu mo, wu cin nJesu, bə də wu cin a mbə ciin man.

¹⁸ Dangbe Naan yit kə mo cin mbii desə mo jir, a mbəkə mmo gampwoo de gyet Naan kə ten sat mpwoo nensatpwoo fin mo nə, Kristi fin mbə shwaajeel.

¹⁹ Wu tuwap, mbəkə nwun ciir pə Naan di, mbəkə nNaan fwoos shikbish fuu mo di nwun. Katdang wu tuwap azeen-zeen, bə Naan mbə naa ngam wun shi mbii de mo a mə Riin fin, mbəkə taji nə waam wun kas.

²⁰ Kə wur mbə lep Jesu Kristi, dewur kə ten bələp wur mbə wun.

²¹ Wur mbə tong ndəən dəngnaan, dəm wul parde Naan ciir kə mbii mo deə a depwoo jir akudang. Kaade gyet Naan kə ten cweer mpwoo nensatpwoo fin dəbang mo pəgyet di yam-yam sə.

²² Gyet Mosis sat nənəe, <Daa Naan fuu mbə yool kə mee ngusatpwoo fin nwun, mbut nnen fuu mo, kaa wen sə.> Nə a təng nwun lekom, kə nwun kələng mbii dewur mbə sat mo di nwun jir.

²³ Koo a ngwe dedangyii de baa wur mbə lekom kə nwur kələng ngusatpwoo Naan mənə di kas, bə mon nshang wur baa kə nə mbut nen Naan mo.

²⁴ Nensatpwoo mə Naan mo jir, yool mbīt Samuwel, kə nensatpwoo Naan de mo ji mbwoon wur zak, mo jir mo kə ten leshap nkaa teer desə mo.

²⁵ Pwoo de gyet Naan wur cweer mpwoo nensatpwoo fin mo nə a mbə wun, kə nwun sekop mə mbii de gyet Naan wur kə ten cweer mpuun fuu mo shi toom, kə de gyet wur sat Abraham nənəe, <A ndəən dang fwaa, bə gurum de ndəən yil nə mo jir, mon nkat deret.>

²⁶ Kaade Naan wur bələp ngudak fin, bə Naan wur shee lep wur shin ji a pə wun di, mbəkə nwur le deret di nkaa wun, kə mbəkə nə ciir di kə koo a wii ndəən wun, kə nwur yit cin mbii debish mo di.>>

¹ Kaade Pita kə Joon, mo di nkaa leshap ngurum nə mo, bə pak pris mo, kə ngwe dedes mə nentap Lu Naan dedes, kə pak nen Sadusi mo, mo ji pə mo di.

² Nə láa mmo mbut, mbəde jeplep devəl nə mo, nkaa kám ngurum mo nə, Jesu kə yool a peemúut. De nə kám nə, katdang gurum mo murep, bə mon nyool a peemúut mməna.

³ Mo yaa Pita kə Joon, bə mo dam shoot mo teer nlushoot, mbəde kansəen kə cin.

⁴ Jir aaə gurum mo des mo shinzeen mpwoo nə, de daas mo kus kə wul ngal paat.

⁵ Dədaar nə, bə nen taatəlung mə nen Yahudi mo, kə nen denan-nan mo mo, kə nenkám Waa Mosi mo, mo kuur ashak, nJerusalem.

⁶ Kə Anas dewur a pris dedes met jir, wur di ashak kə mo, kə Kayafas, kə Joon kə Alekzanda, kə nen de mo a dang mə pris dedes met jir nə zak.

⁷ Kaade mo lep kə mmo dam ji kə Pita kə Joon, bə mo le mmo dar ntoom mo. Yaksə mo doom tal pə mo nənee, <<A shi dedes mə wii, koo a ndəən səm mə wii, bə wuu cin mbii desə yii?>>

⁸ Mbəde Pita wur gam kə Riin Dəbang, bə wur lap mmo nənee, <<Wun nen taatəlung mə gurum mo, kə nen denan-nan mo.

⁹ Katdang wu tokdyeel mun cicinsə a mbə deret de mo cin ngwar de də wur a kurumkut sə, kə nkaa ar de gwar nə wur dee a debəbar sə,

¹⁰ Bə wu yit kə mbii desə dee a mə man pə wun di, kə nen Isreil mo jir nee, a shi səm mə Jesu Kristi ngu Nazaret, de wu pwas wur nkaa shiyeep dewur muut, dangnaan yool kə wur a peemúut. A mbə Jesu, dang gwar desə wur dar ntoom fuu a debəbar.

¹¹ A Jesu a ngwe de mo kə ten ran pwoo nkaa wur ndəən bəət-haal mə Naan nənee, <Ngək de wun nen dyiklu mo wu cii, bə a nə dee a ngək dekəkoop met jir ndəən kwang mə lu nə.>

¹² Baa gurum mon nwaa mak kat mee bam pə mee ngwe di kas. Mbəde ndəən yil desə jir, bə baa Naan kə shin dedes mmee ngwe, mbəkə nwur bam gurum mo di kas, təng a ndəən səm mə Jesu Kristi bejee dak>>

¹³ Kaade mo naa Pita kə Joon, mo leshap balbal, baa kə mee kəərmuut kas, bə nə aapwoo mmo, mbəde baa Pita kə Joon mo a mee mbii kas, kəzak baa mo kə kam tang ran dam jong kas zak nə tang mo pətuup nə de mo ashak kə Jesu.

¹⁴ Baa nenbeetpwoo nə mo mak cin mee mbii kas, mbəde mo naa gwar de mo kə bar wur nə, wur dar di ashak kə Pita kə Joon.

¹⁵ Aasə, bə mo le kə mmo pwat kə Pita kə Joon, mbəkə mmo beet di ashak mbii de mon ncin kə mo.

¹⁶ Mo sat nənee, <<Mmun ncin a mii kə nen desə mo yii? Azeen-zeen gurum de moo tong ndəən nJerusalem jir, mo kə man nə, Naan kə cin mee mbii lukshik dedes nsar kə Pita kə Joon, dang baa mun mmak ciipwoo nə kas.

¹⁷ Mbəkə taji gurum mo des mo kəlung pwoo desə nə kas, bə wu yit kə mmun ci mmo nə, taji mo baa leshap di mmee gurum ndəən səm mə Jesu kas.>>

¹⁸ Kaade mo waa pet Pita kə Joon mo del, bə mo sat mmo balbal nənee, <<Taji wu baa wu sat meerpwoo, koo wu kám mee mbii ndəən səm mə Jesu kas.>>

¹⁹ Dangbe Pita kə Joon mo lap mmo nənee, <<Wun shikaa fuu wu beet, kyet nən nret nNaan nyit kə mmun cin a mbii de wun wu sat aa? Koo a mbii de Naan sat yii?

²⁰ Baa mun mbə nook leshap nkaa mbii de mu naa, kə mbii de mu kəlung kas.>>

²¹ Abwoon de mo kə gwak mo balbal kə lekəərmuut mmo, bə mo bwet mo, baa nenbeetpwoo nə mo mak cin mee kar debish mPita kə Joon kas, mbəde gurum nə mo jir, mon nkaa kwoop Naan mbə mbii de mo naa nə cin.

²² Gwar de mo bar wur shi ar de mə aapwoo nə, bit wur mo met nlaarfeer.

Nenshinzeen Mo Dangnaan Mbə Leshap Deret Nə

²³ Kaade mo bwet Pita kə Joon, bə mo dam pə nniyee fur mo di. Mo sat nniyee fur nə mo, mbii de pris denan-nan mo, kə nen denan-nan mo sat mmo jir.

²⁴ Kaade nen shinzeen nə mo kəlung pwoo mənə, bə mo dangnaan shi pətuup məndong, nənee, <<Daa Dəhai, de waa a le deng kə yil, kə an kuur mo, kə mbii de mo ndəən mo jir.

²⁵ Gyet a shi Riin Dəbang, bə waa a leshap mpwoo mə kərem fwaa dewur a puunkaam fun Devit nənee <A mii le dang gurum de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo yool ntuup yii? A mii le dang gurum nə mo kə pan debish ndəən pətuup fur mo, mbə cin mbii debuu mo yii?

²⁶ Deskoom de mə yil nə mo,
mo kə dak sut fur mo mbə lek,
kə nenpanyil mo
kə balkaa fur mo ashak,
mbəkə mmo yaa lek di kə Daa Naan

kə Kristi fin zak.>

²⁷ Mbəðə azeen-zeen ndəən pee nkaam desə, bə Herot kə Pontus Paillet, ashak kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə nen Isreil mo, mo kə kuur ashak, mbəkə mmo deə a shaarlek mə ngudak fwaa Jesu Debang, de waa a bələp wur, de a gha le nwur deə a Kristi.

²⁸ Mo kuur ashak, mbəkə mmo cın koo a mbii dedangyii de a gha aa ten a le shi iiko fwaa kə rebet fwaa nə, mbii nə mon ncın a kəsə.

²⁹ Yaksə Daa Naan a naa kəərmuut de moo le mmun. A shınbal mmun kərem fwaa mo, mbəkə mmun satpwoo fwaa di balbal, baa ashak kə kəərmuut kas.

³⁰ A le kən iiko fwaa nə bar gurum mo, kə a le kə mbii lukshik mo kə mbii aapwoo mo cın ndəən səm mə ngudak fwaa Jesu Debang.>>

³¹ Kaade mo kyes dangnaan mənə, bə pee de moo kuur di ashak, nə səən. Mo gam kə Riin Debang jir, yaksə mo yaa satpwoo mə Naan balbal agaak, baa ashak kə kəərmuut kas.

Nenshınzeen Nə Mo Lelong Fur Mo Ashak

³² Nen de mo shinzeen nJesu jir; bə pan mo mo, kə məse mo mo deə a deməndong jir zak. Baa mee gurum ndəən mo mak sat nə, long fin nə a mənə mbəshin kas, dang mo le mbii fur mo jir, ashak.

³³ Jeplep nə mo deə a langtəng shi iiko, nkaa yool mə Daa Jesu a peemúut. Daa Naan le deret nkaa mo jir hakyeng.

³⁴ Baa mee ngwe deə, a ngujeel ndəən mo koo məndong kas, mbəde nen de mo kə maar mo, kə lu mo, bə mo sərep mo jir,

³⁵ bə mo jì shin shool mə mbii de mo kə sərep nə mon njeplep mə Jesu nə mo. Bə jeplep nə mo shwap shool nə nnen shinzeen nə mo nciit-nciit, mbəkə koo ngwe dedangyii, bə wur kat mbii dəwur kə rebet.

³⁶ Kaade mo nkaa cın mənə kəsə, bə Josep ngu Livai, dəwur put a nyil nSaiprus, kə de jeplep nə mo le səm nwur a Barnabas, (de shii mə səm mənə a nə, Ngwe dəwur kə caapee).

³⁷ Wur mang mee maar fin seet, bə wur jì shin shool nə jir njeplep nə mo.

5

Ananiyas Kə Mat Fin Saffira

¹ Mee gwar di, de moo pet səm wur a Ananiyas, kə mat fin Saffira, mo mang mee maar fur mo seet.

² Dangbe wur kə mat fin mo balpwoo mo ashak, mbəkə mmo sok pak shool nə di, dang Ananiyas jì shin koor shool nə njeplep nə mo.

³ Dangbe Pita sat nənee, <<Ananiyas, a mii le dang a yit kə nnguɔwaan gam pətuup fwaa, kən nghan cın dung di nRiin Debangyii? Mbəðə aa sok pak shool maar nə.

⁴ Akudang aa mang maar nə a seet, bə baa də nə a mwaa kas aa? Kəzak abwoon de də a mang maar nə a seet, bə baa shool nə a mwaa kas ee? A mii le dang a kat pan mə cın mbii desə ndəən pətuup fwaa yii? Baa a cın dung desə nə a ngurum mo kas, a cın dung nə a nNaan.>>

⁵ Kaade Ananiyas kələng pwoo mənə, bə wur taa nyil, wur muut. Nen de mo kələng muut nə jir, bə kəərmuut dedes yaa mo hakyeng.

⁶ Zələng mo jì dəl ndəən lu nə, bə mo bwoot kúm wur nə shi zaal, bə mo mang kúm nə put kə nə a tool, dang dəm wum wur.

⁷ Abwoon de mo tong koo awa kun sə, bə mat wur Saffira jì dəl nlu nə. Baa war man mbii de nə kə tung kas.

⁸ Pita tal pə war nənee, <<Yi sat nghan, kyet a jee mə shool de wu seet kə maar nə ndesə aa?>> War lap nənee, <<Ii, a jee shool nə mmənə.>>

⁹ Pita sat nwar nənee, <<A mii le dang wu balpwoo ashak kə mish fii, mbəkə nwun wu kam Riin mə Daa Naan di ee? Yi kələng shii mə nen de mo waa nwum mish fii mo kə jì wul mpwoo lu sə. Mo mbə mang kúm fii nə put kə nə a kəsə zak.>>

¹⁰ Abet-abet bə war sham taa nyil nshii Pita, yaksə war muut. Kaade zələng nə mo jì dəl nlu nə, bə mo kat war kə muut, bə mo mang kúm nə put kə nə a tool, bə mo dəm wum war pəshak kə mish fer.

¹¹ Kəərmuut dedes yaa nen shinzeen nə mo jir, kə nen de mo kələng pwoo nkaa mbii mənə mo.

Jeplep Mo Cın Mbii Lukshik Kə Mbii Aapwoo Mo Des

¹² Jeplep nə mo cın mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo des, nnaar gurum nə mo. Nenshınzeen nə moo kuur ashak jir ndəən kuut mə Solomon shi pətuup deməndong.

¹³ Dangbe ndəən koor gurum de baa mo shinzeen kas, bə baa mee ngwe mak gung, dəwur mbəlkáa fin ashak kə mo kas. Jir kəsə, bə gurum mo kə kwoop mo hakyeng.

¹⁴ Gurum mo des, daas mo kə shurep mo, mo shinzeen nDaa, bə mo balkaa fur mo ashak kə nen shinzeen nə mo, de nen shinzeen nə mo des hakyeng.

¹⁵ Mbə mbii aapwoo de jeplep nə mo cìn, bə gurum mo kok nengok mo ji le pəkom ar nkaa gwaansaam mo, kə kurkwaa mo, mbəkə katdang Pita ji del, bə mə riin wur nə ntāa tung pak nengok nə mo dī.

¹⁶ Nen de mo ndəən yil de mo neer Jerusalem ciirkaat mo ji kuur. Mo ji kə nen de baa mo kələng koom kas, kə nen de riin dəbish mo kə lejeel mmo, bə jeplep nə mo bar mo jir.

Mo Lejeel nJeplep Nə Mo

¹⁷ Pris dedes met jir kə nen de mo ashak kə wur jir, de mo a soon mə nen Sadusi mo, mo gam kə zuur mbə jeplep nə mo.

¹⁸ Mo yak jeplep nə mo, mo dām le mo ndəən lushoot.

¹⁹ Dangbe mpar, bə mee ngulep mə Daa ji wang pwoo lushoot nə mmo, bə wur pwat kə mo, dang wur sat mmo nənee,

²⁰ <<Wu dām, wu dar ndəən Lu mə Naan dedes nə, kən nwun satpwoo mə seen desə nə dī ngurum mo jir:>>

²¹ Kaade mo kələng pwoo mənə, bə daar mbīt-mbīt, mo dām del ndəən Lu mə Naan dedes nə, bə mo yaa kámpwoo Naan ngurum mo. Bə pris dedes met nə ji kə nen de mo ashak kə wur, bə mo pərep nenbeetpwoo mo, kə nen dēnan-nan de mə nen Yahudi mo, mo kuur ashak jir. Yaksə mo lep jepkam mo shindəm nlushoot nə, mbəkə mmo ji dī kə jeplep nə mo.

²² Dangbe kaade jepkam nə mo dām, bə baa mo dām kat jeplep nə mo dī ndəən lushoot nə kas. Yaksə jepkam nə mo baaji sat mmo nənee,

²³ <<Mu kat lushoot nə a shishoot rərret, kə nentaptee nə mo kə dar mpwoo lu nə mo, dang kaade mu wang lu nə, bə baa mu kat jeplep nə mo dī kas.>>

²⁴ Kaade ngwe dedes nkaa nentap Lu mə Naan dedes nə, kə pris dēnan-nan mo kələng pwoo mənə, bə nə daampee mmo zam, mbə jeplep nə mo, mbəde baa mo man mbii de nə kə kat jeplep nə mo kas.

²⁵ Mee gurum ji sat mmo nənee, <<Wu naa, nen de wu le mo ndəən lushoot sə, mon nkaa kam-kam ngurum mo ndəən Lu mə Naan dedes nə.>>

²⁶ Yaksə ngwe dedes nkaa nentap Lu mə Naan dedes nə dām, ashak kə pak nentap lu mə Naan nə mo, mo dām ji kə jeplep nə mo. Dang baa mo dām ji kə mo a shi mee bal kas, mbəde mo kəer gurum nə mo, mbəkə taji gurum nə mo car mo shi ndəng kas.

²⁷ Kaade mo ji kə jeplep nə mo, bə mo le mmo dar ntoom mə nenbeetpwoo nə mo. Yaksə pris dedes met jir nə tal pə Pita kə Joon nənee,

²⁸ <<Mu tərsar nwun balbal nə, taji baa wu kám mee mbii ngurum mo ndəən sām mə Jesu kas. Dangbe mbii de wuu cìn desə nə, wuu daar a mbəkə nwun sat dī ngurum mo nə, a mun mu tu gwar desə nə, kəzak wu gam Jerusalem shi kám fuu desə nə zak.>>

²⁹ Dangbe Pita kə jeplep nə mo, mo lap mmo nənee, <<Nə a təng kə mun cìn a mbii de Naan sat, met mbii de gurum mo sat.

³⁰ Jesu de wu tu wur, de wu pwas wur nkaa shiyeepyoom, bə Naan mə puun fun mo, kə yool kə Jesu a peemúut.

³¹ Naan kə yool kə Jesu a peemúut, bə yaksə Jesu kə tong nsarse mə Naan, a wur a Laakop kə Ngubam zak. A wur wang ar tuwap nnen Isreil mo, mbəkə nNaan fwo shikbish mo mo dī zak.

³² Mun a langtəng mə mbii desə mo, kə Riin Dəbang de Naan shin nnen de mo cìn dýen wur, mo kə cìn langtəng nə a kəsə zak.>>

³³ Kaade kuur mə nenbeetpwoo nə mo kələng pwoo mənə, bə nə láa mmo mbut hakyeng, dām wul a de moo rebet twe jeplep nə mo.

³⁴ Dang mee ngu Farisi de kə kám Wàar mə Mosis, dī sām wur a Gamaliyel, gurum mo jir mo kə shin dedes nwur. Wur yool dar atəng ndəən lu beetpwoo nə, bə wur le kə mmo pwat kə jeplep nə mo a tool be reppee lee.

³⁵ Bə wur sat nnen beetpwoo nə mo nənee, <<Dyemnaa mo, nen Isreil mo. Wu tap kə mbii de wuu rebet cìn nən ndes desə mo.

³⁶ Gyet yam-yam, bə mee gwar de, de mo kə pet sām wur a Tudas, wur kə cam yool a kəsə. Gyet wur lekáa fin a koo mee ngwe dedes sə, de gurum mo koo kambil feer sə mo dām ndang wur. Dang abwoon de mo tu wur, bə nen de mo dām ndang wur nə jir, mo rangkáa, baa mo dee a mee mbii kas.

³⁷ Abwoon Tudas, bə Judas, mee ngu Galili yool zak, ndəən bit de moo tang duu gurum mo dī, yaksə wur dul pak gurum mo dām ndang shin, dang abwoon de mo tu wur zak, bə nen de mo dām ndang wur jir, mo rangkáa.

³⁸ Mbāmənə an pə sat nwun, taji wu cin mee mbii ndes desə mo kas. Wu yit mo mbəsut. Mbəde katdang pwoo de moo kām ngurum mo, kə dak de mo kə cin nə a mə məse mə gurum, bə nən nyool dee a debuu.

³⁹ Dang katdang mbii de moo cin nə a mə Naan, bə baa mu mmak se koorong nkaa mo kas. Wu tap taji nwun dee koo wun a nlek kə Naan sə kas.>>

⁴⁰ Nenbeetpwoo nə mo kələngkar Gamaliyel nə. Mo pərep jeplep nə mo cin ji del zak, bə mo sərem mo, kəzak mo tərsar mmo balbal nənee, <<Taji baa wu sat mee pwoo di ndəən səm mə Jesu zak kas.>> Abwoon pwoo mənə, bə mo bwet mo.

⁴¹ Jeplep nə mo pwat ntoom mə nenbeetpwoo nə mo shi retnyit, mbəde mo mak shwaajeel mbə səm mə Jesu.

⁴² Yool parmənə, bə baa mo nook kām kə leshap mə Naan ngurum mo, ndəən Lu mə Naan dedes nə kə ndəən lu mə gurum mo, koo puus dedangyii kas, nə Jesu a Kristi.

6

Mo Bəlip Nenbam Mo Pwoovəl

¹ Kaade nenseet ndang Jesu mo doom yaa bul, ndəən meeteer mənə mo, bə mee bələp yool nnaar mə nnen de mo man pwoo mə nen Grik mo kə nen Yahudi de mo kə tong nJerusalem, mbəde nen de mo man pwoo Grik nə mo sat nə, baa mo kə shīn mbiise Matkāa fur mo mbut mbiise de moo shwap shidaar-shidaar kas.

² Aasə bə, jeplep de kaapaat baavəl nə mo pərep kuur mə nenseet ndang Jesu mo jir, kə mo sat nənee, <<Baa nə ret kə mmun nook satpwoo mə Naan, mbəkə mu dee di bāk mbiise kas.

³ Mbə mənə, dyemnaa mo, wu bələp mee gurum mo pwoovəl nnaar fuu, de mo kə məse deret, kə de mo gam kə Riin Debang, kə de mo manshii mə mbii zak. Mbəkə mun le mo tap di kə dak shwap mbiise nə.

⁴ Dang mun, mbə sekveen kə dangnaan shidaar-shidaar kə satpwoo mə Naan.>>

⁵ Pwoo de jeplep nə mo sat nə, ret nkuur mə nenseet ndang Jesu nə mo jir. Aasə bə mo bələp Stivin, dewur gam kə shinzeen, kə Riin Debang, kə Filip, kə Prokorus, kə Nikanor, kə Timoti, kə Parmenas, kə Nikolas ngu Antiyok, de gyet wur kə piring mbə seyil nNaan mə nen Yahudi mo.

⁶ Mo ji kə nen de mo kə bələp mo ntoom jeplep nə mo, bə mo dangnaan kəzak mo lesar fur mo nkaa mo.

⁷ Pwoo Naan nə sekveen, dām wul a de nenseet ndang Jesu de mon nJerusalem mo bul des hakyeng, kə pris mo des mo shinzeen nJesu Kristi.

Mo Yaa Stivin

⁸ Stivin, dewur gam kə deret kə bal mə Naan, wur cin mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo dēnan mo nnaar gurum mo.

⁹ Dangbē pak gurum mo di, de mo a mmee lu Naan de mo kə pet a lu Naan mə nen Frimen mo. Nen desə mo a nnen Yahudi de mo pwat nyil nSairin, kə Alekzandriya, kə ngaar yil nSilisiya, kə mə yil Eshiya mo zak, mo yool kə pwoo mo, kə beetshik nkaa Stivin.

¹⁰ Dang baa mo mak katbal de mon ndar kən mo cin beetshik di kə Stivin kas, mbəde wur leshap a shi dyen de Riin mə Naan shin nwur.

¹¹ Mo kar pak gurum mo a səsok, mbəkə mmo sat di nənee, <<Mu kələng Stivin satpwoo debish nkaa Mosis, dang wur baa satpwoo debuu nkaa Naan zak.>>

¹² Pwoo de mo sat nə lāa ngurum nə mo mbut, bə pak nen dēnan-nan mo, kə pak nenkām Wāar Mosis mo. Mo yool kə tuup, mo dām yaa Stivin, bə mo ji kə wur ntoom mə kuur mə nenbeetpwoo mo.

¹³ Kazak mo ji kə langtəng mə dūng mo, de mo sat nənee, <<Gwar desə wur leshap debish nkaa Lu Naan dedes nə, kə nkaa Wāar Mosis shidaar-shidaar zak.

¹⁴ Mu kələng wur sat nə, Jesu ngu Nazaret mbə shirip Lu mə Naan dedes nə, kən nwur cār kə mbii de muu loot kə cin mo, de gyet Mosis shin mo mmun.>>

¹⁵ Nen de moo tong di a pee beetpwoo nə jir, mo ban yit fur mo nkaa Stivin, bə mo naa yit wur nə dee a koo yit ngulep mə Naan sə.

7

Stivin Leshap nKuur Mə Nenbeetpwoo Mo

¹ Pris dedes met jir nə wur tal pə Stivin nənee, <<Mbii de moo sat nkaa gha sə, mo azeen aa?>>

² Yaksə Stivin lap nānee, <<Dyemnaa mo, kə puun mo, wu lekom, kən nwun kələng mbii de an mbə sat nā dī. Gyet Naan 'Dehai wur woo shin fin mpuun fun Abraham, bə wur kutdī nyil mMesopotamiya, akudang wur dām tong ndəən yil nHaran.

³ Naan sat nwur nānee, <A yool a yit yil fwaa, kə dang fwaa mo zak, kən nghan dām dī mmeə yil de an mbə kām nā nghan.>

⁴ Abraham yool yit yil nen Kaldiya mo, kən wur dām tong dī ndəən yil nHaran. Abwoon de puun Abraham muut nyil nHaran, bə Naan jī kə Abraham ndəən yil desə, de wuu tong ndəən nā yaksə.

⁵ Dangbə baa Naan shin rep pak yil nā Abraham, mbəkə nā dee dī a mē kaa wur, koo kaa mang shii mändong sə kas. Jir kəsə, bə Naan cweerpwoow Abraham nā, wur mbə shin yil nā Abraham, kə nā dee a mbii sekop wur, dām wul kə dang wur de mon nji mbwoon wur zak. Koo de gyet mbīt mənə, bə baa Abraham kə mee lāa kas aku.

⁶ Gyet Naan sat zak nānee, <Dang Abraham mon mbə dee a mæzəp mo ndəən mee yil deci. Nenyil mənə mon nle kə mmo cin dak laatong zak, kə mon nle mmo dee a kərem mo, mbə bit kambil feer.>

⁷ Naan wur baa sat dyikyē zak nānee, <An mbə tokdyeel nnen de mo le mo dee a kərem, dang abwoon mənə, bə an mbə pwat kə mo aku mbut yil mənə, mbəkə mmo jī seyil dī nghan ndəən pee desə.>

⁸ Naan sat Abraham can-can, kə nā dee a Səmpwoo (alaama) mē pwoo de Naan kə ten cweer nAbraham shi toom. Mbə mənə kaade Abraham lāa Aizik, bə wur can dyem fin nā nkaa puus ndepwookun. Aizik can lāa wur Jekop a kəsə zak, kə Jekop can jep fin mo, de mo a puun fun de kaapaat baavāl sə mo a kəsə zak.

⁹ <<Puun fun desə mo, mo cin zuur kə Josep, yaksə mo seet kə wur sham nyil Ijip koo kərem sə. Dangbə Naan dī ashak kə wur.

¹⁰ Naan bam Josef mbut jeel de mo taa nkaa wur jir. Naan shin deret nJosep, kə manshii mē cin mbii ntoom Feero, mishkoom Ijip, de nā le nwur den Josep a dedes nkaa yil Ijip, kə nkaa lu fin zak.

¹¹ Mee neen dedes taa nyil Ijip jir, kə yil nKeenan de nā jī kə jeel dedes hakyeng, de le baa puun fun mo kat mbiise kas.

¹² Kaade Jekop kələng nā, mbiise dī nyil Ijip, bə wur shee lep puun fun mo sham nyil Ijip nā.

¹³ A ndəən sham mo ndevəl nyil Ijip nā, dang Josef woo shin ndyemnəən fin mo. A mpeemənə, bə Feero man dang mē Josep mo jir.

¹⁴ Abwoon mənə, bə Josep lep kə mmo kaa pet puun fin Jekop kə nen wur mo jir. Nen de mo pet mo shin sham nyil Ijip nā jir, mo wul laarpwoovəl baapaat.

¹⁵ Nā le dang Jekop sham nyil Ijip, bə wur sham muut a nyil mənə, kəzak puun fun mo jī murep a nyil Ijip zak.

¹⁶ Yaksə mo kok kum mo mo kaa kə mo nyil nShekem, mbəkə mo wum mo dī ndəən kəcir de gyet Abraham kə seet shi azurfa mo, nsar jep Hamor mo.

¹⁷ Kaade pee nā wul kus, mbəkə nNaan gam mbii de gyet wur kə ten cweer Abraham, bə nen fun mo kə bul des ndəən yil Ijip nā hakyeng.

¹⁸ Nen Ijip mo lep mee mishkoom depwoo nyil Ijip, de baa wur man mee pwoo nkaa Josep kas.

¹⁹ Mishkoom desə wur gwam puun fun mo, dang wur shin jeel mpuun fun mo, wur le kə mpuun fun mo fwo jep fur mo mbəkə mmo murep dī.

²⁰ A ndəən bit mənə, bə mo lāa Mosis. Gyet Mosis a mee lāa deret naa zam. Puun wur mo kyeer wur ndəən lu mbə tar kun.

²¹ Dang kaade mo put dām le wur a təleng, bə reep Feero mang Mosis dyel, kə nwar kyeer wur koo lāa fer sə.

²² Mo kām man mē nen Ijip mo mMosis jir, yaksə wur yool dee a mee ngwe dedes ndəən mbii dewur sat mo, kə mbii dewur cin mo zak.

²³ <<Kaade Mosis wul bit mo laarfeer, bə wur pan mputuup fin mbə dām naa dyemnəən fin nen Isreil mo.

²⁴ Yaksə wur taa naa mee ngu Ijip nkaa shinjeel mmeə ngu Isreil. Bə Mosis dām bam ngu Isreil nā, kə nwur lap dī ngwar nā. Yaksə Mosis tu ngu Ijip nā.

²⁵ Mosis pan nā, nen fin mo mmanshii mənə nā, Naan mbə bam mo a shi sar fin. Dang baa mo manshii nā kas.

²⁶ Daar nā, bə Mosis kat mee nen Isreil mo vəl, pə lek nshak. Yaksə wur rebet ben mo, kə wur sat mmo nānee, <Daa mo, wun a dyemnəənshak, a mii le dang wuu lek nshak yii?>

²⁷ Dangbə gwar dewur nkaa shinjeel ngənəən nā, bet Mosis shin baa aku, kə nwur sat mMosis nānee, <A wii le gha a mishkoom kə ngutokdyeel nkaa mun ii?

²⁸ Aa rebet tu wen a kaade doon a tu ngu Ijip sə mee?>

²⁹ Kaade Mosis kələng pwoo mənə, bə wur su ar yil Ijip, kə nwur dəm tong dī nyil mMidyan, koo məzep sə. A ndəən yil mMidyan nā, bə Mosis lāa jep demish mo vəl.

³⁰ <<Abwoon bit mo laarfeer, bə mee ngulep mə Naan jì woo shin mMosis, shi mbəlem wus nkaa mee laaləet a yil kus kə zuul Sinai.

³¹ Kaade Mosis naa wus nə, bə nə aapwoo nwur, bə wur gyes dəm dī kus rep laaləet nə, mbəkə nwur naa dī rərret, bə wur kələng doo mə Daa, nənēe,

³² <A an a Naan mə puun fwaa mo, Naan mə Abraham, kə mə Aizik, kə mə Jekop.> Yaksə Mosis daar, mbəde kəermuut fes yaa wur zam, baa wur katbal dewur mbə mak naa wus nə kas.

³³ Daa Naan sat mMosis nənēe, <A shwat kwoopshi de mon nshii fwaa, mbəde pee de aa dār dī yaksə, nə a pee dəbang.

³⁴ Azeen-zeen, an kən naajeel nen fen de mon nyil Ijip, kən kələng gwan mo mo. Mbəmənə kən sham, mbəkə nghan bām mo dī zak. Mbə mənə, a jì kə nghan lep gha shindəm nyil Ijip.>

³⁵ <<Gyet nen Isreil mo cii Mosis, bə gyet mo sat nənēe, <A wii le gha a mishkoom kə ngutokdyeel nkaa mun yii?> A Mosis a ngwe de gyet Naan lep wur, mbəkə nwur dee a Taakyeen kə Ngubam mə nen Isreil mo shi bām mə ngulep mə Naan de gyet wur woo shin mMosis ndəən rep laaləet a yil sə.

³⁶ A Mosis put kə nen Isreil mo ndəən yil Ijip, kəzak gyet wur cīn mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo ndəən yil Ijip nə, kə ndəən Am kuur Denaat, kə a naaryil, mbə bit mo laarfeer zak.

³⁷ <<Gyet a Mosis sat nnen Isreil mo nənēe, <Naan mbə yool lep mee ngusat pwoo Naan nwun, koo an sə, mbut nnen fuu mo.>

³⁸ Gyet Mosis dī ashak kə kuur nen Isreil mo a naaryil, ashak kə puun fun mo, kə ngulep mə Naan de gyet wur leshap kə Mosis nkaa nzuul Sinai. A mbəde gyet Mosis kə kələngkar mə seen pə Naan dī shin mmun.

³⁹ <<Dangbe gyet puun fun mo cii cīn mbii de Mosis sat, kəzak mo toklong shi Mosis, kə mo le mputuup fur mo mbə waa baa dəm Ijip.

⁴⁰ Mo sat Eeron nənēe, <A kələm pak naan mo mmun, de mon ntaa mmun akyeen. Mbəde baa mu man mbii de nə kat Mosis de gyet wur put kə mun ndəən nyil Ijip kas.>

⁴¹ A ndəən meeteer mənə mo, bə mo kələm mee laanəng kə nə dee mmo, koo mee naan sə. Mo jì kə mbiizuum mo laanəng nə, yaksə mo serəbet mə retnyit mbə naan de mo kələm shi sar fur mo.

⁴² Mbə mənə bə Naan cəər kəbwoon mmo, kəzak wur le kə mmo seyil dī nzar mo, kə mbii de adəng mo. Kaade mo kə ten ran ndəən bəet-haal mə nensatpwoo kə Naan mo nənēe, <Wun nen Isreil mo, ndəən bit delaarfeer sə mo a naaryil, bə baa gyet wu saa long mo, kə wus mbiizuum mo, a mbə an kas.

⁴³ Dang gyet wuu mang a Tent mə kùm Molek, wu mwaaan kə nə, kə zar mə kùm fuu Refan. Wu kələm mbii desə mo, mbəkə nwun seyil dī mmo. Mbə mənə, bə an mbə le kə mmo dəm kə wun jong-jong, de dəm dēl yil de abwoon mBabilon.>

⁴⁴ <<Gyet puun fun mo kə Tent mə langtəng nə, Naan dī ashak kə mo a naaryil. Mo dak Tent mənə a nciit-nciit kə de Naan shin mMosis naa. Mosis sat mmo tap dak a kəsə zak.

⁴⁵ Abwoon mənə, bə puunkaam fun mo lap Tent mənə pə puun fur mo kə mmo mang Bit mə Daa nə pan kaade mo dēl ashak kə Joshuwa ndəən yil de Naan shin mmo. Naan ceen nenyil mənə mo, de baa mo a nen Yahudi mo kas, a yit puun fun mo. Tent mənə war dī jì wul mbīt mə Devit.

⁴⁶ Devit kat dēret ntoom Naan, wur dang, mbəkə nwur dyik mee peetong dī nNaan mə Jekop.

⁴⁷ Dangbe a Solomon yool dyiklu Naan nə.

⁴⁸ Jir kəsə, bə baa Daa Naan Dehai kə tong a ndəən lu de gurum mo dyik kas. Pwoo desə nə nciit kə pwoo de gyet ngusatpwoo Naan ten sat nənēe,

⁴⁹ <Naan sat nə, dēngnaan nə a peetong fen, kə yil desə nə a pee leshii fen zak. Wun ndyik a mee lu dēdang nghan yii? Peede an nnookdī a nii?

⁵⁰ Baa a sar fen le mbii desə mo jir kas aa?>

⁵¹ <<Wun nencinshik mo, de pətuup fuu mo dee a koo mə nenkum mo sə. Wuu dee a komjoor mo mbə ciikələngpwoo mə Naan, kəzak wu cii Riin Dēbang shidaar-shidaar, kaade gyet puun fuu mo kə cīn sə. Mbəmənə wun a koo puun fuu mo gyet sə zak.

⁵² Gyet puun fuu mo shīnjeel nnenkop pwoo Naan mo jir. Gyet mo twe nen de moo leshap nkaa jì Ngwe de ndəre sə, de yaksə bə a wun seet wur, dang a wun, wu tu wur zak.

⁵³ A wun a nen de wu lap Wāar mə Naan dewur shin nwun nsar nenlep mə Naan mo, dang baa wu cīn mbii de Wāar nə mo sat kas.>>

Mo Tu Stivin Shi nGyak Mo

⁵⁴ Kaade nenbeetpwoon nā mo kələng pwoō de Stivin sat mmo, bā nā lāa mmo mbut des hakyeng, yaksā mo ărep sar fur mo mbā tuup.

⁵⁵ Mbădă Stivin gam kă Riin Debang, bā wur naapee kaa adeng, bā wur naa Dehai mă Naan, kă Daa Jesu kă đar nsarse kă Naan zak.

⁵⁶ Bă Stivin sat nănee, <<Wu naa mo wang dengnaan, kăzak Lăa kă Gurum kă đar nsarse mă Naan.>>

⁵⁷ Dangbe gurum nā mo lep or shi doo dedes, kă mmo duur kom fur mo shi sar fur mo, bā mo yool su jî taa nkaa Stivin.

⁵⁸ Mo dul wur put mbwoon pee nkaam nă, bā mo car wur shi gyak bā wur muut. Nen de mo car Stivin nă mo, shwat nlăr fur mo, mo le pă mee zălang de moo pet sām wur a Sool.

⁵⁹ Kaade mon nkaa car Stivin, bā wur nkaa đangnaan nănee, <<Daa Jesu, a lap seen fen.>>

⁶⁰ Yaksā wur kurum mfurum, bā wur petpee shi doo dedes nănee, <<Daa Naan, a fwoō shikbish desă nă mmo.>> Kaade wur sat pwoō mănă, bā wur muut.

8*Sool Shínjeel Nenseet nDang Jesu Mo*

¹ Nă fes ret nSool nyit zam, mbăde mo tu Stivin.

Parpuus mănă, bā jeel dedes nă tăa nkaa kuur mă nenseet ndang Jesu de moo tong nJerusalem. Mbă jeel nă, bā mo rangkăa jir, dăm ndăen yil nJudiya, kă Samariya, tăng dee a jeplep nă mo de nJerusalem bejee đak.

² Pak nen de mo kăar Naan, mo wum Stivin, kăzak mo yém mmaap mbă muut wur nă.

³ Dangbe Sool shínjeel nenseet ndang Jesu nă mo des hakyeng. Wur dăm đel shitul-shitul, kăn nwur yak daas mo, kă shurep mo, dăm shoot mo ndăen lushoot.

Mo Kop Pwoō Naan nDăen Pee Kaam nSamariya

⁴ Nen de mo rangkăa nă mo. Mo dăm kop pwoō Naan ngurum mo koo a pee đedangyii de mo dăm đî.

⁵ Filip dăm mmee pee kaam de nen nSamariya, wur nkaa leshap ngurum mo nkaa Kristi mppee mănă.

⁶ Kaade kuur mă gurum nă mo kələng, đang mo naa mbii lukshik de Filip pă cin mo zak, bā mo lekomo, kăzak mo lepan fur mo nkaa mbii dewur sat nă.

⁷ Riin đebish mo lep or dedes, kăzak mo pwat mbut ngurum mo des. Mo bar gurum mo des de shik mo mo fii, kă kăbel mo.

⁸ Mbă mănă, bā gurum mo kat retnyit des ndăen pee nkaam mănă.

Simon nGwu Mulak

⁹ Mee gwar dewur đî ndăen pee nkaam nă, de sām wur a Simon, de mbă bit mo des, bā wur kăcin mulak, kăzak wur kăcin mbii aapwoō mo a yit mă nen Samariya mo. Wur cutzung nă, dŷin a mee ngwe dedes.

¹⁰ Gurum mo jir mo kă lepyit nkaa wur, yool ndedyeen mo, dăm wul ndenannan mo, đang moo sat nă, gwar desă wur aa bal mă Naan de moo pet a iiko Dedes Met

¹¹ Moo lepyit nkaa wur, a mbăde bit mo des, bā wur cin mbii aapwoō mo a yit mo mo shi mulak nă.

¹² Dang kaade mo shinzeen mpwoō đeret de Filip sat mmo, nkaa mulki mă Naan, kă nkaa Jesu Kristi zak, bā mo cin baptisma ndaas mo, kă shurep mo de mo shinzeen.

¹³ Simon shikăa fin shinzeen zak, bā mo cin baptisma nwur. Abwoon mănă, bā wur dăm ndang Filip, đang nă aapwoō nwur mbă mbii lukshik mo, kă đak đănan-nan dewur naa Filip kăcin mo.

¹⁴ Kaade jeplep de moo tong nJerusalem mo kələng nă, nen Samariya mo kă lappwoō Naan, bā mo lep Pita kă Joon dăm pă mo đî.

¹⁵ Kaade Pita kă Joon mo dăm wul, bā mo đangnaan nkaa nen de mo shinzeen nă. Mbăkă nNaan shin Riin Debang de mmo.

¹⁶ Mbădă baa Riin Debang kă sham nkaa memee ndăen mo kas. Mo kă cin a baptisma mmo ndăen sām mă Daa Jesu bejee đak.

¹⁷ Pita kă Joon, mo lesar fur mo nkaa mo, bā Naan shin Riin Debang ngurum nă mo.

¹⁸ Kaade Simon naa nă, moo shin Riin Debang nă nnen shinzeen nă mo, a mbăde jeplep nă mo lesar fur mo nkaa mo, bā wur shin shool mPita kă Joon, đang wur sat mmo nănee,

¹⁹ <<Wu shin bal mănă nghan zak, mbăkă koo wii de wen lesar fen nkaa wur, bā wur nkat Riin Debang nă zak.>>

²⁰ Dangbæ Pita sat nSimon nānee, <<Waa kə shooll fwaan nā, wun ndel nwus. Mbədə aa pan nā, a mmak seet mbiizuum mā Naan a shi shooll.

²¹ Baa mee mbii bāl gha kə mun mbut dak fun desə nā kas mbədə baa pətuup fwa nā ndere a kəkyeen nNaan kas.

²² A tuwap mbə pan fwaan debish nā, kəzak a dang Daa Naan, mbəkə nNaan fwooshibbish mā pan kə pətuup fwaan debish nā dī ngħa.

²³ Mbədə wen naa, aa gam kə zuur debish, dang aa deē a de buubwoot ndəən shikbish.>>

²⁴ Simon sat mPita kə Joon nānee, <<Kuzuk, wu dang pə Daa Naan, mbəkə taji memee ndəən mbii de wu sat sə mo kat an kas.>>

²⁵ Abwoon de Pita kə Joon mo kə satpwoo nkaa Jesu, dang mo leshap Naan zak, bə kaade mo a ar kaa nJerusalem, bə mo taa kop pwoo deret nā ndəən jepyil mo des, de mo nSamariya.

Filip Kə Mee nGu Itiyopiya

²⁶ Mee ngulep mā Naan sat mFilip nānee, <<A yool a sham nkor ngyeen a ar de nā yool nJerusalem dām wul nGaza, de nā a naaryil.>>

²⁷ Wur yool seet, bə wur taakāat kə mee ngu Itiyopiya dēwur a meermuut. Wur a mee ngwe dedes dēwur tap kə long mā mishkoom de mat, Kandes mā yil Itiyopiya. Gwar desə wur waa a nJerusalem mbə seyil nNaan.

²⁸ Kaade wur a ar baa waa, bə wur kə tong ndəən mbiilang, wur nkaa tang bəət-haal mā ngusatpwoo mā Naan Aizaya.

²⁹ Bə Riin Debang sat mFilip nānee, <<A dām kus kə mbiilang desə.>>

³⁰ Filip su dām kus kə mbiilang nā, bə wur kələng gwar nā nkaa tang bəət-haal mā ngusatpwoo mā Naan Aizaya. Yaksə Filip tal pə gwar nā nānee, <<A manshii mā mbii de għa nkaa tang nā aa?>>

³¹ Gwar nā lap nānee, <<Cirang dang an mbə mmanshii mənə dī ii? Kat baa a mee gurum kāmshii mənə ngħan kas ii?>> Gwar nā sat mFilip kaa tong ashak kə wur.

³² A pwoo dēwur nkaa tang nā ndəən bəət-haal nā ndesə, de nā sat nānee, <<Wur a koo tām de mo kə dām kənə, mpee saa sə. Koo tām de dok tətək ntoom mā ngusaa shweep nā sə, Wur dok tətək a kəsə zak.

³³ Mbədə wur sham kə kaa fin, bə baa mo tokdyeel nwur nkaa zeen kas. A wii mmak yool leshap nkaa dang wur mo ii? Mbədə mo kə mang seen wur ndəən yil nā.>>

³⁴ Bə ngu Itiyopiya nā wur tal pə Filip nānee, <<A sat ngħan. Gyet ngusatpwoo mā Naan desə wur leshap nā a nkaa wii? Wur leshap nā a nkaa shin aa? Koo a mee ngwe deēi yii?>>

³⁵ Yaksə Filip doom leshap deret nkaa Jesu, shi pwoo de gwar nā kə tang nā.

³⁶ Kaade mon mwaaan a ar nā, bə mo jī wul mpee de am dī, bə ngu Itiyopiya nā wur sat mFilip nānee, <<A naa am səsə! A mii nci kə ngħan cin baptisma ngħan ii?>>

³⁷ Filip lap nānee, <<Katdang a shinzeen nJesu shi pətuup məndong azeen-zeen, bə mon ncin baptisma ngħa. Ngu Itiyopiya nā wur sat nā, Nshinzeen nā Jesu Kristi wur a Lāa mā Naan azeen-zeen.>>

³⁸ Yaksə gwar nā wur le mbiilang nā dar. Bə Filip kə gwar de nā, mo sham ndəən am nā dukvəl, bə Filip cin baptisma ngwar nā.

³⁹ Kaade mo kaa pwat mbut am nā, bə Riin mā Daa, mang Filip dām kə wur mmee mpee. Baa ngu Itiyopiya nā wur kutdī kə naa Filip zak kas. Yaksə wur sekyeen kə mwaaan fin, kəzak wur gam kə retnyit.

⁴⁰ Gurum mo naa Filip ndəən yil Azotus. Wur dām shipee-shipee ndəən pee nkaam nā mo jir, mbə kop pwoo deret nā, dām wul nSizariya.

9

Tuwap Mə Sool

¹ Sool sekyeen kə shinjeel nnenseet ndang Jesu mo, wur tang ar mbə twe mo. Aasə bə, wur dām pə pris dedes met jir nā.

² Yaksə Sool dang pə pris dedes nā, mbəkə nwur shin lep a rəran mmo dēwur ndām kə mmo nLu mā Naan mo, de mo nDamaskus, mbəkə katdang wur kat nen de moo dām ndang ar Jesu, koo daas mo kə shurep mo, bə wur yak mo jī kə mo nJerusalem.

³ Kaade wur jī wul kus kə Damaskus, bə nnen mman, bə mee peebang tong adeng sham bangpee dēwur de.

⁴ Yaksə wur taa nyil, kəzak wur kələng mee doo kə sat nānee, <<Sool, Sool! A mii le dang aa shinjeel ngħan yii?>>

⁵ Yaksə Sool tal nānee, <<A għa a wii Daa?>>

Doo nā lap nānee, <<A an Jesu, de għa nkaa shinjeel ngħan.

⁶ A yool a del ndaen pee nkaam na, ba mon nsat nghan mbii de na a täng gha ncin.>>

⁷ Nen de mon mwaan na ashak ka wur mo dar tatak, baa mo le mee shap kas, mo käläng doo na, dang baa mo naa nguleshap na kas.

⁸ Sool yool dar atäng, ba wur wang yit fin, dang, baa wur mak naapee kas. Mbä mänä ba mo yaa sar nwur, mo del ka wur nDamaskus.

⁹ Mbä teer mo kun, ba baa wur mak naapee kas, kəzak baa wur se mee mbiise, koo shwaa mee mbii kas zak.

¹⁰ Mee nguseet ndang Jesu di nDamaskus, de moo pet wur a Ananiyas. Daa sat Ananiyas ndaen suun nānee, <<Ananiyas!>> Yaksä wur lap nānee, <<An säsä Daa.>>

¹¹ Daa sat nwur nānee, <<A yool a däm a ar desä, de moo pet a Sham ndär-ndär, ba a tal mee gwar de moo pet säm wur a Sool, wur a ngu Tarsus. Wur ntul Judas. Yaksä ba wur nkaa dangnaan.

¹² Ndaen suun wur, ba wur naa mee gwar de moo pet säm wur a Ananiyas, wur ji del, dang wur lesar fin nkaa wur, mbäkä nyit fin mo baa naapee di zak.>>

¹³ Dangbe Ananiyas lap nānee, <<Daa, gurum mo des mo kə leshap nghan, nkaa niyang de gwar desä wur kəcin nnen fwaa de mon nJerusalem.

¹⁴ Kəzak wur ji mpee desä nDamaskus, shipee de pris denan mo shin nwur, mbäkä nwur yak nen de mo shinzeen ndaen säm fwaa jir.>>

¹⁵ Dangbe Daa lap wur nānee, <<A yool a däm, mbäde an kən bäləp wur, mbäkä nwur cin dak di nghan. Wur mbä le kən nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mishkoom mo, kə nnen Yahudi mo man säm fen zak.

¹⁶ An mbä kām nwur jeel de nwur mbä shwaa mo mbä säm fen.>>

¹⁷ Ananiyas yool däm del ndaen lu Judas na. Wur lesar fin mo nkaa Sool, dang wur sat nānee, <<Dyemnaa Sool, Daa Jesu dewur woo shin fin nghan, kaade gha a ar ji mpee desä, a wur lep an, mbäkä nghan baa a naapee di zak. Kə mmo gam gha shi Riin Debang zak.>>

¹⁸ Abet-abet berep mee mbii mo koo feel mä pupwap sä, mo pwat nyit Sool, mo sham dong nyil, ba yit wur mo cin naapee. Yaksä wur yool dar atäng, ba mo cin baptisma nwur.

¹⁹ Abwoon dewur kə se mbiise, ba wur baa katbal zak.

Sool Kop Satpwoo Naan nDamaskus

Sool tong ashak kə nenseet ndang Jesu de mon nDamaskus, mbä meeteer mo ruk.

²⁰ Abet-abet ba wur däm ndaen lu mä Naan mo ba wur doom sat na, Jesu a Lää Naan.

²¹ Nen de mo käläng wur jir, ba na aapwoo mmo, dang mo tal nānee, <<Baa a gwar dewur twe nen de mo shinzeen ndaen säm mä Jesu, ndaen Jerusalem sä ndesä kas ee? Wur ji mpee desä a mbäkä nwur yak mo däm kə mo a bufwoot pä pris denan-nan mo di zak kas aa?>>

²² Dangbe Sool katbal, kən nwur leshap di bal-bal, de na kām agaak na, Jesu wur a Kristi azeen-zeen. Pwoo dewur sat na mo, na daampee nnen Yahudi de moo tong nDamaskus.

Sool Put nSar Nnen Yahudi Mo

²³ Abwoon meeteer mo des, ba nen Yahudi mo beetpwoo kə sut, mbäkä mmo tu Sool di.

²⁴ Dang pwoo de mo bwoot na taa nkom Sool. Mo tap pwoo lu de mon mpee nkaam na mpar kə puus, mbäkä mmo tu Sool de.

²⁵ Dangbe nen shinzeen de mo däm dang Sool na mo, mo mang wur ndaen kəci mpar, ba mo bwet wur sham mbwoon pee nkaam na ndaen mee fung.

Sool Wul nJerusalem

²⁶ Kaade Sool wul nJerusalem, ba wur tang ar dewur mbä bälkää wur di ashak kə nenseet ndang Jesu mo. Dangbe mo jir, mo kəer wur, mbäde baa mo shinzeen na, wur kə dee a nguseet ndang Jesu kas.

²⁷ Yaksä a Barnabas ji kə wur pä jeplep na mo di, kən nwur leshap ngurum na mo, kaade Sool kə naa Daa Jesu a ar, na, Daa Jesu kə leshap kə Sool. Barnabas leshap mmo nkaa sat pwoo kə Naan ndaen Jesu agaak, de Sool kə cin ndaen Damaskus, baa ashak kə mee kəarmut kas, koo dāben.

²⁸ Aasä ba wur tong ashak kə mo. Kəzak wur mwaan däm shipee-shipee ndaen Jerusalem, kəzak wur satpwoo kə Naan balbal ndaen säm mä Daa Jesu.

²⁹ Wur naa nleshap na, kə beetshik kə nen Yahudi de moo käläng pwoo kə nen Helene mo, de na le kə mmo tang ar de mon ntu wur di.

³⁰ Jir aasä kaade nenseet ndang Jesu mo käläng mänä, ba mo däm kə Sool nSizariya, kə mo lep wur shindäm nTarsus.

³¹ Abwoon mänä, ba nenseet ndang Jesu de mon nJudiya, kə Galili, kə Samariya, mo tongriyang ndaen meeteer mänä mo. Shi bam mä Riin Debang, ba nenseet ndang Jesu

nə mo katbal, dang mo bul zak. Moo mwaan ndəən kəər mə Naan, dang moo shin dedes nNaan zak.

Pita Bar Aniyas

³² Pita mwaan shipee-shipee jir, bə wur ji wul pə nen Naan mo, de mo kə tong nLidda.

³³ Yaksə wur kat mee gwar di mpee nkaam mənə, de mo kə pet səm wur a Aniyas, dewur kə mee shwal de nə fii shik wur, de baa wur mak yool a peesaam kas, mbə bit mo pwookun.

³⁴ Pita sat nwur nənee, <<Aniyas, Jesu Kristi wur bar gha. A yool a cibet mbiisaam fwaa.>> Abet-abet, bə wur yool.

³⁵ Kaade jir nen de mo kə tong ndəən Lidda kə Sharon mo naa wur bar, bə mo cəər kə pətuup fur mo, de nə le mmo shinzeen nDaa.

Pita Yool Kə Tabita A Peemúut

³⁶ Mee mat seet ndang Jesu war di ndəən yil nJoppa, de səm war a Tabita, səm war nə shi liispuwo mo nen Heleni mo a Dokas, de shii kənə a <<Tap.>> Mat desə war kə cin dak deret mo, dang war kə bəm nenjeel mo zak.

³⁷ Ndəən meeteer mənə mo, bə mee shwal yaa war, de nə le nwar muut. Kaade mo vwang kúm war, bə mo le ndəən mee ludeng.

³⁸ Lidda kus kə Joppa, bə kaade nenseet ndang Jesu mo kələng nə Pita di nJoppa, bə mo lep gurum mo wəl shindəm pə wur de, mbəkə mmo dang di pə wur, kə nwur ji pə mo di kəkəlak, taji wur taa dee bir kas.

³⁹ Pita yool dəm ashak kə mo, kaade mo ji wul, bə mo kaa kə wur ndəən ludeng nə. A pee de matkaa mo ji dirang pə wur di. Mo nkaa wal, dang mo kám nlər mo, kə leelep mo, de da Tabita kə raa mmatkaa nə wur de, bə war kutdi seen.

⁴⁰ Dangbe Pita le mmo pwat a tool jir, bə wur kurum mfurum, kə nwur dangnaan di. Yaksə wur cəər pə kúm nə de, wur sat nənee, <<Tabita yi yool.>> Yaksə war wang yit fer. Kaade war naa Pita, bə war yool tong atəng.

⁴¹ Bə wur yaa sar nwar, dang wur diyeep war dar atəng. Bə wur pərep nen mə Naan nə mo, kə matkaa nə mo, bə wur shin Tabita mo kə seen.

⁴² Mbii desə nə dee a deməman ndəən yil nJoppa jir, bə gurum mo des mo shinzeen nDaa.

⁴³ Pita tong ashak kə mee ngudak shim, de mo kə pet səm wur a Simon, mbə teer mo des de nJoppa nə.

10

Pita Kə Konilus

¹ Mee gwar di ndəən Sizariya, de səm wur a Konilus, wur a mee ngwe dedes, dewur kə tap kə shiitoo mo kambil məndong, de mə yil Itali.

² Wur a mee ngwe dewur le pətuup fin nkaa Naan, kəzak wur kəər Naan ashak kə nenlu fin mo jir. Wur shin zuum ngurum mo des, kə wur kə naa ndang Naan shidaar-shidaar.

³ Parmeei sə, koo kun de mə puus sə, bə ndəən suun, bə wur naa ngulep kə Naan agaak, dang ngulep nə sat nwur nənee, <<Konilus,>>

⁴ Bə Konilus naa ngulep nə shi yit kəərmuut, bə wur sat nənee, <<A mii yii Daa?>> Ngulep mə Naan sat nKonilus nənee, <<Naan kə lap dang fwaa mo, kə mbiizuum de aa shin nenjeel mo, bə mo kəkāa wul pə Naan di adeng, dang mo dee a mbii de Naan pan gha zak.

⁵ Mbəmənə, bə a lep mee gurum mo dəm nJoppa, mbəkə mmo dəm pet mee gwar de mo kə pet səm wur a Simon Pita, ji ntul fwaa.

⁶ Wur tong a nlu Simon ngudak shim, de lu wur nə kus kə pwoo Am kuur sə.>>

⁷ Kaade ngulep mə Naan leshap kə Konilus, bə Konilus pet kərem fin mo wəl kə mee shiitoo, dewur a ngwe de ndəre mbut nen de mo kə cin dak ntul fin shidaar-shidaar.

⁸ Abwoon dewur sat mmo mbii de nə cin jir, bə wur lep mo dəm nJoppa.

⁹ Daar nə, bə mo yaa ar, bə mo ji wul kus kə pee nkaam nə. Pita kəkāa nluđeng mbə dangnaan, koo puus a naar sə.

¹⁰ Neenlāa nwur, dang wur rebet mee mbii dewur nse. Kaade mo kutdi nkaa cet mbiise nə, bə Pita cin mee suun.

¹¹ Dee wur naa dengnaan nə wang, dang mee mbii tong adeng sham koo haal dedes sə. Mo yaa sham kənə nyil shi kwang nə mo feer.

¹² Ndəən nə, bə koo a luwaa dedangyii, de mo kə mwaan shi shii feer mo, kə de mo kə fee shi but mo, kə nyer de mo kə yool ncāap mo dibut jir.

¹³ Bə Pita kələng mee doo kə sat nənee, <<Pita a yool, a can a se.>>

¹⁴ Dangbe Pita lap nānee, <<Hai Daa! Baa wen kən cam se mee luwaa debuu, koo de baa nā ret kə ngu Yahudi se kas.>>

¹⁵ Pita waa cīn kələng doo nā de zak, de nā sat nānee, <<Mbii de Naan kə le a debang, bə taji waa a le a debuu kas.>>

¹⁶ Mo cīn a kəsə dām wul ar kun, bə mo waa baakāa kə haal nā adeng.

¹⁷ Kaade Pita nkaa pānshii mə suun nā, bə nen de Konilus lep mo sə, mo kə ten yap lu mə Simon nā mo kat, bə mo jī dar mpwoo lu nā.

¹⁸ Mo petpee, bə mo tal nānee, <<Kyet gwar de mo kə pet wur a Simon Pita sə, kə tong a nlu desə ee?>>

¹⁹ Kaade Pita kutdī nkaa pānshii mə suun desə nā, bə Riin mə Naan sat nwur nānee, <<A naa mee gurum mo kun, mo pə yap gha.

²⁰ A yool, a sham, kə nghan seet ashak kə mo, baa a shi mee kyetwo kas, mbəde a an lep mo.>>

²¹ Bə Pita sham pə nen nā mo dī, bə wur sat mmo nānee, <<An sə, a an a ngwe de wun pə yap nā. Wu jī a mbə miyi?>>

²² Mo lap nānee, <<A mee ngwe dedes nkaa shiitoo mo, de mo kə pet sām wur a Konilus dēwur a mee ngwe de ndəre, ngukəər Naan. De nen Yahudi mo jir mo kə kwoop wur. A mee ngulep mə Naan debang jī sat nwur nā, wur lep mo pet gha, kə nghan dām dī ntul fin, mbəkə nwur kələng mbii de gha mbə sat nā dī nwur.>>

²³ Pita dēl kə des dēkun nā mo nlu, mbəkə mmo teer dī.

Daar nā, bə Pita yool seet ashak kə mo. Pak nenseet ndang Jesu de mon nJoppa mo seet ashak kə wur.

²⁴ Daar nā, bə mo dām wul nSizariya. Konilus nkaa dārnāa mo. Wur kə ten pərep dāng fin mo, kə shaar fin mo, mo kuur ashak des.

²⁵ Kaade Pita a ar dēl ndəən lu nā, bə Konilus kaat wur, bə wur taa mPita ntoom, mbə seeyil nwur.

²⁶ Dangbe Pita dīyeep Konilus, bə wur sat nānee, <<A yool atəng, wen shikāa fen, an a gurum koo waa sə zak.>>

²⁷ Pita nkaa leshap kə Konilus, bə kaade wur dēl, ndəən lu nā, bə wur kat gurum mo kə kuur ashak des.

²⁸ Pita sat mmo nānee, <<Wun shikāa fuu wu man nā, baa nā ndəre kə ngu Yahudi bākaa fin ashak kə mee soon dēci mo, koo wur jī pə mo dī kas. Dangbe Naan kə kām nghan, kə taji wen mpet mee gurum a debuu, koo dēbish kas.

²⁹ Mbə mənə, kaade wu lep mo pet an sə, bə wen jī pə wun dī, baa wen cii kas. Mbəmənə wen rebet kələng mbii de nā le kə nwun pet an nā.>>

³⁰ Konilus sat nānee, <<Nə kus aa teer mo feer cicinsə, nciit kə pee kəsə, bə nkaa ndang Naan nkun mə puus ndəən lu fen. Bə nnaa mee gwar sə, de nlər wur mo piyaa pet-pet, wur jī dar a kyeen fen.

³¹ Yaksə wur sat nānee, Konilus! Naan kə lap dāng fwaa, kə mbiizuum de aa shin nenjeel mo sə, mo dēe a mbii de Naan wur pan gha zak.

³² Mbə mənə a lep-lep dām nJoppa, kə mo dām pet mee gwar de sām wur a Simon Pita, wur kə tong a ntul mə Simon ngudak shim, de lu wur nā kus kə pwoo am kuur sə.

³³ Abet-abet bə wen nlep-lep shindām pə gha dī. Nə ret zam kaade a jī mpee desə. Mun sə jir ntoom mə Naan yaksə, mbəkə mmun kələng mbii de Daa wur sat nghan, mbəkə nghan sat dī mmun.>>

Pita Leshap nTul Konilus

³⁴ Pita leshap mmo nānee, <<Azeen-zeen wen naa nā, baa Naan kə bakyit mmee gurum kas.

³⁵ Dangbə Naan wur kə lap gurum mo jir, de mo kə kəər wur, kəzak moo cīn mbii dēret mo zak.

³⁶ A pwoo de Naan wur lep nnen Isreil mo ndesə. Moo leshap dēret, de nā a mə tongriyang mmo ndəən Jesu Kristi, dēwur a Daa mə mbii mo jir,

³⁷ Wun shikāa fuu, wu man mbii aapwoo de mo kə cīn ndəən yil nJudiya jir. Gyet mo shee cīn nā a nGalili, abwoon de gyet Joon ngucin baptisma wur leshap mmo nkaa nā.

³⁸ Desə nā a pwoo nkaa Jesu Ngu Nazaret, de gyet Naan doo Riin Debang kə iiko nkaa wur. Wur dām koo a pee dēdangyii, bə wur cīn dāk dēret, dēwur bar nen de mon ndər bāl mə ngujwaan jir, mbəde Naan ashak kə wur.

³⁹ Mun a langtəng mə mbii dēwur cīn mo jir ndəən yil nJudiya, kə ndəən Jerusalem zak. A wur a de gyet mo tu wur, kaade gyet mo pwas wur nkaa shiyeepyoom sə, dēe wur muut.

⁴⁰ Jir aasə Naan yool kə wur a peemūut parpuus dēkun, kəzak Naan le kə nwur woo shin fin mmun agaak.

⁴¹ Baa a gurum mo jir mo naa wur kas, dang wur woo shin a mmun, de Naan ka ten bəlap mun, ka mmun dee di a langtəng fin. Gyet muu se mbiise ka shwaa am ashak ka wur, abwoon dewur ka yool a peemut zak.

⁴² Wur sat mmun balbal na, mu satpwoo ma Naan ngurum mo jir zak, ka mmun tong a langtəng di na, a Jesu wur a gwar de Naan shin dedes nwur, mbəka nwur dee di a ngutokdyeel nnen de mmeen mo, ka nnen de mo ka murep mo zak.

⁴³ A wur a ngwe de gyet nensatpwoo ma Naan mo jir, mo ka ten tong a langtəng wur na, a mbə sam wur, dang koo a ngwe dedangyii dewur shinzeen, ba wur nkat fwo ma shikbish wur mo.>>

Mo Shin Riin Debang nNen De Baa Mo A nNen Yahudi Mo Kas

⁴⁴ Kaade Pita kutdi nkaa leshap desə mmo, ba Riin Debang sham nkaa nen de mo pa kələng pwoo na jir.

⁴⁵ Nen Yahudi de mo a nen shinzeen de mo ji ashak ka Pita sə, na aapwoo mmo, Mbəda mo naa Naan shin Riin Debang shi zuum nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

⁴⁶ Mo kələng mo ka leshap shi pak liispwoo mo, dang mon nkaa shin dedes nNaan. Ba Pita sat nənee,

⁴⁷ <<Kyet mee gurum mmak ci nkaa am de mon ncin baptisma di nnen desə mo aa? Mbəda mo ka lap Riin Debang na a kaade gyet mmun mu lap sə.>>

⁴⁸ Yaksə Pita le ka mo cin baptisma mmo ndəən səm ma Jesu Kristi. Mo dang pa Pita, mbəka nwur pan yəm di ashak ka mo mbə rep meeter mo ruk akudang.

11

Pita Yakshii Ma mbii De Na Cin

¹ Jeplep mo ka nenseet ndang Jesu de mon nJudiya, mo kələng na, pak gurum de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo ka lappwoo Naan zak.

² Kaade Pita kaa wul nJerusalem, ba nen shinzeen de mo ka can mo, mo yool ka pwoo nkaa wur.

³ Mo sat nənee, <<Waa dəm a del nlu ma nen de nsuluk mo har a se mbiise ashak ka mo.>>

⁴ Aasə ba Pita yaa yakshii ma mbii de na cin jir, wur sat mmo nənee,

⁵ <<Də an ndəən pee nkaam nJoppa, ba kaade an nkaa dangnaan ba wen suun. Ba ndəən suun na, nnaa mee haal dedes de na tong adeng sham de, na ka kwang mo feer, na sham wul pa an di.

⁶ Wen ban yit nkaa na, ba nnaa longlu mo, ka luwaayil mo, ka mbii de mo ka fee shi but mo, ka nyer de mo ka yool ncáap, mo di ndəən na.

⁷ Ba nkələng mee doo, de na sat nghan nənee, <Pita, a yool a saa mo, a se.>

⁸ Dangbe wen nsat nənee, <Hai Daa! Baa wen kan cam se mee luwaa debuu, koo de baa na ret ka ngu Yahudi se kas.>

⁹ Yaksə doo na cin sat di nghan adeng nənee, <Mbii de Naan le a debang, ba taji a le na a debish kas.>

¹⁰ Mo cin a kəsə, dəm wul ar kun, ba mo waa baa dul haal na kaa ka na adeng.

¹¹ Abet, nciit ka mənə, ba gurum mo kun, de mo ka lep mo nSizariya mbə ji pet an, mo ka dar mpwoo lu de an di.

¹² Riin ma Naan sat nghan na, a seet ashak ka mo, baa ashak ka mee kyetwo kas. Pak nenseet ndang Jesu mo peemee, mo seet ashak ka an zak, ba mu dəm mu del nlu ka gwar na.

¹³ Yaksə gwar na wur sat mmun na, di naa mee ngulep ma Naan ka dar ndəən lu fin, dang ngulep na sat ndyin nənee, <A lep shindəm nJoppa, ka mo pet mee gwar de mo ka pet səm wur a Simon Pita ji ntul fwaa.>

¹⁴ Wur mbə nsatpwoo nghan de nən nle ka nwun kat bam, waa ka nenlu fwaa mo jir.

¹⁵ <<Kaade ndoom leshap, ba Riin Debang sham nkaa mo, nciit ka de da wur sham nkaa mun nshee sə.

¹⁶ Ba na le nghan panpwoo ma Daa, de gyet wur sat nənee, <Joon ka cin baptisma ngurum mo a shi am, dangnaan wur mbə ncin baptisma nwun a shi Riin Debang.>

¹⁷ Katdang ba mbiizuum desə, de Naan wur shin mmo, na a demədong ka dewur shin mmun, mbəde mu shinzeen nDaa Jesu Kristi, ba wen a wii, de an mmak ci nNaan yii?>>

¹⁸ Kaade mo kələng pwoo mənə, ba mo dok tətək, yaksə mo kwoop Naan dedes. Mo sat na, <<Daa Naan ka shinpee nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mbəka mo tuwap, ka mo kat seen di zak.>>

Nbenseet nDang Jesu De Mon Antiyok

¹⁹ Nen de da mo rangkaa mbə jeel de nə kə yool, de nə le gyet mo tu Stivin, bə pak mo dəm wul nyil mFonisha, kə Saiprus, kə pee nkaam nAntiyok. Baa mo satpwoo Naan nə, mmee nen de ci mo kas, təng a nnen Yahudi mo bejee dak.

²⁰ Dangbe pak nen shinzeen nə mo, de mo a nen Saiprus mo, kə Sairin mo, mo dəm wul Antiyok, bə mo kop pwoo Naan nə nnen Helene mo zak, kəzak mo leshap deret ngurum mo nkaa Daa Jesu.

²¹ Iiko mə Daa nə dī ashak kə mo, bə gurum mo des mo shinzeen, bə mo ciir kə pətuup fur mo pə Daa Naan dī.

²² Pwoo nkaa mo nə wul nkom mə nenseet ndang Jesu de mo kə tong ndəən Jerusalem, bə mo lep Barnabas, kə nwur dəm de Antiyok nə.

²³ Kaade wur seet wul, bə wur naa deret de Naan le nkaa mo, bə wur kat retnyt, dang wur leshap mmo jir, mbəkə mmo dar balbal ndəən shinzeen nNaan azeen-zeen shi pətuup fur mo jir.

²⁴ Barnabas a mee ngwe de ndəre, kəzak wur gam kə Riin Debang, kə shinzeen zak. Gurum mo des mo shinzeen nDaa zak.

²⁵ Abwoon mənə, bə Barnabas dəm nTarsus, mbə yap Sool.

²⁶ Kaade wur kat Sool, bə wur jī kə wur nAntiyok. Mbə bit məndong, bə Barnabas kə Sool moo kaat ashak kə nen shinzeen nə mo, yaksə mo kām-kam ngurum mo. Mo shee pet nenseet ndang Jesu mo a Kristiyan a ndəən pee nkaam Antiyok.

²⁷ Ndəən teer mənə mo, bə pak nensatpwoo mə Naan mo pwat nJerusalem, bə mo jī Antiyok.

²⁸ Memee ndəən mo, de səm wur a Agabus, wur yool dar atəng, bə wur sat agaak shi iiko bal mə Riin Debang nənəe, <<Mee neen dedes nə mbə taa nkaa yil nə jir:>> Mo cin mənə a ndəən bit de Klodiyus a mishkoom.

²⁹ Nenseet ndang Jesu mo le pətuup fur mo, kə koo weyi, bə wur shin mbii dəwur mak, mbəkə mmo lep bam dəm dī nnen shinzeen de mo kə tong ndəən yil nJudiya.

³⁰ Kaade mo cak zuum fur nə mo le ashak, bə mo lep shindəm nnen dənən-nan mə nen shinzeen de mo kə tong ndəən yil nJudiya nsar Barnabas kə Sool.

12

Mo Tu Jemis, Kəzak Mo Shoot Pita

¹ Ndəən teer mənə mo, bə mishkoom Herot doom shinjeel baanbaan nkaa pak nenseet ndang Jesu nə mo.

² Wur tu Jemis, dyemnəən mə Joon shi kwai.

³ Kaade mishkoom Herot naa muut mə Jemis nə ret nnen Yahudi mon nyit, bə wur waa cin shin yaa Pita zak. Desə nə den a nciit kə de mo kə se mbiise retnyt mə gilaas de baa nə kə yist kas

⁴ Kaade Herot yaa Pita, bə wur le wur ndəən lushoot, nsar shiitoo mo kaapaat baapeemee, mbəkə mmo tap wur de rərret. Herot kə lepan nə, dyin mbə put kə Pita ntoom gurum mo abwoon mə retnyt nə mbəkə tok diyeel.

⁵ Kaade Pita dī a bubwoot ndəən lushoot nə, bə nenseet ndang Jesu mon nkaa dangnaan hakyeng, mbə wur.

Mo Put Kə Pita nDəən Lushoot

⁶ Dangbə mpar, de daar bə Herot wur lepan mbə put kə Pita, mbəkə nwur shinjeel dī nwur. Bə Pita nsaam nnaar shiitoo mo vəl. Mo bwoot wur shi shoobəring mo vəl. Nentappee mo de mpwoo lushoot nə, mon nkaa tappee rərret.

⁷ Yaksə ngulep mə Daa jī dar pə Pita dī, bə peebang nə bangpee ndəən lu nə. Ngulep mə Daa cut Pita nkwoop, wur mii Pita, bə wur sat nənəe, <<A yool nkyen>> Yaksə shoobəring de mo nsar wur mo dōng nyil.

⁸ Ngulep nə sat nwur nənəe, <<A lep lee fwaa, kəzak a jwal kwoopshi fwaa mo.>> Bə Pita wur cin mbii de ngulep nə sat. Ngulep nə sat nwur zak nənəe, <<A səp mbiisəp fwaa. A jī ndang an.>>

⁹ Pita put dəm ndang ngulep nə. Baa wur man nə, mbii de ngulep nə cin nə azeen kas. Mbəde wur pan nə dyin a nsuun.

¹⁰ Kaade mo del nentappee denshee mo, kə dəvəl mo, bə mo jī wul mpwoo lu de mo dak a shi shool, de nii naa nkwoop pee nkaam, bə pwoo lu mənə wang shikāa fer. Bə mo pwat, mo yaa ar deməndong. Bə nnen mman, bə ngulep nə wur yit Pita mbəshin.

¹¹ Kaade Pita kə winshin mbūt mbii de nə cin, bə wur sat nənəe, <<Yaksə, wen mman azeen-zeen nə, a Daa lep ngulep fin, mbəkə nwur jī bam an dī nsar Herot, kə mbii de nen Yahudi mon nkaa lepyit nə, nən ncin.>>

¹² Kaade wur winshin mbut nā a kəsə, bə wur dām nlu Meeri nāen Joon, de moo pet wur a Maak zak. A pee de gurum mo kə kuur di des, kə mo nkaa dāngnaan di.

¹³ Kaade Pita bwap pwoo lu, bə mee laareep de mo kə pet sām war a Roda, war jì mbə wang pwoo lu nā.

¹⁴ Kaade war kələng doo nā a mē Pita, bə baa war wang pwoo lu nā kas mbə retnyit. Dāngbe war waa cin shin, kə nwar sat nnen de mo ndāen lu nā, Pita kə dār a tool mpwoo lu nā.

¹⁵ Mo sat nwar nānee, <<Yii tətār aa?>> Dāngbe war sat nā, tēng a Pita azeen-zeen. Yaksə mo sat nānee, <<A ngulep wur.>>

¹⁶ Dāngbe Pita naa a mbwap pwoo lu nā dāk, bə kaade mo wang pwoo lu nā, bə mo naa a Pita azeen-zeen, bə nā aapwoo mmo zam.

¹⁷ Dāngbe Pita dāk sar mmo, mbəkə mmo dok tətək. Bə wur yakshii nā mmo, kaade Daa put kə dyin ndāen lushoot nā. Wur sat mmo zak nānee, <<Wu satpwoo desə nā nJemis, kə koor nen shinzeen nā mo zak.>> Abwoon mənə, bə Pita yool dām mmee pee deci.

¹⁸ Kaade bitmang, bə mee bəlep dedes yool nnaar shiitoo de mo kə tap Pita ndāen lushoot nā, mbəde baa mo man mbii de nā cin Pita kas.

¹⁹ Herot kə le kə mmo dām yappee de Pita dām di, bə baa mo dām kat wur kas. Herot tal pə shiitoo nā mo rərret, bə wur le kə mmo twe mo di. Abwoon mənə, bə Herot yool yit yil nJudiya, kə nwur dām di nyil nSizariya, bə wur dām cin mee rep teer mo de mpee mənə.

Muut Kə Herot

²⁰ Herot langtuup kə nen Taya mo, kə nen Saidon mo hakyeng. Aasə bə mo balkaa fur mo ashak, mbəkə mmo dām naa wur di. Mo shee yap ar de mon ndām naa Herot a pə Blastus di, dēwur a ngwe dedes nkaa lu mishkoom nā. Yaksə mo dām pə Herot di, bə mo dāng pə wur, kə mmo kat tonggriyang di pə mishkoom, mbəde yil mo nii kat mbiise a ndāen yil mishkoom nā.

²¹ Kaade puus de mo kə le nā wul, bə Herot tap jwal lee fin de mē mishkoom, wur tap tong nkaa mbii tong mē dedes fin, bə wur leshap nnen nā mo.

²² Nen nā mo le or, dāng mo sat nānee, <<Desə nā a doo mē mee naan baa a mē gurum kas.>>

²³ Nnen mman, bə mee ngulep mē Daa Naan cut Herot, mbəde baa wur shin dedes nNaan kas. Bə yaksə nyet mo se Herot bə wur muut.

²⁴ Gurum mo des mo kələng pwoo mē Naan, bə mo shinzeen, bə pwoo mē Naan nā dām shipee-shipee zak.

²⁵ Kaade Barnabas kə Sool mo kyes dāk fur, bə mo baaji nJerusalem ashak kə Joon de mo kə pet wur a Maak.

13

Mo Lep Barnabas Kə Sool

¹ Ndāen kuur kə nenseet ndāng Jesu de mon Antiyok, bə pak nensatpwoo mē Naan mo, kə nenkam-kām mo di. Barnabas, kə Simiyon de mo kə pet wur a dētəp, kə Lusiyus ngu Sairin, kə Manayen dēwur wurang ashak kə mishkoom Herot, kə Sool.

² Kaade mon nkaa seyil nDaa dāng mon nkaa yaa pwoo kə neen zak, bə Riin Dēbang sat nānee, <<Wu bəlep Barnabas kə Sool wu le nghan, mbə dāk de an kən mpet mo mbə cin nā.>>

³ Bə mo yaa pwoo kə neen, dāng mo dāngnaan zak, bə mo lesar nkaa mo, bə mo bwet Barnabas kə Sool mo shinseet.

Mo Satpwoo Mə Naan nSaiprus

⁴ Riin Dēbang lep Barnabas kə Sool mo shindām nSelusiya, bə mo dām dēl tii mpeemənə, kə mo dām de nSaiprus.

⁵ Kaade mo wul nSalamis, bə mo satpwoo mē Naan ngurum mo ndāen lu mē Naan mē nnen Yahudi mo. Joon de sām wur a Maak sə, wur de ashak kə mo mbə bam.

⁶ Abwoon de mo kə mwaan ndāen yil de Am kuur neer nā cəərkaat jir bə, mo dām wul mPafos, bə mo kat mee ngu Yahudi de mo kə petsām wur a Barjesu wur a ngucin yen dēbish, kəzak wur leshin a koo ngusatpwoo mē Naan sə, dāng baa wur a ngusatpwoo Naan kas.

⁷ Wur di ashak kə ngudak mē ngwe dedes nā, gofna Sarjiyus Polo, wur a mee ngumanshii mbii zam. Gofna nā wur pet Barnabas kə Sool, mbəde wur rebet kələng pwoo mē Naan pə mo di.

⁸ Dangbe Elimas nguyen debish sə, (A sām wur nə mmənə shi liispwoo mə Heleni) wur cii mmo, mbəde wur rəbet kə taji gofna nə wur shinzeen mpwoo mə Naan kas.

⁹ Dangbe Sool de moo pet wur a Pool, wur gam kə Riin mə Naan, bə wur ban yit fən nzəng nkaa ngucin yen debish nə,

¹⁰ bə wur sat nənee, <<Waa lāa mə ngunjwaan! Gha a shaarlek mə mbii de ndəre mo jir. Kəzak pətuup fwaa nə gam kə gwampee, kə cin nyang. Aa daar shidaar-shidaar, mbəkə nghan cəə kə zeen mə Daa, mbəkə nə dee di a dung.

¹¹ A naa yaksə, Daa Naan wur mbə le kə gha dee a vum. Baa gha mmak naa puus kas, mbə reppée lee.>> Abet-abet, bə vuun, kə peenkwoo mo ji paa Elimas, bə wur doom yappee, mbə yap ngwe de mbə yaakam nwur.

¹² Kaade gofna nə wur naa mbii aapwoo mənə, bə wur shinzeen, mbəde nə fes aapwoo nwur nkaa kām dewur kələng nkaa Daa Naan.

Pool Kə Shaarmwaan Fin Mo nYil Antiyok

¹³ Pool kə nnen de mo ashak kə wur, mo yool mPafos, bə mo del ndəən tii, kə mo dām di mPaga de nə nyil mPamfiliya, bə Joon Maak yit mo mpeemənə, kə nwur baa dām di nJerusalem.

¹⁴ Mo yool mPaga, bə mo del dām Antiyok de nə mPisidiya. Parpuus Nookdi, bə mo del ndəən lu mə Naan, bə mo tong di.

¹⁵ Abwoon de mee gurum kə tang ndəən bəət-haal mə Wàar mə Mosis mo, kə ndəən bəət-haal mə nensatpwoo mə Naan mo, bə nen dənən-nan nkaa lu mə Naan nə, mo lep sat mmo nənee, <<Dyemnaa mo, katdang wun kə mee pwoo de wun mbə sat ngurum nə mo, bə wu sat.>>

¹⁶ Pool yool dar atəng, bə wur diyeep sar wur, mbəkə ngurum nə mo dok de tətək, bə wur sat nənee, <<Wun nnen Isreil mo, kə wun nen de baa wun a nnen Isreil mo kas, de wuu kəər Naan, wu lekom fuu mo.

¹⁷ Naan mə nnen Isreil mo, bələp puun fun mo dang wur le mo a dedes, bə mo a məzəp ndəən yil Ijip. Wur put kə mo ndəən yil Ijip shibal fin dedes zak.

¹⁸ Mbə bit mo laarfeer, bə wur mang gung kə mo a naaryil.

¹⁹ Wur le kə mmo twe mee soon mo pwoovəl ndəən yil nKeenan, bə wur shin yil mənə nnen fin Isreil mo, bə nə dee mo a mbii kok kop. Mo tong ndəən yil mənə mbə bit mo kambil feer kə laarpaat.

²⁰ Abwoon mənə, bə wur shin nentokdyeel mo mmo, dām ji wul mbīt mə ngusatpwoo mə Naan Samuwel.

²¹ Kaade mo dang pə Naan kə nwur shin mishkoom mmo, bə Naan shin Sool lāa mə Kish mmo, dewur a dang mə Benjamin. Sool se mishkoom nə mbə bit mo laarfeer.

²² Abwoon de Naan shang Sool mbut ndak mishkoom nə. Bə wur bələp Devit kə nwur dee a mishkoom mo. Naan shin langtəng nkaa Devit nənee, <An kən nkat Devit lāa mə Jese, a ngwe de wen nrebet hakyeng. Wur mbə cin mbii de nsat mo nwur jir.>

²³ A ndəən dang mə gwar de desə, bə Naan ji kə Jesu Ngubam mbə nnen Isreil mo, kaade gyet Naan kə ten tuweer mmo sə.

²⁴ Akudang Jesu ji, bə Joon kə ten satpwoo Naan nnen Isreil mo jir nənee, <Mo tuwap, mbəkə mmo cin baptisma di mmo zak.>

²⁵ Kaade Joon kus kə kyes dāk fin, bə wur tal pə gurum nə mo nənee, <Wun, pəpan nə, an a wii? Baa a an a ngwe de wun mbə dānaa ji wur kas. Dangbe wu lekom, mee gurum mbə ji abwoon fen, de koo a teng kwoopshi de nshii wur mo, bə baa deret fen nə mak kə nghan fwen teng kwoopshi wur nə mo kas.>

²⁶ <<Dyemnaa mo! Jep mə dang Abraham mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de mo kə kəər Naan ndəən wun. A mbə wun jir, bə Naan kə lep pwoo bām desə nə ji.

²⁷ Nen de mo kə tong ndəən Jerusalem kə nennan fur mo, baa mo man nə, Jesu a Ngubam kas, kəzak baa mo manshii mə pwoo nensatpwoo mə Naan mo, de mo kə tang koo a parpuus Nookdi dedangyii kas zak. Gyet mo gampwoo de gyet nensatpwoo mə Naan mo kə ten sat kaade gyet mo tokdyeel muut nJesu sə.

²⁸ Koo de baa gyet mo kat wur cin mee shikbish de nə mak muut nwur kas, bə mo dang pə Paillet kə mmo tu wur di.

²⁹ Kaade mbii de mo kə ten nran nkaa wur mo gam jir, bə mo sham kə kum wur nkaa shiyeepyoom nə, bə mo dām le kum wur ndəən gwoot kəcir.

³⁰ Dangbe Naan yool kə wur a peemūt.

³¹ Mbə meeteer mo des, bə wur woo shin fin nnen de gyet mo kə mwaa ashak kə wur, yool nGalili ji nJerusalem. Yaksə bə mo dee a langtəng wur pə gurum mo di.

³² Mmun, muu satpwoo deret nwun, a pwoo de gyet Naan kə ten cweer mpuun fun mo.

³³ Naan kəgam pə mun jep mo mo ndesə, kaade wur yool kə Jesu a peemúut. Desə nə nciit kə mbii de mo kə ten ran ndəən Zabura devəl sə nənnee, <Gha a Lāa fen, cicensə an kən dee a puun fwaa.>

³⁴ A pwoo de Naan sat nkaa yool wur a peemúut ndesə nənnee, <Baa wur mbə baa cam muut de zak kas>

Kəzak Naan sat zak nənnee, <An mbə le deret de nə azeen-zeen nkaa wun, de gyet kən ten ncweer nDevit.>

³⁵ Kəzak, wur sat ndəən mee Zabura nənnee, <Baa gha mmak yit kə ngwe fwaa dəbang wam ndəən kəcir kas.>

³⁶ <<Gyet Devit kə cin dək nciit kə dyen mə Naan mbít fin mo, bə wur muut, bə mo wum wur ashak kə puun fin mo, bə wur wam.

³⁷ Dang Jesu de Naan kə yool kə wur a peemúut, baa wur wam ndəən kəcir kas.

³⁸ Mbə mənə dyemnaa mo! Wu man nə, a mbə deret mo gwar desə nə, bə mun nkaa leshap nwun nkaa fwo mə shikbish fuu mo.

³⁹ A mbə Jesu zak, dang koo ngwe dədangyii dəwur shinzeen, bə wur mbə kat bam ndəən shikbish mo jir. Dangbe baa Waar Mosis nə mo mak bam wun mbut shikbish fuu mo kas.

⁴⁰ Mbə mənə, wu tap kə káa fuu mo, kə taji mbii de gyet nensatpwoo mə Naan mo sat nə sham taa nkaa wun kas. Gyet mo sat nənnee,

⁴¹ <Wu lekom, wun nenbákpee mo, nən aapwoo nwun, dang wu mmurep. Mbədə an mbə cin mee dək ndəən teer fuu mo, dək de baa wun mbə shínzeen nnə kas, koo dəben. Koo de mee gurun leshap nwun nkaa nənnee, bə baa wun mbə shínzeen kas.> >>

⁴² Kaade Pool kə Barabbas mo a ar put ndəən lu mə Naan nə, bə gurun nə mo dang pə mo, mbəkə mmo cin leshap di nkaa mbii de mo kə sat mo, parpuus Nookdi de mbə ji zak.

⁴³ Bə abwoon de gurun mo rangkáa a peekuur nə, bə nnen Yahudi mo des, kə nnen de mo kə ciir dee a nnen Yahudi mo. Nen de moo lepyit nkaa Naan, mo seet ndang Pool kə Barnabas. Yaksə Pool kə Barnabas mo leshap mmo, shínbal mmo mputuup, mbəkə mmo mwaaan di ndəən deret mə Naan.

⁴⁴ Kaade parpuus Nookdi nə ji wul, bə nen pee nkaam nə mo des hakyeng mo baaji kuur, mbə kələng pwoo mə Naan nə, dee rep pak mo ndəən pee nkaam nə a lee dək.

⁴⁵ Dangbe kaade nnen Yahudi mo naa gurun mo kuur des, bə pətuup mo mo gam kə zuur zam, nə le mmo sat nə, mbii de Pool sat nə mo a dung, dang mo leshap debuu nkaa wur zak.

⁴⁶ Yaksə Pool kə Barnabas mo waa sət leshap nə balbal agaak baa kə mee kəarmuut kas. Mo sat nənnee, <<Nə a təng kə mo shee satpwoo mə Naan nə a nwun, dang wu ciipwoo Naan nə, kəzak wu lesuk a koo baa wun kəkoop nə mbə kat seen de dəm nghaa-nghaa kas. Bə yaksə, mun mbə yit wun, mbəkə mmun dəm mu satpwoo mə Naan nə de nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

⁴⁷ Mbədə Daa kə sat mmun nənnee, <An kən le gha, mbəkə nghan dee a peeəbang mbə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. Mbəkə ndəən gha, bə gurun de ndəən yil nə mo jir, mo mbə kat bam di.> >>

⁴⁸ Kaade nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo kələng pwoo mənə, bə mo kələng retnyit zam, kəzak mo lepwoo mə Naan a dedes. Nen de mo kə ten bələp mo le, mbəkə mmo kat seen de dəm nghaa-nghaa di.

⁴⁹ Pwoo kə Daa Naan nə dəm shipee-shipee ndəən yil mənə jir.

⁵⁰ Dangbe nnen Yahudi mo kar pak shurep de mo kəar Naan, shurep dənən-nan mo, kə nen dənən-nan mə pee nkaam nə mo, kə mmo shinjeel de nkaa Pool kə Barnabas. Dangbe mo ceen Pool kə Barnabas put aku ndəən yil mo.

⁵¹ Bə Pool kə Barnabas mo bwap ərong de nən nkaa shii mo mo, mbəkə nə dee di a langtəng nkaa nen pee nkaam nə mo, bə mo dəm Ikoniyum.

⁵² Nenseet ndang Jesu mo gam kə retnyit zam, dang mo gam kə Riin mə Naan zak.

14

Pool kə Barnabas nDəən Yil Ikoniyum

¹ nDəən Ikoniyum, bə Pool kə Barnabas mo dək ndəən lu mə Naan mə nnen Yahudi mo. Bə mo sat pwoo mə Naan, de gurun mo des ndəən nnen Yahudi mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mo shinzeen.

² Dangbe nnen Yahudi de mo cii shinzeen mpwoo nə, mo kar, kəzak mo lepshii nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, mbəkə mmo yool di kə pwoo debuu nkaa nenseet ndang Jesu mo.

³ Pool kə Barnabas mo tong mpee nkaam mənə, mbə teer mo des hakyeng, kə mmo leshap ngurun mo nkaa Daa balbal agaak, baa ashak kə mee kəarmuut kas. Mo dee a

langtəng mə pwoow wur ɖeret nə, mbəde Daa kə le kən Pool kə Barnabas mo cɪn mbii lukshik mo, kə mbii aapwoow mo.

⁴ Nen pee nkaam nə mo bəksut vəl, pak mo dəm ndang pwoow mə nnen Yahudi mo, ɖang pak mo dəm ndang pwoow mə jeplep nə mo.

⁵ Nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kə nnen Yahudi mo, mo bəlpwoow mo mo ashak kə nen ɖenan-nan mə pee nkaam nə mo, mbəkə mmo shinjeel di njeplep nə mo, kə mmo car mo di shi ghək zak.

⁶ Yaksə kaade jeplep nə mo kələng mənə, bə mo pwat shwe dəm mpee nkaam nListira kə Debi, de mo ngaar yil nLukoniya, kə pak jepyil de mo neer pee nkaam mənə mo.

⁷ Mo leshap ɖeret ngurum mo mpeemənə mo zak.

Mo Car Pool nDəən Yil nListira

⁸ Ndəən Listira nə, bə mee gwar wur di, de shii wur mo kut, mbəde pəgyet mo lāa wur a kurumkut bə baa wur kə cam mwaaan shi shii fin kas.

⁹ Wur lekəmbəkə nwur kələng Pool de nkaa leshap. Pool ban yit nɖəng nkaa gwar nə, bə kaade wur naa gwar nə kə shinzeen de nə mak kən mo bar gwar nə,

¹⁰ yaksə Pool sat shi doo ɖeɖes nənəe, <<A yool a ɖar shi shii fwaa!>> Bə gwar nə wur sham yool metpee, dang wur mwaaan zak.

¹¹ Kaade kuur mə gurum nə mo naa mbii de Pool cɪn bə mo ɖiyeep doo fur mo shi liispwoow mə nnen Lukoniya mo, mo sat nənəe, <<A naan mo sham pə mun de, ndəən nan koo mun gurum sə.>>

¹² Mo pet Barnabas a Ziiyos, ɖang mo pet Pool a Hamis, mbəde a Pool wur a ngusatpwoow nə.

¹³ Yaksə mishkoom kum de mə Ziiyos, de lu kum wur nə kus kə pee nkaam nə, wur ji kə kus nəng mo, kə peldem mo, ngaar pəbong nə, mbəde wur kə kuur gurum nə mo, mo kə rebet wus mbiizuum njeplep nə mo.

¹⁴ Dangbe, kaade, Barnabas kə Pool mo kələng mənə, bə mo yilang nlər fur mo. Mo shwe dəm ɖel ndəən kuur gurum nə mo, bə mo le or, bə mo sat nənəe,

¹⁵ <<Hee des oo! A mii le ɖang wun pə rebet cɪn mbii mənə ii? Mun a gurum mo koo wun sə. Mu ji mpee desə a mbəkə mmo satpwoow ɖeret de nwun, mbəkə nwun yit mbii ɖebuu sə mo di, de baa mo kə mee koop nə kas. Mbəkə nwun ji pə Naan ɖewur kə seen. A wur le ɖəng, kə yil, kə Am kuur mo, kə mbii de ndəən mo jir zak.

¹⁶ Də yam-yam bə, a Naan shɪnpee ngurum mo jir, kə mo mwaaan ndəən ar de mo kə rebet.

¹⁷ Jir kəsə, bə baa wur kə cam nook cɪn langtəng mbə shin fin kas, mbəde wur cɪn mbii ɖeret mo. A wur shin fwan sham nwun aɖəng, kə mbii kəkop fuu mo ntarpas, ɖang a wur shin mbiise nwun des zak, kəzak a wur gam pətuup fuu mo shi retnyit zak.>>

¹⁸ Jeplep nə mo leshap desə mmo, jir kəsə, bə a prurut, ɖang mo cɪi nkuur kə gurum nə mo, mbəkə taji gurum nə mo wus mbiizuum mbə seyil mmo kas.

¹⁹ Dangbe pak nnen Yahudi mo pwat Antiyok, de nə mPisidiya, kə Ikoniyyum, mo ji mangɖyeen ngurum nə mo, de mo kar kuur gurum nə mo, mbəkə mmo yool di kə lek nkaa jeplep nə mo. Yaksə mo car Pool shi ghək, bə mo fee wur put kə nə abwoon pee nkaam nə. Mo pan nə, Pool kə muut.

²⁰ Dang kaade nenseet ndang Jesu mo ji neer Pool, bə wur yool, wur ɖel ndəən pee nkaam nə. Daar nə, bə wur kə Barnabas mo pwat dəm nDebi.

²¹ Pool kə Barnabas, mo dəm leshap ɖeret nə nnen pee nkaam nDaabi mo, bə gurum mo des mo shinzeen nDaa Jesu. Abwoon mənə, bə mo baaji nListira, kə Ikoniyyum, kə Antiyok zak.

²² Mo shɪnbəl mputuup nenseet ndang Jesu mo. Mo leshap mmo, mbəkə mmo ɖar de bəlbəl ndəən shinzeen mo, kə mo kām mo zak nənəe, <<Mun shwaaajeel des, akudang bə mun mbə mmak ɖel ndəən pee ɖəhai mə Naan.>>

²³ Pool kə Barnabas mo bələp nen ɖenan-nan mo, mbə koo a kuur mə nenseet ndang Naan ɖəɖang mo ii, ashak kə ɖang, kə yaa pwoow kə neen zak, bə mo le nnen de mo bələp nə mo nsar mə Daa, de mo shinzeen nwur.

²⁴ Abwoon de mo kə taadel ngaar mPisidiya, bə mo ji wul mPamfiliya.

²⁵ Kaade mo kə satpwoow nə ndəən Paga, bə mo yool sham dəm Ataliya.

²⁶ Mo yool mpee mənə, bə mo ɖel tii, kən mmo baaji ɖin Antiyok, pee nkaam de də mo shee dangnaan di nkaa mo, mbəkə nderet mə Naan nə kyeer mo di ndəən dak, de yaksə bə mo kə cɪn kyes.

²⁷ Kaade mo baaji wul, bə mo pet kuur nenseet ndang Jesu nə mo ashak jir, bə mo leshap ngurum nə mo nkaa mbii de Naan le kə mmo cɪn, kə kaade wur wang ar mə shinzeen nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

²⁸ Mo tong ndaen pee nkaam mæna des, ashak kə nenseet ndang Jesu mo.

15

Kuur Kə Nennan Mə Nen Jesu Mo nJerusalem

¹ Pak gurum mo tong nJudiya mo ji nAntiyok, bə mo ji kām nenseet ndang Jesu nə mo nənnee, <<Katdang baa mo can wun, kaade Wäär mə Mosis sat sə kas, bə baa wun mbə mak kat bam kas.>>

² Pool kə Barnabas mo cin beetshik des kə mo, nkaa kām mænə. Aasə bə, mo bələp Pool kə Barnabas kə pak gurum mo ndaen nen shinzeen nə mo, kə mmo dām nJerusalem pə jeplep mo di, kə nennan mə Eklesiya mo, mbəkə mmo dām beetpwoo desə nə di.

³ Eklesiya mo bwet mo, bə mo taa mer nyil mFonisha kə Samariya. Mo satpwoo tuwap mə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kəzak kaade mo le pətuup mo mo pə Naan di. Pwoo desə nə ji kə retniyit nnenseet ndang Jesu nə mo hakyeng.

⁴ Kaade mo wul nJerusalem, bə nenseet ndang Jesu mo kə jeplep mo, kə nen denan-nan mo, mo kaat mo. Yaksə mo yakshii mə mbii de Naan wur cin ashak kə mo jir.

⁵ Yaksə pak nen shinzeen de mo a mə ar mə nen Farisi mo, mo yool kə pwoo nənnee, <<Nə ret kə täng mo can nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kəzak nə a täng mo tap Wäär mə Mosis rərret zak.>>

⁶ Jeplep mo, kə nen denan-nan mə Eklesiya nə, mo kuur ashak, mbəkə mmo naashii mə pwoo desə nə di.

⁷ Abwoon de mo kə beetpwoo nə des ndər-ndər hakyeng, bə Pita yool dər atäng, bə wur sat mmo nənnee, <<Dyemnaa mo! Wu man nə, Naan shee bələp an mbut nwun, mbəkə nghan sat pwoo deret nə di nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, kə mmo shinzeen di.

⁸ Naan dewur man pətuup mə gurum mo jir, wur kām agaak nə, d̄yin di lap mo, kaade wur shin Riin Debang mmo, nciit kə de də wur kə shin mmun sə zak.

⁹ Baa Naan bākyit mmun kə mo kas. Wur vvang shikbish de ndaen pətuup mo mo, a mbəde mo shinzeen.

¹⁰ Mbə mænə yaksə, bə a mii le dāng wun pə kam Naan ii? Wun nkaa le lée de toon nkaa took mə nenseet ndang Jesu mo, de koo a puun fun mo, kə mun, bə baa mu mak mang lée nə mo kas.

¹¹ Hai! Mu shinzeen nə, a mbə deret mə Daa fun Jesu, dāng mu kat bam, kaade mo kat bam nə sə zak.>>

¹² Kuur mə gurum nə mo dök tətək, kə mmo lekom mbə kələng pwoo mə Barnabas, kə Pool, kaade mo nkaa leshap mmo nkaa mbii lukshik mo, kə mbii aapwoo mo, de Naan le kə mPool kə Barnabas mo cin, ndaen nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

¹³ Abwoon de mo kyes leshap nə, bə Jemis sat nənnee, <<Dyemnaa mo, wu lekom kə nwun kələng an di.

¹⁴ Pita kə leshap nwun nkaa wal de Naan shee kām nə nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. Wur shwat pak mo ndaen mo, mbəkə mmo dee di a nen fin mo.

¹⁵ Desə nə a nciit kə pwoo mə nensatpwoo mə Naan mo, de mo kə ten ran ndaen bəat-haal mə Naan nənnee,

¹⁶ <Abwoon desə bə an mbə baaji. Mbəkə nghan mbaa di kə lu mə Devit de nə shirip sə di. An mbə baa diyeep kərem lu de mo kə shirip nə zak.

¹⁷ Mbəkə nkoor gurum mo jir, bə mo ji tang Daa di, kə jir nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de an kən pərep mo, mbəkə mo dee di a nen fen mo.

¹⁸ A Daa kə sat a kəsə! Wur kə ten le kə mbii desə mo dee a deməman pegyet di yam-yam.>

¹⁹ <<Mbə mænə, nnaa mænə, bə taji wu le nə luk nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, de mo ciir kə pətuup fur mo pə Naan di.

²⁰ Dangbe mu ran lep a rəran mmo, mbəkə mmun sat di mmo nənnee. Taji mo se mee mbiise de mo kə ten shin nkūm kas. Kəzak taji mo cin ngaa kas. Taji mo se luwaa mə long de mo miyoor took nə kas. Kəzak taji mo se toom kas zak.

²¹ Mbəde mo kə tang Wäär mə Mosis nə peedə di yam-yam, koo a parpuus Nookdi dedangyii ndaen lu mə Naan nə mo jir, kə ndaen pee nkaam nə mo jir zak.>>

Mo Ran Lep nNen De Mo Shinzeen De Baa Mon A Nen Yahudi

²² Jeplep nə mo, kə nen denan-nan mo, kə nen shinzeen nə mo jir, mo naa nə, nə ret kə mmo bələp pak gurum mo nnaar fur, mbəkə mmo lep mo shindəm Antiyok ashak kə Pool kə Barnabas. Bə mo bələp Judas de moo pet wur a Barsabas, kə Silas zak, de mo a denan-nan mbut nnen shinzeen nə mo.

²³ Yaksə mo lep mo shindəm ashak kə lep a rəran de nə sat nənnee, <<Jeplep mo, kə nen denan-nan mə Eklesiya mo, mun dyemnəən fuu mo, muu lep tokshik fun dedes dām pə

wun dyemnnæn fun, nenseet ndang Jesu mo, de baa wun a nnen Yahudi mo kas. De wuu tong ndæen yil Antiyoik, kə Siriya, kə Silisiya.

²⁴ Mu kələng nə, pak gurum mo ndæen nen de mo pwat pə mun di, mo kə dām daamppee nwun shi pwoo mo, kə mmo ringshii nwun. Bə baa a mun mu lep mo kas.

²⁵ Kaade mu kuur ashak, bə pwoo fun mo seet ndangshak, bə mu naa nə, nə ret kə mmun bələp pak gurum mo, mbəkə mmun lep mo dām pə wun di. Mo dām ashak kə shaar fun mo Barnabas kə Pool.

²⁶ Mo kə shin seen fur mo mbə cīn dāk mē Daa fun Jesu Kristi.

²⁷ Mbə mənə, mu lep Judas kə Silas dām pə wun di. Mo shikāa fur, mon nyakshii mē mbii de mē nran ndæen lep a rəran nə nwun shi pwoo.

²⁸ Mbəde Riin Dəbang kə naa nə ret, dang mmun mu naa nə ret a kəsə zak, mbəkə taji mo le mee lēe toon nkaa wun, waa met mbii dəsə mo kas.

²⁹ Taji wu se mbiise de mo kə ten shin nkūm kas, kəzak taji wu se luwaa ashak kə toom kas. Taji wu se luwaa mē lōng de mo miyoor took nə kas, dang taji wu cīn ngaa kas. Katdang baa wuu cīn mbii dəsə mo kas, bə nə ret zam. Dang mukaat. Wu tongriyang.>>

³⁰ Mo lep nenlep nə mo shinseet, bə mo dām Antiyoik, a mpee de kuur mē nenseet ndang Jesu mo di ashak, bə mo shin lep de a rəran nə mmo.

³¹ Kaade mo tang lep a rəran nə ngurum nə mo, bə mo kələng retnyit zam, mbəde pwoo nə fes gangkwak mmo zam.

³² Mbəde Judas kə Silas, mo a nensatpwoo mē Naan mo zak, bə mo shīnbal ngurum nə mo mputuup zak.

³³ Abwoon de mo cīn rep teer mo ndæen Antiyoik bə nenseet ndang Jesu nə mo bwet mo ryang, mbəkə mmo baa di pə nen de dā mo lep mo.

³⁴ Dangbə Silas naa nə nə ret kə ndyin di tong di mpee mənə.

³⁵ Bə Pool kə Barnabas mo tong ndæen Antiyoik mbə rep teer mo. Mo nkaa kām, kəzak mo nkaa satpwoo mē Daa, ashak kə pak gurum mo dəs.

Pool Mo Bakshak Kə Barnabas

³⁶ Abwoon meeter mo ruk, bə Pool sat mBarnabas nənēe, <<Nə ret kə mmun cīn mu dām, mbəkə mmun tok kə nenseet ndang Jesu mo ndæen koo a pee nkaam dēdangyii bə kə mun nakoom mu di.>>

³⁷ Barnabas rebet kə mmo seet ashak kə Joon de moo pet wur a Maak.

³⁸ Dangbə Pool naa baa nə ret kə nwur seet ashak kə mo a peedak nə kas. Mbəde dā wur kə su yit mo de nyil mPamfiliya kəzak baa wur sekyeen ashak kə mo ndæen dāk nə kas.

³⁹ Bə beetshik yool mmo nnaar, de nə le mmo bākshak. Barnabas mang Maak ashak kə wur, bə mo dēl ndæen tii kə mmo dām di nSaiprus.

⁴⁰ Dangbə Pool bələp Silas. Bə abwoon de nenseet ndang Jesu mo dangnaan (leshap kə Naan), bə mo le mo nsar dēret mē Daa Naan, bə mo pwat seet.

⁴¹ Pool dēl dām ndæen yil nSiriya kə Silisiya, wur nkaa gangkwak nnenseet ndang Jesu de mo mpeemənə jir.

16

Timoti Seet Ndang Pool Kə Silas

¹ Pool jī wul nDebi kə Listira. Yaksə wur kat mee nguseet ndang Jesu ndæen Listira nə, de sām wur a Timoti. Wur a lāa mee mat Yahudi de war shinzeen nDaa Jesu, dang puun wur a ngu Heleni.

² Nenseet ndang Jesu de mon nListira kə Ikoniyum, moo kwoop māsē kə Timoti nə.

³ Pool rebet kə nTimoti seet ndang wur, a kəsə bə Pool can Timoti, mbə nnen Yahudi de mo ndæen peemənə mo. Mbəde mo jir, mo man nə, puun Timoti a ngu Heleni.

⁴ Kaade mo a ar mwaan, bə mo dām dēl ndæen pee nkaam mo, kə mo leshap kə nenseet ndang Jesu de mon mpeemənə mo, nkaa Wāar de jeplep mo, kə nennan mē Eklesiya de nJerusalem mo kə sat, mbəkə nnenseet ndang Jesu mo tap di kə Wāar nə mo.

⁵ Aasə bə, nenseet ndang Jesu nə mo dar balbal ndæen shinzeen fur, dang mo bul shidaar shidaar zak

Pool Suun Nkaa Mee Ngu Masidoniya

⁶ Pool kə nen de mo ashak kə wur, mo dēl dām ndæen yil nFirjiya kə yil nGalati zak, mbəde baa Riin Dəbang yit kə mmo satpwoo Naan ndæen yil Eshiya kas.

⁷ Kaade mo wul a pee bākyl mē nen Misiya mo, bə moo rebet dēl dām nyil mBisiniya, dang Riin Jesu tæarsar mmo.

⁸ Aasə bə, mo dēl dām ndæen yil mMisiya, mbəkə mmo dēl sham di nyil nTrowas.

⁹ Mparməñə, bə Pool teer suun nə, di naa mee ngu Masidoniya kə ɗar, ɗang wur nkaa ɗang pə ɗyin nānee, <<A can a ɗel nyil mMasidoniya kə nghan bām mun di!>>

¹⁰ Kaade Pool suun suun ɗesə, bə abet-abet mu ɗak sun mbə ɗəm Masidoniya nə, mbəde mu man azeen-zeen nə, a Naan pet mun, mbəkə mmun ɗəm mu satpwoo fin di mpee mənə.

Lidiya Shinzeen

¹¹ Mu yool ndəñ tii nTrowas, bə mu ɗel mu seet wur-wur mbə ɗəm nSamotras. Daar nə bə mu ji mu wul Niyapolis.

¹² Mu yool a mpeemənə, bə mu mwan shi ji nFilipi, ɗe nə a pee nkaam ɗedes ngaar mMasidoniya. Nə a mee yil ɗe nən ndər nen Rom mo. Yaksə mu cin meeteer mo ruk ndəñ pee nkaam mənə.

¹³ Parpuus Nookɗi, bə mu put mpee nkaam nə, kən mmun ɗəm di mpwoo dung, a pee ɗe mu pan nə, mun nkat mee pee ɗangnaan di. Mu tong di mpwoo dung nə, mu leshap kə shurep ɗe mo ji kuur di.

¹⁴ Mee mat war di mbut nnen ɗe mo kələng mun, sām war a Lidiya ɗe war a mat Tayatira, ɗe war kə seet kə leelep ɗe rərret mo, kəzak war a mat ɗe war kə seyil nNaan zak. Daa Naan wang pətuup war, nə le nwar lappwoo ɗe Pool kə sat mo.

¹⁵ Abwoon ɗe mo cin baptisma nwar kə nenlu war mo jir, bə war ɗang pə mun nānee, <<Katɗang wu le, nə an a mat ɗe wen shinzeen nDaa azeen-zeen, bə wu ji ntul fen.>> Nə le nwar ɗyiin shi mun, mbə ɗəm ntul fer nə.

Mo Shoot Pool Kə Silas Nyil nFilipi

¹⁶ Par sə kaade mun mbə ɗəm mbə ndang Naan bə mukaat kə mee reep ɗe war mat joon, ɗe nii le kən nwar naa mbii ɗe mo mbə ji a kyeen. War kə naa nji kə shoal ɗes mpuun fer mo, mbəde war kə naa mbii ɗe mo mbə cin a kyeen ngurum mo.

¹⁷ War naa ji ndang Pool kə mun, ɗang war le or nānee, <<Nen ɗesə mo a kərem mə Naan Dehai, kəzak mon nkaa sat a ar ɗe mə bām nwun!>>

¹⁸ War naa ncin a kəsə, mbə meeteer mo ɗes, ɗəm wul a ɗe nə lāa mPool mbut ɗes hakyeng, bə wur ciir sat nriin ɗebish nə nānee, <<An pə sat nghan ndəñ sām mə Jesu Kristi, a put aku mbut nwar.>> Abet-abet bə riin ɗebish nə put ndəñ war.

¹⁹ ɗangbə kaade puun war mo naa ar kat shoal mo nə duu, bə mo yaa Pool kə Silas, mo dul mo ɗəm kə n toom nen tokɗyeel mo mpeepriing.

²⁰ Kaade mo ji kə mo ntoom nentokɗyeel nə mo, bə mo sat nānee, <<Nen ɗesə mo a nnen Yahudi. Moo ring gurum mo ndəñ pee nkaam fun.

²¹ Mo nkaa kām mbii mo mmun, ɗe baa muu loot cin mo kas. Mbə mənə, baa mu lap mbii ɗe mon nkaa kām nə kas, mbəde mun a nnen Rom mo.>>

²² Yaksə ɗuu gurum nə mo jir mo yool taa nkaa Pool kə Silas. Nen tokɗyeel nə mo le kə mmo yilang nlər mPool kə Silas. Bə mo le kə mmo nārem mo shi kam.

²³ Kaade mo nārem mo ɗes, bə mo ɗəm shoot mo ndəñ lushoot. Mo sat ngutap nen ɗe mo a shishoot nə, kən nwur tap mo ɗe rərret.

²⁴ Kaade gwar nə kələng pwoo nə bal a kəsə, bə wur ɗəm shoot Pool kə Silas ndəñ lushoot ɗe nə ndəñ-ndəñ, bə wur jwal shii mo mo mbut nfut.

²⁵ Nnaar par, bə Pool kə Silas mo nkaa ɗangnaan kə kook mə kwoop Naan. Nen ɗe mo a shishoot nə mo lekom kə mo kələng Pool kə Silas ɗe.

²⁶ Bə nnen mman, yil nə sām ɗes hakyeng, yaksə kuk lushoot nə mo yoon. Abet bə pwoo lushoot nə mo wang, bə shoobəring ɗe mo bwoot nen ɗe mo a shishoot nə jir mo fwen.

²⁷ Kaade ngutap nen ɗe mo, a shishoot nə mo mii nsaam, bə wur naa pwoo lushoot nə mo a wuwang jir, bə wur shang kwai fin, mbəkə nwur tu shik ɗe, mbəde wur pan nə nnen ɗe mo a shishoot nə jir mo, mo kə pwat shwe seet jee.

²⁸ ɗangbə Pool ɗiyeep doo balbal nānee, <<Taji a le mee lāa nsak kas, mbəde mun di jir.>>

²⁹ Yaksə ngutap nen ɗe mo a shishoot nə wur pet mo ji kə wus, bə wur yool kəkəlak, ɗel taa ntoom Pool kə Silas, wur nkaa ɗaar mbə kəərmut.

³⁰ Bə wur put kə mo a tool, kən nwur sat mmo nānee, <<Daa mo, an cin a miyi, kə nghan kat bām di yi!>>

³¹ Mo sat nwur nānee, <<A shinzeen nDaa Jesu. Bə gha mbə nkat bām, waa kə nenlu fwaa mo jir.>>

³² Mo satpwoo Naan nwur ashak kə nenlu fin mo jir.

³³ Bə mparməñə, wur vwang lāa mo mo. Yaksə abet-abet mo cin baptisma nwur, ashak kə nenlu fin mo jir.

³⁴ Wur ji kə mo ntul fin, kən nwur shin mbiise mmo. Pətuup wur nə gam kə retniyit des hakyeng, mbəde wur ashak kə nenlu fin mo jir, mo shinzeen nDaa Naan.

³⁵ Bə kaade bitmang, bə nendyeel nə mo lep jepkam mo, mbəkə mmo sat di ngutap nen de mo a shishoot nə mo nānee, <<A bwet des devəl sə mo.>>

³⁶ Yaksə ngutap nen de mo a shishoot nə sat mPool nānee, <<Nendyeel mo lep-lep nə, mun bwet gha kə Silas, mbəkə nwun seet mbuu di. Mbə mənə wu put yaksə, kən nwun seet di ryang.>>

³⁷ Dang Pool sat njepekām nə mo nānee, <<Doo mo kə nārem mun agaak, bə baa mo kə tokdyeel mmun, mbəkə mmo man di nə kyet muu cin mee mbii debish di kas. Mun de mun a nnen Rom mo. Kəzak doon mo dəm shoot mun nlushoot zak. Dangbə yaksə, bə moo rebet ceen mun a səsok aa? Dəm wu sat mo ji pwat kə mun shikāa fur.>>

³⁸ Aasə bə, jepkam nə mo baa, bə mo satpwoo de Pool sat nentokdyeel nə mo. Kaade nentokdyeel nə mo kələng nə, Pool kə Silas mo a nnen Rom mo, bə kəəmuut yaa mo.

³⁹ Bə nentokdyeel nə mo ji dang pə Pool kə Silas, mbəkə mmo fwoo di mmo. Yaksə mo tap put kə mo ndəən lushoot nə, dangbə mo sat mPool kə Silas kə mmo yit pee nkaam nə.

⁴⁰ Abwoon de Pool kə Silas mo kə pwat ndəən lushoot nə, bə mo dəm ntul Lidiya. A pee de mo kat nenseet ndang Jesu mo de, bə mo leshap mə caa pətuup ngurum nə mo, dang mo yool yit pee nkaam mənə di.

17

Ndāan Yil nTasoloni

¹ Pool kə Silas mo yaa ar dəm put Amfipolis kə Apoloniya, bə mo ji wul nTasoloni, a pee de lu Naan mə nnen Yahudi mo di.

² Bə Pool del nLu Naan, kaade wur loot kə cin nə sə. Mbə puus Nookdi mo yitkun, bə Pool nkaa beetpwoo kə gurum nə mo ndəən pwoo Naan.

³ Wur nkaa kāmshii mə pwoo Naan nə mmo, de mo naa nə dee agaak nə, nə a tēng kən Kristi shwaajeel, dang wur nyool a peemūt zak. Wur sat zak nānee, <<Jesu de an kən satpwoo nwun nkaa wur sə, a wur a Kristi.>>

⁴ Pak nnen Yahudi nə mo shinzeen mpwoo de Pool sat bə, nə le mmo seet ndang Pool kə Silas. Aasə zak, bə nnen Heleni mo des de mo kə kəər Naan, mo shinzeen ashak kə pak shurep dānan-nan mo.

⁵ Dangbə nnen Yahudi mo gam kə zuur, mbəde gurum mo des mo dəm ndang kām mə Pool kə Silas, bə mo dəm pərep pak nen debish mo, kə jepkut de mo kə tong mpwoo lutuk mo, mo kuur mo ashak. Yaksə mo yool kə or kə pwoo debuu koo mo tətтар sə ndəən pee nkaam nə. Bə mo shwe dəm ntul Jesen, mo nkaa yap Pool kə Silas, mbəkə mmo put di kə mo pə duu mə gurum nə mo.

⁶ Dang kaade baa mo kat mo kas, bə mo fee Jesen, kə pak nenseet ndang Jesu mo pwat, bə mo ji kə mo ntoom nen dānan-nan mə pee nkaam nə mo. Mo nkaa le or nānee, <<Nen desə mo, de mo kə ciir kə yil nə shikāa atuum, mo ji mpee desə zak.

⁷ Nə le Jesen lap mo le ntul fin! Moo tep a Wāar mə Siza, mbəde mon nkaa sat nə, mee mishkoom di, de mo kə pet wur a Jesu.>>

⁸ Kaade gurum nə mo kə nen dānan-nan mə pee nkaam nə mo kələng pwoo mənə, bə nə daampee mmo, bə tuup tu mo zam.

⁹ Yaksə nen dānan-nan mə pee nkaam nə mo le Jesen kə pak nenseet ndang Jesu nə mo kwat shoal bwet, akudang mo bwet mo.

Pool Kə Silas Ndāan Yil mBeriya

¹⁰ Kaade par cin, bə nenseet ndang Jesu mo sat mPool kə Silas, kən mmo dəm nyil mBeriya. Kaade mo dəm wul mBeriya, bə mo del ndəən lu Naan mə nnen Yahudi mo.

¹¹ Nen Yahudi de mon mBeriya, mo kə dyan met nnen Yahudi de mon nTasoloni, mbəde mo kələngkar nə shi pətuup mēdong rəret, dang mo nkaa bələp pwoo Naan, shidaar shidaar mbəkə mmo naa di nə, kyet pwoo de Pool sat mo azeen aa?

¹² Nen Yahudi mo des mo shinzeen, kə pak nnen Heleni mo des mo shinzeen, daas mo kə pak shurep dānan-nan mo zak.

¹³ Dangbə kaade nnen Yahudi de mon nTasoloni, mo kələng nə, Pool nkaa sat pwoo Naan ndəən yil mBeriya. Yaksə mo dəm kar duu mə gurum de mon nyil mBeriya nə, mbəkə mmo yool kə lek nkaa Pool kə Silas zak.

¹⁴ Abet, bə nenseet ndang Jesu mo lep Pool dəm mpwoo Am kuur dang Silas kə Timoti mo pan yém di nyil mBeriya nə.

¹⁵ Nen de mo dəm bwet Pool, mo seet ndangshak kə wur bə mo dəm wul Atens. Bə mo baa nyil mBeriya ashak kə lep mə Pool pə Silas kə Timoti nə, mo dəm kat dyan kəkəlak.

Pool Ndään Pee Nkaam Atens

¹⁶ Kaade Pool nkaa darnaa ji Timoti mpee nkaam Atens na, ba na daampee nwur zam, mbæde wur naa pee nkaam na gam ka kum mo koo a pee dædangyi.

¹⁷ Yaksæ Pool bælp shii pwoo Naan na ashak ka nnen Yahudi mo, ka nnen Heleni de mo ka seyil nNaan, ndään lu Naan ma nnen Yahudi na mo, ka wur satpwoo Naan ndes gurum de mo ka ji ndään lutuk zak.

¹⁸ Yaksæ pak nnen Iplikuriyan mo, ka nnen Stoyik mo, des desæ mo a nenman mo. Mo kaat ka Pool, ba mo doom beetshik ka wur. Yaksæ pak mo sat nænee, <<Ngulupwoo buu koo mwen sæ, ka rebet sat a miyi?>> Dang pak mo sat nænee, <<Muu kælong koo wur leshap a nkaa mee Naan deci mo sæ.>> Mo leshap desæ, a mbæde Pool nkaa satpwoo deret nkaa Jesu, ka yool a peemút zak.

¹⁹ Mo yaa Pool, ba mo kaa ka wur a peekuur de mo ka pet a Ariyopagus, ba mo sat nwur nænee, <<Muu rebet manshii ma kám depwoo de gha nkaa leshap nkaa na sæ.

²⁰ Mbæda pak mbii de waa a sat na mo a depwoo pa mun di, kæzak muu rebet manshii mo na.>>

²¹ (Nen pee nkaam Atens mo jir, ka mæzep de mo ji tong di, mo ka fes rebet kælong, ka leshap nkaa mbii depwoo mo, ba mo le na de a koo dak sæ.)

²² Pool yool dar a peekuur de moo pet a Ariyopagus na, ba wur sat mmo nænee, <<Wun nnen Atens mo! An pa naa wun a nen de wuu seyil nnaan mo des hakyeng.

²³ Mbæda kaade an pa mwaan ndään pee nkaam fuu na, ba an pa naa mbii de wuu seyil mmo shini-shinæ. Na le nghan kat mee peewus mbiizuum, de mo ran-ran nkaa na nænee, <Mbæ Naan de baa mu man wur kas.> Naan de baa wu man wur kas, de wuu seyil nwur sæ, an pa kæn leshap nwun a nkaa wur.

²⁴ <<Naan dewur leyil desæ, ka mbii de mo ndään yil na jir. Wur a Daa ma deng ka yil desæ, ka baa wur ka tong a ndään lu de gurum mo dyik shi sar mbæ seyil nwur kas.

²⁵ Baa wur ka yap mee bam pa gurum kas koo dæben, mbæde a wur shikaa fin, ka shin seen ka nook ngurum mo, ka mbii mo jir zak.

²⁶ A ndään gurum mædong, ba Naan le peeput ma gurum de mo ndään yil na mo shini-shinæ jir. Wur le ka mmo tong nkaa yil na jir. Wur ka tap le bit na mo, ka peekaat ma yil fur na mo shini-shinæ zak.

²⁷ Naan cin kæsæ, a mbækæ ngurum mo yap wur di, meebe, mon nyap wur kat, mbæde baa wur jong ka mun gurum kas.

²⁸ A mbæ dæbal ma Naan, ba muu kat seen, ka muu mwaan, dang mun de zak. Kaade pak nenkook fuu mo ka sat sæ nænee, <Mun zak, a jep wur mo.>

²⁹ Kaade mun a jep ma Naan mo sæ, ba baa na ret ka mmun pan na, mæse ma Naan na a koo mbii de gurum mo ka dak a shi zinariya, koo azurfa, koo ngæk, koo mee mbii de gurum mo am shi seen fur kas.

³⁰ Gyet yam-yam ba baa Naan ledyeen nkaa mwen ma gurum na mo kas, dang yaksæ, ba wur ka sat ngurum mo tuwap jir, koo a ndään yil dædang yi.

³¹ Mbæda Naan lepuus dewur mbæ tokdyeel ngurum de ndään nyil na jir, shi gwar dewur ka ten bælp. Naan wur ka woo langtæng mænæ ngurum mo agaak jir, mbæde wur ka yool ka gwar mænæ a peemút.>>

³² Kaade mo kælong Pool leshap nkaa yool a peemút, ba pak mo shwar wur shi shwar ma bækpee, dang pak mo nænee. Muu rebet kæn nghan cin a leshap di nkaa mbii desæ zak.

³³ Aasæ ba Pool yool yit peekuur na di.

³⁴ Pak gurum na mo seet ndang wur, ba mo shinzeen. Mbut nnen de mo shinzeen na, a Diyonisius dewur a memee mbut nennan ma peekuur de mo ka pet na a Ariyopagus, ka mee mat de moo petsam war a Damaris, ka pak gurum mo.

18*Pool Ndään Yil nKoronti*

¹ Abwoon desæ, ba Pool yool yit Atens, ba wur dæm nKoronti.

² Be wur kat mee ngu Yahudi, de moo pet sam wur a Akila, de mo låa wur a mPontus. Wur ka mat fin Priskila mo yool a Itali mo ji nKoronti na. Mbæde mishkoom Klodiyus sat na, nen Yahudi mo jir, mo yool aku nRom. Pool dæm pa mo di.

³ Be wur tong pa mo di, mbæde wur a ngudak Tent koo mo sæ, dang mo cin dak fur ashak zak.

⁴ Koo a parpuus Nookdi dædangyii, ba Pool ka naa mbeetshik ka nnen Yahudi mo, ka nen Heleni mo mbækæ mo shinzeen di.

⁵ Kaade Silas ka Timoti mo tong mMasidoniya ji wul, ba Pool fes lekæa fin kyap, mbæ satpwoo deret na, dang wur de a langtæng nen Yahudi mo na, Jesu a Kristi.

⁶ Dangbæ kaade nen Yahudi mo ciipwoo nā, kəzak mo leshap dəbuu nwur, bə wur ciir kəbwoon mmo, bə wur sat mmo kə tuup nānee, <<Katdang wu murep ndəən shikbish fuu mo, bə a wun wu lesuk. Baa mee sar fen dībut kas. Yool nyaksə, bə an mbə dām a pə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.>>

⁷ Wur yool yit lu Naan mō nen Yahudi nā mo, bə wur dām dēl ntul mee gwar de mo kə petsəm wur a Titus Jastus. Wur a mee nguseyil nNaan, de lu wur nā kus kə lu Naan nā.

⁸ Krispus ngwe dedes nlu Naan nā, shinzeen nDaa ashak kə nenlu wur mo jir. Kəzak gurum mo des ndəən nen Koronti mo, de mo kələng pwoo Pool nā, bə mo shinzeen, yaksə mo cīn baptisma mmo zak.

⁹ Parmeei sē mpar, bə Daa leshap kə Pool ndəən suun nānee, <<Taji kəarmuut yaa gha kas, a satpwoo nā, kəzak taji a nook sat nā kas.

¹⁰ Mbədə an dī ashak kə gha. Baa mee gurum mmak cīn mee mbii nghan kas. Mbədə an dī kə gurum mo des ndəən pee nkaam desə nā.>>

¹¹ Aasə bə, Pool tong ndəən pee nkaam nKoronti, mbə bit mēndong kə koor, wur nkaa kámpwoo Naan ngurum mo.

¹² Dangbæ ndəən bit de moo le Galiyo a gofna mē yil Akaya, bə nnen Yahudi mo bálkaa ashak, bə mo yaa Pool dām kə wur pə nentokdyeel mo dī.

¹³ Mo sat nānee, <<Gwar desə wur nkaa pəring kə pan mē gurum mo, mbəkə mmo seyil dī nNaan ndəən ar de baa nā nciit kə Wāar nā kas.>>

¹⁴ Dangbæ kaade Pool doom leshap, bə Galiyo dəwur a gofna, sat nnen Yahudi nā mo nānee, <<Wun nnen Yahudi mo! Katdang bə de gwar de desə wur cīn a mee mbii dəbish, kə koo dəwur wat a mee mbii, bə yoo an mmak lekom kən nghan nkələng wun dī.

¹⁵ Dangbæ kaade nā a beetshik nkaa pak pwoo mo, kə sámpwoo, kə Wāar fuu mo, bə wu dām wu beet mənə mbuu shikáa fuu. Baa an mbə rebet dee a ngutokdyeel mē mbii koo mənə mo sə kas.>>

¹⁶ Yaksə wur ceen mo shin pwat aku ndəən ludyeel nā.

¹⁷ Mo jir mo yaa Sostenis, ngwe dedes nkaa lu Naan nā, bə mo nārem wur mpwoo ludyeel nā, dang baa Galiyo lekáa dyikyē kas.

Pool Baa Dām Antiyok De Nān Nyil nSiriya

¹⁸ Pool waa cīn tong dī nKoronti nā des ashak kə nenseet ndang Jesu nā mo. Bə wur yool yit mo, bə wur dēl ndəən tii mbə dām nyil nSiriya, ashak kə Priskila kə mish war Akila. Akudang Pool yool seet, bə wur sak káa fin nSenkiriya, mbəkə nwur gampwoo dəwur kə ten cweer nān nNaan nkaa shin fin.

¹⁹ Mo jī wul ndəən yil Afisus bə Pool yit Priskila kə Akila mpee mənə. Yaksə wur dām dēl ndəən lu Naan, kə wur yakshii mē pwoo mo ashak kə nnen Yahudi mo.

²⁰ Kaade mo dang pə wur kə nwur pan yém de pə mo, bə wur cī.

²¹ Dangbæ kaade wur yool yit mo, bə wur cweerpwoo mmo nānee, <<Katdang Naan rebet, bə an mbə baaji pə wun dī.>> Aasə bə, wur dēl ndəən tii dām nAfisus.

²² Kaade wur dām wul nSizariya, bə wur káa nJerusalem, kə nwur tok dī kə nenseet ndang Jesu nā mo. Abwoon mənə, bə wur dām Antiyok.

²³ Abwoon dəwur pan cīn rep teer mo de, bə wur yool dām shipee-shipee, ngaar yil nGalati, kə Firijiya, wur nkaa gangkwak mputuup nenseet ndang Jesu nā mo jir.

Apolos Ndəən Yil Afisus Kə Koronti

²⁴ Mee ngu Yahudi de moo petsəm wur a Apolos, de mo láa wur a nAlekzandriya, bə wur jī Afisus. Wur a mee nguman, dang wur man bəət-haal mē Naan des hakyeng.

²⁵ Mo kə kám ar de nā a mē Daa nwur, dang wur dār bálbal ndəən nā. Wur leshap, dang wur kám ngurum mo nkaa Daa Jesu ndəre-ndəre, dang jir kəsə, bə wur man a baptisma mē Joon bejee dak.

²⁶ Wur doom kop pwoo Naan agaak, baa ashak kə mee kəarmuut kas, ndəən lu Naan nā. Kaade Priskila kə Akila mo kələng wur, bə mo pet wur dām kə nā ntul fur, kən mmo səət kám ar mē Naan dī nwur ndəre-ndəre.

²⁷ Apolos yool mbə dām Akaya, bə nenseet ndang Jesu de mon Afisus mo bām wur, shi ran lep a rəran shin nwur pán nenseet ndang Jesu de mon nyil Akaya, mbəkə mmo kaat wur dī, katdang wur dām wul. Kaade wur dām wul, bə wur bām nnen de mo kə shinzeen mbə dēret mē Daa zam.

²⁸ Wur gan nnen Yahudi mo ntoom kə gurum mo, mbə beetshik, kəzak wur kám ngurum mo agaak, wur nkaa leshap mmo nkaa mbii de mo ndəən pwoo Naan nānee, <<Jesu wur a Kristi azeen-zeen.>>

¹ Kaade Apolos di ndæen Koronti, bæ Pool nkaa mwaan ndæen yil mo, bæ wur ji wul Afisus. Yaksæ wur ji kat pak nenseet ndang Jesu mo di mpee nkaam mænæ.

² Bæ wur tal pæ mo nænæe, <<Kaade dæ wu shinzeen, bæ wuu lap Riin Debang ee?>> Mo lap nwur nænæe, <<Hai, baa muu cam kælæng mee pwoo nkaa Riin Debang kas.>>

³ Wur tal pæ mo nænæe, <<Bæ dæ mo cin a baptisma dædang nwun yii?>> Mo lap nænæe, <<A baptisma mæ Joon.>>

⁴ Pool sat mmo nænæe, <<Baptisma mæ Joon næ a mbæ nen de mo kə tuwap. Gyet Joon sat nnen Yahudi mo shinzeen a ngwe dewur mbæ ji mæwoon fin. A Jesu mmænæ.>>

⁵ Kaade mo kælæng pwoo dəsə, bæ mo cin baptisma mmo ndæen sām kə Daa Jesu.

⁶ Pool lesar fin nkaa mo, bæ Riin Debang sham nkaa mo, bæ mo leshap shi liisppwoo dæci mo, dāng mo satpwoo Naan ngurum mo.

⁷ Nen de mo lap baptisma næ, mo wul kaapaat baavæl.

⁸ Pool wur dæl ndæen lu Naan, mbæ tar mo kun, bæ wur leshap næ, baa ashak kə kærmmuut kas, kəzak wur cin beetshik kə mo, dāng wur daar mbəkə nwur kām de mmo agaak nkaa mulki mæ Naan.

⁹ Dāngbæ pak mo cæar bal mputuup, kə mmo cii shinzeen, bæ mo leshap dæbuu nkaa pwoo mæ Naan ntoom gurum mo jir. Aasə bæ, Pool yit mo de, bæ wur pærep nen shinzeen næ mo shin ji ashak. Bæ koo a puus dædangyii, bæ wur yakshii kə pwoo mo ndæen lu kam-kam de mæ Tairanus.

¹⁰ Moo naa ncin a kəsə dām wul mbæ bit vøl. Aasə bæ, nen de mo kə tong ndæen yil Eshiya, nen Yahudi mo, kə nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo jir mo kælæng pwoo kə Naan.

Jep Skiiva Mo

¹¹ Naan le kə Pool cin mbii lukshik mo dəs, de baa mo kə cam naa mo kas.

¹² Næ le har mmo lap lee dewur kə pwes wun dīshik, kə nlər dewur kə lep mo, kə mo dām tung nengok mo dīshik, bæ mo kat bar ndæen shwal mo mo shini-shini, kəzak riin dēbish mo pwat mbut ngurum mo dəs zak.

¹³ Dāngbæ mee dəs mo di mbut nnen Yahudi mo, de moo mwaan dām shiyil-shiyil, kən mmo kə ceen riin dēbish mo dī. Mo doom leshap nnen de mo kə riin dēbish mo ndæen sām mæ Jesu, bæ mo sat nænæe, <<Ndæen sām mæ Jesu de Pool kə leshap nkaa wur sə, bæ an nsat ngha, a put aku.>>

¹⁴ Mee dymnænəshak mo di pwoovæl, de mo a jep mee pris dēdes mæ nnen Yahudi mo, di sām wur a Skiiva. A mo a nnen cin mænæ.

¹⁵ Riin dēbish næ lap mmo nænæe, <<Wen man Jesu, kə wen mman Pool zak, dāng wun a wii mo yii?>>

¹⁶ Bæ gwar dewur kə riin dēbish næ, wur yool met nkaa mo, bæ wur met mmo mbal jir mo. Wur nas mo, dāng wur le lāa mmo, bæ wur yilang nlər mmo, bæ mo yool shwe pwat ndæen lu næ ngūm, bæ toom kə sham mmo.

¹⁷ Kaade mbii dəsə næ dæe a deməman pæ nnen Yahudi mo, kə nnen Heleni mo de mo kə tong ndæen yil Afisus, bæ kærmmuut yaa mo jir, bæ gurum mo le dēdes nsām kə Daa Jesu.

¹⁸ Gurum mo dəs mbut nnen de mo shinzeen, mo ji woo shikbish mo mo, kə dāk mo dēbish mo agaak zak.

¹⁹ Pak gurum mo dəs mbut nnen de moo cin yen dēbish mæ gwampee mo, mo kok bæat-haal mæ yen mo næ mo, kən mmo ji fwoo mo nwus ntoom gurum næ mo jir. Kaade mo tang shoal mæ bæat-haal de mo fwo nwus næ mo, bæ mo kat shoal azurfa mo wul ngal laarpaat.

²⁰ Aasə bæ, pwoo mæ Daa næ mwaan shipee-shipee jir, nə le nə bal hakyeng.

Demetriyus Yool Kə Pwoo Debish Nkaa Pool

²¹ Abwoon de mbii dəsə mo kə cin, bæ Pool naa næ ret næ, kə ndyin dām nJerusalem, bæ dyin mbæ yaa ar næ dām put a mMasidoniya kə Akaya. Bæ wur sat nænæe, <<Abwoon de an ndām wul nJerusalem, bæ næ atəng an mbæ ndām nyil nRom zak.>>

²² Pool lep Timoti kə Erastus de mo a nenbam wur mo, kə mmo dām mMasidoniya akyeen wur, dāng wur shikāa fin, wur mpan yém di lee ndæen yil Eshiya næ.

²³ Nciit kə mænæ, bæ gurum mo yool kə pwoo dēbish de næ daampee zam nkaa pwoo Naan næ.

²⁴ Mee ngukæləm, dewur kə dāk mbii mo shi azurfa, de moo pet sām wur a Demetriyus. Wur naa nkæləm pak jep kùm mo, shi azurfa de mo lapshak kə war kùm Atemis dēdes næ, bæ dāk dəsə nii ji kə shoal nnenkæləm næ mo zam.

²⁵ Demetriyus pærep nenkæləm næ mo ji ashak jir, kə nen de dāk mo næ mo, a koo mæ nenkæləm næ mo sə zak. Yaksə wur sat mmo nænæe, <<Daa mo! Wu man næ, mmun muu kat shoal dəs a ndæen dāk fun dəsə.

²⁶ Yaksə wun shikáa fuu, bə wu naa, kə wuu kələng mbii de gwar de moo pet wur a Pool sə wur kə cin. Wur sat nə, naan de gurum mo kə dak mo a shi sar, bə baa mo a naan kas koo lee lee, dang wur ciir kə pətuup gurum mo des ndəən pee nkaam Afisus, kə yil de mo ngaar Eshiya jir. Nə, taji mo seet kum nə mo kas.

²⁷ Wu naa zak, yaksə baa dak fun nə kutdi kə mee səm deret kas. Baa a dak fun nə bejee dak kas, kə Artemis dedes, war mbə dee a mbii shwar ngurum mo, kə naan nə war shikáa fer zak. Gurum de mo ngaar yil Eshiya, kə yil sə jir, mo kə seyl a nwar.>>

²⁸ Kaade mo kələng pwoo mənə, bə nə láa mmo mbut zam, mo le or pwoo məndong, mo sat nənee, <<Atemis mə Afisus war a dedes!>>

²⁹ Gurum de mo ndəən pee nkaam nə, mo jir mo lap or nə zak. Gurum nə mo dəm yaa Gayus kə Aristakus de mo a nen Masidoniya mo, kə de mo a shaar mwaan mə Pool, bə mo dəm kə mo kəkəlak a peekuur.

³⁰ Pool rebet dəm dar akyeen gurum nə mo, bə nenseet ndang Jesu mo cíi nwur.

³¹ Pak nen denan-nan de nyil Eshiya mo, de mo a shaar Pool. Mo lep shindəm nwur nə, taji wur dəm di a peekuur nə kas.

³² Gurum nə mo le or a peekuur nə jir, mon nkaa sat mbii mo shini-shini, mbəde des mə gurum nə mo, baa mo man mbii de nə le kə mo kuur ashak kas.

³³ Nen Yahudi mo le kən Alekzanda dəm dar akyeen mə gurum nə mo, bə wur dīyeep sar, mbəkə ngurum nə mo dok di tətək, mbəde wur kə rebet leshap ngurum nə mo nə, baa dyin kə nen fin mo, duu cin mee mbii debish kas. Mbəde kaade gurum nə mo naa Alekzanda kə dar akyeen, bə mo pan nə, a wur kə mbii nə.

³⁴ Kəzak kaade mo naa nə, wur a ngu Yahudi, bə mo sət le or pwoo məndong jir, mbə awa vəl. Mo nkaa sat nənee, <<Atemis, kə nə Afisus mo, war a dedes!>>

³⁵ Kaade nguran mə pee nkaam nə wur le kə ngurum mo dok tətək, bə wur sat mmo nənee, <<Wun nen Afisus mo! A wii nook man nə, a wun a nnen de wun pə tap kə lu kum mə Artemis dedes ndəən Afisus kas yii? Kəzak nghək de gyet nə tong adeng sham taa mpee desə kas yii?

³⁶ Baa mee gurum mak ciipwoo mə mbii desə mo kas. Mbə mənə bə nə ret kə nwun tong coot, taji wu cin mee mbii kəkəlak kəsə kas.

³⁷ Wun wu ji kə nen desə mo mpee desə, bə baa mo kə cin mee wat ndəən lu kum fuu nə mo kas, kə baa mo sat mee pwoo debish nkaa naan fuu dedes war kas zak.

³⁸ Katdang Demetriyus ashak kə nniyee fin mo, mo kə mee pwoo nkaa mee gurum, bə mo dəm kə pwoo nə nludyeel mpee de nendyeel mo di, mbəkə mmo beetpwoo nə di.

³⁹ Dangbə kat wun pə tang a mee mbii deci, bə wu beetpwoo mənə a peekuur kə nenyil nə mo.

⁴⁰ Azeen-zeen mun mbə teer difut katdang mo dəm kə mun nludyeel mbə or də cicensə, mbəde baa mun manshii mə mbii de wun pə dīyeep or nkaa nə kas, kəzak, baa kuur fuu nə kə mee koop nə kas.>>

⁴¹ Abwoon dəwur kə leshap mənə, bə wur sat ngurum nə mo dəm ntul mo.

20

Pool Baa Dəm mMasidoniya Kə Gris

¹ Abwoon de or nə kyes, bə Pool pərep nenseet ndang Jesu mo, bə wur leshap kə mo, mbə shínbal mmo mputuup, bə wur sat dang mukaat mmo, bə wur yool dəm mMasidoniya.

² Wur mwaan dəm ngaar nyil mənə mo jir, wur nkaa caa pətuup ngurum nə mo, bə wur ji wul nyil nGris.

³ A mpee dewur cin tar kun di. Nen Yahudi mo balpwoo mo ashak nkaa wur, bə kaade wur mbə del ndəən tii mbə dəm nyil nSiriya, bə wur waa yaa ar nə a mMasidoniya.

⁴ Bə Sopata láa Pires ngu Beriya, dəm ndang Pool kə Aristakus kə Sekundus, de mo a nnen Tasoloni mo, kə Gayus ngu Debi, kə Timoti, kə Tikikus, kə Trofimus de mo a nen Eshiya mo.

⁵ Nen desə mo shee dəm wul nTrowas mmun akyeen, kən mmo dar naa ji fun a mpee nkaam mənə.

⁶ Mun mu del ndəən tii nFilipi, abwoon retnyit mə se gəl aas de baa nə kə yist kas. Bə ndəən teer mo paat, bə mu dəm mu wul pə mo de nTrowas nə. Mun cin teer pwoovəl di mpee mənə.

Pool Yool Kə Yutikus A Peemúut nTrowas

⁷ Parpuus denshee mbut nteer depwoovəl, bə mu kuur ashak mbə se Tong Ashak. Pool kə dak shin, mbəkə daar wur yool mwaan di, bə wur leshap ngurum mo. Wur naa a nleshap nə dak, dəm wul nnaar mpar.

⁸ Mo lewus naapee mo di des ndəən ludeng de muu kuur de nə.

⁹ Mee zəlang de mo kə pet səm wur a Yutikus kə tong mpwoo fung mə lufəng nə, bə kaade Pool naa an satpwoo Naan nə dak, bə saam doom yaa Yutikus, bə saam nə jì met nwur mbal, bə wur yool mpwoo fung mə lufəng dekun nə, sham taa nyil, kaade mo sham mang wur, bə mo kat wur kə muut.

¹⁰ Yaksə Pool sham zan shik fin nkaa kúm mə zəlang nə, bə wur kup kúm nə, bə wur sat ngurum nə mo nənee, <<Taji nə daampee nwun kas, mbəde wur de kə seen.>>

¹¹ Bə Pool baakaa di nluəng nə, wur tep gəl aas se. Abwoon dəwur kə leshap kə mo har bit mang, bə wur yool seet.

¹² Mo dəm kə dyem zəlang nə nntul kə seen, bə mo kat retnyt des hakyeng.

¹³ Pool sat mmun nə, dyin pə rebet dəm Asos a nshii, mbəmənə bə mun mu dəm mu del ndəən tii dəm mu wul Asos nwur akyeen, a pee de mu mang wur di.

¹⁴ Kaade wur jì kat mun Asos, bə mu mang wur ndəən tii nə, kə mu dəm mMitilini.

¹⁵ Mu yool mMitilini nə, bə daar nə mu dəm mu wul kus kə yil nKiyos. Daar nə zak, bə mu jì mu wul ngaar Samos, kə daar nə zak, bə mu jì mMiletus.

¹⁶ Pool ledyeen mbə del dəm Afisus ndəən tii nə, mbəkə taji wur waa taa dee ndəən yil Eshiya kas, mbəde wur rebet wurung, mbəkə kat nə mak cin, bə wur wul di nJerusalem parpuus Pentikos.

Pool Leshap Kə Eklesiya De Afisus

¹⁷ Kaade Pool wul mMiletus, bə wur lep shindəm nen dənən-nan mə Eklesiya de Afisus mo, nə mo jì kat ndyin di.

¹⁸ Bə kaade mo jì wul pə wur di, bə wur leshap mmo nənee, <<Wun shikaa fuu, wu man tong fen nnaar fuu peedə di an nshee jì di ngaar nyil Eshiya.

¹⁹ Gyet ncin dak mə Daa nə, baa a shi mee diyeepkaa kas, kəzak an kə shwaajeel des mbə cin dak nə shibit shibit, kə mbə gwak de də nen Yahudi mo bwet mbə an.

²⁰ Wun shikaa fuu wu man zak nə, baa gyet nsak shii mbə sat mee mbii de nə kəkoop nwun pə wun di kas. An mbə kámpwoo nkaa Jesu nwun jir agaak, kə an kə dəm nkámpwoo nə nwun shilu-shilu zak.

²¹ Gyet wen kən sat zeen nnen Yahudi mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, balbal nə, nə ret kə mmo tuwap jir, kə mo jì pə Naan di, kə mmon shinzeen de nDaa fun Jesu Kristi zak.

²² Yaksə, wu naa an mbə dəm nJerusalem, mbəde a Riin Dəbang lep an shindəm, dang baa wen man mbii de nə nndəm kat an di mpee mənə kas.

²³ Dangbə Riin Dəbang kə kám nghan nə jir ndəən pee nkaam dēdangyii, kə jeel pə dānaa an, bə gurum mon yaa an shoot zak.

²⁴ Baa wen lesen fen nə kə mee koop nə pə an di kas, dang an kən rebet kə nghan kyes a dak de Daa Jesu kə shin nghan mbə cin nə. Dak dəwur shin nə nghan ndesə, kə nghan leshap deret di ngurum mo nkaa zuum mə Naan.

²⁵ <<Yaksə wen man nə, baa memee ndəən wun, de gyet an kən mwaan nnaar fuu, mbə leshap nwun nkaa yil mishkoom mə Naan nə, wun baa wu naa an di kas.

²⁶ Mbə mənə, wen kən sat nwun cicensə nə, katdang bə memee fuu muut mbut shikbish, bə sar fen mo paat.

²⁷ Mbədə baa gyet wen nsak shii mbə sat pan mə Naan mo jir nwun kas.

²⁸ Mbə mənə, wun nen de Riin mə Naan kə le a nennaa kuur mə təm nə mo jir, wu tap kə kaa fuu mo rəret, kən nwun kyeer Eklesiya mə Naan dəwur kə seet nshin shi toom mə kaa fin.

²⁹ Wen man nə, abwoon de wen kən seet, bə ncuwe dəbyaal mo, mon nji del nnaar fuu, bə baa mon nyit təm nə mo de kas.

³⁰ Pee nə pə jì, bə pak gurum mon nyool nnaar fuu, mo mbə sat pwoo de mo a dūng nkaa zeen nə, mbəkə mmo dul nenseet ndang Jesu mo dəm di ndang mo.

³¹ Mbə mənə, bə wu tong shi gongpee, taji wu munsuk kas nə, gyet mbə bit mo kun, bə baa wen nook leshap nə nwun mpar kə puus balbal, kə yitmwaas kas.

³² <<Yaksə, bə wen le wun nsar Naan, kə pwoo deret wur de nə kə bal mbə dyik wun, mbəkə nə shin deret mə Naan, di wur kə nə mbə nnen wur mo jir nwun zak.

³³ Baa wen kən coor mee azurfa, koo zinariya, koo nlər mə mee gurum kas.

³⁴ Wun shikaa fuu wu man nə, a shi sar fen desə mo, bə an kən cin dak shi mo, mbə mbii de an kən rebet mo, kə mbə mbii de nnen de mo ashak kə an mo kə rebet zak.

³⁵ An kən nkám nwun ndəən mbii mo jir, nə, a shi dak mə kaa fuu mo, dang wun bam nen de baa mo katbal kas, kaade muu panpwoo de Daa Jesu kə sat shikaa fin sə nənee, <Kat gurum shin mbii, bə wur nkat deret met ngwe dəwur lap nə.> >>

³⁶ Abwoon de Pool sat pwoo mənə, bə wur kurum nkaa furum ashak kə mo jir, kən nwur dangnaan di

³⁷ Kaade mo doom sat dang mukaat mPool, bæ mon nkaa wal, dang mo kə jì lesar nwur ntok, kə mo kə tung wur shi mishpwoo zak.

³⁸ Mbii de nə sət wət pətuup mmo met jir, nə aapwoo de Pool sat mmo nə, baa mon nkutdi mbə naa yit fin kas. Mo dəm bwet wur mpwoo tii.

21

Pool Pə Kàa nJerusalem

¹ Abwoon de muu sat dang mukaat mmo, bæ mu del ndəən tii bæ mu yaa ar wur-wur mu dəm nyil nKos. Daar nə, bæ mu dəm mu wul nRodes. Mu yool mpeeməna, bæ mu dəm mPatara.

² Kaade mu kat mee tii de nə mbə candel mFonisha, bæ mu del ndəən nə, bæ mu yool.

³ Kaade mu naa yil nSaiprus kə dee, bæ mu yit nə nsarkul, mu del mə dəm akyeen nyil nSiriya. Mu dəm mu sham mpee nkaam nTaya, mbəde tii nə nsham kə lee mo a mpee mənə.

⁴ Kaade mu katpee de pak nenseet ndang Jesu mo de, bæ mo sat mPool nə, taji wur dəm nJerusalem kas.

⁵ Dangbə kaade puus seet fun nə jì wul, bæ mu yool mə sekyeen kə mwaan fun. Bə nenseet ndang Jesu nə mo ashak kə shurep fur mo, kə jep fur mo, mo dəm ndang mun mbwoon pee nkaam nə, a pee de mə kurum nkaa furum mbə dangnaan di ashak kə mo mpwoo am kuur nə.

⁶ Abwoon de mu sat dang mukaat nshak, bæ mmun mu del ndəən tii nə, bæ mo baa ntul.

⁷ Yaksə mmun mu sekyeen kə mwaan fun. Mu yool nTaya, bæ mu jì mə wul mPolemayas. Bə mu dəm mu tok kə nenseet ndang Jesu mo mpeeməna, bæ mu tong ashak kə mo, mu teer məndong.

⁸ Daar nə, bæ mu yool, mu dəm mu wul nSizariya, bæ mu tong ntul Filip ngusat pwoo Naan dewur a memee mbut nnen depwoovə sə mo, de gyet mo bəlep mo nJerusalem.

⁹ Filip kə jiraap mo feer, de baa mo kə yool dyik kas. Jiraap desə nə mo kə leshap nkaa mbii de nə mbə jì.

¹⁰ Kaade mu pan mu yém de, mbə meeteer mo ruk, bæ mee ngusatpwoo mə Naan di səm wur a Agabus, wur kə tong nJudiya jì di.

¹¹ Kaade wur jì pə mun di, bæ wur mang zaal de Pool kə dyiin mbwoon, bæ wur bwoot sar kə shii fin mo dīshik. Bə wur sat nənee, <<Riin Debang sat nə, nnen Yahudi de mon nJerusalem, mon ndəm bwoot ngu zaal desə nə a kəsə zak, kən mmo shin wur nsar mə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.>>

¹² Kaade mu kələng pwoo mənə, bæ mmun kə koor nə mo, mu dang pə Pool mbəkə taji wur dəm nJerusalem kas.

¹³ Dangbə Pool lap nənee, <<A mii le dang wun pə wal, kən nwun wət pətuup fen di yii? Yaksə wen kən dak sen, baa a mbəkə mmo bubwoot an di bejee dak kas, koo a mbəkə nghan muut di ndəən yil nJerusalem zak, mbə səm mə Daa Jesu.>>

¹⁴ Kaade baa mu mak daam wur kas, bæ mu nook, dang mu sat nənee, <<Dee a mbii de Daa Naan naa kə gha dak.>>

¹⁵ Abwoon rep meeteer mo, bæ mu bwoot lee fun mo, kə mmun kaa di nJerusalem.

¹⁶ Pak nen Jesu de mon nSizariya mo jì ndang mun, de mo jì wul kə mun ntul Mason, a mpee de mə tong di. Wur a ngu Saiprus, dang wur a memee mbut nenseet ndang Jesu denshee mo.

¹⁷ Kaade mu jì mu wul nJerusalem, bæ nenseet ndang Jesu mo kaat mun shi retnyit.

¹⁸ Daar nə, bæ Pool dəm kə mun pə Jemis di, a pee de nennan mə Eklesiya mo de ashak jir.

¹⁹ Abwoon de Pool kə tok kə mo, bæ wur yaa yakshii nə mmo bang-bang, mbii de Naan le kən nwur cin mo ndəən nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.

²⁰ Abwoon de mo kələng pwoo nkaa mbii mənə mo, bæ mo kwoop Naan hakyeng. Bə mo sat mPool nənee, <<Dyemnaən fun, a naa nnen Yahudi mo des hakyeng mo kə dee a nen shinzeen mo, dang mo fes le pətuup fur mo nkaa Wàar mə Mosis.

²¹ Mo kə kələng pwoo nkaa gha nənee, <Waa a kām nnen Yahudi mo jir, de mo kə tong mbut nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas, nə, mo yit Wàar Mosis mo, dang nə taji mo can jep fur mo kas, kəzak nə taji mo tap kə mbii de puun fun mo kə loot kə cin mo kas.>

²² Bə, yaksə, bæ gha arang yaksə yii? A lekom kən nghan kələng mbii de mun nsat, de nə ret kə nghan cin. Mbəde təng mon nkələng nə, aa jì.

²³ A mbii de muu rebet kə nghan cin ndesə. Mun kə gurum mo feer, de mo kə cweerpwoo nDaa Naan nkaa kaa fur.

²⁴ A dām ashak kə mo, kən nwun cín mbii de wun nlesuk dee di a debang nyit mə Naan. A gha nkwat shoold mbə mbii de mon ncín jir. Bə mon mmak sak shweepkää fur mo zak. A ndəən ar desə, bə jir mo mman nə, baa mee zeen mbut pwoo de mo kə sat nkaa gha nə kas, mbəde gha shikää fwaa aa tap kə Wäär mə Mosis nə mo.

²⁵ Mbə nneen de mo shinzeen de baa mo a nneen Yahudi mo kas, bə mu ten mulep a rəran mmo, nkaa pwoo de gyet mu yool mu dar nkaa nə, nə, taji mo se mee mbiise de mo kə ten shin nkum kas, kə taji mo se toom kas, kəzak taji mo se long de mo miyoor took nne kas, kə taji mo cín ngaa kas.>>

²⁶ Daar nə, bə Pool seet ashak kə des defeer nə mo, kə mmo cín mbii de mon nlesut dee di a debang nyit mə Naan. Yaksə wur del ndəən Lu Naan Dedes nə, mbəkə nwur sat di ngurum mo, puus de mon nlesut dee a debang nən nkyes di, parpuus de koo a wii, bə wur nshin mbiizuum mbə shik.

Mo Yaa Pool Ndəən Lu Naan Dedes

²⁷ Kaade teer depwoovəl nə mo kus kəgam, bə pak nneen Yahudi de mo kə tong Eshiya mo ji naa Pool ndəən Lu Naan dedes, bə mo kar, kəzak mo lephshii nkuur mə gurum nə mo jir, bə mo yaa Pool.

²⁸ Moo le or, bə mon nkaa sat nənee, <<Wun nneen Isreil mo, wu bam mun! Wu naa gwar de də wur dām shipee-shipee ndəən yil nə mo, mbəkə nwur kām ngurum mo, kən mmo bák mun nneen Isreil mo de, kə Wäär mə Mosis mo, kə Lu Naan dedes sə zak. Baa a mənə bejee dak kas, wur kə del kə pak nneen de baa mo a nneen Yahudi mo kas ndəən Lu Naan dedes zak. Wur kə le Lu Naan dedes nə dee a debu. >>

²⁹ Mo leshap desə, a mbəde mo kə naa Trofimius ngu Afisus ashak kə wur ndəən pee nkaam, bə mo pan nə, ntong a Pool kə ji kə wur ndəən Lu Naan dedes nə.

³⁰ Bə nen pee nkaam nə mo yool jir, gurum nə mo shwe ji kuur ashak abet, koo a nkoop pee dedangyii, mo yaa Pool, bə mo fee wur put mbwoon Lu Naan dedes nə, bə mo shoot pwoolu nə mo abet-abet.

³¹ Kaade mo nkaa tangpee tu Pool, bə ngwe dedes mə shiitooon mə nneen Rom mo, kələng nə, Jerusalem nə gam kə or des zam.

³² Abet-abet bə wur pərep shiitooon mo, kə pak dənən-nan mə shiitooon nə mo, bə mo shwe dām pə nen de mo yaa Pool di. Kaade mo naa ngwe dedes nə kə shiitooon mo, bə mo nook nərəm Pool.

³³ Yaksə ngwe dedes nə ji kus kə Pool, bə wur yaa Pool, wur le kə mmo bwoot Pool shi shoobəring mo vəl. Wur tal nənee, <<Gwar desə wur a wii? Kəzak wur cín a mii?>>

³⁴ Yaksə kuur mə gurum nə mo le or. Pak mo nkaa sat mee mbii, dang pak mo nkaa sat mee mbii deci mo zak. Kaade baa ngwe dedes nə wur mak manshii mə mbii de nə le kən ngurum nə mo kə dyeep doo des kas, bə wur le kə mmo dām kə wur mpeetong mə shiitooon mo.

³⁵ Kaade mo ji wul a pee kəkää mpwoo lu nə, bə shiitooon mo mang wur diyeep adəng mbəde kuur mə gurum nə mo dee a koo nentar mə shi.

³⁶ Mo nkaa diyeep doo bə, mo nkaa sat nənee, <<Wu tu wur, wu tu wur!>>

Pool Leshap Gurum Mo

³⁷ Kaade mo nkaa del kə Pool ndəən peetong mə shiitooon nə mo, bə wur sat ngwe dedes mə shiitooon nə mo nənee, <<Kyet a mmak yit nghan nsat mee mbii di nghan wo?>> Ngu taakyeen nə tal pə wur nənee, <<A man pwoo mə nneen Heleni mo ee?

³⁸ Tan! Baa a gha a ngu Ijip de gyet ndəən meeteer dedel sə mo, bə wur bwetbeer nkaa gwomnati, dewur dul gurum mo ngal feer, dām ndang shin a naaryil, mbə twe gurum mo sə kas ee?>>

³⁹ Pool lap nwur nənee, <<An a ngu Yahudi. Mo lāa an a nTarsus ndəən yil nSilisiya. An a laayil mənə, de nə a mə man nkoo a wii. An pə dang pə gha, a shínpee nghan nleshap di kə kuur mə gurum nə mo.>>

⁴⁰ Ngu taakyeen nə wur shínpee nwur. Yaksə Pool dar nkaa pee kəkää nə, wur diyeep sar nkuur mə gurum nə mo, mbəkə mmo dok de tətək. Kaade mo dok tətək, bə wur leshap ngurum nə mo shi liispwoo Hiburu. Wur sat mmo nənee,

22

¹ <<Dyemnaa mo, kə puun fen mo, wu lekom kən nwun kələng an di, kən nghan leshap de nwun agaak, de nenkām nə, baa wen kən cín mee mbii debish kas.>>

² Kaade mo kələng wur leshap mmo a shi liispwoo Hiburu, bə mo sət dok tətək. Yaksə Pool sat nənee,

³ <<An a ngu Yahudi, de mo lāa an a nTarsus mə yil nSilisiya. Dangbə nwurang a ndəən pee nkaam desə. An nkam tang ran a nsar mə Gamaliyel. Mo kə tap kām nghan rəret

hakyeng ndəən Wàar de mo a mə puun fun mo, de an kə zuur des zam mbə cìn dāk Naan, koo wun sə.

⁴ Nə le gyet wen kən shinjeel des, nnen de mo kə seet ndang Jesu Kristi, kəzak, wen kən twe pak mo, dang kən mbwoot shurep mo kə daas mo, de nle mo nlushoot.

⁵ Koo a pris dedes sə, kə nen denan-nan desə mo, bə mon mmak dar langtəng fen, nə pwoo de an pə sat nə azeen. Mbədə gyet wen kən lap bəət-haal a pə mo, mbəkə nghan ndəm kə nə ndyemnəən fun nnen Yahudi mo, de mo kə tong ndəən Damaskus, kə nghan nyak nenseet ndang Jesu, de mo kə tong pee nkaam mənə. Mbəkə nghan jì dī kə mo nJerusalem a bubwoot, kən mmo shinjeel dī mmo.>>

Pool Leshap Nkaa Tuwap Fin

⁶ <<Kaade an a ar yoo mwaan nə, bə jì nwul kus kə Damaskus, koo puus a naar sə. Nnen mman, bə mee peebang dedes, tong adeng sham bangpee de an dī cəərkaat.

⁷ Yaksə ntaa nyil, bə kələng mee doo nə pə sat nghan nənəe, <Sool, Sool, a mii le dang aa shin jeel nghan yii?>

⁸ Bə ntal nənəe, <A gha wii Daa?> bə wu sat nghan nənəe, <A an Jesu ngu Nazaret de gha nkaa shinjeel nghan.>

⁹ Nen de mo ashak kə an, mo naa peebang nə, dang baa mo kələng doo mə ngwe dewur leshap kə an nə kas.

¹⁰ Bə ntal nənəe, <Daa, waa a rebet kən nghan cìn a mii?> Yaksə Daa sat nghan nənəe, <A yool a dəm nDamaskus, a mpeemənə bə mon nsat mbii mo nghan jir, de an kən nle mo mbəkə gha cìn dī.>

¹¹ Wen ncəər ndee a vum, mbə bal mə peebang nə. Bə nen de mo ashak kə an, mo yaa sar nghan, bə mo dəm kə an nDamaskus.

¹² <<Mee gwar dī de mo kə petsəm wur a Ananiyas, wur a mee nguseet ndang Naan, dewur kə cìn mbii de Wàar Mosis moo sat rəret. Nnen Yahudi de mo kə tong nDamaskus jir, moo shin dedes nwur.

¹³ Wur jì dar kus kə an, bə wur sat nghan nənəe, <Dyemnəən fen Sool, a naapee> Abet-abet bə nnaapee, de nə le nghan nnaa wur.

¹⁴ Bə wur sat nghan zak nənəe, <Naan mə puun fun mo, kə bələp gha, mbəkə nghan man mbii de Naan kə rebet kən gha cìn dī, kə mbəkə nghan naa Ngwe de ndəre sə, kə nghan kələng doopwoo wur dī zak.

¹⁵ Mbədə gha mbə dee a langtəng wur, mbəkə nghan leshap dī ngurum mo nkaa mbii de aa naa, kə mbii de aa kələng zak.

¹⁶ Yaksə, bə aa yap a mii? A yool kən mmo cìn baptisma de nga, Mbəkə nghan dang dī ndəən səm mə Daa, kən nwur vwang shikbish fwaa mo dī.> >>

Naan Pet Pool Mbə Satpwoo Fin Nnen Heleni Mo

¹⁷ <<Kaade waa baa nji nJerusalem, bə an nkaa dangnaan ndəən Lu Naan dedes, bə nsuun suun.

¹⁸ An naa Daa, bə wur sat nghan nənəe, <A yool nkyen, a put aku ndəən Jerusalem nə, mbədə baa mon lap langtəng de gha mbə sat nə nkaa an kas.>

¹⁹ Bə nlap nə, daa, mo shikaa mo, mo man nə, gyet an kən dēl nkòo a lu Naan dedangyii, mbəkə nghan twe nen de mo shinzeen nga, kə gyet an kən nərem mo zak.

²⁰ Kəzak, kaade gyet mo tu Stivin ngusatpwoo fwaa, bə gyet an kən dar dī zak, dang gyet an abwoon mə mbii de mo cìn nə jir, de gyet a an nyaa leelep mə nen de mo tu Stivin nə zak.

²¹ Bə Daa sat nghan nənəe, <A yool a dəm, mpeede an mbə lep gha dəm jong-jong, pə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas.> >>

Ngu Taakyeen Mə Shiitoo Mo Bam Pool

²² Kuur mə gurum nə mo lekom pə kələng Pool bə jì wul mpwoo dewur sat nə, dangbə mo waa baa dyeep doo dī zak, mo sat nənəe, <<Wu tu wur! Wu tu wur! Wu baa kə gwar de mənə aku ndəən yil nə. Baa nə ret kə mmo yit gwar de mənə dī mmeen kas!>>

²³ Kaade mo nkaa dyeep doo nə, kə mo nkaa taat leelep fur mo shin kaa adeng, dang mo nkaa woo ərong kaa kə nə adeng zak.

²⁴ Yaksə ngwe dedes mə shiitoo mo, le kən mmo dēl kə Pool ndəən lu de a peetong mə shiitoo nə mo. Wur le kə mo cam Pool shi mbwat, mbəkə nwur mak manshii mə mbii de nə le kə nkuur gurum nə mo kə dyeep doo dī nkaa wur.

²⁵ Dangbə kaade mo bwot wur shi teng shim, mbəkə mmo shin mbwat dī nwur, bə Pool sat mmee dedes mə shiitoo nə mo, dewur dar kus kə wur nənəe, <<Tan, kyet nə a ndəre kən nwun shin mbwat ngwe dewur a ngu Rom, bə baa mo kə tok mee dyeel de nə yaa wur kas aa?>>

²⁶ Kaade shiitoo dedes kələng pwoo mənə, bə wur dām sat ngwe dedes mə shiitoo nə mo nənē, <<Aa rebet cin a mii ngwar desə yii? Gwar desə nə wur a ngu Rom.>>

²⁷ Bə ngwe dedes nə wur jì sat mPool nənē, <<A sat an azeen-zeen, gha a ngu Rom ee? >> Yaksə wur lap nənē, <<Kəzak an a ngu Rom!>>

²⁸ Bə ngwe dedes nə sat nwur nənē, <<Gyet wen nkwat a shool des, akudang bə wen deə a nguyil nRom nə.>> Pool sat nənē, <<Dang mo lāa wen a ngu Rom.>>

²⁹ Mbə mənə bə nen de mə rebet cin tal pə wur de, mo yool abet bə mo yit wur mbəshin. Kaade ngwe dedes nə man nə, Pool a ngu Rom, bə kəərmuut yaa wur hakyeng, mbəde wur kə ten bwoot wur.

Pool Ntoom Nendyeel Mo

³⁰ Dangbə daar nə, bə ngwe dedes nə rebet man zeen mə mbii de nə le kə nnen Yahudi mo rebet yaa wur nə. Yaksə wur fwen Pool, wur le kən mmo pərep pris denan mo, kə nendyeel mo, mo kuur ashak jir, dang wur dām le Pool dar ntoom nendyeel nə mo.

23

¹ Pool ban yit nkaa nendyeel nə mo, bə wur sat mmo nənē, <<Dyemnaa mo, an kən ncin dāk mə Naan a shi pan kə pətuup fen de nə a nde ndəre ntoom mə Naan jiwul nCicinə.>>

² Kaade Ananiyas, pris dedes kələng pwoo mənə, bə wur sat nnen de moo dar kus kə Pool, kə mmo shweer wur mpool.

³ Bə Pool sat nwur nənē, <<Naan nshweer gha zak, gha a koo shibutlu de mo pwes shi tweep piyaa piyaa sə. Waa aa tong mbəkə nghan tokdyeel di nghan shi wāar nə mo, dang a gha waa ciir a tep wāar nə zak. Mbədə a gha sat nə mo shweer an.>>

⁴ Nen de moo dar di a pee nə, mo sat mPool nənē, <<Waa aa fəlep a pris dedes mə Naan mmənə.

⁵ Pool sat nənē, <<Dyemnaa mo, baa wen mman nə, wur a pris dedes mə Naan kas, mbəde mo kə ten ran ndəən bəət-haal mə Naan nənē, <Taji a sat mee pwoo debish nkaa ngwe dedes dewur nkaa nen fwaa mo kas.> >>

⁶ Kaade Pool man nə, pak mo ndəən nendyeel nə mo a nnen Sadusi mo, kə pak mo a nnen Farisi mo, bə wur diyeep doo ndəən ludyel nə. Wur sat nənē, <<Dyemnaa mo, an a ngu Farisi, dang a ngu Farisi lāa an zak. A mbəde wen shinzeen nə, gurum mon nyool a peemuut, a nə le dang mo mbə tokdyeel nghan ndesə.>>

⁷ Kaade Pool sat pwoo mənə, bə bəlep yool nnaar nnen Farisi mo, kə nnen Sadusi mo, bə kuur kə gurum nə mo bək sut vəl.

⁸ Nen Sadusi moo sat nə baa gurum mon nyool a peemuut kas, kə baa mee nenlep mə Naan mo di kas, kə baa mee mə riin mo de kas zak, dang nnen Farisi mo shinzeen nə mbii desə mo de jir.

⁹ Bə or dedes yool di ndəən ludyel nə. Pak nenkām Wāar mə Mosis de mo a nnen Farisi mo, mo yool dar atəng, mo yaa beetshik des hakyeng. Mo sat nənē, <<Baa mu naa mee mbii debish ndəən gwar desə kas, ngul a mee riin, koo a mee ngulep mə Naan leshap kə wur.>>

¹⁰ Kaade beetshik nə naat zam, bə ngwe dedes kəər nə, mon nyool tu Pool, bə wur lep shiitoo mo dām dul wur balbal shin put ndəən ludyel nə, kə mmo dām kə wur a mpeetong mə shiitoo nə mo.

¹¹ Parmənə mpar, bə Daa jì woo shin mPool, bə wur sat nənē, <<Taji kəərmuut yaa gha kas, kaade aa leshap ngurum mo nkaa an ndəən Jerusalem kə kaade a deə a langtəng nkaa an sə, bə təng gha mbə dām a leshap ngurum mo nkaa an ndəən Rom a kəsə zak.>>

Mo Balpwoo Mbə Tu Pool

¹² Daar mbīt, bə pak nnen Yahudi mo balpwoo mo shi bal ashak, kə mmo bəlemcuk shi toom ndəən səm mə Naan nə, baa dūn nse mee mbii, koo shwaa mee am kas, təng dūn tu Pool akudang.

¹³ Nen de mo balpwoo ashak mbə tu Pool nə, mo met nlaarfeer.

¹⁴ Yaksə mo jì pə pris denan mo, kə nen denan-nan mo, mo sat nənē, <<Mun muu balpwoo fun balbal ashak, kə mmun tuweer ndəən səm mə Naan nə, baa mun cam mee mbiise kas, təng mun tu Pool akudang.

¹⁵ <<Mbə mənə yaksə, wun kə nendyeel mo jir, wu sat ngwe dedes, kən nwur jì kə Pool pə wun di, koo wuu tang a naa pwoo wur nə di rəret sə. Mun mun ten mu dāk sun, mbəkə mun taa mu tu wur di a ar, akudang wur jì wul pə wun di.>>

¹⁶ Dangbə kən Pool, kələng pwoo de mo sat nkaa loom ndəm mo pəkom ar nə, bə wur dām dēl ndəən Peetong shiitoo nə mo, bə wur woo pwoo mənə mPool.

¹⁷ Yaksə Pool pet memee mbut denan mə shiitooon nə mo, bə wur sat nənee, <<A dām kə lāa zəlang desə pə ngwe dedes dī, mbəde wur kə mee pwoo dewur kə rebet sat nə ngwe dedes.>>

¹⁸ Mee dedes nkaa shiitooon nə mo, wur mang lāa zəlang nə, wur dām kə wur pə ngwe dedes dī, bə wur sat nənee, <<A Pool dewur a bubwoot sə, a wur pet an, kən nwur dang pə an, kən nghan nji kə lāa zəlang desə pə gha dī. Nə, lāa nə wur kə mee pwoo dewur kə rebet sat nə nghan.>>

¹⁹ Bə ngwe dedes nə yaa sar lāa zəlang nə, wur dām kə lāa zəlang nə mmee koop mbəshin. Yaksə wur tal pə lāa zəlang nə coot nənee, <<Waa aa mee pwoo dēdang dē aa rebet sat nə nghan yii?>>

²⁰ Lāa zəlang nə sat nənee, <<A nnen Yahudi mo kə bəlpwoo mo ashak nə, mo mbə jī dang pə gha, mbəkə daar a dām dī kə Pool a pee beetpwoo. Mo mbə cīn koo mo a mbə baa naa pwoo nə dī rəret sə.

²¹ Taji a rebet mmo kas, mbəde gurum mo met nlaarfeer mbut mmo, mo kə ləəm a ar, mo mbə yap Pool dām. Mo kə bələmcuk shi toom ndəən sām mə Naan nə, baa dūn nse, koo shwaa mee mbii kas, tēng dūn ntu Pool akudang. Yaksə mo kə dāk sut, moo dār naa a dē gha mbə lep Pool shindām bējee.>>

²² Abwoon mənə, bə ngwe dedes nə wur bwet lāa zəlang nə shinseet, bə wur sat lāa zəlang nə nənee, <<Taji a woo mmee gurum nə aa leshap desə nə nghan kas.>>

Mo Lep Pool Shindām Pə Gofna Feliks Di

²³ Abwoon mənə, bə ngwe dedes nə pet mee dēnan-nan mə shiitooon mo vəl, dē mo kə tap shiitooon mo kambil kambil. Wur sat mmo nənee, <<Wu le shiitooon mo kambil vəl, kə shiitooon mə lang bəring mo laarpwoovəl, kə shiitooon mə lek lek shi kop mo kambil vəl zak. Mbəkə mmo dām nSizariya, koo naapuus pwoofeer dē mə par cīnsə.>>

²⁴ Wur sat kən mmo le mee bəring dē nən mang Pool, mbəkə mo seet kə wur ryang pə gofna Feliks dī.

²⁵ Ngu taakyeen nə ran mee lep a rəran shindām ngofna Feliks, dē nə sat nənee,

²⁶ <<Tokshik nsar ngwe dedes Klodiyus Lisiyas, dām pə ngwe dedes gofna Feliks dī.

²⁷ Nnen Yahudi mo kə yaa gwar desə, dang dā mo yappee dē mon ntu wur dī, a kəsə bə a, an ndəm kə shiitooon mo, bə a an mbām wur, mbəde nkələng nə, wur a ngu Rom.

²⁸ Kaade an pə rebet manshii mə mbii dē nə le dang mo yaa wur, bə ndəm kə wur ndəən ludyeel mo.

²⁹ Yaksə nkat mo yaa wur a mbə pak mbii dē mo ndəən Wāar mo mo, dang pwoo dē mo sat nkaa wur nə, bə baa nə mak muut nwur, koo nə le kə mo shoot wur kas.

³⁰ Bə kaade nkələng nə pak nnen Yahudi nə mo kə bəlpwoo mo mbə tu gwar nə, bə nlep wur shindām pə gha dī abet. An kən nsat nnen dē mo kə pwoo nkaa wur nə, kən mmo dām leshap dē mo kə nə nkaa wur dī ntoom fwaa.>>

³¹ Aasə bə shiitooon nə mo mang Pool, kaade mo kə sat mmo sə, mo dām kə wur Antipatris mpar.

³² Daar nə, bə mo yit kən nnenbəring mo dām kə wur, kən nnenshii mo waa baa dī a peetong shiitooon nə mo.

³³ Kaade nenbəring desə nə mo dām wul nSizariya, bə mo shin Pool kə lep dī a rəran nə ngofna.

³⁴ Kaade gofna tang lep dī a rəran nə, bə wur tal pə Pool nənee, <<Waa a put a nkoop yil dēdangyii>> Bə kaade wur kələng nə Pool put a nkoop nSilisiya,

³⁵ Yaksə gofna nə sat nənee, <<An mbə kələng pwoo fwaa nə, katdang nen dē mo pungwool fwaa nə mo jī wul.>> Wur le kən mmo shoot Pool nkoop tul mə mishkoom Herot.

24

Nen Yahudi Mo Dām Kə Dyeel nkaa Pool

¹ Abwoon meeteer mo paat, bə Ananiyas pris dedes, jī ashak kə pak pris denan mo, kə mee Nguberepdyeel dē sām wur a Tartulus, mo dām kə dyeel nkaa Pool pə gofna dī.

² Kaade mo pet Pool, bə Tartulus doom leshap nkaa Pool nənee, <<Waa Feliks ngwe deret met jir. A mbə gha, dang muu tongriyang, hakyeng, kə a mbə dāk deret fwaa mo zak, dang yil fun desə nə dē a dē dāk, koo a mpee dēdangyii.

³ Mbii dē a cīn nə mo, bə mu plang des zam, koo a nii, bə gurum moo plang gha.

⁴ Dangbə mbəkə taji nle kən nghan yool a yaa pwoo a tong mpee desə kas, bə an pə dang pə gha mbə deret fwaa, a lekom kən nghan kələng mun dī mbə reppee lee.

⁵ Mu kat gwar desə wur a ngu təkook kə pee, də wur le bəlep dəbish yool nnaar kə nnen Yahudi mo. Koo mpee dədangyii ndəən yil nə. Kəzak wur a ngu taakyeen mə soon mə nnen Nazarin mo zak.

⁶ Nə le gyet wur rebet le Lu Naan dedes nə dee a mbii debuu, dang mu yaa wur. Muu rebet tokdyeel nwur a shi wàar fun mo.

⁷ Dangbə gyet ngwe dedes Lisiyas jì dul wur put kənə shibal nsar fun.

⁸ Yaksə Lisiyas sat nnen de mo kə pwoo nkaa wur nə, kən mo jì pə gha dī. Katdang a tal pwoo mo nkaa mbii de muu sat sə mo shikáa fwaa pə wur, bə a mman zeen mə pwoo desə mo jir, de muu jì kə mo nkaa wur.>>

⁹ Nen Yahudi mon mbwoon pwoo de Ngu bərep dýeel nə sat, dəm mo tong a langtəng nə, pwoo de Ngu bərep dýeel sat nə mo azeen jir.

Pool Put Kaa Fin Ntoom Kə Feliks

¹⁰ Bə gofna kam sar mPool, mbəkə nwur leshap dī. Yaksə Pool sat nənee, <<Wen man nə, waa aa cín bít mo des, bə gha nkaa tokdyeel nnen desə mo. Mbə mənə bə an pə leshap desə nə a shi retnyit, mbə put kə kaa fen.

¹¹ Waa shikáa fwaa a mak bəlep shii mənə, bə a mman nə, mbut teer de mo dēl kaapaat baavəl sə mo, bə gyet wen nkáa nJerusalem mbə seyil nNaan.

¹² Baa nnen Yahudi mo kə cam kat an mpwoo kə mee gurum ndəən Lu Naan dedes kas, kə baa mo cam kat wen nle mee gurum bwetbeer kas, koo a ndəən Lu Naan mo, kə koo a ndəən pee nkaam nə kas zak.

¹³ Kəzak, baa mon mmak kám nghan agaak azeen-zeen nkaa mbii de mo jì kə dýeel fen pə gha yaksə nə kas.

¹⁴ Dangbə nə azeen-zeen, an kən seyil nNaan mə puun fun mo a ndəən ar de mə mo kə pet a dūng. An kən seyil nNaan mə puun fun mo, dang nshinzeen mbii de mo ran mo ndəən bəət-haal mə Mosis mo jir. Kə mbii de mo ran mo ndəən bəət-haal mə nen satpwoo mə Naan mo zak.

¹⁵ An kən canciin ndəən Naan, kaade mə mo kə canciin ndəən Naan sə zak nə, mon nyool kə gurum mo a peemúut jir, nnen de ndəre mo, kə nen dəbish mo zak.

¹⁶ A mbə canciin mənə, dang an pə mbə gung, mbəkə nghan tong de shi məse dēret ntoom kə Naan, kə ntoom kə gurum mo shidaar-shidaar.

¹⁷ <<Abwoon mə bít mo ruk, bə wen nji kə shool mbə bam nen fen mo, kə mbii mo mbə wus mbiizuum nNaan zak.

¹⁸ Kaade an nkaa cín mənə, bə mo jì kat an ndəən Lu Naan dedes nə, bə kən lesen a dəbang. Bə baa mo kat an ashak kə mee kuur gurum mo, de mun nkaa dýeep doo koo wat mee mbii mo kas. Gyet pak nnen Yahudi de mo pwat Eshiya mo dī.

¹⁹ Katdang yoo mo kə mee pwoo nkaa an, bə yoo nə nret kən nnen Yahudi de mo pwat Eshiya sə, mo de ntoom fwaa, mbə jì kə dýeel nkaa an nə.

²⁰ An mbə rebet kə nnen de mon mpee desə shikáa fur kən mmo sat mbii dəbish de mo kat ndəən an, kaade de ndar ntoom nendýeel mo sə dī.

²¹ Dee a mbii məndong, de dýeep doo fen nnaar mo, bə a an sat mmo nənee, <A mbə pwoo nkaa yool a peemúut, dang wun bə tokdyeel nghan ntoom fuu cicinsə, bəjee dak.>>

Mo Le Pool Nlushoot

²² Dangbə mbəde Feliks pan man pwoo nkaa ar nə rəret, bə wur dər kə dýeel nə. Wur sat nənee, <<Katsang parpuus de Lisiyas ngwe dedes mə shiitoo mo jì wul, bə an nsəət nnaa pwoo fuu nə.>>

²³ Wur sat ngwe dedes nkaa shiitoo mo, kə nwur tap kə Pool, dang wur shínpee mPool, taji mo daampee nshaar mə Pool mo mbə jì cín bam nwur kas.

²⁴ Abwoon pak meeteer mo, bə Feliks jì ashak kə mat fin Drusila, de war a reep Yahudi. Yaksə wur lep mmo dəm jì kə Pool. Feliks lekom kən nwur kələng pwoo de Pool nkaa sat nə, de nə a mə shinzeen ndəən Jesu Kristi.

²⁵ Pool leshap nkaa tong de ndəre-ndəre, kə ngurum yaashin, kə pwoo nkaa tokdyeel de nən mbə jì. Bə kəəmuut yaa Feliks, nə le nwur sat mPool nənee, <<A mak seet yaksə aku, katsang parpuus de nkatpee, bə an mbə pet gha zak.>>

²⁶ Feliks ledyeen nə, tong Pool mbə shin a shool ndyin, a nə le dang wur naa mpet Pool shidaar-shidaar, mbəkə nwur leshap de kə nwur.

²⁷ Abwoon bít mo vəl, bə Poncus Festus wur kaa a gofna a koppee Feliks. Gyet a mbəde Feliks rebet kən nnen Yahudi mo dee a shaar fin mo, a nə le dang gyet wur yit Pool ndəən lushoot.

25

Pool Dyeep Dyeel Fin Shindam nSiza

¹ Abwoon meeteer mo kun, de Festus kə jì ndəən yil mə mulki mishkoom fin, bə wur yool nSizariya kaa nJerusalem.

² Yaksə pris denan mo, kə nennan mə nnen Yahudi mo jì kə dyeel mə mbii debish mo, de nə, Pool kə cin mo pə Festus di, mo dang pə wur,

³ mbəkə nwur bam mo di. Moo rebet kən Festus lep mmo jì kə Pool nJerusalem, mbəde mo kə tap daksut, mbəkə mmo taa tu Pool di a ar.

⁴ Dangbə Festus lap mmo nənee, <<Pool wur a bubwoot nSizariya. An shikaa fen, wen nrebet yool sham nSizariya nə ndəən meeteer desə mo.

⁵ Wur sat zak nənee, wu yit kən mpak nen denan-nan mo mbut nwun, mo sham ashak kə an, mbəkə mmo sat mbii debish de gwar nə wur cin mo di.>>

⁶ Abwoon de Festus tong ashak kə mo mbə teer mo pwookun koo kaapaat, bə wur yool sham nSizariya. Yaksə wur tong nkaa mbii tong mə tokdyeel, bə wur sat mmo dām jì kə Pool.

⁷ Kaade mo jì wul kə Pool, bə nnen Yahudi mo jì, de mo tong nyil Jerusalem kə pwoo debish mo des nkaa wur, de baa mə mo shikaa mo mo mak kām agaak zeen mə pwoo nə mo kas.

⁸ Pool dar balbal mbə shang kaa fin, bə wur sat nənee, <<Baa an kən cin mee mbii debish kas, koo a nkaa Wäär mə nnen Yahudi mo, kə koo a nkaa Lu Naan dedes nə, kə koo a nkaa Wäär mə mishkoom Siza kas koo lee.>>

⁹ Dangbə mbəde Festus rebet kə nnen Yahudi mo de a shaar fin, bə wur tal pə Pool nənee, <<Kyet aa rebet kaa nJerusalem, kən nghan tokdyeel di nghan mpeeməna nkaa mbii desə mo aa?>>

¹⁰ Bə Pool sat nənee, <<An mbə dar a ntoom mbii tong mə tokdyeel mə Siza, a pee de nə ret kə mmo tokdyeel di nghan mməna. Baa an kən cin mee shikbish nnen Yahudi mo kas. Waa shikaa fwaa a man azeen-zeen nə, baa an kən cin mee mbii debish kas.

¹¹ Katdang yoo an kən tep Wäär nə, koo cin mee mbii debish de nə mak kən mmo tu an, bə di baa an kəəmuut nə kas. Dangbə katdang bə baa mee zeen di ndəən mbii de nnen desə moo dyeel fen mbə nə kas, bə baa mee gurum mak shin an nsar mo kas. An kən rebet kə a Siza tokdyeel nə nghan.>>

¹² Bə abwoon de Festus beetpwoo nə ashak kə nnen de moo bam wur ndyéel, bə wur sat nənee, <<Waa a dang mbə dām pə Siza di! Bə gha mbə dām a pə Siza di.>>

Pool Ntoom Agripa Kə Barnis

¹³ Abwoon teer mo ruk, bə mishkoom Agripa kə Benis mo jì wul nSizariya, mbəkə mmo sat mwaanlee di nFestus.

¹⁴ Mbəde mo kə cin teer mo des di nSizariya nə, bə Festus yakshii mə pwoo nkaa Pool mishkoom Agripa, wur sat nənee, <<Mee gwar di, de gyet Feliks yit wur a bubwoot nlushoot.

¹⁵ Kaade də nkāa nJerusalem, bə pris denan mo, kə nen denan-nan mə nnen Yahudi mo jì kə dyeel nkaa gwar nə pə an di. Mo dang pə an, mbəkə nghan candyeel muut di ngwar nə.

¹⁶ Dangbə nlap mmo nə, baa nə a mase mə nnen Rom mo, kən mmo candyeel mmee gurum, de mo kə jì kə dyeel nkaa wur nen pee mmo kən shínpee nwur, kən nwur leshap mə shang kaa fin di nludyeel ashak kə nen de mmo jì kə dyeel nə mo kas. Dangbə täng mo nshee shínpee nwur, kən nwur leshap mə shang kaa fin di akudang mon ncandyeel ngwar nə.

¹⁷ Kaade mo jì mpee desə ashak kə an, bə baa wen ndar di kə pwoo nə kas, bə daar nə, bə wen tong nkaa mbii tong mə tokdyeel, bə wen nle kə mmo dām jì kə gwar nə.

¹⁸ Kaade nen de mo jì kə dyeel nkaa gwar nə, mo yool dar leshap, bə baa mo sat mee pwoo debish mo nkaa gwar nə, kaade an kən pan sə kas.

¹⁹ Dangbə pwoo de mo sat nkaa wur nə, a pwoo nkaa pak mbii de mo a mə mase mə seyil nNaan mo, kə pwoo nkaa mee ngwe de moo pet sām wur a Jesu zak. De nə, wur muut. Bə nə, Pool leshap ngurum mo balbal nə, Jesu de mmeen.

²⁰ Kaade baa wen mman mbii de an mbə cin nkaa pwoo desə nə mo kas, bə wen ntal pə Pool nə, kyet aa rebet kaa nJerusalem, kə mmo tokdyeel de nghan nkaa mbii desə mo mpeeməna aa?

²¹ Dangbə kaade Pool dang nə, täng a Siza tokdyeel nə ndyin, bə wen nle kə mmo tap kə wur rəret, dām wul parpuus de an mbə lep wur shindam pə Siza di.>>

²² Bə Agripa sat nFestus nənee, <<An kən nrebet kələng pwoo mə gwar mənə shikaa fen.>> Festus sat nənee, <<Dədaar bə gha mbə nkələng wur.>>

Pool Ntoom Mishkoom Agripa

²³ Daar nā, bā Agripa kē Benis mo jī ndāen dedes mo hakyeng, bā mo dēl ndāen ludyēel nā ashak kē pak shiitōon dānan-nan mo, kē nnen dānan-nan mā pee nkaam nā mo. Yaksā Festus lep mmo dām jī kē Pool.

²⁴ Bā Festus sat nānee, <<Mishkoom Agripa, kē wun nen dē wun ashak kē mun jir mpee dēsā. Wu naa gwar dēsā, dā nnen Yahudi mo jir, mo kē jī kē dēel nkaa wur pā an dī nJerusalem, kē mpee dēsā zak. Dā mon nkaa dēep dōo dāng moo sat nā baa nā ret kē mmo yit gwar dēsā dī mmeen kas.

²⁵ Dangbā baa wen kat wur kē cīn mee mbii dēbish dē nān mmak kē mmo tu wur kas. Pool shikāa fin, dāng kē mmo dām kē dēel fin nā pā Siza dī. Yaksā bā wen kēn ledyēen mbā lep Pool shindām pā Siza dī.

²⁶ Dangbā baa wen nman zeen kē mā mbii dēwur cīn nā, dē wen nran Agustus nkaa nā kas. Mbāmānā wen nji kē wur ntoom fuu, met jir, bā a ntoom fwaa mishkoom Agripa, mbākā abwoon dē mo bālep pwōo wur nā, bā an nkat mee mbii dē an nran shindām dī Agustus.

²⁷ Mbādā wen naa nā dēe a koo dāk mwen sā, kēn mmo lep mee gurum shindām a bubwōot, baa ashak kē satpwōo nkaa mbii dēbish dē ngwe nā cīn kas.>>

26*Pool Leshap Mā Shang Kāa Fin Ntoom Agripa*

¹ Mishkoom Agripa sat mPool nānee, <<Mo shinpee ngha, mbākā nghan leshap dī shikāa fwaa.>> Aasā bā Pool dēep sar fin, bā wur leshap mā shang kāa fin. Wur sat nānee,

² <<Azeen-zeen, mishkoom Agripa, yaksā bā nā fes shang nghan zam, mbādē wen nkatpee leshap mā shang nkāa fen ntoom fwaa cīcīnsā, nkaa mbii dē nnen Yahudi moo sat cīn nkaa an mo jir.

³ Mbādē gha kē man dēs zam, nkaa māsē mā mbii dē mo a mā nnen Yahudi mo, kē pwōo nkaa mbii dē moo bālep nkaa nā zak. Wen ndāng pā gha, a gung kēn nghan kēlāng mbii dē an mbā nsat mo shi pātuup mā gung.

⁴ Nnen Yahudi mo jir, mo man tong fen, peegyēt nkutdī a nzēlāng. Mbut nnen fen mo, kē ndāen Jerusalem zak, jī wul cīcīnsā.

⁵ Mo man an peegyēt dī nshee. Kēzak katdāng bā dē moo rebet langtāng nā, yoo mon nsat nā, azeen an a ngu Farisi, dē nā a mee soon dē mo fes dār bāl-bāl nkaa seyil nNaan fun nā.

⁶ Mbāmānā kēn dār mpee dēsā, mbākā mmo tokdyēel dī nghan, a mbādē an pā canciin nkaa gampwōo dē gyet Naan kē cweēr nān mpuun fun mo.

⁷ A pwōo dē gyet Naan kē cweēr nsoon fun dē kaapaat baavēl sē mo, dē moo canciin mbā lap nā, dāng mo kē gung mbā seyil nNaan mpar kē puus, mbā canciin dēsā. Bā nnen Yahudi mo dām kē dēel fen, ntoom fwaa mishkoom!

⁸ A mii lē dāng baa nnen Yahudi mon mmak shinzeen nā, Naan mbā nyool kē nnen dē mo kē murep a peemūt kas yīi?

⁹ Gyet wen mpan shikāa fen nā, an mbā cīn mbii dē mmak jir, mbākā nghan tekook kē sām Jesu ngu Nazaret dī.

¹⁰ Gyet a mbii dē ncīn nJerusalem mmāmānā, dē kēn nlap bāl pā pris dēnan mo. Gyet kēn shoot nenseet ndāng Jesu mo dēs ndāen lushoot, kēzak gyet an mbwōon nnen dē mo twe nenseet ndāng Jesu nā mo zak.

¹¹ Yit dēs, bā nshinjeel nnenseet ndāng Jesu nā mo ndāen lu Naan mo zak. Gyet kēn rebet lē kēn mmo cīpwōo nā, baa Jesu a Kristi kas. Mbādē gyet njar naa mo nyit bābish zam. Mbāmānā bā gyet mmwaan ndām mpee nkaam dē baa mo a mā nnen Yahudi mo kas, mbākā nghan nshinjeel dī nnenseet ndāng Jesu mo.>>

Pool Leshap Nkaa Tuwap fin

¹² <<Par sē mpuus bā an a ar dām nDamaskus mbā yak nenseet ndāng Jesu nā mo, shi bāl dē kēn nlap pā pris dēnan mo, dā a mo lep an zak.

¹³ Bā kaade puus a naar, mishkoom! Yaksā nnaa mee peebāng dē nā tong adēng sham bāngpee, dē nā met mbāngpee mā puus. Nā bāngpee neer an cārkaat ashak kē nen dē mo ashak kē an.

¹⁴ Bā mun jir mo dōng nyil, bā nkēlāng mee dōo nā sat nghan shi liispwōo Hiburu nānee, <Sool, Sool, a mii lē dāng waa aa shinjeel nghan yīi? Nān nshwal ngha, kēn nghan cut sak shi dealkam dē peet peet.>

¹⁵ Bā ntal nānee, <A gha wii Daa?> Yaksā Daa sat nghan nānee, <A an Jesu dē aa shinjeel nghan sē.

¹⁶ Yaksə a yool a dar atəng, mbəde an mbə woo sen fen ngha, a mbəkə nghan deē de a ngudak fen, kə ngudar langtəng ngurum mo nkaa mbii de aa naa, kə mbii de an mbə kām mo nghan zak.>

¹⁷ An mbə bam gha nsar nnen Isreil mo, kə nsar nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas. An mbə lep gha shindəm pə nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.

¹⁸ Mbəkə nghan wang yit mo mo di. Kən mmo yit peenkwoo, kə mmo del di ndəən peeəbang. Kəzak mbəkə mmo put di mbut mbal mē ngujiwaan. Kən mmo jì di pə Naan zak. Mbəkə katdang mo shinzeen, bə mon nkat fwoo mē shikbish fur mo, kən mon nkat peetong de ashak kə nen de Naan kə ten bələp mo zak.>>

Pool Leshap Nkaa Dak Fin

¹⁹ <<Mishkoom Agripa, baa gyet ncii cìn mbii de suun de nə tong adeng sham sat nghan kas.

²⁰ Gyet nshee satpwoo Naan nə a nnen Damaskus mo, dang ndəm kən nghan sat de nnen Jerusalem mo, kə yil de mo neer Judiya jir. Abwoon mənə, bə nsat nnen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak. An pə sat mmo tuwap, kən mmo ciir pə Naan di, kən mmo cìn dak de nə kām tuwap mo nə di zak.

²¹ A mpeemənə, dang nnen Yahudi mo yaa an ndəən Lu Naan dedes, kə gyet mo kə tang ar mbə tu an.

²² Dangbə mbəde nkat bam pə Naan di, a nə le dang kən ndar di ntoom fwaa mbə cicensə. An nkaa satpwoo Naan nə nennan mo, kə jep dedyeen mo jir. Baa nsat a mmee pwoo deci kas, təng a pwoo de nensatpwoo Naan mo, kə Mosis mo kə ten sat nə, nən nyool cìn a kəsə.

²³ Nə, təng Kristi mbə shwaajeel, kə a wur a ngwe dēnshee mē yool a peemūt zak. A wur mbə shee leshap nkaa peeəbang nə nnen Yahudi mo, kə nen de baa mo a nnen Yahudi mo kas zak.>>

Pool Rebet Kən Agripa Shinzeen

²⁴ Kaade Pool nkaa leshap mbə shang kaa nə, bə Festus sat shii doo dedes nənē, <<Pool aa təttar aa? Man fwaa nii le gha deē a ngutar.>>

²⁵ Bə Pool lap nənē, <<Baa an a ngutar kas Festus, ngwe dēret met jir. An kən sat a pwoo de mo azeen-zeen kə de mo a ndəre zak.

²⁶ Mishkoom man mbii de kən nsat sə mo agaak. Mbəde mman azeen-zeen nə, baa mee mbii loom gha mbut mbii desə mo jir kas. Mbəde baa gyet mo cìn mbii mənə mo a səsok kas.

²⁷ Mishkoom Agripa, a shinzeen nnensat pwoo mē Naan mo ee? Mman nə, a shinzeen.>>

²⁸ Mishkoom Agripa sat mPool nənē, <<Ndəən reppee di lee sə, bə aa rebet ciir kə an, kən nghan ndee di a nguseet ndang Jesu ee?>>

²⁹ Pool lap nənē, <<koo a ndəən reppee lee. Koo a ndəən pee de nə des, bə an nkaa dangnaan mbə gha, kə nnen de mo nkaa kələng an cicensə jir, mbəkə mmo tuwap kən mmo deē di a nenseet ndang Jesu koo an sə. Dangbə taji a shi shoobəring kaade an kə nə sə kas.>>

³⁰ Abwoon mənə, bə mishkoom yool, kə gofna, kə Benis, kə nnen de mo kə tong ashak kə mo.

³¹ Bə mo dām mmee koop mbəsut, bə mo beet kə shak nənē, <<Baa gwar desə kə cìn mee mbii debish de nə mak muut, koo mo nle wur ndəən lushoot kas.>>

³² Agripa sat nFestus nənē, <<Katdang yoo baa gwar desə wur kə dang mbə dām kə dyeel nə pə Siza di kas, bə yoo mon bwet wur.>>

27

Pool Del Ndəən Tii Mbə Dām nRom

¹ Kaade mo beet nə, mun ndel ntii kən mmo dām di nyil Itali, bə mo le Pool kə pak nen de mo a bubwot, nsar mē mee ngwe dedes nkaa shiitoon mo, de moo pet sām wur a Juliys, de nə a soon mē nentap mē mishkoom Agustus.

² Mu del ndəən mee tii de nə tong a nyil Adramitiyum jì, dang nən mbə yool mbə dām ngaar yil de mo nkoop yil Eshiya mo. Yaksə mu yool mwaaan nə ndəən tii nə. Aristakus mee ngu Masidoniya mē yil nTasoloni, wur di ashak kə mun zak.

³ Daar nə, bə mē wul nSidon. Juliys cìn dēret mPool, wur shınpee mPool kə nwur dām pə shaar fin mo, mbəkə mmo bam wur di.

⁴ Kaade mē yool mpeemənə, bə mu dām shigəng mē yil nSaiprus nə, mbəde kut nə daampee mmun zam.

⁵ Abwoon mənə, bə mu dām mu wul nkor kuur de nən ngaar Silisiya kə Pamfiliya. Yaksə mu dām mu wul mMira de nən nyil nLisiya.

⁶ A mMira nə, bə ngwe dedes nkaa shiitoo mo, kat mee tii de nə tong Alekzandriya ji, de nən mbə dām Itali, bə wur le mun ndəən nə.

⁷ Mu cin teer mo des-des mun mmwaan lee-lee, nkaa am kuur nə, a purut-purut dāng mə ji mə wul kus kə Nidus. Kaade baa kut nə yit mmun dām de a kyeen kas, bə mə waa mə yaa ar nə shigəng mə yil nKrit, kus kə Salmone.

⁸ A purut-purut dāng mu ji mu wul di a pəkom dəər nə, bə mu ji mə wul mmee mpee de mo kə pet a peekaat dərət, de nə kus kə pee nkaam nLasiya.

⁹ Mbədə mun mbə yém di mpeemənə mbə teer mo des, bə kaade mə yaa mwaan, bə nə ji kə jeel des, mbədə tar mwaan nkaa am nə kə ten dēl, dāng nə abwoon tartong kə neen, bə Pool leshap nneen de mo ndəən tii nə.

¹⁰ Wur sat mmo nənēe, <<Daa mo, wen nnaa mwaan fun desə nən nden kə jeel, kə lée de mun kə mo ndəən tii nə mon ntəkook, dāng tii mənən ntəkook, dām wul kə seen fun mo zak.>>

¹¹ Jir aasə baa ngwe dedes nkaa shiitoo nə mo, ledyeen mpwoo de Pool sat kas, təng wur nkələng a pwoo mə ngutung tii nə dak, kə mə ngu tii nə met mbii de Pool sat nwur.

¹² Baa peedar mə tii desə nii ret ntarkut kas, a kəsə bə des mə gurum nə mo beet nə, ngyel mə yool aku mpeemənə, kə koo de arang yii bə mu nwul di nFoniks, de nə a mee pee am kuur dərət ndəən pee nkaam nKrit, nii naa gaar ngyeen, nsar puusru, kə ngaar ndeng nsar puusru zak, mu hos ntarkut a mpee mənə.

Kut Dedes Yool Nkaa Am kuur

¹³ Kaade kut nə doom cut pee lee-lee ngaar ngyeen, bə mo pan nə, nən nji wudun nciit kə pan fur mo, bə mo dul bwootsəp nə, kə mmo tung tii nə shindəm kus kə pəkom dəər mə yil nKrit.

¹⁴ Dāngbə kaade mo lang di lee, bə mee kut dedes de moo pet a Yurakium də nə put nnar kwang dēng kə sar puus kaa nə cutpee ji di nkaa pee nkaam nə.

¹⁵ Kaade kut dedes nə cut tii nə, bə baa tii nə mak dām ngaar pee de kut nə kə ji de kas. Bə mu yit nkut nə təp mun shindəm di mmee ngaar d̄yik.

¹⁶ Mu dēl shigəng m̄arep mee yil de am neer ciirkaat de moo pet a Kauda. A purut-purut dāng mu mak bwoot lāa tii nə nkaa dedes nə.

¹⁷ Abwoon de mo kə diyeep lāa tii nə le ndəən tii dedes nə, bə mo bwoot teng shin ciir nkaa tii dedes nə. Mo sham kə nlər mə tii nə mo. Mbədə mo kəər nə, taji kut nə təp tii nə dām shweer shi pəkom d̄yees nSirtis kas. Mo dul bwootsəp mə tii nə k̄aa ndəən am nə kən mmo yit, kən nkut nə təp tii nə shindəm d̄i.

¹⁸ Mbədə kut nə des zam, dāng nə fes yoon mun des zam. Daar nə, bə mo doom kok pak lee de mo ndəən tii nə car m̄but am.

¹⁹ Parpuus dēkun nə zak, bə mo shik̄aa fur, mo kok lee tii nə mo car m̄but am zak.

²⁰ Mu cin teer mo des, baa mu mak naa puus koo zar mo kas. Dee a kut dedes, kə tungzung mo k̄aa paa mun dak, de nə le kən mmun put kə p̄tuup nə baa mun mbar kas.

²¹ Mbədə gurum nə mo kə cin teer mo des nneen se mbiise, bə Pool yool nnaar mo, bə wur sat nənēe, <<Daa mo, katdāng də wu kələng pwoo fen, bə baa də wun nyool ndəən yil nKrit, kən nwun shwaajeel desə, kən nwun bəlang nlée fuu mo k̄arong kas.

²² Mbəmənə an pə sat nwun, wu yaa p̄tuup fuu mo, mbədə baa mee gurum ndəən wun, mbə mmuut kas, a tii nən mpyan kash-kash dak.

²³ Mbədə d̄ədoon mpar, bə mee ngulep mə Naan de an a m̄awur, kə de an kən nseyil nwur zak, wur ji woo shin nghan.

²⁴ <<Bə wur sat nghan nənēe, <Taji k̄əərmmuut yaa gha kas Pool. Nə a t̄əng gha mbə d̄ar ntoom kə Siza. A naa Naan kə cin d̄eret n̄gha, ashak kə nen de mo ndəən tii nə jir. Baa mee gurum ndəən tii nən mmuut kas.>

²⁵ Mbə mənə, daa mo, wu cin retr̄nyit. Mbədə wen nshinzeen nNaan nə, mbii de mo woo nghan, bə nən nc̄in a kəsə.

²⁶ Dāng jir kəsə bə kut nən t̄əp tii nə shweer nkaa mee yil de am neer nə ciirkaat.>>

Tii Nə Pyan Kash-Kash

²⁷ Ndəən teer de kaapaat baafeer nə, bə kut nə t̄əp mun k̄aa kə sham ndəən am kuur mə Adriya. Yaksə nnaar par, bə nen tii nə mo pan nə, muu wul kus kə mee yil.

²⁸ Bə mo kam lu mə am nə, bə mo kat nə a shii mo kambil m̄əndong kə laarv̄əl (120). Kaade mu gyes mu dām di lee, bə mo cin shin kam lu mə am nə de zak, bə mo kat nə wul a shii laarpwoofeer (90).

²⁹ Mbə kəərmuut de nā, meesə, kut nən ndəm shweer tii nā nkaa ngək, bə mo fwen bwootsəəp nā mo sham feer mōwoon mə tii nā, mbəkə nti nā dar dī coot, mbəde mo le pan nkaa bit de nən mbə mang.

³⁰ Nentung tii nā mo nkaa yap ar de mon nshwe yit tii nā dī, bə mo kə ten shang lāa tii nā shinsham mbut am kuur nā. Mo cīn kəsə a mbə gwam gurum mo, kən mmo naa dī nā, wudun a mbə fwo bwootsəəp nā de mon mpəkyeen mə tii nā, de moo bwet shinsham sə.

³¹ Dangbə Pool sat ngwe dedes mə shiitooon nā mo nōnee, <<Katdang bə baa nentung tii nā mo tong dī ndəən tii nā kas, bə wu mmurep jir.>>

³² Bə shiitooon mo can teng mə lāa tii nā, mo yit nā sham taa ndəən am nā, yaksə kut mang nā seet kə nā.

³³ Kaade bit kus kə mang, bə Pool sat ngurum nā mo jir kə mmo se mbiise, wur sat nōnee, <<A teer mo kaapaat baafeer ndesə, bə wun pə tong gongpee, kə baa wu se mee mbiise kas.

³⁴ Mbəmənə kən dang pə wun, mbəkə nwun se mbiise, mbəde mənən nshinbal nwun ndəən shik fuu mo. Baa mee shweepkāa mə mee gurum mēndong ndəən wun nən nloom kas.>>

³⁵ Kaade Pool sat pwoo mənə, bə wur mang gəəl aas, bə wur dangnaan de mə plang Naan a yit gurum nā mo jir, bə wur tep gəəl aas nā, bə wur yaa se nā.

³⁶ Yaksə gurum nā mo jir mo kat retnyit, bə mo shikāa fur mo se gəəl aas nā zak.

³⁷ Mun gurum de mun ndəən tii nā jir, mu wul kambil vəl kə laarpwoovəl kə peemee (276).

³⁸ Kaade gurum mo se mbiise mo əbəl, bə mo kok aas dəben de nā ndəən tii nā, mo car shinsham mbut am kuur nā, kən nti nā pan fiyeel dī.

³⁹ Kaade bitmang, bə baa nentung tii nā mo man yil de mo dī nā kas, bə mo naa mee pəkom dəər de nā kə dīyees, bə mo beet nā, katdang nā mak cīn, bə mo dām kə tii dī pəkom nā.

⁴⁰ Bə mo saa teng de mo yaa bwootsəəp nā mo, kən mmo yit bwootsəəp nā mo mbut am kuur nā, kən mmo fween teng de moo yaa mbii ciir kə tii nā. Yaksə mo diyeep nlər de nən mpəkyeen mə tii nā nkor de kut kə jī dī, bə mo yaa ar dām pəkom dəər.

⁴¹ Dangbə kaade mu wul mmeē mpee de kut kə cut am nā jī kaat dī, bə tii nā dēl shamru mbut dīyees, de baa nā kutdī kə tungpee kas, bə koor mōwoon mə tii nā dōom pyan, mbə bəl mā kut de nii cut nā.

⁴² Yaksə shiitooon nā mo beetpwoo, mbə twe nen de mo a bubwoot jir, mbəkə taji mo cut lung, kə mo dām loom dī kas.

⁴³ Dangbə ngwe dedes nkaa shiitooon nā mo, kə rebet bām Pool, bə wur cī mmo. Wur le kə nnen de mo man lung jir, mo mərəp sham mbut am nā, kən mmo taa lung dām wul de a pwoo dəər.

⁴⁴ Abwoon mənə, bə koor gurum nā mo mərəp sham taa nkaa shiyeep mo, kə pak mo nkaa yoom mə tii de nā pyan nā zak.

28

Pool Ndəən Yil mMalta

¹ Abwoon de mu wul ndəən yil nā nkoom jir, bə mu kələng nā, moo pet sām yil de am neer nā cəərkaat a Malta.

² Nenyil nā mo kaat mun jir, kəzak mo bām mun zam, bə mo bil wus mmun, mbəde fwan nkaa jī, kə pee zuum zak.

³ Dangbə kaade Pool kok yoom le nwus, bə mbə tal mə wus nā, bə mee nwòo de sām nā a pang, nā pus sar mPool, dang nā dīyin nkaa sar wur.

⁴ Kaade nenyil nā mo naa nwòo desə nii dīyin mPool nkaa sar, bə mo sat nshak nōnee, <<Azeen-zeen gwar desə wur a ngutukāa, koo dēwur kə put mbut njeel mə am kuur nā, bə baa kwat mə shikbish nā mak yit wur de mmeen kas.>>

⁵ Bə Pool vwet nwòo nā sham taa nwus. Mbəde nwòo de nā pus wur nā, bə baa nā cīn mee mbii nwur kas.

⁶ Nenyil nā mo pan nā, yak mon nnaa Pool wup, koo mo nnaa wur taa nyil muut. Dangbə kaade mo tong naapee, bə baa mo naa mee mbii cīn Pool kas, bə mo waa sheepwoo de, mo sat nōnee, <<Gwar desə wur a mee naan.>>

⁷ Kus kə peemənə, bə mee maar mə Pubiliyus ngwe dedes nkaa yil de am neer cəərkaat nā, wur kaat mun le nlu fin mbə teer mo kun, dang wur tap kə mun, wur cīn deret mmun zam.

⁸ Puun mə Pubiliyus, baa wur nkoom kas, wur a peesaam kə shikshwal, kə dyestoom zak. Pool dɛl pə ngunan nə dɪ, bə wur dangnaan bə wur lesar fin nkaa ngunan nə, bə ngunan nə bar.

⁹ Kaade Pool cin mənə, bə koor nengok de mo ndəən yil de am neer cærkaat nə, mo ji jir, mbəkə mPool bar mo dɪ.

¹⁰ Nenyil nə mo shin zuum mo mmun des, dang kaade mun mbə dɛl ndəən tii nə mbə seet, bə mo shin mbii de mon mbam mun a ar mwaan nə jir zak.

Pool Wul nRom

¹¹ Abwoon tar mo kun, bə mə yool ndəən mee tii de nə tong a Alekzandriya ji, de nii hos ntarkut ndəən yil de am neer cærkaat sə. tii desə nə kə səmpwoo (alaama) mə kaa Jan demish mo nkaa nə, de mo a Kasto, kə Pollukus, mee naan mə mo, nə mo.

¹² Mu ji mə wul nSirakus, bə mu cin teer mo kun dɪ, mpee mənə.

¹³ Kaade mu yool mpee mənə, bə mu ji mu wul nRegiyum. Mu teer mpeemənə, bə mee kut yool nkor ngyeen, bə daar nə, bə mu dəm mu wul mPutiyoli.

¹⁴ Mu kat nenseet ndang Jesu mo mpeemənə, bə mo dang mun kən mmun cin teer mo pwoovɛl dɪ ashak kə mo. A mwaan fun nə mmənə, de mo dəm mu wul nRom.

¹⁵ Kaade nenseet ndang Jesu de mon mpee nkaam nRom, mo kələng pwoo nkaa mun, bə mo pwat ji mbə kaat mun, bə mo ji wul mpeepring Apiyus, kə pee de luməzep mo dekun. Kaade Pool naa mo, bə wur plang Naan, dang pətuup wur nə sət katbal.

¹⁶ Kaade mu ji mu wul ndəən pee nkaam nRom, bə mo shınpee mPool tong dɪ mbəshin mpee dewur rəbet, ashak kə shiitoon dewur kə tap Pool.

Pool Sat Pwoo Naan Ndəən Pee Nkaam nRom

¹⁷ Abwoon teer mo kun, bə Pool pərep nen denan-nan mə nnen Yahudi mo. Kaade mo kuur ashak, bə wur sat mmo nənəe, <<Dyemnaa mo, baa kən cin mee mbii dəbish nnen fun mo kas. Koo a nkaa məse mə wəar puun fun mo, bə baa kən cin mee mbii dəbish kas, jir kəsə, bə mo yaa an shin nnen Rom mo a bubwoot ndəən yil nJerusalem.

¹⁸ Kaade nnen Rom mo tokdyeel nghan, bə mo rəbet bwet an, mbədə baa kən cin mee mbii dəbish de nə mak kə mmo tu an kas.

¹⁹ Dangbə baa nnen Yahudi mo rəbet kə mmo bwet an kas, bə nə deen nghan a təng kən nghan dang nə, mo ji kə dyeel fen nə pə Siza dɪ. Baa nə, kən rəbet yap a nen fun mo kə dyeel kas.

²⁰ A mbə pwoo desə, bə wen nyappee de an nnaa wun dɪ, mbəkə wen leshap dɪ kə wun, mbədə a mbə canciin de nnen Isreil mo kə nə, dang an dɪ a bubwoot shi shoobəring desə.>>

²¹ Mo sat nwur nənəe, <<Baa mmun muu kat mee lep a rəran nyil Judiya nkaa gha kas. Kəzak baa mee dyemnaən fun mo ji mpee desə, kən mmo satpwoo dɪ mmun nkaa gha, koo mo sat mee pwoo mmun nkaa mbii dəbish de a cin mo kas zak.

²² Dangbə mu rəbet kələng nə mpwoo fwaa mbii de gha naa nə ret, mbədə katdang a pwoo nkaa Ar desə nə, bə mu man nə, koo a nii, bə mo nkaa leshap dəbish nkaa nə.>>

²³ Abwoon mənə, bə mo lepuus. Bə kaade puus nə wul, bə gurum mo des mo ji pə Pool dɪ a pee dewur kə tong dɪ. Yool mbɪt, dəm wul nkansən, bə Pool kámshii mə mulki mə Naan nə ngurum mo, dang wur tong a langtəng nkaa nə zak. Wur rəbet dul mo ji pə Jesu dɪ, shi kám mə Wəar mə Mosis, kə shi kám mə nensatpwoo mə Naan mo zak.

²⁴ Pak gurum nə mo shınzeen mpwoo dewur sat nə, dang baa pak mo shınzeen kas.

²⁵ Kaade baa mo kələngkar nə ashak jir kas, bə akudang moo rangkää, bə Pool sat mee pwoo mmo məndong, nənəe, <<Azeen-zeen pwoo de gyet Riin Debang wur kə sat mpuun fuu mo nsar kə ngusat pwoo Naan Aizaya nənəe,

²⁶ <A dəm pə nnen desə mo dɪ, kən nghan sat mmo nənəe, wun nsat a kələngpee, dang baa wun mmanshii mə mbii de wun kələng nə kas koo dəben. Wun nsat a nnaapee dak, dang baa wun mmanshii mə mbii de wuu naa nə kas koo dəben.

²⁷ Mbədə pətuup mə nnen desə nə mo fii de kəkras. Mo kə duur kom fur mo, dang mo kə kup ar fur mo zak. Mbəkə taji mo naapee shi yit fur mo, kə taji mo kələngpee shi kom fur mo zak, kəzak, mbəkə taji mo manshii nə ndəən pətuup fur mo. Kən mmo ciir pə an dɪ, bə yool an bam mo.>

²⁸ <<Mbə mənə, bə wen nrəbet kə nwun man nə, mo kə lep pwoo nkaa bam mə Naan nə shındəm nnen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Yaksə mon nlekom mbə pwoo nə, bə mon nkələng.>>

²⁹ Kaade Pool leshap desə mmo, bə nnen Yahudi mo rangkää, kə mon nkaa beetpwoo nə kə shak.

³⁰ Pool tong ndəən lu de a wur kwat shikää fin, mbə bit mo vɛl. Wur kə kaat nen de mo ji pə wur dɪ jir.

³¹ Wur leshap ngurum mo nkaa mulki mə Naan nə, baa ashak kə mee kəərmuut kas, kə baa mee ngwe cí nwur kas, kəzak, wur kámpwoo ngurum mo nkaa Daa Jesu Kristi.

Pwoo dinshee di Pool ran Nen Koronti mo

Tokshik

¹ Lep ran dəsə nə put a nsar kə Pool, de shi dem Naan, be Naan pet wur kə wur dee a laalep mə Kristi Jesu, kə dyemnəən fun Sosfenes.

² Wen kən lep pwoo dəsə nə dām pee Ekəlisya mə Naan de nə nyil nKoronti. Nen de Naan kə ten bələp mo le, mbəkə mo dee di a nen fir mo ndəən Jesu Kristi, kə mpee nen di koo a nneye, de moo pet sām kə Daa fun Jesu Kristi dewur a Daa fur kə Daa fun zak.

³ Deret kə tongryang de nə put a pee Naan puun kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun.

Pool Pəlang Naan

⁴ Wen pəlang Naan shidaar-shidaar mbe wun, mbedə Naan wur cin deret wun ndəən Kristi Jesu.

⁵ nDəən Jesu Kristi, be Naan wu kə shin man mbii mo wun, kə man leshap rəret des hakyeng.

⁶ Mbəde langtəng fun nkaa Kristi nə dee azeen-nzeen ndəən wun.

⁷ Mbeməna, be baa wu nook kat mee zuum de nə a mə Riin Naan kas, kaade wuu choor mbe kum parpuus di Daa fun Jesu Kristi wun nji put agaak.

⁸ Wur nwaa shin bal nwun har peekyes nə, mbəkə wu dee di a de ndəre-ndəre parpuus mə Daa fun Jesu Kristi.

⁹ Naan dewur kə ten pərep wun, kə wu dee di a nentong ashak kə Làa fir Jesu Kristi, Daa fun, wur a nguzeen.

Bəkshak Ndəən Ekəlisya

¹⁰ Dyemnaa mo, wen dāng pee wun, ndəən sām kə Daa fun Jesu Kristi, nee, nə ret kə pwoo fuu mo dām ndangshak, mbəkə taji mee bəkshak yool nnaar fuu kas. Dangbe nə ret kə wu dee a deməndong ndəən pan fuu mo kə ndəən mbii de wu rəbet cin mo.

¹¹ Dyemnaa mo, nentul kə Klo mo ji sat wen nə, bələp kə yool nnaar fuu.

¹² Mbii de mo sat nə a nə, koo a weye ndəən wun, be wur sat mbii mo shini-shini, pak moo sat nānee, <<Wen a mə Pool,>> Koo <<wen a mə Apolos,>> Koo, <<wen a mə Kefas,>> Koo, <<wen a mə Kristi.>>

¹³ Kristi wur dee a debəbak ee? Gyet mo pwaa a Pool nkaa shiyeepyoom mbə wun aa? Aa koo gyet mo cin baptisma nwun a ndəən sām kə Pool yii?

¹⁴ Wen pəlang Naan, mbedə baa gyet wen cin baptisma memee fuu kas, tēng a Krispus kə Gayus bejee dak.

¹⁵ Mbeməna be baa mee fuu mmak sat nə, gyet mo cin baptisma wuḍin a ndəən sām fen kas.

¹⁶ (Dangbe gyet wen cin baptisma nentul Stifenas mo. Katdang baa a mo kas, be baa wen pan nə, gyet Wen cin baptisma mmee gwe kas.)

¹⁷ Baa gyet Kristi wur lep wen a mbəkə wen cin baptisma di kas, amma gyet wur lep an, a mbəkə wen satpwoo deret nə di, baa a shi mee seen kə man satpwoo kas. Mbeekə taji mo lebal mə shiyeepmūt kə Kristi nə dee a debuu kas.

Kristi Wur a iiko

Mə Naan Kə Seen Fir Zak

¹⁸ Pee nenyil di mo nkaa loom, be pwoo nkaa shiyeep nə a pwoo debuu pee mo di. Dangbe pee mun, nen de muu kat seen, be shiyeep nə a iiko Naan.

¹⁹ Mbəde mo kə ten ran ndəən bəet haal Naan nānee, <<Wen nshirip seen nenseen mo,

kə nghan mmang man

kə nenman mo nle

mmee kwang

akudang.>>

²⁰ Katdang nə a kasə, be nguseen nə a nneyii? Be nguman mbii a nneyii? Be ngubeetshik mbut mbit dəsə a nneyii? Naan wu kə ten shin ciir kə nenseen mə yil dəsə nə dee a mwen mo.

²¹ Mbəde ndəən seen kə Naan, be yil nə shi seen kə nə, baa nə man Naan kas. Dangbe nə ret Naan nyit mbe pwoo deret di mə sat nə, de pak nenkəlempwoo mo, be moo sat nə, nə a pwoo mwen mo. Dangbe nə a bam mpee nen de mo shinzeen.

²² Nen Yahudi moo tang mbii aapwoo mo, kə nen Heleni moo tang a seen.

²³ Dangbe mun, muu sat a pwoo nkaa Kristi de mo pwas wur nkaa shiyeepyoom. Desə nə dee a mbii canshii nen Yahudi mo, kə nə dee a pwoo mwen pee nen di baa mo a nen Yahudi mo kas.

²⁴ Dangbe pee nen de Naan kə ten pərep mo, koo a nen Yahudi mo, koo a nen Heleni mo, be Kristi wur a iiko mə Naan kə seen fir zak.

²⁵ Mbəde mwen Naan nə met nseen gurum mo, kə bwaar kə Naan nə kə bal met bal mə gurum mo.

²⁶ Dyemnaa mo, wu pan kaade Naan wur pərep wun sə. Baa gyet wur pərep a nen de moo seen mə yil dəsə des kas, kə baa gyet a nen de mo kə iiko des kas. Baa a nen de gyet mo lāa mo mbut ndang mə nenlong mo des kas.

²⁷ Dangbe Naan wur bələp a mbii demwen mə yil nə mo, mbəkə wur cin yitlwaan di nenseen mə yil nə mo. Naan wur bələp mbii de baa mo kə bal ndəən yil nə kas, mbəkə mo shweep mbii de moo bal mo di.

²⁸ Naan wur bələp a mbii de yil nə bees, kə yil nii naa mo a kaa mbii debuu mo sə, har kaa mbii di baa mo di kas sə, mbəkə nə twe mbii de yil nii naa mo, a kaa mbii de moo koop nə sə de.

²⁹ Mbeekə taji mee gwe canjoom nyit Naan kas.

³⁰ Dangbe Naan wur ji kə wun ndəən Kristi Jesu, kə wur le Jesu Kristi a seen fun, kə deret fun, kə a mbee wur dangbe wu mak dee a debang nyit Naan, kə a wurang mun mbut shikbish fun mo zak.

³¹ Nə a kaa de mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənee, <<Koo a weyii de wur canjoom, be nə ret kə wur canjoom nə ndəən be de Daa Naan Cin.>>

2

Pwoo nkaa Muut Kristi

¹ Dyemnaa mo, kaade gyet wen ji pee wun de, be baa gyet wen satpwoo nwun nkaa mbii desəsok mə Naan nə mo a shi liispwoo deshang kələng, kə man satpwoo mə seen kas.

² Mbəda, kaade gyet wen ashak kə wun, be gyet wen kə ten lesen a kaa gwe di baa wur man mə be kas, a Jesu Kristi bejee, de mo kə pwas wur nkaa shiyeepyoom sə.

³ Gyet wen ashak kə wun, be wen a ndəən ciinbal, kə ndəən kəarmuut kə daar zak.

⁴ Kə gyet pwoo de wen kən sat nə, kə kām fen nə mo, baa gyet wen kən sat mo a shi pwoo deshang kələng kə seen mə man satpwoo kas, amma gyet nə a ndəən kām mə iiko kə Riin.

⁵ Mbeekə taji wu le shinzeen fuu mo tong a ndəən seen mə gurum mo kas, amma wu le shinzeen fuu mo a ndəən iiko kə Naan.

Man Naan

⁶ Dangbe muu sat a pwoo di mə man, pee nen de mo kə wurang ndəən mbii de mo a mə Riin Naan. Baa man dəsə nə a mə yil dəsə kas, kə baa nə put a pee nen mulki mə yil dəsə mo, de mo mbə del dəm sə kas.

⁷ Dangbe mun muu sat a pwoo nkaa man Naan de nə a səsok ngurum mo, man de Naan wur kə ten le mbe dedes fun akudang wur leyil nə.

⁸ Baa mee ngu mulki mə yil dəsə mmak man mənə kas. Katdang de gyet moo man mənə, be baa gyet mon mpwas Daa de hai nkaa shiyeepyoom kas.

⁹ Kaada mo kə ten ran ndəən bəət haal sə nənee,

<<Mbii di baa gurum kə cham naa kə yit kas,

<<de baa gurum kə cham kələng nə shi kom kas,

<<de baa pətuup gurum kə cham pan

<<mbii de Naan wur kə tap dak nə le,

<<nen de mo

wal nwur mo kas.>>

¹⁰ Dangbe Naan wur kāmshii mənə mmun a shi Riin fir, mbəda Riin wur bələp mbii mo jir, har koo di a jurum kə mbii aapwoo mə Naan mo.

¹¹ A gurum dedang mmak man pan kə mee gwe yii? Katdang baa a riin kə gwe nə kas yii? Nə aasə zak, baa mee ngwar cham man pan Naan kas, naa təng a Riin Naan bejee dak.

¹² Baa mun mu kat a riin mə yil dəsə kas, amma mə lap a Riin Naan, mbəkə mu manshii kə mbii de Naan wur ten shin mmun de.

¹³ Mbəmənə, pwoo de muu sat nwun, baa nə put a mbut mman mə gurum kas, amma a Riin wur woo nə mmun. Riin nə wur woo zeen, mbe nen de mo kə Riin Naan ndəən pətuup fur mo.

¹⁴ Ngwar di baa wu kə Riin kə Naan ndəən pətuup fin kas, be baa wur mak lap zuum de mo a mə Riin Naan kas. Mbədə mbii de mo a mə Riin Naan, mo a pwoo debuu pee gwe mənə dī, kəzak, baa pan kə gwe mənə mak manshii mo nə kas, mbədə a Riin Naan kə mak le gurum man mbii dəsə nə mo.

¹⁵ Ngwe dēwur kə Riin Naan ndəən pətuup fir, be wur mak manshii mbii dəsə nə mo, amma baa mee gurum mak tokdyeel nwur kas.

¹⁶ Kaadə mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənəe,

<<A wii kə man pan Daa yii?

Mbeekə gwe mənə

beetpwoo de kə wur yii?>>

amma mun kə pətuup mə Kristi.

3

Nendak Naan Mo

¹ Dyemnaa mo, baa wen mak leshap kə wun kaa nen de mo kə Riin Naan sə kas, dangbe Wen katpwoo kə wun a kaa nen dī mə yil nə mo sə, mbədə gyet wun a laa njuu mo ndəən mbii de mo a mə Kristi.

² Gyet wen kən shin a wur nwun. Baa gyet a mbiise dəbal kas, mbədə baa gyet wu mak se mbiise dəbal kas, har yaksə be baa wuu daksuk mbe se mbiise dəbal nə kas.

³ Katdang fuu, nə de a mə yil dəsə, mbədə wun kə cin zuur, kə wuu jəər kə shak. Kiyeet kə tong dəsə kām nə, wun de a mə yil nə, kə wuu mwaaan a ndəən shiimwaan mə yil dəsə nə.

⁴ Katdang memee fuu sat nə, wudin a mə Pool, kə memee sat nə, wudin a mə Apolos, dang ntan azeen-nzeen be wuu sat mbii mənə mo a ndəən pan mə gurum kas aa?

⁵ A wii a Apolos yii? A wii a Pool yii? Mun a kərem Naan, de Naan wur shin dak mun kə har wu shinzeen. Koo dang a weyi ndəən mun, be gyet muu cin a mbii de Naan wur kə ten le nsar fun.

⁶ A an kop, dangbe Apolos wur le am dīke, amma a Naan wur le nə wurang.

⁷ Mbəmənə be gwe dēwur kop mbii, kə gwe dēwur le am dīke, be baa mo a mee mbii kas, amma a Naan bəshin wur kə le mbii nə mo wurang.

⁸ Ngwe de wur kop, kə gwe dēwur le am dīkə, be mo a nchiit-nchiit. Koo a weyi be wur nlap kwat fir a nchiit-nchiit kə dak de gwe nə cin.

⁹ Mun jir a shaar dak kə Naan. Wun a bong kə Naan, kə wun a lu kə Naan.

¹⁰ Shi dēret de Naan wur kə ten shin nə wen, be wen kən bwet kuklu nə, a kaa nguman dīyiklu sə, kə mee gwe dīyiklu nkaa kuk nə. Dangbe nə a tēng kə koo a weyi, be wur tap kə dīykpee de wur dīyk nə nkaa kuk nə.

¹¹ Baa mee kuk dī, de mee gurum nwaa baa bwet dī, waa met kuk de Naan wur kə ten bwet nə, shi Jesu Kristi kas.

¹² Yaksə, katdang mee gwe kə dīykpee nkaa kuk nə a shi zinariya, koo shi azurfa, koo shi ghək dekarəm mo, koo shi yoom, koo shi shit, koo shi yangkas,

¹³ be nə ret kə ngwar mənə man nə, ret kə dak fir nən ndee agaak parpuus de Daa Jesu wur mbaaji ndəən yil dəsə. Parpuus mənə be mon nwoo dak kə koo a ngwar dēdangyii, har a wus ncham ret mə dak kə koo weyii.

¹⁴ Katdang baa wus se mbii de gurum kə ten dīyk nkaa kuk nə kas, be gwar mənə nlap kwat.

¹⁵ Dangbe katdang wus se mbii de gurum kə ten cin nə, be nən ndee a dak debuu, amma gwar mənə shikaa fir, be wur nkat bam wur, amma nə dee kaa wu dēl put wus nə a shi tambut sə.

¹⁶ Baa wu man nə, wun shikaa fuu wun a lu dēədəs kə Daa Naan kas aa? Kə Riin kə Naan kə tong ndəən wun kas aa?

¹⁷ Katdang mee ngwar təkook lu kə Naan nə, be Naan wun təkook gwar mənə zak. Mbədə lu kə Naan nə a dəbang kə a wuwun a lu kə Naan nə.

¹⁸ Taji mee gurum numkaa fir kas, katdang mee gurum ndəən wun dī wu kə lekaa fir a kaa ngwar dī kə seen nyicinsə, be nə ret kə gwar mənə lekaa fir kaa mwən sə, mbəkə wur kat seen dī.

¹⁹ Mbēdi seen mə yil dəsə nə a mwən nyit Naan bejee, kaadə mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənəe, <<Naan wur yak nenseen mə yil dəsə mo, ndəən seen fur debish.>>

²⁰ Kəzak, <<Daa wur man nənəe, <<pan kə nenseen mə yil dəsə mo nə a mbii debuu.>>

²¹ Mbəmənə be taji mee gurum canjoom nkaa gurum mo kas. Mbēdi mbii mo jir a muu.

²² Koo dang de a Pool, koo a Apolos, koo a Kefas, koo de a yil dəsə, koo de a seen, koo de a muut, koo de a yaksə, koo de a mbii de mo akyeen, be mo jir a muu.

²³ Kəzak, wun a mə Kristi, kə Kristi wur a mə Naan.

4

Jeplep Mə Kristi Mo

¹ Nə ret kə gurum mo man mun a kaa jeplep kə Kristi mo sə, kə kaa nendak mo, də Naan wur kə ten le zeen mbii fir desəsok mo ndəən sar fun sə.

² Nə a təng nen de mo kə ten le zeen nə nsar fur, be mo dee a nenyil de mon ncınzeen mmo.

³ Baa nə daampee wen kas koo dəben, katdang wu cham an, koo de cham nə a nluɖyeel mə gurum mo, baa wen kən tokɖyeel nsen kas.

⁴ Wen man nə, baa an del dike kas, amma jir kəsə, be baa nə kám nə wen a nen nshikbish kas. A Daa wur a gwe de wur tokɖyeel wen.

⁵ Mbəmənə be, taji wu candyeel nkaa mee gurum kas, atəng pee nə wul akudang. Wu gong waaɣi nDaa. Daa wur nji le mbii de mo a səsok mo dee agaak, kə wur nwang pan de mo ndəən pətuup kə gurum mo dee agaak zak. A nchiit kə mənə be koo a weyii, be Naan wur nkwoop wur nchiit-nchiit kə kwoop de nə ret kə wu kat.

⁶ Yaksə dyemnaa mo, wen kən sat səmpwoo dəsə mo nkaa Apolos kə sen fen, mbəkə mu dee di a mbiikám pee wun di, <<Taji wu cin mbii mo met mbii di mo kə ten ran nə kas,>> Kə taji memee fuu cin roop nkaa mee gurum, kə wur bees mee gurum di kas zak.

⁷ A wii le waa met niyee mo yii? Baa də a Naan shin mbii de waa kə mo jir kas aa? Katdang nə aasə, be a me le dang gha kə dyyepkää ye, kaa baaji waa ləlap a nzuum sə kas sə aa?

⁸ Wu ten wu kat mbii de wuu Rəbet mo jir. Wu ten wu dee a nenlong mo. Wu dee a mishkoom mo, baa ashak kə mun kas. Dyen wen kə de wuu ten wu dee a mishkoom mo, kə mun dee di a mishkoom ashak kə wun.

⁹ Nnaa mənə, be Naan wu kə le mun a jeplep Jesu mo. Muu dee a nen de mo tong sham sət nə, kaa nen de mo kə ten candyeel muut mmo sə, mbəkə mo twe mun di nyit gurum mo des. Mu dee a mbiishwar nyil nə jir, nyit mə Nenlep Naan mo, kə nyit gurum mo zak.

¹⁰ Mu dee a mwen mo mbe səm kə Kristi, amma wun a nenseen mo ndəən Kristi. Baa mun kə bal kas, amma wun kə bal. Gurum mo shin dedes nwun, amma mo bees mun.

¹¹ Har yaksə be neen kə láa mmun, kə neen am kə tu mun. Muu jwal a goklee mo, kə gurum moo nas mun. Baa mun kə mee tul kas.

¹² Muu cin dak balbal shi sar fun mo. Katdang gurum mo bees mun, be muu le deret nkaa mo. Katdang mo lejeel mmun, be muu gung.

¹³ Katdang mo satpwoo debish nkaa mun, be muu lap mmo shi pwoo deret. Yaksə, be mo dee a kaa zungtung di gurum moo beerpee de sə. Muu dee a mbii debish de koo weyii kə cii mun ndəən yil nə.

¹⁴ Wen kən ran dəsə nwun, baa a mbəkə an cin yitluwaan di nwun kas, amma a mbəkə nghan kámshii nə di nwun, kaa jep fen di nghan wal mmo sə.

¹⁵ Koo dang di wun kə nenkám mo ngal kaapaat ndəən Kristi, amma be wun kə puun a məndong. Mbədə ndəən Jesu Kristi, be wen kən dee a puun fuu ndəən pwoo deret nə.

¹⁶ Mbəmənə, be Wen kən dang pə wun, kə wu mwaan ndəən shiimwaan fen zak.

¹⁷ A mbii de nə le mmənə, dangbe Wen kən lep Timoti, dyem fen, de wen wal nwur, de wur kə dar balbal ndəən Daa, dəm pee wun də. Wur yee nwun nkaa mwaan fen ndəən Kristi Jesu. Mwaan fen nə nchiit-nchiit kə mbii di Wen kən kám ngurum mo, koo a nneye ndəən Ekəlisya mo.

¹⁸ Pak mo ndəən wun, moo roop kaa baa wen nkuɖi kən mbaadəm pee wun di kas sə.

¹⁹ Katdang Daa wur rəbet, kə wen dəm pee wun di kələk-kələk, be wen nnaa mbii de nenroop nə moo sat, kə wen nnaa iiko de mo kə nə zak.

²⁰ Baa mulki Naan nə a sat shi pwoo kas, amma nə a iiko.

²¹ Wu rəbet a dedangyii? Kyet wen nji pee wun di a shi mbwat wo? Koo dang a shi wal mə riin de nə a pədok yii?

5

Cin nGaa nDəən Ekəlisya

¹ Azeen gurum moo sat nwen nə nencin ngaa mo di nnaar fuu, kaan ngaa de koo a nenkum mo, be baa moo cin mənə kas. Mbədi wen kələng nə, laa kə saam kə mat kə puun fin.

² Har nnə, wuu cin roop kə mənə. Baa di nə ret kə wu gam aa wat pətuup, kə di nə ret kə wu ceen kaan nen de moo cin mbii debish mənə mo ndəən tong ashak fuu kas aa?

³ Koo dang di baa nghan ashak kə wun mbut nan kas, amma wen di ashak kə wun ndəən Riin, kə wen kən ten candyeel debish gwe di wu cin mbii debish mənə ndeen səm kə Jesu Kristi, kaa nghan di ashak kə wun sə.

⁴ Katdang wu kuur ashak ndaen sam ka Daa Jesu, be wen di ashak ka wun ndaen riin, ka iiko ma Daa fun Jesu na di ashak ka mun.

⁵ Wu shin ngucin ngaa na nsar Shetan, mbaka shin fin di na a ma cin shikbish na muut di, amma riin fir na dee di a debabam parpuus ma Daa Jesu.

⁶ Baa roop fuu na ret kas, koo dabben. Baa wu man na a rep yist nlee be nii fuk gael aas kas aa?

⁷ Mbamena be wu pwat ka yist desaar ma shikbish na ndaen tong fuu mo aku mbaka wu dee di a nenyil debang mo. Gyed Jesu Kristi wu muut a ma shikbish fun mo, a wu a Laatam ma Retnyit ka Candel fun, de mo ka ten shin wur a mbiizuum sa.

⁸ Mbamena be wu yit ka mu sekyeen ka cin Retnyit ma Candel fun, baa a shi gael aas de nii yist desaar ma shikbish ka butbish kas. Dangbe ma cin Retnyit ma Candel na shi gael aas di baa nii yist kas, gael aas de na a ma patuup mandong ka zeen.

⁹ Gyed wen kan ran nwun ndaen lepran fen nnaji wu balkaa fuu ashak ka nencin ngaa mo kas.

¹⁰ Baa gyed wen kan satpwoo a nkaa nencin ngaa di ma yil desa mo, ka nenrabet mbii mo, koo wat mo, koo nenyil di moo seyl nkum mo kas. Katdang wu rabet ka taji mee mbii bal wun ka nenyil desa mo kas, be na a tang ka wun mpwat aku ndaen yil desa kanding-nding mana.

¹¹ Amma wen kan ran nwun, na, taji wu balkaa fuu ka ngwar de wu ka pet shin a ngudam ndang Jesu, dangbe wur ka cin ngaa, koo rabet mbii, koo seyl nkum, koo satpwoo debish nkaa gurum mo, koo shwaamwes, koo ngucin wat kas. Baa na ret ka wu se mbiise ashak ka gwar mana kas.

¹² Baa na a dak fen mbaka an tokdyeel nenyil di baa mo a nen dam ndang Jesu mo kas. A wun tokdyeel nenyil de mo ndaen Ekalisya mo bejee.

¹³ A Naan nwur ntokdyeel nenyil di baa mo a nendam ndang Jesu kas. Wen sat nanea, <<Wu ceen ngwar debish put aku mbut nwun.>>

6

Pwoo nKaa Dam Ka Shak Nludyeel

¹ Katdang memee ndaen wun ka mee pwoo nkaa dyemnahan fin, be wu naa na ret ka wu mang pwoo na, dam ka na ntoom ka ngudyeel di baa wu a ngucinzeen kas aa? Baa na ret ka a nen Naan mo beetpwoo mana kas aa?

² Baa wu man na, a nen Jesu mon ntokdyeel nyil na kas aa? Katdang a wun nyool wu tokdyeel nyil na, be baa, wu mak beet rep jep pwoo delee-lee mo kas aa?

³ Baa wu man na, parmeeci be a mun ntokdyeel Nenlep ka Naan mo kas aa? Katdang na aas, be a me le dang baa ma mak beet dyeel di ma yil desa kas ye?

⁴ Katdang wun ka dyeel mo, be a me le dang wuu dam ka dyeel na a ntoom ka nen de baa mo a mee mbii pee Ekalisya mo de kas ye?

⁵ Wen sat desa na a mbaka na shweep wun di. A na le dang kan sat nwun na, baa wun ka mee gurum deesen ndaen wun, dewur mmak beet dyeel mana mo nwun nendam ndang Jesu mo kas aa?

⁶ Kyet na ret ka ngudam ndang Jesu mang dyemnahan fir ngudam ndang Jesu zak, dam ka wur nludyeel, mbaka wu dar di ntoom ngudyeel de baa wu a ngucinzeen kas wo?

⁷ Katdang wuu mangshak wu dam ka na nludyeel, be na kam na, wuu taa wu dee kanding-nding mmaha. Gyel desa be wu yit ka dyemnahan fuu mo wat patuup wun met aku di wun dam ka shak nludyeel. Gyel dee a sa be wu yit ka mo seen kaa wun kas aa?

⁸ Dangbe wun shikaa fuu, wuu wat patuup nshak, ka wuu seen kaa shak zak. Jir di wun a dyemnahan demandong ndaen Kristi.

⁹ Baa wu man kas aa? Na, baa nen debish mon ndel mmulki Daa Naan kas. Taji wu numkaa fuu kas. Baa nencin mbii debish mo, koo nenseyl nkum mo, koo nencin ngaa mo, koo mish de moo teer ka shak, koo mat di moo teer nshak, koo wat mo, koo nenrabet mbii mo, koo nenshwaaw mwas mo, koo nensatpwoo debish nkaa gurum mo. Koo dang nenseen aka gurum mo.

¹⁰ Baa mon mmak del ndaen mulki Naan kas.

¹¹ Gyed yam be pak fuu mo ka cin mbii diisi mo, amma mo ka vwang wun mbut shikbish. Yaksam mo ka le ka wu dee a nen Naan. Yaksam be Daa Jesu Kristi, ka Riin Naan fun, wu ka le ka wu dee a nen din dare mo nyit Naan.

Wu Shin Dades nNaan Shi Fwoshik Fuu Mo

¹² Meebe mee gurum sat nā, <<Baa mee mbii de nā cii cīn dī kas.>> Ii, azeen, amma baa a mbii mo jir dī mo kə kwoop nā kas, <<Pee wen dī, be nā azeen-nzeen nā, baa mee mbii de nā cii cīn dī wen kas.>> Dangbe baa Wen rəbet dee a kərəm kə mee mbii kas.

¹³ Mee gwe tal nānee, <<Mbiise nā a mbə but, kə but a mbə mbiise.>> Nā azeen, amma Naan wu nshirip mo weet. Baa mo leshin kə gurum, a mbə cīn mbii debish mo kaa ngaa sə kas. Dangbe mo leshin kə gurum a mbəkə nā cīn dāk dī Daa, kə a Daa wur tap kə shin kə gurum nā zak.

¹⁴ Naan wu yool kə Daa a peemúut, be wu nyool kə mun a peemúut shi iiko fin aasə zak.

¹⁵ Baa wu man nā, fwoshik fuu nā mo, a beep kə Kristi kas aa? Chinarang dangbe wen mmang mee beep kə Kristi, kə nghan bal nā ashak kə beep mə mat ngaa yii? Baa mənə mmak cīn kas koo dəben!

¹⁶ Baa wu man nā, ngwar dī wu bəlshin fin kə mat ngaa, be wu dee a nan deməndong kə mat ngaa nā kas aa? Mbəde mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nānee, <<Mo vəl, mon ndee a nan deməndong.>>

¹⁷ Dangbe ngwar de wu bal shin kə Daa, be mo dee a deməndong ndəən Riin.

¹⁸ Wu swa wu baa aku pee mbii debish mo, kaa ngaa sə. Koo a shikbish dədangyii, de gurum kə cīn nā, be wur kə cīn nā a kəbwoon kə fwoshik fin. Dangbe gwar dī wu kə cīn ngaa, be wu kə cīn shikbish a nkaa fwoshik fin.

¹⁹ Baa wu man nā, fwoshik fuu nā a lu kə Riin kə Naan dəwur tong ndəən wun kas aa? A Naan wu shin Riin mənə wun kə baa wun a mukaa fuu kas.

²⁰ Jesu kə seet kə wun shi mbii dekərəm, mbəmənə, be nā a təng, kə wu shin dedes nNaan shi fwoshik fuu mo.

7

Pwoo nKaa Dyik

¹ Yaksə, be wen kən rəbet satpwoo nwun nkaa mbii de dī wu ran mo. Nə ret kə gurum tong kəsə nen nlapmat.

² Dangbe mbe jwaan mə cīn ngaa, be nā ret kə koo a mish dədangyi, be wur kə mat fin, kə koo a mat dedangyi, be war kə mish fer.

³ Nə ret kə mish nā wu cīn mbii de nā ret kə wur cīn mmat fin, kə nā ret kə mat nā waa cīn mbii dī nā ret kə war cīn mmish fer zak.

⁴ Baa mat war kə iiko nkaa fwopshik fer kas, amma mish war wur kə nā. Nə aasə zak, baa mish wur kə mee iiko nkaa fwoshik fin kas, amma a mat wur war kə nā.

⁵ Taji wu cīi nshak akə fwoshik fuu mo kas, see katdang wuu ten wu lap ii kə shak nā, wun nnookdī mbe rep mee pee mo nlee dāk, mbəkə wu lekaa fuu dī mbe cīn dangnaan (leshap kə Naan). Dangbe abwoon mənə, be wu baa wu kaat dī nshak, mbəkə taji ngujwan gwam wun mbe cīn yaasuk kas.

⁶ Wen kən satpwoo desə mo nwun a kaa chiin sə, baa wen kən sat a mee Wāar nwun kas.

⁷ Azeen, wen rəbet kə, de wun ntong kaa an sə, amma koo weyi, be wu kə lap zuum pee Naan dī dyik kə mə gənəən. Naan wu shin zuum mo mmun a shini-shini.

⁸ Yaksə, wen kən sat nen dī baa mo kə cīndyik kas, kə matkaa mo nā, nā ret kə mo tong kə sə, kaa an sə.

⁹ Dangbe katdang be baa mo mak yaasut kas, be nā ret kə mo cīndyik, mbəde ngyel gurum cīndyik, met aku dī coor se seen ngurum.

¹⁰ Mpee nen de mo kə cīndyik, be wen kə mee Wāar dī, (baa a an kas, amma a Daa wu kə shin nwen) mbəkə an sat dī mo nā. Taji mat waa bəksak kə mish fer kas.

¹¹ Katdang war bəksak kə mish war, be taji war baa cīn mee dyik dī zak kas, kasbe, war waaji pee mish waa dī, kə mo dāk dyik fur dī. Taji mee mish wur tudyik kə mat fin kas.

¹² Mpee koor nā mo, be wen sat nā, (baa a Daa wu sat mənə kas, a an), katdang mee ngudəm ndang Jesu, wur kə mat dī baa war kə cinzeen kas, dangbe war rəbet tong ashak kə mish fer, be taji wur bəksak kə war kas.

¹³ Katdang mee mat dəm ndang Jesu war kə mish dī baa wur kə shinzeen kas, dangbe wur rəbet tong ashak kə war, be taji war bəksak kə wur kas.

¹⁴ Mbəde mish dī baa wur kə shinzeen kas, be wur dee a deləlap nyit Naan, mbe mat fin dī war kə shinzeen. Kəzak, mat dī baa war kə cinzeen kas, be war dee a deləlap nyit kə Naan, mbe mish war dəwur shinzeen. Kat kəsə kas, be jep fuu mon ndee a kaa jep kə nenkum mo sə, amma yaksə be mo a deləlap nyit Naan.

¹⁵ Dangbe katdang mish koo mat, de baa mo kə shinzeen kas, moo rəbet bəksak, be wur yit kə mo bəksak dī. Katdang nā aasə, be ngushinzeen nā, kyet a mish aa, koo a mat

nə ye, be gwe nə kə pee, mbe cɪn mbii di wur naa nə ret. Mbəðə Naan wur pərep mun a mbəkə mu tong de ryan kə shak.

¹⁶ Wii mat dəm ndang Jesu, cirang yi mman di ye? Ngul yi nyool yi bam wur mish yii? Waa mish ngudəm ndang Jesu, cirang gha mman di yii? Ngul waa nyool a bam mat fwaa yii?

Koo Weyi Tong Nchiit Kə Peede Naan Kə Le Gwe Nə

¹⁷ Koo weyi, be wur tong nchiit kə peede Daa wur le gwe nə di, Naan wur kə pet gwe nə mbe nə. A dəsə nə a Waa fen pee koo a Ekəlsya dɛdangyi.

¹⁸ Ngwe di gyet mo kə ten can wur akudang Naan kə pet wur, be taji wur yappee dewur ndee di nsuluk kas. Kə gwar de baa gyet mo kə ten can wur kas, dangbe Naan pet wu, be taji wur waa tang ar di mon ncan wur di kas.

¹⁹ Mbəðə koo di mo can gwe nə, kə koo di baa mo can ngwar nə kas, be baa mənə mo kəkoop nə kas. Dangbe mbii de nə kəkoop nə, a di gurum ntap kə Waa kə Naan mo bejee dak.

²⁰ Koo weyi, be wur tong di ndəən peedi gyet wur kənə, akudang Naan kə pet wur sə.

²¹ Katdang gyet waa a kərem, akudang Naan kə pet gha, be taji mənə daampɛe nwaa kas. Dangbe katdang waa mak katpee, mbəkə a dee di a mukaa fwaa, be a gung kə a kat nə di.

²² Ngwe di gyet Naan pet wur be wur kuɖi a kərem, dangbe yaksə, be wur dee a mukaa fin ndəən Daa. Nə aasə zak, gwe de gyet wur a laa lu kaa de Naan pet wur, amma yaksə gwe mənə dee a kərem mənə Kristi.

²³ Jesu Kristi sərəp wun a shi toom dekərem, Mbemənə be taji wu dee a kərem mənə gurum mo kas.

²⁴ Nə aasə, dyemnaa mo, koo di gyet mo pərep wun a ndəən tong dɛdangyi, be nə ret kə mu tong di a ndəən tong mənə ashak kə Naan.

Talpwoo nKaa Gwoor

Mo Kə Matkaa Mo

²⁵ Pwoo nkaa nen de baa mo kə cindyik kas, be baa wen kə mee Waa fen pee Daa di, mbe mo kas. Dangbe wen kən sat a pan fen, kaa gwe di ndəən kambok kə Naan, be gurum mo mak shinzeen wen sə, be wen kən pan nə,

²⁶ Mpee mbii daampɛe di mo di yaksə, be wen naa nnə nə ret kə taji gurum cindyik kas.

²⁷ Dangbe katdang waa kə mat, be taji a tang ar mbe tudyik nə kas. Katdang baa waa kə mat kas, be taji a tang ar mbəkə a lapmat di kas.

²⁸ Dangbe katdang waa cindyik, be baa waa cɪn a shikbish kas, kə katdang mee reep cindyik, be baa war cɪn shikbish kas. Dangbe jir kəsə, nen di mo cindyik, be mon nkat jeel mə yil nə. Mbəmənə, nnaa fen be taji gurum cindyik kas, mbəkə taji wur shwaajeel.

²⁹ Mbii de wen kən rəbet sat nə ndesə dyemnaa mo, peedi Naan wur kə ten bələp nə le, nə kə wul kus. Yool nyaksə, be nen de mo kə mat mo, be mo tong kaa baa mo kə cham cindyik kas sə.

³⁰ Nen di mon mmaap, be mo tong kaa nen di baa mon mmaap kas sə. Nen di mon nretnyit, be mo tong kaa baa mo a nretnyit kas sə. Nen di mo nkaa nweer mo, be mo tong kaa nen di baa mo kə mee mbii kas sə.

³¹ Nen di moo cɪn dak kə mbii mə yil dəsə mo, be mo tong kaa baa mo kə cham cɪn mee mbii kə mbii mə yil nə mo kas sə. Mbəðə mbii de mə yil dəsə nə mo nkaa del seet.

³² Dyeen nwen, kə taji wu daampɛe nsuk kas. Ngwe di baa wu kə cindyik kas, be wur le pətuup fin a nkaa mbii di mo a mə Daa. Wur pan a ar di wur ncɪn dak di mo ret di nDaa nyit.

³³ Dangbe ngwar di wu kə cindyik, be wur kə le pətuup fin a nkaa mbii mə yil nə mo, wur kə pan a ar di wur ncɪn mbii de mo ret di nmat fin nyit.

³⁴ Dəsə nə le kə pan fin mo bak vəl mmənə. Mat di baa war kə cindyik kas, koo reep, be war le pətuup war a nkaa ar di war ncɪn mbii de mo ret di nDaa nyit, kə ar di war ndee a dɛbang ndəən nan, kə ndəən Riin. Dangbe mat di war kə cindyik, be waa le pətuup fer a nkaa mbii mə yil nə mo, di war ncɪn, mbəkə nə ret di mmish fer nyit.

³⁵ Wen kən sat dəsə a mbəkə nə bam wu wun di, baa wen cɪi a cindyik nwun kas, dangbe wen sat pwoo sə mo a mbəkə mbii mo dəm di nwun ndəre-ndəre, kə mbəkə wu cɪn dak mə Daa di shi pətuup məndong.

³⁶ Katdang nə dampee mə gwar, kaa baa wur pee cɪn be de ndere nmat kwam fin kas dang katdang coor mat kə jar dampee nwur, dang wur nan nə ret kə mo cɪn dyik di, be nə ret kə wur cɪn be de nə nbut pan wur, baa wur pee cɪn a shikbish kas.

³⁷ Dangbe katdang be wur naa nā, baa nā a tēng kē wur cindyik nreep fin kas, kē wur ɗar kē pan fin nkaa mbii ɗi wur naa nā ret nwur, kē wur fes le pētūup fin balbal nā, wur mmak tap kē waar, be wur cīn a mbii ɗe nā ret.

³⁸ Ngwe ɗe wur cindyik, be wur cīn a mbii ɗi nā ret, ɗangbe gwe ɗi baa wur cindyik kas, be wur cīn a mbii ɗe nā waa ret met.

³⁹ Mat war a nder mish fer, har parpuus ɗi wur mmuut. Katdang mish nā muut, be waa kē pee mbe cindyik koo a weyi ɗi war kē rābet, ɗangbe tēng a gwe ɗi wur ndāen Daa.

⁴⁰ Amma katdang a nnaa mənā, be war ntong shi retnyit met, katdang war nook cindyik. Pan fen, be wen kē Riin Naan zak.

8

Tal nKaa mBiise Dā

Mo Kē Shīn nKūm Mo

¹ Yaksā, pwoō nkaa mbiise ɗi mo kē ten shīn nkūm mo, mā man nānee, <<mun jir mun kē man >> Man nii le kē gurum dyeepkāā, ɗangbe wal nii tap ɗyik gurum kaa rāret.

² Katdang mee gurum kē pan nā, wuɗi man mee mbii, be baa wu kē man mee mbii kaade nā ret kē wur man sē kas.

³ Dangbe gwe ɗe kē wur wal nNaan, be Naan man gwe mənā.

⁴ Yaksā, pwoō nkaa se mbiise ɗe mo kē ten shīn nā nkūm mo, mā man azeen nā, baa kūm mo kē mee seen kas. Kēzak, mā man nā, Naan wur a bishin bejee ɗak.

⁵ Koo ɗi pak mbii mo ɗi, ɗe moo pet mo a naan mo, ɗi mo ndāen ɗengnaan, koo ɗe mo ndāen yil ɗesā, mbāɗe naan mo ɗi ɗes, kē daa mo ɗi ɗes zak.

⁶ Dangbe jir kēsā, be pee mumun ɗi, be Naan wur a mēndong bejee, dewur a puun fun, a wur le mbii mo jir, kē a mbā wur ɗangbe mun kē seen. Daa fun wur a mēndong bejee zak, wur Jesu Kristi, ɗi a ndāen wur be Naan le mbii mo jir, kē a ndāen wur be mun kē seen.

⁷ Dangbe baa a gurum mo jir mo kē man zeen ɗesā nā kas. Pak mo kē fes loot kē kūm mo hakyeng, har mbā cicinsi, be katdang mo se mbiise, be moo pan nā mbiise nā a mā kūm. Baa pan ɗe mputuup fur nā bal kas, kē mo pan nā, wuɗun kē ɗee, a dewuwat mbā mbiise.

⁸ Baa mbiise mak jī kē mun kus kē Naan kas. Koo ɗi mu se mbiise, be baa mun nshee ɗi kas, kē koo ɗi baa mu se mbiise kas, be baa mun ntaa mā kat kas.

⁹ Dangbe wu tap taji katpee fuu mbe cīn mbii ɗi wuu rābet nā ɗee a mbii canshii nen ɗi baa shinzeen fur nā bal kas.

¹⁰ Mbāɗe katdang mee gwar ɗe baa shinzeen fin nā bal ndāen mbii ɗesā mo kas, wur naa gha gwar ɗi waa kē man, aa se mbii nlukūm, be baa nān nshīn bal nwur ndāen pētūup wur be kē wur se mbiise ɗi mo kē ten shīn nā nkūm kas aa?

¹¹ Nā aasā, be shi man fwaa, gha le kē ɗyemmnāen fwaa ɗi Kristi kē muut mbe wu, wu ɗee a ɗelāloom.

¹² Katdang gha cīn mbii mənā, be gha cīn shikbish nkaa gānang, mbāɗe gha kē le kē pētūup fin ɗi baa nā kē ɗar balbal kas nā pal, kēzak, gha cīn shikbish a nkaa Kristi shikāa fin.

¹³ Mbāmənā, katdang mbii ɗe wen nse, nān nɗee a mbii le canshii nɗyemmnāen fen, be baa wen nkudī kēn se mbiise mənā zak kas, mbākā taji wen le kē ɗyemmnāen fen canshii kas.

9

Pwoō nKaa Jeplep

Jesu Kristi Mo

¹ Baa wen mak cīn mbii ɗi wen kēn rābet kas aa? Baa wen a laalep Kristi kas aa? Baa wen kēn ten naa Daa fun Jesu Kristi kas aa? Baa gyet a Wen satpwoō Naan nā nwun, ɗangbe wu ɗee a nen ɗam ndang Daa kas aa?

² Koo ɗi baa pak gurum mo lap an kaa laalep Kristi sē kas, be nā a tēng wen a laalep Kristi pee wun ɗi. Mbāɗe wun a langtēng mā ɗak fen kaa laalep Kristi sē pee Daa ɗi.

³ A ɗesā nā a mbii ɗi wen kēn sat, nen ɗi moo chakpwoō ndang wen.

⁴ Baa wen kē pee mbākā wen se mbiise kē shwaa mbii shwaa be ɗak fen kas aa?

⁵ Baa wen kē pee, mbe lapmat ɗi war a ngudām ndang Jesu, kē wen pan war ndang sen kas aa? Kaadē koor jeplep kē Kristi mo, kē ɗyemmnāen mā Daa mo, kē Pita moo cīn sē kas aa?

⁶ Aa koo a wen kē Barnabas bejee ɗe tēng see mā cīn ɗak aku mu kat mbiise ɗe mun nse ɗi aa?

⁷ A mee shiitoon dedang wur kə cham kwat shool dak di wur cin nshin ye? A wii kə cham kop anab mbong, be baa wur nyool se lāa anab nə kas yi? A wii kə cham kyeer long mo, be baa wur nshwaa wur mo nə kas yi?

⁸ Kyet wen kən sat desə nə a shi pan mə gurum wo? Baa Wàar Mosis nə sat aasə zak kas aa?

⁹ Mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Wàar Mosis nənee, <<Taji a lep shang nkus randong mpwoo, <<kaadə nə nkaa təreng dehen mbong <<mbəkə aas nə put di kas.>>

Naan wur kə pan aa randong mo aa?

¹⁰ Dangbe gyet wur le kə mo ran Wàar mənə mo a mbe mun gurum. Mbəkə gwe di wur kop kə gwe di wur diip, be mo cin dak fur di shi canciin mbe se dəben nə.

¹¹ Katdang mun, muu ten mu kop a mbii di nə a mə Riin mbut nwun, be baa nə ret, kə wuwun wu bam mun kə mbii di mə yil nə mo kas aa?

¹² Katdang pak gurum moo kat mbii desə mo pee wun di, be baa nə ret kə mun, mu kat mbii mo des met mumo nə pee wun di kas aa? Baa mun muu le təng nwun, mbəkə wu shin mbii desə mo di mmun kas, dangbe muu gung mbii mo jir, a mbəkə taji mu daam sekyeen mpwoo deret mə Kristi kas.

¹³ Baa wu man nə, nen di moo cin dak ndəən Lu Naan dədes, be moo kat mbiise fur a nLu Naan dədes nə kas aa? Kə baa wu man nə nen di moo wus mbiizuum a peewus mbiizuum mo, be moo se a pak mbiizuum nə kas aa?

¹⁴ Nə aasə zak, be Daa wu satpwoo nə. Nen di moo satpwoo deret ngurum mo, be nə ret kə mo kat mbiise fur a debut zak.

¹⁵ Dangbe, baa wen kən cham cin dak kə iiko fen desə kas, kə baa Wen ran lepran desə nwun, a mbəkə wu shin mbii mo di nwen kas. Ngyal desə be wen muut, met a kudī mee gwe le mbii di wen kən canjoom nkaa nə dee a mbii debut.

¹⁶ Mbədə koo di wen kən satpwoo deret nə, be baa wen kə pee mbe canjoom kas. Dangbe kən satpwoo deret nə a mbədə, a Naan wur kə letəng an, mbəkə an satpwoo nə di. Jeel di mbe wen, katdang baa wen satpwoo deret nən ngurum mo kas.

¹⁷ Katdang di wen kən satpwoo nə a shi dyan fen, be di wen nkat kwat. Dangbe wen kən satpwoo deret nə ngurum mo, baa a shi dyan fen kas, mbədə a dak di Naan wur kə le nə nsar fen mmənə.

¹⁸ Kwat fen nə a meyii? A kwat fen nən ndesə, a peedi Naan wur kə shínpee nwen, mbəkə wen satpwoo deret nə ngurum mo shi zuum, baa wen kən cin dak kə iiko fen mbe tang kwat pee wun di kas.

¹⁹ Koo di baa wen a kərem kə mee gurum kas, dangbe wen kən ten nle sen a kərem kə gurum mo jir, mbəkə wen ji di kə gurum mo des nDaa.

²⁰ Mbə nen Yahudi mo, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen ji kə mo di nDaa. Kəzak, nen Yahudi mo, a ndər Wàar Mosis, be wen dee a kaa mo sə, koo di baa wen shikáa fen an a nder Wàar Mosis kas. Dangbe wen kən dee a kaa nen di mon ndər Wàar Mosis nə sə, mbəkə wen ji kə mo di nDaa.

²¹ Mpee nen di baa mo kə Wàar kə Mosis kas, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen ji kə mo di nDaa. Dangbe wen kən tap kə Wàar Naan. Azeen wen a ndər kə Wàar mə Kristi.

²² Mpee nen di baa mo kə bal ndəən shinzeen kas, be wen fwang mo, mbəkə wen ji kə mo nDaa. Wen kən ten dee a mbii mo jir, pee gurum mo di jir, mbəkə koo di a ndəən ar dedangyi, be wen bam pak mo di.

²³ Wen kən lesen ndəən mbii mo jir, a mbe pwoo deret nə, kə mbəkə wen kat pak deret mə pwoo deret nə di zak.

²⁴ Baa wu man nə, ndəən kwoon mə sushii, be gurum mo des moo shwe, dangbe a nguməndong kə lap zuum nə bejee dak kas aa? Nə aasə zak, nə ret kə wu shwe, mbəkə wu kat zuum nə di.

²⁵ Koo weyi, di wur a ngusushii, be wu naa nkar shin fin ndəən mbii mo jir. Wur kar shin fin, mbəkə wur lap zuum di nii kəlak kə wat di, amma mumun, muu lap a zum di baa nən cham wat kas.

²⁶ Baa wen kən su a buu-buu kas, kə cutpee di wen kən cin nə, baa wen kən cut a buu kas.

²⁷ Dangbe wen kən cin kə sen fen, mbəkə sen fen nə bal di, kə nə dee di ndər fen kaa kərem sə, mbəkə taji abwoon di wen kə satpwoo deret nə ngurum mo, dangbe mo yool baa kə wen shikáa fen mbwoon kas.

10

¹ Dyemnaa mo, wen ræbet kə wu man, gyet puun fun mo jir, mo a nder nluu, kə gyet mo jir mo can am Bahar Denaat mo dɛl ryang ndang Mosis zak.

² Gyet mo cɛn baptisma mmo jir a ndæən nluu, kə ndæən am bahar kaade gyet mo dæm ndang Mosis sɛ.

³ Gyet mo jir, mo se mbiise dɛ gyet Naan shin mmo dɛ nɛ a mæ Riin.

⁴ Gyet mo jir mo shwaa am dɛ Naan shin mmo. Mbɛdɛ gyet mo shwaa am dɛ gyet nɛ jɪ put mbut jwak. Gyet jwak dɛsɛ nɛ mwaan ndang mo. Gyet jwak dɛsɛ a Kristi shikaa fir.

⁵ Jir kəsɛ, bɛ baa gyet Naan wur kat retnyt kə pak mo kas. Mbəmənɛ bɛ mo murep dɛs a naaryil.

⁶ Yaksɛ, bɛ mbii dɛsɛ mo jir, mo dɛe a mbiikám mumun. Mo gwak mun, mbəkə taji mu coor mbii dɛbish mo, kaade gyet mo cɛn sɛ kas.

⁷ Taji wu dɛe a nenkum mo, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɛn sɛ kas, kaade mo kə ten ran ndæən bæt haal mæ Naan sɛ nənɛe, <<Gurum nɛ mo tong nyil, <<mbəkə mo se gwom kùm, <<kə shwaa mwes, <<kə mo yool a tæng mbe cɛn kook.>>

⁸ Taji mu cɛn ngaa kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɛn sɛ, har gurum mo ngal laarvɔl baakun, mo murɔp parpuus mændong.

⁹ Taji mu kam Daa kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɛn sɛ, bɛ har gyet nwɔo mo, twe mo.

¹⁰ Taji mæ chakpwoo ndoom-ndoom kas, kaade gyet pak mo ndæən mo, mo cɛn sɛ, har mo murɔp nsar kə ngulep mæ muut.

¹¹ Mbii dɛ gyet nɛ kat mo, nɛ dɛe a mbiikám pee mun dɛ. Mo kə ten ran mo, a mbəkə mo gwak mun dɛ, mun dɛ peekyes kə bit nɛ mo kə jɪ a nkaa mun.

¹² Mbəmənɛ, bɛ koo a weyi, dɛ wur kə pan nnɛ wudɛn kə dɛr balbal, bɛ wur tap, taji wur pal kas.

¹³ Baa mee jwaan dɛ nən nkat wun dɛ kas, see a dɛ nən nkat koor gurum mo jir zak. Naan wur a nguzeen, baa wur nyit kə mee jwaan kat wun, dɛ nən mmet mbal fuu kas. Dangbɛ a shi jwaan nɛ, bɛ nwun nle ar put nɛ dɛ zak, mbəkə wu mak gung jwaan nɛ dɛ.

¹⁴ Mbəmənɛ dyemnaa mo, taji wu seyil nkùm mo kas.

¹⁵ Wen kən katpwoo wun, a kaa nen dɛ mo kə dɛn sɛ, Naan wur kə ten kám ar nɛ wun sɛ. Mbəmənɛ, bɛ wu bɛet kə suk, nkaa mbii dɛ wen kən sat nɛ.

¹⁶ Katdang mu mang laadaa mæ Se Tong Ashak dɛ muu pɔlang Naan mbe nɛ, bɛ baa wu man nɛ, muu bəl a kaa fun mo ashak kə Kristi ndæən toom fir kas aa? Gill aas dɛ muu yilang sɛ, bɛ baa wu man nɛ, muu bəl a kaa fun ndæən fwoshik Kristi kas aa?

¹⁷ Mbɛdɛ gill aas nɛ a mændong, dɛ muu yilang nɛ mæ mu se ashak. Nə aasɛ zak, mun dɛ dɛs, dangbɛ mun a nan dɛmændong, mbɛdɛ muu se a gill aas dɛmændong.

¹⁸ Wu pan nkaa nen lisreal mo ndæən nan, nen dɛ moo se ndæən mbiizuum dɛ mo wus nɛ, bɛ moo bal a kaa fur kə Naan dɛ moo shin nɛ nwur.

¹⁹ Wen kən ræbet sat a meyii? Kyet mbiise dɛ moo shin nkùm, mənɛ a mee mbii ee? Koo a kùm nɛ a mee mbii ye?

²⁰ Hai yo, wen kən sat a nɛ, mbii dɛ nenkum moo gap mpee cɛn zuum, bɛ moo shin nɛ a riin dɛbish mo, baa moo shin zuum nɛ a nNaan kas. Baa wen ræbet kə wu balkaa fuu mo ashak kə riin dɛbish mo kas.

²¹ Baa wun mmak shwaa mbut laadaa mæ Daa, kə wu waa wu shwaa mbut laadaa mæ riin dɛbish mo zak kas.

²² Taji mu cɛn mee mbii dɛ nən nle kə Naan cɛn tuup kas. Kyet mun, mu bal met wur wo?

Wu Cɛn Mbii Mo Jir Mbə Shin Dɛdɛs nNaan

²³ Gurum mo sat nɛ, <<Mu mak cɛn koo meye, dɛ mu ræbet.>> Nə azeen, dangbɛ baa a mbii mo jir dɛ mo mak dɛk wun koo moo koop nɛ mbə gurum kas.

²⁴ Taji mee gurum tang mbii dɛ mo ret mukaa fin kas. Amma nɛ ret kə wur tang a mbii dɛ mo ret mbə nyiye mo.

²⁵ Wu se mbii dɛ moo sɛrep mo ndæən lutuk mæ luwaa mo. Taji wu talpwoo kas, mbə pan dɛ nɛ ndæən pətuup.

²⁶ Mbɛdɛ mo kə ten ran ndæən bæt haal Naan nənɛe, <<Yil nɛ kə mbii dɛ mo ndæən nɛ jir, mo a mæ Daa.>>

²⁷ Katdang mee gwar dɛ baa wur kə shinzeen nDaa Jesu kas, wur pet wun mbə sese ashak kə wur. Katdang wuu lap ii, nnɛ wun ndem, bɛ wu se mbii dɛ wu nle a kyeen fuu. Taji wu tal kas, mbə pan dɛ nɛ ndæən pətuup fuu.

²⁸ Amma katdang mee gwe ka ten sat nwun nane, <<Mo ka ten shin luwaa desə nə nkum.>> Be taji wu se luwaa nə kas, mbə gwar de wu sat pwoo mənə nwun, ka mbe pan de nə ndəən pətuup.

²⁹ Baa a mbe pan muu mo kas, amma a mbe pan ka gwar nə. Mbəmə dang pan ka mee gurum nən nci nwen, mbə katpee de wen ka nə, mbe cin mbii di wen kən rəbet yi?

³⁰ Katdang wen pəlang Naan mbe mbiise fen. Be cirang dangbe gurum moo leshap dehuu nkaa wen, mbə mbiise di wen kən ten pəlang Naan nkaa nə yi?

³¹ Mbəməmə, be koo a mbii dedangyi de wuu cin, koo a se mbiise, koo a shwaa mbiishwaa, be wu cin mbii mo jir mbə shin dehai Naan.

³² Taji wu le ka mee gurum canshii kas. Koo dang di gwe nə a ngu Yahudi koo baa a ngu Yahudi kas, koo di a Ekəlisya mə Naan.

³³ Kaadə wen kən gung mbəkə wen cin mbii di mo shang di ngurum mo jir. Baa wen kən tang a deret mukaa fen kas, dangbe wen kən tang a deret mə gurum mo des, mbəkə mo kat bam wur di.

11

Mat Mo Paakaa Fur

a Pee Seyil nNaan

¹ Wu mwaan ndəən shiimwaan fen, kaadi wen kən mwaan ndəən shiimwaan mə Kristi sə.

² Wen kwoop wun, mbedə wuu pan an ndəən mbii mo jir, ka wuu mwaan ndəən kām də wen kām mo nwun zak.

³ Amma wen rəbet ka wun man nə, a Kristi wu a kaa ka koo a mish dedangyi, ka a mish wu a kaa ka mat fin, ka Naan wu a kaa ka Kristi.

⁴ Mbəməmə koo mish dedangyi di wu cin dangnaan (leshap ka Naan), ka satpwoo Naan ndəən duu ka gurum mo ka kaa fin a pəpaa, be wur ji ka yitluwaan nkaa Kristi di a wu a kaa fin mmənə.

⁵ Koo mat dedangyi di war cin dangnaan (leshap ka Naan), ka satpwoo ka Naan di baa war Paakaa war kas, be war ji ka yitluwaan nkaa mish war. Dewur a kaa fin, kəzak, be war dee a kaa mat di mo sak kaa nwar ngau sə mmənə.

⁶ Katdang baa mat Paakaa fin kas, be nə ret ka war saa shweepkaa fer. Amma katdang saa shweepkaa koo sak shweepkaa nən nji ka yitluwaan mmat, be nə ret ka war Paakaa fer.

⁷ Baa nə ret ka ngumish Paakaa fin kas, mbedə Naan dak mish a kaa shin sə, ka wur kām a dedes ka Naan. Amma mat war ka kām a dedes mə mish.

⁸ Baa gyet Naan dak mish a shi fwoshik mə mat kas, dangbe gyet wur dak mat a fwoshik mə mish.

⁹ Kəzak, baa gyet Naan wu le mish a mbe mat kas, amma gyet wur le mat a mbe mish.

¹⁰ Mbəməmə, be nə ret ka mat Paakaa war, ka nə kām di nə, war nder ka mish fer, ka mbe nenlep ka Naan mo zak.

¹¹ Jir kəsə, be seen fun di mun ka nə ndəən Daa, be baa mat war dyik ka mish fer kas, ka baa mish wur dik ka mat fin kas zak.

¹² Mbedi gyet Naan wu dak mat a shi mee dyes ka mish, ka nə aasə zak, yaksə be a mat war ka lāa mish. Mbii moo pwat a pee Naan di jir.

¹³ Wun shikaa fuu, wu beetpwoo desə nə, kyet nən ndere mbəkə mat war cin dangnaan (leshap ka Naan) nNaan ndəən kuur ka gurum mo, de baa war Paakaa war kas wo?

¹⁴ Koo a shi dyen, be nə kām nwun kas aa? Nə a mbii yitluwaan ka mish wur dyel shweepkaa shwal-shwal.

¹⁵ Amma katdang be mat war dyel sheepkaa deshwal-shwal, be mənə a mbii jwat nwar kas aa? Mbədə mo shin sheepkaa deshwal-shwal nə nwar, a mbəkə waa Paakaa war di.

¹⁶ Amma katdang mee ngwar ka rəbet beetshik nkaa pwoo desə, be baa mumun, koo Ekəlisya mə Naan mo, baa mu loot ka mee ar di nə a mə seyil nNaan di nə dik ka mənə kas.

Takook Ka Se Tong Ashak

¹⁷ nDəən wàar desə, be baa wen kwoop wun kas, mbedə kuur fuu nə baa nii kwoop nə kas. Mbedi katdang wu ji wu kaat ndəən kuur fuu, be mbii di wuu cin nə mo, be baa mo ret kas. Nii waa wuwat gurum mo met aku di nən mbam mo.

¹⁸ To, dīnshee nə, katdang wu kuur, kaa Ekəlisya sə, mbe seyil nNaan, be baa pwoo fuu moo dām ndangshak kas, har kaadə de wen kəlang pwoo mənə, be wen doom shinzeen nə.

¹⁹ Baa nā kə mee kyetwoo kas, nā a təng, kə mo kat bākshak dī ndəən wun, mbəkə mo man nen dām ndang Naan də dəre nā mo dī azeen-nzeen.

²⁰ Katdang wu jī wu kaat ashak, be baa wuu se a Tong Ashak mə Daa nā kas.

²¹ Mbəḍə katdang wu doom se nā, be koo weye wur yaa se mbiise dī wur jī kəni, har wuu le kə neenlāa mpak mo, kə pak moo shwaa be yiirkaa dī.

²² Kai! Baa wun kə tul dī wun nse kə shwaa dī kas aa? A me le dang wuu toklong shi nkuur mə Ekəlisya kə Daa ye? Kə a me le dang wuu shin yitluwaan nen dī baa mo kə mee mbii kas yi? Wen nsat a me nwun mbə mbii kaa dəsə sə yi? Wen nkwoop wun aa? Hai yo, baa wen nkwoop wun kas koo dāben.

Ar Se Tong Ashak

Mə Daa, Də Nə Ret

²³ Wen lap kām dəsə nā a pee Daa də, də wen kən shin nwun sə zak. Nə, mpar dī gyet mo seet Daa Jesu dī, be Daa Jesu wur mang gill aas.

²⁴ Abwoon dī wur kə cin dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa gill aas nā, be wur yilang nā, wur sat nənee, <<Dəsə nā a fwoshik fen, <<dī wen kən shin nā mbə wun, <<Wu nāa nshin aasə, <<mbəkə taji wu muunshik nwen kas.>>

²⁵ Nə aasə zak, be abwoon dī mo se mbiise, be wur mang laadaa, be wu sat nənee, <<Laadaa dəsə nā a bələmcuk shi toom kə Naan dəpwoo, dī nā ndəən toom fen. Katdang koo a pərangye dī wun nshwaa am anab ndəən laadaa nā, be wuu shwaa nā a mbəkə taji wu muunshik wen kas.>>

²⁶ Shii kə dəsə nā a nā, koo a pərangye dī wuu se gill aas nā, kə wu shwaa am anab ndəən laadaa nā, be wuu cin a langtəng nkaa muut kə Daa Jesu, har pardī wur mbaa jī.

Se Tong Ashak

Mə Daa nDəən ar Debish

²⁷ Katdang mee gwe kə se gill aas nā kə shwaa am anab ndəən laadaa mə Daa nā, baa a ndəən ar dīn dəre kas, be gwe mənə kə cin a shikbish nkaa fwoshik mə Jesu kə toom fir mmənə.

²⁸ Nə ret kə gurum shee kyamshin fin akudang wur se gill aas, kə shwaa am anab dī nən ndəən laadaa mə Daa nā.

²⁹ Mbəḍə katdang baa gurum manshii kə shin mə Daa Jesu kə toom fin nā kas, dangbe wu kə se gill aas kə shwaa am anab dī nā ndəən laadaa mə Daa ni, be gwar mənə kə jī aa dʒeel nkaa fwoshik fin mmənə.

³⁰ A nii le, dangbe pak fuu mo a gok, kə baa pak mo kə bal kas, har pak fuu mo dəs, mo kə murəp.

³¹ Amma katdang mə kyamsun fun mo azeen-nzeen, kə mə cin mbii mon ndəre-ndəre be baa Naan tokdʒeel mmun kas.

³² Amma Naan wur tokdʒeel mmun, kə wur kar mun, a mbəkə taji wu nandʒeel debish mmun ashak kə gurum debish, dī mo ndəən yil dəsə, parkyes kə yil nā kas.

³³ Mbəmənə, dʒymnaa mo, katdang wu kuur ashak mbə Se Tong Ashak mə Daa, be nā ret kə wu darnaashak.

³⁴ Katdang neenlāa mmemee fuu, be nā ret kə gwar mənə sese ntul fir akudang wur jī kuur nā. Mbəkə taji Naan wur candʒeel debish nkaa wun jir, a peekuur fuu nā. Pwoo nkaa koor mbii dī mo dēe dī, be see pardə wen wul pee wun dī, dangbe wen nsatpwoo nwun nkaa mo jir.

12

Zuum dī Riin kə Naan

wur Shin nGurum Mo

¹ Dʒymnaa mo, pwoo nkaa zuum dī Riin Naan wur shin ngurum. Baa wen rəbet kə wu nook manshii nā kas.

² Wu man nā, kaade gyet wu kudī a nenseyil nkum mo, be wuu seyil nkum də baa mo kə seen kas, shi ar mo shinə-shinə.

³ Wen rəbet kə wu man nā, baa mee gwe, dī wur katpwoo shi Riin Naan, wur mmak sat nənee <<Jesu candoor!>> kas, kə baa mee gurum mak cin langtəng nənee, <<Jesu wur a Daa.>> Katdang baa wur mwaaan a ndəən Riin Naan kas.

⁴ Zuum dī Riin kə Naan wur shin ngurum mo, mo dī shinə-shinə, amma a Riin deməndong wur cin mo ngurum mo.

⁵ Dak mo dī shinə-shinə, amma Daa a məndong.

⁶ Man dī gurum moo cin dak dīshik mo shinə-shinə, dangbe a Naan deməndong wur cin man nā ngurum mo, mbəkə mo cin dak nā dī.

⁷ Riin Naan wur kám shin ngurum mo ndæen ar mo shinə-shinə, mbəkə mo cín ďak ďe nə mbam niyee mo dí jir.

⁸ Mee gurum, be Riin Naan nə shin a zuum mə man satpwoo nwur shi seen, kə mee gurum be Riin nə shin a zuum mə man mbii nwur.

⁹ Mee gurum, be Riin nə shin a zuum mə cinzeen nwur, kə mee gurum be Riin nə shin a iiko nwur mbe bar nenchənkoom mo.

¹⁰ Mee gurum be Riin Naan nə shin a zuum mə cín mbii aapwoo nwur, kə mee gurum be Riin Naan nə shin a iiko mu satpwoo Naan gwe nə. Mee gurum be Riin wur shin a man mə bəkyit nzuum ďe mo put a pee Riin Naan dí, kə riin dí baa mo put a pee Naan dí kas zak. Mee gurum be Riin wu shin a zuum mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə ngwar mənə. Kə Mee gurum zak, be wur shin a zuum ďe mə manshii kə pəring ləpwoo mə gurum mo shinə-shinə gwe nə.

¹¹ A Riin Naan desə wur məndong, dí wur shin zuum ďəsə mo ngurum mo shinə-shinə zak, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

Fwoshik Fun Nə

Kə Beep Mo Des

¹² Kristi wur a kaa fwoshik kə gurum sə. Kaadə wu man nə, shin kə gurum nə kə beep mo des, amma jir kəsə be fwoshik kə gurum nə a məndong bejee ďak, koo dí nə kə beep mo shinə-shinə.

¹³ Mo cín baptisma mmun jir a ndæen Riin deməndong, aasə be mu dee a deməndong, koo dí mun a nen Yahudi mo, koo dí baa mun a nen Yahudi mo kas, koo dí mun a kərem mo, kə koo dí mun a jeplu mo zak. Mun jir, be muu ten mə shwaa a bwut Riin Naan deməndong.

¹⁴ Baa fwoshik kə gurum nə kə beep a məndong bejee kas, amma nə kə beep mo a des.

¹⁵ Katďang shii sat nənee, <<mbəde baa wen a sar kas, be baa wen a memee mbut fwoshik kə gurum kas.>> Koo de shii sat pwoo mənə, be baa nən nnook dee a memee mbut beep mə fwoshik kə gurum kas.

¹⁶ Kəzak, katďang be kom sat nənee, <<mbəde baa wen a yit kas, be baa wen a memee mbut fwoshik kə gurum kas.>> Koo de kom sat pwoo mənə, be baa kom nən nnook dee a memee mbut shin kə gurum kas.

¹⁷ Katďang dí fwoshik kə gurum nə a yit jir, be ďe gurum kə kələngpee a shi meyii? Katďang dí fwoshik kə gurum a kom jir bejee, be ďe cirang gurum nkələng ďu kə mbii mo dí yi?

¹⁸ Amma Naan wur lebeep mo shinə-shinə ndæen fwoshik kə gurum, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

¹⁹ Katďang be dí beep nə a məndong bejee ďak, be dí fwoshik kə gurum nə a nneyi?

²⁰ Kaadə beep kə gurum mo dí des, amma be fwoshik kə gurum nə a məndong bejee ďak,

²¹ mpeemənə, be baa yit mmak sat nsar nə, <<Baa wen kən rəbet wii kas.>> Kəzak, baa kaa mmak sat nshii nənee, <<Baa wen kən rəbet wii kas.>>

²² Azeen, baa nə aasə kas, mbedə rep beep dí muu naa mo kaa baa mo kə bal kas sə, be mo kəkoop nə des mbe fwoshik kə gurum.

²³ Kə muu tap kə beep dí muu bák mo des zam. Beep ďe mo mbut nsun funu mo, dí baa mo ret naa kas, be muu tap kə mo rəret.

²⁴ Dangbe baa muu shin dedes mənə mbeep fun deret naa nə mo kas. A Naan wur tap le fwoshik kə gurum aasə, mbəkə beep dí baa mo kə bal kas, be mu tap dí kə mo rəret zak.

²⁵ Mbəkə taji mee bəksak yool ndæen fwoshik kə gurum kas. Amma koo a beep dedangyi be nii tap kə gənəən.

²⁶ Katďang jeel taa nkaa mee beep nə, be koor beep nə mo jir mon nshwaajeel nə. Amma katďang mo kwoop mee beep nə, be koor beep nə mo jir, mon ncín retniyit ashak kə beep mənə.

²⁷ Wun jir wun a fwoshik kə Kristi, koo a weye ndæen wun, be wur a memee mbut mbeep fin.

²⁸ nDəen Ekəlisya, be Naan wu kə bələp gurum mo le shinə-shinə. Din nshee, be wu kə bələp jeplep kə Jesu mo, dəvəl, be wu bələp nensatpwoo Naan mo, dəkun, be wur kə bələp nenkám mo. Kə wur bələp nen cín ďak mə mbii aapwoo mo. Dangbe wur kə bələp nen bar gurum mo, kə nenbam gurum mo, nennaa gurum mo, mbəkə mo cín ďak dí ndəre-ndəre, kə nnen katpwoo mo shi liispuu mo shinə-shinə zak.

²⁹ Baa a gurum mo jir a jeplep kə Jesu kas. Baa a gurum mo jir mo a nensatpwoo Naan kas. Baa a gurum mo jir mo a nen kamkam kas. Baa a gurum mo jir mo cín ďak dí mə aapwoo kas.

³⁰ Baa a gurum jir moo mak barr gurum mo kas. Baa a gurum jir mo kə mak katpwoo shi liispwoo mo shinə-shinə kas. Baa a gurum mo jir, di moo mak yakshii mbii di moo sat shi liispwoo mo shinə-shinə kas.

³¹ Dangbe nə ret kə pətuup fuu mo deə a nkaa zuum di mo kəkoop nə met ndəən zuum desə nə mo. Yaksə, be wen nkám wun mee mbii de nə ret kə wu cín met koor mbii mo jir.

13

Wal

¹ Katdang wen mak katpwoo shi ləpwoo mə gurum mo, kə mə nenlep Naan mo, dangbe katdang baa an kə wal ndəən pətuup fen kas, be wen deə a kaa wal tuul de nən nfii sə, koo kaa wal kungguleng sə.

² Katdang be Wen kə zuum mə satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì, kə wen manshii mbii desəsok mo, har kə koor seen mo jir, kə koo di wen kə shinzeen di nə le kə wen sat njwak mo yool aku, a peeđe mo di, be katdang baa wen kə wal ndəən pətuup fen kas, be baa wen a mee mbii kas, koo dəben.

³ Koo de wen shin long fen mo jir ngurum mo shi zuum, kə koo de wen shin sen fen mbəkə mo wus nə di, be katdang baa wen kə wal kas, be baa nii mee koop pee wen di kas, koo dəben.

⁴ Wal nə a gung mbii mo, kə naajeel gurum mo zak. Baa wal nə kə cín zuur koo canjoom kas koo wup nsat kas.

⁵ Baa wal nə kə roop, koo toklong ngurum mo kas. Baa wal nə kə ɗar a nkaa mbii de mo ret nə nyit bejee ɗak kas. Baa wal nə kə langtuup, koo nə wet nyaa shikbish de gurum kə nə mputuup kas.

⁶ Baa wal nə kə kat retnyit kə mbii ɗebish mo kas, amma wal nii kat retnyit a ndəən mbii di mo azeen.

⁷ Wal nə kə gung ndəən mbii mo jir, kə nii shinzeen ndəən mbii mo jir zak. Wal nii canciin ndəən mbii mo jir, kə nii yaa sat ndəən mbii mo jir.

⁸ Baa wal nii kyes kas, har ngaa-ngaa. Amma satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì mon ndel ɗəm, kə zuum mə iiko mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, mon ndel ɗəm. Manshii mbii mo, be mənə ndel seet zak.

⁹ Azeen baa man fun nə a de kəgam kas, kəzak, satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì, baa nə a deɗəgam kas.

¹⁰ Amma katdang parɗi gwe di wu a deɗəgam wu nji, be mbii di baa mo a deɗəgam kas, mon ndel ɗəm sə.

¹¹ Kaadə gyet wen kuɗi a lāa, be wen kən katpwoo a kaa lāa sə. Wen kən cín a pan njep mo ndəən pətuup fen, kəzak, wen kən cín mbii mo a kaa lāa sə. Amma, yaksə kaade wen a ngunan, be wen yit ɗak di mo a mə jep mo jir.

¹² Mbii di muu naa mo yaksə, be muu naa mo a shir-shir kaade muu naa muriin ndəən mbii naayit di baa nə naapee rəret kas sə. Amma parmeeci be mun nnaa mbii mo rəret shi yit kə yit. Yaksə be mbii de wen man mo akāa-akāa bejee ɗak, amma parpuus mənə be wen mman mbii mo ndəre-ndəre jir, kaade Naan wur kə ten man wen sə.

¹³ Mbii mo de kun, de baa mon cham del kas, mo a shinzeen, kə le pətuup, kə wal, amma wal nə des met mmo jir.

14

Zuum Də Riin Naan

Wur Shin nGurum Mo

¹ Nə ret kə wu naa tong ndəən wal, kəzak, wu le pətuup fuu mo nkaa zuum di Riin wur shin mo, met jir, be a zuum mə satpwoo Naan nkaa mbii di mon ncín.

² Koo a weyi di wu kə katpwoo a shi mee ləpwoo deca, be wur katpwoo aa Naan, baa wur katpwoo aa gurum mo kas. Mbəɗə baa mee gurum man mbii di wu sat nə kas, wur sat a mbii di mo a səsok ndəən bal kə Riin.

³ Dangbe koo a weyi, dewur sat a mbii de Naan kəcin nwur, mbəkə wur sat di ngurum mo, be wur leshap aa gurum mo jir mmənə. Mbəku wur bal kwak di ngurum mo, kəzak, mbəkə wur gang kwak mo di, kə mbəkə wur caa mo di.

⁴ Ngwe dewur katpwoo a shi mee ləpwoo deca, wur bam a kaa fin bejee. Amma gwe di wur sat a pwoo di Naan kə shin nwur, mbəkə wur sat di ngurum mo, be wur bam a Ekəlisya nə jir.

⁵ Wen rəbet kə wun jir, wu katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, amma ɗyen nwen nə, di wun jir, wun nsat a pwoo de Naan kə shin nwun, mbəkə wu sat de ngurum mo. Ngwe di wur sat a pwoo de Naan kə shin nwur mbəkə wu sat di ngurum mo, be gwar mənə met

gwar di wur ka katpwoo shi mee lapwoo decə, see koo katdang be mee gurum di, di wur mmak pəring ka pwoo nə akudang, mbəkə nə bam Ekəlisya nə di.

⁶ Yaksə dyemnaa mo, katdang wen dəm pee wun di, dangbe wen katpwoo ka wun a shi lapwoo mo shina-shina, be kyet nghan ka mee koop nə pee wun di wa? Katdang baa nghan dəm aa mee lep depwoo nwun pee Naan di, koo mee man, koo mee pwoo di Naan wu ka shin nwen, mbəkə nghan kām di nwun kas, be baa nə ka mee koop nə pee wun kas.

⁷ Koo dang a mbii cin kook di baa mo ka mee seen kas, kaa koor ka ndeng-ndeng sə, katdang baa ngutaa nə, taa doo nə rəret kas, be cirang dang gurum mmanshii ka kook di gwar nii taa di yi?

⁸ Kəzak, katdang baa ngutaa feer wu taa doo nə rəret kas, be cirang dang gurum mon dak sut mbe lek yi?

⁹ Nə aasə zak ka wun, katdang wu sat mbii mo a shi lapwoo decə di baa gurum mo manshii nə rəret kas, be cirang dang gurum mon mmanshii ka mbii di wuu sat nə di yi? Katdang nə aasə, be pwoo di wuu sat nə, be kut ka mang nə del dəm ka nə sə zhaap.

¹⁰ Azeen lapwoo mo di shina-shina ndəən yil desə, ka koo a dedangyi, be nə ka manshii nə.

¹¹ Dangbe katdang baa wen manshii lapwoo di mee gurum ka sat kas, be gwar mənə a mæzep pee wen di, ka wen dee a mæzep pee gwar mənə di zak.

¹² Nə aasə zak ka wuwun. Kaadə wun wuu fes wu coor zuum mo di Riin ka Naan wur ka Shin mo, be wu gung ka wu cin dak di, a shi zuum de mon ncin mbam mbe dyik Ekəlisya nə.

¹³ Mbəmənə, ngwar de wur katpwoo shi lapwoo mo shina-shina, be wu dangnaan (leshap ka Naan), mbəkə Naan wu shin zum mə man pəring shii ka mbii di wur nsat nə mo di zak.

¹⁴ Mbəde katdang wen dangnaan (leshap ka Naan) nNaan shi mee lapwoo diidik, be riin fen nii dangnaan (leshap ka Naan) nə zak, dangbe baa pan fen nii koop nə kas.

¹⁵ Katdang nə aasə, be wen ncin a meye? Wen ndangnaan (leshap ka Naan) shi riin fen, ka wen dangnaan (leshap ka Naan) shi pan fen zak. Wen ncin kook ndəən riin fen, ka wen ncin kook nə shi pan fen zak.

¹⁶ Katdang waa dangnaan (leshap ka Naan) mə pəlang Naan ndəən kuur a shi riin fwaa bejee, di baa gurum mo kələng mbii di gha sat nə kas, be cirang mon nsat nənee <<nə akəse>> mbe dangnaan (leshap ka Naan) mə pəlang di gha sat nə ye? Mbədə baa gurum nə mo man mbii di gha sat nə kas.

¹⁷ Koo dang di dangnaan (leshap ka Naan) fwaa mə pəlang Naan nə ret nNaan nyit, be baa nə bam gəngang kas.

¹⁸ Wen pəlang Naan, mbədə wen kən leshap mo shi lapwoo mo shina-shina met nwun jir.

¹⁹ Dang be ndəən kuur mə Ekəlisya, be ngyel wen satpwoo mo a paat bejee, di gurum mon nkələng, ka nə kām mbii mo zak, met di wen nsatpwoo mo ngal kaapaat shi lapwoo mo shina-shina be baa gurum mo manshii nə kas.

²⁰ Dyemnaa mo, taji wu cin pan kaa jep mo sə kas, wu dee kaa jep mo sə ndəən mbii dəbish mo, dangbe wu dee kaa nennan mo sə ndəən pan fuu mo.

²¹ Mo ka ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<A shi gurum di moo leshap decə mo, <<ka a shi lapwoo ka mæzep mo, <<be wen nkatpwoo nen desə mo, <<a dishik dangbe jir kəsə, <<be baa mon nkələng wen kas, Daa wur sat aasə.>>

²² Katpwoo shi lapwoo mo shina-shina, nə dee a bee naa man mbe nen di baa mo shinzeen kas. Satpwoo di Naan ka shin mmee gurum, mbəkə wu sat mbii di ngurum mo, mənə a mbe nen di mo ka ten shinzeen mo, baa mənə a mbe nen di baa mo ka shinzeen kas.

²³ Mbəmənə katdang nenyil Ekəlisya mo kaat ashak, dangbe koo weyi wu doom leshap shi lapwoo mo shina-shina, be katdang nen di baa mo man mee mbii kas, koo nen di baa mo ka shinzeen kas, mo ji del ndəən kuur fuu nə, be wu pan nnə, mon nsat nə wun a nentar mo kas aa?

²⁴ Dangbe katdang be koo weyi wur sat a pwoo ka Naan, be katdang mee gurum di baa wur ka shinzeen kas, koo gwar di baa wur man mee mbii kas, wur ji del ndəən kuur fuu nə. Be pwoo Naan di wuu sat nə, nən nle ka gwar mənə man nənee azeen-nzeen di a ngushikbish, be pwoo dewur kələng nə, nən mbiyang pətuup fin.

²⁵ Mbii di gwar mənə ka pan mo a səsok ndəən pətuup fin, be mon nkāa put agaak, ka har wu ntaa nyil, ka wu seyil di nNaan, ka wur nsat di nə, azeen-nzeen Naan wu di nnaar fuu.

Ar Seyil nNaan Ashak

²⁶ A mbii de wen kən rəbet sat nə ndesə, dyemnaa mo. Katdang wu kuur ashak mbe seyil nNaan, be memee fuu ka kook mə kwoop Naan, ka memee ka mbiikām, ka memee

kə pwoo di Naan kə woo nwur, kə memee kə satpwoo ndəən ləpwoo decə mo, kəzak, memee kə pəring mbii di moo sat shi ləpwoo decə nə mo. Wu yit kə mbii desə mo jir, mo dee a mbii de mon cīn bāl Ekəlisya nə.

²⁷ Katdang mee gurum mo man katpwoo shi ləpwoo decə mo, be gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo katpwoo nə ndangshak-ndangshak, be nə a təng mee gurum pəring shii mbii de mo sat nə ngurum mo jir.

²⁸ Dangbe katdang baa mee gurum di, dəwur mmak yakshii mbii de ngusatpwoo shi ləpwoo decə nə wu sat kas, be gwar mənə dək tətək ndəən kuur Ekəlisya nə, be see wu leshap mənə a ndəən pətuup fin kə Naan bejee dək.

²⁹ Gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo leshap de Naan wur kə shin mo, mbəkə mo sat nə di ngurum mo. Nə ret kə kwoor nə mo beetshii kə mbii di mo sat nə.

³⁰ Dangbe katdang Naan wu shin mee pwoo mee gurum dəwur di ndəən kuur nə, mbəkə wur sat di ngurum nə mo, be nə ret kə gwar dəwur nkaa leshap nshee sə wur dək tətək.

³¹ Wu mak satpwoo kə Naan nə ngurum mo ndangshak-ndangshak, mbəkə koo weyi be wu kām mee mbii di kə nə bām pətuup nwur di zak.

³² Zuum mə satpwoo Naan, nə a nder kə ngusatpwoo Naan nə.

³³ Baa Naan wur a Naan dəwur cīn mbii mo a burish kas, amma wur a Naan dəwur tap cīn mbii mo ndangshak-ndangshak ndəən ryang. ndəən Ekəlisya mə nen dəbang mo jir,

³⁴ nə ret kə, mat mo dək tətək ndəən kuur mə Ekəlisya mo. Baa mu rəbet mmo, kə mo leshap di kas. Amma nə ret kə, mo sham kə kaa fur mo, kaadi Wäär kə nen Yahudi mo sat sə.

³⁵ Katdang mo rəbet man mee mbii, be mo tal pə mish fur mo ntul. Mbēdi nə a mbii shweepee, mbəkə mat katpwoo ndəən kuur kə Ekəlisya mo.

³⁶ De mo shee pwoo kə Naan nə a shi wun aa? Koo a wun a nen di pwoo Naan nə wul pee wun di bejee dək yi?

³⁷ Katdang mee gurum kə pan nə, wuđin a ngusatpwoo Naan, koo wuđi kə zuum di nə a mə Riin, be nə ret kə gwar mənə man nə, mbii de wen kən ran nwun nə a Wäär Naan.

³⁸ Katdang gwar mənə chii kələng pwoo desə nə mo, be taji wu kələng wu kas.

³⁹ Mbəmənə, dyemnaa mo, wu le pətuup fuu mo a nkaa satpwoo kə Naan, kə taji wu cīi katpwoo ndəən ləpwoo mo shinə-shinə kas.

⁴⁰ Amma wu cīn koo a meyii ndəən dyen, kə ndangshak-ndangshak zak.

15

Yool Jesu a Peemúut

¹ Dyemnaa mo, yaksə be wen rəbet baa lepan di nwun, nkaa pwoo deret, de gyet wen kən sat nə nwun, de gyet wuu lap nə, kə de wu shinzeen, di wuu dar a nkaa nə zak.

² A shi pwoo deret desə nə, be wuu kat bām wur katdang be wu yaa pwoo di nghan kən sat nə nwun bālbāl. Katdang aasə kas, be shinzeen fuu nə a dəbuu.

³ Mbii di gyet nghan kən lap nə, be wen kə shin a nə nwun, di nə kə kwoop nə hakyeng nə Kristi wu muut mbe shikbish fun mo, kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə.

⁴ Mo wum wur, be wur yool a peemúut par shii dəkun, nchiit kə mbii di mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə.

⁵ Wur shee kāmshin fin mPita, dangbe wu kāmshin fin njeplep fin dekaapaat baavəl sə mo.

⁶ Abwoon mənə, be wur kāmshin fin nenshínzeen mo, di mo met kambəlpəat a nook məndong. Pak nenyil de ji mo naa wu, mo di des de mo kuđin kə seen, amma pak mo kə ten murep.

⁷ Wur kāmshin fin nJemis zak, kə jeplep fin nə mo jir.

⁸ Dangbe a peekyes nə, be wur kāmshin fin nwen zak, wen de an a kaa lāa de mo taa lāa, be baa tar lāa nə kə wul kas sə.

⁹ Mbēdi nghan a delee mbut jeplep kə Jesu nə mo. Baa di nə ret kə mo pet wen a memee mbut jeplep Jesu mo kas, mbəde gyet wen kən shin jeel Ekəlisya Naan.

¹⁰ Amma mbe deret Naan, be wen de, a agwe de wen a nə yaksə sə. Dəret desə de Naan wu shin nwen, nə kə cīn dək des ndəən wen. Har wen kən cīn dək shibāl met jeplep fin nə mo jir. Dangbe jir kəsə, be baa a wen cīn dək mənə mo kas, dangbe a deret Naan de nə cīn dək ndəən pətuup fen.

¹¹ Nə aasə, koo di gyet, a Wen satpwoo nə, koo di gyet a mo satpwoo nə, be muu sat a mbii deməndong, kə wun wuu shinzeen a pwoo mənə.

Yool Kə Nennumuut mo

¹² Katdang moo satpwoo nə, Kristi wur kə yool a peemúut, be a me le dāng pak fuu moo sat nnə, baa mee yool a peemúut di mbe nen di mo kə ten murəp mo kas yi?

¹³ Katdang baa mee yool a peemúut dí, mbe nen dí mo ká ten murəp kas, be ná kám ná, baa Kristi wur ká yool a peemúut kas mmənə.

¹⁴ Katdang be baa dí Kristi wur ká yool a peemúut kas, be pwoo dərət, dí muu sat ná dēe a dēbuu, ká be dē shinzeen fuu ná dēe a dēbuu zak.

¹⁵ Be dí mǎ dēe a nen cín langtəng mǎ dŋng mo nkaa Naan, mbədǎ muu cín langtəng nkaa Naan ná, <Naan wur yool ká Kristi a peemúut. Amma katdang dí ná azeen-nzeen nnə, baa nen dí mo ká ten murəp mon nyool a peemúut kas, be baa Naan wu ká yool ká Kristi a peemúut kas mənə zak.

¹⁶ Katdang baa nen dí mo ká murəp mon nyool kas, be baa Kristi wur ká yool kas zak.

¹⁷ Katdang dí baa Kristi wur ká yool a peemúut kas, be shinzeen fuu ná dēe a dēbuu, be dē har yaksǎ, wuu tong dí a mbut shikbish fuu mo vit.

¹⁸ Be dí nen dí mo ká ten murəp mbut Kristi, mo ká dēe a dīiləloom mo mmənə zak.

¹⁹ Katdang dí canciin fun ndəən Kristi ná a mbe seen dí mǎ yil dīisi dak, be dí mǎ dēe a mbii naajeel, met koor gurun mo jir.

²⁰ Yaksǎ Naan wur ká yool ká Kristi a peemúut azeen-nzeen. A wur a dīnshee, mǎ yool a peemúut, mǎ nen dí mo ká ten murəp mo jir.

²¹ Kaadǎ gyet, muut ná dēl ndəən yil dǎsǎ, a mbe nguməndong, ná aasǎ zak, be a mbe nguməndong, be Naan wur nyool ká gurun dí mo ká ten murəp mo a peemúut zak.

²² Mbədǎ a mbe Adam be gurun mo jir mo murəp, ná aasǎ zak, a ndəən Kristi be gurun mo jir mon nyool a peemúut ká seen.

²³ Dangbe koo meye be mo a ndangshak-ndangshak. A Kristi wur a dīnshee mǎ yool a peemúut akudang. Katdang wur mbaaji, dangbe nen wur mon nyool a peemúut zak.

²⁴ Dangbe peekyes ká yil nən nji wul, be Kristi wur nshin mulki ná nNaan puun, abwoon dí wur ká ten twe koo a mulki, ká iiko, ká koo a bal dǎdang ye.

²⁵ Mbədǎ təng Kristi wur ncín mulki ná har parpuus dē Naan wur nle shaarlek ká Jesu mo dēe nder shii fen.

²⁶ Shaarlek dē wur ntu ná a peekyes ná, a muut.

²⁷ Mbədǎ Naan wur ká ten le mbii mo jir nder shii fen. Kaadǎ mo ká sat sǎ nənēe, <<mo ká le mbii mo jir nder shii fen.>> Be ná dēe agaak nnə, baa a Naan dēe nder fir kas, amma Naan wur ká le mbii mo jir nder ká Kristi.

²⁸ Dangbe, abwoon dí mo ká le mbii mo jir, nder mulki mǎ Naan, be Làa ná wur shikáa fen, wur nleshin fen nder ká Naan. Naan dí wur le mbii mo jir nder Kristi, mbəkǎ Naan wur se mulki dí nkaa mbii mo jir.

²⁹ Yaksǎ, katdang be dē baa mee yool a peemúut dí kas, be dí nen dē moo cín baptisma mmo a koppee ká nen dí mo ká murəp, be mon nkat a meye? Katdang dí baa mee yool a peemúut dí kas, be a me le dangbe gurun moo cín baptisma a koppee ká nenmuut mo ye?

³⁰ Kəzak, be dí a me le dangbe muu lappee, ká muu shwaajeel dí kəsǎ shidaar-shidaar yi?

³¹ Dyemnaa mo, wen kən naa muut, koo a puus dǎdang yi. A roop dí wen kənə ndəən wun, dí ná a seen fun ndəən Kristi Jesu, Daa fun, a ná le dang wen sat pwoo mənə.

³² Katdang dí gyet wen cín lek ashak ká luwayil mo nyil Afisus a mbe pan mǎ gurun dǎk, be ləbet dí wen nkat ná a me yi? Katdang be baa mo yool ká nen dí mo ká ten murəp a peemúut kas, <<Be wu yit ká mu se, mu shwaa, mbəkǎ dǎdǎar be mǎ murəp dí.>>

³³ Taji wu yit ká mee gurun ngwam wun kas. Katdang gurun ká mwaan ashak ká nendebish mo, be mǎse fin nən ndee a dēbish zak.

³⁴ Wu baa wu ji ndəən pan fuu mo kaadi ná ret ká wu cín sǎ, ká wu nook cín shikbish. Wen kən sat nwun ná, baa pak fuu mo man Naan kas. Wen kən sat dīisi a mbəkǎ ná shweep wun dí.

Fwoshik Dǎ Gurum ká Yool Dishik a Peemúut

³⁵ Meebe, mee gurun ntal nənēe, <<Chinarang dangbe nen dí mo ká ten murəp, mon mbaa yool dí a peemúut ká seen yi? Mon nyool a shi nkan fwoshik dǎdang yi?>>

³⁶ Waa mwen! A man ná, katdang a kop cirem ndəən yil, be see cirem nən nwam, dangbe às mbii dí a kop ná kaa put.

³⁷ Katdang a kop mee cirem nyil, be baa waa ká iiko nkaa ná kas, amma waa kəkop a às ná bejee dǎk. Bishmee be, ná a às shwaa, kas meebe mee cirem dǎdik.

³⁸ Dangbe Naan wur nshin mee fwooshin dí nnə, kaadē wur ká ten le ná sǎ. Koo às cirem dǎdangyi, be Naan wur ntap shin fwooshin ká nǎ dīk.

³⁹ Baa nan mo a nchiit-nchiit jir kas. Gurum mo ká nan muru dīyik, ká luwa mo ká nan muru dīyik, ká nyer mo ká nan muru dīyik, ká pupwap mo ká nan muru dīyik zak.

⁴⁰ Mun di kə fwoshik di mo a mə dɛngnaan, kə mun di kə fwoshik di mo a mə yil desə zak. Amma fwoshik fun di mo a mə dɛngnaan, ret kə dɛdes kə mo dɪk zak kə fwoshik fun de mo a mə yil desə.

⁴¹ Ret dɛdes mə puus nə dɪk, ret kə dɛdes mə tar nə dɪk, kə mə zar mo dɪk zak, jir kəsə, be pak ret kə dɛdes, mə zar nə moo met nshak zak. Mo de kə dɛdes fur mo shinə-shinə.

⁴² Nin ndee aasə zak, parpuus di nen di mo kə ten murep, mon nyool a peemúut. Kaadə mo wum gurum, be fwoshik fin nə wam, amma kaadə Naan wu nyool kə gurum a peemúut, be baa fwoshik fin nə nɔwam di zak kas.

⁴³ Kaadə mo wum gurum, be nii bish naa, kə baa nə kə bal kas, amma parpuus de Naan wur nyool kə nə a peemúut, be nə nɔwam a ndəən dɛdes, nə nret naa zak.

⁴⁴ Kúm gurum di moo wum nə aa fwoshik mə nan bejee dɪk, dɛngbe parpuus di Naan wur nyool kə gurum a peemúut, be nə dɛn a fwoshik mə riin. Kaadə fwoshik di nə a mə nan nə di sɛ, be azeen-nzeen fwoshik de nə a mə riin nə di zak.

⁴⁵ Mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənɛe, <<Naan wur shee le Adam wur a gurum dɛseen.>> Amma Adam de mə kyes nə, wur a Riin, kə wur shin seen ngurum mo.

⁴⁶ Baa gyet a gwe mə riin wur shee jɪ kas, amma gyet a gwe mə nan shee jɪ dɛngbe gwe mə Riin kə waaji.

⁴⁷ Gwar de gyet Naan shee le wur, be gyet Naan dɪk wur a shi yil, dɛngbe gwar dɛvəl nə wur tong adɛng sham di.

⁴⁸ Nen di mo a mə yil nə, be mo a kaa gwar di gyet Naan shee dɪk wur shi yil nə sɛ. Dɛngbe nen di mo a mə dɛng, be mo a kaa gwar di gyet wur tong adɛng sham di sɛ.

⁴⁹ Kaadə muu lep a fwoshik di nə a kaa mə gwar de gyet Naan dɪk wur a shi yil sɛ, be mun nyool mə lep a fwoshik de nə a kaa mə gwar dɛwur tong adɛng sham di sɛ zak.

⁵⁰ Dyemnaa mo, wen kən sat nwun agaak nə, baa gurum ndəən mɛsɛ mə nan kə toom, mak sekoop mə mulki Naan kas. Kə baa mbii dɛwam, nə nɔmmak sekop a koppee kə mbii di baa nii cam wam kas, zak.

⁵¹ Wu lekom, kə wen sat mee mbii de nə a səsok di nwun. Baa mun jir mun mmurep kas, amma Naan wur nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

⁵² Kələk kaa dyaapyit (kup yit chəər wang) sɛ, parpuus di mon ntàa feer di mə kyes nə, be nen di mo kə ten murep, mon nyool kə seen. Baa mon mbaa wam di zak kas. Dɛngbe mon nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

⁵³ Mbədə nə a tɛng parpuus mənə, be fwoshik fun di mo a mə wam, mon nlep sun di baa mənə mon cham wam kas zak, kə sun fun di mo a mə muut, be baa mon cham murəp kas zak.

⁵⁴ Abwoon di fwoshik fun di mo a mə wam, mo lep fwoshik di baa mon cham wam kas, kə fwoshik fun di mo a mə muut, mo lep fwoshik di baa mon cham murəp kas zak. Dɛngbe sɛmpwoo di mo kə ten ran nə ndəən bəət haal kə Naan nə nɔngam di, de nə sat nənɛe,

<<Mo kə see koorong kə muut hakyeng kənding-nding.

⁵⁵ Muut, koorong fii nə a nneyi?

Muut, bal fii di wii tɛwɛ gurum mo dɪshik sɛ nə a nneyi?>>

⁵⁶ Bal mə twapee kə muut nə a shikbish, kə a mbə Wàar dɛngbe shikbish nə kat iiko.

⁵⁷ Dɛngbe yaksə, mə pələng Naan, dɛwur shin se koorong mmun ndəən Daa funu Jesu Kristi.

⁵⁸ Mbəmənə dyemnaa mo, wu dər balbal. Taji wu le kə mee mbii tər wun kas. Dɛngbe wu sat a ncin dɪk mə Daa shidaar-shidaar, mbəde wu man nə, koo a dɪk dɛdangyi de wuu cin nə mbe Daa, be baa nə nɔngam dɛe a mbii dɛbuu kas, koo dəbən

16

Shin mbiizuum mBe

Bam Nen Naan Mo

¹ Yaksə, be pwoo nkaa kok shool di wun ntul nə mbe bam nen Naan de mo nyil nJudiya, nə ret kə wu cin kaadə gyet wen kən sat Ekəlisya di mo ndəən yil nGalati mo cin sɛ.

² Koo a puus Láadi dɛdangyi, be nə ret kə koo weye wu le mee shool mbe shin zuum nciit-nciit kə bal fin, mbəkə katdang parpuus de wen ndem pee wun di, be taji wu dɛe nɔngam mee shool kas.

³ Katdang wen ndem wul pee wun di, be wen nshin lepran Nen de wuu ten wu bələp mo, mbəkə mo dɛm di kə shool nə yilkaam nJerusalem.

⁴ Katdang wen naa nə ret, kə wen dɛm nJerusalem, be mon ndem ashak kə wen zak.

Mbii De Pool

Wur Rəbet Cin Mo

⁵ Wen nji pee wun di, abwoon de wen kən dām nyil mMasidoniya, mbedə wen kən Rəbet yaa ar nā dēl dām a nyil mMasidoniya nā.

⁶ Meebe wen mpan nyém pee wun di mbe rep pee mo nlər dak, kə meebe wen ntong pee wun di mbe tar kut, mbəkə wu bam wen di, a ar mwaan fen, koo pee dēdang ye di wen ndem di.

⁷ Dyeen nwen nnaa wun zam, baa a de wen nnaa wun, be wen a ar dēl dām kələk-kələk kas. Katdang Daa wur rəbet, be wen ncanciin mbe dām tong pee wun di pan pong.

⁸ Amma wen ntong mpeesə nyil Afisus, har see parpuus mā serəbet mā Pentikos.

⁹ Mbədə, pee de nwen des mpee desə, mbəkə wen katpee cīn dak dēret, kə di nii koop nā ndāen nyil Afisus nā zak. Koo de gurum mo des moo cii dak fen nā.

¹⁰ Katdang Timoti wur dām wul pee wun di, be wu kaat wur rəret nnaar fuu. Taji wu le mee kəarmuut yaa wur kas, mbedə wur kə cīn a dak kə Daa, kaade wen kən cīn sə zak.

¹¹ Taji mee gurum bāk wur kas, amma nā ret kə wu bam wur ndāen mwaan fin, mbəkə wur sekyeen di kə mwaan fin nā ndāen ryang, kə mbəkə wur waaji di pee wen di zak, mbedə wen kən leyit mbe nāa waaji fin ashak kə pak dyemnaa mo zak.

¹² Yaksə, pwoo nkaa dyemnāen fun, Apolos, di wen kən satpwoo nwur shībal nā, nā ret kə wur dām nāa wun ashak kə dyemnāen mo. Baa gyet dyeen nwur ndām pee wun di nciit kə mənə kas, dāngbe katdang wur nkatpee, be wur ndām pee wun di.

Pwoo De Mə Kyes Nə

Kə Tokshik

¹³ Wu tong shi gongpee, kə wu dar bālbāl ndāen shinzeen fuu. Wu dee a nengung mo ndāen pətuup, kə nendebal mo.

¹⁴ Wu cīn dak fuu mo jir ndāen wal.

¹⁵ Wu man nā, gyet a nentul kə Stifenas mo a nen di gyet mo shee shinzeen ndāen nyil Akaya, kə mo shin sut fur mo mbe cīn dak di mo bam nen Naan mo di zak. Wen kən dāng pə wun dyemnaa fen mo,

¹⁶ kə wu mwaan ndang mase kə gurum mo kaa mənə mo sə, kə wu mwaan ndang koo weyi de wu shin kaa fin, mbe cīn dak mā bam wur, ashak kə mo.

¹⁷ Nā fes ret nwen nyit zam, mbe ji kə Stifenas kə Fortunatus, kə Akaikus, mbedə mo ji kə mbii mo nwen a koppee fuu, mbii de baa di wen kə mo kas.

¹⁸ Kəzak, mo caa wen, kaade di moo caa wuwun sə. Gurum mo kaa mo sə, nā ret kə wu shin dēdes mmo.

¹⁹ Ekəlisya de mon nkwang yil mā Eshiya moo lep tokshik fur mo dām pee wun di. Akwila kə Priskila, kə Ekəlisya di moo kaat ashak ndāen tul fur, mo lep tokshik mā nen dām ndang Jesu mo dām nwun ndāen sām kə Daa.

²⁰ Dyemnāen fun, di mo mpeesə, moo lep tokshik fur mo dām pee wun di jir. Wu tok kə shak ndāen wal kaa mā nen dām ndang Naan mo sə.

²¹ A wen Pool, kən ran tokshik desə nwun, shi sar fen.

²² Koo ngwar dēdangyi de baa wur wal nDaa kas, be wu yit kə gwar mənə dee a mbii caan Naan. Daa fun wur mbə waaji.

²³ Dəret kə Daa fun Jesu nā tong ashak kə wun jir.

²⁴ Wal fen nā tong ashak kə wun jir ndāen sām kə Kristi Jesu. Nā aa sə.

Pwoo devəl də Pool ran nen Koronti mo

Tokshik

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool laaləp mə Kristi Jesu, shi rebet Naan, kə nsar kə dyemnəən fun nə Timoti. Wen kən lep lepran desə nə dəm pee Ekəlsiya joon Naan di moo nKoronti, kə nenseet ndang Jesu di mo ndəən yil Akaya jir.

² Deret, kə ryang mə Naan puun fun, kə mə Daa fun Jesu Kristi mo tong ashak kə wun.

Pool Pəlang Naan

³ wen kən pəlang Naan puun Daa fun Jesu Kristi. Puun di wur gam kə kussuk mə naajeel. Naan di wur a ngubam mun jir.

⁴ A wur bam mun mbut njeel fun mo jir, mbəkə mə katpee bam nen di moo shwaajeel mu shinə-shinə shi bam di mu mə kat nə pee Naan di sə zak.

⁵ Kaade mu shwaajeel des, ndəən jeel de Kristi wur kə shwaajeel sə, bə Naan wur mbam mun des ndəən Kristi aasə zak.

⁶ Katdang mu shwaajeel, bə nə a mbə gang pətuup fuu mo, kə nə a mbə bam fuu zak. Katdang Naan wur bam mun, bə nə a mbə bam wun zak, di nən nle kə wu gung caan jeel di wuu shwaa nə mo, kaa mun sə zak.

⁷ Mbəmənə bə canciin fun di nə ndəən wun, baa nə mak yoon kas, koo lee. Pe gyet di mu man nə, kaadi wuu shwaajeel ashak kə mun sə, bə wun nkat bam ashak kə mun aasə zak.

⁸ Dyemnaa mo, muu rebet kə mə le nwun npan, nkaa jeel di mə shwaa nə ndəən yil Eshiya. Gyet jeel nə fes ten mun toon-toon hakyeng, har gyet nə met mmun mbal, kə har gyet mu put kə pətuup fun mo nə, baa mun mbar kas.

⁹ Kə gyet mə naa kaa mo can a dyeel tukáa mmun sə, dang nə cín aasə, a mbəkə taji mu gángkáa fun a nkaa sun fun mo kas, amma mu gángkáa fun nə mo a nkaa Naan bejee dak. Naan di wur yool kə gurum mo a peemuut.

¹⁰ Naan wur ten put kə mun ndəən muut nə, kə wur mbə put kə mun ndəən muut nə zak. Mun mə shinzeen nə, wur waa put kə mun ndəən muut nə ryang zak.

¹¹ Wu bam mun shi dāngnaan (leshap kə Naan) fuu mo, mbəkə gurum mo des mo pəlang Naan di mbə mun, mbə bam di Naan wur cam cín nə mmun. Pe di Naan wur lap dāngnaan (leshap kə Naan) di gurum mo des moo cín nə mbə mun.

Pool Dar Kə mWaan Wur

¹² A mbii de mu canjoom díkə ndesə, apan di ndəən pətuup fun mo kə cín langtəng nə, tong fun ndəən yil desə nə a shi pətuup məndong, pə Naan, kə pee wun di zak. Baa a shi mee seen di nə a mu gurum mo kas, amma a shi deret mə Naan.

¹³ Baa mu ran a mee pwoo dēluk nwun ndəən ran nə kas, dang a pwoo nkaa mbii de wun mmak tang nə, bə wun mmanshii nə zak. Wen canciin nə, wun mmanshii nə rəret.

¹⁴ Kaade wuu ten wu manshii nə lee sə nə, wun mmak canjoom shi mun, kaade mumun ncanjoom shi wun sə zak, parde Daa fun Jesu wur nji ndəən yil desə zak.

¹⁵ A mbəde gyet wen naa nə ret aasə, a nə le dang gyet wen kə rebet dəm pee wun di nshee, mbəkə wu kat deret di kaa yit vəl sə.

¹⁶ Wen kən rebet taa pee wun di, a ar dəm mMasidoniya, kə katdang wen dəm mMasidoniya nə, bə wen nji taa pee wun di zak, mbəkə wu bam wen di a ar dəm nyl nJudiya.

¹⁷ Ashe! Kaade di wen rebet cín kəsə, bə wen cín a mbii de nkan mmənə aa? Aa koo, wu yee nə wen kən cín mbii a buubuu, kaadi gurum mə yil nə moo cín sə yi? De wen nsat nənee, <<li, li>> dangbe nbwoon, bə wen waa sat nənee, <<haiyoo, haiyoo>> Zak aa?

¹⁸ Kaade Naan wur a nguzeen sə, bə pwoo de muu sat nwun, baa nə a <> Kə <<haiyoo>> Kas.

¹⁹ Pwoo di gyet Silas kə Timoti kə wen, mu sat nwun nkaa Jesu Kristi lāa Naan, bə baa pwoo mənə a li, koo haiyoo kas. Amma ndəən Naan, bə koo a pərange, bə pwoo mənə a <>

²⁰ Pe gyet di pwoo de Naan wur tuweerpwoo mo jir, bə mo gampwoo mənə mo a ndəən Jesu, kə a mbə Jesu dangbe muu sat nənee, <<Nə aasə>> Zak mbəkə mo le Naan di a dedes.

²¹ A Naan di wur bələp mun le dyik, a wur le mun ashak kə wun ndəən Kristi.

²² Wur bii naa man wur nkaa mun, nā mun a mu wur mo. Wur shin Riin wur debang mmun ndāen pātuup fun mo, mbəkə Riin nā kām dī mmun mbii de wur le nā mmun a kyeen.

²³ Amma wen pet Naan a langtəng fen nā, mbii de dī nā le kə wen nook dām nKoronti nā, a mbəkə taji wen lejeel nwun kas.

²⁴ Baa muu gung a mbəkə mu le təng dī nwun nkaa mbii dī wu shinzeen nnə kas koo lee, mbəde wuu dar balbal ndāen shinzeen nā. Amma muu cīn dāk ashak kə wun, mbəkə wu kat retnyit dī.

2

¹ Wen lepan ndāen pātuup fen nā, baa wen mbaa dām pee wun dī kas, mbəkə taji wen wāt pātuup nwun.

² Katdang bə wen wāt pātuup nwun, bə a wii ndee dī a de wur nle retnyit nwen yi? A wun nen dī wen wāt pātuup nwun, bə a wun ncaa wen.

³ A mbəmənə, bə wen ran-ran nā nwun, mbəkə katdang wen jī pee wun dī, bə taji wen kat mee mbii wāt pātuup mbut nwun, nen dī wu le retnyit nwen kas. Wen shinzeen nwun jir nā, retnyit fen nā a muu jir zak.

⁴ Wen ran-ran nā nwun a shi pātuup deewuwat hakyeng, kə shi yitmwa, kə jeel des zak. Wen ran-ran desə, baa a mbəkə wen wāt pātuup dī nwun kas, amma a mbəkə wu man dī nā, wen wal nwun zam.

Fwo Shikbish nGwe

De Wur Del Dikə

⁵ Katdang mee ngwe wāt pātuup mmee gurun, bə baa ngwe mənə təkook a pātuup mənə bejee dāk kas, amma wur təkook aa pātuup muu, koo a pātuup mə pak fuu mo. Baa dŷen nwen nsatpwoo shībal nkaa ngwe mənə kas.

⁶ Mpee nkaan ngwe mənə, bə kar de wuu ten shin nwur, nā mak.

⁷ Amma yaksə, bə ngyel wu fwo dī ngwar mənə, mbəkə wu bam wur dī, mbəkə taji pātuup de wat wur nā waa sət daampee nwur hakyeng.

⁸ Mbəmənə wen dang pee wun, wu sət wu kām wal fuu moo nwur.

⁹ Gyet wen ran-ran nā nwun, a mbəkə wen cam wun dī, kə wen man dī nā, kyet wun a nen cīn mbii mo, ndāen dŷen jir wo?

¹⁰ Koo ngwe dedangyi dī wu fwo nwur, mbə mee debish de wur cīn, bə wen nfwo ngwe nā aasə zak. Katdang bə mee mbii mə fwo nā dī, bə wen nfwo ngwe mənə a mbə wun, mbə deret Kristi.

¹¹ Mbəkə taji Gujwan kat mee ləbet ndāen mun kas, mbəde baa seen wur debish mo a desəsok mmun kas.

Mbii Nə Le

Anshik mPool nTrowas

¹² Kaade wen baaji nTrowas mbə satpwoo nkaa Kristi ngurun mo, bə wen kat Daa wur kə wang ar mbə wen.

¹³ Jir kasə, bə baa pātuup fen nā kat retnyit kas, mbəde baa wen kat dŷemnāen fen Titus dī mpəmənə kas. Mbəmənə bə gyet wen sat dang-mukaat mmo, bə wen del dām nyil Masidoniya.

Se Koorong nDāen Kristi

¹⁴ wen pəlang Naan, de a wur kə bwet mun shidaar-shidaar, kə mu dee dī a koorong mo, mbə deret Kristi. A shi mun, bə wur pwəer man Kristi de nā a kaa mbii de nā kə toos shangshang sə, koo a mpee dedangyi.

¹⁵ Pe gyet dī pee Naan dī, bə mun a kaa toos deshang mo, mə Kristi, pə nen de mo kat bam, kə nen de mo a ar loom.

¹⁶ A mə peekyes nā ndesə, du dēvəl nā a du de mə wam, mə muut dī nā dām a peeloom. Amma a mu dīnshee nā ndesə, nā a fwaap deshang mə seen dī nā dām a peeseen. A wii mmak mang toon mbii desə mo yii?

¹⁷ Mbəde baa mun a kaa pak gurun de moo satpwoo Naan nā a mbə kat ləbet mə shoal kas. Pwoo munu nā a mēdong, mbii dī Naan wur sat mmun, bə mu sat a pwoo mənə dāen zeen ntoom Naan aasə, kaa kərem Kristi mo sə.

3

Dak nDāen Bəlemcuk Shi

Toom Mə Naan Depwoo

¹ Yaksə, bə mun nwaa mə doom kwoop a kaa fun zak aa? Kyet mu rebet mee ran nkaa mu mə langtəng dəm pə wun di, koo ran mə langtəng nkaa wun ji pə mun di, kaadə pak gurum moo kə cən sə wo?

² Wun shikaa fuu, a wun a ran fun, di mon cən langtəng dīshik nə. Mo joon ran nə ndəən pətuup fuu mo, mbəkə koo wii wur man nə di, kə wur tang di zak.

³ Nə kām agaak nə, a Kristi shikaa wur ran-ran desə nə mo ndəən pətuup fuu mo, dāngbē wur lep nə nsar fun. Baa mo ran-ran desə nə a shi ink kas, kə baa mo ran nə a nkaa sulet mə ngək kas. Amma mo ran nə a ndəən pətuup gurum mo, shi Riin Naan di wur mmeen har ngaa-ngaa.

⁴ Muu sat pwoo mənə, a mbədə mu gāngkəa nkaa Naan ndəən Kristi.

⁵ Baa mee mbii ndəən mun, di nə mak le kə mu sat nə, mə cən mbii desə mo a shikaa fun nə kas. Dak desə nə a bəl di mu mak cən pak mbii mo, put a pee Naan di.

⁶ Mbədə a wur le kə mə deē a nen cən dāk mə bələmcuk shi toom Naan dəpwoo, baa a shi Wāar derəran mo kas, amma a shi Riin. Wāar derəran nə ji kə muut, amma Riin mə Naan wur shin seen.

⁷ Gyet mo ran Wāar Mosis nə mo a nkaa sulet mə ngək mo, kə Kaadē gyet Naan shin Wāar nə mo mMosis, bə dēdes mə Naan ji put agaak. Koo di gyet mələp mə yit Mosis nə kyes, bə baa gyet nen Yahudi mo mak tər yit fur mo nkaa yit Mosis kas, mbə peebang di nə des nə. Katdang bə gyet Wāar mə Mosis di nə ji kə muut nə ji aa dēdes aasə,

⁸ bə nə a təng dāk mə Riin mə Naan nən ndes met mə Wāar nə.

⁹ Katdang bə mo le dāk mə Wāar di nə ji kə loom a dēdes, bə azeen-nzeen dāk mə Riin di nən nji kə deret mə Naan, nə a dēdes met dāk mə Wāar nə hakyeng.

¹⁰ Ndəən desə, bə wu naa nə, mbii di gyet nə a dēdes, bə mbii di nən ntong di har ngaa-ngaa nə fes met di gyet yam nə.

¹¹ Katdang bə mo kām nə, mbii di ndung dēl dəm a dēdes, bə mbii di nə ntong di har ngaa-ngaa nən nden kə dēdes met di nə ndung dēl dəm nə, des hakyeng.

¹² Mbədə mun kə canciin ndəən pwoo deret nə aasə, bə muu satpwoo fun shibəl agaak hakyeng.

¹³ Baa mun a kaa Mosis sə kas, di gyet wur paa yit wur shi fwaat, mbəkə taji nen Yahudi mo naa kyes dēdes, mə mələp mə yit wur di nən ndel dəm sə kas.

¹⁴ Mbədə gyet pan fur nə mo a deduduur har mbə cicensə. Katdang mo doom tang pwoo Naan desəər, bə fwaat paapee desə nə paa nə, kə nə kutdi, a dəpəpaa pee mo di. See katdang gurum shinzeen nKristi bejee, dāngbē moo mmak mang fwaat nə waa kə nə.

¹⁵ Azeen-nzeen har cicensə, katdang mo doom tang Wāar mə Mosis nə mo, bə fwaat desə, nə kə paa pətuup fur mo di vit.

¹⁶ Amma katdang mee gurum cəər pee Daa di, bə abet, mon mmang fwaat nə baa kə nə aku pee ngu nə di.

¹⁷ Daa wur a Riin, kə peedē Riin Daa nə di, bə gurum mo deē a mukaa fur.

¹⁸ Yaksə, mun nenseet ndang Jesu mo jir, bə mo mang fwaat di nə paa yit fun mo bə kə nə aku. Yaksə bə gurum moo naa a dēdes kə Daa ndəən tong fun nə mo, kə wur cəər kə mun, kə mə deē di kaa wur sə, ndəən dēdes wur di nə nkaa wurang. Desə nə put a pee Riin mə Naan dewur a Daa.

4

Long nDəən Tuulwan Mo

¹ A Naan Wur cən dāk mə Satpwoo wur deret wə mun ndəən deret mə kussuk wur. Mbəmənə, bə taji nə waam kwak mun kas.

² Mu cii cən dāk dēbish mo, kə mbii naashweep dē a səsok, kə mbii dē mo le naashweep ngurum mo jir. Baa mun ncin dūng ngurum mo, koo sat dūng nkaa pwoo kə Naan kas. Dang mu sat zeen nə agaak, mbəkə koo a wii, bə wur naa zeen fun nə di, ndəən dyan wur, nyit Naan.

³ Katdang bə pwoo Naan dē muu sat nə a dəpəpaa, bə nə a pəpaa a mbee nen dē mo a ar loom bejee dāk.

⁴ Baa mo shinzeen kas, a mbədə mishkoom dēbish mə yil desə wur kə paa yit fur mo, Mbəkə taji mo naa peebang mə pwoo deret mə Kristi kas, dewur a deməndong kə Naan.

⁵ Mbədə baa muu satpwoo nə ngurum mo nkaa fwoshik fun kas, amma a pwoo nkaa Jesu Kristi, di wur a Daa, kə mun shikaa fun bə mu deē a kərem fuu mo mbə səm kə Jesu.

⁶ Naan wur kə ten sat nə, peebang nə put a ndəən peenkwoo, kə nə bāngpee di. A wur le kə nə bāng pətuup fun mo, mbəkə nə shin peebang di mmun, kə mbəkə mu man dēdes Naan di, ndəən yit Jesu Kristi.

⁷ Mun kə long de mə Riin kə Naan nə, a ndəən Tuulwan. Shii kə mənə, a fwoshik fun mo, mbəkə mo kām bal dedes desə nə dī, agaak nə, nə a mə Naan, kə baa nə a munu kas.

⁸ Moo tərang mun koo a nkwoop dedangyi, jir kəsə, bə baa mo mpyan mun kas. Moo wuk mun, jir kəsə bə baa kəəmuut yaa mun kas.

⁹ Gurum mo lejeel mmun, jir kəsə, bə pak gurum moo wal mmun. Moo hər mun car nyil, jir kəsə, bə baa Mu murep kas.

¹⁰ Koo a pərangyi, bə mun a ndəən jeel mə muut, kaa caan kə muut de gyet Jesu cīn sə, mbəkə gurum mo naa mase kə Jesu nə dī ndəən fwoshik fun mo.

¹¹ Kaade mun de mmeen sə, bə muu tong a tong mə muut mbə Jesu, mbəkə mo kām mase kə Jesu nə dī, ndəən fwoshik fun, de mo a mə muut sə.

¹² Desə nə kām nə, muut nə nkaa cīn dak ndəən mun, amma seen nə nkaa cīn dak ndəən wun.

¹³ Mo kə ten ran ndəən bəet haal kə Naan nənē, <<wen shinzeen, a nə le dāngbe wuu satpwoo.>> A mbəde mun mə shinzeen nNaan aakəsə, a nə le dāng mu satpwoo zak.

¹⁴ Mu man nə, ngwe də wur yool kə Daa Jesu a peemiūt, nwur nyool kə mun ashak kə Jesu aasə zak, kə wur nji kə mun ashak kə wun ntoom wur zak.

¹⁵ Mbii desə mo jir a mbə wun, mbəkə dēret kə Naan nə wul dī mbūt ngurum mo des, kə mbəkə gurum mo des mo pəlang Naan dī mbə dedes wur.

A Mbəde Mu Shinzeen

Dangbe Mu Kat Seen

¹⁶ Mbəmənə, bə baa nə waam mmun kas. Koo də mun kə fwoshik dī nə a mu gurum, de nə wam, amma jir kəsə, bə koo puus dedangyi, bə moo le riin fun nə mo deə a depwoo.

¹⁷ Mbəde rep jeel de mu shwaa nə a mbə rep pee lee dak, nən nkələk kə dēl dām, kə nən nji kə dedes de nə dām ngaa-ngaa, de nə met mu sat, nə met jir.

¹⁸ Baa mu leyit fun nə mo nkaa mbii de gurum moo naa nə yaksə kas, amma muu leyit fun nə mo a nkaa mbii də baa mu mak naa nə yaksə sə kas. Mbəde mbii de gurum mo mak naa mo shi yit yaksə, bə a mo a mbii de mo nkələk kə dēl dām. Amma mbii de baa gurum mo mak naa mo yaksə shi yit kas, a mo a mbii de moo tong dī har ngaa-ngaa.

5

Peetong Fun nDəən Dengnaan

¹ Yaksə bə mu man nə, katdang bə fwoshik fun de mun kə mo ndəən yil desə, mo wam, bə Naan wur kə dak mee fwoshik fun de mon ntong de har ngaa-ngaa ndəən dengnaan. A Naan wur dak fwoshik mənə mo shikāa wur.

² Ndəən fwoshik fun, bə muu gwaar gwan, kə mu coor, mbəkə Naan shin fwoshik fun de mo a mə dengnaan sə de mmun.

³ Mbəde katdang Naan cīn fwoshik fun mənə mo mmun, bə baa mo mmak kat mun ngum kas.

⁴ Kaade mu kutdi mu tong ndəən fwoshik fun de nə. A mə yil nə, bə muu gwaar gwan mbə jeel de mu shwaa. Baa a mbəde nə, muu rebet a bākshak kə fwoshik fun de mo a mə yil desə kas. Amma muu rebet kə Naan shin fwoshik fun de mo a mə dengnaan sə mmun. Bə fwoshik fun de mo kə seen sə, mo ndee de a koppee kə fwoshik fun de mo a mə muut yaksə.

⁵ A Naan wur dak mun, mbə cəər desə mo, kə wur kə ten shin Riin wur mmun, de nə deə a bə naa man mə mbii dēwur kə dak mo le mbə mun.

⁶ Mbəmənə, bə koo a pərangyi, bə mun kə shinzeen ndəən pətuup fun, kə mu man zak nə, kaade mu kutdi ndəən fwoshik fun de mə yil desə, bə baa mun ashak kə Daa kas. Mu jong kə wur.

⁷ Muu tong ndəən yil desə nə a shi shinzeen, baa a shi mbii de mu naa mo shi yit kas.

⁸ Azeen-nzeen mun kə shinzeen ndəən pətuup fun, kə dyyen mmun mbākshak kə fwoshik desə nə mo, mbəkə mu tong de ashak kə Daa ntul.

⁹ Mbəmənə bə koo de mun dī ndəən yil desə, kə koo a ndəən yil de nən ndung ji, bə dyyen mmun kə mu cīn a mbii de mo ret nNaan nyit.

¹⁰ Mbəde tēng, mun jir, mun ndar ntoom kə mbii tong mə tokdyeel kə Kristi, mbəkə koo a weyi bə wur nlap kwat mə dak de wur kəcīn mo, bə wur kutdi ndəən shin mə yil desə. Kyet kwat nə a dēret aa? Aa koo a dēbish yi?

Shaar Ashak Kə

Naan nDəən Kristi

¹¹ A mbæde mu manshii mə kær Daa, a nə le dāng mu gung mbə dul gurun mo jì pee Kristi dī. Ndəən tong fun, bə Naan wur man rəret hakyeng, kə mu canciin nə, wun wu man mun akəsə zak, ndəən pətuup fuu mo.

¹² Baa muu gung a mbəkə mu waa mu baa mu sat mee langtəng de nkaa sun fun mo pee wun dī kas. Amma mu kām a ar nwun, mbəkə wu cin retnyit de shi mun, kə mbəkə wu katpee lappwo de nen dī moo canjoom a shi dedes fur mo. Baa a shi məse fur mo kas sə.

¹³ Mbæde koo de baa mun de mbut məse fun nə mo kas, bə mənə a mbə Naan, kə katdang mun dī ndəən məse fun mo, bə mənə a mbə wun.

¹⁴ Yaksə, bə wal kə Kristi nə se mulki ndəən pətuup fun mo mbə wun, kə mu man azeen nə, mee ngwe məndong wur kə muut mbə gurun mo jir. Mbəmənə, bə gurun mo jir mo cam muut zak.

¹⁵ Wur muut a mbə gurun mo jir, mbəkə nen de mo kə lap seen wur, bə taji mo waa baa tong dī a mukāa fur. Zak kas. Amma mo tong a mə ngwe dewur kə muut mbə mo, kə mo waa yool kə wu a peemūt mbə mo zak.

¹⁶ Mbəmənə, yaksə, bə baa mu kutdi mu naa tong kə gurun a shi yit de mə yil desə kas. De mu naa Kristi a shi shin de mə yil desə, amma yaksə, bə baa mu kutdi mu naa wur a shi fwoshik de mə yil sə kas.

¹⁷ Koo ngwe dedangyi de wur tong ndəən Kristi, be ngwe mənə kə dee a depwoo. Mbæde məse wur desər mo kə del dām jee, kə koo mii nə kə dee a depwoo zak.

¹⁸ Mbii desə mo jir, a cin Naan, de wur cær kə mun shaarlek wur mo, mbəkə mu dee dī a shaar wur mo shi Kristi. Wur cin dāk desə mmun, mbəkə mu cær kə gurun mo, dī mo a shaarlek wur mo, mbəkə mo dee dī a shaar wur mo zak.

¹⁹ A pwoo de mun nkaa sat nə desə nə, Naan wur nkaa le gurun de mo ndəən yil nə, kə mo dee a shaar wur. Baa Naan wur tang shikbish kə gurun nə mo nkaa mo kas, kə wur kə lepwoo mu cær kə gurun de mo a shaarlek wur mo, kə mo dee a shaar wur mo nsar fun zak.

²⁰ Mbəmənə, bə yaksə mun a jelep mə Kristi mo, de Naan wur pərep gurun mo a shi mun. Mu dāng pə wun a koppee kə Kristi, wu yit kə Naan wur cær kə wun, kə wu dee dī a shaar wur mo.

²¹ Wur de baa wur man cin mee shikbish kas, bə Naan le wur mang shikbish fun mo, mbəkə ndəən wur bə mu dee dī a nen dīn ndəre mo, nyit Naan.

6

¹ Kaade mun mu cin dāk ashak kə Naan zak, bə mu dāng pee wun, mbəkə taji wu lap dərət kə Naan wu le nə a mbii debuu kas.

² Wu kələng mbii de Naan wur kə sat nənee,

<<Kaade pee mə cin dərət nə wul,

bə wen cin dərət nwaa.

Kaade puus bām nə jì wul,

bə wen bām waa zak.>>

Azeen-nzeen wen sat nwun nə, cicinsə nə a pee mə lap dərət mə Naan! Kəzak, cicinsə nə a puus mə kat bām pee Naan dī.

³ Baa mu le mee mbii canshii mmee gurun kas, mbəkə taji mo bees dāk fun nə dī kas.

⁴ Amma koo a ndəən ar dedangyi, bə muu kām ngurun mo azeen-nzeen nə, Mun a kərem mə Naan mo, kə muu kām nə, mun a kərem kə Naan mo shi gung kə shwaaajeel des, kə mwaaan ndəən mbii lejeel mo.

⁵ Muu shwaanās, kə mo naa mōwoot mun, kə muu tong mbut nenyool kə bəlep mo, kə dāk mo des, kə tong shi gongpee, kə tong kə neen, kə ciin saam zak.

⁶ Gurum kām zeen fun shi məse dərət kə man, kə gung shi məse de mə naajeel ndəən Riin Debang, kə shi wal mu azeen-zeen zak,

⁷ kə shi pwoo de mo azeen-nzeen, kə shibāl kə Naan. Mun kə zeen nə, kaa leelele dīn ndəre mo sə, nsarse kə nsarkul fun mo.

⁸ Gurum mo le mun a dedes, amma pak moo waa lejeel mmun zak. Pak gurun moo kwoop mun, dāng pak moo waa bees mun zak. Moo le mun a kaa nendung mo sə, dāng mun a nensat zeen mo.

⁹ Gurum mo le mun a kaa baa mo man mun kas sə, dāng mun a de mə man pee mo. Mu dee kaa muu mumurep sə, dāng mun dī kə seen. Mo nərem mun, jir kəsə, bə baa mo twe mun kas.

¹⁰ Mu dee kaa mun aa pətuup deewat sə, dāngbe mun a mbut nretnyit shidaar-shidaar. Mu dee kaa nenjeel mo sə, dāng jir kəsə, bə mu le kə gurun mo des mo kat long. Mu dee kaa baa mun kə mee mbii kas sə, dāng jir kəsə, bə koo mbii dedangyi bə nə a munu.

¹¹ Wun nen Koronti mo, wu man nā, baa mu sok mee mbii nwun kas. Gyet muu satpwoo nwun agaak mbii de mo ndāen pātuup fun jir.

¹² Baa gyet mu nook sat nwun mbii de mo ndāen pātuup fun kas. Gyet a wun wu nook sat mmun mbii de mo ndāen pātuup fuu mo.

¹³ Wen dang pee wun kaa jep fen mo sā, mbākā wu woo mbii dā mo ndāen pātuup fuu mo mmun.

Pātuup Fuu Mo, a Peeđe

Naan Wur Tong Di

¹⁴ Taji wu bālsuk ashak kē nen de baa mo shinzeen nNaan kas. Mbāde a mii bāl dāk dēret kē dāk dēbish yii? Kē a mii bāl peebang kē peenkwoo yii?

¹⁵ Baa mee shaar ashak de nnaar Kristi kē Gujwan kas. A mii bāl ngushinzeen, kē ngwe de baa wur shinzeen kas yi?

¹⁶ A mii bāl Lu Naan dēdes kē lu kù m yii? Pātuup fun mo a peeđe Naan wur tong di, Kaade wur kē ten sat sā nānee,

<<wen ntong ashak kē mo,

kē wen mmwaan nnaar fu zak.

Wen ndee a Naan fu,

kē mon ndee a

nen fen mo zak.>>

¹⁷ Mbāmānā bā wu put aku,

<<mbut nen de baa mo shinzeen kas,

kē wu bākshak kē mo zak,

Daa Naan wur sat akēsā.

Taji wu tung mee mbii de nā a dērap kas,

dangbe wen nlap wun.

¹⁸ Wen ndee a puun fuu,

kē wun ndee a jep fen dēmish mo, kē de mat mo.

A Daa dēbal met jir,

wur sat pwoo mēnā.>>

7

¹ Shaar fen mo de wen wal nwun, kaade Naan wur kē ten tuweerpwoo mbii desā mo mmun akēsā, bā nā ret kē mu lesun fun mo dee a dēbang, ndāen koo a mbii dēbish dēdangyi, de nā tākook kē nan fun mo, kē riin fun mo zak. Nā ret kē mu dee a nen dēbang mo rāret ndāen shiimwaan fun mo, mbā shin dēdes nNaan.

Retnyit Mā Pool

² Wu wang pātuup fuu mo mmun, mbāde baa di mu cin mee mbii dēbish mmee gurum kas, kē baa mu tikook kē mee gurum kas zak. Baa di mu seen nkaa mee gurum kas.

³ Baa wen sat desā nā a mbākā wen le wun di a nenshikbish mo kas, dang wen satpwoo desā nā a mbāde di wen kē ten sat nwun nā, mu wal nwun zam. Kē koo de a ndāen muut, kē koo de mun di kē seen, bā mun di ashak vit ndāen pātuup fun mo.

⁴ Wen shinzeen nwun azeen-nzeen, kē wen kē cin roop des a shi wun zak. Har wu fes wu caa pātuup fen nā rāret hakyeng. Jir kē jeel de muu shwaa nā, bā wen nkaa cin retnyit des zam.

⁵ Kaade gyet mu dām mu wul nyil mMasidoniya sā, be baa gyet mu kat mee pee bwet sun kas. Gurum mo shin jeel mmun des, koo a ndāen ar dēdangyi. Gurum mo bālep kē mun, kē gyet ndāen pātuup fun mo, bā kēarmuut nā di zak.

⁶ Dangnaan wur shin bāl kē wur caa pātuup mu nen de baa mo bāl mputuup kas. Gyet wur shin bāl pātuup fun mo shi jī kē Titus.

⁷ Baa a jī kē Titus nā bejee dāk kas, dang ashak kē di gyet wu cin caa pātuup wur, har wur sat mmun nā, wu coor mbā naa wen, kē wuu naajeel fen, kē nā, wun mbwoon fen zak. Pwoo desā nā mo sāt le retnyit nwen des hakyeng.

⁸ Koo de gyet wen wāt pātuup nwun shi ran de wen ran nwun sā, be baa gyet nā daampee nwen, mbāde wen ran-ran nā nwun kas. Gyet yam be nā wāt pātuup nwen, mbāde gyet wen naa nā, ran nān wāt pātuup fuu mo zam. Koo di gyet nā wāt pātuup nwen a mbā rep pee mo lee dāk.

⁹ Dang yaksā wen kat retnyit. Baa nānee mbāde a ran nā le pātuup fuu mo tikook kas, dang a mbākā wu tuwap di, mbā mbii de mo le kē pātuup fuu mo tikook. Daa Naan wur rebet a kyeet kē tikook kē pātuup mēnā, mbāde nā nle kē wu tuwap. Mbāmānā be baa mu cin a mee mbii dēbish nwun kas.

¹⁰ Mbæde kyeet kə pətuup dəwat dī a Naan le, nə kə jī kə tuwap, kə nə jī kə kat bam zak. Baa nə le kə gurum mak sat nənee, <<katdang dī wen oo!>> Kas. Dang pətuup dəwat mə yil desə, mənə kə jī aa muut.

¹¹ Wu naa, mbii de Naan wur kə cīn kə pətuup dəwat nə, nə le kə wu đak məse fuu mo azeen-nzeen. Kə nə le kə wuu rebet kām agaak nə, baa gyet wu man mee mbii dəbish kas, har nə kə le kə wu kat canciin. Nə le kə wu katbal, kə nə le kə wu kat gung ndəən kar fuu zak. Mbut mbii desə mo, bə koo a ndəən ar đedangyi, be nə kām azeen-nzeen nənee, << wuu mwaan a ndəən đeret.

¹² Koo de gyet wen kə ran-ran nwun, bə baa nə a mbə mee ngwe de wur kə cīn shikbish kas. Kə baa nə a nkaa mee ngwe də mo cīn dəbish nwur kas. Dang wen ran-ran nə, a mbəkə nə kām dī nwun agaak ntoom kə Naan, canciin fuu mbə mun.

¹³ A mbə mbii desə mo, dangbe gyet pətuup fun mo katbal. Baa gyet nə gang a kwak fun mo bejee đak kas, dang mu kat retniyit dī kə des, mbə retniyit kə Titus, mbəde gyet wun jir wuu kaat wur shi retniyit.

¹⁴ Gyet wen kə ten canjoom fuu nwur, be baa gyet mee naashweep yaa wen mbəməmə kas. Mbii de mu sat mo nwun sə, mo azeen-nzeen. Canjoom fun de mu sat nTitus nkaa wun, nə azeen a kə sə zak.

¹⁵ Wur le pətuup wur nkaa wun jir met deyam hakyeng. Kaade wur yee nə, wun jir, wun a nen gyet de wu lappwoow dəwur sat mo nwun. Kə wu kaat wur shi retniyit, kə gyet wu cīn mbii đeret wur zak.

¹⁶ Wen kat retniyit mbəde wen mak kək kaa nkaa wun rəret hakyeng.

8

Shin mBiizuum Shi

Rebet Kə Pətuup

¹ Dyemnaa mo, muu rebet kə wu man pwoow nkaa đeret de Naan wur shin nə Ekəlisya de mo nyil mMasidoniya.

² Koo de dī mo kə cam mo shi jeel đenaat, kə mo nkaa shwaajeel mə mbii mo zak, bə jir kəsə, retniyit fur nə des. Bə nə le kə mo cīn mbii đeret mbəde mo shin mbii fur mo shi zuum, koo de baa mo kə mee mbii des kas.

³ Wen man azeen nə, mbii de mo cīn nə a nciit kə bal fur, har nə met bal fur, mbəde mo shin nə a shi rebet kə pətuup fur mo.

⁴ Moo dang pə mun des hakyeng nə, mu shin pee ndūn kə mo ledūn mbut nen de mon ncin bam mbə nen Jesu mo sə.

⁵ Har mo shin mbii mo des met mbii de mu lepan. Dang mo shee shin a pətuup fur mo nDaa, kə mun zak, nciit kə mbii de Naan kə rəbet kə mo cīn.

⁶ Kaade mu naa nə ret, bə mu lep Titus dām pee wun dī, mbəde dī a wur shee cīn đak đeret desə nə ndəən wun, be nə ret kə a wur nsəət sekyeen kə đak nə.

⁷ Wun kə sekyeen ndəən koo a mbii đedangyi, har ndəən shinzeen, kə satpwoow, kə man, kə gung mbii mo des, kə wal dī wun kə nə mbə mun. Nə ret kə wu sekyeen kə cīn đak đeret mə shin zuum shi pətuup mandong.

⁸ Baa wen kə le a mee wāar pee wun dī kas, dang nə a mbə kām gung de nwun, mbəkə wen man dī azeen nə, wal de wun kə nə, mbə bam niyee mo, nə azeen.

⁹ Mbəde wun kə man đeret mu Daa fun Jesu Kristi, koo de gyet wur a ngulong, jir kəsə, bə wur lekāa wur dee kaa ngujeel sə mbə wun. Mbəkə ndəən jeel wur nə, be wu dee dī a nenlong mo.

¹⁰ A pan mənə nkaa mbii nə ndesə, nən nret kə yaksə bə wu sət koor mbii de gyet wuu yaa cīn nə doontoom sə. Gyet a wun shee shin mbii, kə wun kə pətuup mu shin mbii hakyeng.

¹¹ Nə ret kə wu kyes koor đak nə shi rebet kə pətuup fuu mo, nciit kə bal fuu, kaade gyet wu shee cīn nə sə.

¹² Katdang be mee gurum kə pətuup de mə shin mbiizuum, be Naan nlap mbiizuum kə ngwe nə nciit kə mbii de ngwe nə shin nNaan. Baa Naan wur ntang a mbii dī ngwe nə nnə kas.

¹³ Baa wen sat pwoow mənə a mbəkə pak gurum mo nook shin mbiizuum, mbəkə nə toon dī wuwun kas.

¹⁴ Dang a mbəkə mo le mbii mo dee dīn ndəre, bə wu bam mo yaksə, shi mbii kəkat fuu mo, mbəde baa mo kə mee mbii kas. Mbəkə katdang parpuus de wu taa njeel, be mo bam wun dī zak. Desinə nə a mbəkə mo shwap mbii mo dī nciit-nciit.

¹⁵ Kaade mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənee, <<Ngwe dəwur chak des, be baa nən njar des kaa wur kas, kə ngwe dəwur chak lee, be baa nən njar kat kaa wur kas.>>

Titus Kə Shaarmwaan Wur Mo

¹⁶ wen pəlang Naan, de wur lepan ndəən pətuup kə Titus, mbəkə wur bam wun dī, kaade wen kən cīn wun sə.

¹⁷ Baa wur lap ii a mbə dāng fun bejee dak kas, amma wur kə fes lepan wur, mbəkə wur dām pee wun shi pan mukāa wur.

¹⁸ Muu lep wur dām pee wun dī ashak kə dyemnnəən fun dī gurum moo fes shin dedes nwur, mbə satpwoo kə Naan ndəən Ekəlisya mo jir.

¹⁹ Baa a mənə bejee dak kas, amma Ekəlisya mo bəlep wur, mbəkə wur dām dī ashak kə mun, mbə dām kə mbiizuum de muu shin nā, mbə le Daa a dedes, kə kām agaak nā, mun kə pətuup de nā a mə bam zak.

²⁰ Baa muu rebet kə mee gurum fəlep mun nkaa mbiizuum desə, de gurum moo shin nā shi pətuup məndong, de mun nkaa shin nā sə kas.

²¹ Mbii de muu rebet ndesə, kə wu cīn mbii mo dī ndəre-ndəre, baa a ntoom kə Daa bejee dak kas, har kə ntoom kə gurum mo jir zak.

²² Muu lep dyemnnəən fun ashak kə mo zak. Mun kə cam dyemnnəən fun wur yit mo des, be mə kat wur a ngudak zam ndəən ar mo shinə-shinə. Yaksə bə wur cīn dak nā waa met dəyam zak. Wur kə cīn dak deret nā des mbə bam wun.

²³ Titus wur a shaarmwaan fen, dəwur cīn dak ashak kə wen mbə bam wun zak. Mpee dyemnnəən fun desə mo, be mo a nen de Ekəlisya mo lep mo, mbəkə mo le sām kə Kristi dī a dedes.

²⁴ Mbəmənə, be wu kām wal fuu mmo, mbəkə Ekəlisya nā mo man dī azeen-nzeen nā, joom de mu can nā mbə wun, nā a ndəre azeen-nzeen.

9*Cin Bam mBə**Nenseet Ndang Jesu Mo*

¹ Pwoo nkaa cin bam mbə nenseet ndang Jesu mo, be baa nā a təng kə wen ran mee pwoo nwun nkaa nā kas.

² Mbəde wen man sekyeen fuu, har wen kə canjoom shi wun ntoom kə nen Masidoniya mo. Wen sat mmo nā, gyet doontoom be Ekəlisya dīn Akaya war kə ten dak set mbə cin bam. Rəbet fuu mbə shin mbiizuum de wu shin nā bəlkwak ngurum mo des ndəən mo zam.

³ Amma wen lep dyemnnəən fun desə mo dām pee wun dī, mbəkə taji canjoom de mu sat shi wun, nkaa mbii desə nā dee a mbii debuu kas, dāng mbəkə wu tong dī shi dak suk, kə mbiizuum nā, kaade gyet wen kən sat nwun nā, wu tong shi dak suk sə.

⁴ Mbəde katdang pak nen Masidoniya nā mo yool jī ashak kə wen, dāngbe mo jī kat baa wuu dak suk kas, bə naashweep nyaa mun, kə nən nsəet yaa wun met nwen zak, mbəde muu shinzeen nwun.

⁵ Nā akəsə be wen naa nā, nā ret kə wen dāng dyemnnəən fun desə mo, mbəkə mo shee dām pee wun dī nwen atələng, mbəkə mo cak mbiizuum de gyet wuu tuweer nā, wun nshin nā dī. Katbaa wen kən dām wul pee wun dī, be mo kə ten chak mbiizuum nā mo. Be nā kām nā, wu shin mbiizuum nā a shi rebet kə pətuup fuu mo, baa a mee gurum le təng nwun kas.

⁶ Taji wu munsuk kas nā, ngwe dəwur kop cirem lee ndəən maar wur, be wur ndiip dəben nā a lee dak. Ngwe dəwur kop cirem des, bə wur ndiip dəben nā des akəsə zak.

⁷ Koo weyi be wur cīn mbii dəwur kə pan mputuup mbə shin nā, baa a shi pətuup vəl-vəl kas, kə baa a gurum mo le təng nwur kas. Mbəde Naan wur kə rebet a ngwe dəwur shin mbiizuum, a shi retnyit ndəən pətuup wur.

⁸ Naan wur kə bəl de wur nshin mbii mo nwun des met mbii de wuu rebet mo. Mbəkə koo a pərangyi, be wu kat mbii de wuu rebet mo dī mbə suk fuu mo, kə mbəkə wu katpee shin mbiizuum dī shi pətuup məndong mbə dak deret mo jir.

⁹ Kaade mo kə ran ndəən bəet haal kə Naan sə nənee,

<<Wur shin mbii nenjeel mo shi zuum des,
kə shi pətuup məndong, Deret wur nən ntong
de har ngaa-ngaa.>>

¹⁰ A Naan kə shin cirem ngumaar, kə a wur shin mbiise mu se zak. A wur nshin cirem nwun wu kop, kə a wur nle kə nā kaa wurang. Wur nle deret nkaa dak fuu dīn ndəre, kə nā des dī hakyeng.

¹¹ Wur nle kə wu dee a nenlong mo koo a ndəən ar dedangyi, mbəkə wu naa nshin mbiizuum dī shi pətuup məndong. Mbiizuum de wun nshin nā, nā ndee ngurum mo a mbii pəlang pee Naan.

¹² Mbəde dak fuu deret desə nə, baa nə bam a nen Naan mo bejee dak kas, dang nə waa sət le kə gurum mo pəlang Naan des zam.

¹³ Dak fuu deret desə nə kām nə, shinzeen fuu nə dar balbal hakyeng. Nən nle kə gurum mo le Naan a dedes, mbə mbiizuum de wu shin mo ashak kə koor gurum nə mo shi pətuup məndong. Be nə kām agaak nə, wuu lappwoo deret mu Kristi nə azeen-nzeen.

¹⁴ A mbə wal de gurum mo kə nə mbə wun, be mo ncin dangnaan (leshap kə Naan) mbə wun, Mbəde mo man nə, Naan wur kəcin deret nwun des zam.

¹⁵ Wu yit kə mu pəlang Naan mbə zuum de wur shin mmun. Zuum di nə met mbal mu sat.

10

Pool Vwang Shin nKaa Dak Wur

¹ Wen Pool shikāa fen, wen dang pee wun, mbə məse mu pədok kə deret mə Kristi. Wen de moo sat nə, wen a ngudokpwoo təktək, katdang wen ashak kə wun, dang Nnee wen kən sat mbii mo nwun agaak, katdang baa wen ashak kə wun kas.

² Wen dang pee wun, mbəkə taji wu le təng nwen satpwoo nwun shibal kas, katdang wen ji pee wun di. Mbəde wen man azeen nə, wen mak satpwoo shibal nen de moo sat nnə, mbii de muu cin sə be nə a dak mə yil desə.

³ Koo de muu tong a ndəən yil nə, be mbii de mun nkaa cin lek mbə nə, baa nə a mə yil desə kas.

⁴ Leelek de muu cin lek dīshik, baa nə a mə yil desə kas. Dang leelek fun nə a bal mə Naan, de nən mmak shirip kok dəbal mo.

⁵ Muu shirip pwoo kə nen de moo ji kə mbii langkāa nkaa man Naan, kəzak, muu shirip koo a kok mə roop dədangyi de nə daam man Naan ngurum mo. Kə muu le kə koo a pan kə weyi, be nə cin d̄yen kə Kristi di zak.

⁶ Abwoon de wun nkām agaak azeen-nzeen nə, wuu kələng pwoo fun, bə mun dak sun fun rəret mbə kar nencii kələngpee mo.

⁷ A mii le dang wuu leyit fuu mo nkaa mbii də mo abwoon yi? Katdang mee gurum kə leshin nnə, wudin a mə Kristi, be nə ret kə wur pan rəret, kə wur man nnə mun a mə Kristi zak.

⁸ Mbəde koo də wen canjoom des shi bal de Daa wur shin mmun, be nə a mbəkə mu dak wun di, baa a mbəkə mu shirip wun di kas. Baa mee naashweep yaa wen kas.

⁹ Taji wu pan nə, wen kən gung a mbəkə wen lekərmuut di nwun shi ran fen nə mo kas.

¹⁰ Mbəde pak gurum moo sat nə, mbii de wur ran ndəən ran wur nə mo toon, kə mo bal zam, amma katdang gurum naa wur nyit, bə baa shin wur nə kə mee bal kas. Pwoo de wur sat nə, be baa nə ke koop nə kas.

¹¹ Nə ret kə nen sat pwoo mənə mo man nə, mbii de muu sat ndəən ran, bə baa nə d̄yik kə mbii de muu sat nwun nyit kə yit kas, katdang mukaat ashak kə wun.

¹² Baa mu mak lekāa fun, koo mu kāmkaa fun mo nciit kə nen de moo canjoom a shi sut fur mo kas. Mbəde moo kām sut fur mo kə shak, kə moo camsut fur kə shak zak. Nen mənə mo a mwen mo.

¹³ Baa mun ncanjoom d̄el pee de nə ret kə mu dar di kas. Amma mu dar a nkaa pee dak de Naan wur kə can nə mmun, desə nə bal kə dak fun nnaar fu.

¹⁴ Wun a ndəən pee dak də Naan wur kə can mun, akəsə bə baa di mu canjoom mbə dak fun d̄ik kas, kaade gyet mu dām kə pwoo mə Kristi nə nwun sə.

¹⁵ Baa canjoom fun nə d̄el met mbii də nə ret kas, kə baa nə tung dak ke mee gurum mo kas. Amma mu canciin nə, a shinzeen fuu nə bul hakyeng, be dak fun ndəən wun, nən mbul des hakyeng zak.

¹⁶ Mbəkə mu katpee satpwoo kə Naan di ndəən yil de mo a kyeen fuu. Baa mu canjoom a shi pee de mee gurum kə cam cin dak di kas.

¹⁷ Amma kaade moo kə ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənēe, <<Jir ngwe de wur canjoom, bə nə ret kə wur canjoom nə a shi mbii de Daa wur kə cin.>>

¹⁸ Mbəde baa Naan wur kə rebet ngwe de wur ke kwoop a shin kas, amma a ngwe de Daa wur kə kwoop bejee.

11

Pool Kə Jeplep Mu Dung Mo

¹ Wen canciin nə, wu ngung kə wen mbə rep mwen fen sə. Kussuk wu gung kə wen!

² Wen kən cɪn zuur nkaa wun mbə Naan. Wun a kaa reep nuk de baa war kə man mish kas. Wen kən tuweerpwoo mbə shin wun ndyik, kaa matpoo sə pee mish war de, a Kristi wur a mish fuu nə.

³ Amma wen kən kəər, taji nə yool dee a kaa gyet nwoo gwam lif shi seen wur de mu dɔng sə kas. Taji mo yool gwam wun, kə mo mer kə pan fuu mo nkaa wal deret, de wun kə nə mbə Kristi kas.

⁴ A mii le dɔng katdang mee gurum ji satpwoo nkaa mee Jesu de dyik kə pwoo de mun mu sat nə nwun bə wuu kələng pwoo mənə yi? Wu pan nə riin mənə dyik kə Riin Naan de wuu kat nə yi? Kə wu pan nə, mee pwoo Naan nə de dyik waa met pwoo Naan de wuu lap nə yi?

⁵ Wen man azeen nə, baa wen a dekat met jir ndəən jeplep nə mo kas.

⁶ Meebe, baa wen man satpwoo rəret kas, amma wen man satpwoo deret nə. Muu kám man nə nwun agaak koo a pərangyi mbut mbii mo jir.

⁷ Tan, gyet wen cɪn a mbii debish, mbəde gyet wen sham kə káa fen, mbəkə Naan wur diyeep wun di kaade wen satpwoo kə Naan nə nwun shi zuum sə wa?

⁸ Wen lap bam pə pak Ekəlisya mo, mbəkə wen cɪn dak di nnaar fuu. Wen mak sat nə, gyet wen ghar a long fur mo, mbəkə wen bam wun di.

⁹ Kaade gyet wen de ashak kə wun, bə baa gyet wen kə mee mbii kas, kəzak, baa gyet wen lejeel mmee gurum kas. Mbəde dyemnəən fun de mo tong mMasidoniya ji di, a mo ji shin wen mbii de wen kən rebet mo. A mbəmənə, dɔngbe koo a ndəən ar dedangyi, bə baa wen le mee jeel wun kas. Kaade baa gyet wen lejeel wun kas sə.

¹⁰ Mbəde wen man nə, pwoo de wen kən sat nə a pwoo mə Kristi azeen, bə baa mee ngwe mak cii canjoom nwen ndəən yil Akaya kas.

¹¹ A mii le dɔng wen sat kəsə yi? A mbəde baa wen wal nwun kas aa? Naan wur man nə, wen wal nwun zam.

¹² Dak de wen nkaa cɪn nə, bə wen sat a ncɪn a nə, mbəkə wen shootpwoo mu canjoom di jeplep de moo sat nə, dak fur nə a nciit kə munu.

¹³ Kaan kə nen mənə mo a jeplep mu dɔng mo. Moo cɪn a dak de mu numpee mo. Moo lekáa fur kaa mo a jeplep mu Kristi mo sə, dɔng baa mo a jeplep Kristi kas.

¹⁴ Baa nə dee a mbii aapwoo kas, mbəde koo a Gujwan shikáa wur, bə wur leshin kaa wur a ngulep mu peeəng sə.

¹⁵ Mbəmənə bə baa nə dee a mbii aapwoo kas, katdang bə kərem mu Gujwan mo lesut fur, kaa mo a nen cɪn dak deret mo sə zak. A peekyes nə, bə mon nlap kwat fur mo nciit kə dak fur mo zak.

Pool Shwaajeel mBə

Dee a Ngulep Jesu

¹⁶ Wen kən baa sat di zak nə, taji mee gurum pan nə, wen a mwen kas. Amma katdang wu pan nə, wen a mwen, bə wu lap wen desə kaa mwen nə sə, mbəkə wen kat pee can rep joom di lee.

¹⁷ Pwoo de wen sat sə, bə baa wen sat a mee pwoo de Daa wur lep wen kas, amma wen kən satpwoo nə a kaa mwen sə, wen kən sat pwoo mənə a tyap.

¹⁸ Kaade gurum mo des moo can a joom de mu yil desə bejee dak sə, bə wen ncanjoom nə akəsə zak.

¹⁹ Wun nen de wu seen bə wu gung kə nenmwen mo shi retnyit.

²⁰ Mbəde katdang, bə mee gurum le wun kaa kərem mo sə, koo wur ghəər wun, koo wur se ləbet nkaa wun, kə koo wur kám a bal mu tuur nwun, kə koo wur nənas wun, jir kəsə bə wuu gung kə ngwe mənə.

²¹ Nə shweep wen mbə lap ii, nə gyet mun kə bal mbə cɪn mbii desə mo kas, amma katdang mee gurum kə canjoom nkaa mee mbii, bə wen kən satpwoo nə a kaa mwen sə. Wen ncanjoom akəsə zak.

²² Katdang bə, mo a nen Hiburu mo, bə wen a ngu Hiburu zak. Katdang bə, mo a nen Izrel mo, bə wen a ngu Izrel zak. Katdang bə mo a dɔng kə Abraham, bə wen a dɔng kə Abraham zak.

²³ Katdang bə mo a kərem mu Kristi mo, bə wen a kərem mu Kristi zak. Wen satpwoo nə a kaa ngutar sə! Mbəde wen cɪn dak de nə des met mumo nə. Mo kə bwoot wen le nlushoot, kə wen shwaanass met mə sat zak. Wen kən shwaajeel mo shinə-shinə har kus kə muut zak.

²⁴ Gyet yit paat, bə nen Yahudi mo fwo ngwoor nwen laarkun baapwoofeer.

²⁵ Nennan-nan mu Rom mo sərəm wen shi gwoor yitkun. Nen Yahudi mo car wen shi nding yit məndong, mbəkə mo tu wen di. Yitkun bə tii am, nə taa pyan kə mun. Wen kən cam teer kə wet nkaa am bahar.

²⁶ Shidaar-shidaar bæ wen a ar mwaan mo des, kə nwen kən naa muut shi yit fen mbut ndung mo. Wen kən naa muut nsar kə nenwat mo, kə nwen naa muut nsar kə dang fun nə Yahudi mo zak. Wen kə naa muut nsar kə nenkum mo. Wen kən naa muut ndəən yilkaam mo, kəzak, wen kən naa muut a naaryil mo. Wen kə naa muut nkaa am bahar mo. Wen kən naa muut nsar kə dyemnnəən de mu dung mo.

²⁷ Wen kən shwaadak mo, kə wen kən shwaajeel mo, kən nnaa nteer mmeen, kə wen kə shwaaneen zak, kə neen am tu wen zak. Yit mo des baa wen kat mee mbiise kas. Wen kən shwaakut, mbə ciin mbiisəp,

²⁸ kə pak mbii mo des de kəzak. Mbii de mo daampee nwen, koo puus dedangyi, nə a mbəde wen kə toon mə tap kə Ekəlisya mo jir zak.

²⁹ Katdang baa mee ngwe katbal kas, be nə le kə baa wen katbal kas zak. Katdang mee ngwe taa pal ndəən shikbish, be nə shwal nwen zam.

³⁰ Katdang bæ nə a təng kə wen canjoom, be wen canjoom nə a nkaa mbii de nən nkám agaak nə baa wen kə bal kas,

³¹ Naan puun kə Daa Jesu de səm wur nə kat deret har ngaa-ngaa. Wur man azeen-nzeen nə, baa wen kən sat a dung kas.

³² Ndəən yil nDamaskus, be gofna dewur ndir kə mishkoom Aritas wur shootpwoosheep pəbong dīn nDamaskus mo, mbəkə mo yaa wen dī.

³³ Mo le wen sham ndəən kəci dedes mmee fung mu fwang mu yilkaam nə, har wen put nkoom nsar wur.

12

Pool Naa mBii Mo Shinə-Shinə nDəən Suun

¹ Wen ncanjoom a təng, koo de baa wen kat mee ləbet ndəən nə kas. Amma yaksə be wen nsekyeen kə satpwoos nkaa suun mo, kə mbii de Daa wur woo mo nwen.

² Wen man mee gurum ndəən Kristi de gyet Naan mang wur kaa kə wur ndəən dəngnaan dekun. Nə wul a bit mo kaapaat baafeer yaksə. Kyet, gyet Naan kaa kə wur a ndəən nan mu yil desə aa? Be baa wen man kas, amma Naan man.

³ Wen man nə, mo mang gwar nə kaa kə wur a mparadayis. (Shii kə mənə a peede Naan dī). Kyet a shi nan mu yil desə aa? Koo baa a shi fwoshik mu yil desə kas aa? Be baa wen man kas, amma Naan wur man.

⁴ Wur kələng mbii mo, de baa mon mmak sat mo shi pwoos kas, kə mbii de baa gurum mo mak sat shi ləpwoos kas zak.

⁵ Wen kən canjoom a shi gwar desə. Baa wen kən canjoom a shikaa fen kas. Amma wen kən kām a ciin bal fen agaak.

⁶ Koo de wen rebet canjoom nə, be baa wen dee a mwen kas, mbəde wen kən sat azeen. Amma baa wen canjoom kas, mbəkə taji mee gurum lepan nkaa wen, waa met mbii dewur naa wen kən cin mo, kə mbii dewur kələng kə pwoos fen kas.

⁷ Mbəkə taji wen diyeep kaa fen mbə suun dedes desə dī Naan kə kām mo nwen kas. Amma mo le mee ghər ndəən fwoshik fen, de nə dee a mee shwal pee wen dī, ngulep kə Gujwan wur daampee nwen, mbəkə taji wen canjoom kə fwoshik fen kas.

⁸ Wen kən dang pee Daa yit kun, mbəkə wur shang mbii desə nə baa kə nə aku.

⁹ Amma Daa wur sat nwen nənee, <<Deret fen nə mak waa. Mbəde a ndəən ciin bal mu gurum, dangbe mon naa gam kə bal fen.>> Mbəmənə be wen sət canjoom ndəən ciin bal fen nə. Mbəkə bal mu Kristi nə tong dī ndəən wen.

¹⁰ Aasə be wen kən kat retnyit ndəən səm mu Kristi, mbə ciin bal fen nə, kə fələp de moo cin nwen, kə mbii daampee mo, kə jeel mo, kə luk mo shinə-shinə, mbə Kristi. Mbəde katdang baa wen kə bal kas, be wur shīnbal nwen.

Pool Wur An mBə Ekəlisya Dīn nKoronti Mo

¹¹ Wen kən lesen dee a kaa mwen sə, amma a wun wu le kə wen dee a mwen nə. Gyet nə ret kə a wun, wun nkwoop wen, mbəde baa wen a dekāt met jir ndəən jeplep nə mo kas, koo de baa wen a mee mbii kas.

¹² Naan cin mbii lukshik kə mbii aapwoos mo, kə dak denan-nan mo shi wen, kaade wen gung mbə cin dak fen mo shidaar-shidaar. Dak mu mbii aapwoos de mo kām agaak nə, wen a ngulep azeen-nzeen.

¹³ Wen kən cin a mii, koor Ekəlisya nə mo yii? Di baa wen kən cin mənə nwun kas yi? Aa koo a mbəde baa gyet wen le mee toon nwun kas aa? Be wu fwo dī nwen.

¹⁴ Yaksə be wen kən dak sen mbə dəm pee wun dī, be a dəm dekun pee wun dī mmənə. Baa wen le kə wu kwat wen kas, mbəde baa wen kən tang a mee mbii pee wun dī kas,

amma wen kən tang a wuwun. Mbəde baa a jep mon ntang mbii le mbə puun fur mo kas. Amma puun nə mon ntang mbii le mbə jep fur mo.

¹⁵ Nə nret nwen nyit zam, mbəkə wen cɪn mbii de wen kə nə jir, kə sen fen zak, mbə bam wun. Wen wal nwun des, dangbe wun wu wal nwen a lee dak aa?

¹⁶ Wu man azeen nə, baa gyet wen lejeel wun kas. Amma mee gurum sat nə gyet wen seseen nkaa wun, kə wen le cip mu gwampee wun zak.

¹⁷ Kyet wen kən cam seen a wun shi gwampee mbut nen də wen lep mo dəm pee wun di wa?

¹⁸ Gyet wen dang Titus, kə wur dəm pee wun di, ashak kə dyemnaən fun desə. Kyet, gyet Titus wur lap mee mbii pee wun di wa? Baa a Riin Naan de mändong wur bwet mun weet kas aa? Baa mun weet muu cɪn dak nə a ar de mändong kas aa?

¹⁹ Tan, peedɪ di be wuu pan nə, mu ji aa mee mbii langkää mbə sun fun pee wun di wa? Hai. Muu sat a pwoo mu Kristi ntoom Naan. Shaar fen mo, mbii de muu cɪn mo jir, be muu cɪn mo a mbə bam wun.

²⁰ Mbəde wen kəər nə, meebe, katdang wen dəm pee wun di, be wen nkat məse fuu nə dyik kə məse də dyeen nwen nkat wun kə nə. Kəzak, wun nnaa məse mənə nə dyik, kə məse də dyeen wun naa wen kə nə. Meebe wen kat bələp, kə zuur, kə tuup, kə walnkää, kə dung kə pwoo ndom ndom, kə dyepkää, kə cɪn tongryang nnaar fuu.

²¹ Wen kəər nə, katdang wen waa ndəm pee wun di, be baa Naan fen wur nsham kə wen ntoom fuu kas. Katdang Naan sham kə wen ntoom fuu, bə wen nkat pətuup dewat, kə gurum mo des ndəən wun. Nen də gyet mo kə cɪn shikbish yam, dangbe baa mo kə tuwap kas mbə məse debish, kaa cɪn ngaa, kə koor mu cɪn mbii debish mo zak.

13

Pool Gwakshik Kə

Tokshik Mə Kyes Nə

¹ Wen kən dəm pee wun di, a dekun ndesə, <<Mbəkə mo man zeen kə meepwoo azeen-nzeen, bə nə a təng kə mo kat langtəng mo vəl koo kun>> kaade mo ran ndeen bəet haal.

² Wen kən gwak a nen də gyet mo cɪn shikbish yam, kə koor nə mo jir zak. Gyet wen kən gwak mo, be baa wen di ashak kə mo kas. Wen gwak wun kaade gyet wen gwak wun nji fen devəl pee wun di sə, nə, katdang wen mbaaji, be wen nshin kar nen de di mo cɪn shikbish sə, kə koor nə mo.

³ Katdang be dyeen nwun kə wu man azeen-nzeen nə, wen kən satpwoo desə mo a shi bal mu Kristi, be nə ret kə wu man nə Kristi wur kə bal des. A wur nkar wun, kə a wur kām bal wur ndəən wun.

⁴ Mbəde koo de gyet mo pwaa wur nkaa shyee, be gyet a wur shin shin nə mo pwaa nkaa shyee nə, be jir kəsə, be wur di kə seen shi iiko mu Naan. Mun a nen de baa mun kə bal kas, dang ndəən iiko mu Naan shi Kristi, be mun di kə seen, mbəkə mu bam wun di.

⁵ Wu camkää fuu mo, kə wu man di rəret nə, kyet wuu mwaan a ndəən shinzeen fuu nə mo wa? Wu camkää fuu mo rəret. Baa wu man nə, Jesu Kristi wur kə tong a ndəən wun kas aa? See koo katdang wuu taa wu pal kənding-nding.

⁶ Muu rebet kə wu man nə, baa mun mu taa mu kat kas.

⁷ Muu dang pə Naan kə taji wu cɪn mee mbii debish kas. Muu dang pə Naan, baa a mbəkə nə cām di agaak nə, mun kə se koorong nkaa cam nə kas, amma see a mbəkə wun wu cɪn mbii deret mo di, koo də wu naa kaa mun muu taa mu kəkət sə.

⁸ Mbəde baa nə mmak cɪn kə mu cɪn mee mbii nkaa zeen nə kas, amma see muu sat azeen nə.

⁹ Muu kat retnyit, katdang baa mun kə bal kas, kə wun di kə bal. Dangnaan de muu cɪn nə a mbəkə wu dee di a degəgam.

¹⁰ Mbəmənə, bə wen ran-ran desə dəm wun bə baa wen di ashak kə wun kas, a shibal də Naan wur shin nə nwen mbə dyik wun, baa nə a mbə shirip wun kas.

¹¹ Peekyes kə nə, dyemnaa mo, dang mukaat. Wu dak məse fuu mo. Wu kələng pwoo fen mo. Wu lappwoo kə shak, kə wu tongryang kə shak zak. Naan də wur a wal, kə ryang, wur ntong ashak kə wun.

¹² Wu tok kə shak shi wal rəret.

¹³ Nen Naan mo jir, moo tok kə wun.

¹⁴ Deret kə Daa Jesu Kristi, kə wal Naan, kə shaar ashak kə Riin Debang, mo tong ashak kə wun jir. Nə a kə sə.

Lepran De Pool Ran Nen Galati Mo

¹ Wen Pool, laalep Jesu Kristi, de baa a gurum mo pet an koo a me gwar pet an, dang nā le kē nghan dee a laalep wur kas, dangbe a shi rābet Jesu Kristi, kē Naan puun, dewur yool kē Jesu a peemūut.

² Dyemnaa de mo ashak kē wen, moo lep tokshik fur mo shindām pē nendām ndang Naan (Ekēlisyā) de mo ndāen yil nGalati.

³ Naan puun kē Daa fun Jesu Kristi mo naa wun shi yit mē naajeel, kē mo shin tongryang nwun zak.

⁴ Jesu Kristi wur shīn shin mbē shikbish fun mo, mbākē wur bam mun de ndāen bit debish desē mo, nciit-nciit kē rābet kē Naan puun fun.

⁵ Dedes dee pē wur mbe ngaa-ngaa kē ngaa-ngaa. Nē aasē.

Pwoo Deret Nē A Mādong Bejee Dak

⁶ Nē aapwoo nwen zam, mbāde wu ciir wu cii ngwe dewur pet wun shi yit naajeel mē Kristi kēlak-kēlak aasē, mbākē wu shindām de ndang mee pwoo Naan deci.

⁷ Azeen-nzeen baa mee pwoo deret waa dee de, de nē waa met de wuu kēlāng pē ghan de kas. Dang pak gurum moo daampee nwun, kē mo rābet ciir kē pwoo deret mē Kristi nē.

⁸ Dangbe koo de a mun, jir de a mee ngulep Naan tong a dēngnaan sham, dangbe wur sat mee pwoo deret de nwun, dyik kē mbii de mu ten mu sat nwun, be gwar mēnā dee a mbii debuu-buu mbē vit.

⁹ Kaade mu ten mu sat sē, an kēn baa nsat de nēnee. Katdang mee ngusatpwoo deret de nwun dyik kē de mu ten mu sat nwun, be wu yit kē ngwar mēnā dee ndēr tuup Naan mbē vit.

¹⁰ Wu pan nee, an kēn tang a dedes pē gurum mo de aa? Aa koo a pē Naan dī yi? dang wu pan nee, an tang a tong dyen ngurum mo ghe? Katdang de an kēn tang a tong dyen ngurum mo, be de baa an a kērem Kristi kas.

A Naan Pet Pool Dee A Laalep

¹¹ Dyemnaa mo, dyen wen kē wun man nee, pwoo deret de gyet wen kēn sat nwun, baa nē put a pē mee gurum dī kas.

¹² Mbāde, baa gyet wen nla nē a nsar mee gurum kas. Kēzak, baa a mee gurum kām nē nwen kas, a Jesu Kristi shikāa wur, wur woo nē nwen.

¹³ Wu kēlāng pwoo nkaa shiimwaan fen, de gyet nyam, ndāen seyil nNaan mē nen Yahudi mo, mbīt mēnā, be wen shīnjeel Ekēlisyā Naan mo hakyeng, mbe gyet wen kēn gung mbākē nghan tu nē dī.

¹⁴ Gyet ndāen gang fen mo, be wen met mmo jir, mbē mwaan ndāen rat nen Yahudi mo. Gyet wen cīn zuur mbē mwaan ndāen wāar puun fen de moo ten murep mo.

¹⁵ Dangbe Naan dewur ten bēlāp an yam-yam, akudang moo lāa an, be ndāen deret wur, be wur pet ghan mbākē wen dee dī a mē wur.

¹⁶ Bē nē ret nNaan wur nyit be wur kām Lāa wur nwen, mbākē nghan sat pwoo deret de nkaa wur, nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Baa gyet wen beet mēnā kē mee gurum kas.

¹⁷ Kēzak, baa gyet wen kāa nJerusalem, pē jeplep Jesu Kristi mo de kas, de gyet wur shee pērep mo baadang wur pet an. Dangbe wen dām nyil Arabiya, abwoon mēnā be wen waa mbāa dām nDamaskus.

¹⁸ Abwoon bit mo kun, be wen kāa nJerusalem, mbākē nghan naa Kefas dī. Wen tong ashak kē wur mbee teer mo kaapaat baapaat.

¹⁹ Baa gyet wen waa nkaat kē memee ndāen jeplep Jesu mo kas. Gyet wen kaat aa Jemis dyemnaen Daa, bejee dak.

²⁰ Ntoom Naan, be mbii de wen ran nwun, baa mo a dung kas.

²¹ Abwoon mēnā, be wen ndām nkwang yil nSiriya kē Silisiya.

²² Baa gyet nendām ndang Kristi de mo ndāen Judiya nē mo man wen kas.

²³ Moo kēlāng a gurum mo nkaa sat nēnee, <<Gwar de dē wur shīnjeel mmun sē, yaksē be wur nkaa satpwoo ngurum mo nkaa shinzeen de gyet wur gung mbē tu nē.>>

²⁴ Mo kwoop Naan mbē an.

2

Jeplep Jesu Mo Lap Pool

¹ Abwoon bit mo kaapaat baafeer, be wen mbaa nkāa nJerusalem, ashak kə Barnabas. Gyet wen mang Titus mpan di.

² Wen kaa nJerusalem nə, a mbəde Naan woo nwen nə, nkāa di. Gyet nciit kə mənə, be nkaat kə nen denan-nan nə mo a sasok, mbəkə wen sat di mmo, nkaa pwoo deret de wen nkaa sat nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Mbəkə taji, dak de gyet wen cin nə kə de wen nkaa cin yool dee a buu kas.

³ Dangbe Titus, dewur ashak kə wen, jir dewur a ngu Heleni, be baa gyet mo letəng nwur, kə mo can nwur di kas.

⁴ Dang pak nendəm ndang Kristi de mə dung sə mo, mo tap ji del ndəən mun, kaa nengwol mo sə, mbəkə mo tap gwol mun, kə mo katpee de mbut mun, de mun ndəən Kristi Jesu, mbəkə mo le mu dee di a kərem fur mo.

⁵ Baa gyet mu shinpee mmo kas koo dəben, mbəkə mu tap de kə zeen mə pwoo deret nə de mbə wun.

⁶ Dangbe mbə nen de mo lekāa fur mo a kaa mee mbii sə, koo de mo a wii mo yi, be baa nə daampee nwen kas. Baa Naan wur shwatyit mmee gurum kas. Nen de kən sat mmo, koo de gyet mo a nen denan-nan mo, dangbe be jir kəsə, be baa gyet mo le mee mbii dyik nkaa pwoo fen nə kas.

⁷ Akoppee mənə bə mo naa nə, Naan wur cin dak mə satpwoo deret nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas nsar fen, kaade wur cin dak mə satpwoo deret nə mPita mbə nen Yahudi mo sə.

⁸ Be mo naa nənnee, << Naan dewur shinbal mPita, mbəkə wur dee de a ngusatpwoo deret nə nen Yahudi mo, a wur shinbal nwen zak, mbəkə wen dee di a ngusatpwoo deret nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas.

⁹ Kaade mo naa deret de Naan wur cin nwen, Jemis kə Pita, kə Joon, de gyet mo a nen nan mə nendəm ndang Naan nə mo, (Ekəlisya) nə, mo shin sarse fur de mə shaarshak nwen, kə Barnabas. Mo sat nə, mmun mu dəm mu satpwoo Naan nə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə nwudun, du dəm de pee nen Yahudi mo.

¹⁰ Mo sat mmun nee, taji mo mundər nenjeel de mo ndəən mo kas, a mbii de gyet kən fes le pətuup fen mbee cin nə mənə.

Pool Gwak Pita nYil Antiyok

¹¹ Dang kaadi Pita gyet kə nAntiyok, be wen shin sar wur nyit, mbə mbii de gyet wur cin nə baa nə nkaa ar kas.

¹² Akudang pak gurum mo tong pə Jemis ji de, be wur kə sese ashak kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, dangbe kaade des desə nə mo ji wul, be wur cii sese ashak kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mbəde wur kəər nen Yahudi mo.

¹³ Ashak kə wur, be koor nen Yahudi de mo a nendəm ndang Jesu mo, baa mo dar nkaa zeen kas, kaa wur sə, dang kə Barnabas zak, wur mbwoon mo ndəən mwaan mo kə pətuup de vəl-vəl nə.

¹⁴ Dang kaade wen naa mənə, baa mo dar ndəre-ndəre nkaa zeen mə pwoo deret nə kas, be nsat mPita, nnaar mo nənnee, <<Katdang waa de waa a ngu Yahudi aa tong a kaa ngwe de baa wur a ngu Yahudi kas, be cirang dangbe gha nle təng nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mo tong kaa nen Yahudi mo sə yi?>>

Gurum Mo Kat Bam A mbə Shinzeen

¹⁵ Mun shikāa fun, mo lāa mun a nen Yahudi mo, baa a nen shikbish kaa koor gurum mo sə kas.

¹⁶ Dang mu man nee, baa gurum kə dee a dəbang nyit Naan, a shi dak dewur cin ndəən Wāar mo kas, dangbe gurum kə dee a dəbang, a mbə shinzeen ndəən Jesu Kristi. Har mun, mu shinzeen ndəən Kristi, mbəkə mmun dee di a dəbang shi shinzeen nKristi, baa a shi mee dak de mu cin ndəən Wāar nə kas. Mbəde, shi dak de gurum cin nə ndəən Wāar nə, be baa gurum ncam dee a dəbang nyit Naan kas.

¹⁷ Dangbe muu gung kə mun dee de a dəbang ndəən Kristi. Katdang mo waa kat a mun a nenshikbish mo, be nə kām nə, Kristi wur a mee ngulep mə shikbish aa? Hai baa aasə kas koo dəben!

¹⁸ Dangbe katdang wen kən dyik, a nkaa mbii de wen kən ten nshirip mo, be kən kām kaa fen agaak nə, an a ngushikbish.

¹⁹ Wen kən dee a demumuut ndəən Wāar nə, mbəkə wen tong de kə seen pə Naan de.

²⁰ Mo pwas an ashak kə Kristi. Baa a an kən tong ndəən seen desə kas, dāngbe a Kristi wur kə tong ndəən an. Kə seen de wen kə nə yaksə ndəən an desə, an kən tong a shi shinzeen ndəən Lāa Naan, dewur wal nwen, dāng wur shīn kaashin mbə an.

²¹ Baa wen cii deret Naan kas, mbəde katdang gurum kə dee a dəbang nyit Naan, a shi Wāar mo, be muut de Kristi wur muut nə, nə ndee a buu mənə be baa nə kə mee koop nə kas.

3

Gurum Kə Kat Bam A Shi Shinzeen nJesu Kristi

¹ Hai! Wun nen Galati mo, wu mwen zam. A soot dedang kə se but nwun yi? A yit fuu mo, be mo sat nwun agaak kaade mo pwas Kristi.

² Wu dar kə wen cin mee tal de pə wun. Gyet wu lap Riin nə a mbə dak de wu cin ndəən Wāar nə aa koo a mbəde gyet wu shinzeen yi?

³ Wun wu mwen aasə wo? Gyet wu shee wu yaa a ndəən Riin, dāngbe yaksə, be wuu rəbet kyes nə a ndəən nan fuu mo aa?

⁴ Tan wu shwaajeel kə mbii mo shini-shinə a buu mənə aa? Taji wu yit kə nə dee a dəbuu kas.

⁵ Wur dewur shin Riin wur nwun, kə wur cin mbii aapwoo mo ndəən wun, be wu pan nee, a mbəde wuu tap kə Wāar nə mo aa koo a mbəde wu kələng, dāng wu shinzeen pwoo deret nə yi?

⁶ Wu cin pan nkaa Abraham, kaade pwoo Naan nə sat sə nənee, <<Wur shinzeen nNaan mbə mo tang mənə wur a kaa ngwe de ndəre sə.>>

⁷ Mbəmənə, be yaksə, wu naa a nenshinzeen mo a jep Abraham nə mo.

⁸ nDəən pwoo Naan, be mu ten mu naa nə, Naan wur le nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, kə mo dee a dəbang nyit wur a mbee shinzeen. Mo satpwoo deret desə nə mbīt mə Abraham nənee, <<A ndəən waa be gurum mo jir, ndəən nyil nə mon nkat deret.>>

⁹ Nə aasə be, nen de mo shinzeen, mon nkat deret ashak kə Abraham, mbəde gyet wur kə shinzeen.

¹⁰ Nen de moo le pətuup fur mo, a nkaa dak Wāar nə, be mo a ndər tuup Naan. Mo ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<Koo a wii de baa wur gam Wāar de mo ran mo ndəən bəət haal mə Wāar nə kas, be gwar mənə a ndər tuup Naan.>>

¹¹ Yaksə, nə dee agaak nə, baa mee gurum mak dee a dəbang nyit Naan shi Wāar mo kas. Mbəde koo a wii, dewur dee a de ndəre a mbə shinzeen wur, be a wur nkat seen.

¹² Dāngbe baa Wāar nə dar a nkaa shinzeen kas, <<Koo a wii dewur ngam Wāar nə mo, be gwar mənə wur nkat seen a shi mo.>>

¹³ Mun jir, mon ntokdyeel dəbish mun, mbəde baa mu gam Wāar nə mo jir kas, dāngbe Kristi, wur kan mun ndəən dyeel dəbish nə. A mbə mun, be wur shwaajeel fun mo, dāng wur mang dyeel dəbish nə le nkaa shin. Nə a rəran ndəən bəət haal Naan nənee, <<Koo a wii, de mo pwas wur nkaa tang, be wur a ndər tuup Naan.>>

¹⁴ Mbəkə ndəən Kristi Jesu, be deret mə Abraham nə dee nkaa nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Kəzak, mbəkə mun mu lap Riin de Naan wur kə ten cweer nə nnə, wudin ncin mmun mbə shinzeen fun mo.

Wāar Kə Pwoo De Naan Kə Ten Cweer Mo

¹⁵ Dyemnaa mo, an ncin kām kə mbii de mu ten mu loot kə mo ndəən tong fun mo shidaar-shidaar. Katdang gurum mo vəl moo ten bwootpwoo ashak nkaa me mbii, be nə nluk kə mee gurum dyik teppwoo de mo kə ten bwoot nə, kəzak, baa mee gurum mak le mee mbii de nkaa nə kas, mbəde mo kə ten bwoot nə.

¹⁶ Nə aasə, Naan wur kə ten cweerpwoo mo Abraham yam-yam kə dāng wur. Baa mo ran a nee kə dāng wur mo kas. Katdang de mo sat nee, a dāng wur mo, be de nə kām nə, dāng nə mo a des, dāngbe mo ran a nkaa dāng wur mändong bejee. Dāng wur deməndong desə nə a Kristi.

¹⁷ Mbii de an nkaa sat nə a nee, gyet yam-yam, be Naan wur kə ten bəlemcuk shi toom. Dāngbe abwoon bit mo kambil feer kə laarkun, aku dāng Naan wur shin Wāar nə nen Yahudi mo. Wāar de Naan wur shin desə nə, baa nə mak teppwoo de gyet wur kə ten cweer nə kas, kəzak, baa Wāar nə mo mak tupwoo de Naan wur kə ten cweer mo kas.

¹⁸ Katdang de Naan wur shin zuum wur ngurum mo a mbəde moo tap Wāar nə, be de baa gurum mo nkat zuum wur nə a mbə pwoo de Naan wur kə ten cweer nə kas. Dāng mu man nee, a mbəde gyet Naan kə ten cweer nə, dāngbe wur shin zuum nə Abraham.

Naan Shin Wāar Wur mMun

¹⁹ Dāng, a mii a koop Wāar nə yi? Naan wur shin Wāar nə mo, a mbəkə mmun man mbii dəbish mo dī. Gyet Naan wur shin Wāar nə mo mmun, a mbəkə mo tap mun dī, mbə

reppée lee, be parde pee nā wul, mbəkə dāng Abraham nā jì dī. Mbəde Naan wur kə ten cweerpwoō mənā a nwur. Naan wur shin Wāar nā a nnenlep wur mo, mbəkə mo sham shin dī nsar mee gurum de gyet wur a ngu ar nnaar Naan kə gurum mo.

²⁰ Katdang ngu ar de mbūt mee mbii, bə nā kām mmun nā wur dār a naar gurum mo vəl. Dang ndəən pwoō de gyet Naan cweer Abraham nā, be gyet a Naan wur mbəshin bejee, de gyet wur cweerpwoō mənā.

Shii Wāar

²¹ Kyet desə nā kām mmun nā, Wāar nā a nkaa koon kə pwoō de Naan wur kə ten cweer nā wo? Baa nā aasə kas koo dəben. Katdang gyet mee Wāar nā de, de gyet nā mmak shin seen ngurum mo, be gyet nā mmak le gurum mo de a de ndəre nyit Naan. Dang baa mee kaan Wāar mənā dī kas.

²² Dang kaade mo ran ndəən bəət haal Naan sə nee, mbii de mo ndəən nyil nā jir, mo a ndər shikbish. A nen de mo shinzeen nJesu Kristi, mo lap mbii dī Naan wur kə ten cweer nənēe, wudīn shin nen de mo shinzeen Kristi bejee.

²³ Gyet akudang shinzeen nā jì, be mun a de shishoot ndəən Wāar nā, aku dāng Naan wur wang ar mmun, kə mu shinzeen dī nJesu Kristi.

²⁴ Mbəmənā, be gyet Wāar nā a ngukām fun, akudang Jesu Kristi wur jì. Kaadi wur jì be mu de a dī ndəre nyit Naan, mbəde mu shinzeen wur.

²⁵ Dang nyaksə, kaadi Naan kə wang ar nā mun, mbəkə mu shinzeen de Jesu Kristi, be baa mu kuđi a ndər ngupan mun kas.

²⁶ Mbəde yaksə bə shinzeen, ndəən Jesu Kristi, be wun a jep Naan mo jir.

²⁷ Wun de moo cīn baptisma nwun jir ndəən Kristi, be wuu de a debəbal kə Kristi mənā. Mbəmənā mu mwāan ndəən dyen mē Kristi.

²⁸ Yaksə, baa mee shwatyt kuđi nnaar nen Yahudi mo kə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, koo naar kərem kə jepļu mo kas, koo nnaar mish mo kə mat mo kas, mbəde wun a deməndong jir ndəən Kristi Jesu.

²⁹ Katdang wun a mē Kristi, be wun a jep Abraham mo. Wuu lap mbii mo jir, de gyet Naan wur kə ten cweer nā.

4

¹ Mbii de an nkaa sat nā a nee, lāa dəwur nsekop, baa wur met kərem kas, naar dəwur kuđi a lāa, jir kə de long nē mo a mē wur.

² Kaadi wur kuđi a lāa, be a gurum moo tap wur zak. A gurum moo naa mbii wur mo, har parpuus de puun wur le nā wul.

³ Nə kə mun aasə zak. Gyet nyam, naar de gyet baa mu manshii zeen kə mbii mo kas, be gyet mun a kərem mon ndər Wāar kə mbii de gurum mo loot kə cīn mo, de mo nyil desə mo.

⁴ Dang kaadi pee nā wul tyap, be Naan wur lep Lāa wur sham ndəən nyil desə. Mo lāa wur a kaadi mo kə lāa gurum mo sə, ndər Wāar.

⁵ Mbəkə wurang nen de mon ndər Wāar nā dī, mbəkə wur le mun de a jep Naan mo.

⁶ Mbəde wun a jep wur mo yaksə, be Naan wur lep Riin kə Lāa wur sham ndəən pətuup fun mo. Riin nā wur petpee shibal nee, Daa puun!

⁷ Yaksə, be ndəən Naan, baa wu kuđi a kərem mo kas, dāngbe wun a jepļu mo. Katdang wu de a jepļu mo, be wun nsekop kə mbii de Naan wur ncīn nā jep wur mo.

Pool Pan Nen Galati Mo

⁸ Gyet nyam, be baa wu man Naan kas, be gyet wun a kərem mo ndər riin de baa mo a naan kas.

⁹ Dangbe yaksə kaadi wu man Naan sə, koo kaadi Naan kə man wun sə, be cirang dāng wun ciir kəbwoon nNaan, kə wun waa wu baa wu dəm de dāng Wāar kə mbii de gurum mo loot kə cīn yi mē riin de mo nyil desə baa moo mee bal kas yi? Dyen nwun kə wu baa wu de a kərem mo zak aa?

¹⁰ Wuu tap kə teer mo, kə puus serəbet mo, kə tar mo, kə pak teer mo ndəən bit nā.

¹¹ Dangbe wu shin kəərmuut taji đak de gyet wen cīn pee wun, nā yool de a debuu.

¹² Dyemnaa mo, an kən dāng pee wun, kə wu de a kaa ghan sə. Kaadi ghan kən de a kaa wun sə. Baa wuu cīn mee mbii dəbish nwen kas.

¹³ Wu man nee, gyet a wen shee jì kə pwoō deret nā nwun. Mbii de gyet nā le dāng wen tong pee wun de, a mbədi baa gyet wen nkoom kas.

¹⁴ Koo de gyet shwal nā daampee nwun, bə baa wu cii an kas, kəzak, baa wu bək an kas. Dangbe wu lap ghan shi pətuup məndong kaa wuu lap a mee ngulep Naan sə. Gyet wu lap ghan a kaa Kristi Jesu shikāa wur sə.

¹⁵ A nee, retnyit de gyet wu cin ashak kə wen sə, nə a nii? Mbəde wen sat nwun azeen, katdang de a mbii de nə mmak cin, be di gyet wun shwatyit fuu mo wu shin nghan.

¹⁶ Cirang dangbe wen mbə ciir ndee a shaarlek fuu yi? Mbəde wen sat zeen nə nwun aa?

¹⁷ Nen de mo nkaa cin dung nwun sə mo, moo gung a mbəkə mo kat deret de nyit fuu, dangbe mbii de nə le dang mo rəbet cin kəsə nə, baa nə ret kas. Mo rəbet a kə wun bākshak de kə wen, mbəkə wu kələng a mo di bejee.

¹⁸ Katdang gurum mo tap shak a mbee mbii deret, be nə ret zam. Desə nə azeen-nzeen, koo a pərangyi. Koo de ghan ashak kə wun, koo de baa ghan ashak kə wun kas, be wen kən pan wun.

¹⁹ Jep fen de kən wal nwun sə mo, ghan a kaa mat de war nkaa shwaajeel mbee lāa-lāa sə. Wen nsat a nshwaajeel nə dak, har pardi mase fuu dee nciit-nciit kə mə Kristi.

²⁰ Dyeen ghan ndəəm pee wun de zam, mbəkə nghan man ar de an nsat mbii desə mo de nwun. Yaksə, baa wen man mbii de an nsat nwun kas. Mbii nə daampee nwen nkaa wun zam.

Kám Shi Seera Kə Hagar

²¹ Wun nen de wu sat nee, wun a ndər Wàar nə mo. Wu sat nwen yaksə, wu kələng mbii de Wàar desə nə mo nkaa sat nə aa?

²² Mo ran ndəən bəet haal Naan nənee <<Gyet Abraham kə jep demish mo vəl. Gyet nəən memee war a kərem, kə nəən devəl nə, baa war a kərem kas.>>

²³ Dangbe mo lāa-lāa kə mat de gyet war a kərem sə, ndəən nan, dangbe lāa mat de gyet baa war a kərem kas sə, mo lāa wur a nciit-nciit kə pwoo de gyet Naan wur ten cweer nə Abraham.

²⁴ Pwoo desə nə mee mbiikám dejurum de but. Mat devəl desə nə mo, mo dee a kaa cweerpwoo shi toom mo vəl sə, de gyet Naan wur sat nə mo. Hagar a mat de war a kərem sə, war dee a səmpwoo de Naan wur cweer nə mMosis nkaa jwak Sinai. A war de war lāa-lāa mo be mo dee a kərem mo.

²⁵ Hagar war dee a səmpwoo kə jwak Sinai de nə nyil Arabiya. War dee a kaa Jerusalem sə, de war kə jep war mo, mo dee nkaa cin dak kərem mbə cicsin sə.

²⁶ Dang Jerusalem de nə ndəən dengnaan, baa war a kərem kas, war a nəən fun.

²⁷ Bəet haal Naan sat nənee, <<Wii jeer, yi cin retnyit. Wii de baa yii cam shwaajeel mə lāa-lāa kas, mbəde mat demish ceen war, war kat jep mo des met mat de war tong ashak kə mish war.>>

²⁸ Yaksə, dyemnaa, mo mmun a jep de mo kə tuwap nkaa de wun a kaa Aizik sə.

²⁹ Gyet nyam nə, be lāa de gyet mo lāa wur a ndəən nan sə, wur shínjeel laa de gyet mo lāa wur a ndəən Riin. Nə aasə yaksə.

³⁰ Dang, mbii de mo ran nə ndəən bəet haal Naan nə sat a mbəmi? Nə sat nənee, <<A ceen kərem nə war kə lāa war nə, mbəde baa lāa kərem nə mmak sekop ashak kə laalu nə kas.>>

³¹ Mbəməna dyemnaa mo, baa mun a kərem mo kas, dangbe mun a jeplu mo.

5

Katpee De Mun Kə Nə nDəən Kristi

¹ Mbii de nə le, dangbe Kristi wur pwat kə mun ndər Wàar kə nen Yahudi nə mo, a mbəkə mun dee di a nankāa sun azeen-nzeen. Mbəməna, be wen kən sat nwun nee, wu dar balbal kaa nen de mo a nankāa sut sə. Taji wu baa wu shin kaa fuu, mbəkə wu baa wu dee di a kərem kas.

² Wen Pool, an nkaa sat nə wun nee, katdang wu yit mmee gurum can wun, be nə dee agaak nənee, <<mbii de Kristi kə cin mbə wun, be nə dee a buu məna.

³ Wen kən rəbet kə koo a weyi man azeen-nzeen nə, katdang mee gurum waa rəbet kə mo can wur, be nə dee a təng kə wur gam koor wàar nə mo di jir.

⁴ Wun nen de wu pan nee, wuu dee a de ndəre nyit Naan, mbəde wuu tap kə wàar nə mo, be wu pwat kə kaa fuu mo aku ndəən Kristi. Wuu dee a depəpal ndəən deret de Kristi kə ten cin mo mbə wun.

⁵ Dangbe mun nen de baa mu leyt a nkaa can kas, be ndəən Riin shi shinzeen be, muu tong a shi gongpee shi cancin mə de ndəre mə Naan.

⁶ Katdang mu dee a deməndong kə Kristi Jesu, be baa nə kudí mee koop nə kas, koo de mo can gurum, kə koo de baa mo can gurum kas, dangbe mbii de nə kəkoop nə a shinzeen de nə kām sat ndəən wal.

⁷ Də nyam, be wun nkaa sekyeen ndəən pwoo deret nə hakyeng, dangbe yaksə, be a me le dang baa wu kudí wuu mwaan ndəən zeen nə kas yi?

⁸ Baa a Naan dewur pærep wun, a wur cii sekyeen nwun kas.

⁹ <<A rep yist lee nà le kà bred wup dī.>>

¹⁰ Dang mbæde mun a demændong ndæen Daa fun, be an shinzeen nee, baa pan fuu mo waa den dyik kà mænə kas. Wen shinzeen nee, ngwe dewur nək wun sə, koo dewur a wii, be Naan nshin kar wur.

¹¹ Dang dyemnaa mo, katdang an kən sat an satpwoo nə, can nə a tæng, be a me le dang ghan kən sat a nshwaajeel dak yi? Katdang nə aasə, be moo shang mbii de nə le canshii ngurum mo ndæen shiiepyoom Kristi.

¹² Nen de mo daampee nookdi nwun sə, wen fes nræbet kə mo dām pun sut kə mo dēe dī a meermuut mo.

¹³ Dyemnaa mo, Naan wur pærep wun, mbəkə taji wu dēe a kərem mo ndər wàar mən nen Yahudi mo kas, dangbe, taji wu le kə katpee fuu nə, nə dēe a ar de wun ncin mbii dēbish mən nan dī kas. Dangbe nə ret kə wu walnshak kə bamshak zak.

¹⁴ Mo gam wàar nə mo jir a ndæen pwoo desə nənēe, <<A wal ngənanng fwaa kaa sak sə.>>

¹⁵ Katdang wun ndee a kaa luwaayil de moo seshak sə, be wu tap taji wu tu shak kyes kədang-ndəng.

Wu Tong nDæen Riin Naan

¹⁶ Wen kən sat nwun nee, wu mwaan ndæen Riin, mbəkə taji wu gam dyen mən nan nə kas.

¹⁷ Mbæde mbii denan nə kə ræbet, be baa mo a nciit kə mbii de Riin nə ræbet kas. Kəzak, mbii de Riin nə ræbet be baa mo a nciit kə mbii denan nə ræbet kas. Mbii dēvəl sə mo baa moo ræbet shak kas. Desə nə dēe nee baa wu mak cin mbii de wuu ræbet kas.

¹⁸ Dang katdang wuu mwaan a ndæen Riin Naan, be baa wu kudī a ndər Wàar nə kas.

¹⁹ Dak de gurum moo cin ndæen mæse kə gurum, nə agaak. Kyeet kə dak mænə mo, a kaa cin ngaa, dak dēbish mo, cin mbii dēbish nen yitlwaan.

²⁰ Seyil nkum, dak soot, ciishak, jær, zuur, tuup, ræbetkåa, båkshak, mæse de nə a mæ yilangpee.

²¹ Zuur dēbish, shwaayuur, kuur ashak dēbish mo, kə mbii dēbish mo de shini-shinæ. Wen kən satpwoo nwun shibal, kaade gyet ghan kən sat nwun sə nə, nen de moo cin mbii desə mo jir, be baa mon ncam dēl ndæen mulki Naan kas, koo dæben.

²² Dang dak de gurum moo cin ndæen Riin Naan mo a, walnshak, kə retnyit, tongryang, gung mbii mo, naajeel nshak, cin mbii dēret mo, shinzeen,

²³ sham kə kåa, yaasuk. Mbii desə mo jir, baa mee Wàar de nkaa mo kas.

²⁴ Nen de mo a mæ Kristi Jesu, mo kə ten pwas nan fur mo nkaa shiieep ashak kə koor nə.

²⁵ Katdang mu tong a ndæen Riin, be nə ret kə mu mwaan ndæen Riin nə zak.

²⁶ Taji mu diyeepkåa kas, kə taji mu le tuup nshak kas. Taji mu cin zuur kə shak kas zak.

6

Wu Bamshak

¹ Dyemnaa mo, katdang mee gurum taa pal, be wun de wun a de balbal ndæen Riin Naan wu bam wur, mbəkə wur tuwap de. Wu sham kə kåa fuu mo, kaade wun nkaa bam wur. Wu tap kə kåa fuu, mbəkə taji wun wu waa wu dēl ndæen jwaan nə kas.

² Wu bamshak, katdang wu cin aasə be wu gam Wàar Kristi mænə.

³ Katdang memee fuu lekåa wur a mee mbii, dangbe ndæen zeen nə, be baa wur a mee mbii kas, be gwar mænə nək a kaa shin bejee dak.

⁴ Dang nə ret kə, koo a wii be wur cam dak wur, dangbe wur nleshap shikåa shin, baa ashak kə dewur kām shin kə mee gurum kas.

⁵ Koo a weyi ndæen wun be wur mang toon kə mbii dewur cin mo shikåa wur.

⁶ Koo weyi dewur nkaa lap kámpwoo Naan, be nə ret kə wur båk mbii dēret mo jir, ashak kə ngukám nə.

⁷ Taji mee gurum gwamkåa shin kas, mbæde baa mee ngwe cam zaal nNaan kas. Mbii de gurum kop be wur ndyiip a nə.

⁸ Ngwe dewur kop a ndæen nan nwur, be wur ndyiip a mbii dewam ndæen nan nə. Dang ngwe dewur kop ndæen Riin Naan, be ndæen Riin be wur ndyiip a seen de ngaa-ngaa.

⁹ Taji kwak fun mo waam mbə cin mbii dēret mo kas, mbæde katdang pee nə wul, be mun ndyiip dēret mæ dak fun mo, ka baa mu taa mu muutleet kas.

¹⁰ Aasə, nə ret kə mu cin mbii dēret mo, kaade mu katpee nə sə. Mu cin mbii dēret ngurum mo jir, met jir, a dyemnæn fun mo, de mo a nendəm ndang Kristi mo.

Pwoo De Mə Kyes Nə Mo

¹¹ Ran denan-nan de wu naa sə mo, a an ran mo shi sar fen shindəm nwun.

¹² A nen de mo rəbet leshap ndəən nan desə, a moo rəbet letəng nwun, mbəkə wu can-can de, kəzak, mbəkə taji mo shwaajeel, mbə shiyeepyoom Kristi kas.

¹³ Nen de moo ten can mo, mo shikaa fur, baa mo kyeer wāar nə kas. Dangbe nə a rəbet kə mo, kə mo can wun, mbəkə mo katpee de mbə canpwoo nkaa wun ndəən nan.

¹⁴ Dangbe pee wen de be a shi shiyeepyoom Daa fun Jesu Kristi, a nə a mbii məndong de nə mmak le kə nghan canpwoo bejee dak. A mbə shiyeepmúut wur, be mbii de mə nyil desə mo, baa mo kudí mee koop nə pee ghan de kas. Nə dee a kaa moo ten pwas mo nkaa shiyeepmúut Kristi, kəzak, an a kaa ngwe de kə ten muut sə, har wen kən yit mbii mə nyil desə mo mbwoon.

¹⁵ Koo de mo can gurum, kə koo de baa mo can gurum kas, be baa nə kə mee koop nə kas. Mbii de nə kəkoop nə hakyeng nə ndesə, Naan wur shin seen depwoo mun.

¹⁶ Mbə de mo kə mwaan ndəən seen depwoo desə nə, be mo a nen Naan mo azeen. Moo tongryang kə Naan kə wur naa mo shi yit naajeel zak.

¹⁷ Yool yaksə, be baa dyen nwen kə mee gurum daampee nwen zak kas, mbəde nəmer de mo nkaa an mo kám nə, an a kərem mə Jesu.

¹⁸ Dyemnaa mo, deret mə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə riin fuu mo jir. Nə a kəsə.

Pwoo de Pool ran nen Afishus Mo

¹ Pool laalep Kristi shi ræbet Naan, shindæm pee nen Naan de mo ndæan nyil Afisus, de mo shinzeen nJesu Kristi azeen-nzeen.

² Deret kæ ryang mæ Naan puun fun kæ Daa fun Jesu Kristi mo tong ashak kæ wun.

Deret De Mo a Mæ

Riin nDæan Kristi

³ Mu pælang Naan puun, kæ Daa fun Jesu Kristi, dewur le deret wur nkaa mun, shi koo a deret dedangyi de næ a mæ Riin ndæan dengnaan mo, shi Kristi.

⁴ Akudang Naan wur leyil næ, be wur kæ ten bælæp mun, mbækæ mu dee a mæ wur ndæan Kristi, mbækæ mu dee de a debang ndæan wal mbæde baa mee shikbish di ntoom nwur kas.

⁵ Naan kæ ten sat nee, ndæan Jesu Kristi, be dyin nle kæ mun dee a jep wur mo. Desæ næ put a ndæan pan mæ retnyit wur.

⁶ Wu yit kæ mun kwoop wur mbæ dedes mæ yit naajeel nwur, dewur shin mmun nzuuun ndæan Læa wur dewur wal wur.

⁷ Mbæde a shi muut Kristi dangbe mo fween mun, shii mænæ a nee, mo fwo shikbish fun mo mmun. Yit naajeel nNaan næ des zam,

⁸ dewur doo næ nkaa mun des, kæ seen kæ manshii mbii mo jir.

⁹ Yaksæ Naan wur le kæ mun man mbii de mo a sæsok mæ pan wur mo, nciit-nciit kæ pan wur dewur kæ ten le næ, kæ næ dee a degægam ndæan Kristi.

¹⁰ Mbii de Naan wur kæ ten sat nee, wudyin ncîn mo katdang pee næ wul. Be Naan wur nji kæ mbii dewur kæ ten le mo ndæan nyil desæ ashak, kæ de mo ndæan dengnaan kæ de mo ndæan nyil desæ jir, be Kristi wur ndee a káa mmo jir.

¹¹ Mon cîn mbii mo jir a nciit-nciit kæ mbii de Naan wur kæ ten sat næ wudîn cîn mo. Naan wur ten bælæp mun, kæ mun dee a nen wur mo ndæan Kristi nciit-nciit kæ pan wur. Mbii mo des aasæ, nciit-nciit kæ mbii dewur kæ ten sat næ wudîn cîn mo pægyet di nshee.

¹² Mun de mu shee canciin nkaa Kristi, wu yit kæ mun kwoop Naan mbæ dedes wur.

¹³ A wun zak, wu dee a nen Naan mo kaadi wu kælong pwoo de azeen næ. Pwoo deret de na jî bam wun, kaade wu shinzeen nKristi sæ, be Naan wur kæ le sar wur nkaa wun, kæ nwun dee de a mæ wur. Kaade wur shin Riin Debang næ nwun nciit-nciit kæ mbii dewur kæ ten sat sæ.

¹⁴ Riin Debang de Naan wur shin næ mun, wur dee a mbii denshee de næ kám mun næ, mu lap mbii de Naan ten sat næ wudyin shin nen wur mo. Desæ næ kám mun næ, Naan wur shînpæe nen de mo a mæwur mo, yit kæ mu kwoop Dehai wur di.

Dangnaan Pool

¹⁵ Mbæ mbii desæ, be yool mparpuus de wen kælong pwoo nkaa shinzeen fuu næ ndæan Daa Jesu, kæ wal fuu næ mbæ nen Naan mo jir,

¹⁶ be baa wen kæn nook pælang Naan mbæ wun kas. Wen kæn pan wun ndæan dangnaan fen mo.

¹⁷ Wen kæn dang pæ Naan kæ Daa fun Jesu Kristi, puun dehai shidaar-shidaar nee, dewur nshin Riin nwun, kæ wur le nwun dee a nenseen mo, kæ woo man mæ Naan nwun ræret hakyeng.

¹⁸ Yit kæ pætuup fuu mo wang di, kæ wu naan pee bang wur di, mbækæ wu man mbii de wuu canciin de ke dewur kæ ten pærep wun mbæ næ, kæ kop dewur nshin nen wur mo.

¹⁹ Baa mee ngwe mmak kám dedes wur, de næ nkaa cîn dak ndæan mun kas, mun nen de mu shinzeen wur. Iiko de næ nkaa cîn dak ndæan mun, næ nciit-nciit kæ dedes mæ bal wur,

²⁰ de gyet wur cîn dak kæ næ, mbækæ wur yool de kæ Kristi a peemúut, kæ nNaan wur le kæ Kristi káa tong nsarse wur ndæan dengnaan.

²¹ Kristi wur met mbal mishkoom mo jir, kæ iiko, kæ bal, kæ des mæ se mishkoom mo jir. Sæm wur næ met koor sæm mo jir. Baa a ndæan bit deyaksæ bejee dak kas, dangbe kæ ndæan bit de mo ndung jî akyeen.

²² Naan wur kæ ten le mbii mo jir ndershii wur, kækak wur le wur dee a káa mbii mo jir mbæ Ekælisya næ.

²³ Kuur nendæm ndang wur mo, a shin wur, de mo gam kæ wur shikáa wur, dewur gam mbii mo jir, koo a ndæan ar dedangyi

2

Wuu Kat Seen nDään Kristi

¹ Gyet nyam be, wun a demamurep ndään tep waar ka shikbish fuu mo.

² Gyet nciit ka mənə, be wuu mwaaan a ndään coor debish mə yil desə, ka nwun kələng a doo mə mishkoom bal ka riin de mo ndään kut mo, riin de nə pə cin dak nkaa nen de mo cii cin dyen Naan.

³ Gyet mu tong a kaa mo sə, ndään coor mə nan fun mo. Ka gyet mu cin mbii de mu naa mo shang nnan fun mo, ka pan mə pətuup fun mo zak. dang ndään tong fun, kaa koor gurum mo sə, be də mu ten mu dee a de mun nshwaaajeel mbə tuup Naan.

⁴ Dang mbəde kussuk Naan ka wal wur nə des zam,

⁵ be jir de gyet mun a demamurep ndään shikbish fun mo, be wur le ka mu kat seen ashak ka Kristi. Nə a mbə yit naajeel Naan, dangbe mu kat bam.

⁶ Naan wur nle ka mun yool ashak ka Kristi, ka wur le ka mun tong ashak ka wur ndään dengnaan mbə səm ka Kristi Jesu.

⁷ nDään bit de mo pə ji, be wur nkām mmun des shi dedes wur de baa mee gurum mak kām nə kas. Desə nə a yit naajeel wur dedes mbə mun ndään Kristi Jesu.

⁸ A mbə yit naajeel Naan, dangbe wu kat bam, mbəde wu shinzeen. Baa wu kat bam desə nə a mbə mee dak deret de wu cin kas, nə a zuum mə Naan.

⁹ Baa nə a mbə mənə dak kas. Mpeemənə, be taji mee gurum diyeepkăa wur kas.

¹⁰ A Naan wur le mun shi sar wur, kaade mun de sə, dangbe yaksə ndään Kristi, be wur le mun a mbə cin dak deret mo, dewur ka ten dak nə le mbə mun, mbəkə mun cin mo di.

Mun Jir A Deməndong nDään Kristi

¹¹ Taji wu mundər kas, nə, gyet nyam be wun a nen de baa mo lăa wun a nen Yahudi mo kas. Be gyet nen Yahudi de də mo lesut a nen de mo can mo ndään nan shi sar gurum mo, moo pet wun a nen de nsuluk mo.

¹² Taji wu mundər kas nə, gyet mbīt mənə mo, be baa wu kus ka Kristi kas, ka baa gyet wu man Naan kas. Gyet mo shwat wun ndään jep mə nen Yahudi mo, ka gyet wun a məzep mo. Mbəde Naan ka ten bələmcuk shi toom, ka baa gyet wun ka mee mbii canciin ndään yil nə kas.

¹³ Amma, yaksə ndään Kristi Jesu, be wun de gyet wu jong, mo ka ji ka wun kus, shi toom Kristi.

¹⁴ A Kristi ji ka tongryang mmun, be wur le ka nen Yahudi mo dee a deməndong ka nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Wur shirip kok de gyet nə bāk mun, mbəkə mun dee di a shaarshak.

¹⁵ Wur mang Wăar nen Yahudi mo baa kənə aku, mbəkə wur waa le gurum depwoo mo de ndään dang devəl sə mo. De a ndään ar desə, be wur ji ka tongryang.

¹⁶ A shi muut wur nkaa shiyeepyoom, be wur tu mbii de nə ji ka ciishak ngurum mo. A shi shiyeepmuut wur, be wur bāl dang mo shini-shini, ka mo dee a deməndong ndään Naan.

¹⁷ Jesu wur ji satpwoo, mə ryang nwun. Wun nen de gyet wu jong ka Naan, kəzak, wur ji kə pwoo nə nen de gyet mo kus ka Naan zak.

¹⁸ A ndään Kristi be mun gurum jir, mu mak ji ndään Riin deməndong pə puun fun di.

¹⁹ Mbəmənə, be yaksə, wun nen de baa wun a nen Yahudi mo kas, baa wu kuđi a məzep koo pəkor mo kas. Yaksə wun a deməndong ka jepyil mə nen Naan mo, ka nwun dee a jeplu mə Naan mo zak.

²⁰ Mo dyik wun a nkaa kuk de jeplep ka Jesu mo, ka nensatpwoo Naan mo ka ten dyik nə. Jesu Kristi wur shikăa wur, a nghək dedes mə kwang lu nə.

²¹ A ndään wur, be jir koor lu nə kəkăa nkaa wur, ka a wur le ka lu nə wurang, ka nə dee a lu debang mə Daa.

²² A ndään wur, be mo dyik wun, ka nwun dee a pee di Naan wur tong di, shi riin wur.

3

*Dak De Pool Cin**mBə Gurum Mo*

¹ A mbə desə, be wen Pool, an a shishoot mbə Kristi Jesu, mbə wun nen de baa wun a nen Yahudi mo kas.

² Azeen-nzeen wu man nee, ndään deret Naan, be wur shin dak desə nə nwen, mbəkə nghan cin di mbə wun.

³ Naan wur woo mbii desəsok mo nwen dewur ka ten sat nə wuđin ncin nwen. Wen kən ran pwoo nwun lee nkaa nə.

⁴ Katdang wu tang mbii de ghan kən ran nə, be wun mmanshii mman fen, nkaa mbii desəsok mə Kristi.

⁵ Gyet nyam, be baa mo woo mbii desəsok nə mo ngurum mo kas, amma yaksə be Naan wur kə woo nə agaak pee jeplep Jesu Kristi mo, kə nensatpwoo Naan debang mo, shi Riin wur debang.

⁶ Mbii desəsok nə a nee, nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, yaksə ndəən pwoo deret nə, be mo kat deret mə Naan ashak kə nen Yahudi nə mo. Kəzak yaksə, be nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mo dee a mbii deməndong. Mo mak sekop ndəən mbii de Naan wur kə ten cweer nə, nwur gam nə ndəən Kristi.

⁷ A mbee pwoo deret desə, be Naan wur nle kə ghan dee a ngucin dak wur, nciit kə zuum deret mə yit naajeel wur dewur kəcin nwen, de nə nkaa cın dak ndəən bal wur.

⁸ Koo de ghan a detaakat met jir ndəən nen Naan mo, amma Naan wur cın dak desə nə nwen, de nə satpwoo deret nə mbə nen de baa mo a nen Yahudi mo kas. Pwoo nkaa long Kristi de baa nə kə peekyes kas.

⁹ Kəzak, mbəkə nghan le kə gurum mo manshii mbii desəsok mə Naan mo di, de Naan dewur le mbii mo ndəən nyil nə jir, be wur kə ten sok mbii desə nə mbee bit mo des.

¹⁰ Pan wur desə nə, yaksə ndəən nendəm ndang wur mo, be dedes mə seen wur nə dee agaak ndəən ar mo shini-shini, pə nenlep Naan mo kə iiko de mo ndəən dengnaan

¹¹ Nciit-nciit kə mbii de Naan wur kə ten sat nee, wudin ncin nə shindəm ngaa-ngaa, dewur gam nə ndəən balkaa fun ashak kə Kristi Jesu Daa fun.

¹² Kə shinzeen fun ndəən wur, be mu katbal mpətuup, kə mu dām de ntoom Naan, baa a shi kəərmuut kas.

¹³ Wen kən dang pə wun, taji kwak fuu mo murep kas, mbəde jir shawaajeel de an nkaa shwaa nə a mbə wun. Shwaajeel fen nə kəkoop nə pee wun di.

Dangnaan mBə Nen Afisus Mo

¹⁴ A mbəmənə, be an kən kurum ntoom puun,

¹⁵ a mbə wur, be koo a weyi de mo ndəən dengnaan kə de mo ndəən nyil desə moo kat səm wur.

¹⁶ Wen kən dang pə Naan ndəən long wur dedes, mbəkə wur shin iiko de nwun ndəən Riin wur. Mbəkə nwun katbal de ndəən pətuup fuu mo.

¹⁷ Mbə kə Kristi wur tong ndəən pətuup fuu mo, mbəde wu shinzeen wur. Wu shamseen, kə nwun dar nkaa kuk de nə a wal.

¹⁸ Mbəkə nwun, ashak kə nen Naan mo, be wu man kaam, kə shwal, kə wurang, kə jurum mə wal mə Kristi di.

¹⁹ Kəzak, mbəkə wu man wal mə Kristi de nə met nkoor man mo jir, mbəkə wu gam di kə man Naan ndəən pətuup fuu mo.

²⁰ Yaksə, pee wur, dewur kə iiko de nə cın dak ndəən mun, met mbii de mu mak dang mo, koo pan de mo ndəən pətuup fun.

²¹ Dedes nə dee a mə Naan ndəən nendəm ndang wur mo, kə ndəən Kristi Jesu mbə pə mo jir, yool yaksə kə, har ngaa-ngaa. Nə a kəsə.

4

Mo Bəl Mun Kə Fwooshin Kristi

¹ Wen de an a shishoot mbə səm Daa. Wen kən dang pə wun, mbəkə wu mwaan-mwaan de mo lapshak kə petpee de Naan wur kə pərep wun mbə nə.

² Wu sham kə kaa fuu mo koo pərayi. Wu cın mbii mo ndəən dyen, kə wun gung zak. Wu kām wal fuu mo agaak, kə nwun fwangshak zak.

³ Wu gung, kə nwun tap de kə balkaa de Riin wur shin nwun, shi tongryang de nə bəl wun ashak.

⁴ Shin nə a məndong, kə Riin nə məndong bejee. Kaadi mo kə pərep wun, ndəən canciin məndong nkaa mbii de mo kə pet wun mbə nə.

⁵ Daa a məndong, shinzeen nə a məndong, baptisma nə a məndong,

⁶ Naan a məndong, dewur a puun fun jir. Wur met mbii mo jir, kə a wur cın dak ndəən mun jir, kə a wur ndəən mun jir zak.

⁷ Dang koo a weyi ndəən mun, be wur kə lap deret nciit-nciit kə zuum kə Kristi.

⁸ Kaade mo kə ran ndəən bəət haal Naan sə nānee,

<<Kaade Kristi wur kaa adeng,

be wur pan kərem

dəyiyak mo des ashak kə wur,

kə wur shin zuum ngurum mo zak.>>

⁹ Yaksə, be nənēe, <<wur kaa adəng >> be shii mənə a mii? Shii mənə nēe, nshee be wur sham ndəən jurum kə peekyes kə yil desə.

¹⁰ Mbəmənə, gwar de gyet wur sham, a wur a gwar dəwur kaa adəng-dəng a kəkyeen dəngnaan mo, mbəkə wur gam dəng kə yil jir.

¹¹ A wur shin zuum ngurum mbəkə npak mo deē dī, a jeplep mo, kə npak mo deē a nensatpwoo Naan mo, kə npak mo deē dī a nenkop pwoo Naan mo, kə npak mo deē dī a Pasto mo, kə npak mo deē dī a nenkām kam mo zak.

¹² Wur shin zuum desə mo, a mbəkə nə dak nen Naan mo de, mbə bamshak, kə mbəkə mo dyik fwoshik kə Kristi dī.

¹³ Nə aasə, be mun jir, mun nyool mu deē a deməndong ndəən shinzeen fun, kə man fun de nə ndəən Làa Naan. Mun nyool mu deē a nen de kə man mo, Mbəkə mun wul mbə gam dedes mə Kristi.

¹⁴ Be baa mu kudi a jep dedyeen mo kas mənə, de mo nnum mun shindəm sə, Mbəkə mo mang mun pān, shi koo a kyaan kām dedangyi kas. Mo a nenseen mo de mo a korong mbə bəram dūng.

¹⁵ Akoppee mənə nə ret kə mun sat zeen nə ndəən nwal. Nə ret kə mun wurang ndəən mbii mo jir, ndəən Kristi dəwur a kaa fun.

¹⁶ A mbə wur, dāngbe koo a beep dedangyi, mo shini-shini, mo tap bāl ashak, kə koo a peebal dedangyi, nə katbal a ndəən wur. Katdang koo a beep dedangyi nə kə cīn dak war rəret, be fwoshik nə nwurang, kə nə dyik set dī ndəən nwal zak.

Seen Depwoo nDəən Kristi

¹⁷ nDəən sām Daa, be nkən satpwoo wun shībal nə, taji wu sat a ntong kaa nen de baa mo a nen Yahudi mo kas sə, de pan mo a debu.

¹⁸ Pan de ndəən pətuup mo, nə a mə peenkwoo, baa mo kə mee ləbet ndəən seen de Naan shin kas, mbəde baa mo kə mee man kas, kə mo deē a nencinshik mo.

¹⁹ Baa mo kudi kə naashweep kə mee mbii kas. Mo fes shīnkāa fur mo mbə cīn mbii debish mo, kə moo coor mbə cīn koo a mbii debish dedangyi. Baa moo kə mee yaasut kas.

²⁰ Amma baa a mbii de wun wu kām pee Kristi de mənə kas!

²¹ Mo sat nnə, wuu ten wu kələng pwoo nkaa wur, kə mmoo kām nwun zeen de nə ndəən Jesu.

²² Wu shwat suk desəər nə mo wu baa kə mo aku, de də moo nnum wun ndəən coor mə nan sə.

²³ Nə a təng kə npətuup fuu mo kə pan fuu mo deē a depwoo,

²⁴ Kəzak, nə a təng kə wu jwal fwoshik depwoo nə mo, de Naan wur dak mənə shikaa fin sə, kə nə woo kaa nnə agaak ndəən seen de nə azeen-nzeen de nə a deret kə dəbang.

²⁵ Mbəmənə, wu baa kə dūng ndəən wun, kə koo a weyi be wur sat azeen ngənəən wur bejee dak. Mbəde mun a deməndong kə shak ndəən Kristi.

²⁶ Katdang wu langtuup, be taji wu cīn shikbish kas. Taji puus shamru, be wun de nkaa langtuup kas.

²⁷ Taji wu shīnpee ngujwaan kas.

²⁸ Ngwe de wur cīn wat, be taji wur baa cīn de kas, dāngbe nə ret kə wur cīn dak deret shi sar wur, mbəkə wur mak cīn mee mbii de nen de mo mbut njeel

²⁹ Taji pwoo debish mo put ndəən pwoo fuu mo kas, dāngbe dāng a mbii deret mo, de mon ndyik wun, kaadī nə tap ret kə pee nə sə. Mbəkə nə jī de kə deret nen de moo kələng nə.

³⁰ Taji wu wāt pətuup nRiin Dəbang mə Naan kas, wur de a wur deē a langtəng nə, wuu deē a de fufwang mbə parpuus de mon mbam wun.

³¹ Wu pwat kə pwoo dedeet mo, kə ciishak, kə tuup, kə butbish, kə fələppee ashak kə cīn nyang mo jir.

³² Dāng nə ret kə nwun naajeel shak, kə nwun bam shak, kə nwun fwo dī nshak, kaadī Naan wur fwo dī nwun ndəən Kristi sə.

5

Mwaan nDəən Peebang

¹ Kaade wun a jep Naan mo dəwur wal wun sə, be nə a təng kə nwun kām shiimwaan Naan.

² Kəzak, wu mwaan ndəən wal, kaade Kristi wur wal mmun sə, be wur shin kaashin mbə mun kaa zuum kə mbiizuum de nə kə toos shang shang pə Naan dī.

³ Taji pwoo nkaa ngaa, kə mbii debish mo, kə rəbet mbii mo pwat ndəən pwoo fuu mo kas. Mbəde pwoo nkaa kaan kə mənə mo, baa nə ret kə mo pwat mpwoo nen Naan mo kas.

⁴ Kəsə zak, taji mee pwoo debish mə le naashweep kə pwoo mə mwen mo, kə pwoo debuu mo, mo pwat ndəən pwoo fuu mo kas, amma wu yit kən plang put pwoo fuu mo.

⁵ Taji wu mundər nee, nen de moo cın ngaa, kə nen de pan mo a debish, kə ngutələk mo, be baa mee kaan nen mənə moo mee ləbet mə sekop ndəən mulki Kristi kə mə Naan kas.

⁶ Taji wu yit kə mee gurum nnum wun shi pwoo debuu mo kas, mbəde a mbə mbii mo kaa desə mo be tuup Naan nə taa nkaa nencii kələngpee mo.

⁷ Mbəmənə, taji wu balkaa fuu ashak kə nen mənə mo kas.

⁸ Gyet nyam, wun a ndəən peenkwoo, dāngbe yaksə wun a ndəən peebang, ndəən Daa. Nə ret kə wu mwaaan kaa nen de mo ndəən peebang nə sə.

⁹ Dak nen de mo ndəən peebang, nə a ndəən mbii deret mo, kə de ndəre mo, kə zeen zak.

¹⁰ Wu gung, kə nwun kám mbii de mon nret nNaan nyit.

¹¹ Taji wu lesar fuu mo ndəən dak de mo a mə peenkwoo, de baa mo kəkoop nə kas, dāngbe nə ret kə wu woo dak mənə mo agaak.

¹² Nə a mbii naashweep mbee satpwoo nkaa mbii de moo cın mo a səsok.

¹³ Dang katdang jir mbii de nə agaak, a pee de bang dī, be nə ndee a de gurum mo mak naa nə. Mbəde jir mbii de gurum mo mak naa nə, be nə a ndəən peebang.

¹⁴ Nə a kaadi mo kə ran ndəən bəət haal nNaan sə nənəe,

<<Ngusaam, a mii, a yool a peemūt

Mbəkə Kristi wur

shin peebang de ngha>>

¹⁵ Wu tap kə shiimwaan fuu mo. Taji wu mwaaan kaa mwen mo sə kas, dāngbe wu mwaaan kaa nen de kə seen mo sə.

¹⁶ Wu cın dak koo a pee dedangyi, mbəde teer de yaksə nə mo gam kə mbii debish mo.

¹⁷ Mbəmənə, be taji wu dee a mwen mo kas, amma wu manshii kə mbii de Daa wur rəbet kə nwun cın.

¹⁸ Taji wu shwaa am anab kə nə yuur wun kas, mbəde mənə mak jwaan wun, amma wu dee a degəgam shi Riin Debang.

¹⁹ Wu sat mee pwoo kə shak shi kook de mə kwoop mo, kə kook de mo a mə Riin. Wu cın kook deret mo nNaan, kə pələng ndəən pətuup fuu mo.

²⁰ Koo pəranyi be wu plang Naan puun mbə mbii mo jir ndəən səm nDaa fun Jesu Kristi.

Mat Mo Kə Mish Mo

²¹ Wu shin dedes ndər shak, mbəkə wu shin dedes dī nKristi.

²² Mat mo, wu shin de dedes mmish fuu mo, kaadi wuu cın nDaa sə.

²³ Mbəde mish wur a kaa mat, kaadi Kristi wur a kaa Ekəlisya sə, shii kə mənə a fwooshin fin kə wur shikaa fin a Ngubam war zak.

²⁴ Kaade Ekəlisya war ndər Kristi, nə aasə zak, wun mat mo, wu shin dedes mmish fuu mo ndəən mbii mo jir.

²⁵ Mish mo, wu wal mmat fuu mo, kaadi Kristi wur wal Ekəlisya nə sə, har wur shinkaa shin mbə war.

²⁶ Mbəkə wur le war dee dī a dəbang shi vvang war kə am, kə pwoo Naan.

²⁷ Mbəkə wur dak Ekəlisya nə le de nshin, ndəən dedes, kə demen, baa ashak kə mee rap, kə mee pee taakat mbut mo kas. Mbəkə mo dee de a dəbang baa kə mee rap kas.

²⁸ Ni ret kə mish mo wal mmat fur mo kaa sut sə. Ngwe dewur wal mmat wur, be wur wal a nshin mənə.

²⁹ Baa mee gurum kə cam cii shin kas, dāngbe wur tap shin mbiise nnə, kə wur tap kə nə rəret, kaadi Kristi wur cın Ekəlisya sə

³⁰ Mbəde mun a beep mə foshik nwur.

³¹ A mbəmənə, be gurum wur nyit puun wur kə nəən wur, kə wur balkaa de ashak kə mat wur, kə mo vəl mo dee dī a deməndong.

³² Desə nə a mee mbii dedes desəsok. Mbii de wen kən sat nə, a nkaa Kristi kə Ekəlisya.

³³ Jir arang be wu yit koo weyi wur wal mmat wur, kaa kaashin sə, kə mat war shin dedes mmish war zak.

6

Jep Mo Kə Puun Mo

¹ Jep mo, wu kələng pwoo mpuun fuu mo ndəən Daa, mbəde mənə a mbii de ndəre.

² <<A shin dedes mpuun fwa kə nəən fwaa mo,>> desə nə a Wäär denshee de mo kə ten le,

³ <<mbəkə a tong dī ryang, kə mbəkə a kat teer mo dī des ndəən nyil nə.>>

⁴ Puun mo, taji wu le kə pətuup jep fuu mo wat, kə nə le kə mo cın tuup kas, amma wu kyeer mo, kə wu kar mo ndəən kám de mo a mə Daa Naan.

Kærem Mo Kæ Nen De Dyel Mo

⁵ Kærem mo, wu kælongpwoo nen de moo dyel wun nsar fur mo. Kæn sat a puun fuu de mo a mæ yil desæ næ. Wu kælongpwoo mo ndæen kær kæ daar shi pætuup mædong, kaadi wuu cîn nKristi sæ.

⁶ Taji wu cîn dak a yit gurum mo bejee, kæ mo plang wun de kas, amma wu cîn dak kaa kærem mæ Kristi sæ. Wu cîn dyen nNaan ndæen pætuup fuu mo.

⁷ Wu cîn dak shi pætuup deret, mbæde wu cîn a nDaa Naan, baa a mmee gurum kas.

⁸ Taji wu mundær kas næ, dak deret de gurum kæ cîn mo, be wur nwaa lap kwat næ pee Daa di, koo dewur a kærem, kæ dewur a laalu.

⁹ Wun nen de wun kæ kærem mo wu cîn mbii deret mmo zak. Taji wu wuk mo kas, mbæde wu man næ, Daa fu kæ moo, wur a ndæen dengnaan, baa wur kæ nshwatyt kas.

Leelek Naan Mo Jir

¹⁰ Peekyes næ, wu dar balbal ndæen Daa ndæen iiko mæ dedes wur.

¹¹ Wu jwal leelek de Naan wur shin mo wun jir, mbækæ nwun mak dar di balbal nkaa Ngujwaan kæ gwampee wur.

¹² Mbæde baa mu cîn lek næ a nkaa gurum mo, de moo nan kæ toom kas, dangbe næ a nkaa se mishkoom, nen iiko de mo a mæ Ngujwaan mo, nkaa se mishkoom kæ nen peeknwoo de ndæen dengnaan mo.

¹³ Mbæmænæ, be wu jwal leelek de Naan wur nshin nwun, mbækæ nwun dar di balbal ndæen teer debish mo. Mbækæ taji Ngujwaan wur se koorong nkaa wun kas.

¹⁴ Wu dar balbal shi dak suk, kæ bwot bwon fuu mo shi zeen, kæ cîn mbii de ndære kaa kawung de næ tap tuur ngurum sæ.

¹⁵ Wu jwal kwoopshii nshii fuu mo, mbæ satpwoo deret, de næn jî kæ tongryang.

¹⁶ Koo pærangyi, be wu mang gwat de næ a shinzeen ashak kæ wun, mbæ tap pas mæ wus de gwar debish næ wur mpwas shinji nkaa wun.

¹⁷ Wu mang bam de Naan wur cîn nwun, kaa mbiikaa shool de nenlek moo lep mbækæ næ tap kaa di mmo sæ. Kæ wu dyel pwoo Naan næ, kaa kwai de Riin Debang wur shin nwun sæ.

¹⁸ Wu dangnaan (leshap kæ Naan), mbæ mbii desæ mo shidaar-shidaar ndæen Riin. Wu tong shi gongpee, kækak, wu gung ndæen mbii mo jir. Wu cîn dangnaan (leshap kæ Naan) mbæ nen Naan mo jir.

¹⁹ Wu dangnaan (leshap kæ Naan) mbæ ghan zak, mbækæ Naan wur cîn mbii de wen nsat mo di, kæ mbækæ ghan sat mbii desæsok mæ pwoo deret næ mo, de shibal baa a shi kæarmuut kas.

²⁰ A mbæ pwoo deret næ, dang mo lep an mbækæ wen sat næ di. Be wen a shishoot shi tæsek mæ shool yaksæ. Jir kæ de an a shishoot, be wu cîn dangnaan (leshap kæ Naan), mbækæ wur shinbal di nwen, kæn satpwoo deret næ de shibal, kaadi næ ret kæ wen cîn sæ.

Tokshik Mæ Kes Næ

²¹ Tikikus dyemænæn fun de mu wal wur, dewur a kærem Daa azeen-nzeen, wur nsat mbii mo nwun jir, nkaa an, kæ nkaa dak de ghan nkaa cîn næ.

²² Wen kæn ten nlep wur shindæm pee wun de, a mbækæ wur satpwoo di nwun nkaa mun, mbækæ nwun man tong fun de, kæ næ bam pætuup fuu mo di zak.

²³ Naan puun, kæ Daa fun Jesu Kristi shin tongryang, kæ wal, kæ shinzeen ndyemænæn fun mo jir.

²⁴ Deret Naan næ de ashak kæ nen de mo wal nDaa fun Jesu Kristi, shi wal de baa nii peekyes kas har ngaa-ngaa.

Lepran De Pool Ran Nen Filipi Mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Timoti kərem Daa Jesu Kristi mo, shindəm pee nen Naan, de mo ndəən nyil nFilipi de mo balkaa fur mo ashak kə Kristi, jir kə nen denan-nan mə Ekəlisya mo, kə nenbam mo, kə Bishop mo, kə Dikon mo.

² Naan puun fun kə Daa fun Jesu Kristi, mo shin deret kə tongryang nwun.

Dangnaan mBə Nen Filipi Mo

³ Wen kən plang Naan koo a pərangyi, katdang wen yee wun,

⁴ ndəən dangnaan de kən cin mbə wun jir shidaar-shidaar, be kən cin nə a shi retniyit

⁵ mbəde wu fes wu balkaa fuu kə an ndəən pwoo deret nə, yool mpuus de gyet wu shee kələng nə jiwul cicinsə.

⁶ Wen man azeen-nzeen nee, Naan dewur yaa cin dak deret desə ndəən wun, wur nsat a ncin nə har parpuus de Kristi Jesu wur mbaaji.

⁷ Wen kən yee wun ndəən pətuup fen shidaar-shidaar, mbəməna, be nə ret kə wen kat pan mənə nkaa wun. Mbəde wu balkaa fuu mo kə an ndəən deret de Naan wur cin nwen. Kaadi yaksə, be wen ndəən lushoot, kə kaadi gyet wen katpee mbəkə wen kām di ngurum mo nee, pwoo deret nə azeen-nzeen.

⁸ Naan wur a langtəng fen, pan de ghan kə nə mbə wun nə a kaa wal de Jesu Kristi shikaa wur kə nə mbə mun sə.

⁹ Wen kən dangnaan, mbəkə nwal fuu nə naa nwurang de, kə mbəkə wu kat man kə seen di wun mman beet mbii mo de ndəre-ndəre.

¹⁰ Mbəkə nwun bələp mbii de nə rəret met di, kəzak, mbəkə wu dee de a dəbang, de baa wun kə mee rap kas parpuus Kristi wur mbaaji.

¹¹ Seen fuu mo gam kə mbii deret mo azeen-nzeen, de a Jesu Kristi wur mak shin nə bejee, mbə le Naan a dedes kə kwoop wur.

¹² Dyemna mo, kən rəbet kə nwun man nee, jeel de mo kat wen, be nə le kə pwoo deret nə sekyeen.

¹³ har shiitoo de moo tap lu mishkoom nRom, kə pak gurum mo, mo man nə, wen a shishoot a mbə səm Jesu Kristi.

¹⁴ Pak dyemna fun mo des de mo ndəən Daa mo waa katbal ndəən pətuup fur mo, mbə satpwoo deret nə shi pətuup məndong, baa a shi kərmuut kas, mbəde wen a shishoot a mbə səm Jesu.

¹⁵ Ii, azeen-nzeen, pak moo satpwoo deret nkaa Kristi a mbə zuur, kə bələp, dāngbe pak moo sat a shi pətuup məndong.

¹⁶ Nen de moo satpwoo deret nkaa Kristi shi pətuup məndong sə, moo sat mənə a ndəən nwal, kəzak, mo man nə, wen a shishoot a mbəde an kə dər balbal bə tap pwoo deret nə.

¹⁷ Dāngbe nen de moo satpwoo deret nkaa Kristi a mbə zuur sə, moo rəbet wat a pətuup fen, kə mo pan nə, wudun ji aa jeel nkaa wen ndəən lushoot nə.

¹⁸ Baa nə daampee nghan kas, katdang mo satpwoo deret nkaa Kristi, koo a mbə mbii dədangyi, be nə ret nwen nyit. Koo de moo sat a ndəən pan debish, koo de moo sat a ndəən pan deret, be ghan nsat a nkat retniyit dak, mbəde gurum moo kələng pwoo deret nkaa Kristi jir neyi.

¹⁹ Mbəde wen man nə, shi dangnaan fuu mbə ghan, kə bam de nə put pə Riin Jesu Kristi di, be mon nbwoot wen.

²⁰ A dyen fen kə cancin fen desə nə, baa wen cin mee mbii de nə nji kə naashweep nkaa ghan kas. Dāngbe rəbet fen, kə nghan satpwoo deret nə shibal baa shi kərmuut kas mbəkə koo a dədangyi, kə koo a pərangyi, be wen shin dedes de nKristi shibal kə foshik fen jir. Koo de wen de kə seen, kə koo di wen mmuut.

²¹ Pee wen di, be seen fen nə a Kristi, kə muut fen nə a ləbet zak.

²² Dang katdang wen sat a ntong ndəən nan desə dak, be ghan ncin dak de nə mbam gurum mo. Yaksə baa nghan mman ar de ghan mbələp kas.

²³ Wen dee a kaa kamlang a naar kə am sə. Pan dəvəl desə nə mo dul ghan shindəm ndəən ar mo vəl. Wen kən rəbet kə ghan muut de yaksə, mbəkə ghan dəm ntong de ashak kə Kristi, mənə ret nwen met.

²⁴ Dang nə kəkoop nə zam, mbəkə nghan tong di kə seen ndəən fwoshik desə, mbə bam wun.

²⁵ Mbəde nghan man zeen nə aasə. Mbəmənə, be wen man nee, baa nghan mmuut yaksə kas, nghan nting dī, mbəkə wen bam wun de kə wu sekyeen de shi retnyit ndəən shinzeen fuu.

²⁶ Mbəkə katdang wen mbaaji pee wun dī zak, be wu kat mbii de wun canpwoo dī kaa an, mbə seen de wun kə nə ndəən Kristi Jesu, mbə tong de wen nting ashak kə wun nə.

²⁷ Nə a təng kə nwun mwaan a ndəən mbii de pwoo deret Kristi nə sat nnə wu cīn mo. Mbəkə koo de nghan nji naa wun, koo de baa nghan nkatpee baaji naa wun kas, be nghan kələng nə, wuu dā a de balbal, kə pwoo fuu mo deə a deməndong, kə pan fuu mo deə a deməndong zak. Mbəkə wu cīn lek dī ashak, mbə pwoo deret, de wuu shinzeen nə.

²⁸ Tajī wu kəər shaarlek fuu mo kas, koo dəben. Desə nə nkām mmo nə, Naan wur kə ten bam wun, dangbe wur ntwe mo mbə shikbish fur mo. Mbəkə nwun man de zak nə, Naan shikāa wur, wur nshin korong nə nwun aasə.

²⁹ Naan wur shīnpee nwun, baa a mbəkə wu shinzeen dī nKristi bejee kas, dangbe a mbəkə wu shwaajeel de mbə wur zak.

³⁰ Yaksə nwun mak cīn lek nə ashak kə an. Lek desə nə a lek deməndong kə de gyet wu naa an nkaa cīn nə, kə kaade wu kələng nə, an de a nkaa cīn lek mənə jiwul cicinsə.

2

Wu Sham Kə Kaa Koo Mə Kristi Sə

¹ Katdang seen fuu de mo ndəən Jesu Kristi mo deə a dəbal. Katdang wal wur nə jwan wun, katdang wuu shaar ashak kə Riin wur, katdang wuu naajeel shak kəcīn deret shak,

² be wu le kə retnyit fen nə gam, kə pan fuu mo deə a deməndong kə wal fuu nə deə a deməndong kə pətuup fuu mo deə a deməndong ndəən mbii mo jir.

³ Tajī wu cīn mee mbii mbə rəbetkāa kə dīyeepkāa kas, dangbe wu sham kə kāa fuu mo. Wu shīn dedes nshak met nkāa fuu mo.

⁴ Tajī memee fuu deə ntap a mbii de mo a məkāa fin bejee dāk kas, dangbe wun ntap kə mbii mə nyee fuu mo zak.

⁵ Wu yit kə məse fuu mo deə a kaa məse Jesu Kristi wur kə nə.

⁶ Jesu dewur a deməndong kə Naan, dangbe baa wur

lekāa fin nciit-nciit kə Naan kas. Dang baa a mbii dewur nyaa nə rip shībal kə wur deə dī kaa Naan sə kas.

⁷ Dangbe Jesu wur sham kə kāa fin, har wur leshin a kāa kərem sə.

Mo làa wur ndəən nan kaa koor gurum mo sə.

⁸ Dangbe kaadi gyet wur de ndəən nan kaa gurum sə, be wur sham kə kāa fin,

dang wur shīn shīn mbə muut nkaa shiyeepyoom.

⁹ Mbəmənə be Naan dīyeep wur a dedes hakyeng,

kə wur shīn sām wur a nJesu, de nə met koor sām mo jir.

¹⁰ Mbəkə ndəən sām Jesu, be gurum mo jir

ndəən dengnaan, kə ndəən nyil desə, kə ndəer nyil desə,

be mon nji kurum ntoom Jesu.

¹¹ Kəzak, koo a pwoo dedangyi, be nə nsat nə,

Jesu Kristi wur a Daa, mbə ram Naan puun.

Wu Dee A Peebang

¹² Mbəmənə, wun de wen wal nwun sə kaadi shidaar-shidaar be wuu naa ncīn mbii de də wen nsat nee, wu cīn mo, be an ashak kə wun sə. Be wu sat a sekyeen kə cīn mbii de gyet wen sat mo nwun dāk. Jir kə de baa an kudī ashak kə wun kas, be wu shīn dedes nNaan, kə wu kəər wur ndəən pətuup fuu mo zak. Wu cīn dāk shībal fuu mo, mbəkə bam fuu nə deə dī a degəgam.

¹³ Mbəde a Naan dewur kə cín ďak ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar. A wur kə le kə nwun cín mbii de mo ret wur nyit. Wur nshín bál nwun mbəkə nwun cín mbii deret nə mo dí.

¹⁴ Wu cín mbii mo jir, baa a shi pwoo ndoom-ndoom kə beetshik kas,

¹⁵ mbəkə taji gurum mo naa bish fuu kas. Mbəkə nwun dee de a debang kaa jep Naan degəgam mo sə, de moo tong ndəən nyil debish sə, kə ndəən gurum de mo gam kə shikbish sə. Wu dee a peebang mbut mmo ndəən nyil desə nə, kaa peebang mə zar de mo adeng sə.

¹⁶ Kaadi wuu satpwoo deret mə seen nə mo sə. Katďang wu cín aasə, be ghan nkatpee mbə leshap shi wun parpuus mə Kristi. Mbədi parpuus mənə, be nə ndee agaak nee, ďaar kə ďak de də ghan kən cín nə, baa nə a buu kas.

¹⁷ Koo de mon nfet ghan, kə mo ďoo toom fen kaa mbiizuum de shang sə mbə shinzeen fuu ndəən Naan, be nə ret nwen nyit, kə nə shang nwen ashak kə wun jir.

¹⁸ Nə aasə zak, nə ret kə wun, wu cín retnyit ashak kə an zak.

Timoti Kə Epafradaitus

¹⁹ Katďang Daa Jesu Kristi wur rəbet, be wen kən lepan nə, an nlep Timoti shindəm pee wun de kəkəlak. Mbəkə katďang wur baaji, be wen kələng pwoo de nkaa tong fuu, kə nə caa an dí.

²⁰ Baa nghan kə mee ngwe kaa wur sə kas, dewur kə shín shin azeen-nzeen mbə sekyeen fuu.

²¹ Koor gurum nə mo dee a ncín mbii de məkáa fur mo bejee ďak, baa mo kak sekyeen mə pwoo Jesu Kristi kas.

²² Wun shikáa fuu wuu man tong Timoti, mbəde an kə wur, mun a kaa puun kə dyem nwur sə, de muu cín ďak ashak mbə satpwoo deret nə.

²³ Mbəmənə kən lepan, mbəkə nwen lep wur shindəm pee wun dí kəlak-kəlak. kadang mman mbii de nə kat an dí.

²⁴ Wen shinzeen ndəən Daa nee, Baa nə ntong des kas, be wur nle kə nghan shikáa fen wen dəm pee wun dí.

²⁵ Wen kən pan nee, nə ret kə nghan lep Epafradaitus dyemnəən fun, wur a shaardak fen, dewur kə cín lek nə ashak kə an, shindəm pee wun dí. Gyet a wun lep wur jì pee an dí, mbəkə wur bam an de ndəən ďak mo.

²⁶ Gyet wur kə fes lepan mbəkə wur naa wun de jir, ďangbe wur kə pətuup dewat mbəde baa gyet wur nkoom kas kaadi gyet wu kələng sə.

²⁷ Azeen-nzeen baa gyet wur nkoom kas, mbə gyet wur kus kə muut, ďangbe Naan wur naajeel wur. Baa Naan naa a jeel wur bejee kas, ďangbe kə wen jir, mbəkə taji nkat pətuup dewat nkaa pətuup dewat kas.

²⁸ Mbəmənə, wen kən fes nlepan, mbəkə nghan lep wur shindəm pee wun dí. Mbəkə nwun kat retnyit de mbə baa naa wur shi yit fuu mo, mbəkə pətuup mənə pan saam de zak.

²⁹ Mbəmənə, wul a wur ndəən səm nDaa shi retnyit hakyeng. Wu shin dedes nkaan nen mənə mo.

³⁰ Gyet dee dí a lee kə wur muut mbə ďak Kristi. Gyet wur shin seen wur, mbəkə wur bam an de, ndəən ďak de baa wun shikáa fuu wu mak cín nə kas.

3

Dyen Deret Nə Put

A Pə Jesu Kristi Di

¹ Dyemnaa mo, mpee kyes nə, be wu cín retnyit ndəən Daa. Baa nə daampee nwen mbə baa ran pwoo de gyet wen kən ten ran mo nwun kas, ďangbe nə a mbəkə nə bam wun de, kə wun tong de ryang.

² Wu tap kə nen de moo cín mbii debish, kaa as mo sə. Nen de mo sat nee, nə a təng kə gurum mo can-can.

³ A mun a de mo kə can mun, baa a mo kas. Mbəde muu seyil nNaan a ndəən Riin wur, kə muu cín retnyit ndəən Jesu Kristi, mbəde seen fun mo a ndəən wur. Baa muu gáńgkáa fun a nkaa mbii de gurum moo cín, de mo a mə nan kas.

⁴ Katďang be de kən rəbet, be de an mmak gáńgkáa fen, nkaa mbii de gurum moo cín mə nan nə. Mbəmənə, katďang mee gurum kə pan nə, wur kə mbii gáńgkáa ndəən nan nə, be an met ngwar mənə hakyeng ndəən mbii de mo a mə nan nə mo.

⁵ Kaadi gyet mo làa an, be abwoon de kən wul teer pwookun, be mo can ghan. Wen a ngu Yahudi, ndəən soon mə Benjamin. Wen a ngu Hiburu, làa nen Hiburu tyap. Katďang

a ndæen ar mæ tap Wäär mæ nen Yahudi mo, be ghan kæn tap Wäär næ a kaa nen Farisi mo sæ.

⁶ Gyet kæn shin jeel nendæm ndang Jesu mo. Nkwang mæ tap Wäär nnen Yahudi mo, be kæn tap Wäär næ mon ndære-ndære jir.

⁷ Dangbe ndæen mbii de gyet wen kæn kat mo, kaa læbet sæ, be yaksæ kæn le mo dee a debuu mbæ sëm nKristi.

⁸ Ii, azeen-nzeen, kæn le mbii desæ mo dee a debuu, mbæde yaksæ, wen kæn man dedes mæ wal Kristi Jesu Daa fen, de næ met mbii mo jir. Mbæ sëm wur, be ghan kæn fwo mbii mænæ mo jir. Yaksæ, be kæn nnaa moo dee a kaa pee de mo beer a zungtung sæ, mbæde wen cii mo jir. kæ nghan dee di a mæ Kristi,

⁹ kæ nghan tong de ndæen wur. Baa a mbæ deret fen kas, de an mak kat næ mbæ tap Wäär næ mo kas. Dang a mbæ deret de mu kat næ mbæ shinzeen de mun kæn næ ndæen Kristi. A deret de næ put a pæ Naan di, de næ dar a nkaa shinzeen.

¹⁰ A mbii de nkæn fes nræbet ndesæ, kæn nghan man Kristi di kæn Iiko nyool a peemúut nwur. Kæn nghan shwaa pak jeel wur næ de zak, mbækæ nghan dee de kaa wur sæ ndæen muut wur.

¹¹ Mbækæ koo de a me cîn yii, be wen kat yool a peemúut næ di zak.

Wu Sekyeen nDæen Kristi

¹² Baa kæn ten kat mbii de kæn leyit nkaa mo kas. Koo de baa kæn dee a de ndære-ndære kas, dangbe kæn gung mbækæ mbii mænæ mo dee de a mænæ, mbæde Kristi Jesu wur le kæn wen dee a mæ wur.

¹³ Dyemnaa mo, baa an kæn lesen næ, kæn ten nkat mbii desæ næ mo kas, dangbe mbii mændong de kæn cîn, wen kæn mundær mbii de mo kæn del. Yaksæ, wen kæn leyit fen ndæen-ndære a nkaa mbii de mo a tælung fen bejee dak.

¹⁴ Wen kæn gung mbæ dæm wul a peekyes ndak fen, mbækæ nghan lap kwat de mæ kaa adeng de ashak kæn Jesu Kristi, ndæen petpee de Naan wur pet an næ di.

¹⁵ Wu yit kæn pan desæ, næ dee ndæen pætuup fun mo. Mun nen de mun kæn seen, katdang mee mbii di, de baa wu manshii næ kas, be Naan wur nkâmshii næ nwun.

¹⁶ Næ ret kæn mun cîn mbii mo nciit-ciit de muu ten mu man ndæen Kristi.

¹⁷ Dyemnaa mo, wun jir wu mwaan ndæen shiimwaan fen, kækak, wu naa nen de mwaan mo mo a deret ndæen ar næ, kaadi mun muu dee a mbiikâm pee wun de sæ.

¹⁸ Wen kæn ten sat mbii desæ mo nwun, yit des. Yaksæ, be nghan baa sat a næ de nwun, jir shi yitmwa. Gurum mo dædes ndæen wur, de mo a shaarlek mæ shiyeepmúut mæ Kristi.

¹⁹ Peekyes mæ nen desæ næ mo, a muut mæ aawus de baa nii peekyes kas, mbæde naan mmo næ a but mo. Baa mo kæn mee naashweep kas. Moo diyeepkåa fur mo. Mo fes le pætuup fur mo a nkaa mbii de mæ nyil desæ mo.

²⁰ Dang mun, be tul fun næ a ndæen dengnaan. A pee de muu naa Ngubam fun Daa Jesu Kristi dewur ntong adeng sham de.

²¹ Wur mbæ ciir kæn mæse fun debish sæ mo, mbækæ mo dee de kaa mæ ram wur sæ. Shi iiko wur desæ, be wur nji kæn mbii mo jir, kæn mo dee de ntoom wur.

4

Mbii Mæ Kám Mo

¹ Mbæmænæ dyemnaa mo, de wen wal nwun. Wen fes nræbet wur, de kæn kat retnyit a shi wur, kæn ghan kæn cîn roop a shi wur zak. Wu dar balbal ndæen Daa.

² Wen kæn satpwoo Yudiya, mo kæn Sintiki næ. Næ ret kæn mo tongryang kæn shak, mbæde mo jir wæl mo a ndæen Kristi.

³ Wen dang pee wæa dyemnæn fen, de muu cîn dak ashak, kussuk a bam mat desæ mo. Mbædi mat desæ næ moo cîn dak ashak kæn an ndæen satpwoo deret næ, ashak kæn Kelemen kæn koor des de muu cîn dak ashak kæn mo jir. Nen de sëm mo a deræran ndæen bæet haal mæ seen.

⁴ Wu cîn retnyit ndæen Daa shidaar-shidaar. Wen baa nsat a næ de nwun zak næ, wu cîn retnyit.

⁵ Wu yit kæn gurum mo jir, mo naa gung fuu. Mbæde baaji Daa næ wul kus.

⁶ Taji wu yit kæn mee mbii daampee nwun kas, dangbe ndæen mbii mo jir, be wu sat mbii, de wuu ræbet mon nNaan, ndæen dangnaan kæn plang.

⁷ Tongriyang nNaan de næ met man mo jir, næ tap kæn pætuup fuu mo kæn pan fuu mo, ndæen Kristi Jesu.

⁸ Dyemnaa mo, peekyes næ, be jir mbii de næ azeen, de næ mak shin dedes, de næ a de ndære, de næ a debang, jir a de næ a nwal, kæn jir mbee de næ rit naa, jir katdang nii mee

mbii deret met jir de, jir de na mee mbii de na ret plang de, be wu cin pan nkaa mbii desə mo jir.

⁹ Wu cin dak ka mbii de gyet wuu ten wu kām mo, ka mbii de gyet wuu ten wu lap mo, ka mbii de gyet wuu ten wu naa mo, ka mbii de gyet wuu ten wu kələng mo pee an di. Naan dewur shin tongryang mmun, wur ntong ashak ka wun.

Pool Pəlang Nen Dəm Dang Jesu Den Filipi Mo

¹⁰ Wen kat retnyit ndəən Daa hakyeng, mbəde gyet wuu doom mundər nwen, dangbe yaksə wuu pan ghan. Azeen-nzeen, gyet wuu pan an, dangbe baa gyet wu kat a pee mbə bam an kas.

¹¹ Baa nə, a mee mbii jee nwen kas, mbəde gyet wen kən ten kām ar mə gung ndəən jir mbii de ghan ka nə. Jir de nə des, ka jir de nə a lee, be wen kən tong a shi retnyit.

¹² Wen man mbii de an cin, katdang baa ghan ka mee mbii kas, kəzak, mman mbii de ghan ncın katdang ghan ka mbii mo des. nDəən mbii mo jir, be ghan kən kām mbii desəsok desə, mbəkə nghan katpee dar de balbal, jir a ndəən ghəbəl ka an ndəən neen.

¹³ Wen mak cin mbii mo jir, a ndəən bal de Kristi wur shin nwen shidaar-shidaar.

¹⁴ Wen plang wun, mbəde də wu bam an ndəən jeel fen.

¹⁵ Wun nen Filipi mo, wu man shikāa fuu nə, gyet nshee mə pwoo deret nə, kaadi gyet an yool yit yil mMasidoniya, be baa mee Ekəlisya de nə shinkāa war ashak ka an mbə shin zuum mo, ka lap zuum mo kas, dang a wun bejee dak.

¹⁶ dang kaadi gyet nghan ndəən nyil nTasoloni, be wuu lep bam shindəm nwen nkaashak-nkaashak, baa a yit məndong ka vəl bejee kas.

¹⁷ Baa nə, a mbəde an kən tang a mee zuum pee wun di kas, dangbe kən rəbet ka nwun wu kat ləbet de nkaa kwat fuu mo.

¹⁸ Wuu ten wu kwat ghan kəndəng, mbəde kən kat mbii de kən rəbet nə, dang nə des met mbii de də ghan kən rəbet nə. Mbəde nghan kən la zuum de wu lep shinji nwen nsar nEpafradaitus. Mbiizuum fuu desə nə mo, moo toos shang shang a kaa zuum de gurum moo shin nNaan sə. Mbiizuum de Naan lap de mo shang nyit nNaan hakyeng.

¹⁹ Kəzak Naan fen wur shin jir mbii de na ret ka nwun kat di nciit-nciit ka dedes mə long wur ndəən Jesu Kristi.

²⁰ Dedes nə dee a mə Naan puun fun mbə ngaa-ngaa, Nə aasə.

Tokshik De Mə Kyes Nə

²¹ Wu tok ka nen Naan de mo a mə Kristi Jesu jir. Dyemnaa de mo ashak ka an, moo tok ka wun.

²² Nen Naan mo jir moo tok ka wun. Met jir, a nen Naan de mon ntul mishkoom dedes Siza.

²³ Deret ka Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak ka riin fuu mo jir. Nee aasə.

Lepran De Pool Ran Nen Kolosi Mo

¹ Lepran desə nə put a nsar mənə Pool de Naan wu ka ten bələp nghan mbəkə nghan tong de a laalep nJesu Kristi, ka Timoti dyemnəən fun ndəən Kristi.

² Dəm pee nen Naan de mo ndəən yil nKolosi, pee dyemnəən fun mo de mo balkaa fur mo ashak ka Jesu Kristi. Deret ka Naan puun fun ka tongryang fin dee ashak ka wun jir.

Pəlang Kə Dangnaan

³ Muu chin dangnaan nNaan mbə wun shidaar-shidaar. Kəzak, muu naa pəlang Naan de wu a puun ka Daa fun Jesu Kristi.

⁴ Mbəde mu kələng nə, shinzeen fuu ndəən Jesu Kristi nii sekyeen, kəzak nnə, wuu wal nen ka Naan mo jir.

⁵ Mbəde wuu le pətuup nkaa mbii de Naan wu ka ten dak nə le ndəən dengnaan, Wu kələng pwoos nkaa mbii desə mo a ndəən pwoos deret de nə azeen de di wuu ten wu kələng nə.

⁶ Pwoos deret desə nə, nən nkaa mwan dām shipee-shipee ndəən yil desə. Nii shin ciir kə pətuup gurum mo, dangbe nii le kə mo chin dak deret mo. Yaksə, gurum mo des, mo nkaa shinzeen dikə-dikə. Nə aasə, be nə kə dām wul mpee fuu, dangbe nə nkaa ciir kə pətuup fuu mo, mbəkə wun chin dak deret mo de. Yaa mparpuus de di wu shee kələng nə, be yaksə wu manshii kə nə azeen-nzeen, kaadi Naan wur le deret nkaa wun sə.

⁷ Wu shee kələng pwoos deret desə, a mpwoos kə Abafaras, de muu wal nwur, dang wur a shaardak fun. Wur cin dak ka Jesu Kristi shi pətuup mēndong nnaar fuu a koppee fun.

⁸ A wur sat mmun pwoos nkaa nwal fuu ndəən Riin Dəbang.

⁹ Nə aasə, be yool mparpuus de di mu kələng pwoos mənə nkaa wun, be muu dangnaan(leshap ka Naan) (leshap ka Naan) mbə wun shidaar-shidaar. Muu dang pə Naan, mbəkə wur gam wun de seen mə man dyen fen, man de nə put a pee Riin wur ji di.

¹⁰ Man mənə le, kə mwaan fuu mo lapshak kə mə nen de mo dām ndang Jesu. Mwaan de nə tong dyen nJesu. Katdang wu mwaan a ndəən dyen Jesu, be mase fuu nən nle kə wu chin dak deret mo, kə wu sat a nwurang ndəən man pwoos nkaa Naan dak.

¹¹ Muu dangnaan (leshap ka Naan) nə, Naan dewur bal met jir, wur nshinbal nwun, mbəkə wu dar de balbal ndəən mbii mo jir. Kəzak, koo de a me cin yi, be nwun sat a ngung de dak, kə nwun kat retnyit di zak.

¹² Wu pəlang puun fun dewur adeng, wur dewur wang ar nə mmun, mbəkə mu sekop fen de ashak kə nen fin mo ndəən pee dəbang.

¹³ Wur put kə mun ndəən iiko mu peenkoo, dangbe wu waa mang mun del kə mun ndəən mulki kə Lāa fin.

¹⁴ A Lāa fin, wu ang mun, de nə kam nə a wur fwo shikbish fun mo mmun.

Jesu Kristi Kə Dak Fin

¹⁵ Baa mee gwar kə cam naa Naan kas, amma gurum mo kə naa Jesu de wu lapshak kə Naan. A wur kām tong kə Naan mmun agaak. Jesu wur a Lāa Naan denshee, dewur met mbii de Naan wur le mo jir.

¹⁶ A ndəən Jesu, be Naan wur le mbii de mo ndəən yil nə jir. Mbii de mo ndəən dengnaan kə de mo ndəən yil desə. Mbii de gurum moo mak naa mo, kə mbii de baa gurum moo mak naa mo kas. A ndəən dedes wur, be Naan wur le mbii de mo kə iiko ndəən dengnaan. Mbii denan mo kə dedyeen mo nciit-nciit kə bal fur mo. A ndəən Jesu, be Naan wur le mbii mo jir, kə mbii mo jir, a Jesu wu kə mo nsar, be mo a mu wur jir zak.

¹⁷ Pəgyet de yam-yam, be Jesu wur de, akudang Naan wur le mbii mo ndəən yil nə. Naan bal mbii mo jir ashak a ndəən Jesu.

¹⁸ nDəən nen Naan mo, be Jesu a kaa mo. Koor gurum nə mo a foshik wur. A Jesu a kaa mə nen dām ndang Naan mo. A wur a denshee, zak, a wur shee yool a peemūt. Mpee mbii desə mo, be a wur a denshee ndəən mbii mo jir.

¹⁹ Nə ret nNaan nyit, be wur le kə dyen fen nə gam, kə nə tong ndəən Jesu.

²⁰ Nə ret Naan nyit zak, mbəkə wur waaji kə mbii mo jir pə shin di ndəən Jesu. A ndəən toom de Lāa kə Naan wur beer nkaa shiyeepyoom, dangbe Naan wur rəbet waa baaji kə mbii mo jir, pə shin di. Mbii de mo ndəən yil desə, kə de mo ndəən dengnaan.

²¹ Di mmee nnaar, be wuu tong a jong-jong kə Naan, kə di wun a shaarlek Naan, mbə mbii debish, de di wuu cin mo, kə pan fuu debish mo.

²² Amma yaksə, mbə muut Lāa Naan, de mo lāa wur ndəən nan, be Naan le kə wu dee a shaar fin mo, mbəkə pətuup fuu mo dee di a dəbang, kə mbəkə wur ji kə wun de ntoom Naan, dewur a dəbang.

²³ A mbii de Jesu cin nwun mmənə, katdang wu sekyeen kə shinzeen ndəən pwoo deret nə. Kəzak, katdang wu dar balbal ndəən mbii desə mo. Wu sat a nlepətunp, nkaa mbii de wu kələng pwoo nkaa mo ndəən pwoo deret nə. A pwoo nkaa pwoo deret, de moo ten sat nə nkòo a weyi, ndəən yil desə. Wen Pool, dak fen nə a mbəkə nghan sat de ngurum mo, pwoo nkaa pwoo deret desə nə.

Dak De Naan Shin mPool

²⁴ Kaade wen nkaa shwaajeel mbə səm fuu, be nghan kə retnyit mputuup. Kaade gyet Daa Jesu shwaajeel sə, be wen zak, kən shwaajeel ndəən nan mbə səm kə nen fin mo de mo a fwooshin fin. Wen shwaajeel nə a mbəkə wen sət nkyes koor dak wur nə di.

²⁵ A Naan wur bələp nghan, mbəkə nghan dee di a kərem mə nen kə Jesu mo, be wu le dak desə nə nsar fen mbə səm fuu. Dak de wu le nsar fen nə, a mbəkə nghan satpwoo fen deret de ngurum mo kədəng.

²⁶ Pwoo de wen kən sat ngurum mo, be gyet yam, be nə a de səsok. Mbəmənə be baa gyet gurum mo manshii nə kas, amma yaksə Naan woo mmun agaak nen fin mo.

²⁷ Nə ret nNaan nyit, be wu le, kə nen fin mo manpwoo dəjurum desə, de nə a mbii aapwoo zam. Nii koop nə hakyeng, mbə gurum mo jir, koo a ndəən yil dədangyi. Pwoo dewur woo nə mmun, a nə, Jesu Kristi wur tong ndəən wun. Mbəmənə, be wu lepətuup, mbə parpuus de wun ntong ashak kə wur ndəən ram fen.

²⁸ A mbəmənə be muu satpwoo ngurum mo jir nkaa Jesu Kristi. Muu satpwoo nkòo a weyi, kə wur tap, kəzak, muu kām seen ngurum mo nkaa mbii desə nə mo, a mbəkə koo a weyi, be wur dee de kə seen ndəən Kristi.

²⁹ A mbəmənə, be wen kən cin dak shibal de Jesu wu shin nghan, dang wen kən gung mbəkə nghan kyes dak desə nə di.

2

¹ Dyen nghan, kə wun man dak de nghan kən gung mbe cin nə mbə səm fuu, kə mbe nen de mo ndəən yil Lodisiya, kə jir nen de baa mo kə cam naa an kas.

² Wen nkaa cin dak desə nə, a mbəkə mo katbal de mputuup fur mo, mbəkə mo wal de nshak, mbəkə mo dee de a deməndong. Dyeen nghan kə mo man jurum kə man nkaa Jesu hakyeng nə kyeet, mbəkə mo manshii kə mbii desə mo de jir. Desə nə nji kə deret nkaa mo hakyeng. Mbii dəjurum nə, a Kristi shikāa fen.

³ Mo sok long mə seen kə man mo jir, a ndəən Jesu.

⁴ Wen kən sat mbii desə mo nwun, a mbəkə taji mee gurum ngwom wun shi liispwoo de nə shangkələng kas.

⁵ Koo dang de baa wen ashak kə wun ndəən nan kas, be nghan de ashak kə wun ndəən riin. Nə shang nghan zam, kaade wen nnə kələng nə, wuu cin mbii mo a nciit-nciit ndəən ar deret, kəzak, wuu dar balbal ndəən shinzeen fuu de nə ndəən Kristi.

Seen De Gam nDaən Kristi

⁶ Kaade, wu mang Jesu Kristi kaa Daa fuu sə, be nə ret kə wu mwaan-mwaan de nə ret kə nen de mo balkaa fur mo ashak kə Jesu, moo cin. Wu tong ndəən wur.

⁷ Wu sham seen fu mo nder-nder ndəən nwur, wu dyik seen fu mo kaa wur, kə wun deng kə bal ndəən shinzeen nwur, kaade mə kām nwun sə. Kəzak, wu pələng wu shidaar-shidaar mbə mbii mo jir.

⁸ Wu tap, taji mee gurum ngwom wun shiman mə yil desə, mbəkə wu taa wu mer de a ar deret nə kas. Kyaan kə man de nə put a ndəən wàar mə gurum mo, kə ndəən riin dəbish mə yil desə, baa nii put a pee Kristi di kas.

⁹ A ndəən Jesu, be muu naa gam kə dyeen Naan, kə tong ndəən nan nə zak.

¹⁰ Mo shin seen nwun, a mbədi wuu balkaa ashak kə Jesu. A wur a kaa kə mulki kə mbal mo jir.

¹¹ A ndəən wur, be mo can wun, baa a can de moo cin shi sar ndəən nan kas, dangbe a can de Jesu Kristi wur cin nwun de nə put kə wun ndəən shikbish.

¹² Kaade gyet mo cin baptisma nwun, mbe mo wum wun ashak kə Kristi, dangbe mo waa yool kə wun ashak kə wur a peemúut.

¹³ Gyet yam be wun a demumuut mbe shikbish fuu mo, kə baa gyet wun a nen Naan mo kas de baa moo mee waar kas. Dangbe Naan shin seen nwun ashak kə Kristi, kəzak, Naan kə fwo shikbish fun mo jir.

¹⁴ Gyet yam be mun a demumurep mo nder wàar mə Naan, mbədi baa gyet muu cin mbii de wàar kə Naan nə sat kas. Dangbe yaksə, Naan wur mang shikbish mənə mo baa

kənə aku nkaa káa fun mo, kə wu fwo de mmun jir zak. Mbəde gyet mo pwas Jesu Kristi nkaa shiyeepyoom, a mbe shikbish fun desə nə mo.

¹⁵ Kaade gyet Jesu Kristi muut nkaa shiyeepyoom, be wur se koorong nkaa riin debish mo kə iiko mo, wur kám ngurum mo a agaak nə, wur ɓal met mmo jir.

¹⁶ Mbəmənə, be taji wu yit kə mee gurum lewàar nwun nkaa mbii de wuu se, kə shwaa kas, koo nkaa puus deɓang mo, koo nkaa mbii de wuu cìn mo, mbe tar depwoo, koo nkaa puus Nookdi.

¹⁷ Mbii desə mo dee a mə riin, de gyet moo kám ngurum mo mbii de mo pə jì akyeen. Mbii de gyet moo dee a mə riin desə nə, moo gam, a Kristi shikáa fin.

¹⁸ Mbəmənə, taji wu yit kə nen de mo lesut a kaa nendenan mo sə, mo tokɗyeel debish nwun kas. Nen de mo sat nə, Naan kə woo mbii mo nwudun zuum. Mo sat nə, wu sham kə káa fuu mo mə ɗung, kəzak, nnə wu seyl nenlep Naan mo. Nen mənə, moo roop, koo de baa mo a mee mbii kas. Pan fur mo a mə yil desə.

¹⁹ Baa moo rəbet balkaa fur ashak kə Kristi de wu a káa mə nen mwaan ndang Naan nə mo kas. De a wur shínbal mmo, ɗang a wur shin mbiise mmo zak. Jir nen de moo balkaa fur mo ashak kə Jesu, be wur kə shínbal mmo, mbəkə mo jì de ashak zak. Kə mbəkə, mo wurang de a ndəən mbii de mo a mə Kristi, kaadi Naan wur rəbet sə. Beep mə fwoshik fun moo kaat shishak, mbəde mo kə peeɓal mo, kə paar mo. Nə a kaadi Kristi wu ɓal nen mwaan ndang wur mo, de mo a shin fin sə.

²⁰ Kaade wu murap ashak kə Kristi, be baa riin de mə yil desə mon nkat ɓal nkaa wun kas. Dangbe a me le ɗang wuu sekyeen kə mwaan kaa kor gurum de mə yil desə mo yi? A me le ɗangbe wu cínkàa fuu nder kə wàar de gurum sat nee, wu cìn yi

²¹ Kaade moo sat nwun nə, taji wu tung mbii desə shi sar kas. Taji wu se mbii desə kas, kəzak, taji wu tung mbii desə shi sar kas.

²² Kyaan kə wàar desə mo, mo a kám mə gurum. De katɗang mo gung cìn ɗak kə mo, be mo dee a deɓuu.

²³ Wàar kaa desə mo sə, mo kə lapshak kaa mo aa mee koop mə seen sə. Mbədi wàar nə mo letəng ngurum mo, kə mo seyl de ndəən ar ɗeret, kə mo sham kə káa fur mo, mə ɗung zak, kə moo shínjeel de nsut fur mo, ɗangbe azeen-nzeen, baa moo mee koop nə kas, mbəde baa moo mee ɓal de mon mbam gurum, mbəkə wu tap de nə coor mə nan nə kas.

3

Seen Depwoo nDəən Kristi

¹ Mbəde mo kə yool kə wun ndəən seen ashak kə Kristi, mpeemənə, be wu le pətuup fuu mo nkaa mbii de mo ndəən ɗengnaan, a peedi Kristi wur tong de, nsarse kə Naan.

² Wu lepan fuu mo a nkaa mbii de mo aɗeng. Taji wu lepan fuu mo nkaa mbii de mo ndəən yil desə kas.

³ Mbədi wuu murep, ɗang be seen fuu depwoo nə mo a səsok pee Kristi de ndəən Naan.

⁴ Katɗang Kristi ɗewur a seen fuu, wur jì put, be wuwun zak, wun mput ashak kə wur ndəən dehai fin.

Seen Desaar Kə Depwoo

⁵ Wu twe mbii de mo a mə yil desə, de moo cìn ɗak ndəən seen fuu mo jir. Mbii kaa cìn ngaa mo sə, kə mwaan debish mo, kə coor mbii mə nan mo, kə rəbet mbii debish mo kə tələk, de nə a see nyil mee naan deci.

⁶ A mbə mbii debish kaa desə mo sə, be Naan wur woo tuup fin nkaa nenyil de mo cii kələng ɗoo fin.

⁷ Gyet wun, shikáa fuu, wuu cìn mbii desə mo, har gyet wuu mwaan a ndəən mo.

⁸ Dangbe yaksə, kaadi wun kə seen depwoo sə, be nə ret kə wu shwat sar fuu mo aku, ndəən mbii debish desə nə mo jir. Mbii mo kaa langtuup, pan debish nkaa shak, pwoo deɓuu nkaa shak, kə jir pwoo de baa mo kə mee koop nə kas. Taji wu baa wu cìn mo de zak kas koo dəben.

⁹ Taji wu cìn ɗung nshak kas, mbəde wuu ten wu yit shiimwaan fuu de gyet yam nə mo ɗi.

¹⁰ Mbəmənə wu shee shiimwaan depwoo de Naan wu le ndəən pətuup fuu mo, de nə ndak shiimwaan fuu mo, kə wu dee de kaa wu sə, mbəkə wu man wu ɗikə.

¹¹ Yaksə, baa mee shwatnyit de nnaar kə ngu Heleni kə ngu Yahudi kas, koo nnaar kə gwar de moo can wu kə gwar de nsuluk kas. Nnaar kə nenseen mo, kə nenyil de baa moo seen kas, nnaar kə məzep mo, kə nenyil mo, nnaar kə kərem mo, kə jepɓu mo. Yaksə be gurum mo dee a nciit-nciit, ndəən Kristi, mbəde wu met mbii mo jir.

¹² Taji wu muunshik nə, Naan wal nwun zam, har wur bələp wun, mbəkə wu dee de a nenyil fin mo. Nə a təng kə shiimwaan fuu mo ret, kaa jep Naan mo sə. Wu naajeel mə

shak. Wu cìn mbii ðeret nshak. Wu sham kə kaa fuu mo. Wu cìn mbii mo ndəən ðyeen, kəzak, wu gung ndəən mbii mo jir.

¹³ Taji wu kəlak kə langtuup kə shak kas. Kat mee gurum cìn shikbish ngənəən, be gwar de mo cìn shikbish nə nwur, wu fwo de ngucin shikbish nə. Daa Naan kə fwo shikbish fuu mo, mpeeməna, be nə ret kə wuwun, wu fwo di nshak zak.

¹⁴ Mbii de nii koop nə met jir, wu wal, mbəde nwal nə kə bəl gurum mo ashak ndəən tong de mbii mo a dekaam jir.

¹⁵ Wu yit kə tongryang mə Kristi, nə se mishkoom ndəən pətuup fuu mo. A mpeeməna be Naan wu pərep wun, mbəkə wu tong ndəən tongryang mənə. Wu pəlang Naan shidaar-shidaar.

¹⁶ Wu yit kə pwoo kə Kristi nə tong ndəən wun hakyeng, kaadi wu cìn kám, kə bamshak ndəən seen de Naan wu cìn nwun sə. Wu kwoop Naan shi kook mo, kə kook de mo a mə Riin, de mo put ndəən pətuup fuu, de Riin kə Naan wu cìn wun. Kaade wuu koop Naan shi kook mo sə, be nə ret kə wu pəlang wu ndəən pətuup fuu mo.

¹⁷ nDəən mbii de wuu cìn mo jir, koo de a ndəən dak, be wu cìn mo jir a ndəən səm kə Daa fun Jesu. Wu pəlang Naan puun ndəən səm fin.

Ar De Nendəm Dang Jesu Mon nTong Di Ashak

¹⁸ Wun mat mo, wu shin dedes mish fuu mo, kaade nə ret kə nendəm dangnaan mo cìn sə.

¹⁹ Wun mish mo, wu nwal mmat fuu mo. Taji wu tong kə mo a shi lek kas.

²⁰ Wun jep mo, wu kəlang pwoo puun fuu mo, mbəde mənə ret nNaan nyit zam.

²¹ Wun puun mo, taji wu le kə jep mo langtuup kas, mbəde kat wu le kə mo langtuup, be nə nroop kwak mmo.

²² Wun kərem mo, wu cìn mbii de nenlu fuu mo sat nnə wu cìn. Taji wu cìn mbii mo a mbəde moo naa wun kas, mbəkə wu kat ðeret de pee mo bejee kas, dangbe wu cìn mbii mo a shi pətuup deməndong, kə shin dedes nNaan.

²³ Koo dang de dak fuu nə a meyii, be wu cìn nə shi pətuup məndong, kaade wuu cìn a nNaan sə, baa a mbe gurum mo kas.

²⁴ A Daa Jesu Kristi wu a Daa fuu. Wun nlap kwat fuu mo a pə wu de. Kwat de wu nshin nwun nə, a sekop de wu dak nə le mbe nenyil fin mo ndəən dengnaan, mbəde dak de wuu cìn nə, be wuu seyil nDaa Jesu Kristi.

²⁵ Ngwar de wu cìn mbii debish, be Daa wu nkwat gwar mənə a shi mbii debish, nciit-nciit kə mbii debish de gwar mənə cìn. Baa mee shwatyit de kas koo dāben.

4

¹ Wun nen de wun kə kərem mo, wu fwang mo ndəən ar ðeret, ndəən zeen zak, mbəde wu man nə, wun de kə mee gwar dedes zak, ndəən dengnaan, dewur kə fwang wun.

Mbii De Nə Ret Kə Wu Cìn

² Wu dangnaan(leshap kə Naan) shidaar-shidaar. Wu tong shi gongpee, kəzak, wu pəlang Naan mbe mbii mo jir.

³ Wu dangnaan(leshap kə Naan) mbe mun zak, mbəkə Naan wang ar də mmun, kə mu satpwoo fin de ngurum mo. Kə mbəkə mu yakshii nə de ngurum mo mbii de jurum, de Naan wu woo mmun nkaa Jesu Kristi. A mbe pwoo ðeret nə, dangbe nghan a shishoot ndəən lushoot.

⁴ Wu dang pə Naan, mbəkə nghan satpwoo ðeret nə de ngurum mo agaak, kə mo manshii nə di, kaade nə ret kən ghan sat sə.

⁵ Wu mwaan shi seen, pə nenyil de baa mo a nendəm ndang Naan mo kas. Wu cìn dak kə koo a pee dedangyi de Naan shin wun!

⁶ Wu yit kə liispwoo fuu mo shang kəlang ngurum mo, kaa mbii də mo tap le kəən dike sə, mbəkə wu man mbii de wun nlap de ngurum mo katdang mo tal mee mbii pə wun.

⁷ Tikikus satpwoo nwun, nkaa mbii də an kən cìn mo jir. Wur a dyemnəən fun de muu wal wur ndəən Kristi. Wur kə cìn dak kə nendəm ndang Naan mo, a shi pətuup məndong. Wen kə wu, mun a kərem kə Daa Jesu ndəən dak fin.

⁸ Wen kən lep wur dām pee wun di, a mbəkə wur sat de nwun mbii de muu cìn mo jir, kəzak, mbəkə wu caa wun di.

⁹ Unisimus dewur a nguyil fuu, wur ndəm ashak kə Tikikus. Mon nsat nwun mbii mo jir, nkaa an. Unisimus wu a dyemnəən fun, de muu wal nwur. Wur cìn dak kə nen dām ndang Naan mo a shi pətuup məndong.

¹⁰ Aristaakus dewur a shishoot ashak kə an, wur kə tok kə wun jir. Maak kən kə Barnabas, wur kə tok kə wun zak. Wen kən ten ran pwoo nwun nkaa wur zak. Katdang wur dəm pə wun də, be wu lap wu shi pətuup məndong rəret.

¹¹ Joshuwa də moo pet wur a Jastus, wur tok kə wun. Das dəkun sə mo, moo bam nghan zam. A mo a nen Yahudi də moo cìn dək ashak kə nghan mpeesə. Muu sat ngurum mo nə, Naan wu a mishkoom.

¹² Abafaras dewur a ndəən wun, wur tok kə wun. Abafaras wu a kərem kə Jesu Kristi. Wur dangnaan(leshap kə Naan) mbe wun shidaar-shidaar. Wur dang pə Naan, mbəkə wu dər də balbal, ndəən mbii də mo a mə Naan, mbəkə wu man mbii də moo ret də nNaan nyit. Kəzak, mbəkə wu kələng dōo fin də, ndəən mbii mo jir.

¹³ Wen shikáa fen, nghan kən naa, kaade wur cìn dək balbal mbe səm fuu wun də wun ndəən Kolosi, kə be nen də mo ndəən Lodisiya kə Hirapolis.

¹⁴ Luka dewur a nguyen, də muu wal nwur zam, kə Dimas moo tok kə wun.

¹⁵ Wu tok kə dyemnəən fun də mo ndəən Lodisiya, kə Nimfas, kə nendəm ndang Naan də mo ndəən tul nwur.

¹⁶ Abwoon də mo kə tang lepran dəsə nwun, be wu le kə mee gurum tang nə ndəən nendəm ndang Naan də mon nLodisiya zak. Wu tang lepran, də nendəm ndang Naan də mon nyil nLodisiya mon nlep shiin ji nwun zak.

¹⁷ Wu sat Arkipus nənee, <<Wur kyes dək də di Daa Jesu Kristi Shìn nwur, mbəkə wur cìn də sə.>>

¹⁸ A an Pool ran lepran dəsə nwun shi sar fen. Taji wu muunshik nə, an a shishoot ndəən lushoot kas. Deret Naan tong ashak kə wun jir. nə aasə.

Lepran Denshee Də Pool Ran Nenyil Tasolonə mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Silas kə Timoti shin dām pə nendām ndang Naan de mo ndəən yil nTasoloni, de nə ndəən Naan puun kə Daa Jesu Kristi. Naan cin deret nwun kə tongyang zak.

Pool Plang Naan

² Koo pərangyi, be muu pəlang Naan mbe wun jir, kəzak, muu yee wun jir ndəən leshap kə Naan fun mo shidaar-shidaar.

³ Muu yee wun mbe Naan fun, dewur adeng, kaade wu kām cinzeen fuu nə ndəən mbii de wuu cin mo. Kə kaade wal fuu nii le kə wu cin dak shibal, kə kaade canciin fuu nkaa Jesu Kristi nə dar balbal sə.

⁴ Dyemnaa mo, mu man nee, Naan wur wal nwun, dang wur kə ten bələp wun, kə wu dee a nen fin mo zak.

⁵ Mbəde baa gyet mu satpwoo deret nə nwun a shi lepwoo fun bejee kas, amma a ndəən iiko mə Riin Debang. Kə mun mu cinzeen nee, mbii də mə sat nə azeen. Wu man tong fun, kaade gyet mun de ashak kə wun. Muu cin mbii mo jir a mbe fuu.

⁶ Gyet wun, wuu yaa mwaan ndəən shiimwaan fun, kə ndəən shiimwaan kə Daa fun, koo de wuu shwaajeel, amma nə a mbəde wun kə lappwoo deret nə shi retnyt de Riin Debang shin nwun.

⁷ Nə aasə be, wu dee a mbii kām nkoor nenshınzeen nJesu Kristi de mo ndəən nyil mMasidoniya kə Akaya.

⁸ A mbə wun dangbe nenyil de mo kus, kə dejong mo, mo kələng pwoo Daa. Baa a mMasidoniya kə Akaya bejee kas, amma shinzeen fuu ndəən Naan nə dām wul koo pee dedangyi. Mbəmənə, baa mun kə mee mbii mbə sat kas.

⁹ Gurum mo, koo a nnəyi, be moo sat a wun, kaade gyet wu lap mun shi pətuup məndong sə, kə kaade gyet wu yit kum fuu mo, mbəkə wu seyil di nNaan dewur kə seen kə wur azeen,

¹⁰ Kə wuu tong shi gongpee mbə waaji kə Lāa fin ndəən dengnaan, shii kə mənə a Lāa nwur Jesu Kristi de Naan wu yool kə wur a peemúut, kə wur bam mun ndəən tuup Naan de nən a ar ji zak.

2

Dak Pool Tasolonika

¹ Dyemnaa mo, wun wu man shikáa fuu nee, ji fun pee wun de baa nə a buu kas.

² Wu man kaade mun mu ten mu shwaajee kə fələp ndəən yil nFilipi, akudang muu ji pee wun de nTasolonə. Koo de gyet gurum mo des mmo cii mun, dangbe Naan fun wur shıbal mmun mputuup, mbəkə mə satpwoo wur deret nə de nwun.

³ Pwoo de mu sat nwun nə, baa nə a dung koo pan debish kas. Baa gyet mə sat nə, a mbəkə mə gwam mee gurum de kas.

⁴ Amma mbəde Naan wur kə ten bələp mun, kə wur kə ten le pwoo nwur nə ndəən sar wur. Muu cin kə mə tong dyeen də a nNaan, dewur man pətuup fun mo jir. Baa muu cin mbəkə mutong dyeen de a ngurum kas.

⁵ Wu man nə, baa muu kam ji kə mee pwoo deshang mmee gurum shi ləpwoo fun mo kas, mbəkə mə gwam wun, kə mə kat shool de pee wun kas. Naan wu man nə aasə.

⁶ Baa muu cam tang a dedes pee gurum mo de kas, koo pə wun, koo pee nendeci mo. Koo di mun kə pee mbe cin dak kə iiko fun kaa nenlep Kristi mo sə.

⁷ Dangbe jir kəsə, be gyet muu fwang wun, a kaade nəən kyee war fwang jep war mo sə.

⁸ Mbəde mə wal nwun zam, har gyet mu rəbet mbəkə mə shin seen fun mo mbe wun, baa a mbe pwoo deret Naan de gyet mə sat nwun bejee kas.

⁹ Dyemnaa mo, wu yee ndak de gyet mun mu cin shibal pee wun di. Gyet mun mu cin dak mpar kə puus, mbəkə taji mu lejeel nwun kas, nnaar de gyet mun nkaa satpwoo deret mə Naan nə nwun.

¹⁰ Wun a langtang fun, kə Naan zak, Gyet shiimwaan fun mo mbə wun di, wun de wu shinzeen nə a debang, deret dang nii mee luk kas.

¹¹ Wu man nee, mu tap wun a kaade puun kə tap jep nwur mo sə.

¹² Muu caa wun, muu bam wun zak, kəzak, mun kə sat nə yit des nə, nə ret kə wun mwaan a mwaan de nə ret nNaan nyit. Naan dewur pərep wun, mbəkə wu del de ndəən mulki nwur, kə mə tong de ashak kə wur ndəən ram fin.

¹³ Mee mbii de nii le, kə mu pəlang Naan shidaar-shidaar zak, gyet mə shee satpwoo Naan nə nwun, be kaade wu kələng, be wu lap nə, baa a kaa pwoo gurum sə kas, amma wu lap nə a kaa pwoo Naan sə dang nə a pwoo nə azeen, de nə nkaa cin dak ndəən pətuup fuu mo, wun nen de wu cinzeen.

¹⁴ Dyemnaa fun mo, wu mwaan ndəən shiimwaan nendəm ndang Naan de mo a mə Kristi Jesu, de mo ndəən yil nJudiya. Wu nshwaajeel nsar nenyil fuu mo, kaade gyet mu shwaajeel nsar nen Yahudi mo sə.

¹⁵ Gyet a nen Yahudi nə mo tu Daa Jesu, kə mo twe nensatpwoo Naan mo. Mo ceen mun zak. Baa mbii de mo cin nə ret nNaan nyit kas koo lee. Kəzak, mo a shaarlek gurum mo jir.

¹⁶ Mbəde moo yaappee, mbəkə mo cii satpwoo deret nə de mmun, mbe nen de baa mo a nen Yahudi mo kas, mbəkə taji mo kat seen de zak. A ndəən ar desi be, mo gam shi butbish fur de moo naa ncin nə, amma yaksə tuup Naan nii taa nkaa mo jir.

Pool Rəbet Waa Dəm nYil nTasoloni

¹⁷ Dyemnaa mo, kaade gyet mu bəksak kə wun, mbe rep pee lee, yaksə nə daamppee mmun, koo de a yit fun mo bəksak dak, be pətuup fun moo pan wun de shidaar-shidaar.

¹⁸ Dyeen mmun naa yit fuu mo zam. Muu fes mə rəbet dəm pee wun de zam. An Pool, kə lepan fen mbə dəm pee wun di met nyitvəl, amma nGujwaan dar a ar nə.

¹⁹ A me a mbii canciin fun, kə retnyit fun, de nə kām nnə, muu se koorong nyit Daa fun Jesu, parpuus dewur mbaai yii? Baa a wun kas aa?

²⁰ A wun a nen de wu le kə mu kat retyit kə nə nshang mmun parpuus de mun nnaa Jesu Kristi.

3

¹ Mbəmənə, kaade baa mu mak gung kə kas. Nə aasə, be rəbet fun nə, mun koor nə mo, mun ntong Afens mbusun,

² kə mə lep Timoti shindəm pee wun de. Timoti wur a dyemnəən fun ndəən dak Naan, mu satpwoo deret nkaa Jesu Kristi. Mu lep wur shindəm pee wun di, mbəkə wur caa pətuup fuu mo de, kə wur kām də nwun, kə wu dar di balbal ndəən shinzeen fuu.

³ Mbəkə taji jeel de wun nkaa shwa a lee, kə memee fuu baa mbwoon kas. Wun wu man nnə, Naan wu kə ten lee nnə, mun nen fin mo mun nshwaajeel.

⁴ Kaade gyet mun de ashak kə wun, be muu sat nwun nnə, nə a təng mun jir mun nshwaajeel. Yaksə wun nkaa naajeel nə, kaade gyet muu ten mu sat nwun sə.

⁵ Gyet wen man nnə, wun nkaa shwaajeel, a nə le dāngbe nghan lep Timoti dəm pee wun, mbəkə ghan man de. Kyet wuu dar balbal ndəən shinzeen fuu nə wo? Baa di wen kudi kən mak gung kas mbəde kərmuut doom yaa an. Wen yee nee, meebe ngujwaan wur kə cəer kə wun, mbəkə dak de gyet mu cin nnaar fuu, be nə a dee buu.

⁶ Yaksə Timoti wur kə ji pee mun di. Wur satpwoo de nə ret mmun nyit, kaade wuu dar balbal ndəən shinzeen fuu ndəən Jesu Kristi, kə wal fuu nə bal zak. Wur sat mmun nee, wuu yee mun shidaar-shidaar shi retnyit, kə nnə dyeen nwun nnaa mun kaade dyeen mmu nnaa wun sə zak.

⁷ Dyemnaa mo, kaade mu kələng nee, shinzeen fuu nii sekyeen, be koo de mun nkaa shwaajeel, kə mbii mo des moo daamppee mmun, be desə nə, fes bam pətuup mmun zam. A shinzeen fuu nə bam pətuup fun mo.

⁸ Yaksə mun nkat gangkwak, katdang wu dar balbal ndəən Daa Jesu.

⁹ Mu pəlang Naan dedes hakyeng mbe wun, kə mu kat retnyit a kyeen nwur mbe wun. Mu pəlang wur mbe retnyit de mu kat ntoom Naan fun, mbe wun.

¹⁰ Muu naa ncin dāngnaan (leshap kə Naan) shidaar-shidaar, par kə puus, mbəkə, katdang mə katpee, be mun nji pee wun de, kə mə naa wun de shi yit fun. Kə mə bam wun de, ndəən mbii de moo luk wun ndəən shinzeen fuu nə.

¹¹ Muu dāngnaan (leshap kə Naan) nee, Naan puun fun shikāa nwur, kə Daa fun Jesu Kristi wur nwang ar nə mmun, kə mu dəm pee wun di.

¹² Daa wur le kə wu sekyeen kə wal kə koor gurum mo jir, kaade muu wal nwun sə.

¹³ Mbəkə wur gangkwak de nwun ndəən pətuup fuu mo, mbəkə shiimwaan fuu nə dee de a deret, kə dəbang nyit Naan dewur a puun fun jir, parde Daa fun Jesu Kristi wur nji ndəən yil desə ashak kə nen nwur dəbang mo jir.

4

Tong De Ni Ret nNaan nYit

¹ Dyemnaa mo peekyes nā, muu dang pā wun ndāen sām nDaa Jesu. Wu kām shi mun, caan kē mwaan de mun muu cīn, mbākā nā gam dýeen Naan de. Azeen, wuu ten wu yaa kyeet kē mwaan mənā, naa tēng wun sekyeen ndāen mwaan mənā dīkē dīkē.

² Wu man kām de gyet mu cīn nwun ndāen bal Daa Jesu Kristi.

³ Naan wur rābet kē wu dee a dēbang. Taji wu del ndāen shikbish de nā a mē ngaa kas.

⁴ Koo weyi ndāen wun, be nā ret kē wur man kaade wur yaa kaa fin dī ndāen ar dēbang, de nā ret.

⁵ Baa a shi coor mē nan kas, kaade nenkum de baa mo man Naan kas, moo cīn sē.

⁶ Taji mee gwe cīn mbāde bish nkaa dýemnāen nwur kas, mbāde Daa wur cii nen de moo cīn kaan mbii mənā mo jir. Muu ten mu satpwoo nwun shībal nkaa nā.

⁷ Baa Naan wur pet mun a mbākā mu dee dī a ndāen shikbish kas, amma kē mē dee dī a dēbang.

⁸ Mbāmənā kat mee gurum cii kām desā mo, be baa gwar mənā cii a gurum kas, amma wur cii a Naan, dewur shīn Riin nwur Dēbang nwun.

⁹ Baa nii mee kwoop nā kē nghan ran mee mbii nwun, nkaa wal ndýemnāen fuu mo kas, mbāde Daa Naan shikāa nwur, wur kē ten kām nwun kaade wun nwal nshak zak.

¹⁰ Azeen, wu wal nendām ndang Jesu Kristi de mo ndāen Masidoniya jir, amma muu dang pā wun dyemnaa mo, mbākā wu sekyeen de kē wal dīkē dīkē, mbe mo jir.

¹¹ Wu gung kē wu mwaan dī shi mase mē pādok, wu tap kē mbii de wun pā cīn mo, dang wu cīn dak shi sar fuu mo, kaade gyet mu sat nwun sē.

¹² Katdang wu cīn mbii de mē sat nwun sē mo, be nen de baa mo shinzeen nDaa Jesu kas, mon nshin dedes nwun, kē baa wun ntaa wu kat mbut mme mbii kas.

Ji nDaa Jesu

¹³ Dyemnaa mo, mē rābet kē wu man mee mbii hakyeng, nkaa nen dī mo kē ten murāp mo, mbākā taji pātuup fuu mo wat, kaa nen dī baa mo shinzeen nyool a peemūt nā sē kas.

¹⁴ Mun mu shinzeen nee, Jesu kē muut, kē wur kē baa yool a peemūt. Mbāmənā, be mu man nee, katdang Jesu wur nji, be Naan wur nle kē nen de mo kē murāp ndāen Jesu, be mon nji ashak kē Jesu.

¹⁵ Pwoo de muu sat nwun sē, nā put a pee Daa de shikāa nwur. Katdang Daa Jesu wur nji ndāen yil desā, be mun nen de mē kudi mmeen, baa a mun ntaa tēleng, nen de mo kē ten murāp mo kas.

¹⁶ Parpuus mənā, be Daa wur ndýeep doo shībal, kē ngulep Naan dedes, wur ntāa feer. Dangbe Daa Jesu wur nyool yit dēngnaan kē wur sham de ndāen yil desā. Nen de mo kē ten murāp ndāen Kristi, a mon nshee yool a peemūt nā.

¹⁷ Mun nen dē mu kudi mmeen ndāen yil desā, be Naan wur nlap mun kaa kē mun ndāen nluu, mbākā mukaat dīkē Jesu nnaar kē dēngnaan. Yool mmənā be mun ntong ashak kē Daa har ngaa-ngaa.

¹⁸ Mbāmənā, be wu caa pātuup nshak shi pwoo desā mo.

5

Wu Dak Suk Mbā Ji nDaa Jesu

¹ Dyemnaa mo, baa nii mee kwoop nā, kē mu ran mee mbii nwun nkaa parpuus kē peedī Daa Jesu wur nji kas.

² Wu ten wu man pwoo nkaa nā. Wun shikāa fuu, wuu ten wu man nee, parpuus mənā be Daa wur nji a kaa wat de kē jī mpar sē.

³ Nciit kē mənā, be gurum mon mbwet sut, dang mon nsat nānee, << <<Koo meyii, be nā de ryang, kē mbii mo dī rāre.>> Dangbe, ndi mman, mee jeel kē shwal ntaa nkaa mo, kaa shwal de mat moo kēleng nā, kaade mo pā lāa-lāa sē. Parmənā be baa mee gwar mbar kas koo mēdong.

⁴ Amma wun dyemnaa fen mo, baa wun a ndāen peenkoo kas. Mbāmənā taji parpuus mənā dee nwun a mbii aapwoo, kaade jī kē wat aapwoo ngurum mo sē kas.

⁵ Wun jir, wun a nen de mo ndāen peebang, de wuu mwaan mpuus, baa wun a nen de ndāen peenkwoo mo kas, de muu tong ndāen peenkwoo sē kas.

⁶ Mbāmənā, taji wu saam kaade koor gurum moo cīn sē kas, amma mu yaasun, kē mē tong dī shi gongpee.

⁷ Gurum moo saam a mpar, kē gurum moo yuur a mpar,

⁸ amma mun, muu mwaan a mpuus. Mbəmənə be mə yaasun fun mo. Mu sat a nsekyeen ndəən shinzeen, kə wal ndəən Daa Jesu. Mbəde desə mo a kaa nlər shool, de shiitooon moo lep mbe gong tuur mmo, mbəkə taji mee mbii tung mo kas sə. Kəzak, wu yit kə mu sat a nleyit nkaa Daa Jesu də wur bam mun. Mbəde leyt desə nə dee a kaa mbiikaa shool de kə fwang kaa ngurum ndəən lek sə.

⁹ Mu man nə, Naan wu bələp mun, baa a mbəkə mə del de ndəən jeel kə tuup nwur kas, dangbe wur bələp mun a mbəkə mu kat bam de ndəən Daa Jesu Kristi.

¹⁰ Wur dewur muut, mbəkə katdang wur mbaaji, be koo de mu kudī mmeen ndəən yil nə, kə koo de muu ten mu murəp, be mun ntong ashak kə nwur.

¹¹ Mbəmənə wu gangkwak nshak, kə wu bamshak kaade wuu pə ncin nə sə.

Kyes mPwoo Nə Mo

¹² Dyemnaa mo, mu dang pə wun kə wu shīn dedes nen de moo cīn dak pee wun dī. Muu sat a nen de moo fwang wun kə kam wun ndəən kəər nDaa.

¹³ Wu shīn dedes mmo hakyeng, kə wu wal mmo zak, mbə dak de moo cīn nə. Wu tongryang kə shak jir.

¹⁴ Dyemnaa mo, muu dang pə wun, mbəkə wu gwak nenseer mo, de sar fur mon nfii. Wuu gang pətuup nen de moo kəərmuut mo, kə wu bam nen de baa moo bal kas, kə wu gung kə shak jir zak.

¹⁵ Wu tap, mbəkə taji mee gwar kwat debish shi debish kas, amma wu gung kə wu cīn deret de nshak kə gurum mo jir, koo pərangyi.

¹⁶ Wu cīn retnyit koo pərangyi.

¹⁷ Wu dangnaan (leshap kə Naan) shidaar-shidaar.

¹⁸ nDəən mbii mo jir, be wu pəlang Naan, mbəde nii ret nNaan mbə wun nen de mo kə bal wun kə Jesu Kristi, kə wun cīn zak.

¹⁹ Taji wu cīi cīn dak nRiin Naan de wu ndəən wun kas.

²⁰ Taji wu bākpwoo de mo put a pə Naan dī kas.

²¹ Wu kam mbii mo jir, mbəkə wu man dī nə azeen de. Wu yaa mbii de mo a deret.

²² Taji wu cīn mee mbii debish kas koo le.

²³ Wen cīn dangnaan (leshap kə Naan) nə, Naan shikaa fin, wur dewur cīn tongryang nwun, wu nle kə wu dee a dəbang ndəən mbii mo jir. nDəən riin fuu mo, kə seen fuu mo, kə suk fuu mo, mbəkə wu dak suk fuu mo de, mbe puus jī Daa Jesu Kristi, be baa wun nden kə mee yitluwaan (naasheep) kas.

²⁴ Naan dewur pərep wun agu cinzeen baa wur mmak bam wun kas.

²⁵ Dyemnaa mo, wu cīn dangnaan (leshap kə Naan) mbe mun.

²⁶ Wu tok kə nen cīnzeen nə mo jir shi tokshik dəbang, wu yaa sar nshak ndəən wal de nə a mə Naan.

²⁷ nDəən sām kə Daa, be an kən satpwoo nwun shibal nee, nə a tōng wu tang lepran desə nə nkom nen cīnzeen nə mo jir.

²⁸ Deret Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun. Nə aasə.

Lepran Devəl De Pool Ran Nen Tasolonə mo

¹ Lepran desə nə put a nsar Pool kə Silas, kə Timoti. Muu tok kə nendəm ndang Naan de mon nTasoloni, de mo a mə Naan puun fun kə Jesu Kristi.

² Naan puun fun kə Daa Jesu Kristi mo shín deret nwun kə tongryang zak.

Naan nTokdyeel nGurum Mo a Shi Jesu

³ Dyemnaa mo, nə a təng kə mu pəlang Naan mbe wun shidaar-shidaar. Nə ret kə mun, mu pəlang wun aasə zak, mbəde cinzeen fuu nə nkaa wurang hakyeng, kəzak, wal fuu mbə niyee fuu mo nii seet bubul dak.

⁴ A nə le dāng mun shikāa fun muu canpwoo shi wun nendəm ndang Naan mo, mbə gung fuu, kə shinzeen fuu, kaade wuu dar di balbal jir kə de wuu gung kə shinjeel kə shwaajeel de wuu shwa mo shini-shini.

⁵ Mbə mbii de wuu shwaajeel nə mo yaksə, parmee puus be mon nkat wun kə kwoop nə mbə mulki Naan. Desə mo deə a langtəng mbe kām nwun nee,

⁶ Naan a ngucandyeel den ndəre ndəre. Mbəmənə, wur nshinjeel nen de mo shínjeel nwun.

⁷ Wur nshin nookdi nwun kə mun jir ndəən jeel de muu shwa mo yaksə. Mbii desə mon nden aasə parde Daa fun Jesu wur ntong ndəən dengnaan sham. Wur nkāmkaa fin ashak kə nenlep nwur debal mo.

⁸ Wur nji shi wus de nii bəlempee, mbəkə wur kwat nen de mo cii Naan de, kə nen de mo ciipwoo deret nkaa Daa fun Jesu Kristi.

⁹ Kwat mo nən ndee a muut del dām kə mo ngaa-ngaa. Baa mon mmak naa yit Naan koo dedes mə iiko nwur kas, koo le.

¹⁰ Katdang wur nji, parpuus dedes mənə, be nen nwur mo jir, mon nshin dedes nwur. Jir nen de mo shinzeen nwur, be mon nkwoop wur, kə wun zak wun ndee ndəən nen de mon nkwoop wur, mbəde wuu ten wu shinzeen mpwoo wur de mun kə sat nə nwun.

¹¹ Mbəmənə be muu dangnaan (Leshap kə Naan) mbe wun shidaar-shidaar, mbəkə Naan wur le kə wu dee dekoop nə, mbe zeen de Naan wur pərep wun mbəmənə. Naan wur le kə wu mak cin koo a mbii deret dedangyi de wuu pan cin nə mbe shinzeen fuu shibal nwur.

¹² A ndəən kaan kə ar desə, be gurum mon nle ram nsəm Daa Jesu ndəən wun, kə wun de ndəən wur zak, shi deret Daa Naan fun kə Daa Jesu Kristi.

2

Ngwe Debish

¹ Pwoo nkaa ji nDaa fun Jesu Kristi, kə kuur fun pee wur de. Dyemnaa mo, mu dāng pə wun,

² taji pan fuu mo deə a decicəer koo nə daampee nwun kas. Mbəde pak gurum moo sat nee, puus Daa nii ten ji. Koo de gurum mo sat pwoo mənə a ndəən Riin, nnə puus nii ten del, koo a shi liispwoo nə, mo aasə. Koo kaade pak mo nkaa sat nə, nə di mu ran pwoo nwun, nkaa nə aasə ndəən pwoo de di mu ran nwun sə.

³ Taji wu le kə mee gurum ngwam wun kas, koo le. Baa puus nə kə waaji kas, atəng nnaar de gurum mon ncii tuwap kə mo cii Naan, nən nshee di akudang, kə gwar debish, dəwur deə a deləloom, de mon nvwet wur ndəən wus, wu nji put agaak akudang zak.

⁴ Wun ncin lek nkaa mbii de gurum mo kə seyil mmo jir, kə wur nlekāa fin a kaa Naan sə. A wur nsat nee, wudi met mmo jir, kəzak wur ndel ndəən Lu Naan dedes, kə wur ntong a peetong, dāngbe wur leshin a Naan.

⁵ Baa wu pan kas aa? kaade gyet mun ashak kə wun sə, be wen kən ten nsat nwun nee, mbii desə mo jir mon nden aasə.

⁶ Yaksə be, a mee mbii kə yaa wur baa kənə. Wun shikāa fuu, wu man mbii mənə. Katpee nə wul, be gwar debish wur nji put agaak.

⁷ Jurum kə bal kə ngwar debish nə nkaa cin dak yaksə ndəən yil desə nə. Dāngbe mee ngwar kə yaa wu baa kə nə mbe reppée deben dak. Katdang mo mang ngwar de nii yaa wur baa kənə,

⁸ be ngwar debish nə wur nji put. Dāngbe Daa Jesu wur ntu ngwar debish nə shi nook kə pwoo fin. Katdang Daa Jesu wur mbaaji ndəən dedes fin.

⁹ Katdang ngwar debish wur nji put, be wur nji a ndəən bal mə ngunjwaan. Wun ngwam gurum mo shi mbii aapwoo mo des dəwur ncin mo.

¹⁰ Wur ncin dak kə koo mbii debish dedangyi, mbəkə wu ngwam nenyil de mon nloom de. Nen desə mo dee a deləloom mbəde di mo cii shinzeen, kə mo cii wal nzeen. Mbəmənə, be baa mo kat bam kas.

¹¹ Aasə be, Naan cəər kə pan fur mo, mbəkə mo shinzeen de a mbii də nə a dɔng bejee dak.

¹² Mbəmənə, be mon ndee a deləloom, mbəde mo cii shinzeen atəng mo kələng shang mə cɪn shikbish dak.

Naan wur bələp wun

¹³ Dyemnaa fun mo, Daa wu wal nwun. Mbəmənə be nə ret kə mu pələng Naan mbe wun. Naan wur ten bələp wun, pəgyet di nshee, mbəkə wur kat bam wur de ndəən bal Riin fin dəbang, dewur le wu dee a nen fin dəbang mo shi shinzeen ndəən mbii de nə azeen-nzeen.

¹⁴ Naan wu pərep wun, mbəkə wu tong de ashak kə Daa Jesu ndəən ram fin, mbe pwoo deret de mun kə sat nə nwun.

¹⁵ Mbəmənə dyemnaa mo, wu dar balbal, kə wu yaa mbii de gyet mu kám mo de, koo de gyet mə sat a shipwoo, kə koo de gyet mu sat a shi lepran de gyet mə ran mo nwun zak.

¹⁶ Daa fun Jesu Kristi shikáa nwur, kə Naan puun fun moo bam pətuup fuu mo.

¹⁷ Kə wur shínbal nwun, mbəkə wur cɪn koo a dak dedangyi, kə pwoo deret de wuu sat zak.

3

Wu Dangnaan (Leshap kə Naan) mBə Mun

¹ Dyemnaa fun mo, pwoo de muu rəbet sat mə kyes nə a nee, muu dang pə wun, mbəkə wu dangnaan (leshap kə Naan) de mbə mun. Mbəkə pwoo Naan nə kaatpee mo de, kə mbəkə gurum mo lap nə di kəkoop, kaade gyet wun wu lap nə sə.

² Kəzak, wu cɪn dangnaan (leshap kə Naan) mbe mun, mbəkə Naan wur bam mun de ndəən sar kə nen bish mo, de pətuup fur mo a de deet. Baa a gurum mo jir, mo shinzeen mpwoo nə kas.

³ Dangbe Daa wur kə dar nkaa zeen. Wur nshin bal nwun kə wur tap fwang wun aku nsar ngujwaan.

⁴ Mu shinzeen nDaa be wun, nə, wu cɪn mbii de mu sat mo de, kə wuu sekyeen kə cɪn mo zak.

⁵ Daa wur nle kə wu man wal Naan dedes mbe wun, kə gung kaade Daa Jesu gung sə zak.

Taji Wu Dee a Seer Mo Kas

⁶ Dyemnaa mo, ndəən səm kə Daa Jesu Kristi, muu sat nwun shibal nee, taji wu balkaa kə dyemnaən fun de mo a seer mo kas. Shii kə mənə, a nen de baa moo mwaan nkaa kám de gyet mu kám nwun kas.

⁷ Wun shikáa fuu, wu man nee, nə ret kə wu mwaan ndəən shiimwaan fun, mbəde gyet mun ashak kə wun, be baa gyet muu tong kə sar fun mo nfii kas,

⁸ kə baa muu se mbiise nsar mee ngwar zuum kas, amma muu cɪn dak shibal kə sar fun mo mpar kə puus, mbəkə taji mu lejeel mmee ngwar ndəən wun kas.

⁹ Gyet mun kə iiko mbəkə mə sat nwun nnə wu shin mbiise mmun, dangbe baa gyet mu tal pə wun kas, mbedi gyet mu rəbet kám nwun ar de wun ncin dak shi sar fuu mo.

¹⁰ Kaade gyet mun de ashak kə wun, be muu naa nsatpwoo nwun shibal nə, katdang baa mee gurum cɪn dak kas, be taji wu shín mee mbii nwur se kas.

¹¹ Mu kələng nee, pak mo ndəən wun, moo dee a seer mo. Nnə baa moo cɪn mee dak kas, amma nnə, moo dee mwaan buu, mbəkə mo lep pwoo de ndəən dak kə gurum mo.

¹² nDəən səm kə Daa Jesu Kristi, muu satpwoo shibal nee, nə ret kə nen mənə mo nook mwaan mənə, mbəkə mo cɪn dak, de mon nkat mbiise mukáa fur mo di, mbə pwoo fur mo.

¹³ Dyemnaa mo, taji kwak fuu mo murəp mbə cɪn dak deret kas.

¹⁴ Katdang mee ngwar cii cɪn mbii de mu sat ndəən pwoo desə, be wu naa gwar mənə rəret. Taji wu cɪn mee mbii ashak kə wun kas, mbəkə naashweep yaa gwar mənə di.

¹⁵ Dangbe taji wu naa wur a kaa shaarlek sə kas, dangbe wu fwang wur kaa dyemnaən sə.

Pwoo Mə Kyes Nə

¹⁶ Daa Jesu shikáa fin, de ryang kə put a pee wur di, wur shín tongryang nwun ndəən mbii mo jir. Daa Jesu tong ashak kə wun jir.

¹⁷ Desə a sar ran mənə Pool, de an kən le nə ndəən pwoo de moo put pee ghan di. Wen kən ran aasə.

¹⁸ Deret kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun jir. Nə aasə.

Pwoo de Pool ran nTitus

¹ A ghan Pool kərem nDaa Naan, kə laalep mə Daa Jesu Kristi, ran wasika desə nə. A Jesu wur bilip ghan, mbəkə nghan bam nen de Naan wur kə ten bilip mo, mbəkə shinzeen mo wurang de ndəən Naan, kəzak, mbəkə mo man zeen nə de jir nkaa ar kə Naan.

² Kə mo leyit fur mo de nkaa seen de nə azeen, de nghan-ngha. Naan de baa wur cin dŋng kas, wur kə ten sat nə, wur shin seen mənə ngurum mo.

³ Nciit-nciit kəgam pee nə, be wur nwoo seen desə nə agaak shi pwoo wur, dewur kə ten le nə nsar fen. A Naan dewur bam mun, a wur a ngwe dewur ten lep nghan, mbəkə ghan satpwoo wur de ngurum mo.

⁴ Wen nkaa ran wasika desə nghan Titus, lāa fen de azeen-nzeen ndəən shinzeen, de mun kə nə vəl. Deret, kə ryang pee Naan puun nJesu Kristi Ngubam fun, mo tong ashak kə waa.

Dak de Titus Nkaa Cɪn Nə Nyil nKrit

⁵ Mbii de nə le kə nghan yit waa nyil nKrit, a mbəkə gha sət a ɖak mbii mo de ndəre-ndəre, kə gha bilip nennan mo de mbee jir lu nNaan ɖedang ghi, de nə ndəən nyil nKrit. Taji a mundər mbii de də nsat nghan kas.

⁶ Jir we de a bilip kaa ngunan sə, be nə a təng kə gwar mənə kə mase ɖeret, ngwe dewur kə mat a məndong bejee ɖak. Kə jep wur mo zak, nə a təng kə mo ɖen a nen de mo shinzeen. Ngwe de mase wur nə mak le kə gurum mo naa nə, baa wur a ngucin mbii ɖebish kas, kəzak, baa a ngukaaɖal kas.

⁷ Jir a wii dewur a ɖedes ndəən nendəm ndang Naan mo, be wur naa a mbii de mo a mə Naan. Mbəmənə, be mase wur nə a təng kə nə ɖee a ɖeret. Baa wur ndee a nguroop, jir a ngwe de mbii kəkəkək lāa wur mbut kas. Baa wur nshwaa am anab (filip) kə nə yuur wur de kas, baa wur a ngubwanbish kas. Baa wur a ngurəbet mbii mbee kat ləbet ɖebuu kas.

⁸ Ni ret kə wur ɖee a ngula gurum mo ndəən tulu wur. Nə a təng kə wur wal mbii ɖeret mo. Nə ret kə wur ɖee a ngwe de mwaan wur nə a ndəre-ndəre, kə mase wur nə ɖee a de nə shang nNaan zak. Nguyaashin.

⁹ A ngwe dewur ɖar ɖalɖal ndəən shinzeen de mu kám nə, mbəkə wur mak kám de ngurum mo zak. Mbe kə mo katɖal de ndəən pətuup fur mo, kəzak, mbəkə wur man mbii dewur nkám de nen de moo satpwoo ɖebuu mo, kə wur kám de mmo, pee de mo taa ɖel de.

¹⁰ Gurum mo ɖədes, de mo a nen təkook kə pee met jir, be a pak nen Yahudi de mo ɖee a nendəm ndang Kristi. Mo sat nə, jir nen de mo ɖee a nendəm ndang Daa Jesu, be təng mo can mo akudang, kaadi nen Yahudi moo cin sə zak. Mo a nen satpwoo ɖebuu moo, cin dŋng de ngurum mo zak.

¹¹ A le kə mo ɖok tətək, mbəde moo kám a mbii de baa nə ret kə mo kám kas, mbəkə mo kat ləbet ɖebuu de ndəən cin mbii ɖebish. Mo nkaa dəm ntul mo des ndəən ar ɖebish.

¹² Mee gurum wur de mbut nen Krit nə mo, dewur leshin a kaa ngusatpwoo Naan sə, wur sat nə, <<Nen Krit mo a nendung mo, a kaa luwayil mo sə, nenrəbet mbii mo, kə seer zak.>>

¹³ Pwoo desə nə azeen.

¹⁴ Taji mo lekom mbee kələng pwoo ɖebuu mə nen Yahudi mo, kə Wàar gurum mo, de mo cii zeen zak kas.

¹⁵ Katɖang pətuup gurum mo a ɖebang, be mbii mo jir, mon ndee a ɖebang pee nen mənə mo de zak. Dang nen de pətuup mo a ɖebish kə de baa mo kə shinzeen kas, be baa mee mbii de nə a ɖebang pee mo de kas, mbəde pan mo a ɖebish, baa mo man mbii ɖeret kas.

¹⁶ Mo lekáa fur mo, a kaa nen de mo man Naan sə, ɖangbe mbii de moo cin nə, nə kám ngurum mo nənee, baa mo man Naan kas jir dāben. Mo a nencii gurum mo, nencii kələngpee mo, baa mo mak cin mee mbii de nə ret kas jir dāben.

2

Kám de Nə Azeen

¹ Dang waa, a kám ngurum mo mbii de mo a ndəən kám de nə azeen-nzeen.

² A kám nen ɖekukun mo nənee, << nə ret kə mo ɖee a nen de mo ya sut, kə mo le pətuup fur mo ɖar a pee məndong. Taji mo ɖee ntan kas, ɖangbe mo ɖee a nen de mo ɖar ɖalɖal ndəən shinzeen nə. Nen de mo wal ngurum mo, kə nengung ndəən mbii mo zak.

³ A sat mmat denan mo nānee, << nā ret kə mo kə mwaan kaa nen de mo man Naan sà. Taji mo satpwoo debish nkaa gurum mo kas. Taji mo dee a kərem mə shwaa mwes kas. Nā ret kə mo kām mbii deret ngurum mo.

⁴ Mbe kə mo kām de mmat dedyeen mo, kə mo wal de mmish fur mo, kə jep fur mo zak.

⁵ Nen yaasut mo, mbəkə mo dee de a debang ndāen pətuup fur mo, mbəkə mo naa tulu fur mo de rəret, kə mo dee de a deret, kə mo lekāa fur mo ndər mish fur mo. Mbe kə taji mee gurum katpee satpwoo debish nkaa pwoo Naan kas.

⁶ A sat jepzəlang mo nānee, << nā ret kə mo yaasut.

⁷ nDāen mbii mo jir, be nā ret kə mo dee a nen de moo mase deret mo. A kām ngurum mo. A kām ngurum mo mbii de nā ndāen pətuup fwa de nā azeen-nzeen, kə taji a dee ntan kas.

⁸ A cīn dāk shi pwoo deret mo, mbəkə taji mee gurum katpee, mbee sat mee mbii nkaa pwoo de aa sat nā mo kas, mbəkə nen de mo cii nā, be naashweep ya mo de, mbəde baa mo naa mee mbii debish, mbəkə mo satpwoo de nkaa mun kas.

⁹ A sat kərem mo nānee, << mo sham kə kaa fur mo ndər nen de mo sərep mo, kə mo cīn mbii deret nen de moo mo zak. Taji kərem mo lapwoo nen de mo sərep mo shībal kas.

¹⁰ Taji mo cīn wat kas, dangbe nā ret kə jir a pəranghe, be mo dee a nenzeen mo, mbəkə mbii de moo cīn jir, be nā le kə gurum mo satpwoo deret de nkaa kām de nā nkaa Naan Ngubam fun.

¹¹ Naan wur kām deret wur mmun, mbəkə gurum mo jir mo kat bam de.

¹² Deret Naan nā kām mmun ar de mun nnook cīn mbii debish mo de nyit Naan, kə coor mə yil desə. Dang nā ret kə mun yaasun kə mun mwaan de ndəre-ndəre zak, mbəkə ndāen mbii de muu cīn mo jir, be nā ret de nNaan nyit.

¹³ Kaadi mun nkaa naa puus deret pardī mbii de muu leyit nkaa mo nā ngam, nciit kə mənə, be mun nnaa dedes nNaan fun. Dedes met jir mə Ngubam fun Jesu Kristi zak.

¹⁴ Mbə mun be wur shin seen wur mbəkə, wur can mun de ndāen mbii debish mo jir, kə mbəkə wur le mun dee de a nen de pətuup fun mo a debang. Kə mun dee de a nen wur mo, nen de mo coor cīn mbii deret mo jir.

¹⁵ Mbii desə mo, a mbii de waa nkām ngurum mo. A cīn dāk kə ram de Naan kə shin ngha, mbəkə nghan caa gurum mo de, kə nghan gwak mo de zak. Taji a yit kə mee gurum bāk gha kas.

3

Tong kə Nendəm nDang Jesu Mo

¹ A lepan nen fwa mo nānee, << nā ret kə mo sham kə kaa fur mo ndər mishkoom mo, kə nen de mo kə ram jir. Nā ret kə mo kələng mo, kəzak mo tong shi dāk sut, mbee cīn jir dāk dedang de nā a deret.

² Baa nā ret kə mo satpwoo debish nkaa mee gurum kas. Taji mo cīn jər kas, dangbe mo sham kə kaa fur mo ndər gurum mo jir.

³ Gyet mun shikāa fun, be mun a mwēn mo, nenbaashik mo, nen cīn mbii de nakan mo. Gyet mun a kərem mo, mbee shang mə nan desə. Pan fun mo jir a debish shidaar-shidaar, kə coor mbii gurum mo shi yit debish. Gurum mo cii mun, be mun zak, muu cii mo.

⁴ Dang kaadi Naan, dewur a Ngubam fun, wur kām deret wur kə nwalshak wur mmun,

⁵ be wur bam mun. Bam desə, baa nā a mbee mee mbii deret de muu cīn shikāa fun kas, dangbe a mbee naajeel wur, dangbe wur bam mun shi Riin Debang. Wur wang pətuup fun mo, kə mo dee a debang, kəzak, wur shin seen depoo mmun.

⁶ Wur doo Riin wur nkaa mun ndāen Jesu Kristi Ngubam fun.

⁷ Mbe kə shi deret wur, be mu dee de a nenderet mo, kə mun kat seen de ngha-ngha, de muu leyit nkaa nā.

⁸ Pwoo desə nā azeen. Wen kən rəbet kə nghan sat mbii desə mo nen fwa mo shidaar-shidaar, mbəkə nen de mo shinzeen nNaan, be mo lepan fur mo mbee cīn mbii de ndəre mo shidaar-shidaar. Mbii desə mo a deret, kəzak, mo kəkoop nā mbee gurum mo.

⁹ A nok sat mee pwoo debuu taji a watpee buu, kə nwun dee ntang səm puun fuu de mo kə murep mo kas. Kaji wu jər kə shak kas, jir wu dee mbeetshik nkaa Waar mə Mosis mo kas. Mbii kaa mənə mo sə, baa mo kə mee koop nā kas, jir dāben.

¹⁰ Katdang mee gwar dewur cii kām fwa nā, be a gwak wur yit mändong, jir yit vəl, katdang baa gwar nā kələng gha kas, be a yit wur de.

¹¹ A man nānee, << gurum kaa mənə sə, be pan wur mo jir a debish, a ngushikbish, wur shikāa wur, kə ten man nā; dyin a debish.

¹² Katdang wen lep a Artimas, a dang a Tikikus shidam pee gha de, be a gung, ka nghan ji a kat nghan de ndaen Nikapolis, mbade nghan ntong de, mbe kyes tar kut.

¹³ A gung ka nghan bam Zinas de, dewur a nguman waar mo, ka Apolos ndaen dak sut mbee mwaan mmo, mbaka taji mo kat mee mbii jee kas.

¹⁴ Na ret ka nen fun sa mo shin sut mbee cin dak deret mbee bam nen de mo ndaen jeel mo. Kaji mo tong buu shi sar de nfii kas.

Le Deret

¹⁵ Nen de mo ashak ka an jir, moo tok ka gha. A tok ka nen de mo wal mmun ndaen shinzeen nNaan jir. Naan wur le deret nkaa wun.

Pwoo de Jemis ran

¹ Lepran desə nə put a nsar Jemis kərem mə Naan kə Daa Jesu Kristi, tokshik mpee nenyil kə Naan, de mo a tititi shipee shipee ndəən yil dese.

Shinzeen kə dyeen

² Dyemnaa mo, wu chìn retnyit, katdang wu del ndəən jwaan mo shini-shini.

³ Mbēdi wu man nə, katdang mo kam shinzeen fuu ni, be nən nle kə gung fuu nə dee a dēbal.

⁴ Wu yit kə gung fuu nə sat a nwurang dak, mbəkə wun dee de a diigəgam ndəən mbii mo jir.

⁵ Katdang mee gwar ndəən wun de baa wu kə dyeen kas, be wu yit kə gwar mənə dang pə Naan, mbəkə Naan shin dyeen de nwur. Naan wur zum zam, wu naa nchin mbii ngurum mo jir, baa wur chakpwo mbe shin mbii ngurum mo kas. Naan wu nshin dyeen mun jir de mo dang pə wu.

⁶ Katdang mee gwar dang mee mbii pee Naan de, be nə a tēng gwar nə shinzeen nə, Naan wu ncin mbii nə nwur. Taji gwar mənə pan kyetwa ndəən pətuup fər kas. Mbēdi gwar dēwur pan kyetwa ndəən pətuup fər, be wu dee a kaa am de kut kə cut nə dām kə ni, koo a pee dēdangyi sə.

⁷ Mbəmənə, be taji gwar mənə lepan nnə, wuđin nkat mee mbii pə Daa de kas.

⁸ Gwar mənə a ngupan mo vəl-vəl, kə baa wur dar a pee mēndong kas, koo dāben.

Pwoo nkaa long kə jeel

⁹ Nguso ndang Jesu Kristi, de baa wu kə long kas, be wu chìn retnyit, mbēdi Naan kə ten shin dēdes nwur.

¹⁰ Nguso ndang Jesu Kristi, de wu kə long, be nə ret kə wu chìn retnyit zak, mbēdi Naan kə le kə wu sham kə kaa fər. Mbēdi gwar mənə man nə, jir kə long wu ni, be wur ndel dām kəlāk-kəlāk, a kaa pel mə dem de nii kəlāk kə fii sə.

¹¹ Puus nə kaa yaapee nkaa pel mo, be nə le kə mo fii. Pel nə mo dōng, be men fun nə kyes mmənə vit. Ni aasə zak, be ngulōng wur muut kaadi wu nkaa tang long nə dīkə.

Jwaan de moo ji

¹² Ngwar de wu gung jwaan mo, be wu nkat deret. Mbēdi katdang wu se koorong nkaa jwaan nə mo jir, be Naan nshin seen nwur, de nən ndee a koppee kə kwat ni, kaadi Naan wu kə ten sat nə, wuđin nshin ngurum mo jir, de mo nwal nwuđi.

¹³ Katdang jwaan kat mee gurum, be taji gwar mənə sat nə, a Naan jwaan wuđi kas. Baa mee mbii de nən mmak jwaan Naan, mbəkə wu chìn mbii dēbish de kas. Naan shikāa fər, baa wu cham jwaan mee gurum, mbəkə gwar mənə chìn mbii dēbish de kas.

¹⁴ A shoor dēbish de nə ndəən pətuup gurum, a nii jwaan gurum, mbəkə wu chìn mbii dēbish mo de.

¹⁵ Kyoor dēbish desə ni, a nii le kə gurum chìn mbii dēbish mo. Katdang mbii dēbish nə wurang, be peekyes nə a muut.

¹⁶ Dyemnaa fen mo, taji wu le kə mee gurum ngwom wun de kas.

¹⁷ Mbii deret mo, kə de azeen mo jir, moo tong a pee Naan ji. Mbii desə mo jir, a zuum de moo pwat a pee Naan de, de wu lepuus, kə zar mo, kə tar ndəən dengnaan. Naan wu shikāa fər, baa wur cham sheedi kas, kə nə le kə mə dee de nkòo kas.

¹⁸ A mbut pan mə kaa fər, dang wu naa nə ret wun nyit, ndəən pwoo wu de nə azeen, be wu shin seen mmun, mbəkə mun dee de a jep dēnshee mo ndəən mbii de wu kə ten le mo ndəən yil dese.

Kələng mbii kə chìn ni

¹⁹ Dyemnaa mo, de wen nwal nwun. Ni ret kə wu man mbii desə mo, koo a weye, be wu lekom mbe kəlingpee kəlāk-kəlāk, dang be nə ret kə koo a weye, be taji wu lappwoo kəlāk-kəlāk kas. Taji mee mbii kəlāk lāa nwun mbut kas.

²⁰ Ngwar de wu kəlāk kə langtuup, be baa gwar mənə mak chìn mbii de mo ret nNaan nyit kas.

²¹ Mbəmənə nghan kən sat nwun nə, wu baa kə mbii dēbish mo jir ndəən tong fuu mo. Wu fwo mo si. Wu chii mbii dēbish mo jir, wu sham kə kaa fuu mo ntoom Naan. Wu kələng pwoo de Naan wu kə ten kop ndəən pətuup fuu mo, mbēdi a ndəən bal kə pwoo wu, dangbe wu mbam seen fuu mo.

²² Dangbe nà a tòng kən wu chìn mbii de pwoo Naan nà sat nnə wu chìn ni, baa nà, wu kələng a shi kom bejee dāk kas. Nen de mo kələng pwoo Naan, dangbe baa mo chìn mbii de pwoo nà sat nnə mo chìn kas, be nen mənə moo ngwom a sut fur bejee.

²³ Katdang gurum kə kələng a pwoo nà bejee, dangbe baa gwar nà chìn mbii de pwoo nà sat kas, be nà dee a kaa gwar de wu naa shin fər ndəən mbii naayit sà.

²⁴ De abwoon de wu kə ten naa shin ndəən mbii naayit ni, be kaadi wu chiir kəbwoon mbii naayit ni, be wu chiir muunshik nyit fər de wu kə naa ni.

²⁵ Dangbe gwar de wu tap bələp wàar kə Naan, dangbe wu chìn mbii de wàar nà mo sat, baa wu kəkələng bejee kas, de nən nle kə wu muunshik mbii nà mo kas, dang be wu tap chìn mbii de wàar nà sat, be Naan wu nle deret nkaa gwar mənə hakyeng. Mbēdi wàar kə Naan mo a dīn ndəre-ndəre, mo bál mbe chínpee mmun, mbəkə mu dee de a mukáa fun.

²⁶ Katdang mee gurum leshin a kaa nguso ndang Naan sà, dangbe baa gwar mənə tap kə liis fər kas, be gwar mənə ngwom a káa fər bejee. Mwaan wur de nà a mē nendəm ndang Naan mo, nà dee a buu.

²⁷ Nyit kə Naan de wu a puun fun jir, be mwaan de mənə a mē nen mwaan ndang Naan de nà azeen-nzeen, be a gwar dewur tap kə lukáa mo, kə matkaa mo, de mo nkaa shwaajeel, kəzak, gwar mənə tap kə káa fər, mbəkə taji mbii debish mē yil desə mo ngwom wu, kə mo le kə wu cìn shikbish kas.

Naan wur nwal mun nchiit-nchiit jir

2

¹ Dyemnaa fen mo, kaadi wun a nyemcínzeen ndəən Daa fun Jesu Kristi sà, de wu a dəədes met jir, be taji wu bakyit ngurum mo kas.

² Katdang mee gwar jì del ndəən kuur fuu kə kawan mē zinariya nkaa nəkongsar fər, kə nlər deret mo, dang kat mee ngujeel jì del ndəən kuur fuu, kə goklee.

³ Katdang wu tap wu kaat gwar de wu loplee deret sí, kə wu sat nwur nà, a jì a tong a peetong deret sà, dang be wu sat ngujeel nà nənē, waa dər sà, koo wu sat nwur nà, a tong nyil mpeši nder shii fen.

⁴ Katdang wuu cìn mbii kaa mənə sà, be wu cìn a shikbish. Wuu baakyit ngurum mo nnaar fuu, be wu dee a nentokdyeel mo, shi pan debish mo.

⁵ Dyemnaa mo, de wen nwal nwun, wu lekom, Naan wur bələp a nenjeel mo ndəən yil desə, mbəkə mo shinzeen de nDaa Jesu Kristi, kə mbəkə mo kat mulki/dəhai de gyet Naan wu kə ten sat nnə, wu dīn ncín nenyil de mo nwal nwudī mo.

⁶ Dangbe wun, wu bakseen nenjeel nà mo. A nenlong moo seen a wun, dangbe mo dul wun dām kə nà nludiyee.

⁷ Kə, a nenlong nà moo satpwoo debish nkaa sim deret, de Naan wur le kə mo pet wun dīshik, kaa nen fər mo sà zak.

⁸ Katdang wu fes wu gam wàar, de nà put a pee Naan de azeen-nzeen, de mo kə ten ran nà ndəən bəət haal Naan nənē: <<<<A nwal ngənanng fwaa kaa sak fwaa sà.>> <<Be wu cìn a mbii deret hakyeng.

⁹ Dangbe katdang wuu shin dəədes ngurum mo, a shi baakyit, be mon nkat wun a debish, mbēdi wu tep wàar Naan.

¹⁰ Koo dang de gurum gam wàar Naan nà mo jir, dang be wu taa kat ndəən memee məndong bejee dāk, be wu kə dee a dīpəpal ntom Naan mbut kor wàar nà mo jir.

¹¹ Ngwar de wu sat nà: <<<<Taji wu chìn ngaa kas, <kə <taji wu tukáa kas.> >>

Dangbe katdang mee gwar tukáa, be gwar mənə kə tep wàar Naan nà mmənə, koo de baa wu chìn ngaa kas, be nà dee nà, gwar mənə taa pal ndəən mbii de Naan kə ten sat nnə taji wu cìn kas.

¹² Mbəmənə, be nghan kən sat nwun nà, ndəən mbii mo jir, de wuu sat, kə de wuu cìn, be taji wu muunshik nà, a Naan wun ntokdyeel mmun shi wàar fər, de nà chínpee mmun, kə mē dee de a mukáa fun mo.

¹³ Katdang mee gurum chii naajeel niyee mo, be Naan wu nchii naajeel ngwar mənī, pardi Naan wu ntokdyeel ngwar mənə zak. Dangbe naajeel kə Naan nà se koorong nkaa diyeel.

Shinzeen de baa nà kə dāk kas

¹⁴ Dyemnaa mo, katdang mee gurum sat nənē, wu dīn shinzeen nNaan, dang be, baa wur chìn dāk de Naan sat nnə mē chìn mo kas, be baa shinzeen mənə kə mee kwoop nà kas. Chinarang dangbe shinzeen mənən mbam wu ye?

¹⁵ Katdang be, mee dyemnən demish koo de mat, baa mo kə leelop, koo mbiise kas.

¹⁶ Dangbe wu sat nwur nà, <<A seet ryang, Naan le kə a kat mbiise kə leelep mo zak.>> Dangbe baa wu shin leelep, koo mbiise nwur kas, be kwoop mənə a meye?

¹⁷ Ni aasə zak, kə shinzeen də baa nə ashak kə dak kas, be nə a diimumuut.

¹⁸ Dangbe mee gurum mmak sat nənee, <<Mee gwar kə shinzeen, kə memee kə chin dak deret mo,>> Wen nlap gwar mənə a nənee, <<A kám shinzeen kə mee gurum nghan, de baa nə ashak kə dak kas de! Be wen nkám shinzeen fen nghan, shi dak fen mo.>>

¹⁹ Waa shinzeen nə, Naan de azeen, wu a mändong, kaadi a sat aasə, be nə ret. Dangbe koo a riin debish mo, be mo shinzeen nə, Naan wu a mändong, dangbe kəərmuut kə yaa mo, kə moo daar zak.

²⁰ Waa mwen, baa a man nə, katdang gurum shinzeen nNaan, dangbe baa gwar mənə kə chin dak deret kas, be shinzeen fər nə dee a buu mmənə kas aa?

²¹ A yee puun fun Abraham, gyet a me le dangbe Naan naa Abraham kaa gwar de deret sə ye? A mbe de gyet wu mang lāa fər Aizik, mbəkə wu shin mbiizuum de nNaan, kaadi gyet Naan kə ten sat nnə wu chin sə.

²² Ni agaak nə, gyet ndəən tong Abraham, be shinzeen, kə chin mbii deret mo, moo set a ndangshak. Mbii de gyet wu chin ni, nə gam shinzeen nwur.

²³ Ni gam mbii de gyet mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Naan sə nənee: <<<<Abraham wu shinzeen nNaan, mpeemənə be <<Abraham wu dee a gwar de deret nyit <<Naan.>> dang gyet gurum moo pet wu a shaar Naan.

²⁴ Yaksi be gha naa agaak nənee, a ndəən dak deret de gurum kə cin, dangbe gurum kə mak dee a deret nyit Naan, baa a shinzeen nNaan bejee dak kas.

²⁵ Ni aasə zak Rahab, mat ngaa sə, gyet waa lap nyemcoghol mo, kəzak, gyet waa tap bwet mo a mee ar diidik. Baa gyet a mbe dak deret dese, dangbe waa dee a deret nyit kə Naan kas aa?

²⁶ Ni aasə zak, kat baa riin kuɖi ndəən gurum kas, be gwar mənə dee a kúm nə. Aasə, shinzeen ndin nchin dak deret mo, be nə a diimumuut zak.

Gurum tap kə liis fər

3

¹ Dyemnaa mo, taji gurum mo des mo dee a nenkám mo kas. Wu man nənee, dyeel de Naan wu ntok nə mmun nenkám mo, ntoon met mə kor gurum mo.

² Mun jir muu del dikə. Katdang baa mee gwar de wu del dikə ndəən leeshaap kas, be gwar mənə a din deret, wu mak yaashin ndəən mbii mo jir.

³ Wu pan shooll bəring de muu lep nə mbəring mo mpwo. Katdang mə rəbet kə mo chin mbii de muu rəbet, mə mak dul teng shooll bəring ni, mə dəm kə nə mpee de muu rəbet kə bəring nə dəm de.

⁴ Wu naa jirgi am mo, koo de mo des zam, be kut dəədes mak mang mo dəm kə ni, dang be jir kəsə, be ngutung nə wur shin ciir kə nə a shi rep mee lāa sitiari dəm nkwang dewur rəbet dəm de.

⁵ Ni aasə zak, liis nə a rep memee ndəən beep de nə ndəən fwoshik fun mo, (nə kə bal ndəən seen kə gurum) nii canjagham dəədes nkaa mbii mo. Wu man nə, a rep wus diidiɖen kə caan ləhat dəədes.

⁶ Liis fun nə a kaa wus sə. Mbii debish moo tong a de, mbii debish desə nə mo, mo mak mwaan dəm koo a pee deɖangyi ndəən beep fun mo, dangbe nə wat gurum. Liis nə mak lewus lap, de nən ncaan seen kə gurum hakyeng. Yaa nkaadi gurum de a lāa, dangbe parmuut fər, har dəm nluwus de Naan kə dak nə mbe nenshikbish mo.

⁷ Gurum kə mak yaa koo a luwayil deɖang ye, kə nə ji dee kaa longlu sə, har koo a nyer mo, kə luwa de moo mwaan shii but mo, kə luwa de mo ndəən am mo. Luwa mo jir, be gurum kə ten le mo dee nder fər.

⁸ Dangbe baa mee gurum kə cham fwang liis kas. Ni a mee mbii debish de pader chíi yaa nyil nə. Ni gam kə yen de nə a mə muut.

⁹ Muu chin dak kə liis, mbəkə mun kwoop Naan de wu a Daa, kə puun fun, kəzak muu waa mu chiir mu satpwoo deɖuu nkaa gurum mo kaa mun sə a shii liis. Gurum de Naan wu le mo kaa shin fər sə.

¹⁰ Pwoo mə kwoop, kə pwoo mə fəleep, moo pwat a ndəən pwoo deməndong. Dyemnaa mo, mbii kaa desə sə, baa nə ret kas.

¹¹ Baa am diideet kə diishang mon mmak put a mbut tubut deməndong kas.

¹² Dyemnaa mo, baa tingkeen ncham lāa paat kas, kəzak, baa nən mmak chin kə mo kat am deret ndəən tuun deməndong ashak kə am debish kas.

Seen de Naan shin mmun

¹³ A wii a gwar de wu kə seen, kə wur man mbii mo ndəən wun ye? Be nə ret kə wu kám nə agaak shi mwaan fər deret, kə shi dak fər deret mo, de wu cin mo ndəən seen, kə sham kə kaa fər zak.

¹⁴ Dangbe katdang pətuup fuu mo gam aa zuur diideet, kə rəbetkăa, bə baa nə ret kə wu canjagham, kə wu chîn dŭng nkaa zeen nə kas.

¹⁵ Kiyeeet kə seen de nii cîn mbii desə mo, bə baa nə tong a pee Naan sham de kas, dang bə nə a mə yil44 desî. Baa Riin Naan de ndəən nə kas, dang bə nə put a pə ngujwaan jî de.

¹⁶ Koo a pee dedang ye, de zuur, kə rəbetkăa mo de, bə bwanbîsh, kə watpee, kə mbii debish mo jir moo tong a mpee mənî.

¹⁷ Dangbe gwar de wu kə seen de nə tong a pee Naan sham de, denshee ni, bə gwar nə a dîn deret, kə nii jî kə tongryang, nii le kə gurum mo chîn mbii ndəən dyen deret, baa nii le gurum mo dee a nyemciishik mo kas. Nii le gwar mənə dee a ngutap kə niyee mo, kə shidaar-shidaar bə wur naa nchîn dak deret mo, niyee mo. Pətuup kə gwar mənî, baa nən cham chiir kas, kəzak, baa wur chîn dŭng ngurum mo kas.

¹⁸ Diiret, a nə a mbii de nen de moo kop cirem mə tongryang ndəən pətuup kə gurum mo, mon ndiip ni.

Wu lekăa fuu mo nsar Naan

4

¹ A me moo jî kə lek, kə jær nwun ye? Wuu lek kə shak, a mbēdi choor debish mo nkaa lek ndəən pətuup fuu mo.

² Wuu choor mbii mo, dang bə baa wuu kat kas, mpeemənə, bə wuu tukăa. Wuu chîn zuur kə mbii mo, dang bə baa wu kat kas, mpeemənə bə wuu jær kə shak. Wuu lek kə shak zak. Baa wu kat mbii desə mo kas, a mbēdi baa wu dang mo pee Naan de kas.

³ Mmee naar bə wuu dang pee Naan de, dang bə baa wu kat kas, a mbēdi wuu dang mo a ndəən ar debish. Wuu dang mo a mbəkə wu tu de ndəən ar de nkan, de mo a mə shoor kə nan fuu mo.

⁴ Wun a kaa mat de moo chîn ngaa sə. Wu man nə, katdang gurum kə rəbet dee a shaar mə yil dese, bə gwar mənə kə rəbet dee a shaarlek Naan. Mbəmənə, koo a weye, de wu rəbet dee a shaar mə yil dese, bə wu leshin dee a shaarlek Naan mmənə.

⁵ Wu pan nə, pwoo de mo kə ten ran nə ndəən bəət haal kə Naan, nən ndee a buu aa? De mo ran nə: <<<<Riin de Naan wu le ndəən pətuup fuu mo, <<nə gam kə zuur hakyeng.>>

⁶ Dangbe deret de Naan wu shin mmun, nə bal met choor debish de mo ndəən pətuup fun mo. Ni a kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nə: <<<<Naan wu chii nyemroop mo, <<dang bə wu chîn deret nenyil de mo sham kə kăa fur mo.>>

⁷ Mbəmənə, wen kən sat nwun nə, wu sham kə kăa fuu mo ntoom Naan. Wu chii ngujwaan, bə wun nsu yit wun de.

⁸ Wu jî kus kə Naan, bə Naan wu nji kus kə wun zak. Wu vvang sar fuu mo, wun nenshikbîsh mo. Wun nen de wun kə pətuup mo vəl-vəl, wu pwat kə mbii debish de mo ndəən pətuup fuu mo, kə wun dee de a debang.

⁹ Ni ret kə wu kat pətuup dewuwat, kə wu nwal mbe shikbîsh de wuu ten wu nchîn mo. Wu yit kə shwar fuu mo chiir dee a maap, kə retnyit fuu mo dee a mbii wāt pətuup.

¹⁰ Wu sham kə kăa fuu mo ntoom Naan, bə wun ndyeep wun zak.

Taji wu tokdyeel nshak kas

¹¹ Dyemnaa fen mo, taji wu leeshaap debish duk shak kas, koo a weye dewur leeshaap debish nkaa dyemnaən fər, koo tokdyeel nwur, bə gwar mənî katpwoo debish a nkaa wàar nə. Kə wur dee a ngutokdyeel nkaa nwàar nə zak. Dangbe katdang mee gurum tokdyeel wàar ni, bə baa gwar mənə cîn mbii de wàar nə sat kas, dang bə wu leshin a ngutokdyeel mmənə.

¹² A Naan bîshin, dewur shin wàar ngurum, kə a wur bîshin, dewur ntokdyeel ngurum mo jir. A wur a dewur kə bal mbe bam gurum mo, kə wur kə bál mbe le kə gurum mo muut zak. Waa a weye de aa tokdyeel dyemnaən fwaa ye?

Taji wu canpo nkaa dadăar kas

¹³ Wu kələng pwoo fen, wun nenyil de wuu sat nə, <<Bit bang, koo bitsi, bə mun nyool mbît-mbît kə mə dām ndəən bərnə desî, kə mə hos bît de, kə mə cîn nwor, kə mə kat shooll de.>>

¹⁴ Dangbe wun shikăa fuu, baa wu man mbii de nən ncîn dadăar kas. Seen fuu nə a kaa me sə ye? Seen fuu nə mo a kaa vuun sə, de nə jî put, amma ndəən rep pee lee, bə nə dël dām loom.

¹⁵ Amma nə ret kə wu sat a nənnee, katdang Naan rəbet kə, katdang bə mun de kə seen, bə mun ncîn mbii dese, koo desî.

¹⁶ Har yaksi, wuu sat a diyeepkăa dak, kə wuu sat a canjagham dak. Kiyeeet kə canjagham dese, baa nə ret kas koo dāben.

¹⁷ Koo a weye de wu man mbii də nə ret kə wu cìn, dāng baa wur cìn kas, be gwe mənə cìn a shikbish mmənə.

Nenlong mon nshwaajeel

5

¹ Wu kələng nghan yaksi, wun nenlong mo. Ni ret kə wu nwal kə maap mbe jeel de mo mbə jì nkaa wun.

² Long fuu nə mon ndee a diiwam, kə ndukup mon nse nlər fuu deret nə mo.

³ Azurfə, kə zinariya kə shool fuu nə mon nnaatnjileng. Naatnjileng kə shool fuu dəsi nə mo, mmo dee a mbəkām nənē, kaadə shool fuu dəsi nə mon nnaatnjileng sə, be nan fuu mon ncaan a kaadə wus kə caan mbii mo sə zak. Wuu sok long fuu mo yaksi, ntiit kə də yil nə kus kə kyes.

⁴ Wuu cìn dūng nenyil de moo cìn dāk ndəən maar fuu mo, wu chii kwat mo nchiit-nchiit kə dāk de mo cìn nwun. Mbəmənə, be moo nwal pee Daa Naan de, mbəkə wur bām mo de. Yaksi, wal fur nə kə wul nkom Naan de a wur kə mbii mo jir nsar fin.

⁵ Wuu ten wu tong ndəən long mə yil dəsi, kə wuu ten wu cìn mbii de wu naa nə ret nwun nyit. Wuu dāk suk, kə wu mwaaal kaa randong de moo gong parpuus de mon nfet mo sə.

⁶ Wuu tokdyeel debish nkaa nen de baa mo cìn mee mbii debish kas. Wuu twe nen de baa di mmo mak bām sut kas.

Gung Kə Cìn Aduwa

⁷ Mbəmənə, dyemnaa mo, an kən sat nwun nənē, wu gung har pardī Daa Jesu Kristi wu mbaaji ndəən yil dəsi. Wu yee nenmaar mo, wu naa kaadə moo gung de sə, moo gongpee, kə moo tap kə maar fur mo, har pardī fwan jì wul, kə pardə dəəp dəben nə jì wul zak.

⁸ Ni ret kə wun, wu gung kaa nenmaar mo sə. Wu dāk pətuup fuu mo, kə wu dar bəbal, mbədə puus də Jesu Kristi wu mbaaji nə wul kus.

⁹ Dyemnaa mo, taji wu leeshaap ndoom-ndoom nkaa shak kas, mbəkə taji mo tokdyeel nwun kas. Wu naa, ngutokdyeel nə wur dar kus.

¹⁰ Dyemnaa mo, wu yee nensatpwo Naan de gyet yam sə mo. Gyet mo satpwoo ndəən sim Naan, mo shwaajeel, amma jir kəsə, be gyet mo gung ndəən shwaajeel nə. Ni ret kə wun, wu gung ndəən jeel nə kaadə gyet mo gung sə.

¹¹ Muu sat nə, mo a nenyil də mo kat retnyit, mbədə gyet mo gung har peekyes nə. Wu man pwoo nkaa gung kə Joob, kaadī gyet kam nə jì taa nkaa wu sə. Wu man zak nənē, gyet Naan le kə shwaajeel kə Joob nə waa jì kə deret nwur. Azeen - nzeen Naan wur kə pətuup deret mbe mun jir, kə wur naajeel nenyil fin mo zak.

¹² Dāngbe mee mbii də nə met koor nə mo jir, dyemnaa mo. Taji wu tweer shi dēngnaan, koo shi yil dəsi kas. Taji wu cìn tweerpwo, koo shi sim mee mbii kas. Dāngbe wu yit kə ii, fuu mo de a ii, kə waash, fuu mo de a waash, bejee dāk, mbəkə taji mo tokdyeel debish nwun kas.

¹³ Katdang memee ndəən wun nkaa shwaajeel, be nə ret kə wu cìn aduwa nNaan. Katdang memee ndəən wun kat retnyit, be wu yit kə wu kwoop Naan.

¹⁴ Katdang memee ndəən wun, de baa wur nkoom kas, be wu yit kə wur pet nennan mə (Ekəlisya) nen mwaan ndang Naan mo, mbəkə mo cìn aduwa dīn nNaan mbe wur. Katdang mo doom cìn aduwa ni, be mo pwes mwoor nkaa wur ndəən sām kə Daa.

¹⁵ Aduwa də gurum moo cìn nə a shi zeen azeen-nzeen, be nən nle kə nguchiinkom nə wu bar. Naan wu nle kə nguchiinkom nə kat koom hakyeng; kə katdang nguchiinkom nə wur kə cìn shikbish, be Naan wur nfwo shikbish nə mo nwur zak.

¹⁶ Mbəmənə, nghan kən sat nwun nə, wu woo shikbish fuu mo nshak, kə wu cìn aduwa mbe shak zak. Mbəkə wu kat koom də ndəən shwal fuu mo.

¹⁷ Gyet, Ilaija wu a gurum kaa mun sə, be wur cìn aduwa azeen-nzeen, mbəkə taji fwan jì kas. Be aduwa de gyet wu cìn ni, be mbe bit kən an kə kaghar, be baa fwan jì kas.

¹⁸ Mbwoon mənī, be wu waa cìn aduwa zak, mbəkə fwan jì de, be Naan le kə fwan nə jì, nyil nə lok, har mbii mo yaa kaa.

¹⁹ Dyemnaa mo, katdang memee ndəən wun taa mer ndəən ar də nə a mə zeen ni, be nə ret kə memee fuu mo fwang wu waaji kə wur de, ndəən ar də nə a mə zeen nə.

²⁰ Nə ret kə wu man nə, koo a weye, də wur waaji kə mee ngushikbish ndəən ar ni, be gwar mənə bām seen kə ngushikbish nə ndəən muut, kəzak, be gwar mənə le kə Naan wur nfwo shikbish de mo des ngwar ni.

Pwoo denshee de Pita ran

¹ Wen Pita, laalep nDaa Jesu Kristi, kən ran pwoo desə nə, shidəm pee wun nen de Naan wur kə ten bilip wun, de wun a məzep ndəən nyil desə, kəzak, wun a tətiiit ndəən nyil mPontus, kə Galati kə Kapadosiya, kə Eshiya kə Bifiniya.

² Naan puun wur kə ten bilip wun, mbəkə nwun deə a nen wur mo nciit-nciit kə pan wur. Riin wur Debang, nə le kə nwun deə a nen debang mo, kə wu kələng doo nDaa Jesu Kristi, mbəkə toom wur vwang wun deə a debang. Yit naajeel nNaan kə zuum wur mo wurang ndəən wun.

Naan shin seen depoo mmun

³ Mu kwoop Naan puun kə Daa fun Jesu Kristi, mbəde a mbee yit naajeel wur, dāngbe wur shin seen depoo mmun ndəən Lāa wur, kaadi wur yol kə Jesu a peemūt sə. Mu leyit nkaa seen depoo desə nə.

⁴ Kəzak, mu sekop de baa nə ncam wam, koo deə a debish kas. Naan wur kə tap dak mənə le mbee mun ndəən dengnaan.

⁵ Wun de Naan wur tap wun shibal wur, mbəde wu shinzeen, parkyes nyil desə, be wun nkat seen de Naan wur nwoo nə agaak parpuus mənə.

⁶ Mpeemənə wu cīn retnyit des, mbee mbii de Naan wur tap dak mo le mbee wun ndəən dengnaan, koo de nyaksə be wun kə pətuup dəwat mbee jeel de wuu shwaa mo. Wen man nənēe, << jeel de wuu shwaa mo nyaksə, a mbee reppee lee bejee.

⁷ Mbii de nə le dāng wuu naajeel desə mo, a mbəkə gurun mo naa di nə shinzeen fuu nə azeen-nzeen. Koo a zinariya, mbii de nə a mən nyil desə, be gurun moo cam ret nə a shi wus. Nə aasə nciit-nciit kə shinzeen fun de nə met nzinariya. Duk nkaa cam shinzeen fuu nyaksə, mbəkə parpuus de Daa Jesu Kristi wur mbaaji, be gurun mo kwoop Naan, kə mo cīn dedes wur mbee wun.

⁸ Koo de baa wu naa Jesu Kristi wur kə yit kas, dāngbe wu wal wur, kə wu shinzeen zak. Nə aasə, be wun kə retnyit hakyeng, de baa mee gurun mak sat nə kas.

⁹ Katdang wu sat a ncīnzeen ndəən Jesu Kristi dak, be wun a nkaa kat seen de ngha-ngha.

¹⁰ Gyet be nensatpwoo Naan mo satpwoo nkaa bam desə de Naan wur cīn mmun, dewur kə ten dak nə mbee mun. Nensatpwoo Naan nə mo tap bilip shi dyen, mbəkə mo man ar de Naan wur yool bam gurun mo di.

¹¹ Gyet Riin nDaa Jesu Kristi ndəən pətuup fur mo, gyet nə sat mmo jir nkaa jeel de Jesu wur yool shwaa, akudang wur del ndəən dedes wur. Gyet moo leyit mbee parpuus de mbii desə mon ngam di.

¹² Naan wur kām mmo nənēe, << baa mon mmak naa gam nə ndəən teer fur mo kas, dāngbe a wun naa gam nə. NYaksə nen de mo satpwoo diiret nə nwun, mo kə ten sat mbii mo nwun jir, kaadi Riin nNaan dewur tong adeng sham, wur shin bal mmo sə. Nen lep Naan mo shikaa fur, mo rəbet naa mbii desə nə mo.

Mwaan de nə ret nen Naan mo

¹³ Mpeemənə wu dak pan fuu mo, mbəkə nwun dar di balbal mbee cīn dak nNaan. Wu tap kə kaa fuu mo rəret, kə nwun leyit di a nkaa deret de Naan wur ncīn nwun parpuus de Daa Jesu wur baaji zak.

¹⁴ Wu sat a nkələng doo nNaan, kə nwun cīn mbii dewur sat mo. Kaji wu waa wu baa shibwoon mbee cīn mbii debish, de gyet moo shwat nwun akudang wuu man pwoo Naan kas.

¹⁵ Nə ret kə nwun man nənēe, << Naan dewur pərep wun kə nwun deə a nen wur mo, wur a Naan debang. Nə a təng, be wu yit kə mwaan fuu mo deə a debang ndəən mbii mo jir.

¹⁶ Nə a nciit-nciit kə mbii de mo kə ran ndəən bəət haal Naan sə nənēe, << <<Wu yit kə mwaan fuu mo deə a debang kaadi an a debang sə.>>

¹⁷ Wuu pet Naan a puun fuu, mbəmənə be nə ret kə nwun kələng wur, kə nwun shin dedes wur, kə wu kə mwaan ndəən dyen deret ndəən mbii de wuu cīn mo jir. Kaadi wuu tong di ndəən yil desə, mbəde Naan wur ntokdyeel nkoo we a nciit-nciit kə mbii de gurun cīn.

¹⁸ Wu man nənēe, << Daa Jesu wur seet wun, a mbəkə wur put di kə wun ndəən wāar debuu mə gurun de gyet puun fuu moo cīn. Baa Daa Jesu wur seet wun a shi zinariya, koo azurfa de moo wat sə kas,

¹⁹ ɖangbe wurang wun a shi toom wur de nā kirim zam. Jesu wur dee a kaa tām de mo bilip nā, mbəkə mo can nā kaa mbiizuum de shang sə, wur di baa wur kə mee shikbish, koo mee rap kas koo dāben.

²⁰ Naan wur kə ten sat mbii desə aasə, akudang wur leyil desə, nānee, << Jesu wur mbam gurum mo a ndāen ar desə. NYaksə, kaadi yil nā kus kə kyes, be Naan kām Jesu mmun agaak mbee wun.

²¹ nDāen Jesu, be wu shinzeen nNaan dewur yol kə wur a peemúut, kə wur cin dedes wur zak. A mbāmənā, be wu shinzeen nNaan, kə wu leyit fuu mo a nkaa wur.

²² Wuu ten wu le pətuup fuu mo dee a ɖebang, mbəde wuu cin mbii de azeen, de pwoo Naan nā sat nānee wu cin mo, azeen-nzeen, wuu wal nendəm ndang Kristi mo. Mpeemənə nghan nkaa sat nwun nānee, << wu walnshak shi pətuup fuu mo, kə ɓal fuu mo jir.

²³ Kaji wu mundər nānee, << moo baa lāa wun di apoo a buu kas, ɖangbe mbee ɓal di nā ndāen pwoo wur de nā jì kə seen. Baa mee mbii mak wat pwoo wur nā kas, nā tong di mbe nga-ngha. Baa a nen demāmurep mo lāa wun nyaksə kas, ɖangbe a Naan de baa wur muut kas, a wur shin seen desə nā nwun.

²⁴ Gyet nyam be mo ran ndāen ɓəɓ haal nNaan nānee: <<<<Gurum mo jir mo a kaa shit de <<nā fii sə, men fur nā a kaa <<pel de nā ciir fii kəlak-kəlak sə, <<mbee reppee lee, be shit kə pel moo fii.>>

²⁵ Dang pwoo Naan nā di mbe nga-ngha. Pwoo desə nā a pwoo ɖeret de muu sat nā nwun.

Naan wur kə ten bilip wun

2

¹ Kaadi Naan wur kə ten shin seen ɖepoo desə nwun, be nā ret kə nwun pwat kə mbii ɖebish mo ndāen seen fuu mo jir. Kaji wu baa wu cin ɖung kas. Kaji wu dee a nen de moo satpwoo, ɖangbe mo waa ciir cin mee mbii ɖedik kas. Kaji wu leyit nkaa mbii kə mee gurum kas. Kaji wu sat mee pwoo ɖebuu nkaa gurum mo kas.

² Dang nā ret kə mwaan fuu nā dee a kaa mē jep de mo lāa mo apoo, de moo tang a wur pee nāen fur mo shidaar-shidaar sə. Nā ret kə neen am tu wun mbee wur di nā azeen-nzeen. kə mənə, a pwoo Naan de nā shin ɓal nwun shidaar-shidaar, mbe parpuus de Naan wur mbam wun.)

³ Nā ret kə nwun sat a tang pwoo Naan shidaar-shidaar, mbəde wun shikāa fuu wu man nānee, << Daa fun Jesu Kristi wur wal mmun zam.

⁴ Mpeemənə, wu jì kus kə Daa Jesu Kristi, dewur shin seen ngurum mo. A wur a jwak de nā kə seen de nga-ngha, de gurum mo cii nā kaa mbii de baa nā kəkoop nā kas sə. Dangnaan bilip wur, mbəde pə Naan di, be wur kəkoop nā hakyeng.

⁵ Wun shikāa fuu wun kə seen, mbāmənā nā ret kə nwun dee a kaa jwak de Naan wur ɖyiklu ɖishik sə, mbəde Riin wur ɖebang wur ndāen wun. Wun a nen de Naan wur kə ten bilip wun, mbəkə nwun dee di a pris wur mo, mbəkə nwun cin ɖak wur di shi pətuup mändong ndāen ar de nā shang wur, mbee sām kə Jesu Kristi.

⁶ Gyet mo kə ten ran ndāen ɓəɓ haal Naan, de Naan sat nānee:<<Wu naa ghan nkaa le mee nhik ndāen Zayon, <<mbəkə lu fen ɖar di hakyeng. <<Koo a wii de shinzeen wur, be baa ngwe mənə nkələng yitlwaan kas.>>

⁷ Wun nen de wuu shinzeen ndāen wur, be wur kəkoop nā pee wun di hakyeng. Dang nen de baa mo shinzeen wur kas, be nānee: <<<<Ngək de gyet nen ɖyiklu mo cii, <<a nā yol dee a nghək de lu nā ɖar nkaa nā.>>

⁸ Mo waa baa ran ndāen ɓəɓ haal Naan nānee, << <<<<Desə nā a nghək de nā le gurum <<mo canshii kə mo pal.>>

Mbii de nā le ɖang gurum mo canshii kə mo pal, nā a mbəde mo cii cin mbii de pwoo Naan sat nā mo cin. Naan wur kə ten sat yam-yam nā nā nden aasə.

⁹ Dang pee wun, be wun a ɖang di Naan wur kə ten bilip. Kə wu dee a pris de moo cin ɖak mishkoom dedes. Wun a ɖang di Naan wur tap bilip wun le nshin. Wun a nen de Naan wur kə ten cak wun mbee sām wur. Naan wur bilip wun, a mbəkə wu sat di agaak mbii dedes ɖeret, dewur kə ten cin mo nwun, kaadi wur put kə wun ndāen pekwoo, kə wur jì kə wun mbəkə nwun mwaan di ndāen peeɓang wur, desə nā aapwoo ngurum mo zam.

¹⁰ Gyet nyam be baa wun a nen Naan mo kas, ɖangbe nyaksə, wun a nen wur mo. Gyet nyam be baa wu man yit naajeel nNaan kas, ɖangbe nyaksə wu man yit naajeel wur.

Nā ret kə nen Naan mo shin dedes mishkoom mo, kə nen de moo cin se mishkoom nkaa mo jir.

¹¹ Wun de wen wal nwun mo, taji wu mundər nā wun a mæzep mo, de baa wuu tong a vit ndāen nyil desə kas, mbāmənə be ghan kən dang pə wun, taji wu lesuk fuu mo ndāen

shikbish, de pətuup fuu moo rəbet cın nə kas. Mbəde kyeet kə mbii mənə moo rəbet wat seen fuu mo.

¹² Wu sat a mwaan-mwaan de nə ret nyit nnen de baa mo a nen Naan mo kas, mbəkə koo de gurum moo satpwoo debuu nkaa wun, be mo naa mbii deret de wuu cın mo, mbəkə mo ciir, kə mo kwoop Naan de parpuus dewur nji naa mun.

¹³ Mbə səm kə Daa fun Jesu Kristi, be wu sham kə kaa fuu mo ndər kə nen de Naan shin iiko mmo ndəən nyil desə. Wu shin dedes mishkoom dewur naa gurum mo jir.

¹⁴ Kə nwun kələng gofna mo, de mo kə ten bilip mo, mbəkə mo kar nen de moo cın mbii debish mo di.

¹⁵ Nə nret nNaan nyit, kat dang mwaan fun mon ndəre, mbəde katdang mwaan fuu mo a ndəre, be wun nle kə nyemdemwen de baa mo man mee mbii kas, nen de moo satpwoo debuu nkaa wun, mon ndok tətək.

¹⁶ Wun a nen de baa wun a shishoot kas, dangbe koo di baa wun a shishoot kas, be taji wu sat nənee, << katpee fuu nə shınpee nwun mbee cın shikbish kas. Dang nə ret kə nwun mwaan-mwaan deret mə kərem nNaan mo.

¹⁷ Wu shin dedes ngurum mo jir. Wu wal ndyemnəən fuu de mo a nendəm ndang Kristi mo jir, kə nwun sat a nkəər Naan. Wu shin dedes mishkoom dewur mbee fuu.

Wu kám shiimwaan nDaa Jesu Kristi

¹⁸ Wun de wun a kərem mo, wu sham kə kaa fuu mo ndər nenlu fuu mo, kəzak, wu shin dedes mmo ndəən mbii mo jir. Nə a təng kə nwun shin dedes mmo, koo di moo biyaal, koo de baa moo naa wun nyit kas, be nə ret kə nwun kələng mmo.

¹⁹ Ngwe dewur gung ndəən shwaajeel, be ngwe mənə man nənee, << gung ndəən jeel nə ret nNaan nyit. Koo de gwar nə shwaajeel nə, katdang baa a mbee mee mbii debish dewur cın kas. Nə ret kə a ngwe mənə kat pələng pee gurum mo di.

²⁰ Dang gwar dewur gung ndəən shwaajeel a mbee mbii debish dewur cın, be cirang dang wu naa mənə a kaa mee mbii deret pələng wur sə ne? Gwar mənə lap a kwat mbii dewur kə ten cın. Dang gwar de mo shin jeel wur a mbee mbii deret dewur cın, dangbe wur gung ndəən jeel sə, nə ret kə a gwar mənə kat pələng pee Naan di.

²¹ Naan dewur pərep wun, kə nwun dee a nen wur mo, a wur le, mbəkə nwun shwaajeel desə mo, koo de wuu cın mbii mo ndəre-ndəre, mbəde Daa Jesu Kristi shikaa wur wur shwaajeel mbee wun. Nə ret kə nwun mwaan a ndəən shiimwaan wur.

²² Baa gyet Jesu wur cın mee shikbish kas koo dəben. Baa wur nək mee gurum kas.

²³ Koo de gyet gurum mo fələp wur, be baa wur lap mmo shi fələp zak kas. Koo de gyet wur shwaajeel nsar gurum mo, be baa wur sat nə wuđin nkwaat mo shi jeel zak kas. Dang gyet wur lekaa wur a ndəən sar nNaan dewur ntokdyeel ngurum mo ndəre-ndəre.

²⁴ Jesu shikaa wur, wur mang shikbish fun mo le nkaa shin, kaadi gyet mo pwəs wur nkaa shiyeepyoom, mbəkə mun dee di a nen de baa mu kudi muu mwaan ndəən shikbish kas, dangbe muu mwaan a ndəən ar seen, mbəkə mu cın mbii deret di. Mbə lāa de Jesu wur kat, be mu dee a debəbar.

²⁵ Gyet nyam be wuu dee a deləloom kaa təm de mo dəm loom sə, dangbe nyaksə wuu baa wu ji. Wu mwaan a ndang ngukiyeer fuu, wur dewur tap wun zak.

Tong deret nnaar mish kə mat mo

3

¹ Wun mat mo, nə ret kə nwun sham kə kaa fuu mo ndər mish fuu mo, mbəkə katdang mee mish de baa wur shinzeen pwoo Naan kas, meebe wur ntuwap, kə wur shinzeen di mpwoo Naan, mbəde mwaan kə mat nə a deret, koo de baa mat nə war satpwoo Naan mmish nə shi pwoo kas.

² Mbəde mish fuu moo leyit, kə mo naa mwaan fuu mo di, kyet mwaan fuu nə mo a deret aa, koo a debish ghe. Kəzak, moo naa kyet wuu cın mbii de Naan wur sat nə wu cın aa, koo wuu cın kas ghe?

³ Taji wu dee pan a nkaa ar de wun nlep lée mo nkaa suk fuu mo shidaar-shidaar kas, shii mənə, wu dee mpan jwat, kaa tepkaa, kə lep mbiikom, kə lep mbiitook mə makluwa mo sə. Kəzak, lep lée dekəəm mo nkaa suk fuu mo.

⁴ Dang wu yit kə ret fuu, nə put a ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar. Wu gung mbii mo, kə nwun sham kə kaa fuu mo zak. Mbəde ngyeel kə ret mənə, nii koop nə zam pə Naan di, kaa mbii deret sə.

⁵ Wu cın pan nkaa mat diiyam-yam mo, de gyet moo leyit fur a nkaa Naan. Gyet shiimwaan mmo, nə le kə mmo dee a mat deret mo, mbəde mo sham kə kaa fur mo ndər mish fur mo.

⁶ Seera, war dee a mee mbiikám. Gyet war kə mwaan ndəən ar mwaan deret, war pet Abraham a Daa fida. Katdang wun wu mwaan ndəən shiimwaan war, be wun a jep war mo azeen. Wu gung. Taji wu rəbet kə mmee mbii lekəərmuut nwun kas.

⁷ Wun mish mo, nə ret kə nwun tong kə mat fuu mo ndəən ar de nə ret, mbəde wu man nənee, << baa mat mo kə bal a kaa mish mo sə kas. Mbəməna wu shin dedes mmo, mbəde wun kə mo, wun ashak. Wun nkaa tap seen de Naan wur shin nwun nzuum. Katdang wu cín mbii mo a ndəən ar deret desə, be baa mee mbii mmak le kə dangnaan fuu mo dee a buu kas.

Nen Naan mon nshwaajeel

⁸ Pwoo fen de mu kyes nə ndesə, nə ret kə pwoo fuu mo dee a deməndong, kəzak, wu naajeel nshak, wu walnshak, nendəm ndang Jesu mo, mbəde wun a dyemnaənsnak mo ndəən Kristi. Wu fwangshak, kə nwun sham kə kaa fuu mo.

⁹ Katdang mee gurum cín mbii debish nwun, be taji wu kwat mənə shi mbii debish zak kas. Katdang mee ngwe satpwoo debish nkaa wun, be taji wu fələp gwar mənə kas, dangbe nə ret kə nwun le deret nkaa nen mənə mo, mbəde mbii de nə le dangbe Naan wur pərep wun, kə nwun dee a nen wur mo, a mbəkə wur le deret di nkaa wun.

¹⁰ Duk kə ran ndəən bəet haal Naan nənee: <<<<Kasdang mee ngwe kə rəbet tong shang shang ndəən seen deret, <<be taji gwar mənə kudi kə sat mee pwoo debish kas. <<Taji gwar mənə cín dung kas.

¹¹ Nə a təng, be gwar mənə yit cín mbii debish mo jir: <<Dang nə ret kə gwar mənə cín a mbii deret mo bejee dak. <<Nə ret kə nwur sat a ntang tongryang kə nwur kat nə zak, <<mbəkə wur kat tongryang de pə Naan.

¹² Naan wur tap nen de moo cín mbii deret mo, shidaar-shidaar, <<kə Naan wur kələng dangnaan mmo. <<Dang nen de moo cín mbii debish mo, be Naan wur cii mo.>>

¹³ Katdang wun nkaa gung, mbee cín mbii deret mo, be a wii mmak tung wun kə mbii debish ghe?

¹⁴ Dang katdang wuu shwaajeel a mbəde wuu cín mbii deret, be Naan wur nle deret nkaa wun, mbəməna be, taji wu kəer nen de moo rəbet cín mbii debish nwun kas. Taji wu an suk kas.

¹⁵ Dang nə ret kə nwun leyit a nkaa Kristi bejee. Wu yit kə wur dee a mishkoom ndəən pətuup fuu mo, kə ndəən mbii de wuu cín mo jir. Wu tong shi dak suk, koo a pərang ghe, mbəkə nwun man mbii de wun nsat di.

¹⁶ Wu sham kə kaa fuu mo ndəer nnen de moo cín tal desə mo pee wun di, kəzak, wu cín mbii de wu naa nə ret ndəən pətuup fuu mo shidaar-shidaar. Mbə kə katdang gurum mo sat mee pwoo debish nkaa məse fuu deret mə nendəm ndang Jesu Kristi, be yitlwaan ya mo di.

¹⁷ Nə ret met mbəkə gurum shwaajeel mbee cín mbii diiret, katdang nə a shi rəbet kə Naan, nə ret met ndi gurum nshwaajeel a mbee debish dəwur kə cín.

¹⁸ Daa Jesu Kristi wur shwaajeel a mbee shikbish fun mo yit məndong, be wur kyes dak mə vvang shikbish fun mo. Yit məndong be ngwe de ndəre wur muut mbee mun nenshikbish mo, mbəkə wur ji kə mun di kus kə Naan. Gyet gurum mo tu wur ndəən nan, dangbe Naan le kə wur yol a peemúut kə seen.

¹⁹ Kaadi Jesu wur kudi ndəən iiko mə riin wur, be wur dəm satpwoo Naan nriin de mo a shishoot, de mo a peemúut mo.

²⁰ Riin desə mo a riin de gyet mo cii kələng pwoo Naan, kaadi gyet Nowa nkaa dak tii am dedes. Jir kəsə be gyet Naan wur sat a ngung kə mo dak. Gyet mənə, be gurum mo a kong bejee dak, de mo ndəən tii nə, be baa am tu mo kas. Gyet gurum nə mo a pwookun bejee.

²¹ Am de gyet mo del ndəən nə, nə dee a koppee baptisma. Duk bam wun mbut shikbish fuu mo, a mbee baptisma, mbəde gyet Daa Jesu Kristi wur yol a peemúut. Suup de gyet mo suup wun, kaadi gyet mo cín baptisma nwun sə, baa nə a mbəkə wur vvang pətuup fuu mo dee di a dəbang bejee kas. A mbee yol kə Daa Jesu Kristi a peemúut, dang wu kat bam ndəən shikbish fuu mo.

²² Daa Jesu wur kə ten kaa ndəən dengnaan. NYaksə be wur tong a nsarse nNaan. Wur a mishkoom nkaa nenlep nNaan mo, kə mbii mo jir de moo iiko.

Wu le Naan a mishkoom

4

¹ Kaadi gyet Jesu wur shwaajeel ndəən nan, nə aasə be nə ret kə nwun wu dak suk mbəkə nwun shwaajeel di ndəən nan kaadi gyet wur shwaə sə zak. Mbəde koo ngwe dedang nə, dəwur shwaajeel ndəən nan desə, be wur yit shikbish.

² Yool nyaksi, taji wu yit kə coor mə pətuup fuu mo se korong nkaa wun kas, dangbe nə ret kə nwun cín a mbii de Naan kə rəbet kə nwun cín shidaar-shidaar.

³ Wuu ten wu watpee des nkaa cin mbii debish, kaa nen de baa mo man Naan kas, moo cin sə. Taji wu cin mbii mənə mo kas. Gyet nyam be wuu mwaan a ndəən coor mə nan fuu mo, baa gyet tong fuu nə mo ret kas. Gyet coor mə nan nə mo se korong nkaa wun. Gyet wuu sat a nshwaamwes, kə nə yuur wun di ɗak, shidaar-shidaar be wuu kuur ashak mbee shwaayuur, ɗedang gyet wuu seyil nkum mo, jir mbii desə mo, be Naan wur cii mo hakyeng.

⁴ Dang nyaksə, baa wu kuɗi wuu cin mbii debish sə mo ashak kə mo kas. Nə aapwoo ngurum mo, mbəde baa wu kuɗi wuu cin mbii desə mo ashak kə mo kas, mbəməne be moo kas wun.

⁵ Dang parmeeci, be nen desə mon ndar ntoom Naan, kə wur tokɗyeel di mmo, mbee mbii de mo cin mo ndəən nyil desə. Baa pee nə kuɗi jong-jong kas, aku Naan tokɗyeel de mmo, nen de mo kuɗi kə seen ndəən nyil desə, kə nen de mo kə ten murep mo.

⁶ A nə le dang mo satpwoo Naan nə nen deməpurep mo, a mbee kə riin mmo kat seen di, kaadi Daa Naan wur kə seen sə.

⁷ Pardi yil desə nə nkyes, baa nə kə ji wul kas, mbəməne wu tap kə kaa fuu mo, kə nwun ɗar di balbal, mbəkə nwun mak cin dangnaan di.

⁸ Mbii de nə koop nə met jir nə a nənnee, << wu sat a walnshak shi pətuup məndong shidaar-shidaar. Mbəde katɗang wuu wal ngurum mo, be baa wun nsat a pan shikbish de mo cin mo nkaa wun kas.

⁹ Wu wang polu fuu mo nshak. Wu cin mbii ngurum a shi pətuup məndong.

¹⁰ Naan wur nle deret nkaa wun ndəən ar mo shini-shinə. Wur shinbal ngurum mo mbee cin ɗak mo shini-shinə. Mpeeməne, be nə ret kə koo we, be wur cin ɗak nə ndəən ar deret. Nə ret kə wur cin ɗak kə bal de Naan kə le nə nsar fuu, mbəkə nwun bam gurum mo di.

¹¹ Katɗang Naan wur cin a iiko mee gurum de mə sat mee pwoo ngurum, be wu yit kə gwar mənə sat a pwoo de nə put pee Naan di. Katɗang Naan wur shin mnee gurum, a iiko de mə cin ɗak mbee niyee mo, be wu yit kə wur shin dedes nNaan mbee mbii mo jir, ndəən Jesu Kristi. A wur a ngwe dewur kə dedes kə iiko mbe ngha-ngha. Amin.

Jeel de wuu shwa mo

¹² Wun di kən wal nwun, taji nə dee nwun a mbii aapwoo kas, mbəde wu ɗel ndəən jeel denaat mo des. Mbii desə mo kat wun, a mbəkə mo cam shinzeen fuu di ndəən Naan. Mpeeməne taji wu pan nə jeel de mo ji nkaa wun nə, mo a mee mbii ɗiɗik kas.

¹³ Wun a nkaa balkaa ndəən jeel de gyet Daa Jesu Kristi wur kə shwa, mbəkə parpuus de gurum mon nnaa dedes wur agaak, be wun ngam kə retnyit.

¹⁴ Katɗang gurum mo sat mee pwoo debuu nkaa wun, mbəde wun a nen mə Kristi mo, be wu cin retnyit, mbəde Riin nNaan dewur a dedes hakyeng wur ashak kə wun.

¹⁵ Dang katɗang mee gurum shwaajeel a mbəde wur cin mbii debish, kaa tukaa sə, koo cin wat, koo ngule pwoo ndəən mbii de baa wur ɗəən nə kas, baa kyeet kə shwaajeel mənə kə mee mbii deret ɗəən nə, de gurum mon nkwoop nə kas. Wu tap kə kaa fuu mo. Taji mee ngwe cin mbii debish, de nə nle kə wur lap nkyeet kə kwat mənə kas.

¹⁶ Dang kat mee ngwe shwaajeel, a mbəde wur a ngutaa ndang Kristi, be taji wur kat yitwaan kas, dangbe nə ret kə wur kwoop Naan, mbəde gurum moo naa wur a ngwe mə Kristi.

¹⁷ Katɗang pee nə wul de Naan wur ntokɗyeel ngurum mo, be wur nshee a nkaa nen wur mo. Katɗang Naan wur nshee tokɗyeel nə a nkaa nen wur mo, be a me ncin kə nen de mo ciipwoo Naan ne?

¹⁸ Nə a rəran ndəən bəet haal nNaan nənnee: <<<<Katɗang nə nluk, mbəkə nenderet mo kat bam, <<be a me nkat nen shikbish de baa mo man Naan kas se?>>

¹⁹ Mbəməne nen de mo shwaajeel, de nə a shi rəbet nNaan, be nə ret kə mo sat a ncin mbii deret mo. Kəzak, nə ret kə mo lekaa fur ndəən sar nNaan dewur le mo, kə dewur gam mbii mo jir. Mbii dewur sat nə, wuɗin ncin mmo.

Təm nNaan mo

5

¹ Wen kə mee mbii mbee sat nwun, wun de wun a nennan mo ndəən Ekilisya. Wen shikaa fen, an a ngunan kaa wun sə. Gyet nyam, be an kən naa shi yit fen kyeet kən shwaajeel de gyet Daa Jesu wur shwa, dangbe nyaksə, ghan kən balkaa kə wun, mbəkə mo naa dedes Jesu di nə ndəən mun, de Naan wur woo nə mmun agaak. A mbəməne, be wen kən dang pə wun nənnee,

² wu naa nen Naan mo. Nen dewur le mo nsar fuu, mbəkə nwun tap mo di. Wu tap mo kaadi ngukiyeer təm wur tap təm wur mo sə, mbəkə taji mee mbii tung mo kas. Taji wu cin ɗak nə a kaadi mee gurum sat nə, təng wu cin sə kas. Dang wu cin ɗak shi pətuup

məndong, kaadi gurum kə fes cin kaa wur mbee cin dak sə. Wu lekāa fuu mo nkaa cin dak desə nə. Kaji wu dee nleyit a nkaa shool de gurum mon nkwaat wun kas, mbəde nə a mbii naashweep kə gurum dee, ntang shool ndəən dak kaa desə sə.

³ Taji wu dee nkām bəl fuu nkaa nen de Naan wur le mo nsar fuu kas, mbəkə nwun tap mo dī. Dang nə ret kə shiimwaan fuu mo dee a mbii de nə ret kām ngurum mo.

⁴ Katdang mwaan fuu nə mo a deret, be parpuus de Daa Jesu Kristi, dewur a kaa nenkyeer tām nə mo, wur nji put agaak, mbəkə gurum mo naa wur dī jir, be wur ncin mee mbiizuum de shang de nii koop nə hakyeng nwun nen de wu dar bəlbal. Mbiizuum desə nə a de ngha-nghan de baa nə ncam wat kas.

⁵ Wun jepzəlang mo, wu sham kə kaa fuu mo ndər nennan mo. Wun jir, wu shin dedes nshak, kə nwun tong shi dak suk mbee cin dak nshak. Mbəde nə a rəran ndəən bəət haal nNaan nənee: <<<<Naan wur cii nenroop mo, <<đangbe wur le deret nkaa nen de mo sham kə kaa fur mo.>>

⁶ Nə aasə be wen kən sat nwun nənee, << wu sham kə kaa fuu mo ntoom nNaan dewur kə bəl, mbəkə wur diyeep wun dī, katdang wur naapee nə wul wur nyit.

⁷ Mbii de moo daampee nwun jir, be wu le mo ndəən sar nNaan, mbəde a wur tap wun jir.

⁸ Taji wu dee ntan kas, dangbe wu tong shi gongpee, mbəde shaarlek fuu Ngujwaan wur kə mwaan mass-mass kaa mbwoor de nə wal kaadi nə nkaa tang ngwe de nə nse.

⁹ Wu dar bəlbal. Taji wu shin pee nwur kas. Wu sekyeen kə cin dak nNaan bejee dak. Taji kəəmuut ya wun kas. Wu man nənee, << dyemmnəən fuu nen Jesu mo koo a nə ndəən nyil desə, be mon nkaa shwaajeel kaadi wuu shwaajeel nyaksə sə.

¹⁰ Katdang wu shwaajeel nə mbee reppée lee, be Naan de mbii deret mo jir, moo put a pee wur dī, wur de gyet wur pet wun, mbəkə nwun tong dī ashak kə Kristi ndəən dedes wur, de nə dām ngha-ngha. A Naan shikāa wur, wur nji dak wun. Wur nshin bəl nwun, mbəkə nwun dar dī bəlbal ndəən mbii mo jir.

¹¹ Naan wur le kə bəl wur nə dee ashak kə wun jir. Amin.

Pwoo mə kyes nə mo

¹² A Silas bām ghan mbee ran rep wasika desə nə, nwun. Wen kən naa wur a kaa dyemmnəən ndəən Kristi sə, dewur koop nə hakyeng, de gurum mak gāngkāa nkaa wur. Wen kən ran pwoo desə mo nwun, a mbəkə nghan caa pətuup fuu mo dī. Wen a nkaa sat zeən nə nwun agaak nənee, << Naan wur le deret nkaa wun.

¹³ Ekilisyə de nə ndəən pee desə nyil mBabilon, de Naan wur kə ten bilip nə, kaadi wur bilip wun sə, moo tok kə wun jir. Lāa fen Maak wur tok kə wun zak.

¹⁴ Wun zak, wu tok kə shak ndəən wal, kə nə kām dī nənee, << wuu wal nshak kaa dyemmnəən de moo dām ndang Jesu ashak sə. Wu yit kə ryang nDaa Jesu Kristi nə tong ashak kə wun jir, wun de wun a mə Jesu Kristi mo. Amin.

Pwoo devəl de Pita ran Tokshik

¹ A wen Simon Pita, kərem kə laalep nDaa Jesu Kristi, kən ran wasika desə shidəm pee wun di jir, wun nen de wun kə shinzeen de nə nciit kə munu, ndəən deret nNaan fun, kə Ngubam fun Daa Jesu Kristi.

² Deret kə ryang mo dee a muu des hakyeng, ndəən man Naan kə Jesu Daa fun.

Shiimwaan mə nen Naan mo

³ Naan ndəən dedes mə man wur, be wur kə ten bilip mun, mbəkə mun tong di ashak kə wur ndəən dedes wur, kə ndəən deret wur zak. A ndəən ar desə, be wur cın dak kə bal wur dedes, mbəkə wur cın mbii mo de mmun jir. Mbii de baa mun kə mo kas, kə mu kat seen de, kə mbəkə mun mwaan di ndəən ar de nə ret nwur nyit.

⁴ A ndəən ar desə, be wur cın mbii mo mmun des, mbiizuum de shang de gyet wur kə ten sat nə, wur ncın mmun. Wur cın mbii desə mo jir, a mbəkə ndəən mbiizuum desə mo, be mun npwat ndəən mbii debish, de mo di ndəən yil desə, de gurum mo fes rəbet mo. Dang wur kə ten pərep wun, mbəkə nwun tong dyen di nNaan.

⁵ Mpeeməna, be wen kən sat nwun nənee, << kaadi wuu ten wu shinzeen nJesu Kristi, be wu gung, mbəkə shiimwaan fuu mo dee di a deret hakyeng, kəzak, wu gung kə nwun man mbii mo di.

⁶ Taji wu yit nə dee a man mbii mo bejee kas, dangbe wu gung kə nwun yaasuk di. Kaadi wuu gung mbəkə nwun yaasuk di, be wu dar balbal ndəən mbii deret mo jir, kə nwun shin dedes nNaan.

⁷ Kaadi wuu mwaan ndəən ar de nə shang nNaan sə, be nə ret kə wu tap kə shak a kaa dyemnaəshak mo sə. Wu wal ngurum mo jir.

⁸ Katdang wuu sat a ncın mbii deret desə mo dak, be baa man fuu de nə ndəən Jesu Kristi nə ndee a debuu kas, dangbe seen fuu nə mon nlāa-lāa deret mo.

⁹ Dang nen de baa mo kə dyen de nə a mə Naan kas, mo a kaa vum de baa moo naapee kas sə. Mo mundər nənee, << Naan wur kə ten fwo di mmo mbee shikbish de moo cın.

¹⁰ Mpeeməna, dyemnaa mo, wen kən dang pee wun, mbəkə nwun dar di balbal ndəən mbii desə mo, mbəde Naan wur kə ten pərep wun, kə nwur bilip wun, mbəkə nwun dee di a nen wur mo. Katdang wuu cın mbii deret nə mo, be baa wun ncām pal kas.

¹¹ Nə aasə be, Naan wur wang polu nə nwun, mbəkə nwun del di ndəən se mishkoom nDaa fun Jesu Kristi. Wur dewur a Ngubam fun. Mun ntong ashak kə wur mbe nghaa-nghaa.

¹² A Mbəmənə, be kən sat nwun shidaar-shidaar, mbee lepan nwun nkaa mbii desə mo jir, koo di wuu ten wu man mo, kə kaadi wuu dar balbal ndəən zeen, de wu man mo.

¹³ Kaadi wen kuđi kə seen ndəən nyil desə, be ghan naa nə ret, mbəkə nghan lepan di nwun nkaa mbii desə mo shidaar-shidaar, mbəkə taji wu dee nsaam kas.

¹⁴ Wen man nənee, << ndəən rep pee lee, be yak ghan nyit nan mə yil desə nə di, kaadi gyet Daa fun Jesu Kristi wur kām nwen nə, an cın aasə.

¹⁵ Wen ngung hakyeng, mbəkə nghan lepan di nwun nkaa mbii desə mo koo pərang ghe, koo abwoon de kən muut.

Nen de mo naa dedes nJesu

¹⁶ Gyet nyam be mu satpwoo nwun nkaa jì nDaa fun Jesu Kristi ndəən bal wur. Mbii de gyet mun nkaa sat nə nwun, baa nə a mee pwoo tongdiryem de mo put a ndəən pan mu gurum mo kas, dangbe mun shikáa fun, be muu ten mu naa dedes wur shi yit fun mo.

¹⁷ Kaadi, gyet Jesu wur lap dedes kə dehai, pə Naan di, be mun de gyet mu kələng, kaadi Naan dedes met jir wur sat mee pwoo nənee: <<<<Desə a Lāa fen, de wen wal wur. <<Di wur cın mbii de mo ret nwen nyit zam.>>

¹⁸ Mun shikáa fun, gyet mun di ashak kə Daa fun Jesu Kristi nkaa dengjwak nNaan, gyet mu kələng doo de nə tong adeng sham.

¹⁹ Pwoo kə nensatpwoo kə Naan mo sət kām mmun agaak nənee, << mbii desə mo azeen-nzeen. Nə ret kə nwun lekáa fuu mo nkaa pwoo kə mo nə mo, mbəde pwoo mənə, nə a kaa nyam de nə bangpee ndəən kwoo sə, wul kus kə bitmang mə puus mənə. Parpuus mənə, kaadi zar mangbit nə kaa put, be nwun naa mbii mo agaak ndəre-ndəre ndəən pətuup fuu mo aasə.

²⁰ Mbii de nà kəkoop nà met jir, be wen kən sat nwun nānee, << pwoo de gyet nensatpwoo Naan mo kə ten sat nà, de mo a rəran ndəən bəet haal mē Naan, baa mo put a ndəən pan mē gurum mo kas.

²¹ Mbəde pwoo de gyet nensatpwoo Naan mo sat, baa gyet nà put a ndəən pan mē gurum mo kas, dangbe gyet a Riin 'Debang mē Naan, wur del ndəən pətuup mmo, dangbe wur le kə mo sat mee pwoo de nà put a pee Naan dī.

Nensatpwoo mu dung mo

2

¹ Dang gyet nyam, be nensatpwoo mē dung mo yol dī ndəən gurum nà mo, kaadi nensatpwoo mē dung mon ndel dī ndəən wun sə. Mon ncin kām debish, de nà nwat shinzeen gurum mo, be mon nciipwoo nkaa Daa Jesu Kristi nānee, << baa wudun man wur kas. Wur de gyet wurang mo ndəən shikbish fur mo, mbee mbii debish de mon nkaa cin nà. Be ndəən rep pee lee, be kwat de nà a mē jeel dedes nà nji taa nkaa mo, kə nà ntwe mo.

² Gurum mo des mon mmwaan ndəən shiimwaan fur de nà a mē naashweep. Dang mon nle kə gurum sat mee pwoo debish nkaa zeen mē ar nNaan.

³ Nensatpwoo mē dung nà mo, moo rəbet mbii gurum mo aasə, kə mo cin dung mbəkə mo nək wun, kə mo kat mee ləbet dī. Pəgyet dī yam-yam, be Naan dēwur ntokdyeel ngurum mo jir, wur kə ten dək shin, mbəkə wur shin kwat de mo mē mbii debish de moo cin mo. Peedi seen mmo nà nkyes dī azeen-nzeen, be nà kə jì wul kus.

⁴ Gyet nenlep Naan de mo cin shikbish, be baa Naan wur nyit mo kas. Wur yak mo be wur fwo mo ndəən tuun de nà a aawus, a buɔwoot shi tasek de nà a mē shooll, ndəən pee de kwoo de nà rap. Mon ntong a ndəən peemənə jiwul npuus diyeel.

⁵ Nendenyam, de gyet mo cin shikbish, be baa Naan wur nyit mo kas. Naan wur le kə am dedes nà jì tu nen de gyet mo cii kələng doo wur jir. Gyet a Nowa bejee, de Naan tap wur, mbəkə taji mee mbii tung wur kas, mbəde gyet Nowa wur satpwoo ngurum mo nà, mo cin mbii dēret. Nowa wur bar, kə gurum mo pwoovəl.

⁶ Gyet Naan wur twe yil nSodom kə nGomora shi wus, be mo dee a fwat. Yil desə mo dee a mbiikām ngurum mo, nkaa mbii de nà nkat nen de baa mo kə Naan ndəən pətuup fur mo kas.

⁷ Gyet nciit kə mənə, be wur bam Lot de gyet wur a ngwe dī ndəre. Gyet shikbish de gurum mo cin, nà fes daampee mpətuup wur zam, mbii debish de gyet nen debish desə moo cin.

⁸ Lot wur a ngwe de ndəre. Gyet wur tong ashak kə nenshikbish desə nà mo, wur naa mbii debish de moo cin shidaar-shidaar, kə gyet wur kələng pwoo mo debish nà mo shidaar-shidaar zak. Shikbish de des mənə mo cin nà, nà fes wāt pətuup wur zam, mbəde gyet wur a ngwe de ndəre.

⁹ Mbii de mo kə ten del gyet nyam nà mo, mo kām mmun nānee, << Naan wur man ar dēwur mbam nen wur mo dī ndəən jwaan. Mbii desə nà mo waa kām zak nānee, << Naan wur man ar dēwur nkwat nen cin shikbish mo, dī wur nle mo ndər kə kar, jiwul parpuus diyeel.

¹⁰ Met jir, nà a mbee nen de moo sat a ncin mbii debish dək, denan mo nà naa ncoor nà, kə mo waa ciipwoo nNaan. Nenkām de mē dung desə mo, mo bal mpətuup, kə ciishik zam. Baa mee kəarmuut kə ya mo mbee satpwoo debuu nkaa riin dedes de mo ndəən dengnaan kas. Moo sat a nkāss mo dək.

¹¹ Nen lep Naan mo met nendung desə mon mbal, be baa mo kas mo kəsə ntoom Naan kas.

¹² Nen desə nà mo, moo satpwoo debish nkaa mbii de baa mo manshii nà ndəre-ndəre kas. Moo cin mbii mo a kaa nen de baa mo man mee mbii kas sə. Moo cin mbii mo a kaa luwayil mo sə. 'Dī mo lāa mo a mbəkə gurum mo yak mo twe dī nluwaa. Azeen-nzeen moo twe mo a kaa luwayil mo sə, de baa gurum mo kudi kə kələng səm mo kas.

¹³ Naan wur kwat mo shi jeel, mbee jeel de gyet mmo kə shin ngurum mo. Nen desə nà mo rəbet a kələng shang mē seen desə bejee, be moo cin pak mbii nà mo a nnaar puus. Shiimwaan mmo nà mo, mo a mbii yitlwaan pee wun dī. Moo tong ashak kə wun mbee se mbiise, dangbe moo tap ciir mbwoon fuu, kə mo cin mbii debish de mo shang mmo dī.

¹⁴ Duk lepan mo a nkaa mat mo, mbəkə mo cin ngaa dī kə mo shidaar-shidaar. Baa cin shikbish nà cam mak mo kas. Kat mo naa nen de baa mo dər balbal ndəən ar Naan kas, be mo nək nen mənə mo, mbəkə mo cin mbii debish dī. Koo pəranghe, be moo leyit a nkaa mbii mē gurum mo. Gurum kaa mənə mo sə, be mon ntaa ndər dīyeel mē Naan.

¹⁵ Duk yit ar de ndäre nā, kə mo waa kə mwaan de a ndəən ar nBalaam lāa Beyor. Gyet Balaam wur a ngwe dewur fes kələng shang mbee cīn mbii debish, mbəkə wur kat shooll dī.

¹⁶ Dangbe mo gwak wur mbee shikbish wur, dang nciit kə mənə, be jaaki wur de baa nā kə cam sat mee pwoo kas, be nā sat mee pwoo nwur kaa gurum sə, be njaakii nā le kə wur nook cīn nkyeet kə shikbish mənə.

¹⁷ Das desə nā mo de a kaa dung de baa moo am kas sə. Mo de a kaa nluu de kut kə mang nā del shidəm kə nā sə, mbəkə taji nā jī kə fwan kas. Naan wur tap dak mee pee deən nkoo le dī mbee mo.

¹⁸ Moo leshap shi doo debal nkaa pwoo de baa mo kə mee koop nā kas koo dāben. Mo gung mbəkə mo nək nen de mo nkaa pwat ndəən nen dī baa mo man zeen nā kas. Mo gung kə mo dul nen mənə mo jī cīn shikbish, dī mo a mē ngaa, kaadi moo cīn sə.

¹⁹ Duk nkaa tuwap shi sām mo nānee, << mo katpee mbee cīn mbii de moo rābet, dangbe mē mo nen de mo sat pwoo mənə, mo a kərem mē shikbish. Mbəde koo a mbemi de nā de a mishkoom nkaa gurum, be ngwe mənə de a kərem mbii nā.

²⁰ Katdang gurum mo kə ten put ndəən mbii debish nyil desə, de moo wat, mbəde mo kə shinzeen nJesu Kristi, dewur a Ngubam fur. Dangbe katdang mo waa ciir pətuup, dang kə mbii debish mo waa ya mo, kə mo se korong nkaa mo, be nā de nānee, << ndəən peekyes nā, be mbii nā mbish nkaa mo met dīnshee nā.

²¹ Katdang nā de aasə, be ngyal gyet mon nnook man ar de ndäre nā, mbəde baa nā kəkoop nā, kə gurum mo man ar nā hakyeng, dangbe mo waa ciir pətuup fur mo, kə mo yit Wār kə Naan nā kas.

²² Mbii de nā kat mo, be nā kām mmun nānee, << səmpwoo desə mo azeen de mo sat nānee: <<<<As waa baa dām se mbii de nā kə fuut, kə ntuus de gurum kə vwang, nā waa baa dām biring ndəən book.>>

Kristi wur mbaaji

3

¹ Wun de wen wal nwun sə mo, desə nā a wasika dəvəl, de wen kən ran nwun. nDəən wasika dəvəl sə nā mo, be wen kən lepan nwun nkaa mbii desə mo, de wuu ten wu man mo, mbəkə nā mii wun dī, kə nwun dām dī ndang Naan shi pətuup deməndong.

² Wen kən ran mbii desə nā mo, a mbəkə nghan lepan dī nwun, kə taji wu mundər kas pwoo de pəgyet nensatpwoo Naan dəbang mo kə sat nā, nānee nā ncin. Taji wu mundər nWār de Daa fun Jesu Kristi, dewur a Ngubam fun wur sat nānee, << wu cīn mo kas. Gyet a wur nkaa satpwoo nā nwun shipo jəplep wur mo, dewur lep mo pee Naan dī.

³ A pwoo dīnshee de kən rābet sat nā nwun ndesə. Wu man nānee, << kus kə kyes mē yil nā, be gurum mon yool ya cīn mbii de nā shang mmo nyit. Nen desə nā mon nyaa shwar mē bākpee,

⁴ kə mon nsat nānee: <<<<A me le dangbe baa Jesu Kristi wur jī, <<kaadi gyet wur kə ten sat sə kas sii? <<Puun fun mo kə ten murep, <<dangbe mbii mo de a kaa pəgyet mo dī sə, <<nciit kə shee yil nā, baa mee mbii <<shee dī kas koo dāben.>>

⁵ Nen de moo satpwoo desə, mo fes cii a nyang. Mo man nānee, << gyet nyam be Naan wur le deng kə yil desə a shi pwoo dewur sat. Wur dak yil nā shi am, be nā de nā, yil nā put a ndəən am.

⁶ Nā aasə be, gyet Naan wur tu yil dī mbīt mənə a shi am, kaadi gyet am dedes, nā jī paa yil nā jir sə.

⁷ Naan wur kə ten sat nānee, << deng kə yil dəyaksə mo, mon ntong dī mbe parpuus de wus jī caan mo jir hakyeng. Naan wur yit yil nā kə mbii de mo dī jir, dang puus nā nwul dewur ntokdyeel ngurum mo jir, kə wur ntwe nen debish de mo cii kələng doo wur jir zak.

⁸ Wun de wen wal nwun mo, mee mbii məndong de nā kəkoop nā, de baa nā ret kə nwun mundər nnə kas. Nā a nānee, << pee Naan dī, be teer məndong nā a kaa bit mo ngal sə, kəzak, bit mo ngal, be nā a kaa teer məndong sə. Duk a deməndong pee Naan dī.

⁹ Pak gurum moo pan nānee, << Naan wur cii zam, mbəde baa wur nkaa cīn mbii dewur kə ten sat nnə, mbii mənə mon ncin kas. Baa nā aasə kas, koo dāben, Naan wur gung kə wun, a mbəkə wur shīnpee de ngurum mo, mbəkə mo katpee tuwap dī. Baa nā a dyan Naan kə mee gurum loom dī kas. Wur rābet kə gurum mo jir, mmo tuwap.

¹⁰ Jir kəsə, katdang pee nā wul, be Daa Jesu Kristi wur mbaaji. Wur baaji a nnə mman! Kaa jī wat, de baa gurum mo lepan nā, mee wat nji kas sə. Nciit kə mənə, be gurum mon nkələng mee doo debal, a dengnaan nā loom. Jir mbii de mo ndəən dengnaan, kə de mo ndəən yil desə, mon ncaan jir. Dangbe yil desə kə mbii de mo ndəən nā jir, mon loom.

¹¹ Kaadi wun ka man nane, << mbii mo jir mon loom aasə, be na ret ka nwun dak tong fuu mo, ka nwun tap di ka shiimwaan fuu mo. Na ret ka seen fuu mo dee a debang, ka nwun lesuk ndəən sar Naan kədəng-ndəng. Ka nwun kələng doo wur ndəən mbii mo jir.

¹² Wu leyit nkaa parpuus de Naan wur mbaaji ndəən yil desə zak, ka nwun cin mbii mo ndəən ar deret, de na nle ka puus mənə ji wul di kəlak-kəlak. A puus mənə, a de dengnaan na ncaan. Dangbe na loom zak, ka mbii de mo ndəən dengnaan jir ka de mo ndəən yil desə, mon ndee a fwat, baa mee mbii ndee di kas koo daben.

¹³ Dangnaan wur ka ten sat mmun nane, << wudin mbaa dak mee dengnaan ka yil depoo mo de, a pee de mbii mo jir mon ndee di ndəre-ndəre. A mbii de muu leyit nkaa na mənə.

¹⁴ Wun de wen wal nwun mo, wen kən sat nwun nane, << kaadi nwun naa puus mənə, par di Jesu Kristi wur mbaaji, be wu gung ka mwaan fuu mo dee di a diiret, mbəkə wu tong de ryang ndəən wur.

¹⁵ Wu man nane, << mbii de na le dangbe Daa fun Jesu Kristi wur gung, a mbəkə nwun wu katpee di mbee bar. Dyemnəən fun Pool, de mu wal wur, wur cin dak ka seen de Naan shin wur, mbəkə wur kām mbii mo di nwun, kaadi wur ran wasika wur nwun.

¹⁶ nDəən wasika wur mo jir, be wur ka sat mbii desə mo nwun jir. nDəən pak wasika wur na mo, be na luk mbəkə gurum manshii pak pwoo na mo. Nen de baa mo ka seen kas, nen de baa mo dar balbal kas, moo ciir ka mbii dewur sat na mo. Kaadi mo ciir ka pwoo de mo ndəən bəət haal nNaan sə. Mbii de moo cin desə mo, moo dul a dyeel Naan ji nkaa kaa moo.

¹⁷ Dang wun, de wen wal nwun mo, wuu ten wu man mbii desə mo. Mbəmənə, wen kən sat nwun nane, << wu tap ka taji nen de mo cii Naan, mo le ka nwun taa wu pal ndəən shikbish mmo kas. Kaji wu shinpee mmo, ka mo le ka nwun yol wu yit peedar fuu deret na kas.

¹⁸ Dang na ret ka nwun sekyeen ndəən ar deret, mbəkə nDaa fun Jesu Kristi, dewur a Ngubam fun wur kām deret wur di nwun, nkaashak nkaashak, mbəkə nwun sat a nwurang ndəən wal wur. Mu yit ka gurum mo shin dedes di nwur nyaksə ka mbe ngha-ngha. Amin.

Pwoo ðevəl ðe Joon ran

¹ Lepran desə nə put a nsar fen ngunan, ðəm pee wii ði, mat ðebəbəlɪp pee Naan kə jep fii mo. Wii ðe wen kən wal yi ndəən zeen, baa a wen bejee ðak kas, ðang kə jir nen ðe mo man zeen nə.

² Mbəðe zeen ðe nə tong ndəən mun yaksə, nə ntong ndəən mun be vit.

³ Daa Naan puun Lāa wur Jesu Kristi, mo cɪn ðeret mmun, kə mo naa mun shi yit naajeel, kə tongryang. Desə mo ndee ashak kə mun ndəən zeen kə wal zak.

Zeen Kə Wal

⁴ Nə ret nwen nyit zam, mbəðe wen kat pak jep fii moo mwaan ndəən zeen nə, nciit kə kaade puun wur sat nee, mu cɪn sə.

⁵ Yaksə wen kə ðang pee yi naa, yi yit kə mu walnshak. Baa ðesə nə a mee wàar ðepwoo ðe wen ran nə nyi kas, ðang a ðe mun kə nə pəgyet ðe nshee, ndang nə mu walshak.

⁶ A wal nə ndesə, nee, mu mwaan ndəən wàar wur mo. Desə nə a wàar nə, kaade wuu kələng nshee sə, nee, wu mwaan ndəən wal.

⁷ Nennumpee mo ðes, mo kə ðel ðe ndəən yil nə jir. Nen ðe mo Cɪpwoo nee, baa gyet Jesu wur jɪ ndəən yil ðesə a ndəən nan kas. Kiyeet nə mənə mo a nennumpee mo, kə a mo a shaarlek Kristi.

⁸ Wu tap kə káa fuu mo, mbəkə taji wu baam mbii ðe gyet mu ten cɪn ðak mbə nə sə kas, ðang wu gung, kə kwat nə gam ði.

⁹ Koo a wii ðe wur ðəm akyeen, ðang katðang baa wur mwaan a ndəən kám Kristi kas, be baa wur kə Naan kas. Dang jir ngwe ðe wur sekyeen ndəən kám Daa Jesu, be gwar mənə kə Naan Puun kə Lāa ndəən pətuup wur.

¹⁰ Katðang mee gurum jɪ pee wun ði, ðang baa gwar mənə jɪ aa kám desə nwun kas, be taji wu lap wur wu le ntulu fuu mo, koo wu kaat gwar mənə kas.

¹¹ Mbəðe jir ngwe ðe wur lap nen mənə mo, be wur bəlkáa ashak kə nen mənə ndəən ðak ðebish mo.

Pwoo De Mə Kyes Nə

¹² Koo ðe wen kə mbii mo ðes mbə ran mo nwun, be baa wen nran mo nwun shi haal mə bəət haal kə ing kas, ðang wen kən lepan nee, wen nɪj kən naa wun ðe, kə mu katpwoo ðe ashak zak, mbəkə retnyit fun nə gam ðe.

¹³ Jep ðyemnəən fii ðebəbəlɪp pə Naan, moo tok kə yi.

Pwoo dekun de Joon ran

¹ Lepran desə nə put a nsar fen ngunan, dəm pee waa Gayus de, de wen wal nwaa ndəən zeen.

² Shaar fen, wen kə dāngnaan mbə nwaa, mbəkə a kat deret de ndəən mbii mo jir, kəzak, mbəkə a tong de nkoom, kaade seen fwaa nə kat deret sə.

³ Nə ret nwen nyit zam, kaade pak dyemnəən fun mo ji satpwoo deret nwen nkaa waa nənee, aa dar balbal ndəən shinzeen nə, kə kaade aa mwaan ndəən shinzeen nə sə zak.

⁴ Baa mee retnyit de wen də nə waa met ndesə kas, kə wen kələng nnə, jep fen moo mwaan a ndəən shinzeen nə.

Mo kwoop Gayus

⁵ Shaar fen, aa dar balbal ndəən zeen de aa cīn nə mbə dyemnəən fun nendəm ndang Jesu mo, jir kə də mo məzep mo.

⁶ Mo kə satpwoo Eklisiya mo nkaa wal fwa nə. Kuzuk a bam mo ndəən mwaan mo, nkaa ar də nə shin dades Naan di.

⁷ Mbəde mo yool yaa mwaan nə a mbə səm kə Daa. Baa mo nwaa lap mee bam pee neen kum mo kas.

⁸ Mbəmənə, nə ret kə mun mu lap nen mənə mo ndəən lu fun mo, mbəkə mu dee de a shaar dak di ashak ndəən zeen.

Diyoturifis kə Dimitiriyus

⁹ wen kən ran mee mbii Eklisiya nə, dang Diyoturifis de wur fes leshin a di nshee, wur bə kaat mun kas.

¹⁰ Katdang wen ji, bə wen ndul diyen fuu shinji kaa bii de wur nkaa cin ne, Pwoo debuu de wur naa nsat nə nkaa mun. Baa mənə mak wur kas, dang wur cii kaat pak nen dəmdang Jesu, wur cii nnen de moo pə rəbet kaat mo kə wur put ke mo ndəən Eklisiya ne

Pwoo deret nkaa Dimitiriyus

¹¹ Sharfen, taji a kam cin bii də bish mo kas, Dangbə a kam a deret mo. Koo a weyii de wur cin mbii deret, bə gwar mənə a mə Naan. Jir ngwe de wur cin mbii debish, baa gwar mənə kə naa Naan kas koo lee.

¹² Gurum mo jir mo satpwoo deret nkaa Dimitiriyus, har zeen nə shikaa fir. Mun zak muu sat doret nkaa wur. waa man nənee, mbii camkat fun nə azeen.

Tokshik mə kyes nə mo

¹³ Wen kə mbii mo des mbə ran mo ngha, dang baa an nran mo ngha a shi haal kə ing kas.

¹⁴ Wen kə lepan nə, an naa ngha, dangbə mun leshap kə shak yit kə yit.

¹⁵ Tongriyang ashak kə wun. Shaar də pee dəsə mo lep kə tokshik. Tokshik kə shaar də peemenə mo shi səm.

Pwoo de Juud ran

¹ Juud karem Jesu Kristi, dyemnæn nJemis,
Pæ ran lepran dəsə shidəm dəm pee nen dæ Naan pærep mo, de Naan puun wur wal mmo,
kæ mo dee a de fufwang ndæn Jesu Kristi.

² Naajeel, kæ ryang, kæ wal wur, mo naa nwurang ndæn wun dak.

*Jeel mBə Nenkām
Mə Dung Mo*

³ Sharfen dæ hakyeng mo, gyet dyeen fen mbə kæ wen ran dæ wun nkaa bam de mun
kæ nə ashak. Dang mee bii le an ting kæ nghan ran nwun, mbəkə wen caa wun, kæ wun
sekyeen di ndæn lek, mbə shinzeen de Naan wur kæ ten shin nen wur de bang mo.

⁴ Mbəde pak gurum mo di, de mo kæ den a dæ dyeel kæ se mo pægyet kæ ji del ndæn wun
a səsok. Nen de mo ciir kæ pwoo Naan kæ dæret wur, mbəkə mo katpee cin mbii debish mə
nan mo di. Kəzak, mo cii Daa Jesu Kristi.

⁵ Ko de wuu ten wu man mbii desə mo jir, an pæ ræbet ye wun, kaade gyet Naan wur
put kæ nen Izrel mo nyil Ijip. Dang nbwoon mənə, be gyet Naan wur təkook nen de mo cii
shinzeen.

⁶ Kəzak, nenlepanan de mo yaa peetong mulki mo retret kas dang mo yit peetong fur
mo, be mo bwoot mo shi tasek dæ nghan-nga ndæn peeðe nə nkwoo, Naan wur le mo a
npeemənə, har parpuus dyeel nən nji wul.

⁷ Nə akəsə zak, Sodom kæ Gomora, kæ yil de mo kus kæ mo. Gyet yil desə mo shin kaa
fur mo, mbə cin ngaa kæ mbii debish mo. Mo dee a nbiikam nen lap kwat nshikbish de
mo ndæn wus de nə dām ngaa-ngaa.

⁸ Nə a ndæn ar desə, be nen desə mo naa suun mo, de nə le mo waa ciir cin shikbish
nkaa sut fur mo. Mo cii dedes Naan, kæ mo satpwoo debish nkaa nendæret mo de mo,
ndæn dengnaan.

⁹ Mbii de koo a Makiyel de wur a ngwe dedes mə nenlep mo, baa wur mak sat nə kas.
Kaade gyet Makiyel kæ gujwan mo jiir nkaa kum Mosis, be baa Makiyel mak wang pwoo,
mbəkə wur fələp gujwan de kas, dang wur sat nənee, << Daa ngwak nghan!>>

¹⁰ Dangbe nen desə mo can mbii mo jir de baa mo manshi nə kas, kæ mbii dæ mo manshi
nə shi pan mə nan, mo a kaa long mo sə. A mbii mənə moo waa ciir təkook kæ mo.

¹¹ Jeel mbə mo, Mbəde moo mwaan a ndæn ar Keen, kæ tang læbet mo ndæn ar de gyet
Balaam Deldekə, Mo kæ təkook kæ mo ndeen təkook kæ pee Kora.

¹² Nen desə mo a mbii naashwep dæn kuur fu de mə walshak fu, kaade mo pæ se mbiise
kæ wun nnen kærmut. Mo a kaa nen naa long de moo tap a kaasut bæjee dak. Mo a nluu
de nə kæ fwan kas dæ kut kæ mang del seet kæ nə sə. Mo a tæng de nə cii lāa-lāa harwaap
ji mang sə. Tæng de mo kæ bwan seen nə, kæ nə dee a dæ mumuut sə.

¹³ Mo a am de kut kæ chut nə balbal ndæn bahar. Mo woo tæfil mə mbii naashweep de
moo cin mo zak. Mo a zar de moo mwaan. Naan wur tap dak mee pee ntun-ntun, derap
shekshek, le mbə mo nghan-nga

¹⁴ Enok, wur a dang depwoovəl ndæn cirem Adam, wur satpwoo nkaa mo nənee, <<Wu
naa, Daa wur kæ ji kæ nenlep wur debang mo ngal nkaa ngal mo,

¹⁵ mbəkə mo tokdyeel di ko weyii, kæ mo candyeel di mo jir mbə dak debish de mo kæ
cin, Kæ jir pwoo dəbuu de nenshikbish desə nə mo kæ ten sat nkaa Naan.>>

¹⁶ Nen desə mo naa nkatpwoo ndom ndom, nenyapdebish ndæn nnyee mo, nen dæ mo
tong a mə cin butdeet, mo kæ canpwoo nkaa sut, dang mo caa gurum mo ar debish mbə
kat læbet fur.

*Pet Pee mBə
Wu Dar Balbal*

¹⁷ Wun sharfen mo, wen wal nwun sə, taji wu munshik mbii de gyet jeplep Daa fun
Jesu Kristi mo sat nwun.

¹⁸ Mo sat nwun nee, <<Ndæn teer mə peekyes nə mo, be nenbákpee, mo nji put, Nen de
moo mwaan a ndæn coor mə nan fur mo.>>

¹⁹ A nen desə mo, a nen dæ mo kæ ji kæ bakshak ndæn wun, A mo a nen de mo coor mbii
debish mə yil desə shi məse fuu mo, baa mo kæ Riin nNaan kas.

²⁰ Dang wun, sharfen mo de wen wal nwun, wu dyiksuk ndæn shinzeen fuu debang,
dang Wuu leshap kæ Naan dæn Riin Debang zak.

²¹ Wu lesuk fuu mo ndæn wal Naan, kaade wu leyit nkaa naajeel nDaa Jesu Kristi mbəkə
wur ji kæ wun di ndæn seen dæ ngaa-ngaa.

²² Wu naajeel nen de mo dee nket-nket ka wun,

²³ Wu bam pak mo bakə wu put ka mo di mbut nwus, ka mbə pak mo, bə wu naajeel, reep ka kəarmuut. Dang wu cii lee mo, Mbəde lee na ka ten dee a derap shi shikbish fuu mo.

Kwoop Naan

²⁴ Pə wur de wur mak fwang wun, mbəkə taji wu taa wu pal kas, ka wur nji ka wun ntoom dedes Naan ndəən retnyit, baa ka mee rap kas.

²⁵ Mu shin ram nNaan dewur mbəshin a Ngubam fun, ka ram, ka Dehai, ka mulki, ka dedes ka bal, ndəən Jesu Kristi Daa fun, pəgyet de yam-yam, ji wul yaksə, ka har ngaa-ngaa! Nə a kəsə.

Mbe de Jesu Kristi woo nJoon ndæen Suun

¹ Suun mæ Jesu kristi dæ Naan Cin wur Kæ wur woo dæ karem fæ mo mbii dæ mo kus kæ ji. Jesu Kristi wur lep ngulep wur dæm pee karem wur Joon dæ, mbækæ wur woo mbæ desæ mo dæ nwur.

² Joon wur kæ ten sat agaak mbii dæ wur kæ naa mo jir, kæ wur ten ran pwoo kæ Naan dæ Jesu Kristi woo mo nwur nnee, næ a zeen.

³ Koo a weye, dæ wur tang bæthaal desæ næ, be wur nkat dæret, kæ nen dæ mo lekom mbæ kælæng pwoo desæ næ dæ Naan kæ woo næ, kæ moo cin mbæde næ sat, be mo nkat dæret, mbæde pee næ kæ wul kus, mbækæ mbæ desæ næ mo ngam dæ.

*Tokshik Joon Dæm Pæ
Ekælisya Dæ Pwoovæl Sæ*

⁴ Wen Joon kæn tok kæ Ekælisya dæ pwoovæl sæ mo, dæ mo ndæen yil Eshiya.

Naan wur naa wun shi yit naajeel wur,
kæ wur cin tongryang nwun zak.

Naan dæ wur dæ yaksæ,
dæ pægyet wur dæ yam,
kæ dæ wur ndang ji,
kæ Riin dæ pwoovæl næ mo,
dæ mo dæ ntom

kæ Naan a peetong
wur dædes.

⁵ Kæ Jesu Kristi,
dæ wur a langteng dæ a zeen,
wur a dînshee,
dæ mo shee yool kæ wur a peemûut,
kæ zak, a wur a Mishkoom nkaa
mishkoom dæ mo ndæen yil desæ jir.

Wur wal mmun a mbæ muut
dæ wur beer toom fin,
be wur fween mun
mbut shikbish fun mo.

⁶ Wur le mæ dæe a mishkoom mæ pris mo,
mbækæ mæ seyil dæ nNaan puun wur.

Ram, kæ iiko, mo
dæe a mæ Jesu Kristi
mbæ ngaa-ngaa. Næ aasæ!

⁷ Wu naa, wur pæ ji
nkaa nluu.

Gurum mo nnaa wur jir,
mbe kæ nen dæ gyet mo shulang wur.
Gurum dæ mo ndæen yil desæ jir,
mo nwal maap mbæ wur.

Næ ndæen aasæ! Næ aasæ.

⁸ Daa Naan dædes wur sat nænee << a wen dæ shee kæ mbæ mo, kæ kyes kæ mbæ mo jir zak. Naan dæ wur dæ yaksæ, wur dæ yam, kæ a wur pæ ji zak.>>

Jesu Kristi kámshin nJoon

⁹ A an, Joon dyemnæn fuu ngudæm ndang Jesu, an a memee ndæen wun nen dæ wuu gung kæ shwaajeel, mbæde wun a dæ Mishkoom Kristi. An mee laayil, dæ am neer næ cærkaat, dæ moo pet næ a Patmos, mbæde gyet an kæn satpwoo Naan næ gurum mo, dæ Jesu wur shin langteng ne.

¹⁰ Parpuus kæ Daa, be Riin Naan wur ji dæ ndæen an. Dangbe wen kælæng mee dæ dædes, kaa wal kæ feer sæ. Pæ leshap mbwoon fen.

¹¹ Doo ne sat an nænee, << A ran mbæde waa nkaa naa næ, kæ a lep kæ bæthaal næ dæ Ekælisya dæpwoovæl sæ mo, dæ mo nyilkaam, Afisus kæ Simena, kæ Pagamum, kæ Tayatæra, kæ Sardis, kæ Filadalfiya, kæ Lodisiya.>>

¹² Wen cær mbəkə an naa ngwe de wur katpwoo nə də. Kaade an cær, be an naa, peelee ngyem mo pwoovəl, de mo dak mo a shi zinariya.

¹³ Nnaar kə peelee ngyem de pwoovəl desə nə mo, be an naa mee gwar wur dar də, de wur lapshak kə Lāa Gurum. Wur lep mee nlər de nə sham wul wur nkwakshii, kə wur bwoot mee teng sə cær nkaa tuur wur, de mo dak mənə a shi zinariya.

¹⁴ Shwepkāa wur nə mo piyaa kaa shuu sə, kə nə kaa door sə. Yit wur nə mo lapwus kaa liis kə wus sə.

¹⁵ Shi wur mo mələp, kaa shoole demələp, de mo tap dak shi wus mbəkə nə dee a deret sə. Doo wur nə a kaa wal kə am de moo sham mpətuul sə.

¹⁶ Wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur, kə mee kwai di se put pwoo wur de nə se koop weet. Yit wur nə fes bangpee hakyeng kaa puus a naar sə.

¹⁷ Kaade an naa wur, be an taa nyil nder shii wur kaa an kən mumuut sə. Be wur le sarse wur nkaa an, dangbe wur sat nənee, <<Taji kəarmuut yaa waa kas. A an a dīnshee, kə a an a kyes ne.

¹⁸ A an a de mmeen. Gyet an kən muut, mbe yaksə, be an kə seen. Wen ntong de kə seen mbe ngaa-ngaa. Wen kə mbii wang peemuut, kə peedəm kə nen mumuut mo, a sar fən.

¹⁹ <<A ran mbəde aa ten a naa mo yaksə, kə mbəde waa nkaa naa mo, kə mbəde mo mbə jì.

²⁰ A desə nə a shii kə zar desəsok de pwoovəl de mo nsarse fen, kə peedar mə ngyem de pwoovəl de mo dak a shi zinariya. Zar de pwoovəl nə mo, a mo a nenlep kə Ekəlisya de pwoovəl nə mo, kə peedar kə ngyem de pwoovəl sə mo, mo a Ekəlisya de pwoovəl nə mo zak.>>

2

Lep dām pee Ekəlisya de nən nyil Afisus

¹ <<A ran shi dām lep-Naan de Ekəlisya di Sarduis wur den Ekəlisya de nən nyil Afisus nənee, << Lep desə nə, a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur kə zar mo pwoovəl nsarse wur sə, de wur mwaan nnaar kə peelee ngyem de pwoovəl sə mo, de mo dak mo a shi zinariya sə.

² Wen man dak de wun kə ten cin nə, kə jeel fuu, kə gung fuu zak. Baa wuu shaar kə nendebish mo kas. Wuu cam shiimwaan kə nen de mo sat nənee, << wufun a jeplep Jesu mo, mbe baa mo a jeplep Kristi kas. Wuu ten wu man ne, moo cin a dūng.

³ Wu gung, koo de wun nkaa shwaajeel mbə sām fen, be taji wu baa mbwoon kas.

⁴ Amma an de kə mee mbii mēdong nkaa wun de an kən rəbet sat nə nwun. Baa wu kudi wuu wal nghan kaa de gyet wuu wal an nshee sə kas.

⁵ Taji wu mander nshiimwaan fuu de gyet yam, akudang wuu taa wu pal sə kas. Wu tuwap, mbəkə wu baa wu mwaan de ndəən ar nə, kaa gyet yam sə. Katdang baa wu tuwap kas, be an mbə jì, kə an mang peelee ngyem nə de a peedar ni.

⁶ Dangbe mbə mbii mēdong de an kə kwoop wun mbə nə a ndəsi, baa dyyen wun mbə dak nen Nikolaitan mo kas, kaadə baa nə a dyyen fen kas sə.

⁷ Ngwe de wur kə kom, mbə kələngpee be wur kələng mbəde Riin nə nkaa sat nə nendəm dangnaan mo, <<Ngwe de wur se koorong, be an ncin pee nwur se laatəng de nə a mə seen, de nə kaa ndəən bong kə Naan.>>

Lep Dām Pee Ekəlisya De Nən nYil nSimena

⁸ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur dān Ekəlisya de nən nyil nSimena nənee, <<Lep desə nə a pwoo de nə put mpwoo kə gwar de wur a dīnshee, kə a wur a kyes kə mbə mo jir, de gyet wur kə muut, mbe yaksə wur kə seen.

⁹ Wen man shwa jeel fuu mo kə jeel fuu, kə zak, nghan man nənee, << Jir kə sə wun a nenlong mo. Wen man pwoo debish mə nen de moo lesut a nen Yahudi mo, be baa mo a nen Yahudi mo kas. Mo a nen kə ngujwaan mo.

¹⁰ Taji wu kat mee kəarmuut nkaa jeel de wun mbə shwa nə kas. A kələng, nGujwaan wur cam wun. Wur nle pak fuu mo ndəən lushoot, wun nshwaajeel mbə teer mo kaapaat. Mbe wu gung, taji wu cii an kas, koo de mo ntəwe wun, be wu gung, mbəkə an cin biikaa koorong mə seen dedes nwun.

¹¹ Ngwe de wur kə kom, be wur kələng mbəde Riin wur nkaa sat nə (Ekəlisya) nendəm ndang Naan mo. Ngwe de wur se koorong, be baa muut de wəl nən ntung wur kas.>>

Lep Dām Pee Ekəlisya De Nən nYil Pagamum

¹² <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur Ekālisya de nen nyil Pagamum nā, Lep desā nā put a mpwoo kē gwar de wur kē kwai de nā se koop vāl sē.

¹³ Wen man, npee de wuu tong de nā, be ngujwaan wur kē le mpeetong fān a pee mā nā. jir kāsā be wuu yaa sām fān bālbāl. Baa wu nyan shin zeenpwoo fān kas, kaadē gyēt dān teer mā Antipas mo ngucīn langteng fān mbā mo tu wur ndān yilkaam fu peeđe shetaan kē tong.

¹⁴ Mbe an kē rep pak mbā mo lee nkaa wun. Wun kē pak gurum mo nnaar fuu, de moo dām a ndang kām mā Balaam. Gyēt a Balaam wur kām mBalak, kē wur gangkwak nen Izrel mo, mbe gyēt mo shin shikbish mbā se mbiise de gyēt mo kē ten cin nkūm, kē cin mbā debish mo kaa ngaa sē.

¹⁵ Kāzak, wun kē nen de moo dām ndang kām nān Nikolaus mo.

¹⁶ Wu tuwap, kas be an kus kē jī, kun cin lek de kē wun, shi kwai fān de nā jī put mpwoo fān sē.

¹⁷ Ngwe de wur kē kom, mbā kēlāngpee, be wur kēlāng mbāde Riin Naan wur nkaa sat nā Ekālisya nendām ndang Naan mo.>>

Ngwe de wur se koorong, be nghan ncīn pak man de nā a sāsok nwur. Kē zak, an ncīn jwak depiyaa ngwar nā, kē sām depwoo a rāran dī kē nkaa jwak nā. Gwar de wur nlap jwak nā, be a wur man mbāde mo ran nkaa nā bejee dāk.

Lep Dām Pee Ekālisya

De nYil nTayatira

¹⁸ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur tap kē Ekālisya de nān nyil nTayatēra nā, Lep desā nā put a mpwoo kē Lāa kē Naan de yit wur moo lapwus kaa mbālem kē wus sē, de shii wur moo mālep kaa shoōl de mo tap dāk nā sē.

¹⁹ Wen man dāk fuu mo, kē wāl fuu, kē cinzeen fuu, kē dāk bām de wu cin mo, kē gung fuu, kē zak, yaksā be wun nkaa cin dāk nā met de gyēt wu cin mo nshee.

²⁰ Mbā jir kāsā, be an kē mbā desā mo nkaa dēl dēkē dāsā moo nkaa wun. Mbēde wu tap wu kiyee mat de moo pet war a Jezebel sē, de war pet set a mat satpwoo kē Naan. A shi ar kām war, be war le kē kērem fān mo cin mbā debish mo kaa cin ngaa, kē se mbiise de mo kē ten cin nkūm.

²¹ Wen kēn shin pee nwar, mbākā war tuwap dē, be war cii tuwap mbā shikbish war, de nā a mā ngaa.

²² Wen nle kē shwal yaa war dē, kē nen de moo cin ngaa ashak kē war, katdang baa mo tuwap kas, kē mo nook cin mbii debish mēnā mo kas, be nghan shin jeel mo.

²³ Wen nle kē jep war mo murep kē shwal, mbākā Ekālisya mo jir mo man dī nānee, << an a ngwe de an kēn man pan de nā ndān pētūup gurum mo, kē zak, an kēn leng pētūup mo mo. Wen nkwat koo a weye nciit kē dāk de ngwe nā kē ten cin.

²⁴ Yaksā kēn nsat wun koor nen Tayatēra, de baa wu lap kām nā kas, baa wu man mbii debish, de gurum moo pet nā a de sāsok ndēr mā Shetan kas, baa an le teng kaa wun kē mee leeton kas.

²⁵ Wu dar bālbāl ndān mbiide wuu ten wu kām, dang mbāa yil.

²⁶ mbe gwar de wur se koorong, dang wur cin dyan fān, dām sul, an shin bāl nkaa yil nā mo.

²⁷ Mo ncīn mulki nkaa yil nā mo, a shi kām shoōl, dang mo mpyan mo, a kaa tuulwan de gurum kē piin nā sē, kaadē wen kēn kat bāl nsar puun fen sē

²⁸ be an nshin zar mangbit ngwar mēnā.

²⁹ Ngwe de wur kē kom, mbā kēlāngpee, be wur kēlāng mbāde Riin Naan nā sat luu Naan nā mo>>

3

Lep dām pee Ekālisya

de nā nyil nSardis

¹ <<A ran lep dām shi dām ngulep Naan de Ekālisya de nā nyil nSardis nānee, << A lep nā ndesā, de nā put a mpwoo kē gwar de wur kē Riin Naan mo pwoovāl, kē zar mo pwoovāl zak.

Wen man dāk fwa, waa le kē gurum mo pan nnee, waa de kē seen, mbe waa a demumuut.

² A yool atāng, mbākā a fwang rep koor seen de nā dēe nā de, mbākā taji nā sāt muut kēnding-nding. Wen naa, baa shiimwaan fwa nā a dēret nyit kē Naan kas.

³ Mbēmānā, be nghan kēn sat nwaa, a pan mbāde gyēt aa ten a kēlāng mo, de gyēt mbe aa lap mo. A cinzeen mēnā mo bālbāl. A yool, Katdang baa waa yool kas, be an mbāaji a kaa wat sē, de baa waa mman parpuus baaji fān nā kas.

⁴ Mbe rep pak gurum mo de, nyil nSardis, de mo tap le lee mo mo a defang. Nen mənə moo mwaan ashak kə nghan. Mo nlep lee depiyaa-piyaa mo, mbəde shiimwaan fur nə mo ret.

⁵ Nen de mo se koorong, be mo nlep lee depiyaa-piyaa mo zak. Baa an ncam tu səm mo ndəən bəəthaal mə nenseen mo kas. Kə lep wur mo, be an nsat agaak ne, mo a nen fen mo akyeen Naan, kə kəkyeen Jeplep wur mo.

⁶ Ngwe de wur kə kom mbə kələngpee, be wur kələng mbii de Riin Naan wur nkaa sat nə nen lu Naan mo.>>

Lep dām pee Ekəlisya

de nən nyil nFiladalfiya

⁷ <<A ran lep dām pee ngulep Naan de wur kə tap Ekəlisya de nən nyil nFiladalfiya.

<<Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de wur a defang kə wur azeen. A wur kə makuli kə Devid. Katdang wur wang pwoolu nə, be baa mee gurum mak shoot nə kas, kə zak, katdang wur shoot pee nə, be baa mee gurum mmak wang nə kas.

⁸ Wen man dak fwa. A naa, an kən ten wangpee nwaa, de baa mee ngwe mmak shoot nə kas. Wen man nənnee, << koo de baa bal fwa nə des kas, be waa aa dar balbal ndəən pwoo fen, kə zak, baa waa ciipwoo nənnee a nook man an kas.

⁹ A kələng, an nle nen mə nguwwaan de moo le sut a nen Yahudi sə mo, mbe baa mo a nen Yahudi mo kas, moo cin a dung. Wen nle kə nendung desə mo ji kurum ntoom fwa, kə nder shii fwa, kə mo man de zak nənnee, << an wal nwaa.

¹⁰ Kaade aa ten a keer war fen sə mo, kə gung zak, mpeemənə be nghan ntap kə waa, mbəkə taji mee mbii tung waa kas, ndəən teer mə jeel de nən ndang ji nkaa yil nə, mbəkə nə cam gurum mo de jir ndəən bəm-yil ne.

¹¹ Wen ndang ji kələk-kələk. A yaa mbəde waa kə nə balbal, mbəkə taji, mee gurum mang zuum mə koorong nə kas.

¹² Jir gwar de wur se koorong, be an nle kə war den a kaa ndwet mə Lu Naan dedes Naan fen. De baa nə ncam put de ndəən Lu Naan nə kas. Wen nran səm Naan fən nkaa mo, kə səm mə yil Naan fen, Jerusalem depwoo, de nə tong a deng sham pə Naan fen de, kəzak, an nran səm fən depwoo nkaa mo.

¹³ Ngwe de wur kə kom mbə kələngpee, be wur kələng mbəde Riin Naan wur nkaa sat nen dām ndang Naan mo.>>

Lep dām pee Ekəlisya

de nən nyil nLodisiya

¹⁴ Gwar nə sat nghan nənnee, <<A ran lep dām pee ngulep kə Naan de wur tap kə Ekəlisya de nən nyil nLodisiya.

<<Lep desə nə put a mpwoo kə gwar de moo pet wur a Amin. Shi kə mənə nənnee, <nə aasə> Wur a ngwe de azeen-nzeen, kə wur a langteng de azeen. A wur a kuk kə mbəde Naan wur le mo jir.

¹⁵ Wen man dak fwa, baa waa a dezuum koo detal kas. Ngyel de waa a dezuum, koo detal.

¹⁶ mbəde waa anaar-anaar, baa waa a detal kas, koo dezuum kas, mpeemənə, be an mbe wut waa put aku mbut mpwoo fən.

¹⁷ Waa sat nənnee, << waa kə long, kə waa kat mbii mo jir! Mbə baa aa rebet mee mbii kas. Dangbe baa waa man nə nghaa kə mbii kas, nghaa bii yitmwwa, ngu jeel, vuum, kə ngum.

¹⁸ Wen pə shin kar wun kə wu seet zinariya doret də mo dak shi wus pə nghan mbəkə a dee de a ngulong. A seet lee depiyaa mo pə nghan di, mbəkə a paa gum bii naashweep fwa di. A ji a seet yen mə yit zak, mbəkə a le de nyit fwa mo, mbəkə a naapee di.

¹⁹ Nen de wen kən wal mo, a mo a nen de kən gwak mo inn le more kaa ar. Mbemənə, be wu dar azeen-nzeen, mbəkə wu tuwap di.

²⁰ An səsə kən dar mpwoolu nə pə bwap pee. Katdang mee ngwe kələng doo fen, dang gwar nə wang pwoolu nə, be nghan ndel ndəən lu nə, mbə nghan se mbiise ashak kə gwar mənə, kə gwar mənə nse mbiise ashak kə nghan zak.

²¹ Gwe de wu se koorong, be wen shin pee mo, mbəkə mo tong de ashak kə nghan nkaa mbetong mə mulki fen, kaade gyet wen kən se koorong sə. Wen kən tong ashak kə puun fen nkaa mbetong mə mulki wur.

²² Ngwe de wur kə kom mbə kələngpee, be wu kələng mbəde Riin nə nkaa sat nə lunaan mo.>>

¹ Abwoon mənə, be an diyeep yit fən. Be an naa mee polu de nə a wuwang ndəən dengnaan, be an kəlong doo de nə wal nciit kə feer, de dī nə katpwoo kə an nshee. Nə sat an nənee, <<A kaa mpesi. Wen nkām nwaa mbəde ting mo ncin abwoon mbii desə mo.>>

² Abet-Abet, be Riin Naan wur jī dēl ndəən an, dangbe ndəən dengnaan, be an naa mee peetong mə mulki, de mee gwar kə tong nkaa ne.

³ Yit kə gwar de wur tong nkaa nə, nii lapwus kaa jwak dēret de moo pet mo a jaspā, kə kaneliyan, kə lilliu de nə lapshak kə mee jwak de moo pet nə a emiral, mo tap neer peetong mə mulki nə cærkaat.

⁴ Mee peetong mə mulki mo laarvəl baafeer, mo neer peetong mə mulki nə le nnaar. Nennan mo laarvəl baafeer, moo tong nkaa peetong mə mulki diisi nə mo. Nennan desə nə mo, moo lep a lée dəpiyaa-piyaa mo, kə zak, mo lep a mbekāa mə mulki, de mo dāk mo a shi zinariya.

⁵ Mələp kə pee kə put de ndəən peetong mə mulki nə, kə or dēdes kə nluu pərep. Akiyeen kə peetong mə mulki desə nə mo, be ngyem mo pwoovəl mo nkaa lapwus. A desə nə mo a Riin Naan de pwoovəl sə mo.

⁶ Kəzak, akyeen kə peetong mə mulki nə, be an naa mee mbə kaa baahar sə, de nə mələp kaa gəlas sə, kə nə dōng kyet-kyet. Mee mbəde mo kə seen, mo feer, moo dār peefeer, cær mbwoon kə peetong mə mulki dēdes nə, mbə defeer de mo kə seen nə mo, mo gam kə yit nkoop mbwoon kə nkoop ndəən.

⁷ Din nshee nə, lapshak kə nvar, dēvəl nə lapshak kə kus randong, dēkun nə, be yit kə nə nciit kə mə gurum, defeer nə lapshak kə puul de nə nkaa yool ncāap sə.

⁸ Koo a dēdangyi ndəən mbəde mo kə seen feer desə nə mo, be nə kə cāap mo peemee, kə mo kə yit cær kat kə nder caap mo. Mpar kə puus, baa mo nok sat nənee,

<<Dəbang, dəbang, dəbang,

a wur a de yam,

kə a wur a de yaksə,

kə a wur a də mə jī zak.>>

⁹ Kaade mbii defeer de mo kə seen desə mo, mo kwoop, kə mo cin dēdes mə pəlang, pee gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə, a wur de wur kə seen mbe ngaa-ngaa.

¹⁰ Be Nennan de laarvəl baafeer sə mo, mo zəm ntoom kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə, mo seyl nwur. Wur de wur mmeen mbe ngaa-ngaa. Nennan desə nə mo shwat mbiikāa de mə mulki mo mo ntoom wur, dang mo nkaa sat nənee,

¹¹ <<Daa Naan fun

a waa mak lap ram,

kə kwoop, kə bəl

A waa dāk mbə mo de jir,

A shi pan fwa be

waa dāk mo də, kəzak,

A waa cin nseen mo.>>

5

Bəat-haal decicibet kə Laatəm

¹ Wen naa mee bəat haal de nə a cicibet ndəən sarse kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki nə. Mo ran-ran nkaa bəat haal desə nə, nkoop mbwoon kə nkoop ndəən zak. Mo lus mo pwoovəl shi stam.

² Dangbe wen naa mee ngulep kə Naan dēdes, de wur nkaa satpwoo balbal nənee, <<A wii mmak fəlap kaa kə <<stam de pwoovəl nə mo, <<mbe kə wur wang bəathaal <<decicibet nə de ye?>>

³ Mbe baa mee gurum ndəən dengnaan, koo ndəən yil dese, koo nder kə yil nə, de wur mak wang bəat haal desə nə, kə wur mak naa dēən nə de kas.

⁴ Be wen wal hakyeng, mbəde baa mo kat mee gurum de wur mak wang bəathaal nə, koo naa dēən nə kas.

⁵ Dangbe memee ndəən nennan nə mo, sat an nənee, <<Taji a wal kas, a naa mbwoor ndang kə Juda, kə ndang kə Devid wur kə se koorong. Wur mmak fəlap nbii de mo lwas nə, kə wur wang bəat haal nə, kə mbii lwas dəpwoovəl nə mo.>>

⁶ Dangbe an naa mee Laatəm kə naapee kaa de ge gap sə, kə dār nnaar kə peetong mə mulki nə mo, mo neer wur cær kat kə mbə defeer de mo kə seen sə mo, kə nennan de sə mo. Laatəm desə nə kə soom mo pwoovəl, kə yit mo pwoovəl zak. Dese nə mo a Riin kə Naan de pwoovəl sə mo, de Naan wur lep mo koo a pee dēdangyi ndəən yil dese.

⁷ Laatəm desə nə yool dām lap bəat haal decicibet de nə nsarse kə gwar de wur tong nkaa peetong mə mulki ne.

⁸ Kaade wur lap bæthaal desə nə, be mbəde mo kə seen feer sə mo, kə nennan de laarvəl baafeer sə mo, mo kurum nyil, ntoom kə Laatəm nə. Koo a weye ndəən nennan de laarvəl baafeer sə mo, be mo kə ndəng-ndəng, mo kə yaa dāa shooll, zinariya, de nə gam kə mee mbiizuum dēshang. Mbiizuum desə nə a dāngnaan kə nen kə Naan mo.

⁹ Mo mang mee kook dēpwoo nənee,

<<A wa a mak

mbə a mang bəət haal nə,

kə a wang lwas nə mo,

mbəde gyet mo kə tu waa,

kə a shi toom fwa,

be a waa seet gurum mo des,

kə a ji kə mo nDaa Naan.

Nen de waa seet nə mo,

mo put a ndəən koo a soon dēdangyii.

Kə koo a ndəən lespwoo dēdangyii,

kə koo a ndəən gurum dēdang mo yii,

kə koo a ndəən yil dēdangyii zak.

¹⁰ Waa le mo dee a mishkoom,

kə mo dee a pris mo cin dāk nNaan fun,

kəzak, mo se mulki nkaa mo ndəən yil ne.

¹¹ Kaade naapee, be an kələng doo kə nenlep Naan mo des, de mo ngal kaapaat nkaa ngal kaapaat, de mo neer peetong mə mulki nə cəərkaat, kə mbii dēfeer de mo kə seen sə mo, mo neer mbetong mə mulki nə kə Nennan sə mo.

¹² Mo cin kook shi doo dēdes nənee,

<<Laatəm de gyet mo kə tu nə,

a wur mak lap,

iiko kə long, kə seen, kə bal,

kə dēdes kə ram, kə kwoop.>>

¹³ Dāngbe an kələng mbəde mo dāk mo jir, de mo ndəən dēngnaan, kə de mo ndəən yil, kə de mo nder kə yil, kə de mo nkaa am, kə mbəde mo ndəən mo jir, mo cin kook nənee,

<<Mbee wur de wuu tong nkaa

peetong mə mulki,

kə Laatəm, wu yit kə mə kwoop wur,

kə shin dēdes nwur,

kə ram, kə iiko

kə bal ngaa-ngaa.>>

¹⁴ Dāngbe mbəde mo kə seen feer sə mo sat nənee, <<nə akə sə.> dāng Nennan sə mo nkurum furum, kə mo seyil de nwur.

6

Mbiilwaspee mo

¹ Wen naa kaade Laatəm nə, fulep mbii luwaspee dīnshee mbwut dēpwoovəl sə mo. Dāngbe an kələng doo kə memee mbut mbə dēfeer de mo kə seen sə. Wur petpee shi doo dēbal kaa kwōot kə nluu sə nənee, <<Ji!>>

² Kaade wen naapee, be wen naa mee bəərəng dēpiyaa kə ji akyeen fen. Gwar de wur lang bəərəng desə, wur kə nree nsar wur. Mo shin mbiikāa dēdes nwur, wur ji put kaa bəərəng nə kaa gu koorong sə, mbe kə wur sə koorong dī.

³ Kaade Laatəm nə fulep mbii lwaspee dēvəl nə, be wen kələng mbii dēvəl də kə seen sə mo, sat nənee, <<ji!>>

⁴ Dāngbe mee bəring npoo ji put, nə a naat. Gwar de wur lang bəring dēnaat desə nə, mo shin iiko nwur mbəkə wur mang tongryang baa kə nə aku ndəən yil dese, mbəkə gurum mo doom twe shak dī. mo shin mee kwai dēdes nwur zak.

⁵ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee dēkun nə, be wen kələng mbii dēkun, de kə seen nə sat nənee, <<Ji!>> naapee, be naa bəring dētəp a kyeen fen. Gwar de wur lang bəring dētəp nə, wur kə mbii kām mbii mo ndəən sar fən.

⁶ be nkələng mee mbii kaa doo sə, ndəən mbə dēfeer de mo kə seen sə, doo nə sat nənee, <<Gurum mmang shooll dāk wur, mə puus mändong, kə wur seet muuduu mə alkama de mändong, kə zak, gurum mang shooll dāk wur, mə puus mändong, kə wur seet muuduu mo kun mə shwanan də. Mbe taji a təkook kə mwoor nə kə am anab nə kas.>>

⁷ Kaade Laatəm nə fulep mbii luwaspee dēfeer nə, be wen kələng doo kə dēfeer mbut mbəde mo kə seen nə wur sat nənee, <<ji!>>

⁸ Ool mee baring sə, nə a vuun, akyeen fən, moo pet gwar de wur lang baring desə a muut, kə peetong nə nenmuut mo mbwoon nwur. Mo cin iiko mo nkaa mǝndong mbut feer kə yil nə, mbəkə mo twe gurum mo shi kwai, kə neen, kə muut, kə luwayil mo zak.

⁹ Kaade wur fulep mbiiluwaspee depaat nə, be wen naa nder kə peewus mbezuum. A seen kə nen de gyet mo twe mo, mbəde gyet mo satpwoo Naan nə, kə zak, mo dar kaa shin zeen fur.

¹⁰ Mo petpee shi doo dedes <<Daa Naan dǝdes, dǝbang, kə de waa azeen, <<a pǝrang dǝng wen ntokdyeel nenyil nə mo ye? <<Nen de gyet mo twe mun sə mo, <<mbəkə waa laa kwat mo de yii?>>

¹¹ Koo aweyi dǝən mo mo shin lée depiyaa mo jwal. Dang mo waa sat mo nǝnee, <<Wu gung dǝlee aku, kə duu kə shaar dǝk fuu mo, kə dyemnǝən fuu de mo ntwe mo, kaade mo twe wun sə,

¹² Naa Laatǝm nə fulep mbii luwaspee depeemee nə, be naa yil nə yoon des zam, dǝngbe puus nə cǝər dǝe a tǝp kaa nlǝr maap, de moo dǝk shi shweep ghǝ sə, kə tar nə cǝər dǝe a naat kaa toom sə.

¹³ Zar mo ndǝən dǝngnaan, mbe mo sham dyong nyil, kaadǝ laatǝng kyeen dǝnung moo dyong nyil, katdǝng kut cutpee balbal sə.

¹⁴ Dǝngnaan nə dǝl loom kaa garvit de mo cǝbet sə, mo shang jir zuul nə mo, kə yil de am neer mo le nnaar, baa kə nə pee mo de.

¹⁵ Dǝngbe mishkoom mǝ yil nə mo, kə nen de mo se mulki mo, Ke jep mishkoom mo kə dǝnan-nan mǝ shiitoon mo, kə nenlong mo, kə nen de mo kə iiko mo, kə koor gurum mo jir, kǝrem mo, kə jepu mo, mo dǝm loom ndǝən gwoot mo, kə goop zuul mo.

¹⁶ Mo pǝt Zuul nə mo kə jwak nə mo nǝnee, <<Wu ji wu taa nkaa mun, kə wun paa mun yit gwar de wur kə tong nkaa mulki nə kə tuup Laatǝm nə.

¹⁷ Mbēde puus tuup mo dǝdes nii ji wul. A wii mmak dar pwoo nə mpuus mǝnǝ yii?>>

7

Gurum mo Ngal Kambil Mǝndong kǝ Lar Feer Ba Feer Deluluwas

¹ Abwoon de mbii desǝ mo kyes, be nghan naa nenlep kǝ Naan mo feer, moo dar nkoop kwang defeer mǝ yil nə, mo yaa kut dǝn nkwang defeer mǝ yil nə mo dar kǝ nə, mbəkə taji mee kut cutpee nkaa yil nə, koo nkaa baahar, koo nkaa tǝng mo kas.

² Dǝngbe nghan naa mee ngulep nNaan, de wur kǝ put a nkoop puus kǝa, wur kǝ me bii lǝlu Awas pee Naan de kǝ seen nsar wur. Wur pet nenlep defeer nə mo shi doo dǝ balbal de mo shin iiko mo, mbəkə mo tǝkook kǝ yil kǝ am.

³ Be wur sat nǝnee, <<Taji wu wat yil nə, koo baahar nə, koo tǝng mo kas. Wu dar akudǝng, see mǝ le fili (alaama) mǝ lǝluwas mǝ Naan nkaa pǝkyeen mǝ kǝrem wur mo akudǝng.>>

⁴ Dǝngbe nghan kǝlǝng duu nen dǝ mo le fili (alaama) nə mo mpǝkyeen mo, mo ngal kambil mǝndong kǝ lar feer baafeer. Nen desǝ nə mo put a ndǝən koo soon dǝdǝngyi mǝ nen Izrel mo.

⁵ nKwang soon Juda mo, Ngal kaapaat baavǝl
nKwang soon mǝ Ruben mo, Ngal kaapaat baavǝl.

nDǝən soon mǝ Gad mo, Ngal kaapaat baavǝl.

⁶ nKwang soon mǝ Asher mo, ngal kaapaat baavǝl,
nKwang soon mǝ Naftali mo, ngal kaapaat baavǝl,
nKwang soon Manasseh, ngal kaapaat baavǝl.

⁷ nKwang soon mǝ Simiyon, ngal kaapaat baavǝl.
nKwang soon Levayi mo, ngal kaapaat baavǝl,

nKwang soon Isaka, ngal kaapaat baavǝl,
nKwang soon Zebulum, ngal kaapaat baavǝl,
nKwang soon Josef, ngal kaapaat baavǝl.

⁸ nKwang soon Zebulum, ngal kaapaat baavǝl,
nKwang soon Josef, ngal kaapaat baavǝl.

nKwang soon mǝ Benjami mo, ngal kaapaat baavǝl.

Duu Gurum mo kǝ nlǝr depiyaa

⁹ Abwoon desǝ, be wen ool, mbǝ duu gurum mo des, de baa mee gurum mak tang mo kas. Nen desǝ nə mo puwat a ndǝən yil mo shinǝ-shinǝ, kǝ nkwang soon mo shinǝ-shinǝ, kǝ gurum mo shinǝ-shinǝ, kǝ liispwoo mo shinǝ-shinǝ, kǝ ndǝən koo a pee dǝdǝngyi ndǝən yil dǝsǝ. Mo dar ntoom peetong mǝ mulki, kǝ ntoom Laatǝm. Mo jwal lée depiyaa mo, mo kǝ kom kǝkar nsar mo zak.

¹⁰ Mo ðiyeep ðoo mo mo ashak shibal, nānee,
 <<Bam tong a pə Naan fun,
 ðe wur tong
 nkaa peetong mə mulki sə,
 kə Laatəm nə.>>

¹¹ Nenlep mo jir, moo ðar atəng neer peetong mə mulki nə, kə nennan sə mo, kə mbə ðefer ðe mo kə seen sə mo zak. Nenlep nə mo saam kə yit fur nyil ntoom peetong mə mulki nə, kə mo seyil nNaan.

¹² Mo sat nānee,
 <<Nə aasə, kwoop, kə ðehai, kə seen,
 kə pəlang, kə ðədes, kə iiko,
 kə bal, mo ðee a mə Naan fun
 mbə ngaa-ngaa, Nə aasə.>>

¹³ Dangbe memee mbut nennan nə mo wur tal pə an ði, be wur sat nānee, <<Nen ðə mo ðin nlar ðe piyaa-piyaa sə mo awii mo me? Mo pwat a ni jii?>>

¹⁴ Wen lap nwur nānee, <<Daa fen, a man.>>
 Dangbe wur sat nānee,

<<Nen ðesə mo, a nen
 ðe mo pwat ndəən nen
 ði mo shin keer mo,
 mo kə vvang lée nmo,
 kə mo ðee a ðepiyaa mo,
 ndəən toom Laatəm.

¹⁵ A mpeeməñə, be moo ðar ntoom peetong mə
 mulki Naan,
 kə moo seyil ndəən Lu Naan ðədes,
 mpaar kə puus.

Gwar ðe wur tong nkaa peetong
 mə mulki nə,
 wur tap mo.

¹⁶ Baa neen ncham láa mo kas,
 kə zak, baa neen am cham tu mo kas.
 Baa puus, koo tal
 kə puus nəñ
 cham mo kas.

¹⁷ Laatəm ðe wur nnaar
 peetong mə mulki nə,
 wur ndeen a ngukiyeer mo.
 Wur ðəm kə mo a pee tubut
 ðe nə a mə seen.

Naan wur mpwes
 yitmwaan mo jir:>>

8

*Bii Lulwas ðe pwoovəl
 ne kə Daa Shool Zinaria.*

¹ De Laatəm nə fulep bii luwas ðe pwoovəl nə be pee ðok titik ndəən dengnaan, mbe nə kus kə koor awa məndong.

² Wen naa jeplep Naan mo pwoovəl, ðe moo ðar ntoom Naan, be mo shin feer mo pwoovəl.

³ Mee ngulep Naan wur jì ðar kus kə peewus mbiizuum, wur kə mee shool mə zinariya wus mbezuum. Mo shin mwoor ðeðu shangshang mə wus mbiizuum nwur ðes, mbəkə wur shin mo ðe ashak kə ðangnaan mə nen Naan mo, nkaa peewus mbiizuum ðe mo ðak nə a shi zinariya, ðe nə ntoom peetong mə mulki ne.

⁴ Diyeel wus mbezuum ðə kə toos shangshang nə, kə ðangnaan mə nen Naan mo, ðe nəñ nsar ngulep Naan nə, nə kàa wul pee Naan ðə.

⁵ Dangbe ngulep nə wur mang ðaa shool mə wus mbezuum nə, wur gam shool nə shi wus nkaa pe wus mbiizuum nə, be wur vwet nkaa yil nə, Kaade wur vwet wus ðesə nə nkaa yil nə, be peekwoot, kə ðoo mo, kə pee mələp, be yil nə yoon.

Feer nə mo

⁶ Be nenlep Naan depwoovəl de mo kə feer mo pwoovəl sə, mo daksut, mbəkə mo taa feer nə mo.

⁷ Ngulep Naan dīnshee taa feer wur, be door kə wus, riyeep kə toom, mo sham beer nkaa yil nə. Məndong nkaa kun, mə yil nə caan, kə məndong nkaa kun mə təng mo caan zak, kə shit de mbrak mo caan jir.

⁸ Ngulep Naan dəvəl taa feer wur, be mee mbii kaa duum jwak lap wus, be mo vwet nə ndəən baahar. Məndong nkaa kun mə baahar nə cəər atoom.

⁹ Be Məndong nkaa kun, mə mbəde mo kə seen den baahar nə mo murep jir, Məndong nkaa kun, mə tii mo təkook.

¹⁰ Ngulep Naan dəkun wur taa feer wur, be mee zar dədəs, de nə lap wus həlak-həlak kaa ngəyem sə, nə put adəng be nə sham taa nkaa məndong mbut nkun, mə gyeen mo, kə tubut mə am mo.

¹¹ Səm zar desə nə a, Deet. Be məndong mbut nkun mə am nə, mo cəər dəe a dedeet, gurum mo des mo murep, mbə am də nə kə den a dedeet.

¹² Ngulep Naan defeer taa feer wur, be mo cut məndong mbut nkun mə puus, kə məndong mbut nkun mə tar, kə məndong mbut nkun mə zar mo, Mbemənə, be məndong mbut nkun mə peeəng mo baa moo kuđi kə bangpee kas. Məndong mbut nkun mə puus, baa nə kuđi kə peeəng kas, kə məndong dīn kun mə paar nə bangpee kas.

¹³ Kaade nghan naapee, be nghan kələng mee puul, de nə mwaaan adəng, nii petpee shi doo dəbal, nənee, <<Jeel! Jeel! Jeel. Mpee gurum de mo ndəən yil nə, mbəde nenlep Naan de mo kuđi kun sə, mo kus kə taa feer mo.>>

9

¹ Ngulep Naan depaat wur taa feer wur, be nghan naa mee zar de nə tong a dəngnan sham taa bəm-yil nə. Mo shin biwangpee nzar nə mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar sə kas nwur.

² Kaade wur wang pwoo tuun dejurum desə nə, be dyyel kaa put ndəən tuun nə, kaa dyyel wus de nə se lu sə. Dyyel desə nə kaa paa puus, kə dəngnaan, mbe pee nə rap kaa par sə.

³ nDəən dyyel desə nə, be cibəl mo sham nkaa yil nə, mo shīn bal mo kaa mə door mo sə.

⁴ Mo sat mo, << taji wu tung shit, koo təng, kə bii də mo kop mo de mo ndəən yil nə kas, mbe wu tung a nen de baa mo kə mbii luwas mə Naan pəkyeen mo kas.

⁵ Baa mo shin iiko nə mo a mbəkə mo twe nen desə nə mo kas, mbe mo shin iiko nə mo, a mbəkə mo shinjeel de nen desə nə mo mbə tar mo paat. Jeel de mo shwaa nə, nə shwal kaa shwal de door pus gurum sə.

⁶ nDəən tar depaat desə nə mo, be nen desə nə mo yap muut, mbe baa mo kat kas. Moo rəbet muut mbe muut nə dəm jong kə mo.

⁷ Cibəl desə nə mo lapshak kə bəring de mo tap dək mo mbə dəm nlek. Mo jwal mee mbii mo nkāa mo, kaa mbiikāa de mo dək mo shi zinariya sə, kə zak, yit mo lapshak kə yit ngurum mo.

⁸ Shwepkāa mo, a kaa mə shurep mo sə, kə zak, oos mo nə a kaa oos mə mbwoor mo sə.

⁹ Mo paa tuur mo nə mo, shi shooll, kə cáap mo mo wal nciit kə wal mə shii bəring de moo dul keke bəring mo mbə dəm nlek.

¹⁰ Mo kə ndang de nii pwaspee kaa door mo sə. A shi ndang desə mo, be mo katbal mbə shinjeel gurum mo, mbə tar mo paat.

¹¹ Mo kə gwe də a kaa mishkoom mo a ngulep mə tuun dejurum, de baa nə kə peedar kas sə, səm wur shi Yahudi, a Abaaddon, dāngbe səm wur shi Heleni a Apoliyon. Shi mənə a nənee, <<Ngutəkook kə mbii mo.>>

¹² Jeel dēdes dīnshee nə dēl mmənə. Dee jeel dēdes mo de vəl, de mo ndang jì.

¹³ Ngulep kə Naan depeemee nə wur taa feer wur, dāngbe nghan kələng mee doo nə jì put ndəən kwang defeer nə peewus mbezuum de mo dək nə a shi zinariya, de nə dər ntoom Naan.

¹⁴ Doo nə katpwoo ngulep depeemee də wur kə feer nə nə nənee, <<A fween nenlep defeer sə mo, de gyet mo bwoot mo le ngəyem Yufrates dēdes sə.>>

¹⁵ Nenlep defeer desə mo, mo gyet bwet mo a mbe pee desə, kə teer, kə tar, kə bīt nə, gyet mo bwet mo, kə mo twe gurum de nyil nə mo məndong kaa kun.

¹⁶ Duu shiiton de mo lang bəring nə mo a miliyon kambil vəl. Wen kələng duu mo nə

¹⁷ Bəring nə mo kə nenlang nə mo, de wen naa mo ndəən suun fen nə, mo lap kəsə, gwat tuur mo, de nə naat kaa wus sə, nə təp kaa dəngnaan sə, kə zak, nə a kaa fwat wus sə.

Káa baring ná mo lapshak ká má nvar mo. Wus ká díyeel, ká fwat wus mo jì put mpwoo ká baring ná mo.

¹⁸ Məndong kaa kun mə gurum də nyil nə mo mo murep mbe mbii shin jeel dəkun desə mo, wus nə, ká díyeel, ká fwat wus də pwat pwoo baring ná mo.

¹⁹ Bál baring ná mo, a ndəən pwoo mo, ká ndang mo mo. Dang mo nə mo a kaa nwoò mo sə, də mo káa. A shi ndang desə nə mo, bə baring desə mo cinjeel gurum də nyil mo.

²⁰ Kaar gurum də baa mo murəp nsar ká jeel desə mo kas, bə baa mo tuwap kas, mo sat a nseyil nriin debish mo, ká kùm də mo đak shi zinariya, ká azurfa, ká bòng denaat, ká jwak, ká yoom mo. Baa moo naapee, koo kələngpee, koo mee mwaa kas.

²¹ Baa mo waa tuwap mbə tukáa də moo cin nə kas, ká mulak, mo ká shin ngaa, ká wat.

10

Laalepnaan ká Rep Laa Garvit

¹ Dəngbē wen naa mee ngulep ká Naan dedes, wur tong a dēngnaan sham. nLuu paa wur kaa nlor sə, ká zak, wiw neer káa wur cəərkaat. Yit wur nə a kaa puus sə, ká shii wur nə mo a kaa ndwet dēnaan-nan mə wus sə.

² Wur ká mee replaa garvit, də nə a wuwang nsar wur, wur leshii se wur nə nkaa baahar, ká shii kul wur nə kaa yil,

³ Dəngbē wur petpee shi doo dəbal də nə lap shak ká or mə nvar. Kaade wur ká petpee nə, bə peekwoot dəpwoovəl mo lap nwur shi doo dəbal.

⁴ Kaade peekwoot də pwoovəl nə mo leshap, bə wen kən rəbet ran nə, mbe wen kələng mee doo ndəən dēngnaan sat nənee, <<A shoot mbəde nluu də mo petpee pwoovəl nə mo sat. Taji a ran mbəde mo sat nə kas.>>

⁵ Dəngbē ngulep ká Naan, də mee shii wur nə nkaa baahar, ká mee shii wur nkaa yil sə, wur díyeep sar se wur kaa adeng.

⁶ Wur tuceerpwoo ndəən səm ká Naan də wur də ngaa-ngaa, Wur də wur le dēngnaan kə mbii də dēn mo, ká bəm-yil ká mbii də dēn mo, ká baahar ká mbii də dēn mo. Laalep nNaan nə sat nə, <<Baa mee pee kudfi kas!

⁷ Katdang laalep Naan də pwoovəl wur kus taa feer wur nə, bə mbii mə Naan desəsok mo ngam, kaade gyet wur ká ten sat nkərem wur mo, nensatpwoo Naan mo.

⁸ dəngbē doo də kən kələn sə ndəən dēngnaan, nə katpwoo ká nghan zak nənee, <<A dəm, a mang ngarvit də wuwang nsar laalep nNaan də wur ká đar nkaa baahar ká yil.>>

⁹ nDəm pee Laalep nNaan nə ntal ká wur shin rep laagarvit nə nghan. Wur sat nghan nə, <<A la, a se. Nə bə nduwang but nfwa, dang mbut mpwoo fwa, bə nən mbə shang kaa loor nshii sə.>>

¹⁰ Wen la replaa ngarvit nən nsar Laalep nə nse, bə nə shang nciit ká loor nshii pwoo fen. Abwoon də ndal nə, mbe cəər đuwang đuwaa mbut fen.

¹¹ Dəngbē mo sat nghan nənee, <<Nə atəng a baa can joom zak də gurum mo shinə-shinə ká nyil mo shinə-shinə, ká lespwoo mo shinə-shinə, ká nkaa mishkoom mo mo shinə-shinə zak.>>

11

Nensatpwoo Deval Mo

¹ nLa mee kam, kaa kám kam mbii sə, dəngbē mo sat nghan nənee, <<A dəm a kám Lu Naan dedes nə, ká peewus mbezuu nə ká, a tang duu nen seyil nə mo.

² Mbe taji a kám fuur nə kas, mbəde mo ká ten shin mənə, nen də baa mo a nen Yahudi mo kas. Nen desə mon treng nkaa yilkaam dəbang nə, mbə tar mo laarfeer baavəl.

³ Wen mbe nshin nlangtəng fen mo vəl, mbəkə mo sat joom, mbə teer mo ngal məndong ká đari vəl ká laarpeemee. Mo njwal leemaap mo.>>

⁴ Nenlangtəng devəl desə nə mo, a mo a tingpaat devəl sə mo, ká ngyem devəl sə mo zak, də moo đar ntoom ká Daa də mə yil desə ne.

⁵ Katdang mee gurum ká rəbet təkook ká mo, bə wus nji put mpwoo mo, mbe nə se shaarlek mo mo. A desə dee, a ar muut jir gwar də wur ká rəbet tətook ká mo ating ká wur muut.

⁶ Nen desə nə mo ká iiko, mbəkə mo shoot dēngnaan, mbəkə taji fwan jì kas, ndəən teer də mo nkaa can joom. Kəzak, mo ká iiko, mbəkə mo le am mo jir, mo ceer a toom. Mo mak cut mbəmyil nə shi shwal mo shini-shini, kaade mo naa nə ret mo nyit sə.

⁷ Abwoon də mo nkyes sat caamkat mo nə mo, bə mee luwa də nə kaa put ndəən tuun də baa nə ká peedar kas sə. Luwa desə nən mbwet lek nkaa mo, mbe nən nse koorong nkaa mo, dəngbē nən ntwe mo zak.

⁸ Kúm des nà mo mbə ngərang ndəən peekat mə yilkaam dənən-nan sə mo, de moo kə koon mo a kə <<Sodom>> kə <<Ijip>> sə, pee de gyet mo pwas Daa mo de.

⁹ Mbe teer kun kə koor bə Gurum, mo shinə-shinə, soon mo shinə-shinə, liispwoo mo shinə-shinə, kə yil shinə-shinə, mo nnaa kúm kə mo nà, mbə mo ncii wum kúm kə mo ne.

¹⁰ Nen de moo tong ndəən yil dese, mo mbe ncin retnyit mbə murəp kə das dɛvəl desə nà mo, mo mbe yool mərəp kə retyit. Kə zak, mo nlep zuum mo nshak, mbəde nenjoom de dɛvəl sə mo kə shinjeel nen de yil nà mo.

¹¹ Abwoon teer mo kun kə koor, bə Naan wur le kə nook mə seen dɛl ndəən mo, mbe mo yool dər nkaa shii mo mo, dangbɛ mee kəərmuut dɛdɛs nà yaa nen de mo naa mo.

¹² Dangbɛ nen dɛvəl sə mo kələng mee doo dɛdɛs de nà put ndəən dɛngnaan nà sat mo nənɛɛ, <<Wu kaa sə.>> Bə shaarlek mo naa mo dɛl kaa ndəən dɛngnaan dɛən nluu.

¹³ Abet-abet, bə yil nà yoon bəlbə. Məndong mbut nkaapaat mə yil nà pyan, kə gurum mo ngal pwoovəl, mo murəp ndəən yoon kə yil mənə. Kəərmuut dɛdɛs yaa koor nen de mo baar nà mo, mbe mo kwoop dɛdɛs nNaan de wur ndəən dɛngnaan.

¹⁴ Abwoon mbii shin keermuut dɛvəl kə dɛl, mbe mbii shin keermuut dɛkun nən nji kələk-kələk.

Feer De pwoovəl

¹⁵ Ngulep Naan de pwoovəl nà wur taa feer fən, bə doo dɛbal-bal mo ndəən dɛngnaan, mo sat nənɛɛ,

<<Semishkoom mə yil desə nà,
nə dɛɛ a mulki mə Daa fun,
kə mə Kristi,

wur ncin mulki nà a mbə ngaa-ngaa.>>

¹⁶ Dangbɛ nennan de Laarvəl baafeer sə mo, de moo tong nkaa mbii tong mə mulki mo mo ntoom kə Naan sə, mo kurum nyil, kə mo seyil de nNaan.

¹⁷ Mo sat nənɛɛ,
<<Mu pələng waa, Daa Naan dɛbal met jir,
A waa de yaksə, kə de dɛyaam,
mbeede aa mang iiko fwa

dɛdɛs,
kə a yaa se mulki.

¹⁸ Yil nà mo langtuup,
dang tuurnung dɛbish bish fwaa kə ji.

Pee nà wul de mon
tokdyeel Nen mumuut mo,
kə shin kwat
kerəm fwaa nen cin joom mo
kə nen fwaa mo
de moo dɛyep səm fwaa,
dɛnan, kə dɛdyeen
kə mbe təkook kə nen de mo
təkook kə bəmyil nà.>>

¹⁹ Lu Naan dɛdɛs de nà ndəən dɛngnaan wang, bə mo naa Kwati Mə Tucəərpwoo shi toom mə Naan. Dangbɛ pee nà mələp des, kə doo dɛdɛs mo, mə peekwoot, bə yil nà yoon, kə vivir.

12

mat kə nwòo

¹ Mee mbii naaman dɛdɛs put dɛən dɛngnaan, Mee mat war, lep nlə puus, kə tar nder shii war, kə war lepmbiikaa mulki kə zar mo kaapaat baavəl nkāa war.

² War dɛ kə aak bə war wal dɛbal but shal, kaade aak nà doom se war.

³ Dangbɛ mee mbii naaman zak nà jì put de ndəən dɛngnaan nà, mee duum nwòo dɛdɛs, de nà a naat, kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat, kə mbiikāa mə mulki mo pwoovəl, nkaa nà.

⁴ nDang nwòo nà fet məndong kaa nkun, mə zar de mo ndəən dɛngnaan sham dɛyong nyil. Nwòo nà dər akyeen mat de war pə yap lāa-lāa sə, mbəkə nà bəlapə se lāa nà dɛ kadang war laa.

⁵ War lāa dɛmish, wur bə nse mulki nkaa nyil mo jir, shi kamshool. Nə bəm laa nə kwet! Shi kaa pee Naan dɛ, npeetong mulki wur.

⁶ Mat nà war su dəm a naaryil, a npeede Naan wur tap dɛkle nwar, de mo ntap war, mbe teer mo ngal məndong, kə kambil vəl kə laarpeemee.

⁷ Lek yool ndæen ndengnaan. Makiyel kə nenlep wur mo, mo nkaa lek kə nwòo nà, nwoo nà kə nenlep wur mo cəər lek kə mo.

⁸ Dang baa bal wur nà mak kas be mo ceen wur dæen dengNaan nà.

⁹ Mo mang cut am desə nà, mo vwet wur shin sham ndæen yil nà nwòo degyet mənə mo pet wur a ngujwaan, ko shetan də wur gwom gurum mo yil nà dæm kənə a ar də nkan mo mang wur vwet shi sham yil, kə jeplep wur mo.

¹⁰ Dangbe nghan kələng mee doo dedes ndæen dengnaan nà sat nənee,

<<Yaksə, be bam Naan nà kə nji wul,
kə iiko

kə mulki mə Naan fun, kə iiko mə kristi.

Be gwar də wur fəlap dyemnæn fun mo,
ntoom Naan fun

puus kə par

mo vwet shin sham yil.

¹¹ Mo se koorong nkaa wur
mbə toom kə

Laatəm kə,

pwoo kaa caamkat mo,

baa mo wal

seen fur kas

hakyeng

be mo shin seen fur har muut.

¹² Mbemənə, be wu cin retnyit, wun dengnaan mo,

<<kə nen də moo

tong ndæen dengnaan nà mo zak,

Mbe jeel kaa bəmyil,

kə baahar nà,

mbeede ngujwaan

wur kə sham pee wun di,

Wur gam kə pətuup dewat,

Wur man pee

wur nà dəe a lee dak.>>

¹³ Kaade cut am desə nà naa, nà, mo vwet wuɖin shin sham ndæen yil dese, be nà yaa sushii ndang mat də war làa-làa demish sə.

¹⁴ Mbe mo shin cáap mat nà mo vəl də dənən-nan mə puul, mbəkə war katpee yool dæm wul pee də mo kə ten dak war annaar yil, pee də mo mbe tap war də bərepee, kə koor pee də baa nwoo nà mak wul də kas.

¹⁵ Dangbe Nwòo nà wuut am shin put mpwoo nà kaa gyeen sə, be kə am nà dæl mat nà kə nà soo war seet kə nà kə tungzung nà.

¹⁶ Dangbe yil nà bam mat nà war, be nà wang pwoo nà be nà dæl gyeen də cut am nà wuut pwoo wur nà.

¹⁷ Tuup fes tu nwòo nà ndang mat war kaade nà naa baa nà mak yaa mat nà war kas, be nà dæm yaa lek nkaa ndang kə war nà mo. Dang kə mat nà, a nen də moo kələng doo kə Naan, də mo kə caamkat kə Jesu.

¹⁸ kut am nà dar nkaa pwoo dyes mə am baahar ne.

13

Luwayil mo vəl

¹ nWoo, nà ɖar duk dyes kə pwoo am baahar be nnaa mee Luwayil kə put dæen am baahar. nà kə soom mo kaapaat, kə káa mo pwoovəl, nà kə mbiikáa mə mulki mo kaapaat nkaa soom wur nà mo, koo a káa ɖɛɖang yii, be mo ran mee səm də nà satpwoo ɖebish.

² Luwayil də nghan naa nà, nà lapshak kə lushim, ɖang nà kə shii kaa mə ludang kə pwoo nà kaa mə nvar sə nwoo nà shin bal fen luwayil kə peetong mulki wur nà kə iiko ɖebal.

³ Mee ɓut káa wur nà mo nciit kə nà mee laa ɖebish bish ɖang laa ɖebish-bish nà kə zuum. Yil nà gam kə mbii aapwoo be nà taadang Luwayil nà.

⁴ Gurum mo seyil nwoo nà beede nà shin iikoo luwayil nà, ɖang be mo seyil nluwayil nà be mo tal nənee <<A wee kaa luwayil nà sə? A wee mak cin lek kə nà yii?>>

⁵ Mo shin pwoo nluwa desə nà mbe kə nà satpwoo roop, kə moo fəlap Naan də kə nà cin dak kə iikoo fən di mbə tar mo laarfeer baavəl.

⁶ Luwa nā wang pwoo nā mbe kē nā satpwoo debuu mo kaa Naan, kē nā təkook kē sām wur dī kē peetong wur, kē des dī mo kē tong a Dengnan

⁷ Mo Shin bāl nā mbəkā nā cin lek dē nkaa nen Naan dēbang mo kē se koorong kaa mo. Dang mo shin iiko nkaa jir soon dēdang yīi, gurum dēdang yīi, liispwoo dēdang yīi? kē yil dēdang yīi.

⁸ Jir nān dē moo kē tong ndān bām̄yil dēsā mo bē seyil luwayil nā. Jir sām dī baa mo kē ran mo dān bēəthaal mē seen mē laātəm, laātəm dē dī mo tuu pē gyet dē nshee kē yil nā.

⁹ Ngwe dē wur kē kom
mbā kələngpee.

<<

¹⁰ Katdang mee gurum

bē dām pee shoot,

bē moo dām kē wur peeshoot.

Katdang mo

ntu mee gwe a shi kwai,

bē nā a tēng mo ntu wur

a shi kwai nā.>>

Desā nā a petpee mbəkā mo gung, kē mo dār dē bālbāl kē shinzeen nkwang nen Naan mo.

Luwa Yil De Put mbām̄yil Nā

¹¹ Dangbē naa mee luwayil dēvəl, dē nii put dān Bām̄yil. Luwa dēsā nā kē soom mo vəl kaa laātəm sē, Mbe nā leeshap kaa kut am sē.

¹² Luwa dēsā nā cin dāk kē iiko mē luwayil deshee nā koppee nā, kē nā lee bām̄yil dē mbii dē kē tong dān mo seyil dē luwayil deshee nā, dē laa nā dēbish bish sē kē zuum.

¹³ Luwayil dēvəl dēsā nā cin mbii nnaaman mo dēs hakyeng, nā le kē wus tong adeng Naan sham nkaa bām̄yil nā nyitnaapee gurum mo.

¹⁴ Mbee mbii nnaaman nā mo bē mo shin bāl nā bē cin mbii mo koo-pee mē luwayil dē nshee nā, nā gwam nen tong dān bām̄-yil nā mo. wur lee mo mo dēn mbii kum mo bāt shin dēdes luwayil dē dī wur kat laa shi kwai jir kēsā bē wur kē seen.

¹⁵ Mo shīnbāl nluwayil dēvəl kē wur shīn nook dē kum luwayil dīnshee nā, kē kum nā leeshaap dī kē wur lee jir ngwe dī wur cii seyil kum nā bē mo tu.

¹⁶ Nā lee tīng gurum mo jir, dēdes kē dēlee, nenlong, kē nenjeel, jeplu mo, kē karem mo, kē mo lap mee mbiinaaman nkaa sarse mo, koo nkaa pākyeen mo mo,

¹⁷ Kē taji mo mak seet koo seet kē mbii kas see mo kē mbii naaman dēse, dē nā a sām luwayil mēne koo mee lambaa dē naa sām nā.

¹⁸ Dese nā wal a seen bē see a ngwe dē wur kē seen, yit gwe dē wur kē dēyen wur yakshii luwayil nā mo dē, Mbēde nā a lambaa mē gurum bē lambaa nā a 666.

14

Laatəm kē Gurum Mo 144,000

¹ Kaade wen dīyēep yit, bē wen naa Laatəm akyeen fen, wur dār nkaa jwak nZayon, ashak kē nen wur gurum, dē mo wul ngal kambil mēndong kē laarfeer baafeer (144,000). Das dēsā nā mo kē sām Laatəm nā, kē sām kē puun wur a rēran nkaa pākyeen mo jir.

² Dangbē wen kələng mee dōo sē ndān dēngnaan, dē nā nciit-nciit kē wal kē am dē nā sham ndāng dēs, kē nā wal kaa peekwoot sē. Dōo dē kələng nā, nā a kaa nen dē mo pē taa ndeng-ndeng sē.

³ Mo cin kook dēpwoo ntoom kē mpeetong mē mulki nā, kē ntoom kē mbii dēfeer dē mo kē seen sē mo, kē ntoom kē nennan sē mo. Baa mee ngwe mak kām kook mēnē kas, see a das dē mo ngal kambil mēndong kē laarfeer baafeer. A mo a nen dē mo kē ten ang mo ndān yil nā.

⁴ Das dēsā nā mo a nen dē baa gyet mo cam təkook kē sut kē mat mo kas, moo cam man mee mat mo kas. Mo dām ndāng Laatəm nā, koo a pee dēdang yīi. Mo ang mo mbūt gurum mo, kē mo shin mo kaa laa tēng deshee nā nNaan, kē Laatəm nā.

⁵ Baa mee dūng cam put mpwoo mo kas, mbēde baa mo kē mee shikbish kas.

Jeplep-Naan mo kun

⁶ Dangbē wen naa mee ngulep Naan pwoo, nkaa mwāan ndān kut a shi cāap, wur kē pwoo dēret, dēdām ngāa-ngāa, Mbəkā wur sat nā dē nen dē mo ndān bām̄-yil dēse. Pwoo dēsā nā, nā a mbā koo a yil dēdang yīi, kē mbā koo a soon dēdang yīi, koo a lespwoo dēdang yīi, kē nā a mbā gurum mo.

⁷ Wur sat shi doo dedes nānee, <<Wu kār Naan, wu cin dedes nwur, mbæde puus tokdyeel wur nā jī wul. Wu seyil nNaan, mbæde a wur le deng mo kē yil nā. A wur le am ndāen baahar, kē tubut mo zak.>>

⁸ nGulep Naan dēvəl nā, jī sat nānee, << pal! Pal!! Yil Babilon dedes nā pal!!!. Gyet a war le dang gurum de ndāen yil nā mo shinā-shinā mo shwaa am yuurpee, de nā a mē cin ngaa.>>

⁹ Mee ngulep Naan dēkun wur taa dang mo, wur sat shi doo dēbal nānee, << Katdang mee gurum seyil nluwayil sē, kē muriin wur, mbe kē ngwe mēnā lap mbiinaaman mē luwayil nē nkaa pēkyeen wur koo sar wur,

¹⁰ Mo jir bē nshwaa am laa ting de mē tuup Naan, Di wur kē ten doo shībal ndāen dāa shooll wur de nā a mē tuup wur. Mo nshīnjeel ngwar mēnā shi wus dēnaat, ntoom jeplep-Naan dēbang mo, kē Laatēm ne.

¹¹ Dangbe dyeel mē shwaa jeel kē das mēnā mo, nē yool kaa adeng mbē ngaa-ngaa. Baa mee nookdī dī kas par kē puus bē nen de mo seyil nluwayil kē mē riin nā, Kē koo aweyi de la mbiinaaman mē sēm ne.>>

¹² Dēsā petpee nen Naan mo, mbākē mo gung de ndāen tap kē Wāar Naan, kē zak, mbākē mo dar de balbal shi shinzeen mo ndāen Jesu.

¹³ Dangbe wen kēlōng mee doo ndāen dengnaan, nē sat nānee, <<A ran dēsā, Deret aa nen de mo kē murep, nen de mo mmurāp dēn Daa, yool nyaksē. dēl dām akyeen>> Riin nē sat nā, << Ii, <<mo nnookdī mbūt ndak mo mo, mbæde dāk cin mo nē dām ndang mo.>>

Dyip Bām-yil nā

¹⁴ Naapee, akyeen fen, bē wen naa mee nluu dēpiyaa, mee gwar kētong nkaa nluu nā, de wur lapshak kē Lāa Gurum. Wur kē mbiikāa mē zinariya nkaa kāa wur, dē wur kē mee jeem desese nsar wur.

¹⁵ Bē mee ngulep-Naan wur jī put ndāen Lu Naan dēdes, bē wur petpee gwar de wur tong nkaa nluu sē, shi doo dēbal, <<A mang jeem fwa nā, kē a yaa dīip-dīip de, mbæde pee mē dīip nē kē jī wul, bēdē Dāben nē kē nung mak dīip.>>

¹⁶ Gwar de wur tong nkaa nluu sē, wur wiit jeem wur nkaa maar de mo ndāen bām-yil nā, bē mo dīip bām-yil nā.

¹⁷ Mee ngulep Naan, wur jī put ndāen Lu Naan dedes nā ndāen dengnaan, ngulep dēsā wur kē jeem desese nsar wur zak.

¹⁸ Mee ngulep Naan, de a wur kē tap wus, wur jī put a npee wus mbezuum dī, wur pet ngulep Naan de wur kē jeem desese sē shi doo dēbal nānee, <<A mang jeem fwa, kē a yaa saa tuun laatōng anab dī mē bām yil dēsā nā, mbæde laatōng anab nē mo kē nung.>>

¹⁹ Ngulep Naan nē wur wiit jeem wur nkaa yil nā, bē wur yaa saa tuun anab mo, dangbe wur le mo ndāen pee dwat am anab, de nā a tuup Naan dēdes.

²⁰ Mo tēreng, kē mo dwat lāa anab nē mo, abwoon yilkaam nā. Toom put ndāen lāa anab dēsā nē mo, mbe toom nē sham kaa am sē, de jong nē wul meel mo ngal mēndong kē kambil peemee, kē jurum nā a kaa kām kē shii mo paat sē.

15

Nenlep mo pwoovəl

kē jeel mo pwoovəl

¹ Dang wen naa, mee mbiinaaman dēdes, de nā dēe a mbii aapwoo ndāen dengnaan. Wen naa nenlep Naan mo pwoovəl, kē jeel de mē kyes nā mo pwoovəl zak. A shi jeel dēsā mo, bē Naan wur woo kyes kē tuup wur.

² Dangbe wen naa, mee mbæde nān nciit kē am baahar mē gēlas, de mo riyeep nē ashak kē wus, Nen de mo se koorong nkaa luwa sē, kē nkaa muriin wur, kē nkaa gwar de sēm wur a sēmduu (lambaa), moo dar de mpwoo gēnā nā. Mo kē ndeng-ndeng mo nsar mo, de Naan wur shin mo,

³ dangbe mo cin kook mē Mosis kērem Naan, kē kook Laatēm nā, mo cin kook nē nānee, <<Dak fwa nē mo a dēnan-nan mo, de mo aapwoo,

Daa Naan de bal met jir.

Ar fwa nē mo a dē ndāre, kē mo azeen-nzeen zak,

Mishkoom mē gurum de mo ndāen yil nē mo jir.

⁴ A wii nkār waa kas ye,

Daa? Kēzak, a wii nnook kwoop sēm fwa ye?

Daa a waa mmāsak, a dēbang.

Gurum de ndāen yil mo jir, mo njī

seyil nwaa.

Mbeede gurum mo jir,
mo ka woo dak fwa
de ndere na mo.>>

⁵ Abwoon dese, be nghan naapee adengnaan, be nghan naa mo wangpee debang ma bit ma Naan, de na a langteng ka pwoo de gyet Naan wur ka ten tuweer ne.

⁶ Nenlep Naan mo pwoovəl, de mo ka jeel ma kyes de pwoovəl sə, mo ji put ndəən Lu Naan dades, de na a ma Bit Daa na. Mo jwal a lée debang, fuwaat deməlep mo, de moo mangyit. Mo bwoot tuur fur mo shi zaal de mo dak mo a shi zinariya.

⁷ Memee ndəən mbii defeer de mo ka seen sə shin daa shoole ma zinariya mo pwoovəl, nenlep Naan de pwoovəl na mo. Daa shoole desə na mo gam ka tuup Naan de wur ka seen dedəm ngaa-ngaa.

⁸ Bə Lu Naan dedes na gam ka dyeel ma dedes wur, ka iiko wur zak. Baa mee gurum mak del ndəən Lu Naan dedes na kas, see abwoon de jeel de pwoovəl ma nenlep da pwoovəl na mo gam.

16

Daa mo pwoovəl ma tuup Naan

¹ Dangbe nghan kələng mee doo debal ndəən Lu Naan dedes na, na sat nenlep ka Naan de pwoovəl na mo nānee, <<Wu dām wu doo mbii de ndəən daa shoole de pwoovəl di ma tuup Naan na mo nkaa yil ne.>>

² Ngulep Naan dīnshee wur dām doo mbii de na ndəən daa shoole de wur ka na nkaa yil na. Dangbe sərəp deshwal de mo bish naa, mo pwas nen de mo ka fili (alaama) ma luwa nkaa sut sə, ka nen de di mo seyil mmuriin ka luwa ne.

³ Ngulep Naan devəl wur dām doo mbəde na ndəən daa de wur ka na nkaa baahar, dangbe am na cəər dee kaa toom ka ngu mumuut sə. Mbe de mo ka seen de moo tong ndəən am, mo murap jir.

⁴ Ngulep Naan dekun, wur dām doo mbəde na ndəən daa de wur ka na nkaa gənə am mo, ka tubut mo. Am na mo cəər dee a toom.

⁵ Wen kələng ngulep de wur tap ka am mo, wur sat nānee,
<<Waa a dīn ndəret,

mbə candyeel desə mo,

Waa a debang,

waa de gyet yam, bə waa də,

waa de waa de yaksə.

⁶ Mbeede gyet mo beer toom

ka nen fwa mo,

ka toom nensatpwoo fwa mo zak,

<<Mbe waa ka shin toom

mo shwaa ntiit-ntiit ka kwat mo.>>

⁷ Dangbe nghan kələng mee doo

a peewus mbezuum na sat zak nānee,

<<Ii, Daa Naan debal met jir.

Azeen-nzeen, candyeel fwa na mo azeen,

ka mo a ndəre zak.>>

⁸ Ngulep Naan defeer, wur dām doo mbəde na ndəən daa de wur ka na, nkaa puus. Dangbe mo cinbal mpuus na, mbəkə na caan gurum mo de shi wus.

⁹ Tal ka puus na fes baan gurum mo, shibal, mbe mo satpwoo debuu nkaa sām ka Naan, de wur ka iiko nkaa jeel na mo. Mbe mo chi tuwap, baa mo kwoop dedes Naan kas.

¹⁰ Ngulep Naan depaat, wur dām doo mbəde na ndəən daa de wur ka na, nkaa pee ma mulki ma luwa na. Dangbe mulki ka luwa na cəər dee a peenkoo. Bə gurum mo ərap liis fur mo mbə jeel de mo nkaa shwaa ne.

¹¹ Gurum mo waa satpwoo debuu nkaa Naan, mbə shwaa jeel de mo nkaa shwaa na, ka sərəp mo mo zak, mbe jir kase, be mo chi tuwap, mbə dak debish de mo ka ten cin mo.

¹² Ngulep Naan depeemee, wur dām doo mbəde na ndəən daa de wur kəni, nkaa gənə Yufrates dedes sə, be am de na ndəən gənə desə na del fii, mbəkə na dak ar de mishkoom de mo nji nkoop puus kəkāa.

¹³ Dangbe nghan naa riin debish mo kun, de mo kaa nzargook mo sə, mo ji put ndəən pwoo ka kus nwò sə, ka ndəən pwoo ka luwa sə, ka ndəən pwoo ka ngusatpwoo Naan ma dung sə.

¹⁴ Riin debish desə nə mo nkaa cin mbə aapwoo mo des hakyeng. Mo dām pee mishkoom mə yil desə mo jir, mbəkə mo kyak mo le de ashak mbə cin lek parpuus dedes mə Naan debal met jir sə.

¹⁵ <<Wu naa nghan nji a kaa wat sə! Nen de mo tong shi gongpee, de mo kə lée fur mo a ləlep, mbəkə taji mo put ngum, kə mo kat naashwoop de kas, be nen mənə mo nkat deret.>>

¹⁶ Riin debish desə nə mo kyak mishkoom mə yil desə mo le ashak, mmeə mbedə moo pet nə shi lespwoo mə nen Yahudi mo a Armageddon.

¹⁷ Ngulep depwoovəl, wur dām doo mbəde nə ndəən daa de wur kənə nkaa kut. Dang mee doo debal ji put ndəən Lu kə Naan dades, a peetong mə mulki nə nənēe, <<Nə kə shin!>>

¹⁸ Kəzak, pee nə məlep, nluupet, kə pee nə gwan. Yil nə yoon shibal, de baa yil kə kyam yoon kaa mənə sə kas, pəgyet de gurum mo yaa tong de ndəən yil ne.

¹⁹ Bərnən dedes nə bək kun, kə kaar yil de ndəən yil nə mo jir, mo shirip. Naan wur pan Babilon dedes sə, mbe wur cin kap de nə gam kə am anab (filip) de nə a mə tuup wur nwura shwaa.

²⁰ Koo rep laayil defangyi de am neer nə cərkaat, be nə su dām loom, kə dengiwak mo su dām laam zak.

²¹ Daar dənən-nan mo put ndengnaan, mbe mo sham taa nkaa gurum mo, koo a daar defangyi be toon kə nə wul kaa mə bufu kənə sə. Gurum mo satpwoo debuu nkaa Naan, mbə shwal de moo shwaa nə, mbə sham kə daar desə nə mo, kə zak, mbeede jeel nə fes shwal zam hakyeng.

17

Mat ngaa dedes kə luwayil sə

¹ Memee mbut nenlep Naan de pwoovəl sə mo de mo kə daa mo pwoovəl sə wur ji mpee nghan də, be wur sat nghan nənēe, <<A ji, be nghan nkām nwaa, kar de mo can mmat ngaa dedes nə də war kə tong pəkom am mo.

² Mishkoom de mə yil desə mo cin ngaa ashak kə war, kə gurum de ndəən yil desə mo fes yuur kə am anab mə ngaa war nə.>>

³ Be la lep Naan mang an seet kə nə büt Riin, sə dām a naaryil, a npee de baa am de kas. A naaryil nə, be nghan naa mee mat kə tong nkaa mee luwayil de nə a naat. Mo ran sām debish mo, de mo satpwoo debuu nkaa Naan. Luwayil desə nə kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat.

⁴ Mat nə war tap jwal a lée de mo pan a naat mo de mo ret naa zam, war kə tap dak mo a shi mbəde mo dak mo a shi zinariya kə ngək deapwus mo, kə mbii jwat de rəret mo, kaa mbəde moo pet nə a peyal mo sə. Mat nə war kə mee dekwat nsar war, de mo dak a shi zinariya, de nə gam kə mbə debish mo, de mo a mə ar tong war debish mə ngaa.

⁵ Səm də Mo ran nkaa pəkeen war nə a bii de mo manshi nə kas. BABILON DEDES, NƏƏN MAT nGAA MO, KƏ mBƏ DEBISH DE MO nDƏƏN YIL NƏ JIR.

⁶ Wen naa mat nə war kə yuur shi toom nen Naan de bang mo, Toom nen de gyet mo shin langtəng kə Jesu. Kaade naa war, be nə fes aapwoo nghan zam.

⁷ Ngulep Naan wur tal pə nghan nənēe, <<A mii aapwoo nwaa yii? Wen woo shii mbə de baa a manshi nə kas kaa mat nə kə luwayil de war kə lang kaa nə de nə kə kaa mo pwoovəl, kə soom mo kaapaat sə.

⁸ Luwayil de a naa sə, də gyet yam be nə di, mbe yaksə, baa nə kuđi kas, nən yool kaa put a ndəən tuun de baa nii peedar kas sə, mbəkə nə dām de a npeede mo ntu nə de vit. Nen de mo ndəən yil dese, de pəgyet de nshee kə yil nə, be baa mo ran sām mo mo ndəən buthaal mə seen kas. Nin aapwoo mo mbə naa luwayil desə nə, mbəde gyet nə di kə seen, mbe nə kə muut, jir kəsə, be nə nwaa baaji put kə seen zak.

⁹ <<Dəsə kə rəbet a pətuup de kə seen manshi bii mo. Kaa de pwoovəl nə mo, mo a zuul mo pwoovəl, de mat nə war tong nkaa mo sə.

¹⁰ Mo a mishkom mo pwoovəl zak. Mo kə sham kə paat mo ndəən mulki mo, mbe mändong de nkaa se mulki yaksə. Baa devəl nə kə ji wul kas, mbe katdang wur nji wul, be wur nse mulki nə a mbə rep pee lee bejee dak.

¹¹ Luwayil de di nə di, yaksə baa nə kuđi kas, a nə a mishkoom depwookun nə. Mbe nə a ndəən soon mishkoom de pwoovəl sə mo. Be nə nkaa dām a pee de mo təkook kə nə.

¹² <<Soom dekaapaat de a naa sə mo, mo a mishkoom mo kaapaat, de baa mo kəcin mulki mo kas aku. Be mbə awa mändong, be mo ncin iiko mo kaa mishkoom mo sə, kə mo cin mulki de ashak kə luwayil ne.

¹³ Mishkoom dekaapaat sə mo, pan mo nə mo a deməndong, mo ncin bal mo, kə iiko mo nluwayil ne.

¹⁴ Mo ncin lek kə Laatəm nə, mbə Laatəm nə wur nse koorong nkaa mo, mbəde a wur a Daa ndaa mo, Mishkoom kə mishkoom mo, ashak kə wur, be nen de wur kə ten pərep, kə bələp mo, mo nse koorong zak.>>

¹⁵ Dangbə ngulepnaan wur sat nghan nānee, <<Am de a naa sə, a mpeedə mat ngaa sə war tong də, gurum mo, kuur gurum mo shinə-shinə, kə yil mo shinə-shinə, kə liispwoo mo shinə-shinə zak.

¹⁶ Soom de kaapaat de a naa sə mo, kə luwayil nə, mo mbə cii mat ngaa nə. Mo mbə təkook kə mbii də war kə nə mo jir, mbə mo yit war dee ngum, mo nse luwa war, kə mo ncaan war shi wus.

¹⁷ A Naan wur kə ten le mənə ndəən pətuup mo, mbəkə mo cin mbəde nə gam dʏen wur də, kaadə mo balkaa mo mo, mbəkə mo shinbal mo mo, mbə se mulki kə luwayil nə, mbə pardī pwoonaan nə gam.

¹⁸ Mat de nwaa a naa nə, a yil dedes de nə kə cin mulki, nkaa mishkoom mə yil nə mo.>>

18

Pal Bərnən mBabilon

¹ Abwoon dese, bə nghan naa mee ngulepnaan npoo kə sham ndəən dengnaan. Ngulepnaan desə wur kə iiko dedes zam. Mbə peeəbang mə iiko wur nə bang yil nə kədəng.

² Shi doo dedes be wur le or:

<<Bal fi kə kyes! Bal fi kə kyes!

Yil nBabilon dedes

War kə dee a tulu

riin debish mo

War dee a peetong mə

koo a riin debish dəfangyii,

War dee a peetong mə

koo a mbə dərap,

kə nyer debish.

Kə koo a luwa dədang de nyakkap.

³ Mbēede gyet gurum nyil mo shini-shini, gyet mo shwaa a am anab mə ngaa ashak kə war.

Mishkoom mə yil desə mo

gyet mo cin ngaa kə war

Kə nennwer

de mə yil desə mo,

moo long a shi ləbet mbə bii

kə kat war de mə yil dese, de nə met mə sat.>>

Kar Bə Dyeel De

Nə Mbə Taa nBabilon

⁴ Dangbe wen kələng mee doo npoo

de nə put ndəən dengnaan, nə sat nānee,

<<Wun nen fən mo,

wu put aku ndəən war,

mbəkə taji mo cin kwat nwun ashak kə war mbə shikbish war nə mo kas,

Mbəkə taji wu lap memee ndəən jeel war nə mo kas.

⁵ Mbəde shikbish war nə mo kə ak

kāa wul a dengnaan,

Naan kə yee

dəkdebish war mo.

⁶ Wu kwat war nciit

kə mbii də war kə cin wun,

wu kwat war yitvəl,

mbə mbii de gyet war kə cin mo nwun.

Wu doo mo yitvəl, kaade gyet

war kə kam nwun dīn

dəkwat war sə.

⁷ Wu yit kə kwat de nə a mə kar kə jeel

de war lap nə, nə dee nciit-nciit kə ram kə long de gyet war shin nkāa war,

mbēede war nkaa dʏeep kaa nnee

<wen a mishkoom de mat. baa wen a matkaa,
baa wen cam
wal maap kas.>

⁸ Mbeməna be, jeel war nə mo nji taa
nkaa war ndi mman, mbeedi a parpuus mändong,
be muut kə maap, kə neen, mo ntaa nkaa war.

Dangbe wus ncaan war,
mbəde Daa Naan

de wur ntokɔyeel nwar,
wur kə iiko des.

⁹ <<Katdang mishkoom mə bəm-yil desə mo, de gyet mo cin ngaa ashak kə war, de gyet
mo se pak long war nə mo ashak kə war, be mo nnaa dyeel de nə caan war, be mo nwal
kə maap mbə war.

¹⁰ Mbee jeel dedes de war shwaa nə. Be kəarmuut nyaa mo, mbə mo ndar a jong-jong
kə moo wal də, kə mo nsat nənee,

<<Jeel! Jeel mbee wii yil
dedes Babilon!

Yil de gyet wii kə iiko des,
ndəən awa mändong,

be kyes fii nə ji wull!>>

¹¹ <<Nennwer de mo bəm-yil nə mo, mo nwal kə maap nkaa war, mbəde baa mee ngwe
kudɪ, nseet lée mo mo kas.

¹² Lée nwar de mo a zinariya mo, kə mə azurfa mo, kə mə nghək deret de moo mələp
nyilaknyilak, kə nlər de rərət mo shini-shini, kə nlər de pan a naat mo, kə shiyeep deret
mo, kə mbii de mo ɖak mo a shi oos nə mo, kə shiyeep dekerəm mo, kə mbəde mo ɖak mo
a shi shoold deret mo, kə nghək deret de mə dyiklu mo,

¹³ kə bii de kə toos shangshang, kaa sinamon, kə le shəta, meer, kə frankisens, kə mwoor
de gurum kə caan, mbəkə wur kələng toos deshang nə de sə, kə mə am anab, kə mə mwoor
paat, kə mə aas deret mo, mə alkama, kə mə randong mo, kə təm mo, kə mə bəring mo,
kə mə keke bəring, kə gurum mo di mo sərəp mo kaa kərem mo sə>>

¹⁴ Nennwer nə mo nsat nwar nənee,

<<Jir mbii di rərət de di yii leyit nkaa mo,
moo ɖel dəm jee.

Long fii mo jir,

kə rak fii nə mo jir,

mo nloom.

Baa wii kudɪ

yii kat

mo di zak kas.>>

¹⁵ Nennwer de mo seet kə mbii desə mo, de mo kat long pə war di, mo ndar jong-jong,
kə kəarmuut fes yaa mo, mbə shwajeel de war nkaa shwaa nə mo nwal kə maap.

¹⁶ Har mo nfwo ruruu nənee,

<<Jeel fii, jeel fii, wii yil dedes,
gyet yam, be wii yii jwal a lee mulki di rərət mo

ɖetap piyaa mo, kə ɖetap naat juwal mo.

Di mo mələp shi zinariya,

kə shi nghək dekerəm

di mo,

kə lilliu.

¹⁷ nDəən awa mändong bejee,

bə long fii dedes sə mo dee a ɖebuul>

Jir nentung tii am mo, kə gurum de moo ghər mo ntii nə mo, kə nen de moo kat mbii
teer mo mo a ndəən baahar mo, das desə mo jir, mo ndar jong-jong, kə war.

¹⁸ Katdang mo nnaa dyeel mə caan war nə kaa, be mo nfwo or shibal nənee, <Baa mo
cam kat mee yil dedes kaa yil sə kas.>

¹⁹ Mo kok yil le nkaa kaa mo mo, ashak kə wal, kə maap nənee,

<<Jeel fii! Jeel fii, wii yil dedes,

Gyet yam be nen

de mo kə tii mo nkaa baahar,

moo kat long a mbə long fii,

mbe ndəən awa mändong,

be wii dee

a deləloom jee!>

²⁰ Wii dengnaan, yi cin retnyit,
mbə mbii de nə kat yil desə war.

Wu cin retnyit, wun nen Naan mo,
kə wun jeplep mo, kə nensatpwoo Naan mo,
mbeede Naan wur candyeel nwar,
mbee mbii de gyet war
kəcin mo nwun.>>

Kyes mBabilon

²¹ Dangbe mee ngulep Naan dəbal, wur mang mee nghək dedes kaa fin dyees dak sə,
wur vwet nə ndəən am baahar, kə wur sat nənee,
<<Mo mbwet Babilon yil dedes

sə a shibal aasə zak,
baa mo nkudī

kə naa war de zak kas.

²² Baa mo mbaa kələng wal kə ndeng-ndeng, kə doo nenkook mo,
kə wal mbel, kə wal nfeer mo ndəən wii Babilon kas.

Baa mo nwaa kat mee ngucin dak shi sar,
mə koo a kaan dak dedangyi ndəən wa kas.

Baa mo waa baa kələng
wal nfin dyees

ɖakmo ndəən wii kas.

²³ Baa mee wus ngyem nwaa baa bangpee di ndəən wii kas.

Baa mo waa baa kələng mee doo məshpwoo kə matpoo ndəən wii kas.
Gyet yam, be nennwer fii nə mo, a nen dənən-nan mə yil nə mo.

Gyet a shi mulgut mə soot fii,
be yii le gurun de mo ndəən yil nə mo jir,
mo taa mer ar di buu.

²⁴ Gyet a ndəən Babilon,
be mo kat toom
nensatpwoo Naan mo,
kə toom mə nen Naan mo, kə toom mə gurun
de gyet mo saa mo jir ndəən bəm-yil nə.>>

19

kwoop Naan Be Pal mBabilon

¹ Abwoon dese, be nghan kələng mee doo de nə kaa doo dedes, mə gurun mo dedes sə
ndəən dengnaan. Doo nə mo sat nənee,
<< kwoop Naan!

Mbeede bam, kə ram,
kə iiko mo a mə Daa Naan fun.

² Mbeede candyeel wur
nə azeen, kə nə a ndəret.

Wur kə candyeel debish, mmat ngaa sə.
De gyet war takook yil nə shi ngaa war sə.

Wur baa kwat war,
nciit kə toom kə kərem
wur de gyet war twe mo.>>

³ Kəzak, mo waa baa fwo or shibal nənee,
<< kwoop Naan!

Dyeel de mo caan war
nə nkāa deng ngaa-ngaa.>>

⁴ Nennan de laarvəl baafeer sə mo, kə mbii defeer de mo kə seen sə mo, mo kurum nyil,
kə mo seyil de nNaan, de wur tong a peetong mə mulki. Mo seyil nwur, mo sat nənee,
<<Nə aa sə! Kwoop Naan!>>

⁵ Dangbe mee doo ji put de ndəən peetong mə mulki nə nənee,
<<Kwoop Naan fun,
wun kərem wur mo,
wun de wuu kər wur,
nen dedyeen mo, kə nen dənən mo jir.>>

⁶ Dangbe wen kələng mee mbii kaa doo kə gurum mo des sə, nən nciit kə wal kə am dades, de nii sham ndang, kə nə wal kaa nluu de nii pet sə. Doo nə mo sat nānee,

<<Kwoop Naan!

Mbeede Daa Naan fun debal jir,
wur se mulki.

⁷ Wu yit kə mə cin retniyit shi pātuup debang,
wu yit kə mə shin dedes nwur.

Mbeede pee nə wul, de Laatəm kə Naan wur ncindyik.

Matpoo nə war kə dak seet mbə dyik nə.

⁸ Mo shin lée depiyaa peng-peng mo nwar,
mbəkə war lep di.>>

(Lée depiyaa peng-peng nə mo,
moo kām a dak deret de nen Naan de pang mo kə ten cin.)

⁹ Dangbe ngulep Naan wur sat nghan nānee, <<A ran desə. Deret nkaa nen de mo pərep mo mbə se serəbet mə Laatəm nə.>>

Ngulep Naan wur waa baa sat nghan nānee, <<Dese nə a pwoo Naan azeen-nzeen.>>

¹⁰ Wen saam nyil ntoom wur, mbəkə nghan seyil di nwur, mbə wur sat nghan nānee, <<Taji a cin mənə kas, nghan a kərem Naan kaa waa sə, <<kə koor dyemnəən fun de mo lap langteng mə Jesu sə. A seyil a nNaan.

Pwoo de Jesu wur woo nə, a nə a kaa riin nensatpwoo Naan mo.>>

Jeplek De a Dengnaan

Mo Se Koorong nKaa

Luwa Yil Nə

¹¹ Wen naa Dengnaan a wuwang, be mee bəring depiyaa de nii dar a kyen fen, de səm kə gwar de wur lang bəring depiyaa nə a Ngwe de ndəre, kə Nguzeen. Wur candyeel a ndəən ar de ndəre, kə cin lek zak.

¹² Yit wur mo a kaa aawus sə, kə wur kə mbiikāa mə mulki mo des nkaa kaa wur zak. Wur kə mee səm de nə a rəran nkaa shin, de baa mee gurum mak man nə kas, see a wur shikāa wur bejee dak.

¹³ Wur lep lée de səben de mo kə lep ndəən toom, kə səm wur nə a Pwoo Naan.

¹⁴ Nenlek de mo ndəən dengnaan, moo mwaaan ndang wur nkaa bəring depiyaa-piyaa mo, kə mo tap lep a lee liliin depiyaa kə debang.

¹⁵ Mee kwai desese ji put mpwoo wur. A shi kwai desə be wur nsaa gurum de mo nyil nə mo shinə-shinə, <<Wur nse mulki nkaa mo a shi dul shool.>> Wur ntəreng am anab nə a peetəreng anab de nə a mə tuup Naan debal met jir.

¹⁶ Nkaa nlər wur, kə nkaa cii wur, be səm de nə sat nānee, <<MISHKOOM MƏ MISHKOOM MO, DAA MƏ DAA MO.>>

¹⁷ Be nghan naa mee ngulep Naan wur dar nkaa puus, wur pərep nyer de moo yool ncāap shi doo dedes, nānee, <<Wu ji, wu kaat ashak jir, mbə gomteer dedes mə Naan.

¹⁸ Mbəkə wuu se luwa mishkoom mo di, kə luwa denan-nan mə nenlek mo, kə luwa nen dənən-nan mo, kə luwa mə bəring mo, kə mə nenlang bəring nə mo, kə luwa gurum mo jir, mə jepu mo, kə mə kərem mo, dedyeen, kə denan.>>

¹⁹ Wen naa luwayil sə, kə mishkoom mə yil nə mo, kə nenlek mo mo, mo kuur ashak, mbəkə mo cin lek di kə ngulang bəring depiyaa sə, kə nenlek wur mo.

²⁰ Mbə mo yaa luwayil nə ashak kə ngusatpwoo Naan mə dung sə, de gyet wur cin mbii aapwoo, kə mbiinaaman mo a pee mə luwayil nə. A shi mbii aapwoo desə mo, be gyet wur num nen de mo lap mbiinaaman mə luwayil nə, kə gyet mo seyil muriin wur zak. Mo vwet mo weet mmeen ndəən aawus de nii lap a shi fwat mə bintəka.

²¹ Mo twe koor nə mo shi kwai de nə ji put pwoo kə ngulang bəring depiyaa sə. Nyer mo jir, mo se luwa nə, mbə nə mak mo.

20

Bit nGal Məndong

¹ Dangbe Wen naa mee ngulep Naan kə sham put ndəən dengnaan, wur kə biwangpee mə wang tuun dejurum, de baa nii peedar kas sə, kə wur kə mee tazeek dedes nsar wur.

² Wur yaa nwòo sə, nwòo de pəgyet nə di yam-yam sə. A nwòo nə wur a ngujwan, ko shetan, Ngulep Naan wur bwoot ngujwaan mbə bit ngal məndong.

³ Ngulep Naan nə vwet nwòo nə sham ndəən tuun de baa nii peedar kas sə. Abwoon mənə, be wur shoot pwoo tuun nə, kə wur lus nə, mbəkə taji ngujwaan wur katpee mbə gwam gurum de ndəən yil nə mo di zak kas, see abwoon bit ngal məndong akudang. Abwoon mənə, be mo mbwet ngujwaan nə, mbə reppee lee dak.

⁴ Dangbē wen naa mbii tong mā mulki mo, kə zak, nen de mo kə tong nkaa mbiitong mulki mo, moo shin bal mo bə tok dyeel. Wen naa seen nen de gyet mo saa kaa mo, mbəde gyet mo shin camkat mbə Jesu, kə mbə pwoo Naan. Baa gyet moo seyil luwayil nə koo mā riin wur kas, kə baa gyet mo lap mbiinaaman mā luwayil nə nkaa pəkyeen mo mo, koo nkaa sar mo mo kas. Mo baa shin seen mo, mbe mo se mulki ashak kə Kristi mbə bit dubu mandong.

⁵ Koor nen də mumurap nə mo nkat seen kas, see mbwoon bit mo ngal mandong akudang. A desə nə a yool a pee muut de nshee.

⁶ Dəret kə dəbang a nen de mo mak yool a peemuut dīnshee diisi nə. Baa muut devəl mak katbal nkaa mo kas, mbə mo nde a pris mā Naan mo, kə mā Kristi, mbə mo nse mulki ashak kə wur mbə bit mo ngal mandong.

Can Dyeel nShetan

⁷ Abwoon de bit ngal mandong nə mo del, be mo nfwen shetan ndəən lushoot de mo bwoot wur də.

⁸ Be nguwaan wur nput dām mbəkə wur gwam gurun de mo ndəən yil nə mo də, ndəən kwang defeer mā yil nə. Yil diisi nə mo a Gok, kə Magok, wur cak mo le ashak mbə lek. Duu mo nə dee a kaa dyees mpwoo am baahar sə.

⁹ Mo mpəer nkaa yil nə jir, mbə mo ndəm neer mpeedə nen Naan moo kuur də, kə yil de wur wal nnə. Dangbə wus ntong a dengnaan sham se mo.

¹⁰ Dangbə nguwaan de gyet wur gwam mo, mo nvwet wur ndəən aawus de nii lap a shi fwat mā bindəga, nbeede luwayil nə kə ngusatpwoo Naan mā dūng sə mo. Mo nshwaajeel a peemənə mpar kə puus, mbə ngaa-ngaa.

Tokdyeel nen de mo kə murep

¹¹ Dangbə wen naa mee peetong mā mulki dedes a piyaa, gwar de wur tong nkaa peetong mā mulki diisi nə, be yil kə dengnaan mo loom ciir nyit wur, baa mee peedī bə kas.

¹² Wen naa nen mumuut, denan, kə dedyeen mo kə dar toom mulki wur, bə bəət-haal mo wang. Bə bəət-haal pwoo wang de nə a Bəət-haal mā seen. Mo ntokdyeel nen mumuut nə mo nkaa mbii di moo cin kaade mo kə ran dīn bəət haal nə mo sə. Mo ran mo nkaa dak de gyet nen mumuut nə mo kə cin be mo kutdi mmeen.

¹³ Bahar war shwat nen mumuut de mo ndəən war, kə muut mā peemuut mo shwat nen mumuut de mo ndəən mo, koo a ngwe dedang ye, mo tokdyeel mo nciit-nciit kə mbii de moo kə ten cin.

¹⁴ Mbə mo vwet muut kə peemuut ndəən aawus. Aawus desə nə a peemuut devəl mmənə.

¹⁵ Jir ngwede baa səm wur nə a rəran ndəən bəəthaal mā seen kas, be mo kə vwet gwar mənə ndəən aawus ne.

21

Dengnaan depwoo kə yil depwoo

¹ Wen naa dengnaan depwoo kə bəm-yil depwoo, mbəde dengnaan dīnshee, kə bəm-yil dīnshee nə, mo kudi kas, kə baa mee baahar kudi kas.

² Wen naa yil dəbang, Jerusalem depwoo, nə sham put ndəən dengnaan pee Naan də. Mo tap dak war a kaa matpoo de war lep lée rəret mbə kaat kə mish war sə.

³ Dangbə nghan kələng mee doo put a peetong mā mulki nə, nə sat nənēe, <<Wu naa! Peetong Naan nə ashak kə gurun mo, wur ntong ashak kə mo. Mo mbə dee a nen wur mo, kə Naan wur shikaa fən ntong ashak kə mo, nwur ndee a Naan mo zak.

⁴ Wur mbə mpwes koo a yitmwaan dedangyi ndəən yit mo mo. Baa mee muut koo maap, koo wal, koo shwal kudi kas, mbəde mbə deyam mo kə del seet.>>

⁵ Wur de də wur kə tong nkaa peetong mā mulki nə wur sat nənēe, <<Wen nkaa dak koo meye, a depwoo.>> Dangbə wur sat nənēe, <<A ran mbii desə, mbəde mo mak kə gurun shinzeen, kə mo azeen zak.>>

⁶ Wur sat nghan nənēe, <<Nə kə chin. A an a Alfa nə kə Omega, dīnshee nə, kə kyes nə. Ngwe de am tu wur, an bə shin am nwur nzuu, ndəən tubut mā am seen sə.

⁷ Nen də mo se koorong, bə mo nse kop mbii desə mo jir. An ndee a Naan mo, kə mo dee a jepfen mo.

⁸ Mbə nenkəmuut mo, kə nencii cinzeen mo, kə nendebish mo, kə nentukaa mo, kə nenngaa mo, kə soot mo, kə nenseyil nkum mo, kə nencin dūng mo, mo nfwo mo ndəən aawus de nii lap wus a shi fwat mā bintəka. Dese nə a muut devəl mməne.>>

*Jerusalem depwoo ne,
Matpoo nLaatəm nə*

⁹ Memee mbut nenlepnaan de pwoovəl sə mo, de mo kə daa mo pwoovəl, gam kə jeel de pwoovəl mə kyes nə sə mo, jì sat nghan nənee, <<A jì, kə nghan kám matpoo nə dí nghan, də war a mat nlaatəm nə.>>

¹⁰ Bə wur mang an seet kə nə dəən Riin shin kaa adəng zuul dədes dāng wurang, kə wur kam pee yil dəbang nghan. Jerusalem nə tong adəng sham put pə Naan dī.

¹¹ Nə bangpee shi ram nNaan, kə bangpee nə a kaa mə jwak dekərəm mo sə, kaa bangpee mə jaspera sə. Nə bangpee kyel-kyel!

¹² Nə kə mee kok dədes, dēwurang, de nə kə polu mo kaapaat baavəl. Nenlepnaan mo kaapaat baavəl, moo dar mpolu dəsə mo, Mo ran səm soon dekaapaat baavəl mə nen Izrel mo nkaa polu dekaapaat baavəl dəsə nə mo.

¹³ Də polu mo kun nsar puus kaa, polu mo kun nkwang ndeel, polu mo kun nkwang ngyeen, kə mo kun nə sarpuus sham.

¹⁴ Kok mə yil nə kə kuk mo kaapaat baavəl. Mo ran səm jeplep də kaapaat baavəl Laatəm nə mo nkaa mo.

¹⁵ Ngulepnaan de wur leshap kə nghan, wur kə mbiikám pee, de mo dák nə a shi zinariya, mbəkə wur kám yil nə də, kə polu nə mo, kə kok nə mo.

¹⁶ Shwəl nyil nə kə kaam nə, mo a nciit-nciit. Ngulepnaan nə wur kam yil nə, bə wur kat nə wul meel ngal kaapaat ndəən səben nyil nə, kə kaam nə, kə wurang nə nciit-nciit.

¹⁷ Ngulepnaan nə wur waa kám kaam kok nə, be nə a shii kambil məndong kə laarfeer baafeer ntoon kə nəər nə.

¹⁸ Mo dák kok nyil nə a shi jaspera, kə yil nə a shi zinariya kəding-ding, nə mələp kaa mbiinaarin.

¹⁹ Mo dák jwat nkuk kok mə yil nə mo shi nghək dəret.

Modak kuk dīnshee nə a shi jaspera,

dəvəl nə a shi safiya,

dəkun nə a shi aget,

dəfeer nə a shi emiral,

²⁰ Dəpaat nə a shi Onis,

dəpeemee nə a shi rubi,

Dəpwoovəl nə a shi krisolait,

dəpwookun nə a shi beril,

Dəpwoofeer nə a shi topas,

dəkaapaat nə a shi tokwes,

dəkaapaat baaməndong nə a shi jasinf,

dəkaapaat baavəl nə a shi ametis.

²¹ Mo dák koo a pwoolu dēdangyi dekaapaat baavəl sə mo shi mee nghəkderet de moo pet nə a peyal. Koo a pwoolu dēdang ye, be nə mang peyal məndong. Ar dədes də nə nyilkaam nə mo mo dák a shi zinariya kədəng-dəng kaa binaariin sə.

²² Baa wen naa mee Lu Naan dēdes de ndəən yil nə kas, mbəde Daa Naan dēbal met jir, kə Laatəm nə, a mo a Lu Naan dēdes.

²³ Baa yil nii rəbet puus, koo tar mbə kənə bang nə dí kas, mbəde dēdes Naan nii bang yil nə jir, kə Laatəm wur a ngyam yil nə.

²⁴ Bə song yil nə mo mwaa a ndəən peeəbang nə, kə mishkoom mə Bəm-yil nə mo, mo nji kə dēdes mo mo ndəən nə.

²⁵ Baa mo cam shoot polu nə mo koo yit məndong kas, mbəde baa mee paar nden dí kas.

²⁶ Bə yil nə mo bə ji kə ram, kə Long mo mo, ndəən nə jir.

²⁷ Baa mee mbii dərəp mmak dēl de ndəən yil nə kas. Koo ngwe de wur cin mbəde mə nashweep, koo gwampee, be baa mo cam dēl ndəən yil nə kas, mbe see a nen de səm mo mo a rəran ndəən bəəthaal mə seen Laatəm bējee dák.

22

Geen de Nə a Mə Seen

¹ Dəngbe ngulep Naan wur kám mee geen nghan, de nə a mə am mə seen. Am nə dōng yet-yet. Am nə put a peetong mə mulki Naan, kə mə Laatəm nə.

² Am dəsə nə sham a nnaar ar dēdes mə yil nə. Təng mə seen nii dar mpwoo geen nə koo nkwang dēdang ye. Nii lāa-lāa mo kaapaat baavəl, koo tar dēdangyi mə laatəng mo. Kom təng dəsə nə a mbə baar gurum dí mə yil nə mo jir, shinə-shinə.

³ Baa mee mbii dēbish mmak dēl ndəən yil nə zak kas. Peetong mə mulki Naan kə Laatəm, mo ntong ndəən yil nə, kə kərəm wur mo nseyil nwur.

⁴ Mo nnaa yit Naan, moo nnaa sëm wur nkaa pəkyeen mo mo.

⁵ Baa mee par kuɗi zak kas. Baa mo nwaa kuɗi kə cin ɗak kə peeɓang mə ngyam zak kas, koo mə puus kas, mbəɗe Daa Naan wur nshin peeɓang mo, kə mo nse mulki mbe ngaa-ngaa.

Ji nJesu

⁶ Ngulepnaan wur sat nghan nənnee, <<Pwoo desə nə mo mak de gurun nshinzeen mo, Kə mo azeen zak. Daa Naan de wur cin Riin wur nensatpwoo wur mo, wur lep ngulep wur, mbəkə ngulep nə wur kām ɗin nkərem wur mo, mbii de a ting mo ncin akyeen kəlak.>>

⁷ <<Jesu sat nə nee, Wu naa, nghan kə ji kəlak-kəlak! Deret nkat ngwe de wur tap pwoo ɗə nen satpwoo nan mo ran ndəən ngarvit desə.>>

⁸ A nghan Joon, a an a ngweɗe nkələng, ɗang nnaa mbii desə mo, kaade nghan kələng ɗang nghan naa mo, bə nghan taa nyil shii ngulepnaan nə kə nghan seyil de wur ɗə kə kām mbii desə nə mo nghan.

⁹ Mbe wur sat nghan nənnee, <Taji a seyil nghan kas, nnə wuɗin a kərem kaa nghan sə, kə ɗyemnəən fun nensatpwoo Naan mo, kə jir nen de moo tap kə pwoo ɗerəran ndəən bəəthaal desə nə. Wu seyil a nNaan!>

¹⁰ Ngulep nə wur sat nghan nənnee, << Pwoo Naan de mo ndəən bəəthaal desə, taji a paa mo kas, mbəɗe pee nə wul, mbəkə mbii desə nə mo cin ɗi.

¹¹ Wu yit kə ngucin mbii ɗebish mo, be wur sekyeen kə cin nə. Wu yit kə ngucin mbii ɗerap mo, be wur sekyeen kə chin mo. Ngucin mbii ɗin ndəre mo, wu yit kə wur sekyeen kə cin ɗin ndəre wur. Ngwe de wur a ɗəbang be wur sekyeen de a ɗəbang.>>

¹² <<Wu naa, nghan pə ji kəlak-kəlak ashak kə kwat fən. Wen shin nə nkòo a weye, nciit-nciit kə mbii de gurun kə ten cin mo.

¹³ Wen a Alfa kə Omega, de a nghan a Tələng kə mbii mo, kə de mbwoon kə mo, nghan a Dinshee kə Kyes kə mbii mo jir zak.

¹⁴ Nen de mo vwang lée mo mo ɓang-ɓang, be mo nkat ɗeret, mbəɗe a mo nkat iiko mbə se laatəng ɗə mə seen nə, kə mo ndel mpolu nə mo, mbə ɗel ndəən yil ne.

¹⁵ Mbwoon yil nə, be as mo ɗi, kə soot mo, kə nenngaa mo, kə nentukaa mo, kə nenseyil nkum mo, kə jir nen de mo rəbet cin ɗung mo.

¹⁶ A nghan a Jesu kən lep ngulep fen, mbəkə wur shin langteng desə mo nwaa, mbə Ekəlisya mo. A nghan a cirem kə ɗang Devit, kə a nghan a Tar mangbit, de nii ɓangpee sə.>>

¹⁷ Riin nə kə matpoo nə, mo sat nənnee, <<A ji!>> Wu yit kə koo a weye, de wur kələngpee, be wur sat nənnee, <<A ji.>> Wu yit kə koo a weye de neen am tu wur, mbə am mə seen, be wu yit kə wur ji, mbəkə wur lap am mə seen nə shwaa de shi zuum.

¹⁸ Wen Joon pə dul kom kòo a weye shiɓal nee koo a weyii de wur kələng pwoo de mo ran ndəən ngarvit desə, de mo put pee Riin Naan ɗi. Katɗang mee gurun le mee pwoo nkaa de mo kə ten ran ndəən ngarvit desə nə, be Naan wur le kwat pwoo ngwar mənə a shi jeel de mo kə ten ran ndəən ngarvit desə.

¹⁹ Katɗang mee ngwe mang mee mbii baa kə nə ndəən pwoo de mo a rəran, de mo put a pee Riin Naan ndəən ngarvit desə, be Naan mbə mang pak pwoo məwur ndəən təng mə seen kə ndəən Yil ɗəbang, kaade mo kə sat ndəən ngarvit desə.

²⁰ Gwar de wu shin camkat mbə mbii desə nə mo jir, wur sat nənnee, <<Ii, nghan pə ji kəlak-kəlak. Nə akəsə. A ji, Daa Jesu.>>

²¹ Deret Daa Jesu tong ashak kə wun jir. Naasə.